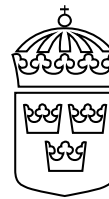

Regeringens proposition

2019/20:178

Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter

---

Prop.
2019/20:178

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 11 juni 2020

Stefan Löfven

Morgan Johansson
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Förenade kungariket lämnade EU den 1 februari 2020. Det utträdesavtal som då trädde i kraft syftar till att säkerställa ett utträde under ordnade former. Enligt utträdesavtalet fortsätter EU:s regelverk att vara tillämpligt på Förenade kungariket under en övergångsperiod som sträcker sig fram till och med den 31 december 2020, om den inte förlängs i enlighet med bestämmelserna i utträdesavtalet. Därefter ska bl.a. utträdesavtalets bestämmelser till skydd för de särskilt berörda medborgarna börja tillämpas. De som främst berörs i Sverige är de brittiska medborgare med familjer som vid övergångsperiodens utgång bor och arbetar i Sverige med stöd av unionsrätten.

I propositionen föreslår regeringen bestämmelser som kompletterar utträdesavtalet i fråga om dessa medborgares rätt att resa in, vistas och arbeta i Sverige. Bland förslagen kan nämnas

- att de brittiska medborgare och familjemedlemmar till brittiska medborgare som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i utträdesavtalet ska ansöka om en ny uppehållsstatus, som medför de rättigheter som följer av avtalet,
- att Migrationsverket ska meddela beslut om uppehållsstatus och utfärda dokument till de gränsarbetare som omfattas av rättigheter enligt avtalet, och
- att den som beviljats uppehållsstatus eller i övrigt utövar rättigheter enligt utträdesavtalet ska omfattas av samma bestämmelser om avvísning och utvisning i utlänningslagen som EES-medborgare.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 december 2020.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap	13
3	Ärendet och dess beredning	14
4	Utträdesavtalet	15
4.1	Utträdesavtalets innehåll	15
4.2	Utträdesavtalets bestämmelser om medborgares rättigheter i relevanta delar	16
5	Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet	23
5.1	Det behövs kompletterande bestämmelser	23
5.2	Förhållandet till de allmänna bestämmelserna i utlänningslagen	27
5.3	En ny uppehållsstatus	30
5.4	Ansökan och bevis om uppehållsstatus	36
5.5	Arbetstagares och egenföretagares rättigheter	38
5.6	Insamling av fotografier och fingeravtryck och behandling av personuppgifter	42
5.7	Avvisning och utvisning	47
5.8	Skenförhållanden och oriktiga uppgifter	55
5.9	När uppehållsstatus får vägras och när den upphör att gälla	56
5.10	Rätt till domstolsprövning och andra rättssäkerhetsgarantier	59
5.11	Svenskt medborgarskap	61
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	63
7	Kostnader och andra konsekvenser	64
8	Författningskommentar	67
8.1	Förslaget till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)	67
8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap	79
Bilaga 1	Utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU	81
Bilaga 2	Rörlighetsdirektivet	262
Bilaga 3	Sammanfattning av departementspromemorian Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter (Ds 2020:5)	276
Bilaga 4	Promemorians lagförslag	277
Bilaga 5	Förteckning över remissinstanserna	286

Bilaga 6	Lagrådsremissens lagförslag.....	287	Prop. 2019/20:178
Bilaga 7	Lagrådets yttrande	296	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 juni 2020.....	297	

Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen (2005:716)

dels att 1 kap. 1 §, 3 a kap. 9 §, 8 kap. 16 §, 8 a kap. 5 §, 9 kap. 8 b §, 12 kap. 13 a, 15 och 17 §§ och rubriken närmast före 8 a kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 3 b kap., sex nya paragrafer, 1 kap. 4 c och 17 §§, 2 kap. 3 b §, 8 kap. 7 a §, 9 kap. 8 e § och 14 kap. 5 c §, och närmast före 1 kap. 4 c §, 8 kap. 7 a § och 14 kap. 5 c § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

I denna lag finns föreskrifter om

- lagens innehåll, vissa definitioner och allmänna bestämmelser (1 kap.),
- villkor för att en utlännings ska få resa in i samt vistas och arbeta i Sverige (2 kap.),
- visering (3 kap.),
- uppehållsrätt (3 a kap.),
- uppehållsstatus, uppehållsrätt och bevis för gränsarbetare som kompletterar bestämmelserna i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU (3 b kap.),*
- flyktingar och andra skyddsbehövande (4 kap.),
- uppehållstillstånd (5 kap.),
- ställning som varaktigt bosatt i Sverige (5 a kap.),
- uppehållstillstånd för forskning, studier inom högre utbildning, viss praktik, visst volontärarbete och au pair-arbete (5 b kap.),
- arbetstillstånd (6 kap.),
- EU-blåkort (6 a kap.),
- tillstånd för företagsintern förflyttning, ICT (6 b kap.),
- tillstånd för säsongarbete (6 c kap.),
- återkallelse av tillstånd (7 kap.),
- avvisning och utvisning (8 kap.),
- utvisning på grund av brott (8 a kap.),
- kontroll- och tvångsåtgärder (9 kap.),
- förvar och uppsikt avseende utlännings (10 kap.),
- hur en utlännings som hålls i förvar ska behandlas (11 kap.),

¹ Senaste lydelse 2019:1208.

- Prop. 2019/20:178
- verkställighet av beslut om avvisning och utvisning (12 kap.),
  - handläggningen av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna m.m. (13 kap.),
  - överklagande av förvaltningsmyndighets beslut (14 kap.),
  - nöjdförklaring (15 kap.),
  - migrationsdomstolar och Migrationsöverdomstolen (16 kap.),
  - skyldighet att lämna uppgifter (17 kap.),
  - offentligt biträde (18 kap.),
  - kostnadsansvar (19 kap.),
  - bestämmelser om straff m.m. (20 kap.),
  - tillfälligt skydd (21 kap.),
  - tribunalvittnen (22 kap.), och
  - särskilda bemyndiganden (23 kap.).

Utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU

4 c §

Med utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU avses i denna lag avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 31.1.2020, s.7).

17 §

Bestämmelser om att vissa utlännningar har rätt att resa in i samt vistas och arbeta i Sverige finns även i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

2 kap.

3 b §

Bestämmelser om att vissa medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar har uppehållsrätt finns i avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU. Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet finns i 3 b kap.

3 a kap.

9 §²

Den permanenta uppehållsrätten Permanent uppehållsrätt för
gäller utan villkor och kan endast EES-medborgare och deras

upphöra om utlänningen har *familjemedlemmar* gäller utan vistats utanför Sverige i mer än villkor och kan endast upphöra två på varandra följande år. om utlänningen har vistats utanför Sverige i mer än två på varandra följande år.

Prop. 2019/20:178

3 b kap. Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU

1 § I detta kapitel finns bestämmelser som kompletterar avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU (utträdesavtalet).

2 § Förutom i detta kapitel finns bestämmelser som kompletterar utträdesavtalet i 8 kap. 7 a och 16 §§, 8 a kap. 5 §, 9 kap. 8 b och 8 e §§, 12 kap. 13 a, 15 och 17 §§ och 14 kap. 5 c §.

Uppehållsstatus

3 § En utlänning som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i avdelning II i andra delen av utträdesavtalet ska ansöka om uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet.

Beslut om uppehållsstatus meddelas av Migrationsverket.

4 § Även om villkoren för att bevilja uppehållsstatus enligt utträdesavtalet är uppfyllda får uppehållsstatus vägras i sådana fall som avses i 8 § eller om det finns grund för avvisning eller utvisning enligt 8 kap. 11–14 §§.

5 § Uppehållsstatus upphör att gälla för en utlänning som avvisas eller utvisas från Sverige.

6 § Regeringen får meddela föreskrifter om den tidsfrist som enligt artikel 18.1 b första stycket i utträdesavtalet ska gälla för en ansökan om uppehållsstatus.

När uppehållsrätt inte föreligger

7 § En utlänning som medvetet har lämnat oriktiga uppgifter eller medvetet har förtigit omständigheter som har varit av betydelse för att få uppehållsstatus, har inte uppehållsrätt enligt utträdesavtalet.

Om utlänningen har vistats här i landet i mer än fyra år efter beslutet om uppehållsstatus, gäller första stycket endast om det finns synnerliga skäl.

8 § En utlänning som är familjemedlem till en medborgare i Förenade kungariket har inte uppehållsrätt enligt utträdesavtalet om ett äktenskap har ingåtts, ett samboförhållande har inletts eller en utlänning har adopterats uteslutande i syfte att ge utlänningen uppehållsrätt.

9 § Migrationsverket ska på ansökan utfärda ett bevis enligt artikel 26 i utträdesavtalet till en medborgare i Förenade kungariket som har rättigheter i egenskap av gränsarbetare enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet.

8 kap.

Särskilt om vissa medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar

7 a §

För utläningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU gäller det som sägs i detta kapitel om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i stället för 2–7 §§.

16 §³

Avslås eller avvisas en ansökan om uppehållstillstånd eller återkallas ett sådant tillstånd och befinner sig utläningen i Sverige, ska det samtidigt meddelas beslut om avvisning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar mot det.

Avslås eller avvisas en ansökan om uppehållstillstånd eller återkallas ett sådant tillstånd och befinner sig utläningen i Sverige, ska det samtidigt meddelas beslut om avvisning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar mot det. *Detsamma gäller om en ansökan om uppehållsstatus avslås och utläningen befinner sig i Sverige.*

Första stycket gäller inte om ansökan avvisas enligt 5 kap. 1 c § andra stycket.

8 a kap.

Förutsättningar för utvisning av EES-medborgare och deras familjemedlemmar

Förutsättningar för utvisning av EES-medborgare och vissa andra utläningar⁴

5 §⁵

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas ur Sverige om de förutsättningar som anges i 1 § är uppfyllda och det sker av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

³ Senaste lydelse 2014:198.

⁴ Senaste lydelse 2014:198.

⁵ Senaste lydelse 2014:198.

Det som föreskrivs i 2–4 §§ i fråga om utvisning enligt 1 § gäller även vid utvisning av en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare enligt denna paragraf. Även det som föreskrivs i 8 kap. 12–14 §§ i fråga om utvisning enligt 8 kap. 11 § gäller vid utvisning enligt denna paragraf.

En medborgare i ett annat nordiskt land får utvisas enligt denna paragraf endast när det finns synnerliga skäl, om han eller hon hade varit bosatt i Sverige sedan minst två år när åtalet väcktes.

Det som sägs om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i första och andra styckena gäller även vid utvisning av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

9 kap.

8 b §⁶

Vid en kontroll enligt 1 eller 9 § är den som innehar ett uppehållstillståndskort skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i uppehållstillståndskortet.

Vid en kontroll enligt 1 eller 9 § är den som innehar ett uppehållstillståndskort, *ett bevis om uppehållsstatus eller ett bevis för gränsarbetare* skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i uppehållstillståndskortet *eller beviset*.

När en kontroll enligt första stycket har genomförts, ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Detsamma gäller de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

8 e §

En utlänning är skyldig att låta Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller

⁶ Senaste lydelse 2011:709.

hennes fingeravtryck, om utlänningen ansöker om

- 1. uppehållsstatus,*
- 2. bevis om uppehållsstatus, eller*
- 3. bevis för gränsarbetare.*

Det som sägs om fingeravtryck i 8 a § andra stycket ska gälla även vid tillämpningen av första stycket i denna paragraf.

Ett fotografi och två fingeravtryck ska sparas i ett lagringsmedium i beviset. Fingeravtryck som inte sparats i ett sådant medium och de biometriska data som tas fram ur fingeravtrycken och ur fotografiet ska omedelbart förstöras när beviset har lämnats ut eller ärendet har avgjorts utan att bevis har lämnats ut.

12 kap.

13 a §⁷

Om en EES-medborgare eller hans eller hennes familjemedlem efter inresan i Sverige har överklagat Polismyndighetens beslut om avvisning eller Migrationsverkets beslut om avvisning eller utvisning och i samband med överklagandet yrkat inhibition av beslutet, får beslutet inte verkställas innan frågan om inhibition har prövats.

Detsamma gäller vid avvisning eller utvisning av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

15 §⁸

Ett beslut om avvisning eller utvisning som inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa ska verkställas snarast möjligt.

Om ett beslut om avvisning eller utvisning innehåller en tidsfrist för frivillig avresa ska utlänningen lämna landet i enlighet med beslutet senast när tidsfristen löper ut. Om utlänningen inte lämnat landet i enlighet med beslutet när tidsfristen löpt ut eller om beslutet om tidsfrist för frivillig avresa dessförinnan upphävts enligt 14 a §, ska beslutet om avvisning eller utvisning verkställas snarast möjligt därefter.

Verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning av en EES-medborgare eller hans eller hennes familjemedlem som har rest in i

⁷ Senaste lydelse 2014:655.

⁸ Senaste lydelse 2017:22.

Sverige får ske tidigast fyra veckor från den dag EES-medborgaren eller familjemedlemmen fick del av beslutet, om det inte finns synnerliga skäl för att verkställa beslutet. Prop. 2019/20:178

Det som anges i tredje stycket gäller även vid avvisning eller utvisning av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

17 §⁹

Om en annan myndighet än Migrationsverket ska verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning och denna myndighet finner att den inte kan verkställa beslutet eller att den behöver ytterligare besked, ska myndigheten underrätta Migrationsverket. Detsamma gäller om utlänningen hos myndigheten åberopar att det finns sådana hinder som avses i 1, 2 eller 3 § mot verkställigheten eller det på annat sätt kommer fram att det kan finnas sådana hinder.

Migrationsverket ska i sådana fall ge anvisningar om verkställigheten eller vidta andra åtgärder.

Om en allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott av en EES-medborgare eller en sådan medborgares familjemedlem ska verkställas mer än två år efter det att avgörandet meddelades, ska Polismyndigheten innan beslutet verkställs utreda om de omständigheter som låg till grund för beslutet har ändrats. Om det vid utredningen kommer fram att omständigheterna har ändrats på ett sådant sätt att utvisningsbeslutet inte längre bör gälla, ska ärendet lämnas över till Migrationsverket som med ett eget yttrande ska lämna över ärendet för prövning enligt 16 d § till den migrationsdomstol till vilken verkets beslut i fråga om upphävande av utvisningsbeslutet hade kunnat överklagas. Utvisningsbeslutet får i sådant fall inte verkställas innan migrationsdomstolen har avgjort ärendet.

Det som anges i tredje stycket gäller även efter beslut om utvisning på grund av brott av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

⁹ Senaste lydelse 2014:655.

14 kap.

***Beslut enligt utträdesavtalet
mellan Förenade kungariket och
EU***

5 c §

*Migrationsverkets beslut enligt
utträdesavtalet mellan Förenade
kungariket och EU får överklagas
till en migrationsdomstol.*

Denna lag träder i kraft den 1 december 2020.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap

Prop. 2019/20:178

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse
20 §¹

Det som föreskrivs i denna lag om krav på permanent uppehållstillstånd gäller inte för den som är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge.

I fråga om medborgare i övriga länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och sådana familjemedlemmar som avses i 3 a kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) ska vid tillämpningen av denna lag uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd.

I fråga om medborgare i övriga länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och sådana familjemedlemmar som avses i 3 a kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) ska vid tillämpningen av denna lag uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd. *Detsamma gäller för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige enligt avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 31.1.2020, s.7).*

Denna lag träder i kraft den 1 december 2020.

¹ Senaste lydelse 2014:481.

3 Ärendet och dess beredning

I mars 2017 anmälde Förenade kungariket till Europeiska rådet landets avsikt att utträda ur Europeiska unionen (EU) och Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). Därefter inleddes förhandlingar mellan Förenade kungariket och EU som har resulterat i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 31.1.2020, s.7), kallat utträdesavtalet. Utträdesavtalet, som trädde i kraft vid utträdet den 1 februari 2020, finns i *bilaga 1*. Avtalet hänvisar till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG, kallat rörlighetsdirektivet. Rörlighetsdirektivet finns i *bilaga 2*.

Inom Justitiedepartementet har departementspromemorian Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter (Ds 2020:5) utarbetats. I promemorian övervägs behovet av författningsändringar när det gäller utträdesavtalets bestämmelser om medborgarnas rättigheter i de delar som gäller rätten för vissa brittiska medborgare, deras familjemedlemmar och andra personer att resa in, vistas och arbeta i Sverige. En sammanfattning av promemorian och dess lagförslag finns i *bilaga 3* och *4*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 5*. Remissvaren finns tillgängliga i Justitiedepartementet (dnr Ju2020/00608/L7).

Propositionen innehåller regeringens överväganden och förslag med anledning av lagförslagen i departementspromemorian. I promemorian lämnas även förslag till förordningstext. Dessa förslag kommer endast i vissa fall att tas upp i propositionen och de synpunkter som remissinstanserna lämnat avseende dem kommer i övrigt att beaktas i det kommande arbetet med förordningsändringar.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 7 maj 2020 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 6*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 7*. Lagrådet lämnade förslagen utan erinran. I förhållande till lagrådsremissens förslag har vissa språkliga och redaktionella ändringar gjorts.

4.1 Utträdesavtalets innehåll

Utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU, som trädde i kraft vid utträdet den 1 februari 2020, syftar till att säkerställa att utträdet sker under ordnade former. Förenade kungariket blev vid utträdet ett tredjeland men enligt bestämmelser i utträdesavtalet fortsätter EU:s regelverk att gälla i Förenade kungariket under en övergångsperiod, i syfte att undvika störningar under den tid då den framtida förbindelsen mellan EU och Förenade kungariket förhandlas fram. Efter övergångsperiodens utgång ska bl.a. bestämmelser till skydd för de särskilt berörda medborgarna och övergångsbestämmelser för de s.k. separationsfrågorna börja tillämpas. Genom utträdesavtalet regleras också frågan om den ekonomiska uppgörelsen mellan EU och Förenade kungariket, frågan om att undvika en hård gräns mellan Irland och Nordirland och frågan om de suveräna basområdena i Cypern samt särskilda arrangemang avseende Gibraltar. I utträdesavtalet finns vidare gemensamma bestämmelser för att förstå, tolka och tillämpa avtalet och en tvistlösningsmekanism.

Utträdesavtalet består av 185 artiklar som delas in i sex delar, tre protokoll och nio bilagor. Den första delen, ”Gemensamma bestämmelser” (artiklarna 1–8), innehåller definitioner och bestämmelser om det territoriella tillämpningsområdet och metoder och principer som rör avtalets verkan, genomförande och tillämpning. Bestämmelserna började tillämpas vid utträdet.

Den andra delen, ”Medborgares rättigheter” (artiklarna 9–39), innehåller bestämmelser som värnar de rättigheter som följer av EU-rätten för de EU-medborgare och medborgare i Förenade kungariket, och deras familjer, som särskilt påverkas av Förenade kungarikets utträde. Bestämmelserna ska, med vissa angivna undantag, börja tillämpas vid övergångsperiodens utgång. Delen består av fyra avdelningar: avdelning I (Allmänna bestämmelser), avdelning II (Rättigheter och skyldigheter), avdelning III (Samordning av sociala trygghetssystem) och avdelning IV (Andra bestämmelser). Nedan redogörs det närmare för bestämmelserna i avdelning I, II och IV. Denna del av utträdesavtalet syftar till att skydda de medborgare som särskilt berörs av utträdet, främst EU-medborgare som vistas i Förenade kungariket och brittiska medborgare som vistas i en medlemsstat med stöd av unionsrätten vid övergångsperiodens utgång. De medborgare som inte befinner sig i en sådan gränsöverskridande situation vid den tidpunkten omfattas däremot, som regel, inte av utträdesavtalets särskilda bestämmelser. Om inget annat bestäms kommer brittiska medborgare som vill bosätta sig i Sverige efter övergångsperiodens utgång i stället att omfattas av det regelverk som gäller för andra tredjelandsmedborgare.

Den tredje delen ”Separationsbestämmelser” (artiklarna 40–125) innehåller bestämmelser som anger vad som gäller vid övergångsperiodens utgång för en mängd förfaranden och samarbeten, beviljade rättigheter m.m. Bestämmelserna klagör bl.a. vad som ska gälla vid övergångsperiodens utgång för varor som placerats på marknaden, pågående förfaranden som rör t.ex. tull, Euratomfrågor och pågående

Prop. 2019/20:178 polisiärt och straffrättsligt samarbete. Bestämmelserna ska, med vissa angivna undantag, börja tillämpas från och med övergångsperiodens utgång.

Den fjärde delen, ”Övergång” (artiklarna 126–132), fastställer en övergångsperiod som inleds vid utträdesdagen och löper ut den 31 december 2020 med möjlighet till förlängning, som längst till utgången av 2022. Under övergångsperioden är EU-rätten, med några undantag, i sin helhet tillämplig på Förenade kungariket på samma sätt som före utträdet. Förenade kungariket stannar under övergångsperioden i EU-samarbetet men är inte längre företrätt i EU:s institutioner och deltar inte i EU:s beslutsprocess. I denna del fastställs också de övergångsbestämmelser som är tillämpliga på Förenade kungariket i fråga om internationella avtal som ingåtts av EU, av medlemsstaterna på EU:s vägnar eller av EU och dess medlemsstater gemensamt samt en samrådsmekanism för att fastställa fiskemöjligheter för Förenade kungariket under övergångsperioden. Bestämmelserna började tillämpas vid utträdet.

Den femte delen, ”Finansiella bestämmelser” (artiklarna 133–157), innehåller bestämmelser om den ekonomiska uppgörelsen. Bestämmelserna började tillämpas vid utträdet.

Den sjätte delen, ”Institutionella bestämmelser och slutbestämmelser” (artiklarna 158–185), innehåller bestämmelser som syftar till en enhetlig tolkning och tillämpning av utträdesavtalet och anger EU-domstolens behörighet. Här finns bestämmelser om en gemensam kommitté som ansvarar för genomförandet och tillämpningen av avtalet kompletterad med en möjlighet att, efter övergångsperiodens utgång, tillsätta en skiljenämnd vid tvister. Här görs även en hänvisning till den politiska förklaringen om de framtida förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket som överenskommit parallellt med utträdesavtalet. Parterna åtar sig att göra sitt yttersta för att efter utträdet skyndsamt förhandla fram avtal rörande deras framtida förbindelser och för att säkerställa att avtalen i möjligaste mån blir tillämpliga från och med övergångsperiodens utgång.

Avslutningsvis finns bestämmelser om avtalets ikraftträdande. Bestämmelserna börjar delvis tillämpas vid utträdet, delvis från och med övergångsperiodens utgång.

4.2 Utträdesavtalets bestämmelser om medborgares rättigheter i relevanta delar

Avdelning I: Allmänna bestämmelser

Definitioner (artikel 9)

I artikel 9 definieras begreppen familjemedlemmar, gränsarbetare, vårdstat, arbetsstat och vårdnad. Definitionerna gäller för bestämmelserna om medborgares rättigheter i andra delen av utträdesavtalet, utan att det påverkar tillämpningen av avdelning III om samordning av sociala trygghetssystem. Med familjemedlem avses familjemedlemmar till unionsmedborgare eller familjemedlemmar till brittiska medborgare enligt definitionen i artikel 2.2 i rörlighetsdirektivet, dvs. bl.a. make och maka, registrerad partner, släktingar i rakt nedstigande led som är under 21 år

eller är beroende för sin försörjning samt underhållsberättigade släktingar i rakt uppstigande led. Med familjemedlem avses även andra personer än de som definieras i artikel 3.2 i rörlighetsdirektivet vars närvaro är nödvändig för unionsmedborgare eller brittiska medborgare för att dessa inte ska gå miste om en sådan uppehållsrätt som de har rätt till enligt utträdesavtalet. Det spelar ingen roll vilket medborgarskap familjemedlemmen har. Däremot ska det vara en person som omfattas av den personkrets som anges i artikel 10 i utträdesavtalet.

Med gränsarbetare avses en unionsmedborgare eller brittisk medborgare som utövar ekonomisk verksamhet i enlighet med artikel 45 eller 49 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) i en eller flera stater där de inte uppehåller sig. I nämnda artiklar i EUF-fördraget finns bestämmelser om fri rörlighet för arbetstagare och etableringsfrihet.

Personkrets (artikel 10)

I artikel 10 anges den personkrets som ska omfattas av rättigheterna i den andra delen av utträdesavtalet, utan att det påverkar tillämpningen av avdelning III om samordning av sociala trygghetssystem. Till denna grupp hör brittiska medborgare som med stöd av EU-rätten har utövat sin rätt att uppehålla sig i en medlemsstat före övergångsperiodens utgång och som fortsätter att uppehålla sig där därefter, samt EU-medborgare som i Förenade kungariket har utövat motsvarande rätt och fortsätter att uppehålla sig där efter övergångsperiodens utgång. Personkretsen inkluderar också brittiska medborgare och EU-medborgare som har utövat sin rätt som gränsarbetare enligt unionsrätten före övergångsperiodens utgång och som fortsätter att göra det därefter.

Även familjemedlemmar till de brittiska medborgare respektive EU-medborgare som tillhör personkretsen enligt ovan omfattas av personkretsen, förutsatt att de också uppfyller de villkor som uppställs i utträdesavtalet. Det innebär bl.a. att familjemedlemmar som uppehöll sig i värdstaten i enlighet med unionsrätten före övergångsperiodens utgång och fortsätter att uppehålla sig därefter omfattas, samt, under vissa förutsättningar, personer som vid övergångsperiodens utgång befann sig utanför värdstaten och som är i direkt släktskap med¹ en sådan brittisk medborgare eller EU-medborgare som tillhör personkretsen. Barn som föds eller adopteras av en person som tillhör personkretsen omfattas också oavsett om de föds före eller efter övergångsperiodens utgång, med vissa undantag. Vidare omfattas familjemedlemmar som har s.k. bibehållen uppehållsrätt enligt rörlighetsdirektivet och som uppehöll sig i värdstaten före övergångsperiodens utgång och fortsätter att uppehålla sig därefter. Det gäller t.ex. sådana familjemedlemmar vars anknytning till unionsmedborgaren har brutits, såsom vid äktenskapsskillnad eller dödsfall.

Till personkretsen hör även personer som omfattas av artikel 3.2 a och 3.2 b i rörlighetsdirektivet – dvs. andra familjemedlemmar än de som omfattas av definitionen av familjemedlem i artikel 2.2 i rörlighetsdirektivet,

¹ I den svenska språkversionen anges i artikel 10.1 e ii att det rör sig om familjemedlemmar som "var släkt i rakt upp- eller nedstigande led". Vid jämförelse med de engelska ("directly related"), franska ("directement liés") och danska ("direkte beslægtet") språkversionerna kan konstateras att detta torde vara en felöversättning och att begreppet är avsett att ha en något vidare innebörd än i den svenska språkversionen.

Prop. 2019/20:178 om de i det land från vilket de har kommit är beroende av eller bor hos den unionsmedborgare som har uppehållsrätt eller om det av allvarliga hälsoskäl absolut krävs att unionsmedborgaren personligen tar hand om familjemedlemmen – och vars uppehåll underlättades av värdstaten i enlighet med dess nationella lagstiftning före övergångsperiodens utgång, förutsatt att de fortsätter att uppehålla sig i värdstaten även därefter. Detsamma gäller de som före övergångsperiodens utgång ansökt om underlättande av inresa och uppehåll.

Stadigvarande uppehåll och icke-diskriminering (artiklarna 11 och 12)

Enligt artikel 11 ska, vid tillämpningen av bestämmelserna om definitionerna och personkretsen i artiklarna 9 och 10, stadigvarande uppehåll inte påverkas av sådan frånvaro som anges i artikel 15.2 i utträdesavtalet (dvs. frånvaro i enlighet med artiklarna 16.3 och 21 i rörlighetsdirektivet). Det innefattar bl.a. tillfällig frånvaro som inte överstiger sammanlagt sex månader per år eller längre frånvaro på grund av obligatorisk militärtjänst eller frånvaro på högst tolv på varandra följande månader av viktiga skäl, t.ex. graviditet och förlossning, allvarlig sjukdom, studier eller yrkesutbildning, eller utstationering på grund av arbete i en annan medlemsstat eller tredjeland. Hänvisningen till artikel 21 innebär att stadigvarande uppehåll får styrkas med varje bevismedel som godtas i värdstaten och att ett i vederbörlig ordning verkställt utvisningsbeslut medför att det stadigvarande uppehållet anses avbrutet.

När utträdesavtalets bestämmelser om medborgares rättigheter tillämpas ska all diskriminering på grund av nationalitet enligt artikel 18 i EUF-fördraget vara förbjuden i värdstaten och arbetsstaten för de personer som ingår i personkretsen enligt artikel 10 (artikel 12).

Avdelning II: Rättigheter och skyldigheter

Uppehållsrätt (artikel 13)

I artikel 13 i utträdesavtalet regleras villkoren för att de som ingår i personkretsen ska få uppehålla sig i värdstaten. Bestämmelserna hänvisar till artiklar i EUF-fördraget och till de artiklar i rörlighetsdirektivet som reglerar uppehållsrätt och permanent uppehållsrätt för unionsmedborgare och familjemedlemmar. Uppehållsrätten gäller med förbehåll för de begränsningar och villkor som anges i de utpekade bestämmelserna.

Bestämmelserna innebär bl.a. att medborgare i en medlemsstat eller Förenade kungariket ska ha rätt att uppehålla sig i värdstaten i tre månader utan att det får ställas några andra krav än att de har ett giltigt id-kort eller pass. För familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat eller Förenade kungariket, men som följer med eller ansluter till en sådan medborgare, krävs ett giltigt pass.

För att ha rätt att uppehålla sig i en värdstat under längre tid än tre månader krävs det att medborgarna uppfyller villkoren för uppehållsrätt enligt artikel 7.1 i rörlighetsdirektivet. Dessa villkor innebär att medborgaren ska vara anställd eller egenföretagare eller ha tillräckliga tillgångar för sin egen och sina familjemedlemmars räkning och en heltäckande sjukförsäkring, eller vara inskriven för studier vid en erkänd utbildningsanstalt

och ha en heltäckande sjukförsäkring. Medborgare som studerar måste också avge en försäkran om att han eller hon har tillräckliga tillgångar för att kunna försörja sig själv och sin familj. Även de medborgare som uppfyller villkoren för s.k. bibehållen uppehållsrätt enligt artikel 7.3 i rörlighetsdirektivet ska ha uppehållsrätt i värdstaten. Det omfattar bl.a. personer som, efter att ha arbetat eller varit egenföretagare under en viss tid, drabbas av tillfällig arbetsförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall eller drabbas av ofrivillig arbetslöshet. Därutöver omfattas de medborgare som uppfyller villkoren för permanent uppehållsrätt enligt artiklarna 16.1 och 17.1 i rörlighetsdirektivet, dvs. de som har vistats lagligen i landet i mer än fem år eller uppfyller villkoren för s.k. förtida permanent uppehållsrätt.

För att familjemedlemmar ska ha uppehållsrätt i värdstaten ställs som villkor att de följer med eller ansluter sig till en medborgare som uppfyller kraven på uppehållsrätt. För familjemedlemmar som inte längre har anknytning till den medborgare som uppehållsrätten är härledd från, t.ex. på grund av äktenskapsskillnad eller dödsfall, krävs att villkoren för s.k. bibehållen uppehållsrätt enligt artiklarna 12 och 13 i rörlighetsdirektivet är uppfyllda. Därutöver gäller uppehållsrätt enligt utträdesavtalet, oavsett medborgarskap, för de familjemedlemmar som uppfyller villkoren för permanent uppehållsrätt enligt artiklarna 16.2, 17.3, 17.4 och 18. Det innefattar bl.a. familjemedlemmar till medborgare som har erhållit permanent uppehållsrätt för att de har vistats lagligen i landet i mer än fem år och familjemedlemmar till medborgare som uppfyller villkoren för s.k. förtida permanent uppehållsrätt.

Värdstaten får inte införa några andra begränsningar eller villkor för att erhålla, behålla eller förlora uppehållsrätten än de som föreskrivs i avtalet. Det får inte ges utrymme för skönmässiga bedömningar vid tillämpningen av begränsningarna och villkoren, utom till förmån för den berörda personen.

Rätt till utresa och inresa (artikel 14)

I artikel 14 finns bestämmelser om rätt till utresa och inresa i värdstaten för personer som uppehåller sig på värdstatens territorium i enlighet med villkoren i utträdesavtalet. För medborgare i en medlemsstat eller Förenade kungariket krävs, för inresa, ett giltigt pass eller nationellt idkort och för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat eller Förenade kungariket krävs ett giltigt pass. Det får inte uppställas några krav på viseringar eller motsvarande formaliteter för personer som har giltiga dokument som utfärdats i enlighet med utträdesavtalet. Familjemedlemmar som behöver visering för att kunna ansluta sig till en medborgare efter utgången av övergångsperioden, ska av värdstaten få all den hjälp de behöver för att få nödvändiga viseringar. Viseringarna ska utfärdas gratis och så snart som möjligt enligt ett påskyndat förfarande.

Fem år efter övergångsperiodens utgång får värdstaten, under vissa förutsättningar, besluta att inte längre godta nationella identitetskort för inresa och utresa.

I artikel 15 i utträdesavtalet anges villkoren för permanent uppehållsrätt i värdstaten, dvs. en rätt att vistas i landet som inte är underkastad några villkor. Permanent uppehållsrätt har de medborgare i en medlemsstat och Förenade kungariket, och deras respektive familjemedlemmar, som har uppehållit sig lagligt i värdstaten i enlighet med EU-rätten under en fortlöpande period om fem år, eller i vissa fall den kortare tid som anges i artikel 17 i rörlighetsdirektivet, i enlighet med de villkor för permanent uppehållsrätt som anges i artiklarna 16–18 i rörlighetsdirektivet (artikel 15.1). Stadigvarande uppehåll med avseende på förvärv av permanent uppehållsrätt ska fastställas i enlighet med artiklarna 16.3 och 21 i rörlighetsdirektivet (artikel 15.2). Det innebär bl.a. att tillfälliga vistelser i ett annat land som inte överstiger sammanlagt sex månader per år inte påverkar bedömningen av om det varit ett stadigvarande uppehåll. Inte heller tillfälliga vistelser som pågår längre tid än så påverkar bedömningen, om det handlar om obligatorisk militärtjänstgöring eller, under vissa förutsättningar, andra viktiga skäl såsom graviditet, sjukdom eller studier.

När permanent uppehållsrätt har förvärvats enligt utträdesavtalet kan den endast gå förlorad genom bortovaro från värdstaten i mer än fem på varandra följande år (artikel 15.3).

Medborgare i en medlemsstat och Förenade kungariket, och deras respektive familjemedlemmar, ska ha permanent uppehållsrätt enligt villkoren i artikel 15 när de fullgjort de nödvändiga uppehållsperioderna. Perioder som personen i enlighet med EU-rätten lagligen har uppehållit sig eller arbetat i värdstaten, såväl före som efter övergångsperioden, ska räknas in i den tidsperiod som krävs för att uppnå permanent uppehållsrätt (artikel 16).

Rätten för medborgare i en medlemsstat och Förenade kungariket, och deras respektive familjemedlemmar att direkt återropa utträdesavtalets bestämmelser påverkas inte om de skulle byta status, t.ex. om en person övergår från att vara student till att vara arbetstagare, egenföretagare eller ekonomiskt inaktiv person eller tvärtom. En person som vid övergångsperiodens utgång har uppehållsrätt i egenskap av familjemedlem kan dock inte därefter ändra status och få en egen, självständig uppehållsrätt i egenskap av t.ex. arbetstagare eller egenföretagare. När det gäller familjemedlemmar som har uppehållsrätt som är avhängigt att han eller hon är försörjningsberoende, så förlorar inte dessa personer sina rättigheter om de upphör att vara försörjningsberoende (artikel 17).

Utfärdande av uppehållshandlingar (artiklarna 18 och 19)

Värdstaterna ges ett visst handlingsutrymme när det gäller genomförandet av administrativa procedurer och kan välja mellan två förfaranden för utfärdande av dokument som rör uppehållsrätt enligt utträdesavtalet.

Det ena förfarandet innebär att berörda personer måste ansöka om ny uppehållsstatus som medför de rättigheter som följer av avdelning II i andra delen av avtalet och en uppehållshandling som styrker denna status (artikel 18.1). Utträdesavtalet innehåller detaljerade bestämmelser om ansökningsförfarandet, bl.a. i fråga om tidsfrist för inlämnande av ansökan, vilka bevishandlingar som får krävas och i vilka situationer det får

göras kontroller avseende kriminalitet och säkerhetskontroller. Under ansökningsperioden ska alla rättigheter enligt utträdesavtalet anses tillämpliga på de berörda personerna (artikel 18.2). Detsamma gäller även efter ansökningsperioden, under den tid den enskilde avvaktar ett slutligt beslut på sin ansökan eller ett domstolsavgörande (artikel 18.3).

Det andra förfarandet ställer inget krav på att den enskilde ansöker om en ny uppehållsstatus som förutsättning för lagligt uppehåll (artikel 18.4). Däremot ska den som är berättigad till uppehållsrätt enligt utträdesavtalet ha rätt att, i enlighet med villkoren i rörlighetsdirektivet, få en uppehållshandling utfärdad som innehåller en förklaring om att den utfärdats i enlighet med utträdesavtalet.

Värdstaten kan välja att tillåta ansökningar enligt respektive förfarande redan under övergångsperioden. Ett beslut att bifalla eller avslå en ansökan enligt det förstnämnda förfarandet får dock verkan först efter övergångsperiodens utgång. Det finns också särskilda bestämmelser om vad som ska gälla för ett beslut som fattats under övergångsperioden i fråga om bl.a. återkallelse, ny ansökan och tillgång till domstolsprövning (artikel 19).

Begränsningar av rätt till uppehåll och inresa (artikel 20)

Beteendet hos de som utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet ska beaktas i enlighet med kapitel VI i rörlighetsdirektivet om beteendet ägde rum före övergångsperiodens utgång (artikel 20.1). I kapitel VI i rörlighetsdirektivet finns bl.a. bestämmelser om begränsning av uppehållsrätt med hänsyn till allmän ordning och säkerhet samt bestämmelser om skydd mot utvisning, om delgivning av beslut, om rättssäkerhetsgarantier – däribland rätten till domstolsprövning – och om återreseförbud.

Beteendet hos de som utövar rättigheter enligt utträdesavtalet får utgöra grund för att begränsa uppehållsrätten i värdstaten eller rätten till inresa i arbetsstaten i enlighet med nationell lagstiftning, om beteendet ägde rum efter² övergångsperiodens utgång (artikel 20.2). Värdstaterna har alltså möjlighet att i dessa fall frångå de bestämmelser i kapitel VI i rörlighetsdirektivet som reglerar möjligheten att begränsa uppehållsrätten.

Nödvändiga åtgärder för att neka, avbryta eller dra tillbaka en rättighet får vidtas av de tillämpande staterna vid missbruk av rättigheter eller bedrägeri i enlighet med vad som anges i artikel 35 i rörlighetsdirektivet, dock endast om de är i enlighet med de rättssäkerhetsgarantier som föreskrivs i artikel 21 (artikel 20.3). Sökanden som har lämnat in ansökningar som är att betrakta som bedrägeri eller missbruk får också avlägnas från landet innan en dom har vunnit laga kraft, enligt villkoren i artiklarna 31 och 35 i rörlighetsdirektivet (artikel 20.4).

Rättssäkerhetsgarantier och rätt att överklaga (artikel 21)

Samtliga beslut som innebär en begränsning av uppehållsrätten för de personer som avses i artikel 10 i utträdesavtalet ska vara underkastade de

² I den svenska språkversionen anges både i artikel 20.1 och 20.2 att de avser beteende som ägt rum före övergångsperiodens utgång. Vid jämförelse med t.ex. de engelska ("after") och franska ("après") språkversionerna står det dock klart att detta är en felöversättning och att artikel 20.2 avser beteende som ägt rum efter övergångsperiodens utgång.

Prop. 2019/20:178 rättssäkerhetsgarantier som anges i artikel 15 och kapitel VI i rörlighetsdirektivet. Det innebär bl.a. att utvisning inte får ske endast på den grunden att utlänningens pass eller identitetskort – som användes för att resa in i landet och som har legat till grund för t.ex. ett uppehållskort – har upphört att gälla. Det innebär vidare att bestämmelserna om delgivning av beslut och rätten till domstolsprövning i rörlighetsdirektivet alltid ska tillämpas om ett beslut om avvisning eller utvisning rör en person som ingår i den personkrets som anges i artikel 10. För det fall beslutet om begränsning av uppehållsrätten fattas på andra grunder än allmän ordning och säkerhet får värdstaten inte heller kombinera ett beslut om utvisning med ett återreseförbud.

Närstående rättigheter och likabehandling (artiklarna 22 och 23)

Familjemedlemmar med uppehållsrätt eller permanent uppehållsrätt i värdstaten eller arbetsstaten ska, oberoende av medborgarskap, ha rätt att ta anställning eller inleda verksamhet som egenföretagare där (artikel 22).

Alla medborgare i en medlemsstat och medborgare i Förenade kungariket som uppehåller sig i värdstaten med stöd av utträdesavtalet, och de familjemedlemmar som har uppehållsrätt eller permanent uppehållsrätt, ska åtnjuta samma behandling som värdstatens medborgare inom de områden som omfattas av bestämmelserna om medborgares rättigheter i utträdesavtalet. Det gäller dock inte om annat följer av särskilda bestämmelser i utträdesavtalet. De begränsningar i fråga om rätt till socialt bistånd, studiebidrag och studielån som gäller enligt artikel 24 i rörlighetsdirektivet gäller också enligt utträdesavtalet (artikel 23).

Arbetstagares och egenföretagares rättigheter (artiklarna 24–26)

Arbetstagare i värdstaten och gränsarbetare i arbetsstaten eller arbetsstaterna ska behålla de särskilda rättigheter för arbetstagare som följer av EU-rätten. Det gäller bl.a. rätten till likabehandling i fråga om anställnings- och arbetsvillkor, tillträde till arbetsmarknaden, tillgång till hjälp som ges av arbetsförmedlingar, tillgång till sociala och skattemässiga förmåner och kollektiva rättigheter samt tillgång till bostad. Det gäller även arbetstagares barns tillgång till utbildning (artikel 24).

Egenföretagare i värdstaten och gränsarbetande egenföretagare i arbetsstaten eller arbetsstaterna ska åtnjuta de rättigheter som garanteras genom artiklarna 49 och 55 i EUF-fördraget, bl.a. rätten att starta och utöva verksamhet som företagare och rätten att bilda och driva företag på samma villkor som värdstaten föreskriver för sina egna medborgare (artikel 25).

Arbetsstaten får kräva att medborgare som har rättigheter som gränsarbetare enligt avtalet ansöker om en handling som styrker dessa rättigheter. Medborgarna ska ha rätt att få en sådan handling utfärdad (artikel 26).

Yrkeskvalifikationer (artiklarna 27–29)

Medborgares och deras familjemedlemmars yrkeskvalifikationer som erkänts före och under övergångsperioden kommer att ses som erkända även efter övergångsperiodens utgång. Detta gäller så länge de erkänts i enlighet med det generella yrkeskvalifikationsdirektivet eller direktiven för advokater, revisorer eller handel med giftiga ämnen. Rätten att

tillfälligt arbeta inom ett yrke upphör däremot. Även i fortsättningen ska tidigare erkända bevis på kvalifikationer kunna tillgodoräknas, partiellt tillträde till ett yrke vara möjligt och europeiska yrkeskort vara giltiga för etablering. Alla ansökningar om erkännande som lämnats in före övergångsperiodens utgång ska behandlas enligt dessa regler. Informationssystemet för den inre marknaden kommer att användas under tiden och upp till nio månader efter övergångsperiodens utgång.

Avdelning IV: Andra bestämmelser

Publicitet (artikel 37)

EU:s medlemsstater och Förenade kungariket ska sprida information om rättigheter och skyldigheter för personer som omfattas av utträdesavtalets bestämmelser om medborgares rättigheter, särskilt genom informationskampanjer som bedrivs på lämpligt sätt i nationella och lokala medier och i andra kommunikationskanaler.

Förmånligare bestämmelser och livslångt skydd (artiklarna 38 och 39)

Bestämmelserna om medborgares rättigheter hindrar inte en värdstat eller arbetsstat att ha mer förmånliga regler för enskilda, under förutsättning att det inte avser sådant som regleras av bestämmelserna i avdelningen om samordning av sociala trygghetssystem (artikel 38). De personer som omfattas av bestämmelserna om medborgares rättigheter har, som regel, ett livslångt skydd i form av att kunna åtnjuta de rättigheter som föreskrivs, i relevanta delar av denna del av utträdesavtalet. Rätten till livslångt skydd gäller så länge den enskilde uppfyller villkoren som anges i avtalet (artikel 39).

5 Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet

5.1 Det behövs kompletterande bestämmelser

Regeringens bedömning: Utträdesavtalets bestämmelser om rätten för vissa brittiska medborgare, deras familjemedlemmar och andra personer att resa in, vistas och arbeta i Sverige uppfyller i de flesta fall villkoren för direkt effekt och kan återopas direkt av enskilda personer. Det finns inte ett behov av att generellt införa dessa regler i svensk rätt. Det finns däremot ett behov av kompletterande bestämmelser i vissa avseenden.

De familjemedlemmar som anges i artikel 3.2 i rörlighetsdirektivet bör, vid tillämpningen av utträdesavtalet, behandlas på samma sätt som de familjemedlemmar som anges i artikel 2.2 i rörlighetsdirektivet.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna, däribland *Migrationsverket*, *Förvaltningsrätten i Stockholm* och *Lunds Universitet*, tillstyrker eller har inte några synpunkter på bedömningen i promemorian. Vissa remissinstanser, bl.a. *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)*, *Karolinska institutet* och *Chalmers tekniska högskola*, efterfrågar dock vägledning kring hur uppehållsrätt för de brittiska medborgare och deras familjemedlemmar som omfattas av utträdesavtalet ska bedömas i vissa avseenden.

Skälen för regeringens bedömning

Utträdesavtalets ställning och principen om direkt effekt

Den fördragsrättsliga grunden som reglerar formerna för en medlemsstats utträde är artikel 50 i EU-fördraget. Enligt denna får varje medlemsstat, i enlighet med sina konstitutionella bestämmelser, besluta att utträda ur EU. Den medlemsstat som fattat ett sådant beslut ska anmäla sin avsikt till Europeiska rådet. Av artikel 50 framgår också att EU, mot bakgrund av Europeiska rådets riktlinjer, ska förhandla fram och ingå ett avtal med den utträdande staten där villkoren för dess utträde fastställs, med beaktande av dess framtida förbindelser med EU. Detta avtal ska förhandlas i enlighet med artikel 218.3 i EUF-fördraget, som gäller förfarande för förhandling och ingående av internationella avtal. Ett utträdesavtal ingås på EU:s vägnar av rådet med kvalificerad majoritet, efter Europaparlamentets godkännande, och förutsätter inte att medlemsstaterna ratificerar det. Genom artikel 50 har alltså EU befogenhet att ensamt ingå ett avtal med en utträdande medlemsstat. Artikelns innebär en exceptionell övergripande befogenhet att i ett utträdesavtal ta upp de frågor som är nödvändiga för utträdet. Denna exceptionella befogenhet är unik och gäller enbart med avseende på en medlemsstats utträde ur EU.

Utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU är inom EU-rätten att anse som ett internationellt avtal. Av artikel 216.2 i EUF-fördraget framgår att de internationella avtal som ingås av EU är bindande för EU:s institutioner och för dess medlemsstater. Dessa avtal, och de rättsakter som antagits av organ som upprättats på grundval av sådana avtal, utgör en integrerad del av EU:s rättsordning. Utträdesavtalet utgör alltså EU-rätt.

I artikel 4.1 i utträdesavtalet anges att juridiska och fysiska personer direkt ska kunna åberopa de bestämmelser som avtalet innehåller eller hänvisar till och som uppfyller villkoren för direkt effekt enligt unionsrätten. Direkt effekt – dvs. att en unionsrättslig bestämmelse kan åberopas direkt av enskilda inför nationella domstolar och myndigheter – är ett begrepp som introducerades genom EU-domstolens avgörande i målet *Van Gend en Loos* (C-26/62, EU:C:1993:846), och som har utvecklats genom efterföljande avgöranden från EU-domstolen (se t.ex. *Grad*, C-9/70, EU:C:1970:78, *van Duyn*, C-41/74, EU:C:1974:133, *Becker*, C-8/81 EU:C:1982:7, *Balocchi*, C-10/92, EU:C:1993:846). För att en bestämmelse ska ha direkt effekt krävs enligt EU-domstolen att den är ovillkorlig, klar och precis. Den får inte vara beroende av en lämplighetsbedömning och den ska kunna tillämpas utan att några kompletterande åtgärder behöver vidtas. En bestämmelse anses inte vara

ovillkorlig om medlemsstaterna har handlingsfrihet att t.ex. inskränka en rättighet eller valfrihet när det gäller tillämpning av bestämmelsen.

Utträdesavtalet utgör alltså en integrerad del av EU:s rättsordning som kan tillämpas direkt och åberopas direkt av enskilda personer. I de fall en enskild bestämmelse inte uppfyller kraven för direkt effekt, t.ex. om staterna tillåts ett handlingsutrymme enligt utträdesavtalet, krävs det dock kompletterande nationella bestämmelser.

Bestämmelserna om medborgarnas rättigheter i avdelningarna I, II och IV i andra delen av utträdesavtalet

En utgångspunkt under förhandlingarna om utträdesavtalet var att bestämmelserna om medborgarnas rättigheter i så stor utsträckning som möjligt skulle kunna åberopas direkt av enskilda. I linje med det är de flesta av artiklarna i utträdesavtalet om medborgerliga rättigheter specifikt och konkret utformade. Avdelningarna I, II och IV i utträdesavtalets andra del innehåller detaljerade och tydliga definitioner av den personkrets som omfattas och bestämmelser som klargör vilka rättigheter och skyldigheter dessa personer har när det gäller rätt till inresa och utresa, uppehållsrätt och permanent uppehållsrätt. De stater som tillämpar avtalet har inte någon handlingsfrihet att inskränka rättigheterna eller valfrihet när det gäller tillämpningen av reglerna. Det är EU-domstolen som ytterst har att avgöra i vilken mån olika bestämmelser i utträdesavtalet uppfyller kraven för direkt effekt. Bestämmelserna i nämnda avdelningar i andra delen av utträdesavtalet bedöms dock i allmänhet uppfylla kraven på direkt effekt. Ett behov av att generellt genomföra dessa bestämmelser i nationell rätt bedöms därmed inte föreligga.

För att säkerställa att bestämmelserna kan tillämpas i praktiken finns det dock ett behov av att införa bestämmelser av processuell karaktär, t.ex. bestämmelser som klargör vilken nationell myndighet som ska ansvara för tillämpningen. I vissa avseenden innehåller också utträdesavtalet, i den angivna delen, bestämmelser där de tillämpande staterna uttryckligen ges ett handlingsutrymme. Det gäller frågan om de administrativa procedurerna för utfärdande av uppehållshandlingar, där värdstaterna har möjlighet att välja ett av två olika förfaranden. Det finns också ett handlingsutrymme i olika frågor kopplade till dessa förfaranden. Det gäller även i fråga om begränsning av uppehållsrätt efter övergångsperiodens utgång, där värdstaterna får tillämpa nationella regler under vissa förutsättningar. För att säkerställa att utträdesavtalet kan tillämpas fullt ut finns det alltså ett behov av kompletterande bestämmelser. I avsnitt 5.2–5.11 lämnas förslag på sådana bestämmelser. I övrigt bedöms det inte finnas behov av kompletterande lagbestämmelser såvitt avser utträdesavtalets bestämmelser om medborgarnas rättigheter, i de delar som gäller rätten för vissa brittiska medborgare, deras familjemedlemmar och andra personer att resa in, vistas och arbeta i Sverige.

Betydelsen av att utträdesavtalet ska tillämpas direkt

EU-rättens regler om fri rörlighet, som brittiska medborgare och deras familjemedlemmar fortfarande omfattas av under övergångsperioden, ger en omfattande rätt att resa in i, vistas och arbeta i Sverige och i andra medlemsstater. Förutsättningarna för EES-medborgare, till vilka

Prop. 2019/20:178 unionsmedborgare räknas, och deras familjemedlemmar att uppehålla sig i Sverige eller en annan medlemsstat har sin huvudsakliga grund i rörlighetsdirektivet. I svensk rätt har rörlighetsdirektivet genomförts bl.a. genom reglerna om uppehållsrätt i 3 a kap. utlänningslagen (2005:716), UtIL, och 3 a kap. utlänningsförordningen (2006:97), UtIF.

Utträdesavtalet hänvisar i stor utsträckning till rörlighetsdirektivets bestämmelser (se t.ex. artiklarna 9, 10 och 13–16). Eftersom avtalet ska tillämpas direkt får detta till följd att det i många fall kommer att vara rörlighetsdirektivets bestämmelser som tillämpas av myndigheterna, snarare än de bestämmelser i svensk rätt som genomför rörlighetsdirektivet. Som regel kommer det inte att innebära någon skillnad i sak, då svensk rätt avspeglar bestämmelserna i rörlighetsdirektivet.

De svenska bestämmelserna om uppehållsrätt kan dock, i enlighet med artikel 37 i rörlighetsdirektivet, vara mer förmånliga än vad som följer av rörlighetsdirektivet. En sådan mer förmånlig svensk reglering finns det i fråga om vilka familjemedlemmar som omfattas av rätten till uppehållsrätt, där Sverige – utöver de familjemedlemmar som anges i artikel 2.2 i rörlighetsdirektivet – även tillerkänner uppehållsrätt till sambor, vissa försörjningsberoende familjemedlemmar och familjemedlemmar till studenter (3 a kap. 2–4 §§ UtIL). Enligt rörlighetsdirektivet omfattas inte dessa kategorier av familjemedlemmar direkt av rätten till uppehållsrätt. Däremot krävs att medlemsstaterna underlättar inresa och uppehåll för dem (artiklarna 3.2 och 7.4 i rörlighetsdirektivet). I fråga om de kategorier av familjemedlemmar som avses i artikel 3.2 i rörlighetsdirektivet hänvisar utträdesavtalet uttryckligen till nationell lagstiftning (artikel 10.2–10.5 i utträdesavtalet). Eftersom dessa familjemedlemmar i svensk rätt tillerkänns uppehållsrätt bör de, vid tillämpningen av utträdesavtalet, behandlas på samma sätt som de familjemedlemmar som anges i artikel 2.2 i rörlighetsdirektivet.

Bestämmelserna om uppehållsrätt i utträdesavtalet skiljer sig också i vissa andra avseenden från bestämmelserna om uppehållsrätt i rörlighetsdirektivet och utlänningslagen. Exempelvis kan en brittisk medborgare endast förlora sin permanenta uppehållsrätt genom att han eller hon är borta från Sverige i mer än fem år, vilket avviker från vad som gäller för en EES-medborgare, som förlorar sin permanenta uppehållsrätt efter två års frånvaro från landet (artikel 15.3 utträdesavtalet, jfr 3 a kap. 9 § UtIL). Såsom SKR noterar skiljer sig också definitionen av uppehållsrätt i 3 a kap. 1 § UtIL – som utgår ifrån villkoren för vistelser som är längre än tre månader i artikel 7 i rörlighetsdirektivet – från hur begreppet används i utträdesavtalet och rörlighetsdirektivet, där uppehållsrätt även omfattar sådana vistelser som är kortare än tre månader i enlighet med artikel 6.1 i rörlighetsdirektivet.

Vissa remissinstanser, bl.a. SKR, *Karolinska Institutet* och *Chalmers tekniska högskola* efterfrågar vägledning om vad som kommer att gälla för de brittiska medborgarna i specifika situationer, exempelvis vid föräldraledighet, tillfällig arbetslöshet, tillfälliga studier eller forskning utomlands eller för den som inte är folkbokförd. Enligt utträdesavtalet ska de berörda brittiska medborgarna ha rätt att vistas i Sverige med de begränsningar och villkor som följer av rörlighetsdirektivet (artikel 13). Det innebär att uppehållsrätten för dessa som regel ska bedömas på samma sätt som för en EES-medborgare.

Kommissionen har utfärdat riktlinjer för tillämpningen av utträdesavtalet i den del som avser medborgarnas rättigheter, se kommissionens tillkännagivande om vägledning om avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen Andra delen – Medborgares rättigheter (2020/C 173/01). Riktlinjerna är inte bindande men kan fungera som ett stöd för exempelvis de myndigheter som kommer att tillämpa bestämmelserna i utträdesavtalet.

5.2 Förhållandet till de allmänna bestämmelserna i utlänningslagen

Regeringens förslag: De bestämmelser som behövs för att komplettera utträdesavtalet ska huvudsakligen föras in i ett nytt kapitel i utlänningslagen. En hänvisning till de bestämmelser som införs i andra delar av utlänningslagen ska tas in i det nya kapitlet. Frånsett den särreglering som följer av utträdesavtalet och de kompletterande bestämmelserna ska, om inte något annat föreskrivs, de allmänna bestämmelserna i utlänningslagen gälla.

En paragraf som upplyser om att det finns bestämmelser även i utträdesavtalet om att vissa medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar har rätt att resa in i samt vistas och arbeta i Sverige ska införas i utlänningslagen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inte några synpunkter på promemorians förslag. *Sveriges advokatsamfund* anser – med hänvisning till att det finns olika typer av brittisk nationalitet – att det bör klargöras vad som avses med begreppet medborgare i Förenade kungariket. *Förvaltningsrätten i Malmö* och *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)* framhåller – utan att invända mot förslagen – att en redan komplicerad lagstiftning nu tillförs nya begrepp och att regleringen kommer att ske delvis enligt nya bestämmelser i svensk lagstiftning, delvis enligt bestämmelser i utträdesavtalet. Detta riskerar att försvåra tillämpningen för myndigheter, domstolar, juridiska biträden och enskilda. *Förvaltningsrätten i Stockholm* anför att det bör övervägas att införa mer av innehållet i utträdesavtalet i det nya kapitlet, eftersom regleringen annars riskerar att bli splittrad och svåröverskådlig.

Skälen för regeringens förslag

Ett nytt kapitel i utlänningslagen

Regleringen i utträdesavtalet avviker från systematiken med uppehållstillstånd och arbetstillstånd i utlänningslagen. Regleringen avviker även från systematiken som gäller för uppehållsrätt för EES-medborgare och deras familjemedlemmar, bl.a. eftersom det får ställas krav på att de berörda brittiska medborgarna och deras familjemedlemmar ska ansöka om en ny uppehållsstatus som förutsättning för lagligt uppehåll. Vid tidigare genomföranden av EU-rättsakter som avviker från utlännings-

Prop. 2019/20:178 lagens systematik, och som tar sikte på en viss grupp av tredjelandsmedborgare, har bestämmelser tagits in i särskilda kapitel i utlänningslagen (se t.ex. 5 a kap. om ställning som varaktigt bosatt och 6 a kap. om EU-blåkort). Det framstår som ändamålsenligt att även i detta fall ta in de kompletterande nationella bestämmelserna i ett nytt kapitel i utlänningslagen. Därigenom kan de bestämmelser som är specifika för utträdesavtalet hållas samman, vilket främjar överskådligheten. De bestämmelser som kompletterar utträdesavtalet i fråga om rätten att resa in, vistas och arbeta i Sverige bör därför huvudsakligen samlas i ett nytt kapitel i utlänningslagen. Med hänsyn till den nära koppling som finns till bestämmelserna om uppehållsrätt bör det nya kapitlet föras in direkt efter 3 a kap. om uppehållsrätt för EES-medborgare m.fl., dvs. som ett nytt 3 b kap.

I vissa avseenden framstår det dock som mest ändamålsenligt att de kompletterande bestämmelserna i stället förs in i anslutning till de allmänna bestämmelserna i utlänningslagen. Det gäller t.ex. de kompletterande bestämmelserna om avvisning och utvisning (se avsnitt 5.7) och de kompletterande bestämmelserna om insamling, lagring och kontroll av biometriska uppgifter (se avsnitt 5.6). För att underlätta för tillämparen bör en hänvisning till dessa bestämmelser tas in i det nya kapitlet.

Frånsett den särreglering som följer av utträdesavtalet och de kompletterande bestämmelserna bör, om inte annat föreskrivs, de allmänna bestämmelserna i utlänningslagen gälla.

Vissa remissinstanser, bl.a. *Förvaltningsrätten i Malmö* och *SKR*, har framfört att utlänningslagstiftningen redan är komplex och att förslagen innebär att regelverket kompliceras ytterligare, främst eftersom regleringen för de brittiska medborgarna och deras familjemedlemmar delvis kommer att finnas i utträdesavtalet, delvis i de kompletterande bestämmelserna i nationell rätt. Regeringen har förståelse för dessa synpunkter. Den ökade komplexiteten är emellertid en följd av utträdesavtalets bestämmelser och av att dessa förutsätter kompletterande nationell reglering. Det är i dag inte heller ovanligt att reglering finns både på EU-nivå och i nationell rätt, då direkt tillämplig EU-rättslig lagstiftning, såsom förordningar, i många fall kräver kompletterande nationella bestämmelser. Enligt regeringens bedömning innebär förslagen inte att regelverket blir så komplicerat att det riskerar att leda till tillämpningssvårigheter. Till skillnad från *Förvaltningsrätten i Stockholm* anser regeringen inte att utträdesavtalets bestämmelser delvis bör föras in i det nya kapitlet i utlänningslagen. Kapitlet bör i stället innehålla de kompletterande bestämmelser som behövs för att säkerställa att utträdesavtalet kan tillämpas i praktiken.

Upplysningsbestämmelser

Utträdesavtalet kommer alltså att i stor utsträckning tillämpas direkt av myndigheterna. För att underlätta för tillämparen bör det införas en upplysning i utlänningslagens första kapitel om att det finns bestämmelser även i utträdesavtalet om att vissa medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar har rätt att resa in i samt vistas och arbeta i Sverige.

Sveriges advokatsamfund anser att det bör förtydligas vad som avses med begreppet vissa medborgare i Förenade kungariket. Advokatsamfundet framhåller att det finns vissa typer av brittiska nationaliteter som inte omfattas av den definition av medborgare i Förenade kungariket som finns i utträdesavtalet och föreslår att bestämmelsen omformuleras så att det framgår att det som avses är medborgare i Förenade kungariket såsom det definieras i utträdesavtalet. Som anges ovan bedöms bestämmelserna i utträdesavtalet i stor utsträckning vara direkt tillämpliga. Den föreslagna upplysningsbestämmelsen i utlänningslagen syftar endast till att underlätta för tillämparen genom att informera om att det finns bestämmelser i utträdesavtalet som innebär att vissa medborgare i Förenade kungariket har rätt att resa in samt vistas och arbeta i Sverige. Vilka som omfattas av dessa rättigheter framgår av utträdesavtalet. Det gäller t.ex. vem som ska anses vara medborgare i Förenade kungariket, vilket definieras i artikel 2 i utträdesavtalet. Det finns därför inte, enligt regeringens bedömning, något behov av ett sådant tillägg som advokatsamfundet föreslår.

Utöver bestämmelser om uppehållsrätt innehåller utträdesavtalet även bl.a. bestämmelser om rätt till utresa och inresa och bestämmelser om viseringar (artikel 14). Dessa bestämmelser innebär t.ex. att vissa medborgare i Förenade kungariket har rätt att resa ut från och in i Sverige, utöver med ett giltigt pass, även med ett nationellt identitetskort (artikel 14.1 och 14.2). Bestämmelserna innehåller också vissa undantag från kravet på visering samt bestämmelser om att en ansökan om visering i vissa fall ska hanteras skyndsamt (artikel 14.3).

Utträdesavtalet innehåller också bestämmelser om rätt till inresa för planerad hälso- och sjukvårdsbehandling i vissa fall. Bestämmelserna om detta, som återfinns i avdelning III om samordning av sociala trygghetssystem, innebär att artiklarna 20 och 27 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ska fortsätta att tillämpas på personer som före övergångsperiodens utgång hade sökt tillstånd att få en planerad hälso- och sjukvårdsbehandling i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004 fram till dess att behandlingen upphör. Sådana personer och deras medföljande ska ha rätt att resa in i och ut ur behandlingsstaten, i enlighet med tillämpliga delar av artikel 14 (artikel 32.1. b). Denna rätt till inresa kan antas träffa en mycket begränsad grupp, dvs. brittiska medborgare och deras familjemedlemmar som har sökt tillstånd till hälso- och sjukvårdsbehandling före övergångsperiodens utgång men som ska genomgå själva behandlingen helt eller delvis efter övergångsperiodens utgång. Den medföljande som också har rätt att resa in i Sverige kan vara EES-medborgare, brittisk medborgare eller annan tredjelandsmedborgare. Hänvisningen till artikel 14 får antas innebära bl.a. att dessa personer har rätt att resa in med ett giltigt pass eller nationellt identitetskort när det gäller brittiska medborgare och med ett giltigt pass när det gäller personer som inte är unionsmedborgare eller brittiska medborgare, samt att de medföljande som omfattas av krav på visering ska få sådana utfärdade skyndsamt.

Bestämmelserna om rätt till inresa och utresa och om viseringar i artiklarna 14 och 32.1 b bedöms ha direkt effekt och kräver därför inte någon särskild nationell reglering. Enligt regeringens mening är det dock

5.3 En ny uppehållsstatus

Regeringens förslag: De utläningar som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i utträdesavtalet ska ansöka om en ny uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet. Beslut om uppehållsstatus ska meddelas av Migrationsverket.

En upplysningsbestämmelse ska införas i utlänningslagen om att det i utträdesavtalet finns bestämmelser om att vissa utläningar har uppehållsrätt i Sverige. Det ska också förtydligas att bestämmelserna i 3 a kap. utlänningslagen endast gäller för EES-medborgare och deras familjemedlemmar.

Regeringens bedömning: En utläning som har beviljats uppehållsstatus enligt artikel 18.1 har uppehållsrätt i Sverige, om villkoren för det är uppfyllda.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker eller har inte några synpunkter på förslagen och bedömningen. Facebookgruppen *Brits in Sweden* anser att Sverige bör välja ett deklarativt förfarande enligt artikel 18.4. Gruppen pekar bl.a. på att ett sådant system skulle skydda sårbara medborgare som kan missa tidsfristen. Vidare framför gruppen att det är av vikt att Sverige tillämpar de nya bestämmelserna på ett flexibelt och generöst sätt som är förmånligt för brittiska medborgare, och föreslår att reglerna ska innehålla en formulering som uttrycker detta mål. Även *Sveriges advokatsamfund*, som dock delar bedömningen i promemorian att förfarandet enligt artikel 18.1 är att föredra, framför att genomförandet måste göra det möjligt för svenska myndigheter att vara generös i sin tillämpning av bestämmelserna i utträdesavtalet. *Kammarrätten i Stockholm* anför att det kan övervägas om begreppet uppehållsstatus kan ersättas med begreppet uppehållsrätt för brittiska medborgare m.fl. *Förvaltningsrätten i Stockholm* framhåller att en central del i de rättigheter som följer av utträdesavtalet är att den som har beviljats uppehållsstatus också har uppehållsrätt, så länge villkoren för detta är uppfyllda, och anser att det bör övervägas att föra in en bestämmelse med det innehållet i det nya kapitlet i utlänningslagen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Två olika förfaranden för utfärdande av uppehållshandlingar

Enligt utträdesavtalet ska värdstaterna välja ett utav två olika förfaranden för utfärdande av uppehållshandlingar; antingen ett s.k. konstitutivt förfarande enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet, eller ett s.k. deklarativt förfarande enligt artikel 18.4.

Ett förfarande enligt artikel 18.1 innebär att värdstaten kräver att de som uppehåller sig i landet i enlighet med villkoren i avdelningen om rättigheter och skyldigheter i utträdesavtalets andra del ansöker om en ny

uppehållsstats som medför de rättigheter som följer av den avdelningen och en handling som styrker denna status. För de värdstater som väljer ett sådant förfarande innehåller utträdesavtalet detaljerade bestämmelser om de villkor som ska gälla för utfärdande av uppehållshandlingar (artikel 18.1 a–18.1 r). Bestämmelserna innebär bl.a. följande. Syftet med förfarandet ska vara att kontrollera om sökanden är berättigad till de uppehållsrättigheter som följer av avtalet. Om så är fallet ska sökanden beviljas uppehållsstatus och den handling som styrker denna status. Tidsfristen för att lämna in en ansökan ska vara minst sex månader från övergångsperiodens utgång för de personer som uppehåller sig i värdstaten före övergångsperiodens utgång. Det finns alltså möjlighet för värdstaterna att välja en tidsfrist som är längre, men inte kortare, än sex månader. För de personer som har rätt att inleda uppehåll senare ska tidsfristen i stället löpa ut tre månader efter ankomsten till värdstaten, eller vid utgången av den ansökningsfrist som gäller i övrigt, beroende på vilket av dessa datum som infaller sist. Det innebär att för de familjemedlemmar som har rätt att inleda uppehåll i Sverige efter övergångsperiodens utgång finns det inte någon bortre tidsgräns för när uppehållet senast ska inledas. Familjeanknytningen ska däremot, som huvudregel, existera innan övergångsperiodens utgång (artikel 10.1 e ii och 10.1 e iii). Om tidsfristen för ansökan inte iakttas ska myndigheterna bedöma alla omständigheter och tillåta ansökan inom en rimlig ytterligare period, om det finns rimliga skäl till att tidsfristen inte iakttagits. Värdstaten ska vidare säkerställa att alla administrativa förfaranden för ansökan är smidiga, transparenta och enkla samt att onödiga administrativa bördor undviks. Ansökningar som lämnas in samtidigt av medlemmar i samma familj ska behandlas tillsammans. En person som har en giltig handling om permanent uppehållsrätt – dvs. i Sverige ett intyg om permanent uppehållsrätt eller ett permanent uppehållskort enligt 3 a kap. 12 a § UtIL – ska ha rätt att kostnadsfritt byta ut det dokumentet mot en ny uppehållshandling, efter kontroll av bl.a. identitet. Vidare finns det bestämmelser som reglerar vilken typ av handlingar som ska godtas av myndigheterna som bevis i fråga om bl.a. identitet, uppehållsrätt och familjeanknytning. Det finns också bestämmelser om kontroller avseende kriminalitet och säkerhetskontroller av sökandena och om rätten till domstolsprövning.

Vid ett förfarande enligt artikel 18.1 gäller vidare att under perioden från övergångsperiodens utgång till det att ansökningsperioden har löpt ut ska alla rättigheter som föreskrivs i avdelning II i utträdesavtalets andra del anses tillämpliga på unionsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket, deras familjemedlemmar och andra personer som uppehåller sig i värdstaten, i enlighet med de villkor och begränsningar som anges i artikel 20 (artikel 18.2). Det innebär att de berörda brittiska medborgarna och deras familjemedlemmar kan fortsätta att vistas lagligt i Sverige även under ansökningsperioden. Det innebär även att de under den tiden omfattas av rätten till utresa och inresa enligt utträdesavtalet, bl.a. rätt att resa in i Sverige med ett giltigt pass eller nationellt identitetskort när det gäller brittiska medborgare och med ett giltigt pass när det gäller familjemedlemmar som inte är unionsmedborgare eller brittiska medborgare. Även efter ansökningsperioden ska alla rättigheter anses tillämpliga på den som har ansökt om uppehållsstatus under tiden som han eller hon väntar på ett lagakraftvunnet beslut (artikel 18.3).

Ett förfarande enligt artikel 18.4 innebär att värdstaten inte kräver att de personer som uppehåller sig i landet i enlighet med villkoren i utträdesavtalets andra avdelning ska söka en ny uppehållsstatus som förutsättning för lagligt uppehåll. De som är berättigade till uppehållsrätt enligt utträdesavtalet har däremot rätt att i enlighet med villkoren i rörlighetsdirektivet få en uppehållshandling utfärdad som innehåller en förklaring att den utfärdats i enlighet med avtalet. Det finns inte några detaljerade bestämmelser för utfärdandet av sådana handlingar, motsvarande de bestämmelser som gäller vid ett förfarande enligt artikel 18.1. Skillnaderna mellan de olika förfarandena är främst att ett förfarande enligt artikel 18.1 innebär att den som vill göra gällande uppehållsrättigheter enligt utträdesavtalet måste göra en ansökan om detta inom en viss tid. Den som inte ansöker om uppehållsstatus kommer inte att kunna återropa utträdesavtalets bestämmelser om uppehållsrätt, även om han eller hon i och för sig ingår i personkretsen i artikel 10. Ett förfarande enligt artikel 18.4 innebär att det inte ställs något krav på att den enskilde gör en ansökan. Den enskilde har i stället rätt att fortsätta att vistas i landet, med stöd av utträdesavtalet, utan att behöva vidta några särskilda åtgärder.

Brittiska medborgare i Sverige och deras familjemedlemmar ska ansöka om en ny uppehållsstatus enligt artikel 18.1

Under övergångsperioden kommer brittiska medborgare att anses som unionsmedborgare, med den rätt till bl.a. inresa och vistelse i Sverige som tillkommer sådana medborgare. Under denna tid behöver de inte kunna uppvisa ett bevis på att de har rätt att t.ex. resa in i Sverige, utöver ett giltigt pass eller nationellt identitetskort. Efter övergångsperiodens utgång kommer de däremot att, i egenskap av medborgare i tredjeland, i olika sammanhang behöva visa att de har rätt att resa in, vistas och arbeta i Sverige, t.ex. vid kontakt med myndigheter, vid utlandsresor och när de söker arbete. Att inte kunna visa den rätten på ett enkelt sätt kan orsaka praktiska problem för den enskilde. Det kan alltså antas att de allra flesta av de berörda brittiska medborgarna och familjemedlemmarna, dvs. de som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i utträdesavtalet, kommer att begära ett bevis för sin uppehållsrätt, oavsett vilket förfarande som väljs. Det är av vikt att systemet för detta blir så smidigt som möjligt både för de enskilda och för de berörda myndigheterna.

En fördel med att välja ett förfarande för utfärdande av uppehållshandlingar enligt artikel 18.1 är att det finns en tydlig ram för den processen. Förfarandebestämmelserna innehåller t.ex. regler om vilka handlingar som krävs i olika situationer, riktlinjer för hur ansökningsformulären ska utformas och bestämmelser om vad som gäller under ansökningsperioden. Det underlättar förfarandet för såväl de enskilda som för de berörda myndigheterna. Ett obligatoriskt ansökningsförfarande innebär också en möjlighet för myndigheterna att kontrollera hur många personer som vistas i landet med stöd av utträdesavtalet och säkerställa att dessa uppfyller villkoren för det. Detta ligger i linje med vad som gäller för andra medborgare i tredjeland. Artikel 18.1 ger dessutom en uttrycklig möjlighet att genomföra systematiska kriminalitetskontroller av de som ansöker om uppehållsstatus, vilket är positivt ur ett säkerhetsperspektiv.

Därtill har både Förenade kungariket och flera av de övriga EU-medlemsstaterna, däribland Finland, aviserat att de avser att införa ett ansökningsförfarande enligt artikel 18.1.

Förfarandet i artikel 18.4 innebär i stället den fördelen för de enskilda att de inte behöver vidta någon åtgärd för att nyttja sin uppehållsrätt enligt utträdesavtalet. Detta kan vara en fördel särskilt för vissa utsatta grupper som det kan vara svårt att nå ut till med information om att de behöver göra en ansökan, t.ex. de som är mycket gamla eller sjuka. Ett förfarande enligt artikel 18.4 innebär, såsom *Brits in Sweden* pekar på, att dessa inte riskerar att hamna i ett läge där deras rätt att vistas i Sverige upphör endast som en följd av att de inte har lämnat in en ansökan i tid. En sådan risk kan dock motverkas genom en eventuell förlängd ansökningstid och riktade informationskampanjer. I de fall en enskild inte lämnar in en ansökan i tid finns det dessutom möjlighet för myndigheterna att tillåta ansökan inom en rimlig ytterligare period, om det finns rimliga skäl för underlåtenheten (artikel 18.1 d i utträdesavtalet).

Ett förfarande enligt artikel 18.4 skulle medföra den nackdelen att ett större antal utlänningar, som inte är EES-medborgare eller familjemedlemmar till EES-medborgare, ges rätt att vistas i Sverige i princip formlöst, på obestämd tid. Det kan förutses att en sådan ordning kan medföra svårigheter för bl.a. de myndigheter som i olika sammanhang har att bedöma den enskildes rätt att vistas i landet. Myndigheterna skulle, var för sig, få tillämpa utträdesavtalets bestämmelser direkt vilket innebär en ny form av prövning som inte förekommit tidigare. Utöver att det skulle innebära en viss ökad belastning för myndigheterna finns det en risk för att olika myndigheter gör olika bedömningar.

Ett obligatoriskt ansökningsförfarande enligt artikel 18.1 kan visserligen antas innebära ett visst merarbete för myndigheterna inledningsvis, jämfört med att inte införa ett sådant förfarande. På sikt kommer det dock att underlätta myndigheters möjlighet att bedöma de berörda personernas rätt att resa in, vistas och arbeta i Sverige, vilket också är till fördel för de enskilda. Regeringen anser därför – till skillnad från *Brits in Sweden* – att övervägande skäl talar för att välja förfarandet för utfärdande av uppehållshandlingar som föreskrivs i artikel 18.1 i utträdesavtalet. De utlänningar som vill åberopa sådana rättigheter som anges i avdelningen II i utträdesavtalets andra del i Sverige bör alltså ansöka om en ny uppehållsstatus som medför de rättigheter som följer av avtalet.

Sveriges advokatsamfund och *Brits in Sweden* påtalar behovet av att de svenska myndigheterna ges möjlighet att vara generösa i sin prövning av de berörda medborgarnas ansökningar. *Brits in Sweden* framhåller bl.a. att vissa brittiska medborgare kan bli tvingade att lämna Sverige till följd av den prövning som ska göras – exempelvis personer som är tillfälligt arbetslösa eller sjukskrivna – och att många brittiska medborgare oroar sig för sin framtid här.

Utträdesavtalet bygger på de villkor för uppehållsrätt för EES-medborgare som gäller enligt rörlighetsdirektivet. De brittiska medborgarna och deras familjemedlemmar kommer alltså att prövas mot samma villkor som gäller för dem i dag. När det gäller personer som blivit tillfälligt arbetslösa eller sjukskrivna innehåller rörlighetsdirektivet särskilda bestämmelser till skydd för sådana personer. De bestämmelserna kommer att gälla också för de brittiska medborgarna som omfattas av utträdes-

Prop. 2019/20:178 avtalet. Till detta kommer att utträdesavtalet innehåller ett flertal bestämmelser som syftar till att göra ansökningsförfarandet så smidigt och enkelt som möjligt för de berörda brittiska medborgarna. Dessa bestämmelser – som ska tillämpas direkt av myndigheterna – innebär bl.a. att myndigheterna ska hjälpa sökandena att styrka sin rätt och att undvika fel eller utelämnanden i ansökningarna; sökandena ska t.ex. ges möjlighet att lämna kompletterande bevis och att rätta till eventuella brister, fel eller utelämnanden (artikel 18.1 o). Utträdesavtalet innehåller också detaljerade bestämmelser om vilken typ av bevisning som ska godtas av myndigheterna, beroende på grund för uppehållsrätt (artikel 18.1 k–18.1 m). I den mån det saknas sådana särskilda bestämmelser om bevisning följer det av utträdesavtalet att det inte får krävas att sökandena uppvisar bevishandlingar utöver vad som är strikt nödvändigt och rimligt för att styrka att villkoren är uppfyllda (artikel 18.1 n). Vidare följer av utträdesavtalet att de administrativa förfarandena ska vara smidiga, transparenta och enkla och att ansökningsformulären ska vara korta, enkla och anpassade till sammanhanget (artikel 18.1 e–18.1 f). Med hänsyn till detta bedömer regeringen att myndigheterna har de förutsättningar som behövs för att handlägga ansökningarna på ett sätt som både är flexibelt och generöst och som också uppfyller kraven på en korrekt och rättssäker hantering. En särskild bestämmelse som uttrycker detta mål, som Brits in Sweden föreslår, bör inte införas.

Beslut om uppehållsstatus ska meddelas av Migrationsverket

Migrationsverket ansvarar för frågor som rör utlänningars vistelse i Sverige, bl.a. uppehållstillstånd, arbetstillstånd, visering och medborgarskap. Verket prövar bl.a. frågor om uppehållsrätt i samband med ansökningar om uppehållskort och permanent uppehållskort för familjemedlemmar till EES-medborgare som inte själva är EES-medborgare, och intyg om permanent uppehållsrätt för EES-medborgare. Detta innebär en prövning som i många avseenden liknar den prövning som kommer att krävas vid ansökningar om uppehållsstatus enligt utträdesavtalet. Beslut om uppehållsstatus bör därför meddelas av Migrationsverket. En bestämmelse om det bör införas i utlänningslagen.

Den som har beviljats uppehållsstatus enligt artikel 18.1 har uppehållsrätt i Sverige, om villkoren för det är uppfyllda

Ett obligatoriskt ansökningsförfarande enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet innebär att de enskilda inom en viss tid ska ansöka om och beviljas en ny uppehållsstatus. En sådan status är en förutsättning för lagligt uppehåll enligt utträdesavtalet. Den som beviljas uppehållsstatus kan alltså åberopa rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet, medan den som inte i tid har ansökt om eller har fått avslag på en ansökan om en sådan status inte kommer att kunna det. Att ha beviljats uppehållsstatus enligt utträdesavtalet innebär emellertid inte en i sig ovillkorlig rätt att vistas i Sverige för den enskilde, utan de villkor som gäller för uppehållsrätt kommer fortfarande att gälla. Detta framgår bl.a. av artikel 13 i utträdesavtalet, där det anges att berörda personer ska ha rätt att uppehålla sig i värdstaten med de begränsningar och villkor som anges i bl.a. artikel 7.1 i rörlighetsdirektivet. I artikel 39 i utträdesavtalet anges vidare att berörda

personer ska åtnjuta de rättigheter som föreskrivs i relevanta avdelningar livet ut, såvida de inte upphör att uppfylla de villkor som anges i de avdelningarna. Uppehållsstatus enligt utträdesavtalet motsvarar alltså inte ett uppehållstillstånd, som under den tid det är giltigt innebär en laglig rätt att vistas i Sverige utan krav på att ytterligare villkor ska vara uppfyllda. För att ha rätt att vistas i värdstaten för den som har beviljats uppehållsstatus krävs – på samma sätt som gäller för EES-medborgare – att villkoren för uppehållsrätt är uppfyllda. Uppehållsstatus innebär alltså en nödvändig, men inte tillräcklig, förutsättning för att ha rätt att vistas i Sverige för den berörda gruppen.

I utträdesavtalet används genomgående begreppet uppehållsrätt för att beteckna den vistelserätt som de brittiska medborgarna och deras familjemedlemmar kommer att ha i värdstaten. Det innebär att den som har beviljats uppehållsstatus enligt artikel 18.1 har uppehållsrätt i Sverige, om villkoren för det är uppfyllda. Som *Förvaltningsrätten i Stockholm* framhåller är detta en central del i de rättigheter som följer av utträdesavtalet. Enligt förvaltningsrätten bör det övervägas att i det nya kapitlet med kompletterande bestämmelser införa en bestämmelse som tydliggör att den som har beviljats uppehållsstatus har uppehållsrätt i Sverige, om villkoren för det är uppfyllda. Detta är emellertid en omständighet som följer av utträdesavtalets bestämmelser. Det finns därför inte ett behov av att reglera det i nationell rätt. Till det kommer att även en person som inte har beviljats uppehållsstatus i vissa fall kan ha uppehållsrätt i Sverige, t.ex. under den inledande ansökningsfristen eller under den tid som sökanden väntar på ett lagakraftvunnet beslut. Att ha beviljats uppehållsstatus är alltså inte en undantagslös förutsättning för att ha uppehållsrätt enligt utträdesavtalet. En bestämmelse med det innehåll som Förvaltningsrätten i Stockholm föreslår bidrar alltså inte, enligt regeringens bedömning, till ett tydligare regelverk och bör därför inte införas.

Kammarrätten i Stockholm anför att det kan övervägas om begreppet uppehållsstatus kan ersättas med begreppet uppehållsrätt för medborgare i Förenade kungariket m.fl. Enligt regeringens mening bör dock uttrycket uppehållsstatus användas, eftersom det begreppet förekommer i utträdesavtalet som benämning för den särskilda status som ska beviljas enligt artikel 18.1. Begreppet i de kompletterande bestämmelserna bör motsvara det begrepp som används i utträdesavtalet.

Bestämmelserna om uppehållsrätt ska förtydligas

Utträdesavtalet möjliggör alltså för vissa utlänningar som inte är EES-medborgare eller familjemedlemmar till EES-medborgare att ha uppehållsrätt i Sverige. För att tydliggöra att begreppet uppehållsrätt inte längre är förbehållet EES-medborgare och deras familjemedlemmar, och underlätta för tillämparen, bör det föras in en särskild bestämmelse i utlänningslagen som upplyser om att det – utöver vad som följer av 3 a kap. UtL – även finns bestämmelser i utträdesavtalet om att vissa utlänningar har uppehållsrätt i Sverige. Detta innebär att på de ställen i utlänningslagen och i andra författningar där begreppet uppehållsrätt används i generell mening så innefattas även uppehållsrätt enligt

Prop. 2019/20:178 utträdesavtalet. Exempel är 2 kap. 8 b och 8 c §§ UtIL som innehåller bestämmelser om undantag från uppehålls- och arbetstillstånd.

Det bör, i den mån det behövs för att undvika att nationell rätt strider mot utträdesavtalet, förtydligas vilka nationella bestämmelser om uppehållsrätt som endast gäller för EES-medborgare och deras familjemedlemmar. De bestämmelser som finns i 3 a kap. utlänningslagen ska även fortsättningsvis endast gälla för EES-medborgare och deras familjemedlemmar. I kapitlet anges dock redan i princip genomgående att bestämmelserna gäller för EES-medborgare och deras familjemedlemmar. Ett klargörande med nämnda innebörd bör dock göras i 3 a kap. 9 § UtIL.

5.4 Ansökan och bevis om uppehållsstatus

Regeringens förslag: Regeringen ska få meddela föreskrifter om den tidsfrist som enligt artikel 18.1 b första stycket i utträdesavtalet ska gälla för en ansökan om uppehållsstatus.

Regeringens bedömning: Det finns ett behov av kompletterande bestämmelser gällande ansökan om uppehållsstatus och utfärdande av bevis om uppehållsstatus. Dessa kan meddelas på förordningsnivå och kräver inte några lagändringar.

Det bör inte tas ut en avgift för utfärdande av ett bevis om uppehållsstatus enligt utträdesavtalet.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inte några synpunkter på promemorians förslag och bedömning. *Kammarrätten i Stockholm* efterfrågar ett klargörande av om ett bevis om uppehållsstatus, till skillnad från t.ex. ett uppehållskort, är bärare av rättigheter. Även *Kommerskollegium* efterfrågar ett förtydligande av innebörden av att inneha ett bevis om uppehållsstatus.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Kompletterande bestämmelser om ansökan om uppehållsstatus

Artikel 18.1 i utträdesavtalet innehåller detaljerade bestämmelser om ansökningsförfarandet och kommer i stora delar att kunna tillämpas direkt av myndigheterna. I vissa avseenden förutsätter utträdesavtalet dock kompletterande bestämmelser i värdstaten. Det gäller exempelvis i fråga om tidsfristen för ansökningsförfarandet och om det ska tas ut en ansökningsavgift. Det behövs också vissa kompletterande bestämmelser om ansökningsförfarandet, bl.a. bestämmelser om var den enskilde ska ge in en ansökan om uppehållsstatus och vem som ansvarar för att utfärda ett intyg enligt artikel 18.1 b tredje stycket. Det är lämpligt att sådana kompletterande bestämmelser om ansökan om uppehållsstatus införs på förordningsnivå, i likhet med t.ex. de kompletterande bestämmelser om uppehållskort för familjemedlemmar till EES-medborgare som finns i utlänningsförordningen. Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen, RF, meddela övervägande delen av de kompletterande föreskrifterna. Ett nytt bemyndigande krävs dock för att regeringen ska få

meddela föreskrifter om den tidsfrist som enligt artikel 18.1 b första stycket ska gälla för en ansökan om uppehållsstatus. Ett sådant bemyndigande bör därför införas i utlänningslagen. Några lagändringar krävs inte i övrigt i dessa delar.

Utfärdande av bevis om uppehållsstatus

Utträdesavtalet innehåller inte några bestämmelser om utformningen av de handlingar som ska utfärdas, utöver att handlingen ska innehålla en förklaring att den har utfärdats i enlighet med utträdesavtalet (artikel 18.1 q). Kommissionen har dock i ett genomförandebeslut, kommissionens genomförandebeslut (EU) 2020/1114 av den 21 februari 2020 om handlingar som ska utfärdas av medlemsstaterna i enlighet med artikel 18.1 och 18.4 och artikel 26 i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, angett att medlemsstaterna ska använda sig av det enhetliga formatet i rådets förordning (EG) nr 1030/2002 av den 13 juni 2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland, för de handlingar som ska utfärdas enligt utträdesavtalet.

Förordning (EG) nr 1030/2002 innehåller bestämmelser om formatet för de uppehållstillstånd som utfärdas av medlemsstaterna till medborgare i tredjeland. Sådana uppehållstillstånd ska utfärdas som en separat handling i ett visst angivet, enhetligt format. Formatet innehåller säkerhetsdetaljer, däribland ett lagringsmedium som innehåller en ansiktsbild och två fingeravtrycksbilder av innehavaren. Kravet på biometriska kännetecken i uppehållstillståndskort infördes år 2008, se rådets förordning (EG) nr 380/2008 av den 18 april 2008 om ändring av förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland. Syftet var att skapa en mer tillförlitlig koppling mellan innehavaren och tillståndsbrevet, vilket i sin tur ska kunna bidra till att skydda bevisen om uppehållstillstånd mot bedräglig användning samt att förebygga och beivra olaglig invandring och bosättning (prop. 2010/11:123 s. 8 och 22). Kommissionens genomförandebeslut innebär alltså att bevis om uppehållsstatus ska utfärdas i samma format som uppehållstillståndskort, vilket betyder att bevisen kommer att ha uppdaterade och moderna säkerhetsfunktioner, som bl.a. innehåller biometriska uppgifter. Eftersom det är fråga om enhetliga dokument kommer de även att vara lätta att känna igen vid t.ex. gränspassage.

Kammarrätten i Stockholm och *Kommerskollegium* efterfrågar ett klagörande av innebörden av att inneha ett bevis om uppehållsstatus. Ett bevis om uppehållsstatus styrker att innehavaren har beviljats uppehållsstatus och alltså utövar rättigheter enligt utträdesavtalet. Ett bevis om uppehållsstatus fungerar också som ett bevis för att innehavaren har rätt till inresa i Sverige, under de förutsättningar som i övrigt följer av utträdesavtalet – i likhet med exempelvis ett uppehållskort som utfärdats till en familjemedlem till en EES-medborgare som inte själv är EES-medborgare. Som anges ovan i avsnitt 5.3 innebär dock uppehållsstatus i sig inte en ovillkorlig rätt att vistas i Sverige för den enskilde, utan innehavaren måste fortfarande visa att han eller hon uppfyller de villkor som gäller för uppehållsrätt. Det innebär att myndigheter i förekommande

Prop. 2019/20:178 fall måste göra en egen bedömning av uppehållsrätten, på samma sätt som för EES-medborgare.

Kommissionens genomförandebeslut innebär också att bevisen ska innehålla en viss text, ”artikel 50 i EU-fördraget”, och att det av bevisen ska framgå om det är utfärdat med stöd av artikel 18.1 eller 18.4. Av genomförandebeslutet följer vidare att bevisets giltighetstid ska vara minst fem år och som mest tio år. De kompletterande nationella bestämmelser som behövs i fråga om formatet och giltighetstiden för bevis om uppehållsstatus regleras lämpligen i förordning (se t.ex. 4 kap. 22 § UtfF). Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § RF meddela sådana föreskrifter. Några lagändringar behövs därför inte.

När det gäller insamling av biometriska uppgifter, se nedan avsnitt 5.6.

Det ska inte tas ut en avgift för utfärdande av ett bevis om uppehållsstatus

Enligt utträdesavtalet får värdstaterna välja om ett bevis om uppehållsstatus ska utfärdas kostnadsfritt eller mot en avgift som inte överstiger den avgift som tas ut av värdstatens medborgare för utfärdande av liknande handlingar (artikel 18.1 g). När det gäller personer som före övergångsperiodens utgång har en giltig handling om permanent uppehållsrätt utfärdad ska de ha rätt att kostnadsfritt byta ut det mot en ny uppehållshandling om förutsättningarna för det är uppfyllda (artikel 18.1 h).

De brittiska medborgare och deras familjemedlemmar som vill fortsätta att vistas och arbeta i Sverige efter övergångsperiodens utgång bör ha rätt att ansöka om uppehållsstatus enligt utträdesavtalet utan att en avgift tas ut, i likhet med vad som gäller för de EU-medborgare som bor i Förenade kungariket. De bevis om uppehållsstatus som kommer att utfärdas har inte funnits tidigare och bestämmelser om avgift för utfärdande av sådana dokument saknas. Någon författningsändring i detta avseende behövs därför inte.

5.5 Arbetstagares och egenföretagares rättigheter

Regeringens förslag: Migrationsverket ska på ansökan utfärda ett bevis enligt artikel 26 i utträdesavtalet till en brittisk medborgare som i egenskap av gränsarbetare har rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet.

Regeringens bedömning: Det finns ett behov av kompletterande bestämmelser gällande ansökan om bevis för gränsarbetare och utfärdande av sådana bevis. Dessa kan meddelas på förordningsnivå och kräver inte några lagändringar.

Möjligheten enligt utträdesavtalet att införa ett krav på att gränsarbetare ska ansöka om ett särskilt bevis bör inte utnyttjas.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser har inte några synpunkter på promemorians förslag och bedömning. *Migrationsverket* anser att det vore önskvärt att det ställdes krav på att gränsarbetarna, i likhet med andra

brittiska medborgare, ska ansöka om bevis för gränsarbetare. Även *Förvaltningsrätten i Stockholm* och *Försäkringskassan* anför att det av enhetlighetsskäl bör övervägas att ställa krav på att gränsarbetare ansöker om ett bevis. *SKR* efterfrågar vägledning när det gäller frågan om rätten till utbildning för brittiska medborgare som omfattas av utträdesavtalet, men som inte ska vara folkbokförda i Sverige. *Centrala studiestödsnämnden (CSN)* anser att det bör övervägas om bestämmelserna om varaktig anknytning i studiestödslagen (1999:1395) även ska omfatta de brittiska medborgare och deras familjemedlemmar som har beviljats uppehållsstatus.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Arbetstagares, egenföretagares och gränsarbetares rättigheter enligt utträdesavtalet

Enligt artikel 24.1 i utträdesavtalet ska arbetstagare i värdstaten och gränsarbetare i arbetsstaten åtnjuta de rättigheter som garanteras av artikel 45 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och de rättigheter som garanteras genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 492/2011 av den 5 april 2011 om arbetskraftens fria rörlighet inom unionen. I utträdesavtalet definieras gränsarbetare som en unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket som utövar ekonomisk verksamhet i enlighet med artikel 45 eller 49 i EUF-fördraget i en eller flera stater där de inte uppehåller sig (artikel 9 b). Begreppet arbetsstat definieras för brittiska medborgare som en medlemsstat i vilken de utövat ekonomisk verksamhet som gränsarbetare före övergångsperiodens utgång och i vilken de fortsätter att göra det därefter (artikel 9 d ii).

Arbetstagares och gränsarbetares rättigheter omfattar enligt artikel 24.1 a) rätten att inte diskrimineras på grund av nationalitet när det gäller anställning, lön och andra arbets- och anställningsvillkor, b) rätten att starta och utöva verksamhet i enlighet med de regler som är tillämpliga på värdstatens eller arbetsstatens medborgare, c) samma rätt till hjälp av värdstatens eller arbetsstatens arbetsförmedlingar som de egna medborgarna, d) rätten till likabehandling avseende anställnings- och arbetsvillkor, särskilt vad gäller lön, uppsägning och, i händelse av arbetslöshet, återinsättande i arbete eller återanställning, e) rätten till sociala och skattemässiga förmåner, f) kollektiva rättigheter, g) samma rättigheter och förmåner som beviljas nationella arbetstagare i fråga om boende, samt h) rätten för deras barn att få tillgång till allmän utbildning, lärlingsutbildning och yrkesutbildning på samma villkor som värdstatens eller arbetsstatens medborgare, om barnen uppehåller sig på det territorium där arbetstagaren arbetar. Rättigheterna gäller med begränsning av vad som anges i artikel 45.3 i EUF-fördraget, dvs. begränsningar som grundas på hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa, och artikel 45.4 i samma fördrag, dvs. med undantag för anställningar i offentlig tjänst.

Enligt artikel 25.1 i utträdesavtalet ska egenföretagare i värdstaten och gränsarbetande egenföretagare i arbetsstaten åtnjuta de rättigheter som garanteras genom artiklarna 49 och 55 i EUF-fördraget. Dessa rättigheter omfattar rätten att starta och utöva verksamhet som egenföretagare och rätten att bilda och driva företag på samma villkor som värdstaten

Prop. 2019/20:178 föreskriver för sina egna medborgare, i enlighet med artikel 49 i EUF-fördraget, samt de rättigheter som gäller för arbetstagare enligt artikel 24.1 c–24.1 h.

Rättigheterna för egenföretagare gäller med förbehåll för begränsningarna i artikel 51 EUF-fördraget, dvs. med undantag för verksamhet som, om än endast tillfälligt, är förenad med utövandet av offentlig makt. Rättigheterna gäller även med förbehåll för begränsningarna i artikel 52 i EUF-fördraget, dvs. sådana bestämmelser i lagar och andra författningar som föreskriver särskild behandling av utländska medborgare och som grundas på hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa.

Anställda gränsarbetare och egenföretagande gränsarbetare ska ha rätt att resa in i och ut ur arbetsstaten i enlighet med artikel 14, dvs. med ett giltigt identitetskort eller pass. De ska också bibehålla de rättigheter de hade som arbetstagare eller egenföretagare där, förutsatt att de uppfyller villkoren för s.k. bibehållen uppehållsrätt i artikel 7.3 i rörlighetsdirektivet även om de inte flyttar till arbetsstaten (artiklarna 24.3 och 25.3).

SKR efterfrågar vägledning när det gäller frågan om rätten till utbildning för brittiska medborgare som omfattas av utträdesavtalet, men som inte ska vara folkbokförda i Sverige. Som anges ovan i avsnitt 5.1 uppfyller utträdesavtalet i allmänhet villkoren för direkt effekt och rätten till utbildning enligt utträdesavtalet bör därför kunna åberopas direkt av enskilda personer. Allmänt gäller också att den som är bosatt i landet har rätt till utbildning (7 kap. 2 och 3 §§ skollagen [2010:800]). Med bosatt i landet avses den som ska vara folkbokförd enligt folkbokföringslagen (1991:481), men även bl.a. den som har rätt till utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen till följd av EU-rätten (29 kap. 2 § andra stycket 3 skollagen). Med rätt till utbildning och annan verksamhet avses t.ex. förskola, grundskola, fritidshem och gymnasieskola.

CSN anser att det bör övervägas om bestämmelserna om varaktig anknytning i 2 kap. 4 § och 3 kap. 4 § studiestödslagen ska omfatta de brittiska medborgare och deras familjemedlemmar som har beviljats uppehållsstatus, och framhåller att utan ett sådant tillägg kommer de brittiska medborgare och deras familjemedlemmar – som i dag omfattas av bestämmelserna om varaktig anknytning – inte längre att ha rätt till studiestöd på den grunden. Regeringen delar CSN:s bedömning att detta blir ett resultat om ingen ändring görs i studiestödslagen. Enligt regeringens bedömning är den nuvarande regleringen i 1 kap. studiestödslagen dock i överensstämmelse med villkoren i utträdesavtalet, jfr artikel 23.2. Det finns därför inte skäl att för närvarande ändra bestämmelserna i 2 kap. 4 § och 3 kap. 4 § studiestödslagen.

En särskild vistelserätt för vissa vårdnadshavare

I artiklarna 24.2 och 25.2 finns bestämmelser om vistelserätt för vissa vårdnadshavare. Av bestämmelserna följer att om en släkting i rakt nedstigande led, dvs. ett barn eller barnbarn, till en arbetstagare eller egenföretagare som inte längre uppehåller sig i värdstaten får utbildning i värdstaten ska barnets faktiska vårdnadshavare ha rätt att uppehålla sig där till dess att barnet blir myndigt, och även därefter om barnet fortsätter att vara i behov av den faktiska vårdnadshavarens närvaro och omvårdnad för

att genomgå och fullfölja sin utbildning. Syftet med denna reglering kan antas vara att förhindra att ett barn som har anpassat sig till ett utbildningssystem tvingas bryta upp från detta för att därefter integreras i ett annat utbildningssystem i ett annat land (se prop. 2005/06:77 s. 47). I likhet med andra personer som uppehåller sig i värdstaten i enlighet med villkoren i utträdeavtalet ska vårdnadshavaren ansöka om en ny uppehållsstatus i enlighet med artikel 18.1.

Det ska inte införas ett krav på att gränsarbetare ska ansöka om ett särskilt bevis

Enligt artikel 26 i utträdesavtalet får arbetsstaten kräva att unionsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket som har rättigheter i egenskap av gränsarbetare ansöker om en handling som styrker att de har sådana rättigheter. Dessa unionsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket ska ha rätt att få en sådan handling utfärdad. Bestämmelserna innebär alltså att arbetsstaten har möjlighet att kräva att gränsarbetare enligt utträdesavtalet ska ansöka om ett särskilt bevis. Arbetsstaten kan också avstå från att kräva det.

I promemorian görs bedömningen att det inte bör införas ett krav på att brittiska gränsarbetare ska ansöka om ett bevis. Vissa remissinstanser, bl.a. *Migrationsverket* och *Förvaltningsrätten i Stockholm*, ifrågasätter den bedömningen. Migrationsverket pekar bl.a. på att olika krav för hur en brittisk medborgare legaliserar sin vistelse och arbete i Sverige kan föranleda förvirring och osäkerhet för den enskilde och andra aktörer. Enligt Migrationsverket finns det inte heller samma möjligheter för myndigheterna att genomföra systematiska kriminalitetskontroller på de individer som ansökt om bevis för gränsarbetare, om det inte ställs krav på att de gör en sådan ansökan.

Det finns inte någon tillgänglig statistik över antalet brittiska gränsarbetare, men det handlar sannolikt om ett begränsat antal personer som – i de allra flesta fall – är bosatta i något av Sveriges grannländer. Denna grupp kommer som regel att behöva legalisera sin vistelse enligt utträdesavtalet i det land där de är bosatta. Det talar för att det inte bör ställas krav på att denna grupp ska göra en ansökan även i Sverige. Till skillnad från förfarandet enligt artikel 18.1 innehåller artikel 26 inte någon tydlig ram för hur en sådan obligatorisk ansökningsprocess ska gå till, exempelvis i fråga om frist för ansökan eller rättsverkningar av att en ansökan inte görs i tid. Artikel 26 innehåller inte heller någon möjlighet för myndigheterna att genomföra systematiska kriminalitetskontroller, oavsett om det ställs krav på att gränsarbetarna ska ansöka om ett bevis eller inte.

Med hänsyn bl.a. till att bestämmelserna i artikel 26 berör ett mindre antal individer som inte är bosatta i Sverige bedömer regeringen – i motsats till Migrationsverket – att risken för att en avvikande reglering för denna grupp ska föranleda förvirring eller osäkerhet hos de enskilda är begränsad. Däremot är det självfallet viktigt att den information som förmedlas är tydlig och enkel att förstå för de enskilda. Något annat vägande skäl för att ställa krav på att gränsarbetarna ska ansöka om ett bevis i Sverige har inte framkommit. Sammantaget gör regeringen

Prop. 2019/20:178 bedömningen att det inte bör införas ett krav på att de brittiska gränsarbetarna ska ansöka om ett bevis enligt artikel 26 i utträdesavtalet.

Utfärdande av bevis för gränsarbetare

Även där arbetsstaten inte kräver det ska en gränsarbetare ha rätt att få ett bevis enligt artikel 26, om han eller hon vill. I det avseendet är värdstaterna bundna av utträdesavtalet. Syftet med beviset kan antas vara att gränsarbetarna på ett enkelt sätt ska kunna visa att de har vissa rättigheter enligt utträdesavtalet, däribland rätt att resa in i landet. Som nämns ovan finns det inte några bestämmelser i utträdesavtalet som reglerar ansökningsförfarandet, motsvarande artikel 18.1. För att ansökningsförfarandet ska kunna fungera finns det ett behov av vissa kompletterande bestämmelser i fråga om detta.

I likhet med vad som gäller för bevis om uppehållsstatus bör det vara Migrationsverket som utfärdar bevis enligt artikel 26 i utträdesavtalet. Beviset bör på ansökan utfärdas till en brittisk medborgare som har rättigheter i egenskap av gränsarbetare enligt utträdesavtalet.

Enligt kommissionens genomförandebeslut (se avsnitt 5.4) ska medlemsstaterna använda sig av det enhetliga formatet i förordning (EG) nr 1030/2002 även för de handlingar som ska utfärdas enligt artikel 26 i utträdesavtalet. Det innebär bl.a. att bevisen ska innehålla fingeravtryck och fotografier av innehavaren. När det gäller insamling av sådana uppgifter, se avsnitt 5.6. Kommissionens genomförandebeslut innehåller också bestämmelser om att bevisen ska innehålla en viss text, ”artikel 50 i EU-fördraget – gränsarbetare”, och att bevisets giltighetstid ska vara minst fem år och som mest tio år. De kompletterande nationella bestämmelser som behövs när det gäller format och giltighetstid för bevis för gränsarbetare regleras lämpligen i förordning (se även avsnitt 5.4). Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § RF meddela sådana föreskrifter. Några lagändringar behövs därför inte.

5.6 Insamling av fotografier och fingeravtryck och behandling av personuppgifter

Regeringens förslag: En utlänning ska vara skyldig att låta Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck om utlänningen ansöker om uppehållsstatus, ett bevis om uppehållsstatus eller ett bevis för gränsarbetare. De bestämmelser om undantag från skyldigheten att bli fotograferad och lämna fingeravtryck som gäller enligt 9 kap. 8 a § andra stycket ska gälla även i dessa ärenden.

Ett fotografi och två fingeravtryck ska sparas i ett lagringsmedium i beviset. Fingeravtryck som inte sparats i ett sådant medium och de biometrisk data som tas fram ur fingeravtrycken och ur fotografiet ska omedelbart förstöras när beviset har lämnats ut eller ärendet har avgjorts utan att bevis har lämnats ut.

Den som innehar ett bevis om uppehållsstatus eller ett bevis för gränsarbetare ska, vid en kontroll enligt 9 kap. 1 eller 9 § utlänningslagen, vara skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad

passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i beviset. När en kontroll har genomförts ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås en annan lagteknisk utformning av bestämmelsen om skyldigheten att låta Migrationsverket ta fotografier och fingeravtryck i ett ärende om uppehållsstatus och bevis för gränsarbetare.

Remissinstanserna: Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt över förslagen om insamling av fotografier och fingeravtryck. *Data-inspektionen* efterfrågar dock bl.a. en närmare redovisning av vilken personuppgiftsbehandling som kommer att följa av promemorians förslag, vilken dataskyddsreglering som blir tillämplig för den behandlingen och en analys av förslagets konsekvenser för den personliga integriteten.

Skälen för regeringens förslag

Insamling av biometriska uppgifter

Enligt kommissionens genomförandebeslut om de dokument som ska utfärdas enligt artiklarna 18 och 26 ska medlemsstaterna använda sig av det enhetliga formatet som följer av förordning (EG) nr 1030/2002. För att möjliggöra att bevisen utfärdas i det formatet krävs ett fotografi av sökanden och två platta fingeravtryck som tagits digitalt. De utlänningar som ansöker om uppehållsstatus eller ett bevis för gränsarbetare kommer alltså att behöva lämna fingeravtryck och låta sig fotograferas för att få ett bevis utfärdat.

Enligt 2 kap. 6 § första stycket RF är var och en skyddad gentemot det allmänna mot bl.a. påtvingat kroppsligt ingrepp. Att ta fingeravtryck är ett sådant kroppsligt ingrepp som omfattas av bestämmelsen. Att fotografera någon utgör däremot inte ett kroppsligt ingrepp i den mening som avses i 2 kap. 6 § första stycket RF. Skyddet enligt 2 kap. 6 § RF är inte absolut. För andra än svenska medborgare får det begränsas i lag bl.a. enligt 2 kap. 25 § RF.

Genom lagen (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna gäller Europakonventionen och vissa av dess tilläggsprotokoll som lag i Sverige. Enligt 2 kap. 19 § RF får lag eller annan föreskrift inte meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av Europakonventionen. I artikel 8.1 i Europakonventionen anges att var och en har rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Denna rättighet kan inbegripa bl.a. en rätt till skydd mot att bli fotograferad (jfr Danelius, *Mänskliga rättigheter i europeisk praxis*, 5 uppl., 2015, s. 377). Likaså kan tagande av fingeravtryck omfattas av skyddet enligt artikel 8.1. Enligt artikel 8.2 får en offentlig myndighet inte inskränka åtnjutande av rättigheterna enligt första punkten annat än med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till statens säkerhet, den allmänna säkerheten, landets ekonomiska välbefinnande eller till

Prop. 2019/20:178 förebyggande av oordning eller brott eller till skydd för hälsa eller moral eller för andra personers fri- och rättigheter. Motsvarande rätt till respekt för privat- och familjelivet, hemmet och korrespondensen gäller enligt artikel 7 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

I samband med att det tillkom ett krav på fotografi och fingeravtryck i bevis om uppehållstillstånd enligt förordning (EG) nr 1030/2002 infördes det bestämmelser i utlänningslagen om skyldighet att lämna sådana uppgifter för den som ansöker om uppehållstillstånd. Bestämmelserna innebär att en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd är skyldig att låta Migrationsverket, en utlandsmyndighet eller Regeringskansliet fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck. Skyldigheten gäller också om uppehållstillståndskort ska utfärdas enligt förordning (EG) nr 1030/2002 av annan anledning än att en utlänning ansöker om uppehållstillstånd (9 kap. 8 a § första stycket UtIL). En sådan annan anledning kan vara att en utlänning t.ex. behöver förnya ett uppehållstillståndskort eller ett bevis om uppehållstillstånd som utfärdats i form av ett tillståndsmärke som infogats i utlänningens pass (prop. 2010/11:123 s. 14). Skyldigheten att lämna fingeravtryck och låta sig bli fotograferad gäller dock inte om utlänningen är under sex år eller om det är fysiskt omöjligt för utlänningen att lämna fingeravtryck. Det gäller inte heller om utlänningen omfattas av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer (9 kap. 8 a § andra stycket UtIL). Det finns även bestämmelser om lagring av uppgifterna. Ett fotografi och två fingeravtryck ska sparas i ett lagringsmedium i uppehållstillståndskortet. Fingeravtryck som inte sparats i ett sådant medium och de biometriska data som tas fram ur fingeravtrycken och ur fotografiet ska omedelbart förstöras när uppehållstillståndskortet har lämnats ut eller ärendet om uppehållstillstånd har avgjorts utan att utlänningen har beviljats uppehållstillstånd (9 kap. 8 a § tredje stycket UtIL).

En ansökan om uppehållsstatus enligt utträdesavtalet är inte detsamma som en ansökan om uppehållstillstånd. Den skyldighet som föreskrivs i 9 kap. 8 a § UtIL kommer alltså inte att gälla för de utlänningar som ansöker om uppehållsstatus enligt utträdesavtalet. Den kommer inte heller att gälla för de utlänningar som ansöker om ett bevis för gränsarbetare. För att bevis om uppehållsstatus och bevis för gränsarbetare ska kunna utfärdas i samma format som ett uppehållstillståndskort, dvs. i enlighet med kraven i förordning 1030/2002, bör det därför införas en bestämmelse som innebär att en utlänning som ansöker om uppehållsstatus eller om ett bevis för gränsarbetare är skyldig att låta Migrationsverket – som är den myndighet som kommer att ta emot ansökningarna – fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck.

Enligt kommissionens genomförandebeslut ska bevis om uppehållsstatus och bevis för gränsarbetare ha en giltighetstid om minst fem år och som mest tio år. Det innebär att ett nytt bevis kan behöva utfärdas efter en viss tid utan att innehavaren ansöker om uppehållsstatus (jfr 9 kap. 8 a § första stycket andra meningen UtIL). Ett exempel är när giltighetstiden för ett bevis som avser permanent uppehållsrätt löper ut. Även i dessa fall bör utlänningen vara skyldig att låta Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck. För att tydliggöra detta bör bestämmelsen lagtekniskt utformas på ett något

annorlunda sätt än i promemorian. Av bestämmelsen bör det framgå att en utlänning är skyldig att låta Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck om utlänningen ansöker om uppehållstatus, ett bevis om uppehållsstatus eller ett bevis för gränsarbetare. Bestämmelsen bör placeras tillsammans med de övriga bestämmelserna om fotografi och fingeravtryck i 9 kap. UtL.

De undantag från skyldigheten att lämna fingeravtryck och bli fotograferad som enligt 9 kap. 8 a § andra stycket UtL gäller för utlänningar som ansöker om uppehållstillstånd bör gälla på motsvarande sätt i dessa fall. Det innebär att undantag från skyldigheten att lämna fingeravtryck och låta sig bli fotograferad ska gälla bl.a. för barn under sex år och om det är fysiskt omöjligt för utlänningen att lämna fingeravtryck. Även bestämmelserna om lagring och förstöring av fotografier och fingeravtryck i 9 kap. 8 a § tredje stycket UtL bör gälla på motsvarande sätt. Det innebär att ett fotografi och två fingeravtryck ska sparas i ett lagringsmedium i det bevis som utfärdas samt att de fingeravtryck som inte sparats i ett sådant medium, och de biometriska data som tas fram ur fingeravtrycken och ur fotografiet, omedelbart ska förstöras när beviset lämnats ut eller ärendet har avgjorts utan att bevis har lämnats ut.

Kontroll av ett bevis om uppehållsstatus och bevis för gränsarbetare

Den som innehar ett uppehållstillståndskort är skyldig att vid gränskontroll enligt 9 kap. 1 § UtL låta en polisman och vissa andra tjänstemän fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för att kontrollera att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i uppehållstillståndskortet. Skyldigheten gäller även vid inre utlänningskontroll (9 kap. 8 b § första stycket UtL). Själva kontrollen görs därefter genom en datorstödd jämförelse (prop. 2010/11:123 s. 19). När kontrollen har genomförts, ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Detsamma gäller de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen (9 kap. 8 b § andra stycket UtL).

Motsvarande skyldighet att lämna fingeravtryck och låta sig bli fotograferad bör gälla för innehavare av ett bevis om uppehållsstatus, för att möjliggöra kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar de uppgifter som finns sparade i bevisets lagringsmedium i samband med gränskontroll och inre utlänningskontroll. Skyldigheten bör även gälla för innehavare av ett bevis för gränsarbetare. Den som innehar ett sådant bevis bör därför vara skyldig att låta en befattningshavare som genomför kontrollen fotografera och ta fingeravtryck av honom eller henne. I likhet med vad som gäller för kontroll av ett uppehållstillståndskort bör de fotografier och fingeravtryck som tagits för kontrollen inte få användas för andra ändamål än just kontrollen. När kontrollen av beviset har genomförts ska därför det fotografi och de fingeravtryck som tagits omedelbart förstöras. Detsamma gäller de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Behandling av personuppgifter

Datainspektionen har i sitt remissvar framfört att lagstiftningsärendet behöver kompletteras med en närmare redovisning av vilken behandling

Prop. 2019/20:178 av personuppgifter som kommer följa av förslaget, vilken dataskyddsreglering den behandlingen kommer att omgärdas av inklusive skyddsåtgärder, samt en konsekvensbeskrivning med analys och överväganden kring proportionaliteten såvitt avser behandlingen och skyddet för den personliga integriteten.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), kallat EU:s dataskyddsförordning, utgör grunden för generell personuppgiftsbehandling inom EU. Förordningen är direkt tillämplig på all personuppgiftsbehandling hos Migrationsverket och migrationsdomstolarna men förutsätter och medger samtidigt kompletterande och specificerande nationella bestämmelser av olika slag. Lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) innehåller kompletterande bestämmelser till dataskyddsförordningen av generell karaktär. För behandling av personuppgifter i Migrationsverkets verksamhet kompletteras dataskyddsförordningen även av utlänningsdatalagen (2016:27). För behandling av personuppgifter vid migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen kompletteras dataskyddsförordningen av domstolsdatalagen (2015:728).

Utträdesavtalets bestämmelser om rätten för vissa brittiska medborgare, deras familjemedlemmar och andra personer att resa in, vistas och arbeta i Sverige, och förslagen på kompletterande bestämmelser i utlänningslagen, innebär att Migrationsverket och migrationsdomstolarna får nya uppgifter som även innebär en tillkommande behandling av personuppgifter. Migrationsverket ska enligt förslagen handlägga ansökningar om uppehållsstatus och ansökningar om bevis för gränsarbetare (se avsnitt 5.3–5.5). De personuppgifter som kan behöva behandlas för att handlägga sådana ansökningar är i många avseenden samma typ av uppgifter som behandlas vid ansökningar om uppehållstillstånd eller uppehållskort. Det kan t.ex. handla om uppgifter om sökandens namn, adress, nationalitet och hur länge han eller hon vistats i Sverige samt skälet för vistelsen i Sverige, såsom arbete, studier, egen försörjning eller anknytning till någon som bor i Sverige. Enligt förslagen kommer Migrationsverket också att behandla personuppgifter i form av fingeravtryck och fotografier i samband med utfärdande av bevis om uppehållsstatus och bevis för gränsarbetare.

Migrationsverket får behandla personuppgifter om det behövs för handläggning av ärenden i verksamhet som rör utlänningsares inresa, vistelse eller arbete i Sverige och utresa eller avlägsnande från Sverige (2 och 11 §§ utlänningsdatalagen). Formuleringen avser att täcka bl.a. Migrationsverkets verksamhet enligt utlänningslagen och utlänningsförordningen (prop. 2015/16:65 s. 41). Migrationsverkets handläggning av ärenden om uppehållsstatus och om bevis för gränsarbetare föreslås följa av utlänningslagen (se avsnitt 5.2) och verksamheten rör utlänningsares vistelse och arbete i Sverige i den mening som avses i nämnda bestämmelser i utlänningsdatalagen. Migrationsverkets behandling av personuppgifter med anledning av förslagen kommer alltså att omfattas av samma dataskyddsreglering som gäller för myndighetens behandling av personuppgifter i övrigt. Det innebär bl.a. att de skyddsåtgärder som följer av detta regelverk kommer att gälla vid myndighetens behandling av

personuppgifter, däribland utlänningsdatalagens särskilda bestämmelser om sökbegränsningar, vem som får ha tillgång till personuppgifter och hur känsliga personuppgifter får behandlas. Med anledning av förslagen om insamling av fotografier och fingeravtryck föreslås, som framgår ovan, också vissa kompletterande bestämmelser när det gäller skydd för personuppgifter i fråga om förstöring av uppgifter.

Ärenden om uppehållsstatus och bevis för gränsarbetare föreslås kunna överklagas till en migrationsdomstol (se avsnitt 5.10). De personuppgifter som kommer att behandlas av domstolarna är av samma slag som hos Migrationsverket. Enligt förslagen kommer domstolarna dock inte att utfärda bevis och kommer därmed inte att behandla uppgifter om fotografier och fingeravtryck i samband med det. Domstolarna får behandla personuppgifter om det behövs för handläggning av mål och ärenden (6 § domstolsdatalagen). Den behandling av personuppgifter som kommer att ske i samband med ett överklagande till domstol kommer därmed att omfattas av de bestämmelser om personuppgiftsbehandling som gäller för domstolens övriga mål och ärenden. Det innebär bl.a. att de skyddsåtgärder som gäller enligt dataskyddsförordningen och domstolsdatalagen kommer att gälla vid domstolarnas behandling av personuppgifter inom dessa ärendeslag.

Den tillkommande personuppgiftsbehandling som förslagen ger upphov till är en nödvändig konsekvens av att enskilda ska kunna åberopa sina rättigheter enligt utträdesavtalet. Som framgått kommer behandlingen att omfattas av den befintliga dataskyddsreglering som gäller för Migrationsverkets och migrationsdomstolarnas verksamhet. Det kan nämnas att både utlänningsdatalagen och domstolsdatalagen nyligen har varit föremål för översyn och anpassning till dataskyddsförordningen. I samband med det gjordes noggranna överväganden kring regelverkens förenlighet med dataskyddsförordningen, däribland myndigheternas rättsliga grund för behandling av personuppgifter. De anpassningar som gjordes bedömdes innebära en viss förstärkning av skyddet för enskildas personliga integritet (prop. 2017/18:113 s. 51 och prop. 2017/18:254 s. 57). Den behandling av personuppgifter som blir följden av förslagen får mot denna bakgrund bedömas vara proportionell i förhållande till behovet av behandlingen och skyddet för den personliga integriteten.

5.7 Avvisning och utvisning

Regeringens förslag: De bestämmelser om avvisning och utvisning som gäller för EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare enligt 8 kap. och 8 a kap. utlänningslagen ska gälla även för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet.

Även de bestämmelser om verkställighet av ett beslut om avvisning och utvisning som gäller för EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare enligt 12 kap. utlänningslagen ska gälla för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet.

Regeringens bedömning: Det bör inte införas några särskilda bestämmelser i lagen om särskild utlänningskontroll med anledning av utträdesavtalet.

Möjligheten enligt utträdesavtalet att införa bestämmelser om omedelbar verkställighet bör inte utnyttjas.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inte några synpunkter på promemorians förslag och bedömning. *Kammarrätten i Stockholm* anför att innebörden av uttrycket ”i övrigt utövar rättigheter” bör utvecklas ytterligare. *Förvaltningsrätten i Malmö* har synpunkter på bestämmelsen om verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning som gäller EES-medborgare och deras familjemedlemmar och som föreslås gälla även för den som beviljats uppehållsstatus eller utövar rättigheter enligt utträdesavtalet.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Begränsning av uppehållsrätt enligt utträdesavtalet

Bestämmelser om begränsning av rätt till uppehåll och inresa enligt utträdesavtalet finns i artikel 20. Beteendet hos medborgare i Förenade kungariket, deras familjemedlemmar och andra personer som utövar rättigheter enligt ”denna avdelning”, dvs. avdelning II i utträdesavtalets andra del, ska beaktas i enlighet med kapitel VI i rörlighetsdirektivet, om beteendet ägde rum före övergångsperiodens utgång (artikel 20.1). Om beteendet ägde rum efter övergångsperiodens utgång får beteendet däremot utgöra grund för att begränsa uppehållsrätten eller rätten till inresa i enlighet med nationell lagstiftning (artikel 20.2).³

Kapitel VI i rörlighetsdirektivet innehåller bestämmelser om att medlemsstaterna får begränsa den fria rörligheten av hänsyn till allmän ordning, säkerhet och folkhälsa. I kapitlet finns också bestämmelser om att det vid sådan begränsning av uppehållsrätt för EES-medborgare och deras familjemedlemmar som sker av hänsyn till allmän ordning, säkerhet och folkhälsa ska tas hänsyn till den enskildes personliga förhållanden. Vidare innehåller kapitlet särskilda bestämmelser av processuell karaktär, såsom bestämmelser om delgivning, domstolsprövning och verkställighet. Hänvisningen till kapitel VI i artikel 20.1 får antas innebära att de personer som utövar rättigheter enligt aktuell avdelning i utträdesavtalet ska omfattas av bestämmelserna i kapitel VI när det gäller avvisning och utvisning från värdstaten, om beslutet om avvisning eller utvisning har sin grund i den enskildes beteende och detta ägde rum före övergångsperiodens utgång. Om beteendet i stället har ägt rum efter övergångsperiodens utgång får värdstaterna tillämpa nationella regler, t.ex. de regler om avvisning och utvisning som gäller för utlänningar som inte är EES-medborgare eller familjemedlemmar till EES-medborgare.

³ I den svenska språkversionen anges både i artikel 20.1 och 20.2 att de avser beteende som ägt rum före övergångsperiodens utgång. Vid jämförelse med t.ex. de engelska (”after”) och franska (”après”) språkversionerna står det dock klart att detta är en felöversättning och att artikel 20.2 avser beteende som ägt rum efter övergångsperiodens utgång.

Bestämmelserna om begränsning av uppehållsrätt i artikel 20 i utträdesavtalet möjliggör för värdstaterna att i viss utsträckning välja vilka regler som ska gälla för avvisning eller utvisning av en person som utövar rättigheter enligt utträdesavtalet. Det finns därför ett behov av kompletterande bestämmelser i detta avseende.

Särskilda regler om avvisning och utvisning som gäller för EES-medborgare

Som en följd av bestämmelserna i kapitel VI i rörlighetsdirektivet har det i utlänningslagen införts särskilda bestämmelser om avvisning och utvisning av EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare. Bestämmelserna innebär, i korthet, att en EES-medborgare och en familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas i anslutning till inresan eller under de tre första månaderna efter inresan om han eller hon saknar pass eller visering. Om hon eller han kan styrka sin identitet på annat sätt än genom innehav av pass får avvisning dock inte ske på den grunden att utläningen saknar pass (8 kap. 8 § UtL). En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får vidare avvisas under de tre första månaderna efter inresan om han eller hon visar sig utgöra en orimlig belastning för biståndssystemet enligt socialtjänstlagen, dock inte om han eller hon har uppehållsrätt (8 kap. 9 § UtL). En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som har vistats i Sverige i mer än tre månader och som inte har uppehållsrätt, får utvisas om han eller hon uppehåller sig här men saknar de tillstånd som krävs för att få uppehålla sig i landet (8 kap. 10 § UtL).

Vidare får en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare avvisas i anslutning till inresan eller under de tre första månaderna efter inresan av hänsyn till allmän ordning och säkerhet. En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som inte avvisas i anslutning till inresan eller under de tre första månaderna efter inresan får därefter utvisas av hänsyn till allmän ordning och säkerhet (8 kap. 11 § UtL). Avvisning eller utvisning får dock ske endast om utlänningsens eget beteende utgör ett verkligt, faktiskt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse. Tidigare domar i brottmål får inte i sig utgöra skäl för ett sådant beslut, och det får inte vara ekonomiska syften som ligger till grund för beslutet (8 kap. 12 § UtL). Hänsyn ska även tas till bl.a. utlänningsens ålder, hälsotillstånd, familjesituation och ekonomiska situation (8 kap. 13 § UtL). Därutöver finns det särskilda begränsningar för avvisning och utvisning av en EES-medborgare som har permanent uppehållsrätt i Sverige, som är ett barn eller som har vistats i Sverige under lång tid (8 kap. 13 och 14 §§ UtL).

Bestämmelser om utvisning på grund av brott finns i 8 a kap. UtL. En utläning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas ur Sverige om han eller hon döms för ett brott som kan leda till fängelse. En sådan utläning får utvisas också om en domstol undanröjer en villkorlig dom eller skyddstillsyn som utläningen har dömts till och dömer till en annan påföljd. Utvisning får dock ske endast om utläningen döms till svårare påföljd än böter och om 1) gärningen är av sådant slag och övriga omständigheter är sådana att det kan antas att

Prop. 2019/20:178 han eller hon kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet här i landet, eller 2) brottet med hänsyn till den skada, fara eller kränkning som det har inneburit för enskilda eller allmänna intressen är så allvarligt att han eller hon inte bör få stanna kvar (8 a kap. 1 § UtL). Det finns också särskilda bestämmelser om att bl.a. utlänningsens anknytning till det svenska samhället ska beaktas (8 a kap. 2–4 §§ UtL).

En EES-medborgare och en familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas ur Sverige på grund av brott om de förutsättningar för utvisning som gäller för andra utlännningar är uppfyllda och det sker av hänsyn till allmän ordning och säkerhet. De särskilda bestämmelserna om skydd mot utvisning för EES-medborgare som finns i 8 kap. 12–14 §§ UtL gäller också vid utvisning på grund av brott (8 a kap. 5 § UtL).

Särskilda regler om verkställighet som gäller för EES-medborgare

I kapitel VI i rörlighetsdirektivet finns det bestämmelser som rör verkställighet av ett beslut om avvísning eller utvisning. Dessa bestämmelser har, i den mån svensk rätt inte har bedömts uppfylla kraven redan, genomförts genom ändringar i 12 kap. UtL.

I artikel 30.3 anges bl.a. att utom i väl bestyrkta brådskande fall, ska tidsfristen för att lämna territoriet vara minst en månad från datum för delgivningen. Bestämmelsen har genomförts i svensk rätt genom ett nytt tredje stycke i 12 kap. 15 § UtL (prop. 2005/06:77 s. 87 f.). Av stycket följer att verkställighet av beslut om avvísning eller utvisning av en EES-medborgare eller hans eller hennes familjemedlem som har rest in i Sverige får ske tidigast fyra veckor från den dag EES-medborgaren eller familjemedlemmen fick del av beslutet, om det inte finns synnerliga skäl för att verkställa beslutet. I förarbetena anges att undantagsregeln bör tolkas ytterst restriktivt och främst bör avse fall där hänsynen till allmän ordning och säkerhet fordrar en snabb verkställighet av beslutet (prop. 2005/06:77 s. 198). Såsom *Förvaltningsrätten i Malmö* noterar skiljer sig den svenska bestämmelsen – som anger att tidsfristen ska vara fyra veckor – något från bestämmelsen i artikel 30.3 i rörlighetsdirektivet, som anger att tidsfristen ska vara en månad. Det finns inte skäl att nu ändra bestämmelsen.

Enligt artikel 31.2 ska ett yrkande om inhibition av ett avvísnings- eller utvisningsbeslut utgöra ett tillfälligt verkställighetshinder. I artikeln anges tre undantagsfall i vilka verkställighet ska få ske utan hinder av att inhibitionsyrkandet inte har prövats. Dessa är om beslutet om utvisning grundas på ett tidigare rättsligt avgörande, om de berörda personerna tidigare har beviljats rättslig prövning, eller om beslutet om utvisning grundas på tvingande hänsyn till allmän säkerhet enligt artikel 28.3. Bestämmelsen om inhibition i artikel 31 har genomförts i svensk rätt genom 12 kap. 13 a § UtL. Av bestämmelsen följer att om en EES-medborgare eller hans eller hennes familjemedlem efter inresan i Sverige har överklagat Polismyndighetens beslut om avvísning eller Migrationsverkets beslut om avvísning eller utvisning och i samband med överklagandet yrkat inhibition av beslutet, får beslutet inte verkställas innan frågan om inhibition har prövats. När bestämmelsen infördes bedömde regeringen att förbud mot verkställighet ska föreligga under den tid som yrkandet om inhibition prövas endast om det är fråga om ett

överklagande av ett avlägsnandebeslut som inte tidigare har prövats (prop. 2005/06:77 s. 93 f.). De möjligheter till undantag som finns i artikel 31 har alltså inte utnyttjats fullt ut.

I artikel 33.2 i rörlighetsdirektivet finns en särskild bestämmelse om verkställighet som gäller för EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare som utvisas på grund av brott, och som innebär att om ett utvisningsbeslut ska verkställas efter mer än två år så ska medlemsstaten kontrollera om den berörda personen fortfarande utgör ett hot mot den allmänna ordningen och säkerheten, och bedöma om omständigheterna har ändrats sedan beslutet. Bestämmelsen återfinns i svensk rätt i 12 kap. 17 § tredje stycket UtL. Av bestämmelsen följer att om ett beslut om utvisning på grund av brott ska verkställas mer än två år efter det att avgörandet meddelades, ska Polismyndigheten innan beslutet verkställs utreda om de omständigheter som låg till grund för beslutet har ändrats. Om det vid utredningen kommer fram att omständigheterna har ändrats på ett sådant sätt att utvisningsbeslutet inte längre bör gälla, ska ärendet lämnas över till Migrationsverket som med ett eget yttrande ska lämna över ärendet för prövning enligt 12 kap. 16 d § UtL till den migrationsdomstol till vilken verkets beslut i fråga om upphävande av utvisningsbeslutet hade kunnat överklagas. Utvisningsbeslutet får i sådant fall inte verkställas innan migrationsdomstolen har avgjort ärendet.

Utöver de artiklar i kapitel VI som nämns ovan, och som har gett upphov till särreglering för EES-medborgare, finns det ytterligare bestämmelser om begränsning av uppehållsrätt i kapitel VI. Vid genomförandet av rörlighetsdirektivet bedömdes det dock att svensk rätt i många avseenden redan uppfyllde villkoren i kapitel VI och att det inte fanns ett behov av särskilda regler för EES-medborgare (jfr prop. 2005/06:77 avsnitt 6.8–6.13).

De särskilda regler som gäller för EES-medborgare ska gälla även för den som utövar rättigheter enligt utträdesavtalet

För de värdstater som väljer ett förfarande enligt artikel 18.1 får artikel 20.1 och 20.2 i första hand antas omfatta en utlänning som har beviljats uppehållsstatus. Även andra än de som beviljats uppehållsstatus kan dock utöva rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet. Exempelvis kan en utlänning under den period som följer direkt efter övergångsperiodens utgång, dvs. under ansökningsperioden, eller under den tid som han eller hon väntar på ett lagakraftvunnet beslut om uppehållsstatus, utöva rättigheter enligt utträdesavtalet utan att ha beviljats uppehållsstatus (artikel 18.2 och 18.3). En familjemedlem som har rätt att inleda uppehåll efter övergångsperiodens utgång kan också, under de tre första månaderna i landet och under den tid som han eller hon väntar på ett lagakraftvunnet beslut, utöva rättigheter utan att ha uppehållsstatus (artikel 18.1 b). Det är upp till rättstillämpningen och ytterst EU-domstolen att fastställa vem som utövar rättigheter enligt utträdesavtalet i den mening som avses i artikeln.

De utlänningar som utövar rättigheter enligt utträdesavtalet avser som regel personer som redan är bosatta i Sverige. I många fall handlar det om personer som har levt och verkat i Sverige i åtskilliga år. Det bedöms inte finnas skäl att införa andra, mer restriktiva, bestämmelser för avvisning

Prop. 2019/20:178 och utvisning för denna grupp än vad som gäller för dem i dag. Eftersom de vistas i Sverige under i stort sett samma förutsättningar som EES-medborgare är det rimligt att de också omfattas av samma bestämmelser för avvisning och utvisning. Det finns också en risk att regelverket blir invecklat och svårtillämpat om bestämmelserna i 8 kap. UtIL om avvisning och utvisning av utlänningar som inte är EES-medborgare, och som bygger på regelverket med uppehållstillstånd, ska tillämpas för den nu berörda gruppen, som kommer att vistas i Sverige med uppehållsrätt. Dessutom ska vissa beslut om avvisning och utvisning – dvs. sådana beslut som föranletts av utlänningens eget beteende i den mån beteendet ägt rum före övergångsperiodens utgång – under alla förhållanden omfattas av bestämmelserna i kapitel VI i rörlighetsdirektivet. Det framstår som en mindre lämplig ordning att tillämpa olika regelverk för avvisning och utvisning beroende på när i tiden ett visst beteende har ägt rum, särskilt eftersom det rör sig om en begränsad grupp av utlänningar. Övervägande skäl talar därför för att de utlänningar som utövar rättigheter enligt utträdesavtalet bör omfattas av de bestämmelser om avvisning och utvisning som gäller för EES-medborgare och deras familjemedlemmar.

Lagtekniskt bör detta ske genom att det införs en bestämmelse i 8 kap. UtIL som anger att för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet gäller det som sägs om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i kapitlet i stället för 2–7 §§ UtIL. Det innebär att alla bestämmelser om avvisning och utvisning som gäller särskilt för en EES-medborgare i 8 kap. UtIL ska gälla även för en utlänning som utövar rättigheter enligt utträdesavtalet. Det innebär också att en sådan utlänning ska vara undantagen från de bestämmelser i kapitlet där EES-medborgare och deras familjemedlemmar uttryckligen undantas.

Att det som sägs om EES-medborgare även ska gälla för den som har uppehållsstatus eller utövar rättigheter enligt utträdesavtalet innebär alltså att en sådan person kan avvisas och utvisas på samma grunder som en EES-medborgare, t.ex. om utlänningen inte uppfyller villkoren för uppehållsrätt eller av hänsyn till allmän ordning och säkerhet. Det innebär också att de omständigheter som anges i 8 kap. 12–14 §§ UtIL ska beaktas vid ett beslut om avvisning och utvisning som fattas på grund av hänsyn till allmän ordning och säkerhet, samt att bestämmelserna om tidsfrist för frivillig avresa och återreseförbud för EES-medborgare och deras familjemedlemmar i 8 kap. 21 § tredje stycket och 23 § andra stycket UtIL ska tillämpas på dessa personer.

Det bör införas en motsvarande bestämmelse i 8 a kap. 5 § UtIL. Det innebär att de särskilda förutsättningar som gäller för att utvisa en EES-medborgare på grund av brott som anges i 8 a kap. 5 § UtIL ska gälla även vid utvisning på grund av brott av en utlänning som utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet.

Även de särskilda bestämmelser om verkställighet av beslut om avvisning och utvisning som gäller för EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare bör gälla vid utvisning eller avvisning av en utlänning som har uppehållsstatus eller i övrigt utövar rättigheter enligt utträdesavtalet. I anslutning till respektive paragraf, dvs. 12 kap. 13 a, 15 och 17 §§, bör det införas en bestämmelse av innebörd att det som gäller för EES-medborgare och deras familjemedlemmar även ska gälla för de

utlännningar som har uppehållsstatus eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet.

Kammarrätten i Stockholm framför att innebörden av uttrycket ”i övrigt utövar rättigheter” bör utvecklas ytterligare, genom t.ex. fler exempel. Uttrycket avser att träffa sådana personer som inte har uppehållsstatus men som ändå utövar rättigheter enligt aktuell avdelning i utträdesavtalet, jfr betydelsen av artikel 20 som beskrivs ovan. Innebörden av uttrycket utvecklas ytterligare i författningskommentaren.

I den mån bestämmelserna i kapitel VI i rörlighetsdirektivet vid genomförande av direktivet redan bedömdes gälla i svensk rätt kommer de att gälla även i förhållande till de som utövar rättigheter enligt utträdesavtalet. Någon särskild reglering behövs alltså inte i de fallen.

Utvisning enligt lagen om särskild utlänningskontroll

I lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll (LSU) finns det bestämmelser om utvisning av utlännningar som utgör ett kvalificerat säkerhetshot. Utvisning enligt lagen om särskild utlänningskontroll får ske om det är särskilt påkallat av hänsyn till rikets säkerhet, eller med hänsyn till vad som är känt om utlänningsens tidigare verksamhet och övriga omständigheter kan befaras att han eller hon kommer att begå eller medverka till terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott eller försök, förberedelse eller stämpling till sådant brott (1 § LSU). Endast ett begränsat antal personer utvisas varje år med stöd av lagen om särskild utlänningskontroll.

Utredningen om utlänningsärenden med säkerhetsaspekter har haft i uppdrag att bl.a. göra en systematisk översyn av LSU. I sitt betänkande (SOU 2020:16) lämnar utredningen ett förslag till en ny lag, lagen om särskild kontroll av vissa utlännningar. Den nya lagen föreslås, i likhet med den nuvarande, gälla i stället för utlänningslagen för utlännningar som utgör ett kvalificerat säkerhetshot. Betänkandet har nyligen remitterats.

Som en följd av rörlighetsdirektivets bestämmelser om begränsning av uppehålls rätt i kapitel VI har det i lagen om särskild utlänningskontroll införts vissa särskilda bestämmelser som gäller för EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare. Dessa bestämmelser innebär bl.a. att regeringen får upphäva ett återreseförbud för en EES-medborgare eller en EES-medborgares familjemedlem om det finns särskilda skäl för att förbudet inte längre ska gälla (4 b §). Det finns också särskilda bestämmelser för denna grupp i fråga om när verkställighet av ett beslut om utvisning tidigast får ske (13 § andra stycket). Vidare finns det hänvisningar till utlänningslagens bestämmelser om bl.a. de hänsyn som ska tas när en fråga om utvisning av en EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare uppkommer (5 § första stycket). En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som har fått ett beslut om utvisning enligt lagen om särskild utlänningskontroll har också, till skillnad från andra utlännningar, rätt att ansöka om rättsprövning av beslutet (2 a § lagen [2006:304] om rättsprövning av vissa regeringsbeslut, jfr 3 d § LSU).

När det gäller utvisning enligt utlänningslagen föreslås i denna proposition att de utlännningar som utövar rättigheter enligt utträdesavtalet ska omfattas av samma regler som EES-medborgare även efter övergångs-

Prop. 2019/20:178 periodens utgång. Det kan övervägas om en sådan ordning bör gälla även i fråga om utvisning enligt lagen om särskild utlänningskontroll. De skäl som anförts när det gäller utvisning enligt utlänningslagen gör sig dock inte gällande på samma sätt i fråga om utvisning enligt lagen om särskild utlänningskontroll, som bl.a. syftar till att motverka att personer som utgör ett kvalificerat säkerhetshot mot Sveriges säkerhet kan fortsätta att vistas i landet. Det bör därför inte införas några särskilda bestämmelser i lagen om särskild utlänningskontroll för de utlänningar som utövar rättigheter enligt utträdesavtalet. Samma regelverk som för andra tredjelandsmedborgare kommer alltså att gälla för dem i detta avseende.

Enligt utträdesavtalet ska beteendet hos en brittisk medborgare och dennes familjemedlemmar beaktas i enlighet med kapitel VI i rörlighetsdirektivet om beteendet ägde rum före övergångsperiodens utgång (artikel 20.1). Till skillnad från när beteendet ägde rum efter övergångsperiodens utgång har värdstaterna i dessa fall inte möjlighet att avvika från bestämmelserna i kapitel VI. Det innebär att det skulle kunna uppstå situationer då de särskilda bestämmelserna om utvisning som följer av rörlighetsdirektivet ska tillämpas på en berörd brittisk medborgare eller familjemedlem som har ägnat sig åt säkerhetshotande verksamhet i Sverige, och som till följd av det beteendet ska utvisas enligt lagen om särskild utlänningskontroll. Till skillnad från exempelvis bestämmelserna om utvisning på grund av brott så bygger dock ett beslut om utvisning enligt lagen inte på att den enskilde begått en brottslig handling vid en viss tidpunkt, utan på en bedömning av risken för att den enskilde i framtiden t.ex. utför ett terroristattentat. Situationer där bestämmelserna i utträdesavtalet skulle kunna aktualiseras bedöms, bl.a. av denna anledning, bli väldigt få. För det fall en sådan situation ändå skulle uppstå åligger det myndigheterna att tillämpa de bestämmelser som gäller för EES-medborgare i lagen om särskild utlänningskontroll, i den mån dessa skulle bli tillämpliga. Detta följer direkt av utträdesavtalet och det finns därför inte ett behov av någon särskild nationell reglering för det.

Avvisning med omedelbar verkställighet

En värdstat eller arbetsstat får avlägsna sökanden som lämnat in ansökningar som är att betrakta som bedrägeri eller missbruk från sitt territorium enligt villkoren i rörlighetsdirektivet, särskilt artiklarna 31 och 35, även innan en lagakraftvunnen dom har meddelats i fall av domstolsprövning av ett avslag på sådan ansökan (artikel 20.4).

Den situation som artikel 20.4 synes ta sikte på motsvaras i svensk rätt närmast av s.k. avvisning med omedelbar verkställighet, som regleras i 8 kap. 19 § och 12 kap. 7 § UtlL. Bestämmelserna innebär bl.a. att verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning under vissa förutsättningar får ske omedelbart, dvs. utan att beslutet fått laga kraft, om det är fråga om en ansökan om asyl som är uppenbart ogrundad. Det finns inte några bestämmelser om omedelbar verkställighet vid uppenbart ogrundade ansökningar om uppehållstillstånd i andra fall. Inte heller finns det bestämmelser om omedelbar verkställighet vid en uppenbart ogrundad ansökan om uppehållskort. Det har inte framkommit att det bör finnas en möjlighet till omedelbar verkställighet vid en uppenbart ogrundad ansökan om uppehållsstatus eller att det i övrigt finns behov av att införa

5.8 Skenförhållanden och oriktiga uppgifter

Regeringens förslag: En familjemedlem till en brittisk medborgare ska inte ha uppehållsrätt enligt utträdesavtalet om det är fråga om ett skenförhållande, dvs. om ett äktenskap ingåtts, ett samboförhållande inletts eller en utlänning adopterats uteslutande i syfte att ge familjemedlemmen uppehållsrätt.

En utlänning som medvetet har lämnat oriktiga uppgifter eller medvetet har förtigt omständigheter som varit av betydelse för att få uppehållsstatus ska inte heller ha uppehållsrätt enligt utträdesavtalet. Om utlänningen har vistats här i landet i mer än fyra år efter beslutet om uppehållsstatus, gäller det endast om det finns synnerliga skäl.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna yttrar sig särskilt över promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag

Skenförhållanden

Enligt artikel 20.3 i utträdesavtalet får värdstaten vidta nödvändiga åtgärder för att neka, avbryta eller dra tillbaka en rättighet enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet i händelse av missbruk av rättigheter eller bedrägeri i enlighet med vad som sägs i artikel 35 i rörlighetsdirektivet. Sådana åtgärder ska vara i enlighet med de rättssäkerhetsgarantier som föreskrivs i artikel 21. Världstaterna kan alltså välja att utnyttja denna möjlighet.

Enligt 3 a kap. 4 § tredje stycket UtL föreligger det inte uppehållsrätt för en familjemedlem till en EES-medborgare om ett äktenskap ingåtts, ett samboförhållande inletts eller en utlänning adopterats uteslutande i syfte att ge utlänningen uppehållsrätt. Syftet med bestämmelsen är att förhindra missbruk av reglerna om uppehållsrätt, och den har införts med anledning av artikel 35 i rörlighetsdirektivet (prop. 2013/14:81 s. 28 och 42). Samma ordning bör gälla för uppehållsrätt enligt utträdesavtalet. Det bör därför införas en bestämmelse som innebär att en familjemedlem till en brittisk medborgare inte har uppehållsrätt enligt utträdesavtalet om det finns sådana omständigheter som anges i 3 a kap. 4 § tredje stycket UtL. Om det framkommer att t.ex. ett äktenskap har ingåtts uteslutande i syfte att ge personen i fråga uppehållsrätt, föreligger alltså inte uppehållsrätt för den familjemedlemmen och han eller hon kan därmed utvisas med stöd av 8 kap. 10 § UtL. Beslutet om utvisning får överklagas till en migrationsdomstol (14 kap. 3 § UtL).

Oriktiga uppgifter

Nationell visering, uppehållstillstånd och arbetstillstånd får återkallas för en utlänning som medvetet har lämnat oriktiga uppgifter eller medvetet

Prop. 2019/20:178 har förtigit omständigheter, som varit av betydelse för att få tillståndet (7 kap. 1 § första stycket UtL). Samma princip bör gälla för ett beslut om uppehållsstatus enligt utträdesavtalet. Den som medvetet har lämnat oriktiga uppgifter eller förtigit omständigheter som varit av betydelse för att få uppehållsstatus bör därför inte ha uppehållsrätt. Den omständigheten att utlänningsen saknar uppehållsrätt innebär att han eller hon får utvisas ur landet (8 kap. 10 § UtL). Ett beslut om utvisning får överklagas till migrationsdomstol (14 kap. 3 §).

För uppehållstillstånd finns en preklusionsbestämmelse som innebär att om utlänningsen har vistats här i landet i mer än fyra år med uppehållstillstånd när frågan om återkallelse prövas av den myndighet som först beslutar i saken, får uppehållstillståndet återkallas endast om det finns synnerliga skäl för det (7 kap. 1 § tredje stycket UtL). Motsvarande bör gälla för den som beviljats uppehållsstatus. En utlänningsen som medvetet har lämnat oriktiga uppgifter eller förtigit omständigheter som varit av betydelse för att få uppehållsstatus bör därför inte förlora sin uppehållsrätt av detta skäl om han eller hon vistats här i landet i mer än fyra år efter beslutet om uppehållsstatus. Om det finns synnerliga skäl bör dock uppehållsrätten kunna gå förlorad oavsett hur lång tid den enskilde vistats i landet. I likhet med vad som gäller för uppehållstillstånd bör det vara Migrationsverket som har bevisbördan såväl för att den enskilde medvetet lämnat oriktiga uppgifter eller medvetet förtigit omständigheter som varit av betydelse för att uppehållsstatus skulle beviljas, som för att det föreligger synnerliga skäl för att uppehållsrätten ska upphöra (MIG 2015:3).

5.9 När uppehållsstatus får vägras och när den upphör att gälla

Regeringens förslag: Även om villkoren för att bevilja uppehållsstatus enligt utträdesavtalet är uppfyllda ska uppehållsstatus få vägras om det finns grund för avvisning eller utvisning enligt 8 kap. 11–14 §§ utlänningslagen, dvs. om utlänningsen utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Uppehållsstatus ska också få vägras för en familjemedlem till en brittisk medborgare om det är fråga om ett skenförhållande. Om en ansökan om uppehållsstatus avslås och utlänningsen befinner sig i Sverige, ska det samtidigt meddelas ett beslut om avvisning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar emot.

Uppehållsstatus enligt utträdesavtalet ska upphöra att gälla för den som avvisas eller utvisas från Sverige.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inte några synpunkter på promemorians förslag. *Kammarrätten i Stockholm* har lagtekniska synpunkter som gäller bestämmelserna om att uppehållsstatus ska få vägras i vissa fall. *Migrationsverket* efterfrågar vägledning kring om myndigheten ska fatta beslut om att avregistrera eller återkalla uppehållsstatus, i de fall uppehållsstatusen har upphört. Facebookgruppen *Brits in Sweden* påpekar att en brittisk medborgare behöver uppfylla

villkoren för uppehållsrätt, genom t.ex. arbete eller egen försörjning, kontinuerligt under fem års tid för att få permanent uppehållsrätt. Gruppen efterfrågar ett klagande av vad som ska gälla för personer som under vissa perioder inte uppfyller dessa villkor.

Skälen för regeringens förslag

Upphållsstatus ska få vägras vid skenförhållanden och om utlänningslagen utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet

En utlänning som ansöker om uppehållsstatus men inte uppfyller villkoren i utträdesavtalet för att beviljas en sådan status ska – förstås – få ett beslut om avslag på sin ansökan. Det kan gälla t.ex. en person som inte uppfyller villkoren för uppehållsrätt enligt utträdesavtalet. Några särskilda bestämmelser om det behövs inte. Det följer däremot inte direkt av utträdesavtalet att en person, som i och för sig uppfyller villkoren för att beviljas uppehållsstatus, kan nekans en sådan status på den grunden att han eller hon utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Bestämmelserna i artikel 20 i utträdesavtalet möjliggör dock för värdstaterna att begränsa rätten till uppehåll bl.a. med hänvisning till kapitel VI i rörlighetsdirektivet. Om det i samband med en ansökan om uppehållsstatus skulle framkomma att sökanden utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet bör det finnas en möjlighet att avslå dennes ansökan. En bestämmelse med den innebörden bör därför införas i utlänningslagen.

De särskilda omständigheter som anges i 8 kap. 12–14 §§ UtL bör beaktas vid bedömningen av om det finns skäl att avslå ansökan av hänsyn till allmän ordning och säkerhet. Det innebär bl.a. att uppehållsstatus får vägras endast om utlänningsens eget beteende utgör ett verkligt, faktiskt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse, och att hänsyn ska tas till bl.a. utlänningsens ålder, hälsotillstånd, familjesituation och ekonomiska situation.

Det följer inte heller direkt av utträdesavtalet att uppehållsstatus ska vägras en familjemedlem om det är fråga om ett s.k. skenförhållande, exempelvis om ett äktenskap ingåtts uteslutande i syfte att ge personen i fråga uppehållsrätt. Ovan i avsnitt 5.8 föreslås att det ska införas en bestämmelse om att det inte föreligger uppehållsrätt enligt utträdesavtalet för en familjemedlem till en brittisk medborgare om det är fråga om ett skenförhållande, vilket motsvarar vad som gäller enligt 3 a kap. 4 § tredje stycket UtL. Den bestämmelsen blir dock främst aktuell om det framkommer att det rör sig om ett skenförhållande efter att uppehållsstatus har beviljats. Om det redan i samband med ansökan om uppehållsstatus från en familjemedlem till en brittisk medborgare framkommer att det är fråga om ett skenförhållande bör det finnas en möjlighet att avslå ansökan om uppehållsstatus. En bestämmelse med den innebörden bör därför införas i utlänningslagen.

Att uppehållsstatus får vägras av hänsyn till allmän ordning och säkerhet och vid skenförhållanden innebär inte att det är obligatoriskt att avslå ansökan i de situationerna. I stället får det göras en bedömning av samtliga relevanta omständigheter i enlighet med proportionalitetsprincipen (jfr prop. 2013/14:81 s. 29).

I 8 kap. 16 § UtL anges att om en ansökan om uppehållstillstånd avslås eller avvisas, eller om ett sådant tillstånd återkallas, och utlännings-

Prop. 2019/20:178 befinner sig i Sverige, ska det samtidigt meddelas beslut om avvisning eller utvisning, om det inte finns särskilda skäl. Detsamma bör gälla om en ansökan om uppehållsstatus avslås. Det innebär att om en ansökan om uppehållsstatus avslås – vilket alltså kan bli fallet t.ex. om sökanden inte uppfyller villkoren för att beviljas uppehållsstatus, om sökanden utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet eller om det är fråga om ett skenförhållande – och utlänningslagen befinner sig i Sverige, ska det samtidigt meddelas ett beslut om avvisning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar emot. Särskilda skäl som talar emot att meddela ett beslut om avvisning eller utvisning kan t.ex. vara att det framstår som sannolikt att sökanden frivilligt kommer att lämna landet utan att något beslut om avvisning eller utvisning fattas. Om sökanden har rätt att vistas i Sverige på någon annan grund än utträdesavtalet, t.ex. om han eller hon har ett uppehållstillstånd, ska ett beslut om utvisning givetvis inte fattas.

Kammarrätten i Stockholm påpekar att i den föreslagna bestämmelsen i 3 b kap. 4 § UtL används uttrycket ”får vägras”. Detta skiljer sig från det uttryck som används i det föreslagna tillägget i 8 kap. 16 § tredje stycket, där det i stället anges ”om en ansökan avslås”. Enligt kammarrätten vore det en fördel om samma uttryck används i bestämmelserna. Regeringen konstaterar att formuleringen ”får vägras” förekommer genomgående i utlänningslagen när det gäller möjligheten att avslå en ansökan om uppehållstillstånd i vissa situationer (se t.ex. 5 kap. 1 § andra stycket och 17 a §). Enligt regeringen finns det, bl.a. av enhetlighets-skäl, anledning att använda uttrycket ”får vägras” även i detta sammanhang. Det föreslagna tillägget i 8 kap. 16 § UtL reglerar följderna av att en ansökan om uppehållsstatus avslås. Bestämmelsen omfattar inte endast beslut om avslag på den grunden att uppehållsstatus har vägrats – t.ex. för att utlänningslagen utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet – utan även beslut om avslag av andra skäl. Det finns därför, enligt regeringens bedömning, skäl att utforma bestämmelserna på det sätt som föreslås i promemorian.

Ett beslut om avvisning eller utvisning innebär att en uppehållsstatus upphör att gälla

Upphållsstatus enligt utträdesavtalet innebär inte att innehavaren har en ovillkorlig rätt att vistas i landet. En sådan status är endast en rättslig förutsättning för att de utlänningslagens bestämmelserna i utträdesavtalet ska ha rätt att åberopa rättigheter enligt utträdesavtalet. Upphållsstatus utgör alltså inte ett hinder mot att avvisa eller utvisa t.ex. en person som inte uppfyller villkoren för uppehållsrätt i utträdesavtalet, eller en person som utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Det finns inte några uttryckliga bestämmelser i utträdesavtalet om i vilka situationer en uppehållsstatus kan återkallas eller annars upphöra att gälla. I artikel 39 anges dock att de personer som omfattas ska åtnjuta de rättigheter som föreskrivs i utträdesavtalet, såvida de inte upphör att uppfylla de villkor som anges. Om en person som har beviljats uppehållsstatus utvisas eller avvisas bör det innebära att han eller hon inte på nytt kan åberopa rättigheter enligt utträdesavtalet i Sverige. Upphållsstatusen bör vid ett sådant beslut upphöra att gälla. För att tydliggöra detta bör en sådan bestämmelse införas i utlänningslagen.

Som *Brits in Sweden* pekar på kan det förekomma att en person som har beviljats uppehållsstatus under en period – av olika skäl – inte längre uppfyller villkoren för uppehållsrätt. Det innebär inte i sig att han eller hon också förlorar sin uppehållsstatus, eftersom statusen upphör att gälla först vid ett beslut om utvisning eller avvisning. En person som har beviljats uppehållsstatus och som tillfälligt förlorat sin uppehållsrätt kan alltså fortsatt ha uppehållsrätt i Sverige om han eller hon åter uppfyller villkoren för det. Det gäller dock inte om personen i fråga har avvisats eller utvisats från Sverige. Det bör också framhållas att en period då en enskild inte har uppfyllt villkoren för uppehållsrätt, men inte förlorat sin uppehållsstatus i Sverige, inte är att anse som en sådan period av lagligt uppehåll som krävs för att kvalificera sig för permanent uppehållsrätt.

Upphållsstatus ska alltså upphöra att gälla vid ett beslut om utvisning eller avvisning, i likhet med vad som gäller exempelvis för uppehållstillstånd vid ett beslut om utvisning på grund av brott (se t.ex. prop. 2012/13:151 s. 29). Det innebär, såsom *Migrationsverket* är inne på, att något särskilt beslut om återkallelse av uppehållsstatusen inte behöver fattas.

5.10 Rätt till domstolsprövning och andra rättssäkerhetsgarantier

Regeringens förslag: Migrationsverkets beslut enligt utträdesavtalet ska få överklagas till en migrationsdomstol.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte några synpunkter på promemorians förslag. *Förvaltningsrätten i Stockholm* anför att de särskilda bestämmelser om rätt till muntlig förhandling som gäller för EES-medborgare även bör gälla för de brittiska medborgare som omfattas av utträdesavtalet och deras familjemedlemmar.

Skälen för regeringens förslag

Rätt till domstolsprövning

Rätten till domstolsprövning säkerställs på flera sätt i utträdesavtalet. I t.ex. artikel 21 hänvisas det till artikel 31 i rörlighetsdirektivet, som innehåller bestämmelser om bl.a. tillgång till rättslig prövning. I artikel 18.1 r finns det också en särskild bestämmelse om rätt till domstolsprövning av beslut om avslag på ansökan om uppehållsstatus. Rätten till domstolsprövning enligt utträdesavtalet bedöms ha direkt effekt.

Ett överklagande av ett beslut enligt utträdesavtalet bör prövas av en migrationsdomstol. Av 14 kap. 5 b § UtL följer visserligen att Migrationsverkets beslut som rör uppehållsrätt får överklagas till en migrationsdomstol. Bestämmelsen täcker dock inte alla de beslut som Migrationsverket kommer att fatta enligt utträdesavtalet, t.ex. omfattas inte bevis för gränsarbetare, se avsnitt 5.5. Det bör därför införas en kompletterande bestämmelse i 14 kap. UtL om att Migrationsverkets beslut enligt utträdesavtalet får överklagas till en migrationsdomstol.

Såsom *Förvaltningsrätten i Stockholm* påpekar innehåller utlänningslagen särskilda bestämmelser om muntlig förhandling i migrationsdomstol som gäller för utlännningar som omfattas av EES-avtalet eller avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer (16 kap. 5 § fjärde stycket UtL). Enligt dessa bestämmelser ska muntlig förhandling hållas i migrationsdomstol i mål som rör utvisning eller vägran att förnya ett uppehållstillstånd. Även i mål som rör avvisning eller där ansökan om uppehållstillstånd har avslagits ska muntlig förhandling hållas i migrationsdomstol, om det begärs av en utlänningsperson som omfattas av avtalen och som ansökt om uppehållstillstånd. I dessa fall behöver dock muntlig förhandling inte hållas, om detta skulle strida mot den nationella säkerhetens intresse. Förvaltningsrätten i Stockholm pekar bl.a. på att promemorians förslag i övrigt syftar till att denna grupp ska behandlas på samma sätt som EES-medborgare, och att det av enhetlighetsskäl bör gälla även i fråga om rätten till muntlig förhandling.

Bestämmelserna i 16 kap. 5 § fjärde stycket UtL – som har sitt ursprung i 1989 års utlänningslag – infördes från början för att tillgodose de minimigarantier som ställdes upp i artikel 9 i rådets direktiv 64/221/EEG av den 25 februari 1964 om samordning av särskilda åtgärder som gäller utländska medborgares rörlighet och bosättning och som är berättigade med hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa (EGT 56, 4.4.1964, s. 850). Vid den tidpunkten fanns inte möjlighet till domstolsprövning av utlänningsärenden, utan överklaganden prövades av Utlänningsnämnden. Bestämmelserna om muntlig förhandling synes ha införts för att kompensera för det förhållandet att möjlighet till domstolsprövning saknades (prop. 1996/97:25 s. 211 och s. 297). Den särskilda rätten till muntlig förhandling har varit föremål för översyn i olika sammanhang på senare år, och förslag om att bestämmelserna ska tas bort har lämnats vid flera tillfällen (se SOU 2009:56 s. 110 f, Ds 2012:60 s. 70 f, och SOU 2014:76 s. 342 f). Som skäl har bl.a. anförts att rörlighetsdirektivet inte bedöms uppställa ett krav på att muntlig förhandling ska hållas i migrationsdomstol i den utsträckning som anges i 16 kap. 5 § fjärde stycket UtL. Förslagen har emellertid av olika skäl inte lett till lagstiftning (se prop. 2013/14:81 s. 36 f., och prop. 2017/18:279 s. 41 f.).

De brittiska medborgarna och deras familjemedlemmar kommer efter övergångsperiodens utgång att omfattas av de allmänna bestämmelserna om rätt till muntlig förhandling i migrationsdomstol, vilket innebär att muntlig förhandling ska hållas bl.a. om en utlänningsperson som för talan i målet begär det samt förhandlingen inte är obehövlig och inte heller särskilda skäl talar mot det (16 kap. 5 § tredje stycket UtL). Enligt regeringens bedömning får detta i tillräcklig mån anses tillgodose deras rätt till muntlig förhandling i migrationsdomstol. De behöver därför inte omfattas av bestämmelserna om muntlig förhandling i 16 kap. 5 § fjärde stycket UtL.

Rättssäkerhetsgarantier enligt artikel 21

Enligt artikel 21 i utträdesavtalet ska de rättssäkerhetsgarantier som anges i artikel 15 och kapitel VI i rörlighetsdirektivet tillämpas på alla beslut av värdstaten som begränsar uppehållsrätten för den personkrets som avses i

artikel 10 i utträdesavtalet. Hänvisningen till artikel 15 och rättssäkerhetsgarantierna i kapitel VI i rörlighetsdirektivet får antas innebära att det som anges i artiklarna 15, 30 och 31 i rörlighetsdirektivet ska gälla för alla beslut som begränsar de berörda personernas uppehållsrätt enligt utträdesavtalet. Artikel 21 torde främst ha betydelse för de värdstater som väljer att tillämpa nationella regler – dvs. inte de särskilda regler som följer av kapitel VI i rörlighetsdirektivet – för avlägsnande av de berörda brittiska medborgarna och deras familjemedlemmar. Bestämmelserna i artikel 21 säkerställer i dessa fall vissa grundläggande rättssäkerhetsgarantier, t.ex. delgivning av beslut och tillgång till domstolsprövning. Det finns inte något handlingsutrymme för värdstaterna att inskränka dessa rättigheter. Artikel 21 bedöms därför ha direkt effekt.

I avsnitt 5.7 föreslås att de bestämmelser om avvísning och utvisning, och om verkställighet av beslut om avvísning och utvisning, som gäller för EES-medborgare och deras familjemedlemmar även ska gälla för den som har uppehållsstatus eller i övrigt utövar rättigheter enligt utträdesavtalet. Detta innefattar bl.a. de särskilda bestämmelser för EES-medborgare som har införts i svensk rätt med anledning av artiklarna 15, 30 och 31 i rörlighetsdirektivet.

Den personkrets som omfattas av regleringen i artikel 21 har formulerats något annorlunda än i artikel 20. Medan artikel 21 tar sikte på de personer som avses i artikel 10, dvs. den personkrets som bestämmelserna i avdelning II i andra delen av utträdesavtalet ska tillämpas för, tar artikel 20 sikte på de personer som utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen i utträdesavtalet. Var gränsen går för vem som utövar rättigheter i den mening som avses i artikel 20 är – som angetts ovan i avsnitt 5.7 – en fråga för rättstillämpningen och ytterst EU-domstolen. I den mån det skulle bedömas att en person som avses i artikel 10 inte utövar rättigheter enligt utträdesavtalet i den mening som avses i artikel 20 – och därmed inte omfattas av de särskilda regler som föreslås gälla för den gruppen – gäller dock de rättssäkerhetsgarantier som följer av artikel 21 för honom eller henne. Ett exempel skulle kunna vara en brittisk medborgare, eller familjemedlem till en brittisk medborgare, som faller in under personkretsen i artikel 10, men som inte ansöker om uppehållsstatus i tid och därmed inte kan sägas utöva rättigheter enligt utträdesavtalet. Eftersom artikel 21 bedöms ha direkt effekt finns det inte något behov av särskilda bestämmelser om det.

5.11 Svenskt medborgarskap

Regeringens förslag: För de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige enligt utträdesavtalet ska vid tillämpningen av lagen om svenskt medborgarskap uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser har inte några synpunkter på promemorians förslag. *Migrationsverket* anser att det i lagtexten bör förtydligas att undantaget gäller för utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige och har uppehållsrätt enligt utträdesavtalet.

Skälen för regeringens förslag: För att förvärva svenskt medborgarskap genom anmälan enligt 6, 7, 8 eller 9 § eller genom naturalisation enligt 11 § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap, MedbL, krävs det att sökanden har ett permanent uppehållstillstånd i Sverige.

Krav på permanent uppehållstillstånd gäller inte för den som är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge (20 § första stycket MedbL). Bakgrunden till detta är att nordiska medborgare över huvud taget inte behöver ha uppehållstillstånd för att vistas i Sverige (prop. 2005/06:77 s. 127).

I fråga om medborgare i övriga länder inom EES och sådana familjemedlemmar som avses i 3 a kap. 2 § UtL ska vid tillämpningen av lagen uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd (20 § andra stycket MedL). Undantaget från kravet på permanent uppehållstillstånd för EES-medborgare och deras familjemedlemmar infördes i medborgarskapslagen i samband med att rörlighetsdirektivet genomfördes i svensk rätt. Undantaget omfattade då EES-medborgare och familjemedlemmar med permanent uppehållsrätt. I förarbetena anfördes bl.a. att efter genomförandet av rörlighetsdirektivet kommer EES-medborgare som uppfyller direktivets krav inte längre att behöva uppehållstillstånd för att få vistas i Sverige. I konsekvens härmed bör det, även om kraven för medborgarskap i och för sig inte omfattas av gemenskapsrätten, inte stå i samklang med direktivet att kräva att EES-medborgare innehar uppehållstillstånd för att svenskt medborgarskap ska beviljas (prop. 2005/06:77 s. 128). År 2014 utvidgades undantaget till att omfatta de EES-medborgare och familjemedlemmar som har uppehållsrätt i Sverige. Bakgrunden till det var bl.a. att det framkommit att vissa EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare skulle ha kunnat förvärva svenskt medborgarskap tidigare än efter fem år i landet, men förhindrats att göra det på grund av att de inte haft skäl att ansöka om uppehållstillstånd. Som skäl för ändringen anfördes bl.a. att det framstår som otillfredsställande att någon som utnyttjat den på unionsrätten grundade rättigheten att vistas i Sverige utan uppehållstillstånd i praktiken till följd av detta hamnar i ett sämre läge när det gäller medborgarskapsförvärv än om han eller hon i stället hade ansökt om uppehållstillstånd (prop. 2013/14:143 s. 25 f.).

De brittiska medborgare och familjemedlemmar som grundar sin vistelse i Sverige på bestämmelserna om uppehållsrätt i utträdesavtalet kommer inte att ha ett permanent uppehållstillstånd i Sverige. De är emellertid inte längre EES-medborgare och omfattas därmed inte av det undantag från kravet på permanent uppehållstillstånd som finns i 20 § andra stycket MedbL. För att inte möjligheten att förvärva svenskt medborgarskap ska gå förlorad för denna grupp bör det införas ett nytt undantag från kravet på permanent uppehållstillstånd i medborgarskapslagen. Undantaget bör motsvara det som gäller för EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare. Upphållsrätt enligt utträdesavtalet bör därför likställas med ett permanent uppehållstillstånd.

En förutsättning för att den enskilde ska ha uppehållsrätt enligt utträdesavtalet är att han eller hon har ansökt om och beviljats uppehållsstatus enligt artikel 18.1, även om det under kortare perioder, t.ex. i avvaktan på ett lagakraftvunnet beslut, är möjligt att vistas lagligt i Sverige utan sådan status med stöd av utträdesavtalet. Undantaget från

kravet på permanent uppehållstillstånd bör dock gälla endast för de som har beviljats uppehållsstatus i Sverige. Det innebär att för de utlänningar som har uppehållsstatus i Sverige enligt utträdesavtalet bör vid tillämpningen av lagen uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd. För att omfattas av undantaget från kravet på permanent uppehållstillstånd krävs alltså dels att sökanden har beviljats uppehållsstatus, dels att han eller hon uppfyller villkoren för uppehållsrätt. Enligt regeringens mening framgår detta av den föreslagna formuleringen och det finns därför inte, som *Migrationsverket* föreslår, ett behov av förtydligande av lagtexten.

Förslaget innebär inte någon förändring av övriga krav för medborgarskapsförvärv, t.ex. när det gäller hemvist.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 december 2020.

Regeringens bedömning: Det finns inte något behov av övergångsbestämmelser.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt om förslaget eller bedömningen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Förenade kungariket lämnade EU den 1 februari 2020. Vid utträdet trädde en övergångsperiod i kraft som innebär att EU-rätten, med några undantag, i sin helhet är tillämplig på Förenade kungariket på samma sätt som före utträdet. Om inte parterna kommer överens om en förlängning så kommer övergångsperioden att löpa ut den 31 december 2020. Det innebär att författningsändringarna behöver vara i kraft senast den 1 januari 2021.

Enligt artikel 19 i utträdesavtalet får en värdstat tillåta att ansökningar om uppehållsstatus lämnas in frivilligt före övergångsperiodens utgång. Beslut som fattas före övergångsperiodens utgång ska dock inte få verkan förrän efter övergångsperiodens utgång. En möjlighet för de enskilda att lämna in ansökningar redan under övergångsperioden underlättar Migrationsverkets hantering av ansökningarna och kan antas medföra att handläggningstiderna blir kortare efter övergångsperiodens utgång. Författningsändringarna bör därför träda i kraft något före övergångsperiodens utgång, den 1 december 2020.

Det finns inte något behov av övergångsbestämmelser.

7 Kostnader och andra konsekvenser

Regeringens bedömning: Förslaget att de brittiska medborgare och deras familjemedlemmar som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i utträdesavtalet ska ansöka om en ny uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet medför ökade kostnader för Migrationsverket under år 2021 och migrationsdomstolarna under åren 2021 och 2022. Detsamma gäller förslaget att Migrationsverket ska utfärda bevis för gränsarbetare enligt artikel 26 i utträdesavtalet. Huruvida det finns behov av att tillföra ytterligare medel för dessa ändamål får regeringen återkomma till i budgetpropositionen.

Övriga förslag medför inte några ekonomiska konsekvenser för det allmänna.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser har inga synpunkter på bedömningen. Vissa remissinstanser, bl.a. *Förvaltningsrätten i Stockholm*, *Karolinska Institutet* och *Chalmers tekniska högskola*, framhåller vikten av att de berörda myndigheterna tillförs medel för sin hantering av ansökningarna om uppehållsstatus.

Skälen för regeringens bedömning

Utgångspunkter

Det utträdesavtal som har förhandlats fram mellan Förenade kungariket och EU, och de kompletterande bestämmelser som föreslås i denna proposition, innebär att de brittiska medborgare och familjemedlemmar som bor och arbetar i Sverige kommer att kunna fortsätta göra det på i princip samma villkor som i dag, trots att de efter utträdet inte kommer att vara EES-medborgare. Detta är positivt både för de enskilda, deras arbetsgivare, de berörda myndigheterna och samhället i stort.

Förslagen i propositionen innebär bl.a. att de brittiska medborgare som uppehåller sig i Sverige i enlighet med unionsrätten vid övergångsperiodens utgång, och som fortsätter att uppehålla sig här, ska ansöka om en ny s.k. uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet. Av de omkring 18 000 brittiska medborgare som är folkbokförda i Sverige i dag kan de flesta antas vistas här i enlighet med unionsrätten. Vid övergångsperiodens utgång kommer sannolikt merparten av dessa att ansöka om uppehållsstatus i Sverige. Även de utlänningar som är familjemedlemmar till brittiska medborgare i Sverige kan antas ansöka om uppehållsstatus. Det finns inte några uppgifter om hur många sådana familjemedlemmar till brittiska medborgare som i dag vistas i Sverige i enlighet med unionsrätten. Det kan dock antas röra sig om ett förhållandevis begränsat antal. Det kan vidare antas att vissa av de brittiska medborgarna och familjemedlemmarna som bott en längre tid i Sverige kommer att ha beviljats svenskt medborgarskap före övergångsperiodens utgång. Med hänsyn till dessa omständigheter, och eftersom brittiska

medborgare och deras familjemedlemmar kommer att kunna bosätta sig i Sverige fram till övergångsperiodens utgång, är det svårt att göra en säker prognos av hur många som kommer att ansöka om uppehållsstatus i Sverige. Sammantaget kan det dock antas att omkring 19 000 ansökningar om uppehållsstatus kommer att handläggas under framförallt år 2021.

Vissa anhöriga som inte befinner sig i Sverige vid övergångsperiodens utgång kommer att ha möjlighet att senare ansluta sig till en brittisk medborgare i Sverige. Det kan antas att det kommer att handla om ett begränsat antal tillkommande familjemedlemmar varje år.

Konsekvenser för det allmänna

Förslagen i propositionen innebär att Sverige ska välja det s.k. konstitutiva förfarandet för utfärdande av uppehållshandlingar enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet, vilket innebär att de som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i utträdesavtalet ska ansöka om en ny uppehållsstatus. Prövningen av ansökningar om sådan uppehållsstatus kommer att innebära en ny uppgift för Migrationsverket. Den prövning som ska göras motsvarar dock i många avseenden den prövning som verket redan gör vid t.ex. utfärdande av uppehållskort eller permanent uppehållskort. Det är alltså inte fråga om en helt ny typ av prövning. Det stora antalet ansökningar som kan väntas framförallt under 2021, uppemot 19 000 ansökningar, kommer dock att innebära ökade kostnader för Migrationsverket. Det finns också en risk för undanträngningseffekter och därmed längre handläggningstider inom andra ärendekategorier.

Om ett s.k. deklarativt förfarande enligt artikel 18.4 i stället skulle väljas innebär det att de enskilda inte behöver ansöka om en uppehållsstatus. Det skulle kunna tala för att det alternativet skulle innebära ett färre antal ansökningar och därmed lägre kostnader för Migrationsverket. Som anges i avsnitt 5.3 kan det dock antas att de allra flesta av de berörda brittiska medborgarna och deras familjemedlemmar kommer att ansöka om att få ett bevis på sina rättigheter, oavsett om det krävs av dem eller inte, eftersom avsaknaden av ett sådant dokument kan medföra praktiska problem för den enskilde. Det kan alltså inte antas att det totala antalet prövningar skulle bli färre om ett förfarande enligt artikel 18.4 skulle väljas. Däremot kan det antas att ett konstitutivt förfarande enligt artikel 18.1 kommer att innebära högre kostnader för Migrationsverket av det skälet att det rör sig om ett nytt slags förfarande med vissa processuella bestämmelser – bl.a. möjlighet till systematiska kriminalitets- och säkerhetskontroller – som kan bidra till en mer tidskrävande prövning av varje ärende. Den högre kostnaden för prövningen vägs dock upp av de positiva aspekterna, bl.a. ur ett säkerhetsperspektiv, som följer av ett förfarande enligt artikel 18.1, se avsnitt 5.3.

I avsnitt 5.5 föreslås att Migrationsverket ska utfärda dokument till gränsarbetare enligt artikel 26 i utträdesavtalet. Detta är också en ny uppgift för verket som kommer att medföra ökade kostnader. Det finns inte någon statistik över antalet brittiska medborgare som i dag arbetar i Sverige men bor i ett annat land, och det är därför svårt att bedöma hur många som kommer att ansöka om ett dokument enligt artikel 26. Sannolikt handlar det dock om ett begränsat antal personer.

Prop. 2019/20:178 Kostnadsökningen för denna tillkommande prövning bedöms därför bli begränsad.

Migrationsverkets kostnader för förberedelser och för prövning av ansökningar om uppehållsstatus och dokument till gränsarbetare bedöms landa på drygt 35 miljoner kronor som till största delen kommer att belasta år 2021. Huruvida det finns behov av att tillföra ytterligare medel för dessa ändamål får regeringen återkomma till i budgetpropositionen.

Antalet mål hos migrationsdomstolarna kan också antas öka till följd av utträdet under den inledande perioden, även om det är osäkert hur många fler överklagade ärenden och mål det kan röra sig om. Med hänsyn till att regleringen i utträdesavtalet motsvarar vad som redan gäller för denna grupp kan det antas handla om ett förhållandevis begränsat antal avslag. Kostnadsökningen för migrationsdomstolarnas prövning bedöms landa på 12 miljoner kronor, jämnt fördelat för år 2021 och år 2022. Även i det avseendet får regeringen återkomma till huruvida det finns behov av att tillföra ytterligare medel i budgetpropositionen.

För övriga förvaltningsmyndigheter och kommuners del innebär förslagen en tillkommande uppgift som innebär att, i förekommande fall, kontrollera huruvida en person har beviljats uppehållsstatus. Även om den tillkommande kontrollen av uppehållsstatus är förhållandevis enkel kan det inte uteslutas att denna förändring medför vissa kostnader för berörda myndigheter, kommuner och domstolar. Kostnaderna kan dock inte antas vara av sådan storleksordning att de inte ryms inom befintliga anslag.

Övriga konsekvenser

Bestämmelserna i utträdesavtalet, och förslagen på kompletterande nationella bestämmelser, innebär att risken för störningar är liten när det gäller bl.a. boende, sysselsättning, studier och försörjning för den aktuella gruppen. För företag, och då i synnerhet arbetsgivare, innebär regleringen minskade olägenheter. Förslagen bedöms inte medföra några kostnader för företag.

Det finns inte några tillgängliga uppgifter om hur många kvinnor respektive män som i egenskap av brittisk medborgare eller som familjemedlem till en brittisk medborgare är bosatta i Sverige med stöd av EU-rätten. Det är därför inte möjligt att bedöma om förslagen får olika konsekvenser för kvinnor och män eller för flickor och pojkar.

Vid alla åtgärder som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa i enlighet med artikel 3 i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Barnkonventionen innehåller bestämmelser avsedda att tillförsäkra barn grundläggande rättigheter, inklusive rätt att behandlas med respekt och rätt att komma till tals. Barnkonventionen innehåller vidare bestämmelser om skydd av barn mot övergrepp och utnyttjande. Den 1 januari 2020 gavs barnkonventionen genom inkorporering ställning som svensk lag (se lagen [2018:1197] om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter). Regleringen i utträdesavtalet riktar sig till de brittiska medborgare och deras familjemedlemmar, däribland barn, som vid övergångsperiodens utgång uppehåller sig i Sverige med stöd av unionsrätten. Utträdesavtalet innehåller även särskilda regler för barn som föds eller adopteras utanför Sverige efter övergångsperiodens utgång. Utträdesavtalet och förslagen på

kompletterande bestämmelser bidrar som helhet till att hålla ihop familjer. Prop. 2019/20:178
Sammanfattningsvis bedöms förslagen därför medföra positiva konsekvenser ur ett barnrättsperspektiv.

Förslagen bedöms inte ha någon miljöpåverkan.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

1 kap. Lagens innehåll, vissa definitioner och allmänna bestämmelser

Lagens innehåll

1 § I denna lag finns föreskrifter om

- lagens innehåll, vissa definitioner och allmänna bestämmelser (1 kap.),
- villkor för att en utlänning ska få resa in i samt vistas och arbeta i Sverige (2 kap.),
- visering (3 kap.),
- uppehållsrätt (3 a kap.),
- *uppehållsstatus, uppehållsrätt och bevis för gränsarbetare som kompletterar bestämmelserna i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU (3 b kap.),*
- flyktingar och andra skyddsbehövande (4 kap.),
- uppehållstillstånd (5 kap.),
- ställning som varaktigt bosatt i Sverige (5 a kap.),
- uppehållstillstånd för forskning, studier inom högre utbildning, viss praktik, visst volontärarbete och au pair-arbete (5 b kap.),
- arbetstillstånd (6 kap.),
- EU-blåkort (6 a kap.),
- tillstånd för företagsintern förflyttning, ICT (6 b kap.),
- tillstånd för säsongarbete (6 c kap.),
- återkallelse av tillstånd (7 kap.),
- avvisning och utvisning (8 kap.),
- utvisning på grund av brott (8 a kap.),
- kontroll- och tvångsåtgärder (9 kap.),
- förvar och uppsikt avseende utlänningar (10 kap.),
- hur en utlänning som hålls i förvar ska behandlas (11 kap.),
- verkställighet av beslut om avvisning och utvisning (12 kap.),
- handläggningen av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna m.m. (13 kap.),
- överklagande av förvaltningsmyndighets beslut (14 kap.),
- nöjdförklaring (15 kap.),
- migrationsdomstolar och Migrationsöverdomstolen (16 kap.),
- skyldighet att lämna uppgifter (17 kap.),
- offentligt biträde (18 kap.),
- kostnadsansvar (19 kap.),
- bestämmelser om straff m.m. (20 kap.),
- tillfälligt skydd (21 kap.),
- tribunalvittnen (22 kap.), och
- särskilda bemyndiganden (23 kap.).

Prop. 2019/20:178 I paragrafen finns en innehållsförteckning till lagen.

Paragrafen ändras till följd av att ett nytt kapitel, 3 b kap., införs i lagen.

Utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU

4 c § *Med utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU avses i denna lag avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 31.1.2020, s.7).*

Paragrafen, som är ny, anger vad som i lagen avses med begreppet utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

Allmänna bestämmelser

17 § *Bestämmelser om att vissa utlänningar har rätt att resa in i samt vistas och arbeta i Sverige finns även i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.*

Paragrafen, som är ny, innehåller en hänvisning till bestämmelser i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

I paragrafen anges att bestämmelser om att vissa utlänningar har rätt att resa in i samt vistas och arbeta i Sverige finns även i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU. Utträdesavtalet utgör en del av EU:s rättsordning och de bestämmelser som utträdesavtalet innehåller eller hänvisar till och som uppfyller villkoren för direkt effekt enligt unionsrätten kan åberopas av juridiska och fysiska personer, se artikel 4.1 i utträdesavtalet. I vissa avseenden förutsätter eller tillåter utträdesavtalet i denna del nationella bestämmelser som kompletterar avtalet. Sådana kompletterande bestämmelser finns bl.a. i 3 b kap.

De bestämmelser som avses i paragrafen finns företrädesvis i avdelning II i utträdesavtalets andra del. Det handlar t.ex. om bestämmelser i artikel 14 om rätt till utresa och inresa för medborgare i Förenade kungariket, deras familjemedlemmar och andra personer som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i avdelning II i utträdesavtalet. Vidare finns bestämmelser om rätt till utresa och inresa för vissa gränsarbetare i artiklarna 24.3 och 25.3 och en bestämmelse om rätt till inresa och utresa vid planerad hälso- och sjukvårdsbehandling i vissa fall i artikel 32.1 b. Bestämmelser om uppehållsrätt och permanent uppehållsrätt finns bl.a. i artiklarna 13 och 15–17. Särskilda bestämmelser om rätt att vistas i Sverige, som gäller en faktisk vårdnadshavare för ett barn som får utbildning i Sverige i vissa fall, finns i artiklarna 24.2 och 25.2. Bestämmelser om rätt att arbeta och driva företag finns bl.a. i artiklarna 22, 24.1 och 25.1.

2 kap. Villkor för att en utlänning skall få resa in i samt vistas och arbeta i Sverige

Uppehållsrätt

3 b § *Bestämmelser om att vissa medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar har uppehållsrätt finns i avdelning II i andra delen av*

Paragrafen, som är ny, innehåller en hänvisning till bestämmelserna om uppehållsrätt i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

I paragrafen anges att bestämmelser om att vissa medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar har uppehållsrätt finns i avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan EU och Förenade kungariket. Bestämmelserna om uppehållsrätt och permanent uppehållsrätt finns bl.a. i artiklarna 13 och 15–17. Utträdesavtalets bestämmelser innebär att även vissa utlänningar, som inte är EES-medborgare eller familjemedlemmar till EES-medborgare, kan ha uppehållsrätt i Sverige (jfr 3 a § och 3 a kap.). Bestämmelserna om uppehållsrätt i utträdesavtalet skiljer sig i vissa avseenden från bestämmelserna om uppehållsrätt för EES-medborgare och deras familjemedlemmar. För EES-medborgare och deras familjemedlemmar avser uppehållsrätt en rätt att vistas i Sverige mer än tre månader utan uppehållstillstånd i enlighet med vad som sägs i 3 a kap. (3 a kap. 1 §). Med uppehållsrätt enligt utträdesavtalet avses även vistelser som är kortare än tre månader, i enlighet med villkoren i artikel 6.1 och 6.2 i rörlighetsdirektivet (artikel 13 i utträdesavtalet). En annan skillnad är att permanent uppehållsrätt för en EES-medborgare, eller en familjemedlem till en EES-medborgare, upphör att gälla vid bortovaro från Sverige i mer än två på varandra följande år (3 a kap. 9 §). För en brittisk medborgare, eller en familjemedlem till en brittisk medborgare, som har permanent uppehållsrätt enligt utträdesavtalet går denna rätt i stället förlorad först vid bortovaro från Sverige i mer än fem på varandra följande år (artikel 15.3 i utträdesavtalet). På de ställen i utlänningslagen och i andra författningar där begreppet uppehållsrätt används i generell mening innefattas även uppehållsrätt enligt utträdesavtalet. Det gäller till exempel 4 § folkbokföringslagen (1991:481) och 1 kap. 5 § studiestödslagen (1999:1395). I paragrafen upplyses även om att kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet finns i 3 b kap.

3 a kap. Upphållsrätt för EES-medborgare m.fl.

Att behålla uppehållsrätt i vissa fall

9 § *Permanent uppehållsrätt för EES-medborgare och deras familjemedlemmar* gäller utan villkor och kan endast upphöra om utläningen har vistats utanför Sverige i mer än två på varandra följande år.

I paragrafen finns bestämmelser om permanent uppehållsrätt. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Paragrafen förtydligas på så sätt att det uttryckligen anges att den gäller för EES-medborgare och deras familjemedlemmar. Paragrafen ändras till följd av att det i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU finns särskilda bestämmelser om permanent uppehållsrätt som gäller för medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar.

1 § I detta kapitel finns bestämmelser som kompletterar avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU (utträdesavtalet).

I paragrafen, som är ny, anges att kapitlet innehåller bestämmelser som kompletterar avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

Utträdesavtalet utgör en del av EU:s rättsordning och de bestämmelser som utträdesavtalet innehåller eller hänvisar till och som uppfyller villkoren för direkt effekt enligt unionsrätten kan åberopas av juridiska och fysiska personer, se artikel 4.1 i utträdesavtalet. I vissa avseenden förutsätter eller tillåter utträdesavtalet i denna del nationella bestämmelser som kompletterar avtalet.

2 § Förutom i detta kapitel finns bestämmelser som kompletterar utträdesavtalet i 8 kap. 7 a och 16 §§, 8 a kap. 5 §, 9 kap. 8 b och 8 e §§, 12 kap. 13 a, 15 och 17 §§ och 14 kap. 5 c §.

Paragrafen, som är ny, upplyser om ytterligare bestämmelser som kompletterar utträdesavtalet. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Av paragrafen framgår att det finns ytterligare bestämmelser som kompletterar utträdesavtalet i 8 kap. 7 a och 16 §§ (om avvisning och utvisning), 8 a kap. 5 a § (om utvisning på grund av brott), 9 kap. 8 b och 8 e §§ (om kontroll- och tvångsåtgärder), 12 kap. 13 a, 15 och 17 §§ (om verkställighet av beslut om avvisning och utvisning) och 14 kap. 5 c § (om överklagande av förvaltningsmyndighets beslut), se författningskommentaren till respektive paragraf.

Uppehållsstatus

3 § En utlänning som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i avdelning II i andra delen av utträdesavtalet ska ansöka om uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet.

Beslut om uppehållsstatus meddelas av Migrationsverket.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om ansökan om uppehållsstatus. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Enligt första stycket ska en utlänning som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i avdelning II i andra delen av utträdesavtalet ansöka om uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet. Artikel 18.1 innehåller bestämmelser om ansökningsförfarandet. Förutsättningarna för att beviljas uppehållsstatus regleras i utträdesavtalet. Om förutsättningar för att bevilja uppehållsstatus inte föreligger ska ansökan avslås. Att uppehållsstatus får avslås även under vissa andra förutsättningar följer av 4 §, se vidare författningskommentaren till den paragrafen.

Av andra stycket framgår att beslut om uppehållsstatus meddelas av Migrationsverket. Att Migrationsverkets beslut kan överklagas till en migrationsdomstol framgår av 14 kap. 5 c §, se vidare författningskommentaren till den paragrafen.

4 § Även om villkoren för att bevilja uppehållsstatus enligt utträdesavtalet är uppfyllda får uppehållsstatus vägras i sådana fall som avses i 8 § eller om det finns grund för avvisning eller utvisning enligt 8 kap. 11–14 §§.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om när uppehållsstatus får vägras. Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

I paragrafen anges att även om villkoren för att bevilja uppehållsstatus enligt utträdesavtalet är uppfyllda får uppehållsstatus vägras i sådana fall som avses i 8 § eller om det finns grund för avvisning eller utvisning enligt 8 kap. 11–14 §§. Det innebär att uppehållsstatus får vägras en familjemedlem till en brittisk medborgare om det i samband med en ansökan om uppehållsstatus framkommer att det är fråga om ett skenförhållande, dvs. i den situationen att ett äktenskap har ingåtts, ett samboförhållande har inletts eller en utlänning har adopterats uteslutande i syfte att ge utlänningen uppehållsrätt. Syftet med bestämmelsen är att förhindra missbruk av reglerna om uppehållsstatus (jfr artikel 20.3 i utträdesavtalet). Se även författningskommentaren till 8 §. Hänvisningen till 8 kap. 11 § innebär att uppehållsstatus får vägras av hänsyn till allmän ordning och säkerhet. Begreppet allmän ordning och säkerhet är ett unionsrättsligt begrepp och ska ges den innebörd som följer av unionsrätten. De allmänna principer som anges i 8 kap. 12 § och de personliga omständigheter som anges i 8 kap. 13 § ska beaktas vid bedömningen av om det finns skäl att vägra uppehållsstatus av hänsyn till allmän ordning och säkerhet. Även de särskilda bestämmelserna i 8 kap. 14 § som gäller för vissa EES-medborgare och deras familjemedlemmar ska beaktas på motsvarande sätt. Om det inte finns förutsättningar för att bevilja uppehållsstatus enligt utträdesavtalet ska ansökan avslås, se vidare författningskommentaren till 3 §. Avslås en ansökan om uppehållsstatus och befinner sig utlänningen i Sverige ska det samtidigt meddelas beslut om avvisning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar mot det (8 kap. 16 §).

5 § Upphållsstatus upphör att gälla för en utlänning som avvisas eller utvisas från Sverige.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om vad som sker med uppehållsstatus vid ett beslut om avvisning eller utvisning. Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

Enligt paragrafen upphör uppehållsstatus att gälla för en utlänning som avvisas eller utvisas från Sverige. Det innebär att om en utlänning, som har beviljats uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU, avvisas eller utvisas från Sverige förfaller statusen automatiskt, dvs. utan att ett beslut om detta behövs. Utlänningen har då som regel inte möjlighet att på nytt åberopa rättigheter enligt utträdesavtalet i Sverige. Med avvisas eller utvisas avses att det finns ett verkställbart beslut om avvisning eller utvisning enligt lagen eller lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. Ett beslut om avvisning eller utvisning är som regel verkställbart när det har fått laga kraft eller utlänningen har lämnat en nöjdförklaring.

Paragrafen, som är ny, innehåller ett bemyndigande för regeringen. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Enligt paragrafen får regeringen meddela föreskrifter om den tidsfrist som enligt artikel 18.1 b första stycket i utträdesavtalet ska gälla för en ansökan om uppehållsstatus. I artikel 18.1 b första stycket i utträdesavtalet anges att tidsfristen för att lämna in ansökan ska vara minst sex månader från övergångsperiodens utgång för personer som uppehåller sig i värdstaten före övergångsperiodens utgång. I utträdesavtalet finns det ytterligare bestämmelser som rör tidsfristen för en ansökan om uppehållsstatus, se artikel 18.b–18.d.

När uppehållsrätt inte föreligger

7 § En utlänning som medvetet har lämnat oriktiga uppgifter eller medvetet har förtigit omständigheter som har varit av betydelse för att få uppehållsstatus, har inte uppehållsrätt enligt utträdesavtalet.

Om utlänningen har vistats här i landet i mer än fyra år efter beslutet om uppehållsstatus, gäller första stycket endast om det finns synnerliga skäl.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om när uppehållsrätt enligt utträdesavtalet inte föreligger. Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

Enligt paragrafens första stycke har en utlänning som medvetet har lämnat oriktiga uppgifter eller medvetet förtigit omständigheter som har varit av betydelse för att få uppehållsstatus, inte uppehållsrätt enligt utträdesavtalet. Det kan t.ex. handla om oriktiga uppgifter om identitet eller något av de övriga villkor som krävs för att beviljas uppehållsstatus. En utlänning som saknar uppehållsrätt enligt paragrafen får utvisas från Sverige (8 kap. 7 a och 10 §§). Beslut om utvisning får överklagas till en migrationsdomstol (14 kap. 3 §). Paragrafen införs med stöd av artikel 20.3 i utträdesavtalet. Syftet är att förhindra missbruk av reglerna om uppehållsrätt.

Enligt paragrafens andra stycke gäller första stycket endast om det finns synnerliga skäl, om utlänningen har vistats här i landet i mer än fyra år efter beslutet om uppehållsstatus. Med beslut om uppehållsstatus avses det slutliga beslutet eller domen om uppehållsstatus. Ett exempel på omständigheter som kan utgöra synnerliga skäl är att utlänningen visserligen har haft uppehållsstatus och varit folkbokförd i Sverige men i realiteten vistats i något annat land under långa perioder och därför inte fått någon närmare anknytning hit, se prop. 1997/98:36 s. 25.

8 § En utlänning som är familjemedlem till en medborgare i Förenade kungariket har inte uppehållsrätt enligt utträdesavtalet om ett äktenskap har ingåtts, ett samboförhållande har inletts eller en utlänning har adopterats uteslutande i syfte att ge utlänningen uppehållsrätt.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om när uppehållsrätt enligt utträdesavtalet inte föreligger. Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

Enligt paragrafen har en utlänning som är familjemedlem till en medborgare i Förenade kungariket inte uppehållsrätt enligt utträdesavtalet

om ett äktenskap har ingåtts, ett samboförhållande har inletts eller en utlänning har adopterats uteslutande i syfte att ge utlänningen uppehållsrätt. En utlänning som saknar uppehållsrätt enligt paragrafen får utvisas från Sverige (8 kap. 7 a och 10 §§). Beslut om utvisning får överklagas till en migrationsdomstol (14 kap. 3 §). Paragrafen införs med stöd av artikel 20.3 i utträdesavtalet. Syftet är att förhindra missbruk av reglerna om uppehållsrätt. Med familjemedlem avses i denna bestämmelse sådana familjemedlemmar som anges i 3 a kap. 2 § första stycket. Paragrafen motsvarar vad som gäller för familjemedlemmar till EES-medborgare enligt 3 a kap. 4 § tredje stycket och ska tillämpas på samma sätt, se prop. 2013/14:81 s. 42 f.

Utfärdande av bevis för gränsarbetare

9 § *Migrationsverket ska på ansökan utfärda ett bevis enligt artikel 26 i utträdesavtalet till en medborgare i Förenade kungariket som har rättigheter i egenskap av gränsarbetare enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet.*

I paragrafen, som är ny, finns en bestämmelse om utfärdande av bevis för gränsarbetare. Övervägandena finns i avsnitt 5.5.

Enligt paragrafen ska Migrationsverket på ansökan utfärda ett bevis enligt artikel 26 i utträdesavtalet till en medborgare i Förenade kungariket som har rättigheter i egenskap av gränsarbetare enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet. Bestämmelsen innebär att en medborgare i Förenade kungariket, som är gränsarbetare i den mening som avses i utträdesavtalet, har rätt att få ett bevis om detta utfärdat. Förutsättningarna för att få ett bevis utfärdat regleras i utträdesavtalet. En definition av gränsarbetare finns i artikel 9 b och bestämmelser om gränsarbetare finns, utöver i artikel 26, bl.a. i artiklarna 24 och 25.

8 kap. Avvisning och utvisning

Särskilt om vissa medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar

7 a § *För utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utöver rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU gäller det som sägs i detta kapitel om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i stället för 2–7 §§.*

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om avvisning och utvisning av vissa brittiska medborgare och deras familjemedlemmar. Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

I paragrafen anges att för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utöver rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU gäller det som sägs i detta kapitel om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i stället för 2–7 §§.

Den personkrets som omfattas av paragrafen, dvs. de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utöver rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet, motsvarar den personkrets som anges i artikel 20.1 och 20.2 i utträdesavtalet. Var gränsen går för när

Prop. 2019/20:178 en utlänning utövar sådana rättigheter är därför en fråga för rättstillämpningen och ytterst EU-domstolen. Kretsen innefattar dock utlänningar som beviljats uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet. Det kan vidare handla om en person som uppfyller villkoren i utträdesavtalet för att beviljas uppehållsstatus men som – under den inledande ansökningsperioden efter utgången av den övergångsperiod som fastställs i artikel 126 i utträdesavtalet – inte ännu har ansökt om eller beviljats statusen, se artikel 18.2 i utträdesavtalet. Ett annat exempel är en person som i tid har ansökt om uppehållsstatus och efter ansökningsperiodens utgång fortfarande väntar på ett lagakraftvunnet beslut, se artikel 18.3. Det kan också handla om en sådan familjemedlem som har rätt att inleda uppehåll efter övergångsperiodens utgång, dels under familjemedlemmens tre första månader i landet, dels efter den tiden om han eller hon har ansökt om uppehållsstatus men fortfarande väntar på ett beslut, se artikel 18.1 b andra stycket. Ytterligare ett exempel på en kategori som utövar rättigheter enligt utträdesavtalet utan att ha uppehållsstatus är gränsarbetare. Däremot kan bestämmelsen inte anses omfatta sådana brittiska medborgare eller medföljande som har rest in i Sverige med stöd av artikel 32.1 b – dvs. personer som har sökt tillstånd till en hälso- och sjukvårdsbehandling före övergångsperiodens utgång men som ska genomgå själva behandlingen helt eller delvis efter övergångsperiodens utgång – eftersom denna rätt till inresa inte följer av avdelning II i utträdesavtalet.

Innebörden av paragrafen är att bestämmelserna om avvisning och utvisning av EES-medborgare och deras familjemedlemmar i 8–14 §§, och bestämmelserna om tidsfrist för frivillig avresa och återreseförbud för EES-medborgare och deras familjemedlemmar i 21 § tredje stycket och 23 § andra stycket, gäller på motsvarande sätt för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus eller i övrigt utövar rättigheter enligt utträdesavtalet. De bestämmelser där EES-medborgare och deras familjemedlemmar uttryckligen undantas från tillämpningen, dvs. 2–7 §§, är på motsvarande sätt inte heller tillämpliga för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus eller i övrigt utövar rättigheter enligt utträdesavtalet. En utlänning som har beviljats uppehållsstatus eller som i övrigt utövar rättigheter enligt utträdesavtalet kan alltså avvisas eller utvisas från Sverige på samma grunder som en EES-medborgare.

16 § Avslås eller avvisas en ansökan om uppehållstillstånd eller återkallas ett sådant tillstånd och befinner sig utlänningen i Sverige, ska det samtidigt meddelas beslut om avvisning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar mot det. *Detsamma gäller om en ansökan om uppehållsstatus avslås och utlänningen befinner sig i Sverige.*

Första stycket gäller inte om ansökan avvisas enligt 5 kap. 1 c § andra stycket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om beslut om avvisning och utvisning. Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

Ändringen i *första stycket* innebär att även när en ansökan om uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU avslås ska det, om utlänningen befinner sig i Sverige, samtidigt meddelas ett beslut om avvisning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar emot det. Särskilda skäl kan t.ex. vara om det framstår

som sannolikt att sökanden vid ett avslag på ansökan frivilligt kommer att lämna landet utan att något avlägsnandebeslut meddelas (prop. 1994/95:179 s. 69).

Prop. 2019/20:178

8 a kap. Utvisning på grund av brott

Förutsättningar för utvisning av EES-medborgare och vissa andra utlänningar

5 § En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas ur Sverige om de förutsättningar som anges i 1 § är uppfyllda och det sker av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

Det som föreskrivs i 2–4 §§ i fråga om utvisning enligt 1 § gäller även vid utvisning av en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare enligt denna paragraf. Även det som föreskrivs i 8 kap. 12–14 §§ i fråga om utvisning enligt 8 kap. 11 § gäller vid utvisning enligt denna paragraf.

En medborgare i ett annat nordiskt land får utvisas enligt denna paragraf endast när det finns synnerliga skäl, om han eller hon hade varit bosatt i Sverige sedan minst två år när åtalet väcktes.

Det som sägs om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i första och andra styckena gäller även vid utvisning av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

Paragrafen innehåller bestämmelser om utvisning på grund av brott för EES-medborgare och vissa andra utlänningar. Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

I *fjärde stycket*, som är nytt, anges att det som sägs om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i första och andra styckena även gäller vid utvisning av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter i enlighet med avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU. Det innebär att en sådan utlänning får utvisas på grund av brott om de förutsättningar som anges i 1 § är uppfyllda och det sker av hänsyn till allmän ordning och säkerhet. Även det som föreskrivs i 2–4 §§ i fråga om utvisning enligt 1 § samt det som föreskrivs i 8 kap. 12–14 §§ i fråga om utvisning enligt 8 kap. 11 § gäller för utvisning på grund av brott för dessa utlänningar. Den personkrets som omfattas av stycket är samma som avses i 8 kap. 7 a §, se författningskommentaren till den paragrafen.

9 kap. Kontroll- och tvångsåtgärder

Fotografi och fingeravtryck

8 b § Vid en kontroll enligt 1 eller 9 § är den som innehar ett uppehållstillståndskort, ett bevis om uppehållsstatus eller ett bevis för gränsarbetare skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i uppehållstillståndskortet eller beviset.

När en kontroll enligt första stycket har genomförts, ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Detsamma gäller de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om fotografi och fingeravtryck vid vissa kontroller. Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Ändringarna i *första stycket* innebär att utöver den som innehar ett uppehållstillståndskort, är även innehavare av ett bevis om uppehållsstatus enligt artikel 18.1 eller ett bevis för gränsarbetare enligt artikel 26 i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU skyldiga att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i beviset.

8 e § *En utlänning är skyldig att låta Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, om utlänningen ansöker om*

1. *uppehållsstatus,*
2. *bevis om uppehållsstatus, eller*
3. *bevis för gränsarbetare.*

Det som sägs om fingeravtryck i 8 a § andra stycket ska gälla även vid tillämpningen av första stycket i denna paragraf.

Ett fotografi och två fingeravtryck ska sparas i ett lagringsmedium i beviset. Fingeravtryck som inte sparats i ett sådant medium och de biometriska data som tas fram ur fingeravtrycken och ur fotografiet ska omedelbart förstöras när beviset har lämnats ut eller ärendet har avgjorts utan att bevis har lämnats ut.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om fotografering och tagande av fingeravtryck. Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Enligt *första stycket* är en utlänning skyldig att låta Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck om utlänningen ansöker om uppehållsstatus, bevis om uppehållsstatus eller bevis för gränsarbetare. Skyldigheten gäller vid en ansökan om uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet och vid en ansökan om bevis om uppehållsstatus av annan anledning än att utlänningen ansöker om uppehållsstatus, t.ex. därför att giltighetstiden för ett utfärdat bevis löper ut eller beviset av annan anledning ska förnyas. Skyldigheten gäller även vid en ansökan om bevis för gränsarbetare, både vid den inledande ansökan om ett bevis och vid en senare ansökan som görs t.ex. därför att giltighetstiden för beviset löper ut.

Enligt *andra stycket* gäller det som sägs om fingeravtryck i 8 a § andra stycket även vid tillämpningen av första stycket i denna paragraf. Det innebär att de undantag från skyldigheten att lämna fingeravtryck som anges i 8 a § andra stycket även gäller vid en ansökan om uppehållsstatus, bevis om uppehållsstatus och bevis för gränsarbetare, och ska tillämpas på samma sätt, se prop. 2010/11:123 s. 24–25 och prop. 2017/18:108 s. 126–127.

Enligt *tredje stycket* ska ett fotografi och två fingeravtryck sparas i ett lagringsmedium i beviset. Fingeravtryck som inte sparats i ett sådant medium och de biometriska data som tas fram ur fingeravtrycken och ur fotografiet ska omedelbart förstöras när beviset har lämnats ut eller ärendet

har avgjorts utan att bevis har lämnats ut. Bestämmelsen motsvarar vad som gäller i fråga om lagring och förstöring av fingeravtryck och fotografier enligt 9 kap. 8 a § tredje stycket. Prop. 2019/20:178

12 kap. Verkställighet av beslut om avvisning och utvisning

Inhibition

13 a § Om en EES-medborgare eller hans eller hennes familjemedlem efter inresan i Sverige har överklagat Polismyndighetens beslut om avvisning eller Migrationsverkets beslut om avvisning eller utvisning och i samband med överklagandet yrkat inhibition av beslutet, får beslutet inte verkställas innan frågan om inhibition har prövats.

Detsamma gäller vid avvisning eller utvisning av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

Paragrafen innehåller bestämmelser om inhibition av ett beslut om avvisning eller utvisning. Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

I *andra stycket*, som är nytt, anges att det som sägs om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i första stycket även gäller vid avvisning eller utvisning av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU. Det innebär att om en sådan utlänning efter inresan i Sverige har överklagat Polismyndighetens beslut om avvisning eller Migrationsverkets beslut om avvisning eller utvisning och i samband med överklagandet har yrkat inhibition av beslutet, får beslutet inte verkställas innan frågan om inhibition har prövats. Bestämmelsen ska tillämpas på samma sätt som för EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare, se prop. 2005/06:77 s. 197–198. Den personkrets som omfattas är samma som avses i 8 kap. 7 a §, se författningskommentaren till den paragrafen.

När ett beslut om avvisning eller utvisning skall verkställas

15 § Ett beslut om avvisning eller utvisning som inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa ska verkställas snarast möjligt.

Om ett beslut om avvisning eller utvisning innehåller en tidsfrist för frivillig avresa ska utlänningen lämna landet i enlighet med beslutet senast när tidsfristen löper ut. Om utlänningen inte lämnat landet i enlighet med beslutet när tidsfristen löpt ut eller om beslutet om tidsfrist för frivillig avresa dessförinnan upphävts enligt 14 a §, ska beslutet om avvisning eller utvisning verkställas snarast möjligt därefter.

Verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning av en EES-medborgare eller hans eller hennes familjemedlem som har rest in i Sverige får ske tidigast fyra veckor från den dag EES-medborgaren eller familjemedlemmen fick del av beslutet, om det inte finns synnerliga skäl för att verkställa beslutet.

Det som anges i tredje stycket gäller även vid avvisning eller utvisning av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

Prop. 2019/20:178 Paragrafen innehåller bestämmelser om när ett beslut om avvisning eller utvisning ska verkställas. Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

I *fjärde stycket*, som är nytt, anges att det som sägs om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i tredje stycket även gäller vid avvisning eller utvisning av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU. Det innebär att verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning av en sådan utlänning, som har rest in i Sverige, får ske tidigast fyra veckor från den dag utlänningen fick del av beslutet, om det inte finns synnerliga skäl för att verkställa beslutet. Bestämmelsen ska tillämpas på samma sätt som för EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare, se prop. 2005/06:77 s. 198. Den personkrets som omfattas är samma som avses i 8 kap. 7 a §, se författningskommentaren till den paragrafen.

Åtgärder vid hinder mot verkställighet

17 § Om en annan myndighet än Migrationsverket ska verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning och denna myndighet finner att den inte kan verkställa beslutet eller att den behöver ytterligare besked, ska myndigheten underrätta Migrationsverket. Detsamma gäller om utlänningen hos myndigheten åberopar att det finns sådana hinder som avses i 1, 2 eller 3 § mot verkställigheten eller det på annat sätt kommer fram att det kan finnas sådana hinder.

Migrationsverket ska i sådana fall ge anvisningar om verkställigheten eller vidta andra åtgärder.

Om en allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott av en EES-medborgare eller en sådan medborgares familjemedlem ska verkställas mer än två år efter det att avgörandet meddelades, ska Polismyndigheten innan beslutet verkställs utreda om de omständigheter som låg till grund för beslutet har ändrats. Om det vid utredningen kommer fram att omständigheterna har ändrats på ett sådant sätt att utvisningsbeslutet inte längre bör gälla, ska ärendet lämnas över till Migrationsverket som med ett eget yttrande ska lämna över ärendet för prövning enligt 16 d § till den migrationsdomstol till vilken verkets beslut i fråga om upphävande av utvisningsbeslutet hade kunnat överklagas. Utvisningsbeslutet får i sådant fall inte verkställas innan migrationsdomstolen har avgjort ärendet.

Det som anges i tredje stycket gäller även efter beslut om utvisning på grund av brott av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

Paragrafen innehåller bestämmelser om åtgärder vid hinder mot verkställighet. Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

I *fjärde stycket*, som är nytt, anges att det som sägs om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i tredje stycket även gäller efter ett beslut om utvisning på grund av brott av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU. Det innebär att om en allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott av en sådan utlänning ska verkställas mer än två år efter det att avgörandet meddelades, ska Polismyndigheten innan beslutet verkställs utreda om de omständigheter som låg till grund för beslutet har ändrats. Om det vid utredningen kommer fram att omständigheterna har ändrats på ett sådant sätt att utvisningsbeslutet inte längre bör gälla, ska ärendet

lämnas över till Migrationsverket som med ett eget yttrande ska lämna över ärendet för prövning enligt 16 d § till den migrationsdomstol till vilken verkets beslut i fråga om upphävande av utvisningsbeslutet hade kunnat överklagas. Utvisningsbeslutet får i sådant fall inte verkställas innan migrationsdomstolen har avgjort ärendet. Bestämmelsen ska tillämpas på samma sätt som för EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare, se prop. 2005/06:77 s. 198–199 och prop. 2012/13:151 s. 90. Den personkrets som omfattas är samma som avses i 8 kap. 7 a §, se författningskommentaren till den paragrafen.

14 kap. Överklagande av förvaltningsmyndighets beslut

Beslut enligt utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU

5 c § Migrationsverkets beslut enligt utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU får överklagas till en migrationsdomstol.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om överklagande. Övervägandena finns i avsnitt 5.10.

Enligt paragrafen överklagas Migrationsverkets beslut enligt utträdesavtalet till en migrationsdomstol. Beslut enligt utträdesavtalet kan vara t.ex. beslut om uppehållsstatus eller beslut om att utfärda bevis för gränsarbetare. En migrationsdomstols beslut kan överklagas till Migrationsöverdomstolen, se 16 kap. 9 § första stycket. Att prövningstillstånd krävs vid överklagande till Migrationsöverdomstolen framgår av 16 kap. 11 § första stycket.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap

Vissa bestämmelser som rör krav på permanent uppehållstillstånd och uppehållsrätt

20 § Det som föreskrivs i denna lag om krav på permanent uppehållstillstånd gäller inte för den som är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge.

I fråga om medborgare i övriga länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och sådana familjemedlemmar som avses i 3 a kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) ska vid tillämpningen av denna lag uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd. *Detsamma gäller för de utlännningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige enligt avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 31.1.2020, s.7).*

Paragrafen innehåller undantag från kravet på permanent uppehållstillstånd för vissa utlännningar. Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

För att en utlännning ska kunna förvärva svenskt medborgarskap krävs det som regel, utöver de övriga förutsättningarna, att han eller hon har ett permanent uppehållstillstånd i Sverige, se 6–9 och 11 §§. Ändringen i *andra stycket* innebär att vid tillämpningen av lagen ska uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd för de utlännningar som har

Prop. 2019/20:178 beviljats uppehållsstatus i Sverige enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU. Ändringen görs med anledning av att de medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i utträdesavtalet inte längre omfattas av det undantag från kravet på permanent uppehållstillstånd som gäller för EES-medborgare och deras familjemedlemmar. Det innebär att en utlänning som har beviljats uppehållsstatus och som uppfyller villkoren för uppehållsrätt har möjlighet att förvärva svenskt medborgarskap genom anmälan eller ansökan, under förutsättning att övriga villkor för förvärv av svenskt medborgarskap också är uppfyllda. I likhet med vad som gäller för EES-medborgare och deras familjemedlemmar krävs det inte att uppehållsrätten är permanent, se prop. 2013/14:143 s. 35–36.

AVTAL

**om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och
Europeiska atomenergigemenskapen**

INGRESS

EUROPEISKA UNIONEN OCH EUROPEISKA ATOMENERGIGEMSKAPEN

OCH

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

SOM BEAKTAR att Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland (nedan kallat *Förenade kungariket*), efter en folkomröstning i Förenade kungariket och ett suveränt beslut om att utträda ur Europeiska unionen, den 29 mars 2017 anmälde sin avsikt att utträda ur Europeiska unionen (nedan kallad *unionen*) och Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallad *Euratom*) i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen (nedan kallat *EU-fördraget*), som ska tillämpas på Euratom enligt artikel 106a i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallat *Euratomfördraget*),

SOM ÖNSKAR fastställa villkoren för Förenade kungarikets utträde ur unionen och Euratom, med beaktande av deras framtida förbindelser,

SOM NOTERAR Europeiska rådets riktlinjer av den 29 april och den 15 december 2017 och av den 23 mars 2018 mot bakgrund av vilka unionen ska ingå avtalet om villkoren för Förenade kungarikets utträde ur unionen och Euratom,

SOM ERINRAR OM att enligt artikel 50 i EU-fördraget, jämförd med artikel 106a i Euratomfördraget, och med förbehåll för de villkor som föreskrivs i detta avtal, upphör unions- och Euratomrätten i sin helhet att vara tillämplig på Förenade kungariket från och med den dag då detta avtal träder i kraft,

SOM BETONAR att målet för detta avtal är att säkerställa Förenade kungarikets utträde ur unionen och Euratom under ordnade former,

SOM ERKÄNNER att det är nödvändigt att föreskriva ömsesidigt skydd för unionsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar, när dessa utövat rätten till fri rörlighet före en dag som fastställs i detta avtal, och att säkerställa att deras rättigheter enligt detta avtal kan göras gällande och bygger på principen om icke-diskriminering, och som även erkänner att rättigheter som härrör från socialförsäkringsperioder bör skyddas,

SOM ÄR FAST BESLUTNA att säkerställa ett utträde under ordnade former genom ett antal separationsbestämmelser i syfte att förebygga störningar och skapa rättsäkerhet för medborgare och näringsidkare liksom för unionens och Förenade kungarikets rättsliga och administrativa myndigheter, utan att utesluta möjligheten att vissa separationsbestämmelser kan komma att ersättas av avtalet eller avtalen om de framtida förbindelserna,

SOM BEAKTAR att det ligger i både unionens och Förenade kungarikets intresse att fastställa en övergångs- eller genomförandeperiod under vilken – trots alla följder av Förenade kungarikets utträde ur unionen när det gäller Förenade kungarikets deltagande i unionens institutioner, organ och byråer, särskilt den omständigheten att mandattiden för alla ledamöter i unionens institutioner, organ och byråer som utnämns, utsetts eller valts till följd av Förenade kungarikets medlemskap i unionen upphör den dag då detta avtal träder i kraft – unionsrätten, inbegripet internationella avtal, även på områden där unionen har exklusiv befogenhet, förutsatt att sådana avtal inte träder i kraft eller tillämpas under den perioden utan unionens godkännande,

SOM ERKÄNNER att även om unionsrätten kommer att vara tillämplig på och i Förenade kungariket under övergångsperioden innebär Förenade kungarikets särdrag i egenskap av stat som utträtt ur unionen att det blir viktigt för Förenade kungariket att kunna vidta åtgärder för att förbereda och ingå nya egna internationella avtal, även på områden där unionen har exklusiv befogenhet, förutsatt att sådana avtal inte träder i kraft eller tillämpas under den perioden utan unionens godkännande,

SOM ERINRAR om att unionen och Förenade kungariket har enats om att uppfylla de ömsesidiga åtaganden som gjorts medan Förenade kungariket var medlem av unionen genom en samlad ekonomisk uppgörelse,

SOM BEAKTAR att det för att garantera att detta avtal tolkas och tillämpas korrekt samt att skyldigheterna enligt detta avtal uppfylls är av avgörande betydelse att fastställa bestämmelser som säkerställer övergripande styrning, särskilt bindande regler för tvistlösning och efterlevnad som fullt ut respekterar att unionens och Förenade kungarikets respektive rättsordning är självständiga samt att Förenade kungariket har status som tredjeland,

SOM ERKÄNNER att det för att Förenade kungariket ska kunna utträda ur unionen under ordnade former även är nödvändigt att i separata protokoll till detta avtal fastställa långsiktiga arrangemang för de ytterst särpräglade förhållanden som råder med avseende på Irland/Nordirland och de suveräna basområdena i Cypern,

SOM ERKÄNNER att det för att Förenade kungariket ska kunna utträda ur unionen under ordnade former är nödvändigt att i ett separat protokoll till detta avtal fastställa de särskilda arrangemang med avseende på Gibraltar som ska vara tillämpliga särskilt under övergångsperioden,

SOM BETONAR att detta avtal bygger på en övergripande balans mellan förmåner, rättigheter och skyldigheter för unionen och Förenade kungariket,

SOM NOTERAR att parterna, parallellt med detta avtal, har avgett en politisk förklaring om de framtida förbindelserna mellan Europeiska unionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland,

SOM BEAKTAR att både Förenade kungariket och unionen behöver vidta alla nödvändiga åtgärder för att så snart som möjligt från den dag då detta avtal träder i kraft inleda de formella förhandlingarna om ett eller flera avtal som ska styra deras framtida förbindelser, i syfte att i möjligaste mån säkerställa att de avtalen tillämpas från och med övergångsperiodens utgång,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

FÖRSTA DELEN

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

I detta avtal fastställs villkoren för Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands (nedan kallat *Förenade kungariket*) utträde ur Europeiska unionen (nedan kallad *unionen*) och Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallad *Euratom*).

Artikel 2

Definitioner

I detta avtal gäller följande definitioner:

a) *unionsrätt*:

- i) fördraget om Europeiska unionen (nedan kallat *EU-fördraget*), fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUf-fördraget*) och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallat *Euratomfördraget*), i ändrad eller kompletterad lydelse, samt anslutningsfördragen och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, nedan tillsammans kallade *fördragen*,
- ii) allmänna principer i unionsrätten,
- iii) akter antagna av unionens institutioner, organ och byråer,
- iv) internationella avtal som unionen är part i och internationella avtal som medlemsstaterna ingått på unionens vägnar,
- v) avtal mellan medlemsstaterna ingångna i deras egenskap av medlemsstater i unionen,
- vi) akter av företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i Europeiska rådet eller Europeiska unionens råd (nedan kallat *rådet*),
- vii) förklaringar utfärdade i samband med de regeringskonferenser där fördragen antogs.

b) *medlemsstater*: Konungariket Belgien, Republiken Bulgarien, Republiken Tjeckien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Kroatien, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Ungern, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Polen, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland och Konungariket Sverige.

c) *unionsmedborgare*: varje person som är medborgare i en medlemsstat.

d) *medborgare i Förenade kungariket*: medborgare i Förenade kungariket, enligt definitionen i den nya förklaringen från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland av den 31 december 1982 om definitionen av begreppet *medborgare* ⁽¹⁾, tillsammans med förklaring nr 63 fogad till slutakten från den regeringskonferens som antog Lissabonfördraget ⁽²⁾.

⁽¹⁾ EGT C 23, 28.1.1983, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 306, 17.12.2007, s. 270.

- e) *övergångsperiod*: den period som anges i artikel 126.
- f) *dag*: en kalenderdag, om inte annat föreskrivs i detta avtal eller i de unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta avtal.

Artikel 3

Territoriellt tillämpningsområde

1. Om inte annat föreskrivs i detta avtal eller i unionsrätt som gjorts tillämplig genom detta avtal ska alla hänvisningar i detta avtal till Förenade kungariket eller dess territorium förstås som hänvisningar till

- a) Förenade kungariket,
- b) Gibraltar, i den mån unionsrätten var tillämplig på Gibraltar före dagen för detta avtals ikraftträdande,
- c) Kanalöarna och Isle of Man, i den mån unionsrätten var tillämplig på Kanalöarna och Isle of Man före dagen för detta avtals ikraftträdande,
- d) de suveräna basområdena Akrotiri och Dhekelia i Cypern, i den mån det är nödvändigt för att säkerställa genomförandet av arrangemangen i protokollet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands suveräna basområden i Cypern, fogat till akten om villkoren för Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Malts, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakien anslutning till Europeiska unionen,
- e) de utomeuropeiska länder och territorier som förtecknas i bilaga II till EUF-fördraget och som har särskilda förbindelser med Förenade kungariket (^(*)), i de fall där bestämmelserna i detta avtal avser den särskilda ordningen för dessa utomeuropeiska länders och territoriers associering med unionen.

2. Om inte annat föreskrivs i detta avtal eller i den unionsrätt som gjorts tillämplig genom detta avtal ska alla hänvisningar i detta avtal till medlemsstaterna, eller deras territorium, förstås så att de inbegriper de territorier i medlemsstaterna på vilka fördragen är tillämpliga i enlighet med artikel 355 i EUF-fördraget.

Artikel 4

Metoder och principer rörande detta avtals verkan, genomförande och tillämpning

1. Bestämmelserna i detta avtal och de unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta avtal ska ha samma rättsverknningar på och i Förenade kungariket som i unionen och medlemsstaterna.

I enlighet med detta ska särskilt juridiska och fysiska personer direkt kunna åberopa de bestämmelser som detta avtal innehåller eller hänvisar till och som uppfyller villkoren för direkt effekt enligt unionsrätten.

2. Förenade kungariket ska säkerställa att punkt 1 efterlevs, inbegripet vad gäller deras rättsliga och administrativa myndigheters erforderliga befogenheter att avstå från att tillämpa inkonsekventa eller oförenliga inhemska bestämmelser, genom inhemska primärrätt.

3. De bestämmelser i detta avtal som hänvisar till unionsrätt eller till unionsrättsliga begrepp eller bestämmelser ska tolkas och tillämpas enligt de metoder och allmänna principer som följer av unionsrätten.

4. De bestämmelser i detta avtal som hänvisar till unionsrätt eller till unionsrättsliga begrepp eller bestämmelser ska när de genomförs och tillämpas tolkas i överensstämmelse med relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol som följer av avgöranden som meddelats före övergångsperiodens utgång.

(^(*)) Anguilla, Bermuda, Brittiska antarktiska territoriet, Brittiska territoriet i Indiska oceanen, Brittiska Jungfruöarna, Caymanöarna, Falklandsöarna, Montserrat, Pitcairn, Sankt Helena, Ascension och Tristan da Cunha, Sydgeorgien och Sydsandwichöarna samt Turks- och Caicosöarna.

5. Vid tolkningen och tillämpningen av detta avtal ska Förenade kungarikets rättsliga och administrativa myndigheter vederbörligen beakta relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol som följer av avgöranden som meddelats efter övergångsperiodens utgång.

Artikel 5

Lojalitet

Unionen och Förenade kungariket ska, med fullständig ömsesidig respekt och lojalitet, bistå varandra när de fullgör uppgifter som följer av detta avtal.

De ska vidta alla lämpliga åtgärder, allmänna eller särskilda, för att säkerställa att de skyldigheter som följer av detta avtal fullgörs, och de ska avhålla sig från alla åtgärder som skulle kunna äventyra uppnåendet av avtalets mål.

Denna artikel påverkar inte tillämpningen av unionsrätt enligt detta avtal, särskilt principen om lojalt samarbete.

Artikel 6

Hänvisningar till unionsrätten

1. Med undantag av fjärde och femte delarna, och om inte annat föreskrivs i detta avtal, ska alla hänvisningar i detta avtal till unionsrätten förstås som hänvisningar till unionsrätten, inbegripet i ändrad eller ersatt lydelse, såsom den är tillämplig den sista dagen i övergångsperioden.

2. Hänvisningar i detta avtal till unionsakter eller bestämmelser i unionsakter ska i relevanta fall förstås så att de inbegriper en hänvisning till unionsrätt eller unionsrättsliga bestämmelser som, även om de ersatts eller upphävts av den akt som hänvisningen avser, fortsätter att vara tillämpliga i enlighet med den akten.

3. Vid tillämpningen av detta avtal ska hänvisningar till unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta avtal förstås så att de inbegriper hänvisningar till relevanta unionsakter som kompletterar eller genomför de bestämmelserna.

Artikel 7

Hänvisningar till unionen och medlemsstaterna

1. Vid tillämpningen av detta avtal ska alla hänvisningar i unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta avtal till medlemsstaterna och medlemsstaternas behöriga myndigheter förstås så att de inbegriper Förenade kungariket och dess behöriga myndigheter, utom vad gäller

- a) utnämning, utseende eller val av ledamöter i unionens institutioner, organ och byråer, samt deltagande i beslutsfattandet och närvaro vid sammanträden i institutionerna,
- b) deltagande i beslutsfattandet och styrningen av unionens organ och byråer,
- c) närvaro vid sammanträden i de kommittéer som avses i artikel 3.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011^(*), i kommissionens expertgrupper eller liknande enheter eller vid sammanträden i unionsorgans och unionsbyråers expertgrupper eller liknande enheter, om inte annat föreskrivs i detta avtal.

^(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

2. Om inte annat föreskrivs i detta avtal ska alla hänvisningar till unionen förstås så att de inbegriper Euratom.

Artikel 8

Åtkomst till nät, informationssystem och databaser

Om inte annat föreskrivs i detta avtal ska Förenade kungariket vid övergångsperiodens utgång inte längre ha rätt till åtkomst till nät, informationssystem eller databaser som inrättats på grundval av unionsrätten. Förenade kungariket ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att Förenade kungariket inte bereder sig åtkomst till sådana nät, informationssystem eller databaser som det inte längre har rätt att få åtkomst till.

ANDRA DELEN

MEDBORGARES RÄTTIGHETER

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 9

Definitioner

I denna del gäller följande definitioner, utan att det påverkar tillämpningen av avdelning III:

- a) *familjemedlemmar*: följande personer, oavsett medborgarskap, som omfattas av den personkrets som anges i artikel 10 i detta avtal:
- i) familjemedlemmar till unionsmedborgare eller familjemedlemmar till medborgare i Förenade kungariket enligt definitionen i artikel 2.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG^(*),
  - ii) andra personer än de som definieras i artikel 3.2 i direktiv 2004/38/EG vars närvaro är nödvändig för unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket för att dessa unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket inte ska gå miste om en uppehållsrätt som beviljas genom denna del,
- b) *gränsarbetare*: unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket som utövar ekonomisk verksamhet i enlighet med artikel 45 eller artikel 49 i EUF-fördraget i en eller flera stater där de inte uppehåller sig,
- c) *vårdstat*:
- i) för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar: Förenade kungariket, om de utövat sin rätt att uppehålla sig där i enlighet med unionsrätten före övergångsperiodens utgång och fortsätter att uppehålla sig där därefter,
  - ii) för medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar: den medlemsstat i vilken de utövat sin rätt att uppehålla sig i enlighet med unionsrätten före övergångsperiodens utgång och i vilken de fortsätter att uppehålla sig därefter,
- d) *arbetsstat*:
- i) för unionsmedborgare: Förenade kungariket, om de utövat ekonomisk verksamhet där som gränsarbetare före övergångsperiodens utgång och fortsätter att göra det därefter,

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (EUT L 158, 30.4.2004, s. 77).

- ii) för medborgare i Förenade kungariket: en medlemsstat i vilken de utövat ekonomisk verksamhet som gränsarbetare före övergångsperiodens utgång och i vilken de fortsätter att göra det därefter,
- e) *vårdnad*: vårdnad i den mening som avses i artikel 2.9 i rådets förordning (EG) nr 2201/2003^(*), inklusive vårdnad som anförtrotts en person genom dom, på grund av lag eller genom en överenskommelse med rättslig verkan.

Artikel 10

Personkrets

1. Utan att det påverkar tillämpningen av avdelning III ska denna del tillämpas på följande personer:
    - a) Unionsmedborgare som utövade sin rätt att uppehålla sig i Förenade kungariket i enlighet med unionsrätten före övergångsperiodens utgång och fortsätter att uppehålla sig där därefter.
    - b) Medborgare i Förenade kungariket som utövade sin rätt att uppehålla sig i en medlemsstat i enlighet med unionsrätten före övergångsperiodens utgång och fortsätter att uppehålla sig där därefter.
    - c) Unionsmedborgare som utövade sin rätt som gränsarbetare i Förenade kungariket i enlighet med unionsrätten före övergångsperiodens utgång och fortsätter att göra det därefter.
    - d) Medborgare i Förenade kungariket som utövade sin rätt som gränsarbetare i en eller flera medlemsstater i enlighet med unionsrätten före övergångsperiodens utgång och fortsätter att göra det därefter.
    - e) Familjemedlemmar till de personer som avses i leden a–d, förutsatt att de uppfyller ett av följande villkor:
      - i) De uppehöll sig i värdstaten i enlighet med unionsrätten före övergångsperiodens utgång och fortsätter att uppehålla sig där därefter.
      - ii) De var släkt i rakt upp- eller nedstigande led till en sådan person som avses i leden a–d och uppehöll sig utanför värdstaten före övergångsperiodens utgång, förutsatt att de uppfyller villkoren i artikel 2.2 i direktiv 2004/38/EG vid den tidpunkt då de gör gällande uppehållsrätt enligt denna del i syfte att förena sig med en sådan person som avses i leden a–d i denna punkt.
      - iii) De föddes av eller adopterades lagligen av sådana personer som avses i leden a–d efter övergångsperiodens utgång, oavsett om det var i eller utanför värdstaten, och uppfyller villkoren i artikel 2.2 c i direktiv 2004/38/EG vid den tidpunkt då de gör gällande uppehållsrätt enligt denna del i syfte att förena sig med den person som avses i leden a–d i denna punkt och uppfyller ett av följande villkor:
        - Båda föräldrarna är sådana personer som avses i leden a–d.
        - Den ena föräldern är en sådan person som avses i leden a–d och den andra är medborgare i värdstaten.
        - Den ena föräldern är en sådan person som avses i leden a–d och har ensam eller gemensam vårdnad om barnet i enlighet med tillämpliga familjerättsliga bestämmelser i en medlemsstat eller i Förenade kungariket, inbegripet tillämpliga bestämmelser i internationell privaträtt enligt vilka vårdnad som fastställts enligt lagen i ett tredjeland erkänns i medlemsstaten eller i Förenade kungariket, särskilt vad gäller barnets bästa, och utan att det påverkar den normala verkan av sådana tillämpliga bestämmelser i internationell privaträtt^(†).
    - f) Familjemedlemmar som uppehöll sig i värdstaten i enlighet med artiklarna 12, 13, 16.2, 17 och 18 i direktiv 2004/38/EG före övergångsperiodens utgång och som fortsätter att uppehålla sig där även därefter.
  2. Personer som omfattas av artikel 3.2 a och b i direktiv 2004/38/EG och vars uppehåll underlättades av värdstaten i enlighet med dess nationella lagstiftning före övergångsperiodens utgång i enlighet med artikel 3.2 i det direktivet ska behålla sin uppehållsrätt i värdstaten i enlighet med denna del förutsatt att de fortsätter att uppehålla sig i värdstaten även därefter.
- ^(*) Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldransvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 (EUT L 338, 23.12.2003, s. 1).
- ^(†) Begreppet vårdnad ska tolkas i enlighet med artikel 2.9 i förordning (EG) nr 2201/2003. Det omfattar därför vårdnad som anförtrotts en person genom dom, lag eller en överenskommelse med rättslig verkan.

3. Punkt 2 ska också tillämpas på personer som omfattas av artikel 3.2 a och b i direktiv 2004/38/EG som har ansökt om underlättande av inresa och uppehåll före övergångsperiodens utgång och vars uppehåll därefter underlättas av värdstaten i enlighet med dess nationella lagstiftning.

4. Utan att det påverkar de berörda personernas eventuella personliga rätt att uppehålla sig ska värdstaten, i enlighet med sin nationella lagstiftning och i enlighet med artikel 3.2 b i direktiv 2004/38/EG, underlätta inresa och uppehåll för den partner med vilken den person som avses i punkt 1 a–d i den här artikeln har ett varaktigt vederbörligen bestyrkt förhållande, om partnern uppehöll sig utanför värdstaten före övergångsperiodens utgång, förutsatt att förhållandet var varaktigt före övergångsperiodens utgång och fortbestår vid den tidpunkt då partnern gör gällande uppehållsrätt enligt denna del.

5. I de fall som avses i punkterna 3 och 4 ska värdstaten företa en noggrann undersökning av de berörda personernas personliga förhållanden och motivera eventuella beslut att neka dessa personer inresa till eller uppehåll i den medlemsstaten.

Artikel 11

Stadigvarande uppehåll

Vid tillämpningen av artiklarna 9 och 10 ska stadigvarande uppehåll inte påverkas av sådan frånvaro som avses i artikel 15.2.

Permanent uppehållsrätt som förvärvats enligt direktiv 2004/38/EG före övergångsperiodens utgång ska inte anses ha gått förlorad på grund av frånvaro från värdstaten under den period som anges i artikel 15.3.

Artikel 12

Icke-diskriminering

Inom tillämpningsområdet för denna del, och utan att det påverkar tillämpningen av någon särskild bestämmelse i den, ska all diskriminering på grund av nationalitet i den mening som avses i artikel 18 första stycket i EUF-fördraget vara förbjuden i värdstaten och arbetsstaten med avseende på de personer som avses i artikel 10 i detta avtal.

AVDELNING II

RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER

Kapitel 1

RÄTTIGHETER AVSEENDE UPPEHÅLL, UPPEHÅLLSHANDLINGAR

Artikel 13

Upppehållsrätt

1. Unionsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket ska ha rätt att uppehålla sig i värdstaten med de begränsningar och villkor som anges i artikel 21, 45 eller 49 i EUF-fördraget och i artikel 6.1, 7.1 a, b eller c, 7.3, 14, 16.1 eller 17.1 i direktiv 2004/38/EG.

2. Familjemedlemmar som antingen är unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket ska ha rätt att uppehålla sig i värdstaten i enlighet med artikel 21 i EUF-fördraget och artikel 6.1, artikel 7.1 d, artikel 12.1 eller 12.3, artikel 13.1, artikel 14, artikel 16.1 eller artikel 17.3 och 17.4 i direktiv 2004/38/EG, med förbehåll för de begränsningar och villkor som anges i de bestämmelserna.

3. Familjemedlemmar som varken är unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket ska ha rätt att uppehålla sig i värdstaten enligt artikel 21 i EUF-fördraget och i enlighet med artikel 6.2, artikel 7.2, artikel 12.2 eller 12.3, artikel 13.2, artikel 14, artikel 16.2, artikel 17.3 eller 17.4 eller artikel 18 i direktiv 2004/38/EG, med förbehåll för de begränsningar och villkor som anges i de bestämmelserna.

4. Värdstaten får inte införa några andra begränsningar eller villkor för att erhålla, behålla eller förlora uppehållsrätt för de personer som avses i punkterna 1, 2 och 3 än de som föreskrivs i denna avdelning. Det får inte ges utrymme för skönsmässiga bedömningar vid tillämpningen av begränsningarna och villkoren i denna avdelning, utom till förmån för den berörda personen.

Artikel 14

Rätt till utresa och inresa

1. Unionsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket, deras respektive familjemedlemmar samt andra personer som uppehåller sig på värdstatens territorium i enlighet med villkoren i denna avdelning ska ha rätt att resa ut från och in i värdstaten, i enlighet med artikel 4.1 och artikel 5.1 första stycket i direktiv 2004/38/EG, med giltigt pass eller nationellt identitetskort när det gäller unionsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket, och med giltigt pass när det gäller deras respektive familjemedlemmar och andra personer som inte är unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket.

Fem år efter övergångsperiodens utgång får värdstaten besluta att inte längre godta nationella identitetskort för inresa till eller utresa från dess territorium om sådana kort inte innehåller ett chip som överensstämmer med tillämpliga standarder från Internationella civila luftfartsorganisationen rörande biometrisk identifiering.

2. Inga krav på utresevisering, inresevisering eller likvärdiga formaliteter ska ställas på innehavare av en giltig handling som utfärdats i enlighet med artikel 18 eller 26.

3. Om värdstaten kräver att familjemedlemmar som ansluter sig till en unionsmedborgare eller en medborgare i Förenade kungariket efter övergångsperiodens utgång ska ha inresevisering ska värdstaten ge dessa personer all den hjälp de behöver för att få nödvändiga viseringar. Viseringarna ska utfärdas gratis så snart som möjligt på grundval av ett påskyndat förfarande.

Artikel 15

Permanent uppehållsrätt

1. Unionsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket, och deras respektive familjemedlemmar, som har uppehållit sig lagligt i värdstaten i enlighet med unionsrätten under en fortlöpande period om fem år eller under den period som anges i artikel 17 i direktiv 2004/38/EG ska ha permanent uppehållsrätt i värdstaten på de villkor som anges i artiklarna 16, 17 och 18 i direktiv 2004/38/EG. Perioder av lagligt uppehåll eller arbete i enlighet med unionsrätten före och efter övergångsperiodens utgång ska inkluderas i beräkningen av den tid som krävs för att kvalificera sig för permanent uppehållsrätt.

2. Stadigvarande uppehåll med avseende på förvärv av permanent uppehållsrätt ska fastställas i enlighet med artiklarna 16.3 och 21 i direktiv 2004/38/EG.

3. När permanent uppehållsrätt väl har förvärvats ska denna endast kunna gå förlorad genom bortovaro från värdstaten i mer än fem på varandra följande år.

Artikel 16

Ackumulering av perioder

Unionsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket, och deras respektive familjemedlemmar, som före övergångsperiodens utgång uppehållit sig lagligen i värdstaten i enlighet med villkoren i artikel 7 i direktiv 2004/38/EG i mindre än fem år ska ha rätt att förvärva permanent uppehållsrätt enligt villkoren i artikel 15 i detta avtal när de fullgjort de nödvändiga uppehållsperioderna. Perioder av lagligt uppehåll eller arbete i enlighet med unionsrätten före och efter övergångsperiodens utgång ska inkluderas i beräkningen av den tid som krävs för att kvalificera sig för permanent uppehållsrätt.

Artikel 17

Status och förändringar

1. Unionsmedborgares och medborgare i Förenade kungarikets och deras respektive familjemedlemmars rätt att direkt återropa denna del ska inte påverkas när de ändrar status, exempelvis från och till studerande, arbetstagare, egenföretagare eller ekonomiskt inaktiv person. Personer som vid övergångsperiodens utgång har uppehållsrätt i egenskap av familjemedlemmar till unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket kan inte bli sådana personer som avses i artikel 10.1 a–d.
2. De rättigheter som i denna avdelning föreskrivs för familjemedlemmar som före övergångsperiodens utgång är beroende av unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket för sin försörjning ska kvarstå även efter det att de upphör att vara försörjningsberoende.

Artikel 18

Utfärdande av uppehållshandlingar

1. Värdstaten får kräva att unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket, deras respektive familjemedlemmar och andra personer som uppehåller sig på deras territorium i enlighet med villkoren i denna avdelning ansöker om ny uppehållsstatus som medför de rättigheter som följer av denna avdelning och om en handling som styrker denna status, vilken får vara i digital form.

För ansökan om sådan uppehållsstatus ska följande villkor gälla:

- a) Ansökningsförfarandets syfte ska vara att kontrollera om sökanden är berättigad till de uppehållsrättigheter som anges i denna avdelning. Om så är fallet ska sökanden ha rätt att beviljas uppehållsstatus och den handling som styrker denna status.
- b) Tidsfristen för att lämna in ansökan ska vara minst sex månader från övergångsperiodens utgång för personer som uppehåller sig i värdstaten före övergångsperiodens utgång.

För personer som har rätt att inleda uppehåll efter övergångsperiodens utgång i värdstaten i enlighet med denna avdelning ska tidsfristen för att lämna in ansökan löpa ut antingen tre månader efter deras ankomst eller vid utgången av den tidsfrist som anges i första stycket, beroende på vilket av dessa datum som infaller sist.

Ett intyg om inlämnad ansökan om uppehållsstatus ska utfärdas omedelbart.

- c) Den tidsfrist för inlämnande av ansökan som anges i led b ska automatiskt förlängas med ett år om unionen har underrättat Förenade kungariket, eller om Förenade kungariket har underrättat unionen, om att tekniska problem hindrar värdstaten från att antingen registrera ansökan eller utfärda det intyg om inlämnad ansökan som avses i led b. Värdstaten ska offentliggöra underrättelsen och i god tid förse de berörda personerna med lämplig offentlig information.
- d) Om den tidsfrist för inlämnande av ansökan som anges i led b inte iaktas av de berörda personerna, ska de behöriga myndigheterna bedöma alla omständigheter och skäl för att inte iaktta tidsfristen, och låta dessa personer lämna in en ansökan inom en rimlig ytterligare period, om det finns rimliga skäl för underlåtenheten att iaktta tidsfristen.

- e) Världstaten ska säkerställa att alla administrativa förfaranden för ansökan är smidiga, transparenta och enkla samt att onödiga administrativa bördor undviks.
- f) Ansökningsformulär ska vara korta, enkla, användarvänliga och anpassade till detta avtals sammanhang; ansökningar som lämnas in samtidigt av medlemmar i samma familj ska behandlas tillsammans.
- g) Den handling som styrker statusen ska utfärdas kostnadsfritt eller mot en avgift som inte överstiger den avgift som tas ut av världstatens medborgare för utfärdande av liknande handlingar.
- h) Personer som före övergångsperiodens utgång innehar en giltig handling om permanent uppehålls rätt utfärdad enligt artikel 19 eller 20 i direktiv 2004/38/EG eller innehar ett giltigt inhemskt immigrationsdokument som medför permanent uppehålls rätt i världstaten ska ha rätt att efter ansökan byta ut det dokumentet inom den tidsfrist som anges i led b i denna punkt mot en ny uppehållshandling efter identitetskontroll, en kontroll med avseende på kriminalitet och en säkerhetskontroll i enlighet med led p i denna punkt och efter bekräftelse av deras pågående uppehåll; sådana nya uppehållshandlingar ska utfärdas kostnadsfritt.
- i) Sökandenas identitet ska kontrolleras genom att unionsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket visar upp ett giltigt pass eller nationellt identitetskort och genom att deras respektive familjemedlemmar och andra personer som inte är unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket uppvisar ett giltigt pass; för godkännandet av sådana identitetshandlingar får inga andra villkor uppställas än handlingens giltighet. Om identitetshandlingen omhändertags av världstatens behöriga myndigheter under tiden för ansökans behandling ska världstaten lämna tillbaka identitetshandlingen efter ansökan utan dröjsmål, innan beslut om ansökan har fattats.
- j) Andra bevishandlingar än identitetshandlingar, såsom utdrag ur folkbokföring, får inges i kopia. Krav på bevishandlingar i original får ställas endast i särskilda fall där det råder rimligt tvivel om den inlämnade bevishandlingens äkthet.
- k) Av unionsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket får världstaten endast kräva att de uppvisar, utöver de identitetshandlingar som avses i led i) i denna punkt, följande bevishandlingar i enlighet med vad som anges i artikel 8.3 i direktiv 2004/38/EG,
- i) om de uppehåller sig i världstaten i enlighet med artikel 7.1 a i direktiv 2004/38/EG i egenskap av arbetstagare eller egenföretagare, en bekräftelse från arbetsgivaren om anställning eller ett anställningsintyg eller bevis på att de är egenföretagare,
  - ii) om de uppehåller sig i världstaten i enlighet med artikel 7.1 b i direktiv 2004/38/EG i egenskap av ekonomiskt inaktiva personer, bevis på att de har tillräckliga tillgångar för sig själva och sina familjemedlemmar för att inte bli en belastning för världstatens sociala biståndssystem under vistelsen och att de har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i världstaten, eller
  - iii) om de uppehåller sig i världstaten i enlighet med artikel 7.1 c i direktiv 2004/38/EG i egenskap av studerande, ett bevis på registrering vid en institution som är erkänd eller finansierad av världstaten på grundval av dess lagstiftning eller förvaltningspraxis, bevis på att de omfattas av en heltäckande sjukförsäkring samt en förklaring om eller motsvarande bevis på att de har tillräckliga tillgångar för sig själva och sina familjemedlemmar för att inte bli en belastning för världstatens sociala biståndssystem under vistelsen. Världstaten får inte kräva att det i sådana förklaringar anges ett särskilt tillgångsbelopp.
- Beträffande villkoret om tillräckliga tillgångar ska artikel 8.4 i direktiv 2004/38/EG tillämpas.
- l) Av familjemedlemmar som omfattas av artikel 10.1 e i, 10.2 eller 10.3 i detta avtal och som uppehåller sig i världstaten i enlighet med artikel 7.1 d eller 7.2 i direktiv 2004/38/EG får världstaten endast kräva att de uppvisar, utöver de identitetshandlingar som avses i led i) i denna punkt, följande bevishandlingar i enlighet med vad som anges i artikel 8.5 eller 10.2 i direktiv 2004/38/EG:
- i) En handling som styrker en familjeanknytning eller ett registrerat partnerskap.
  - ii) Beviset om registrering eller, om registreringssystem saknas, något annat bevis på att den unionsmedborgare eller den medborgare i Förenade kungariket som de bor tillsammans med faktiskt är bosatt i världstaten.

- iii) För släktingar i rakt nedstigande led som är under 21 års ålder eller som är försörjningsberoende och för släktingar i rakt uppstigande led som är försörjningsberoende, samt för sådana släktingar till maka, make eller registrerad partner, handlingar som styrker att villkoren i artikel 2.2 c eller d i direktiv 2004/38/EG är uppfyllda.
- iv) För personer som avses i artikel 10.2 eller 10.3 i detta avtal, en handling utfärdad av värdstatens behöriga myndighet i enlighet med artikel 3.2 i direktiv 2004/38/EG.
- Beträffande villkoret om tillräckliga tillgångar för familjemedlemmar som själva är unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket ska artikel 8.4 i direktiv 2004/38/EG tillämpas.
- m) Av familjemedlemmar som omfattas av artikel 10.1 e ii eller 10.4 i detta avtal får värdstaten endast kräva att de uppvisar, utöver de identitetshandlingar som avses i led i) i denna punkt, följande bevishandlingar i enlighet med vad som anges i artiklarna 8.5 och 10.2 i direktiv 2004/38/EG:
- i) En handling som styrker en familjanknytning eller ett registrerat partnerskap.
  - ii) Registreringsbeviset eller, om registreringsystem saknas, något annat bevis på att den unionsmedborgare eller den medborgare i Förenade kungariket de ska förena sig med i värdstaten faktiskt är bosatt i värdstaten.
  - iii) För make, maka eller registrerad partner, en handling som styrker att en familjanknytning eller ett registrerat partnerskap förelåg före övergångsperiodens utgång.
  - iv) För släktingar i rakt nedstigande led som är under 21 års ålder eller försörjningsberoende och släktingar i rakt uppstigande led som är försörjningsberoende, samt för sådana släktingar till maka, make eller registrerad partner, handlingar som styrker att de var släkt med unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång och att de uppfyller villkoren om ålder eller försörjningsberoende i artikel 2.2 c eller d i direktiv 2004/38/EG.
  - v) För de personer som avses i artikel 10.4 i detta avtal, bevis på att ett varaktigt förhållande med unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket förelåg före övergångsperiodens utgång och fortsätter att föreligga därefter.
- n) För andra fall än de som anges i leden k, l och m får värdstaten inte kräva att sökandena uppvisar bevishandlingar utöver vad som är strikt nödvändigt och rimligt för att styrka att villkoren för uppehållsrätt enligt denna avdelning är uppfyllda.
- o) Värdstatens behöriga myndigheter ska hjälpa sökandena att styrka sin rätt och att undvika fel eller utelämnanden i ansökningarna; de ska ge sökandena möjlighet att lämna kompletterande bevis och att rätta till eventuella brister, fel eller utelämnanden.
- p) Kontroller avseende kriminalitet och säkerhetskontroller av sökandena får utföras systematiskt om det sker utslutande i syfte att kontrollera om begränsningarna i artikel 20 i detta avtal kan vara tillämpliga. För det ändamålet får sökandena åläggas att uppge tidigare fällande domar i brottmål som vid tidpunkten för ansökan finns i belastningsregistret i enlighet med lagen i den stat där domen meddelades. Om värdstaten bedömer det absolut nödvändigt får den tillämpa förfarandet i artikel 27.3 i direktiv 2004/38/EG vad gäller förfrågningar till andra stater om tidigare förekomster i belastningsregister.
- q) Den nya uppehållshandlingen ska innehålla en förklaring om att den har utfärdats i enlighet med detta avtal.
- r) Sökanden ska ha tillgång till domstolsprövning och, om så är lämpligt, prövning av administrativ myndighet i värdstaten av beslut om avslag på ansökan om uppehållsstatus. Prövningsförfarandena ska göra det möjligt att granska beslutets laglighet samt de fakta och omständigheter som ligger till grund för beslutet i fråga. Sådana prövningsförfaranden ska säkerställa att beslutet inte är oproportionerligt.
2. Under den period som avses i punkt 1 b i denna artikel och den eventuella förlängningen av perioden på ett år enligt led c i den punkten ska alla rättigheter som föreskrivs i denna del anses tillämpliga på unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket, deras respektive familjemedlemmar och andra personer som uppehåller sig i värdstaten, i enlighet med de villkor och begränsningar som anges i artikel 20.

3. I avvaktan på de behöriga myndigheternas slutliga beslut om en ansökan som avses i punkt 1, och i avvaktan på ett lagakraftvunnet avgörande i fall av domstolsprövning av de behöriga myndigheternas avslag på en sådan ansökan, ska alla rättigheter som föreskrivs i denna del anses tillämpliga på sökanden, inbegripet artikel 21 om rättssäkerhetsgarantier och rätt att överklaga, med förbehåll för villkoren i artikel 20.4.

4. Om värdstaten har valt att inte kräva att unionsmedborgare, medborgare i Förenade kungariket, deras familjemedlemmar, och andra personer, som uppehåller sig på dess territorium i enlighet med villkoren i denna avdelning ska ansöka om ny uppehållsstatus enligt punkt 1 som förutsättning för lagligt uppehåll, ska de som är berättigade till uppehållsrätt enligt denna avdelning ha rätt att i enlighet med villkoren i direktiv 2004/38/EG få en uppehållshandling, som får vara i digital form, som innehåller en förklaring om att den har utfärdats i enlighet med detta avtal.

Artikel 19

Utfärdande av uppehållshandlingar under övergångsperioden

1. Under övergångsperioden får en värdstat tillåta att ansökningar om uppehållsstatus eller uppehållshandlingar enligt artikel 18.1 och 18.4 lämnas in frivilligt från och med den dag då detta avtal träder i kraft.
2. Beslut om bifall eller avslag på sådana ansökningar ska fattas i enlighet med artikel 18.1 och 18.4. Beslut enligt artikel 18.1 ska inte få verkan förrän efter övergångsperiodens utgång.
3. Om en ansökan enligt artikel 18.1 bifalls före övergångsperiodens utgång får värdstaten inte återkalla beslutet om beviljande av uppehållsstatus före övergångsperiodens utgång på andra grunder än dem som anges i kapitel VI och artikel 35 i direktiv 2004/38/EG.
4. Om en ansökan avslås före övergångsperiodens utgång får sökanden ansöka igen när som helst före utgången av den period som anges i artikel 18.1 b.
5. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4 ska prövningsförfarandena enligt artikel 18.1 r vara tillgängliga från och med dagen för sådana beslut om avslag på en ansökan som avses i punkt 2 i denna artikel.

Artikel 20

Begränsningar av rätt till uppehåll och inresa

1. Beteendet hos unionsmedborgare, medborgare i Förenade kungariket, deras familjemedlemmar och andra personer som utövar rättigheter enligt denna avdelning ska beaktas i enlighet med kapitel VI i direktiv 2004/38/EG om beteendet ägde rum före övergångsperiodens utgång.
2. Beteendet hos unionsmedborgare, medborgare i Förenade kungariket, deras familjemedlemmar och andra personer som utövar rättigheter enligt denna avdelning får utgöra grund för att begränsa uppehållsrätten i värdstaten eller rätten till inresa i arbetsstaten i enlighet med nationell lagstiftning, om beteendet ägde rum före övergångsperiodens utgång.
3. Värdstaten eller arbetsstaten får vidta nödvändiga åtgärder för att neka, avbryta eller dra tillbaka en rättighet enligt denna avdelning i händelse av missbruk av rättigheter eller bedrägeri, i enlighet med vad som anges i artikel 35 i direktiv 2004/38/EG. Sådana åtgärder ska vara i enlighet med de rättssäkerhetsgarantier som föreskrivs i artikel 21 i detta avtal.
4. Värdstaten eller arbetsstaten får avlägsna sökande som lämnat in ansökningar som är att betrakta som bedrägeri eller missbruk från sitt territorium enligt villkoren i direktiv 2004/38/EG, särskilt artiklarna 31 och 35, även innan en lagakraftvunnen dom har meddelats i fall av domstolsprövning av ett avslag på sådan ansökan.

Artikel 21

Rättssäkerhetsgarantier och rätt att överklaga

De rättssäkerhetsgarantier som anges i artikel 15 och kapitel VI i direktiv 2004/38/EG ska tillämpas på alla beslut av värdstaten som begränsar uppehållsrätten för de personer som avses i artikel 10 i detta avtal.

Artikel 22

Närstående rättigheter

I enlighet med artikel 23 i direktiv 2004/38/EG ska familjemedlemmar till unionsmedborgare eller till medborgare i Förenade kungariket, oavsett medborgarskap, som har uppehållsrätt eller permanent uppehållsrätt i värdstaten eller arbetsstaten ha rätt att ta anställning eller inleda verksamhet som egenföretagare där.

Artikel 23

Likabehandling

1. I enlighet med artikel 24 i direktiv 2004/38/EG och om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna i denna avdelning och avdelningarna I och IV i denna del ska alla unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket som med stöd av detta avtal uppehåller sig på värdstatens territorium åtnjuta samma behandling som värdstatens medborgare inom de områden som omfattas av denna del. Även familjemedlemmar till unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket som har uppehållsrätt eller permanent uppehållsrätt ska åtnjuta denna rättighet.

2. Med avvikelse från punkt 1 ska värdstaten inte vara skyldig att bevilja socialt bistånd under uppehållsperioder på grundval av artikel 6 eller artikel 14.4 b i direktiv 2004/38/EG, och inte heller vara skyldig att, innan en person har förvärvat permanent uppehållsrätt i enlighet med artikel 15 i detta avtal, bevilja bistånd till uppehälle för studier, inklusive yrkesutbildning, i form av studiebidrag eller studielån till andra personer än anställda, egenföretagare, personer som behåller sådan status eller deras familjemedlemmar.

Kapitel 2

ARBETSTAGARES OCH EGENFÖRETAGARES RÄTTIGHETER

Artikel 24

Arbetstagares rättigheter

1. Med förbehåll för de begränsningar som anges i artikel 45.3 och 45.4 i EUF-fördraget ska arbetstagare i värdstaten och gränsarbetare i arbetsstaten eller arbetsstaterna åtnjuta de rättigheter som garanteras av artikel 45 i EUF-fördraget och de rättigheter som garanteras genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 492/2011⁽⁹⁾. Dessa rättigheter omfattar

- a) rätten att inte diskrimineras på grund av nationalitet när det gäller anställning, lön och andra arbets- och anställningsvillkor,
- b) rätten att starta och utöva verksamhet i enlighet med de regler som är tillämpliga på värdstatens eller arbetsstatens medborgare,
- c) samma rätt till hjälp av värdstatens eller arbetsstatens arbetsförmedlingar som de egna medborgarna,
- d) rätten till likabehandling avseende anställnings- och arbetsvillkor, särskilt vad gäller lön, uppsägning och, i händelse av arbetslöshet, återinsättande i arbete eller återanställning.

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 492/2011 av den 5 april 2011 om arbetskraftens fria rörlighet inom unionen (EUT L 141, 27.5.2011, s. 1).

- e) rätten till sociala och skattemässiga förmåner,
- f) kollektiva rättigheter,
- g) samma rättigheter och förmåner som beviljas nationella arbetstagare i fråga om boende,
- h) rätten för deras barn att få tillgång till allmän utbildning, lärlingsutbildning och yrkesutbildning på samma villkor som värdstatens eller arbetsstatens medborgare, om barnen uppehåller sig på det territorium där arbetstagaren arbetar.

2. Om en släkting i rakt nedstigande led till en arbetstagare som inte längre uppehåller sig i värdstaten får utbildning i den staten ska släktingens faktiska vårdnadshavare ha rätt att uppehålla sig i den staten till dess att släktingen uppnår myndighetsålder, och även efter det att myndighetsålder har uppnåtts om släktingen fortsätter att vara i behov av den faktiska vårdnadshavarens närvaro och omvårdnad för att genomgå och fullfölja sin utbildning.

3. Anställda gränsarbetare ska ha rätt att resa in i och ut ur arbetsstaten i enlighet med artikel 14 i detta avtal och ska bibehålla de rättigheter de hade som arbetstagare där, förutsatt att de befinner sig i någon av de situationer som anges i artikel 7.3 a, b, c och d i direktiv 2004/38/EG, även om de inte flyttar till arbetsstaten.

Artikel 25

Egenföretagares rättigheter

1. Med förbehåll för begränsningarna i artiklarna 51 och 52 i EUF-fördraget ska egenföretagare i värdstaten och gränsarbetande egenföretagare i arbetsstaten eller arbetsstaterna åtnjuta de rättigheter som garanteras genom artiklarna 49 och 55 i EUF-fördraget. Dessa rättigheter omfattar

- a) rätten att starta och utöva verksamhet som egenföretagare och rätten att bilda och driva företag på samma villkor som värdstaten föreskriver för sina egna medborgare, i enlighet med artikel 49 i EUF-fördraget,
- b) de rättigheter som anges i artikel 24.1 c–h i detta avtal.

2. Artikel 24.2 ska tillämpas på egenföretagares släktingar i rakt nedstigande led.

3. Artikel 24.3 ska tillämpas på gränsarbetande egenföretagare.

Artikel 26

Utfärdande av handling om gränsarbeters rättigheter

Arbetsstaten får kräva att unionsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket som har rättigheter i egenskap av gränsarbetare enligt denna avdelning ansöker om en handling som styrker att de har sådana rättigheter enligt denna avdelning. Dessa unionsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket ska ha rätt att få en sådan handling utfärdad.

Kapitel 3

YRKESKVALIFIKATIONER

Artikel 27

Erkända yrkeskvalifikationer

1. Om en värdstat eller en arbetsstat före övergångsperiodens utgång erkänner yrkeskvalifikationer, enligt definitionen i artikel 3.1 b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG (*), som innehas av unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket, och deras familjemedlemmar, ska det erkännandet fortsätta att ha verkan i den staten, inbegripet rätten att utöva ett yrke på samma villkor som den statens medborgare, förutsatt att yrkeskvalifikationerna erkändes i enlighet med någon av följande bestämmelser:

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 255, 30.9.2005, s. 22).

- a) Avdelning III i direktiv 2005/36/EG vad gäller erkännande av yrkeskvalifikationer i samband med utövande av etableringsfriheten, oavsett om detta erkännande omfattades av den generella ordningen för erkännande av bevis på formella kvalifikationer, ordningen för erkännande av yrkeserfarenhet eller ordningen för erkännande på grundval av samordning av minimikraven för utbildning.
  - b) Artikel 10.1 och 10.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/5/EG ⁽¹⁰⁾ vad gäller tillträde till advokatyrket i värdstaten eller arbetsstaten.
  - c) Artikel 14 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG ⁽¹¹⁾ vad gäller godkännande av lagstadgade revisorer från en annan medlemsstat.
  - d) Rådets direktiv 74/556/EEG ⁽¹²⁾ vad gäller erkännande av bevis på de kunskaper och färdigheter som krävs för att starta eller utöva verksamhet som egenföretagare eller agent inom handel med och distribution av giftiga ämnen eller verksamhet som innebär yrkesmässig användning av giftiga ämnen.
2. Vid tillämpningen av punkt 1 a i denna artikel ska ett erkännande av yrkeskvalifikationer inbegripa
- a) erkännande av yrkeskvalifikationer som har skett med stöd av artikel 3.3 i direktiv 2005/36/EG,
  - b) beslut om beviljande av partiellt tillträde till en yrkesverksamhet enligt artikel 4f i direktiv 2005/36/EG,
  - c) erkännande av yrkeskvalifikationer i etableringssyfte enligt artikel 4d i direktiv 2005/36/EG.

Artikel 28

Pågående förfaranden för erkännande av yrkeskvalifikationer

Artikel 4, artikel 4d vad gäller erkännande av yrkeskvalifikationer i etableringssyfte, artikel 4f och avdelning III i direktiv 2005/36/EG, artikel 10.1, 10.3 och 10.4 i direktiv 98/5/EG, artikel 14 i direktiv 2006/43/EG samt direktiv 74/556/EEG ska tillämpas vid granskningar som en behörig myndighet i värdstaten eller arbetsstaten utför av ansökningar om erkännande av yrkeskvalifikationer som unionsmedborgare eller medborgare i Förenade kungariket gör före övergångsperiodens utgång, samt vid beslut om sådana ansökningar.

Artiklarna 4a, 4b och 4e i direktiv 2005/36/EG ska också i relevant omfattning tillämpas på fullföljande av förfaranden för erkännande av yrkeskvalifikationer i etableringssyfte enligt artikel 4d i det direktivet.

Artikel 29

Administrativt samarbete rörande erkännande av yrkeskvalifikationer

1. Vad gäller sådana pågående ansökningar som avses i artikel 28 ska Förenade kungariket och medlemsstaterna samarbeta för att underlätta tillämpningen av artikel 28. Samarbetet får omfatta utbyte av information, inbegripet vidtagna disciplinåtgärder eller ålagda straffrättsliga påföljder och andra allvarliga och särskilda händelser som sannolikt kan få konsekvenser för utövandet av de yrkesverksamheter som omfattas av de direktiv som anges i artikel 28.

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 98/5/EG av den 16 februari 1998 om underlättande av stadigvarande utövande av advokatyrket i en annan medlemsstat än den i vilken auktorisationen erhöles (EGT L 77, 14.3.1998, s. 36).

⁽¹¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsredovisning, årsbokslut och koncernredovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG (EUT L 157, 9.6.2006, s. 87).

⁽¹²⁾ Rådets direktiv 74/556/EEG av den 4 juni 1974 med detaljbestämmelser om övergångsåtgärder för olika former av verksamhet inom handel med och distribution av giftiga ämnen och verksamhet som medför yrkesmässig användning av dessa produkter inklusive verksamhet som agent (EGT L 307, 18.11.1974, s. 1)

2. Med avvikelse från artikel 8 ska Förenade kungariket under en period av högst nio månader från övergångsperiodens utgång ha rätt att använda informationssystemet för den inre marknaden för sådana ansökningar som avses i artikel 28 i den mån de rör förfaranden för erkännande av yrkeskvalifikationer i etableringssyfte enligt artikel 4d i direktiv 2005/36/EG.

AVDELNING III

SAMORDNING AV SOCIALA TRYGGHETSSYSTEM

Artikel 30

Personkrets

1. Denna avdelning ska tillämpas på följande personer:

- a) Unionsmedborgare som omfattas av Förenade kungarikets lagstiftning vid övergångsperiodens utgång, samt deras familjemedlemmar och efterlevande.
- b) Medborgare i Förenade kungariket som omfattas av en medlemsstats lagstiftning vid övergångsperiodens utgång, samt deras familjemedlemmar och efterlevande.
- c) Unionsmedborgare som är bosatta i Förenade kungariket och omfattas av en medlemsstats lagstiftning vid övergångsperiodens utgång, samt deras familjemedlemmar och efterlevande.
- d) Medborgare i Förenade kungariket som är bosatta i en medlemsstat och omfattas av Förenade kungarikets lagstiftning vid övergångsperiodens utgång, samt deras familjemedlemmar och efterlevande.
- e) Personer som inte omfattas av leden a–d men som är
  - i) unionsmedborgare som utövar verksamhet som anställda eller egenföretagare i Förenade kungariket vid övergångsperiodens utgång och som omfattas av en medlemsstats lagstiftning i enlighet med avdelning II i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 ⁽¹⁾, samt deras familjemedlemmar och efterlevande, eller
  - ii) medborgare i Förenade kungariket som utövar verksamhet som anställda eller egenföretagare i en eller flera medlemsstater vid övergångsperiodens utgång och som omfattas av Förenade kungarikets lagstiftning i enlighet med avdelning II i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004, samt deras familjemedlemmar och efterlevande.
- f) Statslösa och flyktingar, som uppehåller sig i en medlemsstat eller i Förenade kungariket och som befinner sig i någon av de situationer som beskrivs i leden a–e samt deras familjemedlemmar och efterlevande.
- g) Tredjelandsmedborgare, samt deras familjemedlemmar och efterlevande, som befinner sig i någon av de situationer som beskrivs i leden a–e, förutsatt att de uppfyller villkoren i rådets förordning (EG) nr 859/2003 ⁽²⁾.

2. De personer som avses i punkt 1 ska omfattas så länge som de utan avbrott befinner sig i någon av de situationer som beskrivs i den punkten och som involverar både en medlemsstat och Förenade kungariket samtidigt.

3. Denna avdelning ska även gälla för personer som inte omfattas eller inte längre omfattas av punkt 1 a–e i denna artikel men som omfattas av artikel 10 i detta avtal, samt deras familjemedlemmar och efterlevande.

4. De personer som avses i punkt 3 ska omfattas så länge de fortsätter att ha rätt att uppehålla sig i värdstaten enligt artikel 13 i detta avtal, eller rätt att arbeta i sin arbetsstat enligt artikel 24 eller 25 i detta avtal.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 166, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Rådets förordning (EG) nr 859/2003 av den 14 maj 2003 om utvidgning av bestämmelserna i förordning (EEG) nr 1408/71 och förordning (EEG) nr 574/72 till att gälla de medborgare i tredje land som enbart på grund av sitt medborgarskap inte omfattas av dessa bestämmelser (EUT L 124, 20.5.2003, s. 1).

5. När denna artikel hänvisar till familjemedlemmar och efterlevande ska dessa omfattas av denna avdelning endast i den mån de genom sin status härleder rättigheter och skyldigheter enligt förordning (EG) nr 883/2004.

Artikel 31

Regler om samordning av de sociala trygghetssystemen

1. De regler och mål som anges i artikel 48 i EUF-fördraget och i Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009⁽¹⁾ ska tillämpas på personer som omfattas av denna avdelning.

Unionen och Förenade kungariket ska vederbörligen beakta de beslut och rekommendationer från den administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen, knuten till Europeiska kommissionen och inrättad genom förordning (EG) nr 883/2004 (nedan kallad *administrativa kommissionen*), som förtecknas i del I i bilaga I till detta avtal.

2. Med avvikelse från artikel 9 i detta avtal ska definitionerna i artikel 1 i förordning (EG) nr 883/2004 gälla vid tillämpningen av denna avdelning.

3. Vad gäller tredjelandsmedborgare som uppfyller villkoren i förordning (EG) nr 859/2003, samt deras familjemedlemmar eller efterlevande inom tillämpningsområdet för denna avdelning, ska hänvisningarna till förordning (EG) nr 883/2004 och förordning (EG) nr 987/2009 i denna avdelning förstås som hänvisningar till rådets förordning (EEG) nr 1408/71⁽²⁾ respektive rådets förordning (EEG) nr 574/72⁽³⁾. Hänvisningar till särskilda bestämmelser i förordning (EG) nr 883/2004 och förordning (EG) nr 987/2009 ska förstås som hänvisningar till motsvarande bestämmelser i förordning (EEG) nr 1408/71 och förordning (EEG) nr 574/72.

Artikel 32

Särskilda situationer som omfattas

1. Följande regler ska tillämpas i följande situationer och i den omfattning som anges i denna artikel, i den mån de rör personer som inte omfattas, eller inte längre omfattas, av artikel 30:

a) Följande personer ska omfattas av denna avdelning när det gäller återopande av och sammanläggning av perioder av försäkring, anställning, verksamhet som egenföretagare eller bosättning, inbegripet rättigheter och skyldigheter som grundar sig på sådana perioder i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004:

- i) Unionsmedborgare, liksom statslösa och flyktingar som är bosatta i en medlemsstat och tredjelandsmedborgare som uppfyller villkoren i förordning (EG) nr 859/2003, vilka har omfattats av Förenade kungarikets lagstiftning före övergångsperiodens utgång, samt deras familjemedlemmar och efterlevande.
- ii) Medborgare i Förenade kungariket, liksom statslösa och flyktingar som är bosatta i Förenade kungariket och tredjelandsmedborgare som uppfyller villkoren i förordning (EG) nr 859/2003, vilka har omfattats av lagstiftningen i en medlemsstat före övergångsperiodens utgång, samt deras familjemedlemmar och efterlevande.

Vid sammanläggning av perioder ska perioder som fullgjorts både före och efter övergångsperiodens utgång beaktas i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 284, 30.10.2009, s. 1).

⁽²⁾ Rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (EGT L 149, 5.7.1971, s. 2).

⁽³⁾ Rådets förordning (EEG) nr 574/72 av den 21 mars 1972 om tillämpningen av förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda eller deras familjer flyttar inom gemenskapen (EGT L 74, 27.3.1972, s. 1).

- b) Reglerna i artiklarna 20 och 27 i förordning (EG) nr 883/2004 ska fortsätta att tillämpas på personer som före övergångsperiodens utgång hade sökt tillstånd att få en planerad hälso- och sjukvårdsbehandling i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004 fram till dess att behandlingen upphör. Motsvarande förfaranden för återbetalning ska också tillämpas även efter det att behandlingen upphört. Sådana personer och deras medföljande ska ha rätt att resa in i och ut ur behandlingsstaten, i enlighet med tillämpliga delar av artikel 14.
- c) Reglerna i artiklarna 19 och 27 i förordning (EG) nr 883/2004 ska fortsätta att tillämpas på personer som omfattas av förordning (EG) nr 883/2004 och som vid övergångsperiodens utgång vistas i en medlemsstat eller i Förenade kungariket, fram till dess att vistelsen upphör. Motsvarande förfaranden för återbetalning ska också tillämpas även efter det att vistelsen eller behandlingen upphört.
- d) Reglerna i artiklarna 67, 68 och 69 i förordning (EG) nr 883/2004 ska så länge villkoren är uppfyllda fortsätta att tillämpas på beviljande av familjeförmåner som följande personer har rätt till vid övergångsperiodens utgång:
- i) Unionsmedborgare, statslösa och flyktingar som är bosatta i en medlemsstat samt tredjelandsmedborgare som uppfyller villkoren i förordning (EG) nr 859/2003 och uppehåller sig i en medlemsstat, vilka omfattas av lagstiftningen i en medlemsstat och har familjemedlemmar som uppehåller sig i Förenade kungariket vid övergångsperiodens utgång.
  - ii) Medborgare i Förenade kungariket, liksom statslösa och flyktingar som är bosatta i Förenade kungariket samt tredjelandsmedborgare som uppfyller villkoren i förordning (EG) nr 859/2003 och uppehåller sig i Förenade kungariket, vilka omfattas av Förenade kungarikets lagstiftning och har familjemedlemmar som uppehåller sig i en medlemsstat vid övergångsperiodens utgång.
- e) I de situationer som avses i led d i) och ii) i denna punkt ska förordning (EG) nr 883/2004 och motsvarande bestämmelser i förordning (EG) nr 987/2009 fortsätta att tillämpas på personer som vid övergångsperiodens utgång åtnjuter rättigheter i egenskap av familjemedlemmar enligt förordning (EG) nr 883/2004, såsom en härledd rätt till värdförmåner vid sjukdom, så länge som villkoren däri är uppfyllda.

2. Bestämmelserna i avdelning III kapitel 1 i förordning (EG) nr 883/2004 om förmåner vid sjukdom ska tillämpas på personer som tar emot förmåner enligt punkt 1 a i denna artikel.

Denna punkt ska i tillämpliga delar gälla familjeförmåner grundade på artiklarna 67, 68 och 69 i förordning (EG) nr 883/2004.

Artikel 33

Medborgare i Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz

1. De bestämmelser i denna avdelning som är tillämpliga på unionsmedborgare ska vara tillämpliga på medborgare i Island, Furstendömet Liechtenstein, Konungariket Norge och Schweiziska edsförbundet förutsatt att

- a) Island, Furstendömet Liechtenstein, Konungariket Norge och Schweiziska edsförbundet, beroende på vad som är tillämpligt, har ingått och tillämpar motsvarande avtal med Förenade kungariket som är tillämpliga på unionsmedborgare, och
- b) Island, Furstendömet Liechtenstein, Konungariket Norge och Schweiziska edsförbundet, beroende på vad som är tillämpligt, har ingått och tillämpar motsvarande avtal med unionen som är tillämpliga på medborgare i Förenade kungariket.

2. Efter det att Förenade kungariket och unionen har anmält dagen för ikraftträdande av de avtal som avses i punkt 1 i denna artikel ska den gemensamma kommitté som inrättas genom artikel 164 (nedan kallad *gemensamma kommittén*) fastställa den dag från och med vilken bestämmelserna i denna avdelning ska vara tillämpliga på medborgare i Island, Furstendömet Liechtenstein, Konungariket Norge och Schweiziska edsförbundet, beroende på vad som är tillämpligt.

Artikel 34

Administrativt samarbete

1. Med avvikelse från artiklarna 7 och 128.1 ska Förenade kungariket från och med den dag då detta avtal träder i kraft ha observatörsstatus i administrativa kommissionen. När punkter på dagordningen som avser denna avdelning berör Förenade kungariket får Förenade kungariket sända en företrädare, som ska närvara med rådgivande funktion, till administrativa kommissionens sammanträden och till sammanträdena i de organ som avses i artiklarna 73 och 74 i förordning (EG) nr 883/2004, när sådana punkter diskuteras.
2. Med avvikelse från artikel 8 ska Förenade kungariket delta i det elektroniska utbytet av socialförsäkringsuppgifter (EESSI) och bära de därtill relaterade kostnaderna.

Artikel 35

Återbetalning, återkrav, indrivning och avräkning

Bestämmelserna i förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 om återbetalning, återkrav, indrivning och avräkning ska fortsätta att vara tillämpliga vid händelser, i den mån de rör personer som inte omfattas av artikel 30, som

- a) inträffade före övergångsperiodens utgång, eller
- b) inträffar efter övergångsperiodens utgång och rör personer som omfattades av artikel 30 eller 32 när händelsen inträffade.

Artikel 36

Rättslig utveckling och anpassningar av unionsakter

1. Om förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 ändras eller ersätts efter övergångsperiodens utgång ska hänvisningar till de förordningarna i detta avtal förstås som hänvisningar till de förordningarna i ändrad eller ersatt lydelse, i enlighet med de akter som förtecknas i del II i bilaga I till detta avtal.

Gemensamma kommittén ska se över del II i bilaga I till detta avtal och anpassa den till eventuella akter om ändring eller ersättning av förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 så snart som unionen antar en sådan akt. För detta ändamål ska unionen, i gemensamma kommittén och så snart som möjligt efter antagandet, underrätta Förenade kungariket om eventuella akter om ändring eller ersättning av dessa förordningar.

2. Med avvikelse från punkt 1 andra stycket ska gemensamma kommittén bedöma effekterna av en akt om ändring eller ersättning av förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 om akten

- a) ändrar eller ersätter de sakområden som omfattas av artikel 3 i förordning (EG) nr 883/2004, eller
- b) gör en kontantförmån exporterbar i fall då kontantförmånen var icke-exporterbar enligt förordning (EG) nr 883/2004 vid övergångsperiodens utgång, eller gör en kontantförmån icke-exporterbar i fall då kontantförmånen var exporterbar vid övergångsperiodens utgång, eller
- c) gör en kontantförmån exporterbar på obegränsad tid, i fall då kontantförmånen vid övergångsperiodens utgång var exporterbar endast under en begränsad tid i fall då kontantförmånen vid övergångsperiodens utgång var exporterbar på obegränsad tid enligt den förordningen.

Vid sin bedömning ska gemensamma kommittén uppriktigt beakta omfattningen av de ändringar som avses i första stycket i denna punkt samt betydelsen av att förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 fortsätter att fungera väl i förhållandet mellan unionen och Förenade kungariket och betydelsen av att det finns en behörig stat i förhållande till enskilda som omfattas av förordning (EG) nr 883/2004.

Om gemensamma kommittén så beslutar senast sex månader efter det att den tagit emot en underrättelse från unionen enligt punkt 1 ska del II i bilaga I till detta avtal inte anpassas till den akt som avses i första stycket i den här punkten.

Vid tillämpningen av denna punkt gäller följande definitioner:

- a) *exporterbar*: utbetalningsbar enligt förordning (EG) nr 883/2004 till eller med avseende på en person som är bosatt i en medlemsstat eller i Förenade kungariket om den institution som ansvarar för att tillhandahålla förmånen inte är belägen där; *icke-exporterbar* ska tolkas på motsvarande sätt.
  - b) *exporterbar på obegränsad tid*: exporterbar så länge som de förutsättningar som ger rätt till förmånerna är uppfyllda.
3. Förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 ska vid tillämpningen av detta avtal förstås så att de inbegriper de beslut och rekommendationer som förtecknas i del III i bilaga I till detta avtal. Så snart som möjligt efter antagandet av eventuella ändringar av nationella bestämmelser av betydelse för del III i bilaga I till detta avtal ska Förenade kungariket underrätta unionen om detta i gemensamma kommittén.
4. Administrativa kommissionens beslut och rekommendationer ska vid tillämpningen av detta avtal förstås så att de inbegriper de beslut och rekommendationer som förtecknas i del I i bilaga I. Gemensamma kommittén ska ändra del I i bilaga I så att den återspeglar alla nya beslut eller rekommendationer som administrativa kommissionen antar. För detta ändamål ska unionen så snart som möjligt efter det att administrativa kommissionen har antagit beslut och rekommendationer underrätta Förenade kungariket om detta i gemensamma kommittén. Sådana ändringar ska göras av gemensamma kommittén på förslag av unionen eller Förenade kungariket.

AVDELNING IV

ANDRA BESTÄMMELSER

Artikel 37

Publicitet

Medlemsstaterna och Förenade kungariket ska sprida information om rättigheter och skyldigheter för personer som omfattas av denna del, särskilt genom informationskampanjer som bedrivs på lämpligt sätt i nationella och lokala medier och i andra kommunikationskanaler.

Artikel 38

Förmånligare bestämmelser

1. Denna del ska inte påverka lagar eller andra författningar som är tillämpliga i en värdstat eller en arbetsstat och som skulle vara förmånligare för de berörda personerna. Denna punkt ska inte tillämpas på avdelning III.
2. Artiklarna 12 och 23.1 ska inte påverka tillämpningen av arrangemangen mellan Förenade kungariket och Irland rörande den gemensamma resezon som gäller förmånligare behandling som dessa arrangemang kan medföra för de berörda personerna.

Artikel 39

Livslångt skydd

De personer som omfattas av denna del ska åtnjuta de rättigheter som föreskrivs i de relevanta avdelningarna i denna del livet ut, såvida de inte upphör att uppfylla de villkor som anges i de avdelningarna.

TREDJE DELEN

SEPARATIONSBESTÄMMELSER

AVDELNING I

VAROR SOM SLÄPPTS UT PÅ MARKNADEN

Artikel 40

Definitioner

I denna avdelning gäller följande definitioner:

- a) *tillhandahållande på marknaden*: varje leverans av en vara för distribution, förbrukning eller användning på marknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt.
- b) *utsläppande på marknaden*: tillhandahållande för första gången av en vara på marknaden i unionen eller Förenade kungariket.
- c) *leverans av en vara för distribution, förbrukning eller användning*: att en befintlig och individuellt identifierbar vara, efter tillverkningskedjet, är föremål för ett skriftligt eller muntligt avtal mellan två eller flera juridiska eller fysiska personer om överlåtelse av äganderätt, andra egendomsrättigheter eller innehav av varan, eller är föremål för ett erbjudande till en eller flera juridiska eller fysiska personer om att ingå ett sådant avtal.
- d) *ibruktagande*: den första användningen av en vara i unionen eller Förenade kungariket av slutanvändaren för avsett ändamål eller, i fråga om marin utrustning, placering ombord.
- e) *marknadskontroll*: den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheter för att säkerställa att varor överensstämmer med de tillämpliga kraven och att de inte hotar hälsa, säkerhet eller andra aspekter av skyddet av allmänintresset.
- f) *marknadskontrollmyndighet*: myndighet i en medlemsstat eller i Förenade kungariket som ansvarar för att utöva marknadskontroll på sitt territorium.
- g) *villkor för saluföring av varor*: krav på varornas egenskaper såsom kvalitet, prestanda, säkerhet eller mått, inbegripet varornas sammansättning eller terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning, etikettering och förfaranden för bedömning av överensstämmelse som används för sådana varor; begreppet omfattar även krav på produktionsmetoder och produktionsprocesser, om dessa påverkar varornas egenskaper.
- h) *organ för bedömning av överensstämmelse*: organ som utför bedömningar av överensstämmelse, inbegripet kalibrering, provning, certifiering och kontroll.
- i) *anmält organ*: organ för bedömning av överensstämmelse som är godkänt för att utföra tredjepartsbedömningar av överensstämmelse enligt unionsrätt som harmoniserar villkoren för saluföring av varor.
- j) *djurprodukter*: produkter av animaliskt ursprung, animaliska biprodukter och framställda produkter enligt artikel 4.29, 4.30 respektive 4.31 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 ⁽¹⁸⁾, foder av animaliskt ursprung samt livsmedel och foder som innehåller produkter av animaliskt ursprung.

Artikel 41

Fortsatt rörlighet för varor som släppts ut på marknaden

1. Varje vara som lagligen släppts ut på marknaden i unionen eller i Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång får
  - a) fortsätta att tillhandahållas på marknaden i unionen eller i Förenade kungariket och röra sig mellan dessa två marknader tills den når slutanvändaren,

⁽¹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag") (EUT L 84, 31.3.2016, s. 1).

- b) om så föreskrivs i tillämpliga unionsrättsliga bestämmelser, tas i bruk i unionen eller i Förenade kungariket.
2. De krav i artiklarna 34 och 35 i EUF-fördraget och i tillämplig unionsrätt om saluföring av varor, inbegripet villkoren för saluföring av varor, som är tillämpliga på de berörda varorna ska tillämpas på sådana varor som avses i punkt 1.
  3. Punkt 1 ska tillämpas på alla befintliga och individuellt identifierbara varor i den mening som avses i tredje delen avdelning II i EUF-fördraget, med undantag för rörlighet från unionsmarknaden till marknaden i Förenade kungariket eller omvänt av
    - a) levande djur och avelsmaterial,
    - b) djurprodukter.
  4. För förflyttningar av levande djur eller avelsmaterial från en medlemsstat till Förenade kungariket eller omvänt ska de unionsrättsliga bestämmelser som förtecknas i bilaga II tillämpas, förutsatt att avsändningsdagen inföll före övergångsperiodens utgång.
  5. Denna artikel ska inte påverka möjligheten för Förenade kungariket, en medlemsstat eller unionen att vidta åtgärder för att förbjuda eller begränsa tillhandahållande på marknaden av sådana varor som avses i punkt 1 eller en kategori av sådana varor, i den mån och omfattning som unionsrätten tillåter.
  6. Bestämmelserna i denna avdelning ska inte påverka tillämpningen av gällande regler om försäljningsformer, immaterialrätt, tullförfaranden, tullsatser eller skatter.

Artikel 42

Bevis på utsläppande på marknaden

Om en ekonomisk aktör åberopar artikel 41.1 med avseende på en viss vara ska aktören ha bevisbördan när det gäller att, med hjälp av alla relevanta handlingar, styrka att varan släppts ut på marknaden i unionen eller i Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång.

Artikel 43

Marknadskontroll

1. Medlemsstaternas och Förenade kungarikets marknadskontrollmyndigheter ska utan dröjsmål utbyta all relevant information som samlas in med avseende på sådana varor som avses i artikel 41.1 i samband med sin marknadskontroll. De ska särskilt upplysa varandra och Europeiska kommissionen om all information som rör varor som utgör en allvarlig risk samt om åtgärder som vidtagits beträffande varor som inte uppfyller kraven, inbegripet relevanta upplysningar från nät, informationssystem och databaser som inrättats enligt unionsrätten eller Förenade kungarikets rätt med avseende på sådana varor.
2. Medlemsstaterna och Förenade kungariket ska utan dröjsmål överföra varje begäran från sina respektive marknadskontrollmyndigheter till ett organ för bedömning av överensstämmelse som är etablerat på deras territorium, om begäran avser en bedömning av överensstämmelse som organet utfört i sin egenskap av anmält organ före övergångsperiodens utgång. Medlemsstaterna och Förenade kungariket ska se till att varje sådan begäran omedelbart åtgärdas av organet för bedömning av överensstämmelse.

Artikel 44

Överföring av akter och handlingar som rör pågående ärenden

Förenade kungariket ska utan dröjsmål, till en medlemsstats behöriga myndighet utsedd enligt förfarandena i tillämplig unionsrätt, överföra alla relevanta akter eller handlingar som rör bedömningar, godkännanden och tillstånd vars handläggning fortfarande pågick dagen före dagen för detta avtals ikraftträdande och som en behörig myndighet i Förenade kungariket ansvarade för i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 ⁽¹⁹⁾, förordning (EG) nr 1107/2009 ⁽²⁰⁾, direktiv 2001/83/EG ⁽²¹⁾ och direktiv 2001/82/EG ⁽²²⁾.

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter (EUT L 167, 27.6.2012, s. 1).

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden (EUT L 309, 24.11.2009, s. 1).

⁽²¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel (EGT L 311, 28.11.2001, s. 67).

Artikel 45

Tillhandahållande av information om tidigare godkännanderenden för läkemedel

1. Förenade kungariket ska på motiverad begäran från en medlemsstat eller Europeiska läkemedelsmyndigheten utan dröjsmål tillhandahålla den dokumentation som legat till grund för ett godkännande för försäljning avseende ett läkemedel som godkänts av en behörig myndighet i Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång, om dokumentationen är nödvändig för bedömning av en ansökan om godkännande för försäljning i enlighet med artiklarna 10 och 10a i direktiv 2001/83/EG eller artiklarna 13 och 13a i direktiv 2001/82/EG.

2. En medlemsstat ska på motiverad begäran från Förenade kungariket utan dröjsmål tillhandahålla den dokumentation som legat till grund för ett godkännande för försäljning avseende ett läkemedel som godkänts av en behörig myndighet i den medlemsstaten före övergångsperiodens utgång, om dokumentationen är nödvändig för bedömning av en ansökan om godkännande för försäljning i Förenade kungariket i enlighet med kraven i Förenade kungarikets lagstiftning, i den mån kraven i den lagstiftningen är att likställa med kraven i artiklarna 10 och 10a i direktiv 2001/83/EG eller artiklarna 13 och 13a i direktiv 2001/82/EG.

Artikel 46

Tillhandahållande av information som innehas av anmälda organ etablerade i Förenade kungariket eller i en medlemsstat

1. Förenade kungariket ska säkerställa att information som innehas av ett organ för bedömning av överensstämmelse, etablerat i Förenade kungariket, och som rör organets verksamhet i egenskap av anmält organ enligt unionsrätten före övergångsperiodens utgång, på begäran av intygsinnehavaren tillhandahålls utan dröjsmål till ett anmält organ etablerat i en medlemsstat såsom anges av intygsinnehavaren.

2. Varje medlemsstat ska säkerställa att information som innehas av ett anmält organ, etablerat i den berörda medlemsstaten, och som rör organets verksamhet före övergångsperiodens utgång, på begäran av intygsinnehavaren tillhandahålls utan dröjsmål till ett organ för bedömning av överensstämmelse etablerat i Förenade kungariket såsom anges av intygsinnehavaren.

AVDELNING II

PÅGÅENDE TULLFÖRFARANDEN

Artikel 47

Unionsstatus för varor

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013⁽²³⁾ ska tillämpas på unionsvaror enligt artikel 5.23 i den förordningen, när sådana varor flyttas från Förenade kungarikets tullområde till unionens tullområde eller omvänt, förutsatt att förflyttningen inleddes före övergångsperiodens utgång och avslutades därefter. En förflyttning av varor som inleddes före övergångsperiodens utgång och avslutas därefter ska betraktas som en förflyttning inom unionen när det gäller krav på import- och exportlicenser i unionsrätten.

⁽²³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel (EGT L 311, 28.11.2001, s. 1).

⁽²⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1).

2. Vid tillämpningen av punkt 1 ska antagandet om varors tullstatus som unionsvaror enligt artikel 153.1 i förordning (EU) nr 952/2013 inte gälla. Sådana varors tullstatus som unionsvaror, samt det förhållandet att den förflyttning som avses i punkt 1 inleddes före övergångsperiodens utgång, ska för varje förflyttning som den berörda personen utför styrkas med något av de medel som anges i artikel 199 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2447⁽²⁴⁾. Bevis på att förflyttningen har inletts ska tillhandahållas i form av ett transportdokument för varorna.
3. Punkt 2 ska inte tillämpas på unionsvaror som transporteras med flyg och som har lastats eller omlastats på en flygplats inom Förenade kungarikets tullområde för vidare befördran till unionens tullområde, eller som har lastats eller omlastats på en flygplats inom unionens tullområde för vidare befördran till Förenade kungarikets tullområde, om sådana varor transporteras enligt ett enda transportdokument som utfärdats i något av de berörda tullområdena, förutsatt att förflyttningen med flyg inleddes före övergångsperiodens utgång och avslutades därefter.
4. Punkt 2 ska inte tillämpas på unionsvaror som transporteras sjövägen och har skeppats mellan hamnar inom Förenade kungarikets tullområde och hamnar inom unionens tullområde av en reguljär fartygslinje enligt artikel 120 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2446⁽²⁵⁾, förutsatt att
- färden mellan hamnarna inom Förenade kungarikets tullområde och hamnarna inom unionens tullområde inleddes före övergångsperiodens utgång och avslutades därefter, och
  - fartyget i den reguljära fartygslinjen anlöpte en eller flera hamnar inom Förenade kungarikets tullområde eller unionens tullområde före övergångsperiodens utgång.
5. När fartyget i den reguljära fartygslinjen under den resa som avses i punkt 4 a anlöper en eller flera hamnar inom Förenade kungarikets tullområde efter övergångsperiodens utgång ska följande gälla:
- För varor som lastats före övergångsperiodens utgång och lossas i de hamnarna ska tullstatusen som unionsvaror inte ändras.
  - För varor som lastas i hamnar som anlöps efter övergångsperiodens utgång ska tullstatusen som unionsvaror inte ändras förutsatt att den styrks i enlighet med punkt 2.

Artikel 48

Summarisk införseldeklaration och deklaration före avgång

- Förordning (EU) nr 952/2013 ska tillämpas på summariska införseldeklarationer som getts in till tullkontoret för första införsel i enlighet med avdelning IV kapitel I i den förordningen före övergångsperiodens utgång, och dessa deklarationer ska ha samma rättsverkningar i unionens tullområde som i Förenade kungarikets tullområde efter övergångsperiodens utgång.
- Förordning (EU) nr 952/2013 ska tillämpas på deklarationer före avgång som getts in i enlighet med avdelning VIII kapitel I i den förordningen före övergångsperiodens utgång, och om tillämpligt, om varorna frigjorts i enlighet med artikel 194 i förordningen före övergångsperiodens utgång. Deklarationerna ska ha samma rättsverkningar inom unionens tullområde och Förenade kungarikets tullområde efter övergångsperiodens utgång.

Artikel 49

Avslutande av tillfällig lagring eller tullförfaranden

- Förordning (EU) nr 952/2013 ska tillämpas på icke-unionsvaror som var i sådan tillfällig lagring som avses i artikel 5.17 i den förordningen vid övergångsperiodens utgång och på varor som omfattades av något av de tullförfaranden som avses i artikel 5.16 i den förordningen i Förenade kungarikets tullområde vid övergångsperiodens utgång, till dess att sådan tillfällig lagring upphör, till dess att ett av de särskilda tullförfarandena avslutas, till dess att varorna övergår till fri omsättning eller till dess att varorna förs ut från tullområdet, förutsatt att händelsen i fråga inträffar efter övergångsperiodens utgång men senast inom den motsvarande tidsfrist som avses i bilaga III.

⁽²⁴⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2447 av den 24 november 2015 om närmare regler för genomförande av vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 343 29.12.2015, s. 558).

⁽²⁵⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2015/2446 av den 28 juli 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex (EUT L 343, 29.12.2015, s. 1).

Artikel 148.5 b och c och artikel 219 i förordning (EU) nr 952/2013 ska dock inte tillämpas på sådana förflyttningar av varor mellan Förenade kungarikets tullområde och unionens tullområde som avslutas efter övergångsperiodens utgång.

2. Förordning (EU) nr 952/2013, rådets beslut 2014/335/EU, Euratom ⁽²⁶⁾, rådets förordning (EU, Euratom) nr 608/2014 ⁽²⁷⁾ och rådets förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 ⁽²⁸⁾ ska tillämpas på alla tullskulder som uppkommer efter övergångsperiodens utgång från det upphörande av tillfällig lagring eller det avslutande som avses i punkt 1.

3. Avdelning II kapitel 1 avsnitt 1 i genomförandeförordning (EU) 2015/2447 ska tillämpas på ansökningar om utnyttjande av tullkvoter som godkänts av tullmyndigheterna i Förenade kungarikets tullområde, förutsatt att tullmyndigheterna i Förenade kungarikets tullområde har tillhandahållit erforderliga styrkande handlingar i enlighet med artikel 50 i den förordningen före övergångsperiodens utgång, och ska tillämpas på upphävande av ansökningar och återföring av utnyttjade tilldelade kvantiteter i sådana ansökningar.

Artikel 50

Åtkomst till relevanta nät, informationssystem och databaser

Med avvikelse från artikel 8 ska Förenade kungariket, i den omfattning som är strikt nödvändig för att Förenade kungariket ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna avdelning, ha åtkomst till de nät, informationssystem och databaser som förtecknas i bilaga IV. Förenade kungariket ska till unionen återbetala de faktiska kostnader som uppkommit för unionen till följd av underlättandet av denna åtkomst. Unionen ska varje år senast den 31 mars till och med utgången av den period som avses i bilaga IV meddela Förenade kungariket detta belopp. Om det meddelade beloppet för de faktiska kostnaderna betydligt avviker från det belopp, motsvarande den bästa uppskattningen, som meddelats av unionen till Förenade kungariket före undertecknandet av detta avtal, ska Förenade kungariket utan dröjsmål betala beloppet motsvarande den bästa uppskattningen till unionen, och gemensamma kommittén ska bestämma hur skillnaden mellan de faktiska kostnaderna och beloppet motsvarande den bästa uppskattningen ska hanteras.

AVDELNING III

PÅGÅENDE MERVÄRDESKATTE- OCH PUNKTSKATTEÄREN DEN

Artikel 51

Mervärdesskatt

1. Rådets direktiv 2006/112/EG ⁽²⁹⁾ ska tillämpas på varor som försänds eller transporteras från Förenade kungarikets territorium till en medlemsstats territorium, och omvänt, förutsatt att försändelsen eller transporten inleddes före övergångsperiodens utgång och avslutades därefter.

2. Direktiv 2006/112/EG ska fortsätta att tillämpas till och med fem år efter övergångsperiodens utgång när det gäller beskattningsbara personers rättigheter och skyldigheter i fråga om transaktioner med ett gränsöverskridande inslag mellan Förenade kungariket och en medlemsstat som ägde rum före övergångsperiodens utgång och när det gäller sådana transaktioner som avses i punkt 1.

⁽²⁶⁾ Rådets beslut 2014/335/EU, Euratom av den 26 maj 2014 om systemet för Europeiska unionens egna medel (EUT L 168, 7.6.2014, s. 105).

⁽²⁷⁾ Rådets förordning (EU, Euratom) nr 608/2014 av den 26 maj 2014 om genomförandebestämmelser till systemet för Europeiska unionens egna medel (EUT L 168, 7.6.2014, s. 29).

⁽²⁸⁾ Rådets förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 av den 26 maj 2014 om metoder och förfaranden för tillhandahållande av traditionella, momsaserade egna medel och BNI-baserade egna medel samt åtgärder för att möta likviditetsbehov (EUT L 168, 7.6.2014, s. 39).

⁽²⁹⁾ Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (EUT L 347, 11.12.2006, s. 1).

3. Med avvikelse från punkt 2 och från artikel 15 i rådets direktiv 2008/9/EG⁽¹⁰⁾ ska återbetalningsansökningar som avser mervärdesskatt som betalats i en medlemsstat av en beskattningsbar person etablerad i Förenade kungariket eller mervärdesskatt som betalats i Förenade kungariket av en beskattningsbar person etablerad i en medlemsstat, ges in enligt villkoren i det direktivet senast den 31 mars 2021.

4. Med avvikelse från punkt 2 och från artikel 61.2 i rådets genomförandeförordning (EU) nr 282/2011⁽¹¹⁾ ska ändringar av mervärdesskatteklarerationer som gets in i enlighet med artikel 364 eller artikel 369f i direktiv 2006/112/EG, antingen i Förenade kungariket med avseende på tjänster som tillhandahållits i konsumtionsmedlemsstaterna före övergångsperiodens utgång eller i en medlemsstat med avseende på tjänster som tillhandahållits i Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång, ges in senast den 31 december 2021.

Artikel 52

Punktskattepliktiga varor

Rådets direktiv 2008/118/EG⁽¹²⁾ ska tillämpas på förflyttningar av punktskattepliktiga varor under ett uppskovsförfarande och på förflyttningar av punktskattepliktiga varor efter frisläppande för konsumtion från Förenade kungarikets territorium till en medlemsstats territorium, eller omvänt, förutsatt att förflyttningen inleddes före övergångsperiodens utgång och avslutades därefter.

Artikel 53

Åtkomst till relevanta nät, informationssystem och databaser

Med avvikelse från artikel 8 ska Förenade kungariket, i den omfattning som är strikt nödvändig för att Förenade kungariket ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna avdelning, ha åtkomst till de nät, informationssystem och databaser som förtecknas i bilaga IV. Förenade kungariket ska till unionen återbetala de faktiska kostnader som uppkommit för unionen till följd av underlättandet av denna åtkomst. Unionen ska varje år senast den 31 mars till och med utgången av den period som avses i bilaga IV meddela Förenade kungariket detta belopp. Om det meddelade beloppet för de faktiska kostnaderna betydligt avviker från det belopp, motsvarande den bästa uppskattningen, som meddelats av unionen till Förenade kungariket före undertecknandet av detta avtal, ska Förenade kungariket utan dröjsmål betala beloppet motsvarande den bästa uppskattningen till unionen, och gemensamma kommittén ska bestämma hur skillnaden mellan de faktiska kostnaderna och beloppet motsvarande den bästa uppskattningen ska hanteras.

AVDELNING IV

IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

Artikel 54

Fortsatt skydd i Förenade kungariket för registrerade eller beviljade rättigheter

1. Den som är innehavare av någon av följande immateriella rättigheter som registrerats eller beviljats före övergångsperiodens utgång ska, utan ny granskning, bli innehavare av en jämförbar immateriell rättighet som är registrerad och kan göras gällande i Förenade kungariket enligt Förenade kungarikets nationella rätt:

⁽¹⁰⁾ Rådets direktiv 2008/9/EG av den 12 februari 2008 om fastställande av närmare regler för återbetalning enligt direktiv 2006/112/EG av mervärdesskatt till beskattningsbara personer som inte är etablerade i den återbetalande medlemsstaten men i en annan medlemsstat (EUT L 44, 20.2.2008, s. 23).

⁽¹¹⁾ Rådets genomförandeförordning (EU) nr 282/2011 av den 15 mars 2011 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt (EUT L 77, 23.3.2011, s. 1).

⁽¹²⁾ Rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG (EUT L 9, 14.1.2009, s. 12).

- a) Den som är innehavare av ett EU-varumärke registrerat enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 ⁽¹³⁾ ska bli innehavare av ett varumärke i Förenade kungariket, bestående av samma tecken för samma varor eller tjänst.
- b) Den som är innehavare av en gemenskapsformgivning som registrerats och i tillämpliga fall offentliggjorts efter senarelagt offentliggörande enligt rådets förordning (EG) nr 6/2002 ⁽¹⁴⁾, ska bli innehavare av ett registrerat formskydd i Förenade kungariket för samma formgivning.
- c) Den som är innehavare av en gemenskapens växtförädlarrätt som beviljats enligt rådets förordning (EG) nr 2100/94 ⁽¹⁵⁾ ska bli innehavare av en växtförädlarrätt i Förenade kungariket för samma växtsort.

2. När geografiska beteckningar, skyddade ursprungsbeteckningar eller garanterade traditionella specialiteter i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 ⁽¹⁶⁾, geografiska beteckningar, ursprungsbeteckningar eller traditionella uttryck för vin i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 ⁽¹⁷⁾, geografiska beteckningar i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 ⁽¹⁸⁾ eller geografiska beteckningar i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 ⁽¹⁹⁾ är skyddade i unionen den sista dagen i övergångsperioden i enlighet med de förordningarna ska de personer som har rätt att använda de berörda geografiska beteckningarna, ursprungsbeteckningarna, garanterade traditionella specialiteterna eller traditionella uttrycken för vin ha rätt att, från och med övergångsperiodens utgång och utan någon ny granskning, i Förenade kungariket använda de berörda geografiska beteckningarna, ursprungsbeteckningarna, garanterade traditionella specialiteterna eller traditionella uttrycken för vin, vilka ska beviljas minst samma skyddsnivå enligt Förenade kungarikets nationella rätt som enligt följande unionsrättsliga bestämmelser:

- a) artikel 4.1 i, j och k i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2436 ⁽²⁰⁾, och
- b) när det gäller berörda geografiska beteckningar, ursprungsbeteckningar, garanterade traditionella specialiteter eller traditionella uttryck för vin, artiklarna 13, 14.1, 24, 36.3, 38, 44 och 45.1 b i förordning (EU) nr 1151/2012, artikel 90.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 ⁽²¹⁾, artiklarna 100.3, 102.1, 103, 113 och 157.1 c x i förordning (EU) nr 1308/2013, artikel 62.3 och 62.4 i kommissionens förordning (EG) nr 607/2009 ⁽²²⁾, artikel 15.3 första stycket och artiklarna 16 och 23.1 i förordning (EG) nr 110/2008 samt, i den mån det är fråga om överensstämmelse med de bestämmelserna i den förordningen, artikel 24.1 i den förordningen, eller artiklarna 19.1 och 20 i förordning (EU) nr 251/2014.

När skyddet för en sådan geografisk beteckning, ursprungsbeteckning, garanterad traditionell specialitet eller ett sådant traditionellt uttryck för vin som avses i första stycket upphör i unionen vid övergångsperiodens utgång ska första stycket upphöra att gälla i fråga om den geografiska beteckningen, den ursprungsbeteckningen, den garanterade traditionella specialiteten eller det traditionella uttrycket för vin.

⁽¹³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken (EUT L 154, 16.6.2017, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning (EGT L 3, 5.1.2002, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Rådets förordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 om gemenskapens växtförädlarrätt (EGT L 227, 1.9.1994, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel (EUT L 343, 14.12.2012, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 671).

⁽¹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89 (EUT L 39, 13.2.2008, s. 16).

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91 (EUT L 84, 20.3.2014, s. 14).

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2436 av den 16 december 2015 för tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagstiftning (EUT L 336, 23.12.2015, s. 1).

⁽²¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitik (EUT L 347, 20.12.2013, s. 549).

⁽²²⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 607/2009 av den 14 juli 2009 om vissa tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 479/2008 när det gäller skyddade ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar, traditionella uttryck, märkning och presentation av vissa vinprodukter (EUT L 193, 24.7.2009, s. 60).

Första stycket ska inte vara tillämpligt när skyddet i unionen härleds från internationella avtal i vilka unionen är part.

Denna punkt ska tillämpas till dess att ett sådant avtal som avses i artikel 184 och som ersätter denna punkt eventuellt träder i kraft eller blir tillämpligt.

3. Trots punkt 1 gäller att om en immateriell rättighet som avses i den punkten ogiltigförklaras eller återkallas eller, om det är fråga om en gemenskapens växtförädlarrätt, ogiltigförklaras eller upphävs, i unionen till följd av ett administrativt eller rättsligt förfarande som pågick den sista dagen i övergångsperioden, ska motsvarande rättighet i Förenade kungariket också ogiltigförklaras eller återkallas, eller ogiltigförklaras, eller upphävas. Dagen för verkan av ogiltigförklarandet, återkallelsen eller upphävandet i Förenade kungariket ska vara densamma som i unionen.

Med avvikelse från första stycket ska Förenade kungariket inte vara skyldigt att ogiltigförklara eller återkalla motsvarande rättighet i Förenade kungariket om grunderna för ogiltigförklaring eller återkallelse av EU-varumärket eller den registrerade gemenskapsformgivningen inte är tillämpliga i Förenade kungariket.

4. Dagen för den första förnyelsen av en rätt till ett varumärke eller ett registrerat formskydd som uppkommer i Förenade kungariket i enlighet med punkt 1 a eller b ska vara densamma som dagen för förnyelsen av motsvarande immateriella rättighet som registrerats i enlighet med unionsrätten.

5. Beträffande varumärken i Förenade kungariket som avses i punkt 1 a i denna artikel ska följande gälla:

- a) För varumärket ska EU-varumärkets ansökningsdag eller prioritetsdag gälla, och det ska i förekommande fall ha samma företräde som enligt artikel 39 eller 40 i förordning (EU) 2017/1001 åberopats med avseende på ett varumärke i Förenade kungariket.
- b) Varumärket ska inte kunna upphävas på den grunden att det motsvarande EU-varumärket inte har varit i verkligt bruk på Förenade kungarikets territorium före övergångsperiodens utgång.
- c) Innehavaren av ett EU-varumärke som har blivit känt i unionen ska ha rätt att i Förenade kungariket utöva rättigheter som är likvärdiga med dem som föreskrivs i artikel 9.2 c i förordning (EU) 2017/1001 och artikel 5.3 a i direktiv (EU) 2015/2436 med avseende på motsvarande varumärke på grundval av den ställning som känt varumärke som det förvärvat i unionen före övergångsperiodens utgång; därefter ska frågan huruvida det är känt baseras på användningen av varumärket i Förenade kungariket.

6. Beträffande sådana rättigheter till registrerat formskydd och växtförädlarrätter i Förenade kungariket som avses i punkt 1 b och c ska följande gälla:

- a) Skyddstiden enligt Förenade kungarikets nationella rätt ska vara minst lika med den återstående skyddstiden enligt unionsrätten för motsvarande registrerad gemenskapsformgivning eller gemenskapsväxtförädlarrätt.
- b) Ansökningsdagen eller prioritetssdagen ska vara densamma som för motsvarande registrerad gemenskapsformgivning eller gemenskapsväxtförädlarrätt.

Artikel 55

Registreringsförfarande

1. Registrering, beviljande eller skydd enligt artikel 54.1 och 54.2 i detta avtal ska utföras kostnadsfritt av relevanta enheter i Förenade kungariket, med användning av tillgängliga uppgifter i registren vid Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet, Gemenskapens växtsortsmyndighet och Europeiska kommissionen. Bilaga III till förordning (EG) nr 110/2008 ska betraktas som ett register vid tillämpningen av den här artikeln.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 ska innehavare av sådana immateriella rättigheter som avses i artikel 54.1 och de personer som har rätt att använda en sådan geografisk beteckning, ursprungs-beteckning, garanterad traditionell specialitet eller ett sådant traditionellt uttryck för vin som avses i artikel 54.2 inte vara skyldiga att ge in någon ansökan eller genomgå något särskilt administrativt förfarande. Innehavare av sådana immateriella rättigheter som avses i artikel 54.1 ska inte vara skyldiga att ha en delgivningsadress i Förenade kungariket under de tre år som följer på övergångsperiodens utgång.

3. Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet, Gemenskapens växtsortsmyndighet och Europeiska kommissionen ska förse de relevanta enheterna i Förenade kungariket med den information de behöver för registrering, beviljande eller skydd i Förenade kungariket enligt artikel 54.1 eller 54.2.

4. Denna artikel ska inte påverka förnyelseavgifter som kan gälla vid tidpunkten för förnyelse av rättigheterna, eller möjligheten för de berörda innehavarna att avstå från sina immateriella rättigheter i Förenade kungariket i enlighet med relevant förfarande enligt Förenade kungarikets nationella rätt.

Artikel 56

Fortsatt skydd i Förenade kungariket av internationella registreringar som designerar unionen

Förenade kungariket ska vidta åtgärder för att säkerställa att fysiska eller juridiska personer, som erhållit skydd före övergångsperiodens utgång av internationellt registrerade varumärken eller formgivningar som designerar unionen enligt Madridsystemet för internationell registrering av varumärken eller enligt Haagsystemet för internationell registrering av industriella formgivningar, åtnjuter skydd i Förenade kungariket för sina varumärken eller industriella formgivningar med avseende på sådana internationella registreringar.

Artikel 57

Fortsatt skydd i Förenade kungariket av oregistrerade gemenskapsformgivningar

En innehavare av en rätt till en oregistrerad gemenskapsformgivning som uppkom före övergångsperiodens utgång i enlighet med förordning (EG) nr 6/2002 ska med avseende på den oregistrerade gemenskapsformgivningen automatiskt bli innehavare av en immateriell rättighet i Förenade kungariket som kan göras gällande enligt Förenade kungarikets nationella rätt och som ger samma skyddsnivå som förordning (EG) nr 6/2002. Skyddstiden för den rättigheten enligt Förenade kungarikets nationella rätt ska vara minst lika med den återstående skyddstiden för den motsvarande oregistrerade gemenskapsformgivningen enligt artikel 11.1 i den förordningen.

Artikel 58

Fortsatt skydd av databaser

1. En innehavare av en rättighet med avseende på databaser för Förenade kungarikets vidkommande enligt artikel 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 96/9/EG⁽⁴⁾, vilka uppkom före övergångsperiodens utgång, ska med avseende på databaserna behålla en immateriell rättighet i Förenade kungariket enligt Förenade kungarikets nationella rätt som ger samma skyddsnivå som enligt direktiv 96/9/EG, förutsatt att innehavarna fortsätter att uppfylla kraven i artikel 11 i det direktivet. Skyddstiden för den rättigheten enligt Förenade kungarikets nationella rätt ska åtminstone motsvara den återstående skyddstiden enligt artikel 10 i direktiv 96/6/EG.

2. Följande personer och företag ska anses uppfylla kraven i artikel 11 i direktiv 96/9/EG:

- a) Medborgare i Förenade kungariket.
- b) Fysiska personer som är stadigvarande bosatta i Förenade kungariket.
- c) Företag etablerade i Förenade kungariket förutsatt att, om företaget endast har sitt säte i Förenade kungariket, dess verksamhet har ett verkligt och kontinuerligt samband med ekonomin i Förenade kungariket eller i en medlemsstat.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 96/9/EG av den 11 mars 1996 om rättsligt skydd för databaser (EGT L 77, 27.3.1996, s. 20).

Artikel 59

Rätt till prioritet med avseende på pågående ansökningar om EU-varumärke, gemenskapsformgivning och gemenskapens växtförädlarrätt

1. Om en person ansökt om ett EU-varumärke eller en gemenskapsformgivning enligt unionsrätten före övergångsperiodens utgång och det har fastställts en ansökningsdag för ansökan, ska den personen för samma varumärke, med avseende på varor eller tjänster som är identiska med eller som ingår i dem för vilka ansökan har gjorts i unionen, eller för samma formgivning, ha rätt att ge in en ansökan i Förenade kungariket inom nio månader från övergångsperiodens utgång. En ansökan enligt denna artikel ska anses ha samma ansökningsdag och prioritetssdag som motsvarande ansökan ingiven i unionen och, i förekommande fall, samma företräde som enligt artikel 39 eller 40 i förordning (EU) 2017/1001 åberopats med avseende på ett varumärke i Förenade kungariket.

2. Om en person har ansökt om en gemenskapens växtförädlarrätt i enlighet med unionsrätten före övergångsperiodens utgång, ska den personen vid ingivande av en ansökan om samma växtförädlarrätt i Förenade kungariket ha en särskild rätt till prioritet i Förenade kungariket i sex månader efter övergångsperiodens utgång. Rätten till prioritet ska ha som verkan att prioritetssdagen för ansökan om gemenskapens växtförädlarrätt ska anses vara dagen för ansökan om en växtförädlarrätt i Förenade kungariket när det gäller fastställande av om växtförädlarrätten är särskiljbar, ny och om det föreligger en rätt till växtförädlarrätten.

Artikel 60

Pågående ansökningar om tilläggskydd i Förenade kungariket

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 469/2009 ⁽⁴⁴⁾ och (EG) nr 1610/96 ⁽⁴⁵⁾ ska tillämpas på ansökningar om tilläggskydd för växtskyddsmedel respektive på ansökningar om läkemedel, samt på ansökningar om förlängning av sådana tilläggskydd, om ansökningarna gavs in till en myndighet i Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång i fall där det administrativa förfarandet för beviljande av det berörda tilläggskyddet eller för förlängningen av dess giltighetstid fortfarande pågick vid övergångsperiodens utgång.

2. Alla tilläggskydd som beviljas enligt punkt 1 ska ge samma skyddsnivå som den som föreskrivs i förordning (EG) nr 1610/96 eller förordning (EG) nr 469/2009.

Artikel 61

Konsumtion av rättigheter

Immateriella rättigheter som konsumerats både i unionen och i Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång enligt villkoren i unionsrätten ska förbli konsumerade både i unionen och i Förenade kungariket.

AVDELNING V

PÅGÅENDE POLISSAMARBETE OCH STRAFFRÄTTSLIGT SAMARBETE

Artikel 62

Pågående förfaranden för straffrättsligt samarbete

1. I Förenade kungariket, och i medlemsstaterna i situationer som involverar Förenade kungariket, ska följande akter tillämpas enligt följande:

⁽⁴⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1610/96 av den 23 juli 1996 om införande av tilläggskydd för växtskyddsmedel (EGT L 198, 8.8.1996, s. 30).

⁽⁴⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 469/2009 av den 6 maj 2009 om tilläggskydd för läkemedel (EUT L 152, 16.6.2009, s. 1).

- a) Konventionen, upprättad av rådet på grundval av artikel 34 i fördraget om Europeiska unionen, om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater ⁽⁴⁶⁾, och protokollet upprättat av rådet i enlighet med artikel 34 i fördraget om Europeiska unionen, till konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater ⁽⁴⁷⁾ ska tillämpas på ansökningar om ömsesidig rättslig hjälp enligt respektive instrument som före övergångsperiodens utgång tagits emot av centralmyndigheten eller den rättsliga myndigheten.
- b) Rådets rambeslut 2002/584/RIF ⁽⁴⁸⁾ ska tillämpas på europeiska arresteringsorder när den eftersökta personen greps före övergångsperiodens utgång i syfte att verkställa en europeisk arresteringsorder, oavsett den verkställande rättsliga myndighetens beslut om huruvida den eftersökta personen ska hållas kvar i häkte eller tillfälligt försätts på fri fot.
- c) Rådets rambeslut 2003/577/RIF ⁽⁴⁹⁾ ska tillämpas på beslut om frysning som före övergångsperiodens utgång tagits emot av den centrala myndigheten eller den rättsliga myndighet som är behörig för verkställighet, eller av en rättslig myndighet i den verkställande staten som inte är behörig att erkänna eller verkställa ett beslut om frysning men som självant utöversänder beslutet om frysning till den behöriga rättsliga myndigheten för verkställighet.
- d) Rådets rambeslut 2005/214/RIF ⁽⁵⁰⁾ ska tillämpas på beslut som före övergångsperiodens utgång tagits emot av den centrala myndigheten eller av den behöriga myndigheten i den verkställande staten, eller av en myndighet i den verkställande staten som inte är behörig att erkänna eller verkställa ett beslut men som ex officio utöversänder beslutet till den behöriga myndigheten för verkställighet.
- e) Rådets rambeslut 2006/783/RIF ⁽⁵¹⁾ ska tillämpas på beslut om förverkande som före övergångsperiodens utgång tagits emot av den centrala myndigheten eller av den behöriga myndigheten i den verkställande staten, eller av en myndighet i den verkställande staten som inte är behörig att erkänna eller verkställa ett beslut om förverkande men som ex officio utöversänder beslutet om förverkande till den behöriga myndigheten för verkställighet.
- f) Rådets rambeslut 2008/909/RIF ⁽⁵²⁾ ska tillämpas
- i) på domar som före övergångsperiodens utgång tagits emot av den behöriga myndigheten i den verkställande staten eller av en myndighet i den verkställande staten som inte är behörig att erkänna och verkställa en dom men som på eget initiativ utöversänder domen till den behöriga myndigheten för verkställighet,
- ii) vid tillämpningen av artikel 4.6 eller 5.3 i rambeslut 2002/584/RIF, om det rambeslutet är tillämpligt enligt led b i denna punkt.
- g) Rådets rambeslut 2008/675/RIF ⁽⁵³⁾ ska tillämpas på nya brottmålsförfaranden i den mening som avses i artikel 3 i det rambeslutet som inlets före övergångsperiodens utgång.
- h) Rådets rambeslut 2009/315/RIF ⁽⁵⁴⁾ ska tillämpas på ansökningar om information om domar som före övergångsperiodens utgång tagits emot av centralmyndigheten; efter övergångsperiodens utgång får svar på sådana ansökningar dock inte utöversändas genom det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister, som inrättats enligt rådets beslut 2009/316/RIF ⁽⁵⁵⁾.

⁽⁴⁶⁾ EGT C 197, 12.7.2000, s. 3.

⁽⁴⁷⁾ EGT C 326, 21.11.2001, s. 2.

⁽⁴⁸⁾ Rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 18.7.2002, s. 1).

⁽⁴⁹⁾ Rådets rambeslut 2003/577/RIF av den 22 juli 2003 om verkställighet i Europeiska unionen av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial (EUT L 196, 2.8.2003, s. 45).

⁽⁵⁰⁾ Rådets rambeslut 2005/214/RIF av den 24 februari 2005 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff (EUT L 76, 22.3.2005, s. 16).

⁽⁵¹⁾ Rådets rambeslut 2006/783/RIF av den 7 oktober 2006 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande (EUT L 328, 24.11.2006, s. 54).

⁽⁵²⁾ Rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen (EUT L 327, 5.12.2008, s. 27).

⁽⁵³⁾ Rådets rambeslut 2008/675/RIF av den 24 juli 2008 om beaktande av fällande domar avkunnade i Europeiska unionens medlemsstater vid ett nytt brottmålsförfarande i en medlemsstat (EUT L 220, 15.8.2008, s. 32).

⁽⁵⁴⁾ Rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari 2009 om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll (EUT L 93, 7.4.2009, s. 23).

⁽⁵⁵⁾ Rådets beslut 2009/316/RIF av den 6 april 2009 om inrättande av det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) i enlighet med artikel 11 i rambeslut 2009/315/RIF (EUT L 93, 7.4.2009, s. 33).

- i) Rådets rambeslut 2009/829/RIF ⁽⁶⁶⁾ ska tillämpas på beslut om övervakningsåtgärder som före övergångsperiodens utgång tagits emot av den centrala myndigheten, av en behörig myndighet i den verkställande staten eller av en myndighet i den verkställande staten som inte är behörig att erkänna ett beslut men som på eget initiativ översänder det till den behöriga myndigheten för verkställighet.
- j) Artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU ⁽⁶⁷⁾ ska tillämpas på ansökningar om information som före övergångsperiodens utgång tagits emot av centralmyndigheten; efter övergångsperiodens utgång får dock svar på sådana ansökningar inte översändas genom det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister, som inrättats enligt rådets beslut 2009/316/RIF.
- k) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU ⁽⁶⁸⁾ ska tillämpas på europeiska skyddsorder som före övergångsperiodens utgång har tagits emot av centralmyndigheten eller den behöriga myndigheten i den verkställande staten, eller av en myndighet i den verkställande staten som inte är behörig att erkänna en europeisk skyddsorder men som på eget initiativ vidarebefordrar den till den behöriga myndigheten för verkställighet.
- l) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/41/EU ⁽⁶⁹⁾ ska tillämpas på europeiska utredningsorder som före övergångsperiodens utgång har tagits emot av centralmyndigheten eller den verkställande myndigheten eller av en myndighet i den verkställande staten som inte är behörig att erkänna eller verkställa en europeisk utredningsorder men som på eget initiativ översänder den till den verkställande myndigheten för verkställighet.

2. Förenade kungarikets behöriga myndigheter får fortsätta att delta i de gemensamma utredningsgrupper som de deltog i före övergångsperiodens utgång om utredningsgrupperna inrättats antingen i enlighet med artikel 13 i konventionen upprättad av rådet på grundval av artikel 34 i fördraget om Europeiska unionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater eller i enlighet med rådets rambeslut 2002/465/RIF ⁽⁶⁶⁾.

Genom avvikelse från artikel 8 i detta avtal ska Förenade kungariket ha rätt att använda nätapplikationen för säker informationsutbyte (Siena) i högst ett år efter övergångsperiodens utgång och i den omfattning som är strikt nödvändig för att utbyta information med de gemensamma utredningsgrupper som avses i första stycket i denna punkt. Förenade kungariket ska till unionen återbetala de faktiska kostnader som uppkommit för unionen till följd av underlättandet av Förenade kungarikets användning av Siena. Unionen ska meddela Förenade kungariket detta kostnadsbelopp senast den 31 mars 2021. Om det meddelade beloppet för de faktiska kostnaderna betydligt avviker från det belopp, motsvarande den bästa uppskattningen, som meddelats av unionen till Förenade kungariket före undertecknandet av detta avtal, ska Förenade kungariket utan dröjsmål betala beloppet motsvarande den bästa uppskattningen till unionen, och gemensamma kommittén ska bestämma hur skillnaden mellan de faktiska kostnaderna och beloppet motsvarande den bästa uppskattningen ska hanteras.

3. Eurojust får på Förenade kungarikets begäran, under förutsättning att artiklarna 26a.7 a och 27 i rådets beslut 2002/187/RIF ⁽⁶¹⁾ är uppfyllda, lämna information, inbegripet personuppgifter, från sitt ärendehanteringssystem om det är nödvändigt för att fullfölja de pågående förfaranden som avses i punkt 1 a, b, c, e och l i den här artikeln eller verksamheten i de gemensamma utredningsgrupper som avses i punkt 2 i den här artikeln. Förenade kungarikets behöriga myndigheter får på begäran förse Eurojust med information som de innehar om det är nödvändigt för att fullfölja de pågående förfaranden som avses i punkt 1 a, b, c, e och l i den här artikeln eller verksamheten i de gemensamma utredningsgrupper som avses i punkt 2 i den här artikeln. När extraordinarie utgifter uppkommer i samband med tillämpningen av den här punkten ska gemensamma kommittén fastställa sådana utgifter ska hanteras.

⁽⁶⁶⁾ Rådets rambeslut 2009/829/RIF av den 23 oktober 2009 om tillämpning mellan Europeiska unionens medlemsstater av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om övervakningsåtgärder som ett alternativ till tillfälligt frihetsberövande (EUT L 294, 11.11.2009, s. 20).

⁽⁶⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF (EUT L 335, 17.12.2011, s. 1).

⁽⁶⁸⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU av den 13 december 2011 om den europeiska skyddsordern (EUT L 338, 21.12.2011, s. 2).

⁽⁶⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/41/EU av den 3 april 2014 om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området (EUT L 130, 1.5.2014, s. 1).

⁽⁶⁰⁾ Rådets rambeslut 2002/465/RIF av den 13 juni 2002 om gemensamma utredningsgrupper (EGT L 162, 20.6.2002, s. 1).

⁽⁶¹⁾ Rådets beslut 2002/187/RIF av den 28 februari 2002 om inrättande av Eurojust för att stärka kampen mot grov brottslighet (EGT L 63, 6.3.2002, s. 1).

Artikel 63

Pågående förfaranden för samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter, polissamarbete och informationsutbyte

1. I Förenade kungariket, och i medlemsstaterna i situationer som involverar Förenade kungariket, ska följande akter tillämpas enligt följande:

- a) Artiklarna 39 och 40 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 ⁽⁶³⁾ (nedan kallad *Schengenavtalets tillämpningskonvention*), jämförda med artiklarna 42 och 43, ska tillämpas på
  - i) framställningar i enlighet med artikel 39 i Schengenavtalets tillämpningskonvention som har tagits emot före övergångsperiodens utgång av det centrala organ som i den avtalslutande parten är ansvarigt för internationellt polissamarbete eller av behöriga myndigheter i den anmodade parten, eller av polismyndigheter som mottagit en framställning som saknar behörighet att verkställa den men överlämnar den till de behöriga myndigheterna,
  - ii) framställningar om bistånd enligt artikel 40.1 i Schengenavtalets tillämpningskonvention som har tagits emot före övergångsperiodens utgång av en myndighet som är utsedd av en avtalslutande part,
  - iii) gränsöverskridande övervakning som genomförts utan föregående samtycke i enlighet med artikel 40.2 i Schengenavtalets tillämpningskonvention, om den inlets före övergångsperiodens utgång.
- b) Konventionen som upprättats på grundval av artikel K 3 i fördraget om Europeiska unionen om ömsesidigt bistånd och samarbete mellan tullförvaltningar ⁽⁶⁴⁾ ska tillämpas på
  - i) framställningar om uppgifter som har tagits emot före övergångsperiodens utgång av den anmodade myndigheten,
  - ii) framställningar om övervakning som har tagits emot före övergångsperiodens utgång av den anmodade myndigheten,
  - iii) framställningar om utredningar som har tagits emot före övergångsperiodens utgång av den anmodade myndigheten,
  - iv) framställningar om delgivning som har tagits emot före övergångsperiodens utgång av den anmodade myndigheten,
  - v) framställningar om gränsöverskridande övervakning eller om bevakning som har anförtrots tjänstemän i den medlemsstat på vars territorium den genomförs, som har tagits emot före övergångsperiodens utgång av en myndighet i den anmodade medlemsstaten som är behörig att bifalla framställa eller vidarebefordra den,
  - vi) gränsöverskridande övervakning som genomförs utan föregående samtycke enligt artikel 40.2 i Schengenavtalets tillämpningskonvention, om den har inlets före övergångsperiodens utgång,
  - vii) framställningar om kontrollerad leverans som har tagits emot före övergångsperiodens utgång av den anmodade myndigheten,
  - viii) framställningar om tillstånd till hemliga utredningar som har tagits emot före övergångsperiodens utgång av den anmodade myndigheten,
  - ix) gemensamma specialutredningslag som har inrättats enligt artikel 24 i den konventionen före övergångsperiodens utgång.
- c) Rådets beslut 2000/642/RIF ⁽⁶⁵⁾ ska tillämpas på framställningar som har tagits emot före övergångsperiodens utgång av den anmodade finansunderrättelseenheten.
- d) Rådets rambeslut 2006/960/RIF ⁽⁶⁶⁾ ska tillämpas på varje begäran som har tagits emot före övergångsperiodens utgång av den anmodade behöriga brottsbekämpande myndigheten.

⁽⁶³⁾ Konvention om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Franska republiken om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna (EGT L 239, 22.9.2000, s. 19).

⁽⁶⁴⁾ EGT C 24, 23.1.1998, s. 2.

⁽⁶⁵⁾ Rådets beslut 2000/642/RIF av den 17 oktober 2000 om en samarbetsordning för medlemsstaternas finansunderrättelseenheter avseende utbyte av information (EGT L 271, 24.10.2000, s. 4).

⁽⁶⁶⁾ Rådets rambeslut 2006/960/RIF av den 18 december 2006 om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater (EUT L 386, 29.12.2006, s. 89).

- e) Rådets beslut 2007/533/RIF⁽⁶⁴⁾ ska tillämpas på utbyte av tilläggsinformation om det före övergångsperiodens utgång uppkommit en träff på en registrering i Schengens informationssystem, förutsatt att dess bestämmelser är tillämpliga på Förenade kungariket den sista dagen i övergångsperioden. Genom avvikelse från artikel 8 i detta avtal ska Förenade kungariket ha rätt att använda den kommunikationsinfrastruktur som avses i artikel 8.1 i beslut 2001/533/RIF i högst tre månader efter övergångsperiodens utgång och i den omfattning som är strikt nödvändig för att utbyta sådan tilläggsinformation. Förenade kungariket ska till unionen återbetala de faktiska kostnader som uppkommit för unionen till följd av underlättandet av Förenade kungarikets användning av kommunikationsinfrastrukturen. Unionen ska meddela Förenade kungariket detta kostnadsbelopp senast den 31 mars 2021. Om det meddelade beloppet för de faktiska kostnaderna betydligt avviker från det belopp, motsvarande den bästa uppskattningen, som meddelats av unionen till Förenade kungariket före undertecknandet av detta avtal, ska Förenade kungariket utan dröjsmål betala beloppet motsvarande den bästa uppskattningen till unionen, och gemensamma kommittén ska bestämma hur skillnaden mellan de faktiska kostnaderna och beloppet motsvarande den bästa uppskattningen ska hanteras.
- f) Rådets beslut 2007/845/RIF⁽⁶⁵⁾ ska tillämpas på varje begäran som har tagits emot före övergångsperiodens utgång av ett kontor för återvinning av tillgångar.
- g) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/681⁽⁶⁶⁾ ska tillämpas på varje begäran som har tagits emot av en enhet för passagerarinformation enligt artiklarna 9 och 10 i det direktivet före övergångsperiodens utgång.

2. Genom undantag från artikel 8 ska Förenade kungariket ha rätt att använda nätapplikationen för säker informationsutbyte (Siena) i högst ett år efter övergångsperiodens utgång och i den omfattning som är strikt nödvändig för att fullfölja de pågående förfaranden som avses i punkt 1 c, d, f och g i den här artikeln. Förenade kungariket ska till unionen återbetala de faktiska kostnader som uppkommit för unionen till följd av underlättandet av Förenade kungarikets användning av Siena. Unionen ska meddela Förenade kungariket detta kostnadsbelopp senast den 31 mars 2021. Om det meddelade beloppet för de faktiska kostnaderna betydligt avviker från det belopp, motsvarande den bästa uppskattningen, som meddelats av unionen till Förenade kungariket före undertecknandet av detta avtal, ska Förenade kungariket utan dröjsmål betala beloppet motsvarande den bästa uppskattningen till unionen, och gemensamma kommittén ska bestämma hur skillnaden mellan de faktiska kostnaderna och beloppet motsvarande den bästa uppskattningen ska hanteras.

Artikel 64

Bekräftelse av mottagande eller gripande

- Den behöriga utfärdande eller begärande myndigheten får begära en bekräftelse av mottagandet av ett rättsligt avgörande eller en sådan framställning eller begäran som avses i artikel 62.1 a, c–e, f i och h–l samt i artikel 63.1 a i och ii, b i–v, vii, viii och ix samt c, d, f och g inom tio dagar efter övergångsperiodens utgång om den är osäker på huruvida beslutet, framställningen eller begäran togs emot av den verkställande eller anmodade myndigheten före övergångsperiodens utgång.
- Om den behöriga utfärdande rättsliga myndigheten i sådana fall som avses i artikel 62.1 b är osäker på om den eftersökta personen greps i enlighet med artikel 11 i rambeslut 2002/584/RIF före övergångsperiodens utgång, får den av den behöriga verkställande rättsliga myndigheten begära en bekräftelse av gripandet inom tio dagar efter övergångsperiodens utgång.
- Om inte bekräftelse redan har lämnats enligt tillämpliga unionsrättsliga bestämmelser ska den verkställande eller anmodade myndigheten som avses i punkterna 1 och 2 besvara en begäran om bekräftelse av mottagande eller gripande inom tio dagar efter mottagande av begäran.

⁽⁶⁴⁾ Rådets beslut 2007/533/RIF av den 12 juni 2007 om inrättande, drift och användning av andra generationen av Schengens informationssystem (SIS II) (EUT L 205, 7.8.2007, s. 63).

⁽⁶⁵⁾ Rådets beslut 2007/845/RIF av den 6 december 2007 om samarbete mellan medlemsstaternas kontor för återvinning av tillgångar när det gäller att spåra och identifiera vinning eller annan egendom som härrör från brott (EUT L 332, 18.12.2007, s. 103).

⁽⁶⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/681 av den 27 april 2016 om användning av passageraruppgiftssamlingar (PNR-uppgifter) för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet (EUT L 119, 4.5.2016, s. 132).

Artikel 65

Andra tillämpliga unionsakter

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU⁽⁶⁹⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13/EU⁽⁷⁰⁾ ska tillämpas på sådana förfaranden som avses i artikel 62.1 b i detta avtal.

AVDELNING VI

PÅGÅENDE RÄTTSLIGT SAMARBETE PÅ PRIVATRÄTTENS OMRÅDE

Artikel 66

Tillämplig lag för avtalsförpliktelser och utomobligatoriska förpliktelser

I Förenade kungariket ska följande akter tillämpas enligt följande:

- a) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008⁽⁷¹⁾ ska tillämpas på avtal som har ingåtts före övergångsperiodens utgång.
- b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 864/2007⁽⁷²⁾ ska tillämpas på skadevällande händelser, om händelserna inträffade före övergångsperiodens utgång.

Artikel 67

Domstols behörighet, erkännande och verkställighet av rättsliga avgöranden samt därmed sammanhängande samarbete mellan centralmyndigheter

1. I Förenade kungariket, och i medlemsstaterna i situationer som involverar Förenade kungariket, ska, beträffande mål i vilka talan väckts före övergångsperiodens utgång och beträffande mål eller talan som har samband med sådana mål enligt artiklarna 29, 30 och 31 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012⁽⁷³⁾, artikel 19 i förordning (EG) nr 2201/2003 eller artiklarna 12 och 13 i rådets förordning (EG) nr 4/2009⁽⁷⁴⁾, följande akter eller bestämmelser tillämpas:

- a) Bestämmelserna om domstols behörighet i förordning (EU) nr 1215/2012.
- b) Bestämmelserna om domstols behörighet i förordning (EU) 2017/1001, förordning (EG) nr 6/2002, förordning (EG) nr 2100/94, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679⁽⁷⁵⁾ samt Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG⁽⁷⁶⁾.
- c) Bestämmelserna om domstols behörighet i förordning (EG) nr 2201/2003.
- d) Bestämmelserna om domstols behörighet i förordning (EG) nr 4/2009.

⁽⁶⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden (EUT L 280, 26.10.2010, s. 1).

⁽⁷⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13/EU av den 22 maj 2012 om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden (EUT L 142, 1.6.2012, s. 1).

⁽⁷¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) (EUT L 177, 4.7.2008, s. 6).

⁽⁷²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 864/2007 av 11 juli 2007 om tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser (Rom II) (EUT L 199, 31.7.2007, s. 40).

⁽⁷³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 20.12.2012, s. 1).

⁽⁷⁴⁾ Rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet (EUT L 7, 10.1.2009, s. 1).

⁽⁷⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁷⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster (EGT L 18, 21.1.1997, s. 1).

2. I Förenade kungariket, och i medlemsstaterna i situationer som involverar Förenade kungariket, ska följande akter eller bestämmelser tillämpas på erkännande och verkställighet av domar, beslut, officiella handlingar, förlikningar inför domstol och överenskommelser enligt följande:

- a) Förordning (EU) nr 1215/2012 ska tillämpas på erkännande och verkställighet av domar i rättsliga förfaranden som inlets före övergångsperiodens utgång samt på officiella handlingar som formellt upprättats eller registrerats och förlikningar inför domstol som godkänts eller ingåtts före övergångsperiodens utgång.
- b) Bestämmelserna i förordning (EG) nr 2201/2003 om erkännande och verkställighet ska tillämpas på domar i rättsliga förfaranden som inlets före övergångsperiodens utgång samt på officiella handlingar som formellt upprättats eller registrerats och överenskommelser som ingåtts före övergångsperiodens utgång.
- c) Bestämmelserna i förordning (EG) nr 4/2009 om erkännande och verkställighet ska tillämpas på avgöranden i rättsliga förfaranden som inlets före övergångsperiodens utgång samt på förlikningar inför domstol som godkänts eller ingåtts och officiella handlingar som fastställdes före övergångsperiodens utgång.
- d) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 ⁽⁷⁾ ska tillämpas på domar i rättsliga förfaranden som inlets före övergångsperiodens utgång samt på förlikningar inför domstol som godkänts eller ingåtts och officiella handlingar som upprättats före övergångsperiodens utgång, förutsatt att ansökan om ett intyg om europeisk exekutionstitel gavs in före övergångsperiodens utgång.

3. I Förenade kungariket, och i medlemsstaterna i situationer som involverar Förenade kungariket, ska följande bestämmelser tillämpas enligt följande:

- a) Kapitel IV i förordning (EG) nr 2201/2003 ska tillämpas på begäranden och ansökningar som tagits emot av centralmyndigheten eller någon annan behörig myndighet i den anmodade staten före övergångsperiodens utgång.
- b) Kapitel VII i förordning (EG) nr 4/2009 ska tillämpas på ansökningar om erkännande eller verkställighet enligt punkt 2 c i denna artikel och på begäranden och framställningar som tagits emot av den anmodade statens centralmyndighet före övergångsperiodens utgång.
- c) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 ⁽⁸⁾ ska tillämpas på insolvensförfaranden och sådan talan som avses i artikel 6.1 i den förordningen, förutsatt att huvudförfarandet inlets före övergångsperiodens utgång.
- d) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 ⁽⁹⁾ ska tillämpas på europeiska betalningsförelägganden med avseende på vilka ansökan gjorts före övergångsperiodens utgång; om förfarandet överförs enligt artikel 17.1 i den förordningen ska förfarandet anses ha inlets före övergångsperiodens utgång.
- e) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 ⁽¹⁰⁾ ska tillämpas på småmålsförfaranden med avseende på vilka ansökan lämnats in före övergångsperiodens utgång.
- f) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 606/2013 ⁽¹¹⁾ ska tillämpas på intyg som utfärdats före övergångsperiodens utgång.

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar (EUT L 143, 30.4.2004, s. 15).

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 av den 20 maj 2015 om insolvensförfaranden (EUT L 141, 5.6.2015, s. 19).

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (EUT L 399, 30.12.2006, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande (EUT L 199, 31.7.2007, s. 1).

⁽¹¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 606/2013 av den 12 juni 2013 om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor (EUT L 181, 29.6.2013, s. 4).

Artikel 68

Pågående förfaranden för rättsligt samarbete

I Förenade kungariket, och i medlemsstaterna i situationer som involverar Förenade kungariket, ska följande akter tillämpas enligt följande:

- a) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 ⁽⁸²⁾ ska tillämpas på rättegångshandlingar och andra handlingar som före övergångsperiodens utgång tagits emot för delgivning av
  - i) ett mottagande organ,
  - ii) en central enhet i den stat där delgivningen ska utföras, eller
  - iii) diplomatiska eller konsulära tjänstemän, posttjänster, stämmingsmän, tjänstemän eller andra behöriga personer i den mottagande staten, såsom anges i artiklarna 13, 14 och 15 i den förordningen.
- b) Rådets förordning (EG) nr 1206/2001 ⁽⁸³⁾ ska tillämpas på framställningar som före övergångsperiodens utgång tagits emot av
  - i) en anmodad domstol,
  - ii) ett centralt organ i den stat där bevisupptagningen begärs, eller
  - iii) ett centralt organ eller en behörig myndighet enligt artikel 17.1 i den förordningen.
- c) Rådets beslut 2001/470/EG ⁽⁸⁴⁾ ska tillämpas på framställningar som tagits emot före övergångsperiodens utgång; den anmodande kontaktpunkten får begära mottagningsbevis inom sju dagar efter övergångsperiodens utgång om den är osäker på om framställningen tagits emot före övergångsperiodens utgång.

Artikel 69

Andra tillämpliga bestämmelser

1. I Förenade kungariket, och i medlemsstaterna i situationer som involverar Förenade kungariket, ska följande akter tillämpas enligt följande:

- a) Rådets direktiv 2003/8/EG ⁽⁸⁵⁾ ska tillämpas på ansökningar om rättshjälp som tagits emot av den mottagande myndigheten före övergångsperiodens utgång. Den översändande myndigheten får begära mottagningsbevis inom sju dagar efter övergångsperiodens utgång, om den är osäker på om ansökningen tagits emot före övergångsperiodens utgång.
- b) Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/52/EG ⁽⁸⁶⁾ ska tillämpas om något av följande inträffat före övergångsperiodens utgång:
  - i) Parterna kom efter tvistens uppkomst överens om att använda medling.
  - ii) Domstolen beslutade om medling.
  - iii) En domstol uppmanade parterna att medla.
- c) Rådets direktiv 2004/80/EG ⁽⁸⁷⁾ ska tillämpas på ansökningar som tagits emot av beslutsmyndigheten före övergångsperiodens utgång.

2. Artikel 67.1 a och 67.2 a i detta avtal ska också tillämpas med avseende på de bestämmelser i förordning (EU) nr 1215/2012 som är tillämpliga enligt avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttsens område ⁽⁸⁸⁾.

⁽⁸²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (delgivning av handlingar) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1348/2000 (EUT L 324, 10.12.2007, s. 79).

⁽⁸³⁾ Rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (EGT L 174, 27.6.2001, s. 1).

⁽⁸⁴⁾ Rådets beslut 2001/470/EG av den 28 maj 2001 om inrättande av ett europeiskt rättsligt nätverk på privaträttsens område (EGT L 174, 27.6.2001, s. 25).

⁽⁸⁵⁾ Rådets direktiv 2003/8/EG av den 27 januari 2003 om förbättring av möjligheterna till rättslig prövning i gränsöverskridande tvister genom fastställande av gemensamma minimiregler för rättshjälp i sådana tvister (EGT L 26, 31.1.2003, s. 41).

⁽⁸⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/52/EG av den 21 maj 2008 om vissa aspekter på medling på privaträttsens område (EUT L 136, 24.5.2008, s. 3).

⁽⁸⁷⁾ Rådets direktiv 2004/80/EG av den 29 april 2004 om ersättning till brottsoffer (EUT L 261, 6.8.2004, s. 15).

⁽⁸⁸⁾ EUT L 299, 16.11.2005, s. 62.

3. Artikel 68 a i detta avtal ska också tillämpas med avseende på de bestämmelser i förordning (EG) nr 1393/2007 som är tillämpliga enligt avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Konungariket Danmark om delgivning av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur ⁽⁸⁹⁾.

AVDELNING VII

UPPGIFTER OCH INFORMATION SOM BEHANDLATS ELLER ERHÅLLITS FÖRE ÖVERGÅNGSPERIODENS UTGÅNG ELLER PÅ GRUNDVAL AV DETTA AVTAL

Artikel 70

Definition

I denna avdelning avses med *unionsrätt om skydd av personuppgifter*

- a) förordning (EU) 2016/679 med undantag av kapitel VII,
- b) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 ⁽⁹⁰⁾,
- c) Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG ⁽⁹¹⁾,
- d) andra unionsrättsliga bestämmelser om skydd av personuppgifter.

Artikel 71

Skydd av personuppgifter

1. Unionsrätten om skydd av personuppgifter ska tillämpas i Förenade kungariket med avseende på behandling av personuppgifter om registrerade utanför Förenade kungariket, förutsatt att personuppgifterna

- a) behandlades enligt unionsrätten i Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång, eller
- b) behandlas i Förenade kungariket efter övergångsperiodens utgång på grundval av detta avtal.

2. Punkt 1 ska inte tillämpas i den mån den behandling av personuppgifter som avses i den punkten är föremål för en adekvat skyddsnivå enligt vad som fastställts enligt artikel 45.3 i förordning (EU) 2016/679 eller artikel 36.3 i direktiv (EU) 2016/680.

3. I den mån ett sådant beslut som avses i punkt 2 har upphört att vara tillämpligt ska Förenade kungariket säkerställa en skyddsnivå för personuppgifter som är väsentligen likvärdig med skyddsnivån enligt unionsrätten om skydd av personuppgifter med avseende på den behandling av registrerade personuppgifter som avses i punkt 1.

⁽⁸⁹⁾ EUT L 300, 17.11.2005, s. 55.

⁽⁹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 4.5.2016, s. 89).

⁽⁹¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

Artikel 72

Konfidentiell behandling och begränsad användning av uppgifter och information i Förenade kungariket

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 71 ska, utöver unionsrättens bestämmelser om skydd av personuppgifter, unionsrättens bestämmelser om konfidentiell behandling, begränsad användning, begränsad lagring och krav på att radera uppgifter och information tillämpas med avseende på uppgifter och information som erhållits av myndigheter eller officiella organ som är Förenade kungarikets eller som är belägna i Förenade kungariket eller av upphandlande enheter, enligt definitionen i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU⁽²⁾, som är Förenade kungarikets eller som är belägna i Förenade kungariket

- a) före övergångsperiodens utgång, eller
- b) på grundval av detta avtal.

Artikel 73

Behandling av uppgifter och information som erhållits från Förenade kungariket

Unionen får inte behandla uppgifter och information som erhållits från Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång, eller som erhållits efter övergångsperiodens utgång på grundval av detta avtal, på något annat sätt än den behandlar uppgifter och information som erhållits från en medlemsstat enbart av den anledningen att Förenade kungariket utträtt ur unionen.

Artikel 74

Informationssäkerhet

1. Unionsrättsliga bestämmelser om skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och säkerhetsskyddsklassificerade Euratomuppgifter ska tillämpas på säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som erhållits av Förenade kungariket antingen före övergångsperiodens utgång eller på grundval av detta avtal, eller som erhållits från Förenade kungariket av unionen eller en medlemsstat antingen före övergångsperiodens utgång eller på grundval av detta avtal.
2. Skyldigheterna enligt unionsrätten om industrisäkerhet ska tillämpas på Förenade kungariket om förfarandet för anbudsinfordran, kontraktstilldelning eller beviljande av bidrag med avseende på ett säkerhetsskyddsklassificerat kontrakt, ett underentreprenörskontrakt som kräver säkerhetsskyddsavtal eller ett säkerhetsskyddsklassificerat bidragsavtal inlets före övergångsperiodens utgång.
3. Förenade kungariket ska säkerställa att kryptoproducter som använder säkerhetsskyddsklassificerade kryptoalgoritmer utvecklade under kontroll av, och utvärderade och godkända av, en medlemsstats eller Förenade kungarikets kryptogodkännande myndighet, som godkänts av unionen före övergångsperiodens utgång och finns i Förenade kungariket, inte överförs till ett tredjeland.
4. Alla krav, begränsningar och villkor som anges i unionsgodkännandet av kryptoproducter ska tillämpas på de produkterna.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 243).

AVDELNING VIII

PÅGÅENDE OFFENTLIG UPPHANDLING OCH LIKANDE FÖRFARANDE

Artikel 75

Definition

I denna avdelning avses med *relevanta regler* de allmänna principer i unionsrätten som är tillämpliga på tilldelning av offentliga kontrakt, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG⁽⁹³⁾, 2014/23/EU⁽⁹⁴⁾, 2014/24/EU⁽⁹⁵⁾ och 2014/25/EU⁽⁹⁶⁾, Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2195/2002⁽⁹⁷⁾ och (EG) nr 1370/2007⁽⁹⁸⁾, artikel 4 i rådets förordning (EEG) nr 3577/92⁽⁹⁹⁾, artiklarna 11 och 12 i rådets direktiv 96/67/EG⁽¹⁰⁰⁾, artiklarna 16, 17 och 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008⁽¹⁰¹⁾, artiklarna 6 och 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/352⁽¹⁰²⁾ och andra särskilda unionsrättsliga bestämmelser om förfaranden för offentlig upphandling.

Artikel 76

Regler tillämpliga på pågående förfaranden

1. De relevanta reglerna ska tillämpas
  - a) utan att det påverkar tillämpningen av led b, på förfaranden som inletts av upphandlande myndigheter eller upphandlande enheter i medlemsstaterna eller i Förenade kungariket enligt de reglerna före övergångsperiodens utgång och ännu inte hade avslutats den sista dagen i övergångsperioden, inbegripet förfaranden där dynamiska inköpsystem används samt förfaranden där meddelandet om upphandling lämnas i form av ett förhandsmeddelande, ett periodiskt meddelande eller ett meddelande om att det finns ett kvalificeringssystem, och
  - b) med avseende på sådana förfaranden som avses i artikel 29.2, 29.3 och 29.4 i direktiv 2009/81/EG, artikel 33.2–33.5 i direktiv 2014/24/EU och artikel 51.2 i direktiv 2014/25/EU som rör genomförande av följande typer av ramavtal som ingåtts av upphandlande myndigheter eller upphandlande enheter från medlemsstaterna eller Förenade kungariket, inbegripet tilldelning av kontrakt enligt sådana ramavtal,
    - i) på ramavtal som ingicks före övergångsperiodens utgång och som varken hade löpt ut eller sagts upp den sista dagen i övergångsperioden, eller
    - ii) på ramavtal som ingåtts efter övergångsperiodens utgång i enlighet med ett förfarande som omfattas av led a i denna punkt.

⁽⁹³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggtjänster, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76).

⁽⁹⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU av den 26 februari 2014 om tilldelning av koncessioner (EUT L 94, 28.3.2014, s. 1).

⁽⁹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁽⁹⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 243).

⁽⁹⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002 av den 5 november 2002 om en gemensam terminologi vid offentlig upphandling (CPV) (EGT L 340, 16.12.2002, s. 1).

⁽⁹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 (EUT L 315, 3.12.2007, s. 1).

⁽⁹⁹⁾ Rådets förordning (EEG) 3577/92 av den 7 december 1992 om tillämpning av principen om frihet att tillhandahålla tjänster på sjötransportområdet inom medlemsstaterna (cabotage) (EGT L 364, 12.12.1992, s. 7).

⁽¹⁰⁰⁾ Rådets direktiv 96/67/EG av den 15 oktober 1996 om tillräde till marknaden för marktjänster på flygplatserna inom gemenskapen (EGT L 272, 25.10.1996, s. 36).

⁽¹⁰¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen (EUT L 293, 31.10.2008, s. 3).

⁽¹⁰²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/352 av den 15 februari 2017 om inrättande av en ram för tillhandahållande av hamntjänster och gemensamma regler för finansiell insyn i hamnar (EUT L 57, 3.3.2017, s. 1).

2. Utan att det påverkar tillämpningen av eventuella begränsningar i enlighet med unionsrätten ska icke-diskrimineringsprincipen följas av upphandlande myndigheter och upphandlande enheter när det gäller anbudsgivare eller, beroende på vad som är tillämpligt, personer som på annat sätt är berättigade att lämna anbud, från medlemsstaterna och Förenade kungariket i samband med sådana förfaranden som avses i punkt 1.

3. Ett förfarande som avses i punkt 1 ska anses ha inletts när ett meddelande om upphandling eller någon annan form av inbjudan att lämna anbud har lagts fram i enlighet med de relevanta reglerna. När de relevanta reglerna tillåter användning av förfaranden som inte kräver något meddelande om upphandling eller någon annan form av inbjudan att lämna anbud, ska förfarandet anses ha inletts när den upphandlande myndigheten eller den upphandlande enheten tog kontakt med ekonomiska aktörer i fråga om det aktuella förfarandet.

4. Ett förfarande som avses i punkt 1 ska anses ha avslutats

- a) vid offentliggörandet av ett meddelande om tilldelning av kontrakt i enlighet med de relevanta reglerna eller, om de reglerna inte kräver att ett meddelande om tilldelning av kontrakt offentliggörs, när det relevanta kontraktet ingåtts, eller
- b) om den upphandlande myndigheten eller den upphandlande enheten beslutade att inte tilldela något kontrakt, när anbudsgivarna eller, allt efter omständigheterna, personer som på annat sätt är berättigade att lämna anbud, underrättats om skälen till att något kontrakt inte tilldelats.

5. Denna artikel ska inte påverka unionens eller Förenade kungarikets regler om tull, förflyttningar av varor, tillhandahållande av tjänster, erkännande av yrkeskvalifikationer eller immaterialrätt.

Artikel 77

Prövningsförfaranden

Rådets direktiv 89/665/EEG⁽¹⁰³⁾ och 92/13/EEG⁽¹⁰⁴⁾ ska tillämpas på sådana upphandlingsförfaranden som avses i artikel 76 i detta avtal och som omfattas av de direktivens tillämpningsområde.

Artikel 78

Samarbete

Med avvikelse från artikel 8 i detta avtal ska artikel 61.2 i direktiv 2014/24/EU tillämpas i högst nio månader från övergångsperiodens utgång på förfaranden enligt det direktivet som inleddes av upphandlande myndigheter från Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång och som ännu inte hade avslutats den sista dagen i övergångsperioden.

AVDELNING IX

EURATOMFRÅGOR

Artikel 79

Definitioner

I denna avdelning gäller följande definitioner:

- a) *gemenskapen*: Europeiska atomenergigemenskapen.
- b) *kärnämneskontroller*: verksamheter för att kontrollera att kärnämnen och kärnteknisk utrustning inte används för andra ändamål än de av användarna uppgivna samt verksamheter för att kontrollera att internationella rättsliga skyldigheter att använda kärnämnen och kärnteknisk utrustning för fredliga ändamål iakttas.

⁽¹⁰³⁾ Rådets direktiv 89/665/EEG av den 21 december 1989 om samordning av lagar och andra författningar för prövning av offentlig upphandling av varor och bygg- och anläggningsarbeten (EGT L 395, 30.12.1989, s. 33).

⁽¹⁰⁴⁾ Rådets direktiv 92/13/EEG av den 25 februari 1992 om samordning av lagar och andra författningar om gemenskapsregler om upphandlingsförfaranden tillämpade av företag och verk inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationssektorerna (EGT L 76, 23.3.1992, s. 14).

- c) *speciella klyvbara material*: speciella klyvbara material enligt definitionen i artikel 197.1 i Euratomfördraget.
- d) *malmer*: malmer enligt definitionen i artikel 197.4 i Euratomfördraget.
- e) *råmaterial*: råmaterial enligt definitionen i artikel 197.3 i Euratomfördraget.
- f) *kärnämnen*: malmer, råmaterial och speciella klyvbara material.
- g) *använt kärnbränsle och radioaktivt avfall*: använt kärnbränsle och radioaktivt avfall enligt definitionerna i artikel 3.7 och 3.11 i rådets direktiv 2011/70/Euratom ⁽¹⁰⁹⁾.

Artikel 80

Upphörande av gemenskapens ansvar i frågor som rör Förenade kungariket

1. Förenade kungariket ska vara ensamt ansvarigt för att säkerställa att alla malmer, råmaterial och speciella klyvbara material som omfattas av Euratomfördraget och som befinner sig på Förenade kungarikets territorium vid övergångsperiodens utgång hanteras i enlighet med relevanta tillämpliga internationella fördrag och konventioner, inbegripet men inte begränsat till internationella fördrag och konventioner om kärnsäkerhet, kärnämneskontroller, icke-spridning och fysiskt skydd av kärnämnen samt internationella fördrag och konventioner om säker hantering av använt kärnbränsle och säker hantering av radioaktivt avfall.
2. Förenade kungariket ska vara ensamt ansvarigt för att säkerställa att staten iakttar sina internationella förpliktelser till följd av sitt medlemskap i Internationella atomenergiorganet eller till följd av fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen eller andra relevanta internationella fördrag eller konventioner i vilka Förenade kungariket är part.

Artikel 81

Kärnämneskontroller

Förenade kungariket ska genomföra ett system för kärnämneskontroller. Denna ordning för kärnämneskontroller ska omfatta ett system som erbjuder verkan och täckning som det som tillhandhålls av gemenskapen på Förenade kungarikets territorium i enlighet med avtalet mellan Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, Europeiska atomenergigemenskapen och Internationella atomenergiorganet rörande tillämpningen av kärnämneskontroller i Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland i förbindelse med fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen [INFCIRC/263], i dess ändrade lydelse.

Artikel 82

Särskilda skyldigheter enligt internationella avtal

Förenade kungariket ska säkerställa att särskilda skyldigheter enligt avtal som gemenskapen ingått med tredjeländer eller internationella organisationer avseende kärnteknisk utrustning, kärnämnen eller andra kärntekniska föremål som befinner sig på Förenade kungarikets territorium vid övergångsperiodens utgång fullgörs, eller i annat fall identifiera lämpliga arrangemang i överenskommelse med det berörda tredjelandet eller den berörda internationella organisationen.

Artikel 83

Äganderätt och rätt att använda och förbruka speciella klyvbara material i Förenade kungariket

1. Speciella klyvbara material som befinner sig på Förenade kungadömet territorium och på vilka artikel 86 i Euratomfördraget var tillämplig till och med övergångsperiodens utgång ska upphöra att vara gemenskapens egendom vid övergångsperiodens utgång.

⁽¹⁰⁹⁾ Rådets direktiv 2011/70/Euratom av den 19 juli 2011 om inrättande av ett gemenskapsramverk för ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall (EUT L 199, 2.8.2011, s. 48).

2. Sådana speciella klyvbara material som avses i punkt 1 ska tillfalla de personer eller företag som hade obegränsad rätt att använda och förbruka materialen vid övergångsperiodens utgång i enlighet med artikel 87 i Euratomfördraget.
3. När den rätt att använda och förbruka speciella klyvbara material som avses i punkt 2 (nedan kallade *de berörda materialen*) innehas av en medlemsstat, eller av personer eller företag etablerade på en medlemsstats territorium, ska följande gälla för att säkerställa integriteten hos den gemensamma försörjningspolitik som inrättas enligt avdelning II kapitel 6 i Euratomfördraget och hos den gemensamma marknad på kärnenergiområdet som inrättas enligt kapitel 9 i den avdelningen, även beträffande nivån på de kärnämneskontroller som ska tillämpas på de aktuella materialen:
  - a) Med beaktande av artikel 5 i detta avtal ska gemenskapen ha rätt att kräva att de berörda materialen deponeras hos den byrå som inrättas enligt artikel 52.2 b i Euratomfördraget eller i andra lager som övervakas eller kan övervakas av Europeiska kommissionen.
  - b) Gemenskapen ska ha rätt att ingå avtal med avseende på försörjning av de berörda materialen till personer eller företag etablerade på Förenade kungarikets territorium eller i ett tredjeland i enlighet med artikel 52.2 i Euratomfördraget.
  - c) Artikel 20 i kommissionens förordning (Euratom) nr 302/2005 ⁽¹⁰⁶⁾, med undantag för punkt 1 b och c, ska tillämpas på de berörda materialen.
  - d) Export av de berörda materialen till ett tredjeland ska vara föremål för godkännande av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där personen eller företaget med rätt att använda och förbruka de berörda materialen är etablerat i enlighet med artikel 9.2 i rådets förordning (EG) nr 428/2009 ⁽¹⁰⁷⁾.
  - e) Med avseende på de berörda materialen ska gemenskapen ha rätt att utöva alla andra rättigheter som uppstår genom Euratomfördraget till följd av äganderätt enligt artikel 86 i det fördraget.
4. De medlemsstater, personer eller företag som har obegränsad rätt att använda och förbruka speciella klyvbara material som befinner sig på Förenade kungarikets territorium vid övergångsperiodens utgång ska ha kvar denna rätt.

Artikel 84

Utrustning och annan egendom som har samband med kärnämneskontroller

1. Gemenskapens utrustning och annan egendom som har samband med kärnämneskontroller enligt Euratomfördraget och som befinner sig i Förenade kungariket vid övergångsperiodens utgång, enligt vad som anges i bilaga V, ska tillfalla Förenade kungariket. Förenade kungariket ska ersätta unionen för värdet på sådan utrustning och annan egendom, som ska beräknas utifrån det värde som utrustningen och egendomen tillskrevs i den konsoliderade redovisningen för 2020.
2. Förenade kungariket ska överta gemenskapens rättigheter, betalningsansvar och förpliktelser som är knutna till den utrustning och annan egendom som avses i punkt 1.

Artikel 85

Använt kärnbränsle och radioaktivt avfall

Artikel 4.1 och 4.2 och artikel 4.4 första stycket i direktiv 2011/70/Euratom ska tillämpas i fråga om Förenade kungarikets yttersta ansvar för använt kärnbränsle och radioaktivt avfall som genererats i Förenade kungariket och befinner sig på en medlemsstats territorium vid övergångsperiodens utgång.

⁽¹⁰⁶⁾ Kommissionens förordning (Euratom) nr 302/2005 av den 8 februari 2005 om genomförandet av Euratoms kärnämneskontroll (EUT L 54, 28.2.2005, s. 1).

⁽¹⁰⁷⁾ Rådets förordning (EG) nr 428/2009 av den 5 maj 2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden (EUT L 134, 29.5.2009, s. 1).

AVDELNING X

RÄTTSLIGA OCH ADMINISTRATIVA FÖRFARANDEN PÅ UNIONSIVÅ

Kapitel 1

RÄTTSLIGA FÖRFARANDEN

Artikel 86

Pågående mål vid Europeiska unionens domstol

1. Europeiska unionens domstol ska fortsätta att vara behörig i mål som anhängiggjorts av eller mot Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång. Sådan behörighet ska gälla alla skeden i förfarandena, inbegripet förfaranden om överklagande vid domstolen och förfaranden vid tribunalen när ett mål återförvisats dit.
2. Europeiska unionens domstol ska fortsätta att vara behörig att meddela förhandsavgöranden på begäran av domstolar i Förenade kungariket som framställts före övergångsperiodens utgång.
3. Vid tillämpningen av detta kapitel ska mål anses ha anhängiggjorts vid Europeiska unionens domstol, och begäranden om förhandsavgörande ska anses ha framställts, vid den tidpunkt då den handling genom vilken målet anhängiggörs registrerades vid domstolens eller tribunalens kansli, allt efter omständigheterna.

Artikel 87

Nya mål vid domstolen

1. Om Europeiska kommissionen anser att Förenade kungariket har underlåtit att uppfylla en skyldighet enligt fördragen eller enligt fjärde delen i detta avtal före övergångsperiodens utgång, får Europeiska kommissionen inom fyra år från övergångsperiodens utgång föra ärendet vidare till Europeiska unionens domstol i enlighet med kraven i artikel 258 i EUF-fördraget eller i artikel 108.2 andra stycket i EUF-fördraget, allt efter omständigheterna. Europeiska unionens domstol ska ha behörighet i sådana mål.
2. Om Förenade kungariket inte rättar sig efter ett sådant beslut som avses i artikel 95.1 i detta avtal eller underlåter att i Förenade kungarikets rättsordning ge rättsverkan åt ett sådant beslut som avses i den bestämmelsen och som riktats till en fysisk eller juridisk person som är bosatt eller etablerad i Förenade kungariket, får Europeiska kommissionen inom fyra år från dagen för det berörda beslutet föra ärendet vidare till Europeiska unionens domstol i enlighet med kraven i artikel 258 i EUF-fördraget eller i artikel 108.2 andra stycket i EUF-fördraget, allt efter omständigheterna. Europeiska unionens domstol ska ha behörighet i sådana mål.
3. Vid beslut om att föra ärenden vidare enligt denna artikel ska Europeiska kommissionen tillämpa samma principer med avseende på Förenade kungariket som med avseende på en medlemsstat.

Artikel 88

Förfaranderegler

De unionsrättsliga bestämmelser som reglerar förfarandet vid Europeiska unionens domstol ska tillämpas på de mål och begäranden om förhandsavgöranden som avses i denna avdelning.

Artikel 89

Domars och besluts bindande verkan och verkställbarhet

1. Domar och beslut som meddelats av Europeiska unionens domstol före övergångsperiodens utgång, samt domar och beslut som meddelats efter övergångsperiodens utgång i sådana mål som avses i artiklarna 86 och 87, ska till alla delar vara bindande för och i Förenade kungariket.

- Om Europeiska unionens domstol i en sådan dom som avses i punkt 1 finner att Förenade kungariket har underlåtit att uppfylla en skyldighet enligt fördragen eller detta avtal, ska Förenade kungariket vidta de åtgärder som krävs för att följa den domen.
- Artiklarna 280 och 299 i EUF-fördraget ska vara tillämpliga i Förenade kungariket när det gäller verkställbarhet av sådana domar och beslut av Europeiska unionens domstol som avses i punkt 1 i denna artikel.

Artikel 90

Rätt att intervensera och delta i förfarandet

Till dess att domar och beslut av Europeiska unionens domstol som meddelas i alla de förfaranden och begäranden om förhandsavgöranden som avses i artikel 86 har vunnit laga kraft får Förenade kungariket intervensera på samma sätt som en medlemsstat eller, vid mål som anhängiggjorts vid Europeiska unionens domstol i enlighet med artikel 267 i EUF-fördraget, delta i förfarandet vid Europeiska unionens domstol på samma sätt som en medlemsstat. Under den perioden ska justitiesekreteraren vid Europeiska unionens domstol underrätta Förenade kungariket, vid samma tidpunkt och på samma sätt som gäller för medlemsstaterna, om alla mål som en domstol i en medlemsstat hänskjutit till Europeiska unionens domstol för förhandsavgörande.

Förenade kungariket får också intervensera eller delta i förfarandet vid Europeiska unionens domstol på samma sätt som en medlemsstat

- i mål som gäller underlåtenhet att uppfylla skyldigheter enligt fördragen, om Förenade kungariket omfattades av samma skyldigheter före övergångsperiodens utgång och om dessa mål anhängiggjorts vid Europeiska unionens domstol i enlighet med artikel 258 i EUF-fördraget före utgången av den period som avses i artikel 87.1 eller, allt efter omständigheterna, fram till den tidpunkt efter den periodens utgång då den sista dom eller det sista beslut som meddelats av Europeiska unionens domstol på grundval av artikel 87.1 har vunnit laga kraft,
- i mål som gäller unionsrättsliga akter eller unionsrättsliga bestämmelser som före övergångsperiodens utgång var tillämpliga på och i Förenade kungariket och vilka anhängiggjorts vid Europeiska unionens domstol i enlighet med artikel 267 i EUF-fördraget före utgången av den period som avses i artikel 87.1 eller, allt efter omständigheterna, fram till den tidpunkt efter den periodens utgång då den sista dom eller det sista beslut som meddelats av Europeiska unionens domstol på grundval av artikel 87.1 har vunnit laga kraft, och
- i sådana mål som avses i artikel 95.3.

Artikel 91

Ombud i domstolen

- Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 88, får en advokat med behörighet att verka i Förenade kungarikets domstolar som före övergångsperiodens utgång företrädde eller biträdde en part i mål vid Europeiska unionens domstol eller i samband med begäranden om förhandsavgörande som framställdes före övergångsperiodens utgång, fortsätta att företräda eller biträda den parten i de målen eller i samband med de begärandena. Denna rätt ska gälla alla skeden i förfarandena, inbegripet förfaranden om överklagande vid domstolen och förfaranden vid tribunalen efter det att ett mål återförvisats dit.
- Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 88 får advokater med behörighet att verka i Förenade kungarikets domstolar företräda eller biträda en part i Europeiska unionens domstol i sådana mål som avses i artiklarna 87 och 95.3. Advokater med behörighet att verka i Förenade kungarikets domstolar får också företräda eller biträda Förenade kungariket i sådana mål som omfattas av artikel 90 i vilka Förenade kungariket har beslutat att intervensera eller delta.
- När advokater med behörighet att verka i Förenade kungarikets domstolar företräder eller biträder en part i Europeiska unionens domstol i sådana mål som avses i punkterna 1 och 2 ska de i alla avseenden behandlas som advokater med behörighet att verka i medlemsstaternas domstolar som företräder eller biträder en part i Europeiska unionens domstol.

Kapitel 2

ADMINISTRATIVA FÖRFARANDE

Artikel 92

Pågående administrativa förfaranden

1. Unionens institutioner, organ och byråer ska fortsätta att vara behöriga för administrativa förfaranden som inlets före övergångsperiodens utgång och som avser
  - a) efterlevnad av unionsrätten av Förenade kungariket eller fysiska eller juridiska personer som är bosatta eller etablerade i Förenade kungariket, eller
  - b) efterlevnad av unionsrätten när det gäller konkurrens i Förenade kungariket.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 ska ett administrativt förfarande vid tillämpningen av detta kapitel anses ha inlets vid den tidpunkt då det formellt registrerades hos unionens institution, organ eller byrå.
3. Vid tillämpningen av detta kapitel ska
  - a) ett administrativt förfarande om statligt stöd enligt rådets förordning (EU) 2015/1589 ⁽¹⁰⁸⁾ anses ha inlets vid den tidpunkt då förfarandet tilldelades ett ärendenummer,
  - b) förfaranden för tillämpning av artikel 101 eller 102 i EUF-fördraget som Europeiska kommissionen genomför enligt rådets förordning (EG) nr 1/2003 ⁽¹⁰⁹⁾ anses ha inlets vid den tidpunkt då Europeiska kommissionen beslutade att inledda ett förfarande i enlighet med artikel 2.1 i kommissionens förordning (EG) nr 773/2004 ⁽¹¹⁰⁾,
  - c) förfaranden i samband med kontroll av företagskoncentrationer enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 ⁽¹¹¹⁾ anses ha inlets vid den tidpunkt då
    - i) en koncentration med unionsdimension har anmälts till Europeiska kommissionen i enlighet med artiklarna 1, 3 och 4 i förordning (EG) nr 139/2004,
    - ii) den tidsfrist på 15 arbetsdagar som avses i artikel 4.5 i förordning (EG) nr 139/2004 har löpt ut utan att någon av de medlemsstater som är behöriga att undersöka koncentrationen enligt sin nationella konkurrensrätt har invänt mot begäran om hänskjutande av ärendet till Europeiska kommissionen, eller
    - iii) Europeiska kommissionen har beslutat, eller anses ha beslutat, att undersöka koncentrationen i enlighet med artikel 22.3 i förordning (EG) nr 139/2004.
  - d) en utredning av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten av en påstådd överträdelse som förtecknas i bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 ⁽¹¹²⁾ eller i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 ⁽¹¹³⁾ anses ha inlets vid den tidpunkt då den myndigheten utnämnde en oberoende utredare i enlighet med artikel 23e.1 i förordning (EG) nr 1060/2009 eller artikel 64.1 i förordning (EU) nr 648/2012.
4. Unionen ska senast tre månader efter övergångsperiodens utgång överlämna en förteckning över alla enskilda pågående administrativa förfaranden som omfattas av punkt 1 till Förenade kungariket. Med avvikelse från första meningen ska unionen, när det gäller enskilda pågående administrativa förfaranden vid Europeiska bankmyndigheten, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, överlämna en förteckning över sådana pågående administrativa förfaranden till Förenade kungariket senast en månad efter övergångsperiodens utgång.

⁽¹⁰⁸⁾ Rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 248, 24.9.2015, s. 9).

⁽¹⁰⁹⁾ Rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget (EGT L 1, 4.1.2003, s. 1).

⁽¹¹⁰⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 773/2004 av den 7 april 2004 om kommissionens förfaranden enligt artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget (EUT L 123, 27.4.2004, s. 18).

⁽¹¹¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer (EUT L 24, 29.1.2004, s. 1).

⁽¹¹²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 av den 16 september 2009 om kreditvärderingsinstitut (EUT L 302, 17.11.2009, s. 1).

⁽¹¹³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (EUT L 201, 27.7.2012, s. 1).

5. I ett administrativt förfarande om statligt stöd enligt förordning (EU) 2015/1589 ska Europeiska kommissionen gentemot Förenade kungariket vara bunden av gällande rättspraxis och bästa praxis som om Förenade kungariket fortfarande var en medlemsstat. Europeiska kommissionen ska särskilt inom en rimlig tidsperiod anta något av följande beslut:

- a) Ett beslut enligt artikel 4.2 i förordning (EU) 2015/1589 i vilket det fastställs att åtgärden inte utgör stöd.
- b) Ett beslut enligt artikel 4.3 i förordning (EU) 2015/1589 om att inte göra invändningar.
- c) Ett beslut enligt artikel 4.4 i förordning (EU) 2015/1589 om att inleda ett formellt granskningsförfarande.

Artikel 93

Nytt statligt stöd och förfaranden vid Europeiska byrån för bedrägeribekämpning

1. När det gäller stöd som beviljats före övergångsperiodens utgång ska Europeiska kommissionen under en period på fyra år efter övergångsperiodens utgång vara behörig att inleda nya administrativa förfaranden om statligt stöd enligt förordning (EU) 2015/1589 som rör Förenade kungariket.

Europeiska kommissionen ska efter fyraårsperiodens utgång fortsätta att vara behörig i förfaranden som inleddes före den periodens utgång.

Artikel 92.5 i detta avtal ska gälla i tillämpliga delar.

Europeiska kommissionen ska underrätta Förenade kungariket om alla nya administrativa förfaranden om statligt stöd som inleds enligt första stycket i denna punkt senast tre månader efter det att de har inletts.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 136 och 138 i detta avtal ska Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) under en period av fyra år efter övergångsperiodens utgång vara behörig att inleda nya utredningar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁴⁾ med avseende på

- a) omständigheter som inträffade före övergångsperiodens utgång, eller
- b) tullskulder som uppkommer efter övergångsperiodens utgång till följd av de förfaranden för avslutande som avses i artikel 49.1 i detta avtal.

Olaf ska efter fyraårsperiodens utgång fortsätta att vara behörig i förfaranden som inleddes före den periodens utgång.

Olaf ska underrätta Förenade kungariket om alla nya utredningar som inleds enligt första stycket i denna punkt senast tre månader efter det att de har inletts.

Artikel 94

Förfaranderegler

1. De unionsrättsliga bestämmelser som reglerar de olika typer av administrativa förfaranden som omfattas av detta kapitel ska tillämpas på de förfaranden som avses i artiklarna 92, 93 och 96.

2. När advokater med behörighet att verka i Förenade kungarikets domstolar företräder eller biträder en part i samband med de administrativa förfaranden som avses i artiklarna 92 och 93 ska de i alla avseenden behandlas som advokater med behörighet att verka i medlemsstaternas domstolar som företräder eller biträder en part i samband med sådana administrativa förfaranden.

⁽¹⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

3. Artikel 128.5 ska i nödvändig utsträckning tillämpas på alla förfaranden som avses i artiklarna 92 och 93 efter övergångsperiodens utgång.

Artikel 95

Besluts bindande verkan och verkställbarhet

1. Beslut som antas av unionens institutioner, organ och byråer före övergångsperiodens utgång, eller som antas i de förfaranden som avses i artiklarna 92 och 93 efter övergångsperiodens utgång, och som är riktade till Förenade kungariket eller till fysiska eller juridiska personer som är bosatta eller etablerade i Förenade kungariket, ska vara bindande för och i Förenade kungariket.

2. Om Europeiska kommissionen och Förenade kungarikets utsedda nationella konkurrensmyndighet inte kommer överens om något annat ska Europeiska kommissionen fortsätta att vara behörig att övervaka och upprätthålla efterlevnaden av åtaganden som gjorts eller åtgärder som ålagts i, eller med avseende på, Förenade kungariket i samband med förfaranden för tillämpning av artikel 101 eller 102 i EUF-fördraget som genomförs av Europeiska kommissionen enligt förordning (EG) nr 1/2003 eller förfaranden som genomförs av Europeiska kommissionen enligt förordning (EG) nr 139/2004 i samband med kontroll av företagskoncentrationer. Om Europeiska kommissionen och Förenade kungarikets utsedda nationella konkurrensmyndighet kommer överens om det ska Europeiska kommissionen överlämna övervakningen och upprätthållandet av sådana åtaganden eller åtgärder i Förenade kungariket till Förenade kungarikets utsedda nationella konkurrensmyndighet.

3. Lagenligheten av ett beslut som avses i punkt 1 i denna artikel ska granskas enbart av Europeiska unionens domstol i enlighet med artikel 263 i EUF-fördraget.

4. Artikel 299 i EUF-fördraget ska tillämpas i Förenade kungariket med avseende på efterlevnaden av sådana beslut som avses i punkt 1 i den här artikeln och som medför betalningsskyldighet för fysiska och juridiska personer som är bosatta eller etablerade i Förenade kungariket.

Artikel 96

Andra pågående förfaranden och rapporteringsskyldigheter

1. Tekniska provningar som utförs av Förenade kungarikets provningsmyndigheter i samarbete med gemenskapens växtsortsmyndighet enligt förordning (EG) nr 2100/94 och som pågick dagen före dagen för detta avtals ikraftträdande ska fortsätta och slutföras i överensstämmelse med den förordningen.

2. Artiklarna 12.2a, 12.3, 14, 15 och 16 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG⁽¹¹⁵⁾ ska vara tillämpliga på och i Förenade kungariket med avseende på utsläpp av växthusgaser under övergångsperiodens sista år.

3. Artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014⁽¹¹⁶⁾ samt artiklarna 26 och 27 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009⁽¹¹⁷⁾ ska vara tillämpliga på och i Förenade kungariket med avseende på rapportering av uppgifter för övergångsperiodens sista år.

⁽¹¹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁽¹¹⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006 (EUT L 150, 20.5.2014, s. 195).

⁽¹¹⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet (EUT L 286, 31.10.2009, s. 1).

4. Artikel 8.1, 8.2, 8.3 och 8.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 443/2009⁽¹¹⁸⁾, och bilaga II till den förordningen, artikel 8.1, 8.2, 8.3, 8.8 och 8.10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 510/2011⁽¹¹⁹⁾, och bilaga II till den förordningen, samt artiklarna 2–5, 7, 8.2 och 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 1014/2010 och artiklarna 3–6, 8, 9.2 och 9.3 i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 293/2012⁽¹²⁰⁾ ska vara tillämpliga på och i Förenade kungariket med avseende på övervakning och rapportering av relevanta koldioxidutsläpp från fordon under övergångsperiodens sista år.

5. Artiklarna 5, 7, 9, 10, 11.3, 17.1 a och d, 19, 22 och 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013⁽¹²¹⁾ samt artiklarna 3, 7 och 11 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 406/2009/EG⁽¹²²⁾ ska vara tillämpliga på Förenade kungariket med avseende på utsläpp av växthusgaser under 2019 och 2020, och artikel 5 i kommissionens förordning (EU) nr 389/2013⁽¹²³⁾ ska vara tillämplig på Förenade kungariket till dess att den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet har avslutats.

6. Med avvikelse från artikel 8 i detta avtal gäller följande:

- a) I den omfattning som är nödvändig för att följa punkterna 2, 4 och 5 i denna artikel ska Förenade kungariket och aktörer i Förenade kungariket ha tillgång till
- i) unionsregistret och Förenade kungarikets Kyotoprotokollregister, upprättade genom förordning (EU) nr 389/2013, och
  - ii) Europeiska miljöbyråns centrala dataarkiv enligt förordning (EU) nr 1014/2010, genomförandeförordning (EU) nr 293/2012 och kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 749/2014⁽¹²⁴⁾.
- b) I den omfattning som är nödvändig för att följa punkt 3 i denna artikel ska företag i Förenade kungariket ha tillgång till
- i) det rapporteringsverktyg som bygger på det format som anges i bilagan till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1191/2014⁽¹²⁵⁾ i syfte att hantera och rapportera om fluorerade växthusgaser, och
  - ii) det rapporteringssystem (*Business Data Repository*) som företagen använder för rapportering enligt artikel 27 i förordning (EG) nr 1005/2009.

På begäran av Förenade kungariket ska unionen under en period som löper ut ett år efter övergångsperiodens utgång lämna de uppgifter som är nödvändiga för att Förenade kungariket ska kunna

- a) fullgöra sina rapporteringsskyldigheter enligt artikel 7 i Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet, och
- b) tillämpa sanktioner i enlighet med artikel 25 i förordning (EU) nr 517/2014 och artikel 29 i förordning (EG) nr 1005/2009.

⁽¹¹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 443/2009 av den 23 april 2009 om utsläppsnormer för nya personbilar som del av gemenskapens samordnade strategi för att minska koldioxidutsläppen från lätta fordon (EUT L 140, 5.6.2009, s. 1).

⁽¹¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 510/2011 av den 11 maj 2011 om fastställande av utsläppsnormer för nya lätta nyttofordon som ett led i unionens samordnade strategi för att minska koldioxidutsläppen från lätta fordon (EUT L 145, 31.5.2011, s. 1).

⁽¹²⁰⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 293/2012 av den 3 april 2012 om övervakning och rapportering av uppgifter om registrering av nya lätta nyttofordon i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 510/2011 (EUT L 98, 4.4.2012, s. 1).

⁽¹²¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 av den 21 maj 2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information på nationell nivå och unionsnivå som är relevant för klimatförändringen och om upphävande av beslut nr 280/2004/EG (EUT L 165, 18.6.2013, s. 13).

⁽¹²²⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 406/2009/EG av den 23 april 2009 om medlemsstaternas insatser för att minska sina växthusgasutsläpp i enlighet med gemenskapens åtaganden om minskning av växthusgasutsläppen till 2020 (EUT L 140, 5.6.2009, s. 136).

⁽¹²³⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 389/2013 av den 2 maj 2013 om upprättande av ett unionsregister i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG och nr 406/2009/EG samt om upphävande av kommissionens förordningar (EU) nr 920/2010 och (EU) nr 1193/2011 (EUT L 122, 3.5.2013, s. 1).

⁽¹²⁴⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 749/2014 av den 30 juni 2014 om struktur, format, inlämningsförfaranden och granskning gällande medlemsstaternas rapportering av information i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 203, 11.7.2014, s. 23).

⁽¹²⁵⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1191/2014 av den 30 oktober 2014 om fastställande av formatet och metoden för inlämning av den rapport som avses i artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 om fluorerade växthusgaser (EUT L 318, 5.11.2014, s. 5).

Artikel 97

Ombud i pågående förfaranden vid Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet

Om en person med behörighet att företräda en fysisk eller juridisk person vid Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet i enlighet med unionsrätten, före övergångsperiodens utgång företrädde en part i ett förfarande som inleddes vid den myndigheten får det ombudet fortsätta att företräda den parten i det förfarandet. Denna rätt ska gälla alla skeden i förfarandet vid den myndigheten.

När ett sådant ombud företräder en part vid Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet i ett sådant förfarande som avses i första stycket ska han eller hon i alla avseenden behandlas som ett auktoriserat ombud med behörighet att företräda en fysisk eller juridisk person vid Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet i enlighet med unionsrätten.

AVDELNING XI

FÖRFARANDEN FÖR ADMINISTRATIVT SAMARBETE MELLAN MEDLEMSSTATERNA OCH FÖRENADE KUNGARIKET

Artikel 98

Administrativt samarbete i tullfrågor

1. De förfaranden för administrativt samarbete mellan en medlemsstat och Förenade kungariket som anges i bilaga VI och som inleddes i enlighet med unionsrätten före övergångsperiodens utgång ska slutföras av den medlemsstaten och Förenade kungariket i enlighet med relevanta unionsrättsliga bestämmelser.

2. De förfaranden för administrativt samarbete mellan en medlemsstat och Förenade kungariket som anges i bilaga VI och som inleddes inom en period på tre år från övergångsperiodens utgång, men som gäller sakförhållanden som inträffade före övergångsperiodens utgång, ska slutföras av den medlemsstaten och Förenade kungariket i enlighet med relevanta unionsrättsliga bestämmelser.

Artikel 99

Administrativt samarbete i frågor som rör indirekt beskattning

1. Rådets förordning (EU) nr 904/2010⁽¹²⁶⁾ ska tillämpas till och med fyra år efter övergångsperiodens utgång med avseende på samarbete mellan de behöriga myndigheter som ansvarar för tillämpningen av mervärdesskattelagstiftningen i medlemsstaterna och Förenade kungariket när det gäller transaktioner som ägde rum före övergångsperiodens utgång samt när det gäller transaktioner som omfattas av artikel 51.1 i detta avtal.

2. Rådets förordning (EU) nr 389/2012⁽¹²⁷⁾ ska tillämpas till och med fyra år efter övergångsperiodens utgång med avseende på samarbete mellan de behöriga myndigheter som ansvarar för tillämpningen av punktskattelagstiftningen i medlemsstaterna och Förenade kungariket när det gäller förflyttningar av punktskattepliktiga varor som ägde rum före övergångsperiodens utgång och när det gäller förflyttningar av punktskattepliktiga varor som omfattas av artikel 52 i detta avtal.

3. Med avvikelse från artikel 8 ska Förenade kungariket, i den omfattning som är strikt nödvändig för att Förenade kungariket ska kunna utöva sina rättigheter och fullgöra skyldigheter enligt den här artikeln, ha åtkomst till de nät, informationssystem och databaser som förtecknas i bilaga IV. Förenade kungariket ska till unionen återbetala de faktiska kostnader som uppkommit för unionen till följd av underlättandet av denna åtkomst. Unionen ska senast den 31 mars varje år till och med utgången av den period som avses i bilaga IV meddela Förenade kungariket detta kostnadsbelopp. Om det meddelade beloppet för de faktiska kostnaderna betydligt avviker från det belopp, motsvarande den bästa uppskattningen, som meddelats av unionen till Förenade kungariket före undertecknandet av detta avtal, ska Förenade kungariket utan dröjsmål betala beloppet motsvarande den bästa uppskattningen till unionen, och gemensamma kommittén ska bestämma hur skillnaden mellan de faktiska kostnaderna och beloppet motsvarande den bästa uppskattningen ska hanteras.

⁽¹²⁶⁾ Rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri (EUT L 268, 12.10.2010, s. 1).

⁽¹²⁷⁾ Rådets förordning (EU) nr 389/2012 av den 2 maj 2012 om administrativt samarbete i fråga om punktskatter och om upphävande av förordning (EG) nr 2073/2004 (EUT L 121, 8.5.2012, s. 1).

Artikel 100

Ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder

1. Rådets direktiv 2010/24/EU ⁽¹²⁸⁾ ska tillämpas till och med fem år efter övergångsperiodens utgång mellan medlemsstaterna och Förenade kungariket när det gäller fordringar på belopp som förföll till betalning före övergångsperiodens utgång, fordringar som rör transaktioner som ägde rum före övergångsperiodens utgång men där beloppen förföll till betalning efter den perioden samt fordringar rörande transaktioner som omfattas av artikel 51.1 i detta avtal eller förflyttningar av punktskattepliktiga varor som omfattas av artikel 52 i detta avtal.
2. Med avvikelse från artikel 8 ska Förenade kungariket, i den omfattning som är strikt nödvändig för att Förenade kungariket ska kunna utöva sina rättigheter och fullgöra skyldigheter enligt den här artikeln, ha åtkomst till de nät, informationssystem och databaser som förtecknas i bilaga IV. Förenade kungariket ska till unionen återbetala de faktiska kostnader som uppkommit för unionen till följd av underlättandet av denna åtkomst. Unionen ska senast den 31 mars varje år till och med utgången av den period som avses i bilaga IV meddela Förenade kungariket detta kostnadsbelopp. Om det meddelade beloppet för de faktiska kostnaderna betydligt avviker från det belopp, motsvarande den bästa uppskattningen, som meddelats av unionen till Förenade kungariket före undertecknandet av detta avtal, ska Förenade kungariket utan dröjsmål betala beloppet motsvarande den bästa uppskattningen till unionen, och gemensamma kommittén ska bestämma hur skillnaden mellan de faktiska kostnaderna och beloppet motsvarande den bästa uppskattningen ska hanteras.

AVDELNING XII

IMMUNITET OCH PRIVILEGIER

Artikel 101

Definitioner

1. I denna avdelning avses med *ledamöter av institutionerna*, oavsett nationalitet, Europeiska rådets ordförande, Europeiska kommissionens ledamöter, domare, generaladvokater, justitiereferenter och biträdande referenter vid Europeiska unionens domstol, revisionsrättens ledamöter, ledamöterna av Europeiska centralbankens organ, ledamöterna av Europeiska investeringsbankens organ samt alla andra personer som är att jämställa med dessa kategorier av personer enligt unionsrätten vid tillämpningen av protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier (nedan kallat *protokollet om immunitet och privilegier*). Begreppet *ledamöter av institutionerna* inbegriper inte ledamöter av Europaparlamentet.
2. Rådets förordning (Euratom, EKSG, EEG) nr 549/69 ⁽¹²⁹⁾ ska tillämpas för att fastställa de grupper av tjänstemän och övriga anställda som omfattas av artiklarna 110–113 i detta avtal.

Kapitel 1

UNIONENS EGENDOM, MEDEL, TILLGÅNGAR OCH TRANSAKTIONER

Artikel 102

Okränkbarhet

Artikel 1 i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas med avseende på unionens lokaler, byggnader, egendom och tillgångar i Förenade kungariket som unionen använder före övergångsperiodens utgång, till dess att de inte längre används officiellt eller har avlägsnats från Förenade kungariket. Unionen ska underrätta Förenade kungariket när dess lokaler, byggnader, egendom eller tillgångar inte längre används officiellt eller har avlägsnats från Förenade kungariket.

⁽¹²⁸⁾ Rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder (EUT L 84, 31.3.2010, s. 1).

⁽¹²⁹⁾ Rådets förordning (Euratom, EKSG, EEG) nr 549/69 av den 25 mars 1969 om fastställande av de grupper av tjänstemän och övriga anställda i Europeiska gemenskaperna som skall omfattas av bestämmelserna i artikel 12, artikel 13 andra stycket samt artikel 14 i protokollet om immunitet och privilegier för Europeiska gemenskaperna (EGT L 74, 27.3.1969, s. 1).

Artikel 103

Arkiv

Artikel 2 i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas på alla unionens arkiv i Förenade kungariket vid övergångsperiodens utgång, till dess att de har avlägsnats från Förenade kungariket. Unionen ska underrätta Förenade kungariket när något av dess arkiv avlägsnas från Förenade kungariket.

Artikel 104

Beskattning

Artikel 3 i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas på unionens tillgångar, inkomster och annan egendom i Förenade kungariket vid övergångsperiodens utgång, till dess att de inte längre används officiellt eller har avlägsnats från Förenade kungariket.

Kapitel 2

MEDDELANDEN

Artikel 105

Meddelanden

Artikel 5 i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas i Förenade kungariket med avseende på unionens officiella meddelanden, officiella korrespondens och översändande av handlingar kopplade till unionens verksamheter enligt detta avtal.

Kapitel 3

EUROPAPARLAMENTETS LEDAMÖTER

Artikel 106

Immunitet för Europaparlaments ledamöter

Artikel 8 i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas i Förenade kungariket i fråga om yttranden som gjorts eller röster som avlagts före övergångsperiodens utgång av Europaparlamentets ledamöter, även före detta ledamöter, oavsett nationalitet, under utövandet av deras ämbete.

Artikel 107

Social trygghet

Före detta ledamöter av Europaparlamentet, oavsett nationalitet, som får pension i den egenskapen och personer med rätt till efterlevandepension i egenskap av efterlevande till före detta ledamöter, oavsett nationalitet, ska vara undantagna från obligatorisk anslutning och betalning till nationella system för social trygghet i Förenade kungariket, enligt samma villkor som var tillämpliga den sista dagen i övergångsperioden, förutsatt att de före detta ledamöterna av Europaparlamentet var ledamöter av Europaparlamentet före övergångsperiodens utgång.

Artikel 108

Undvikande av dubbelbeskattning av pensioner och övergångsersättningar

Artiklarna 12, 13 och 14 i Europaparlamentets beslut 2005/684/EG, Euratom ⁽¹³⁰⁾ ska tillämpas i Förenade kungariket med avseende på pensioner och övergångsersättningar som betalas till före detta ledamöter av Europaparlamentet, oavsett nationalitet, och artikel 17 i det beslutet ska tillämpas med avseende på personer som har rätt till efterlevandepension i egenskap av efterlevande till före detta ledamöter, oavsett nationalitet, i den mån rätten till pension eller övergångsersättning tjänades in före övergångsperiodens utgång.

Kapitel 4

FÖRETRÄDARE FÖR MEDLEMSSTATER OCH FÖRENADE KUNGARIKET SOM DELTAR I ARBETET I UNIONENS INSTITUTIONER

Artikel 109

Immunitet, privilegier och lättnader

1. Artikel 10 i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas i Förenade kungariket i fråga om företrädare för medlemsstater och Förenade kungariket som deltar i arbetet i unionens institutioner, organ och byråer, i fråga om deras rådgivare och tekniska experter samt i fråga om ledamöter av unionens rådgivande organ, oavsett nationalitet, när det gäller deras deltagande i sådant arbete

- a) som ägde rum före övergångsperiodens utgång,
- b) som äger rum efter övergångsperiodens utgång i samband med unionens verksamheter enligt detta avtal.

2. Artikel 10 i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas i unionen i fråga om företrädare för Förenade kungariket som deltar i arbetet i unionens institutioner, organ och byråer och i fråga om deras rådgivare och tekniska experter när det gäller deras deltagande i sådant arbete

- a) som ägde rum före övergångsperiodens utgång,
- b) som äger rum efter övergångsperiodens utgång i samband med unionens verksamheter enligt detta avtal.

Kapitel 5

LEDAMÖTER AV INSTITUTIONERNA, TJÄNSTEMÄN OCH ÖVRIGA ANSTÄLLDA

Artikel 110

Immunitet och privilegier

1. Artikel 11 a i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas i Förenade kungariket med avseende på handlingar som vidtas, inbegripet med avseende på muntliga och skriftliga uttalanden, av ledamöter av institutionerna, unionens tjänstemän och övriga anställda, inbegripet före detta ledamöter, före detta tjänstemän och före detta övriga anställda, oavsett nationalitet, i deras tjänsteutövning

- a) före övergångsperiodens utgång,
- b) efter övergångsperiodens utgång i samband med unionens verksamheter enligt detta avtal.

⁽¹³⁰⁾ Europaparlamentets beslut 2005/684/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga (EUT L 262, 7.10.2005, s. 1).

2. Artikel 3 första, andra och tredje styckena i protokoll nr 3 om stadgan för Europeiska unionens domstol ska tillämpas i Förenade kungariket på domarna vid Europeiska unionens domstol och generaladvokaterna till dess att de avgöranden av Europeiska unionens domstol i alla de förfaranden och begäranden om förhandsavgörande som avses i artiklarna 86 och 87 i detta avtal har vunnit laga kraft, och ska därefter tillämpas, även i fråga om före detta domare och före detta generaladvokater, på alla handlingar som de vidtar i sin tjänsteutövning, inbegripet muntliga och skriftliga uttalanden, före övergångsperiodens utgång eller i samband med de förfaranden som avses i artiklarna 86 och 87.

3. Artikel 11 b–e i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas i Förenade kungariket på unionens tjänstemän och övriga anställda, oavsett nationalitet, samt på deras äkta makar och av dem försörjda familjemedlemmar, oavsett nationalitet, om dessa tjänstemän eller övriga anställda tillträdde sin tjänst vid unionen före övergångsperiodens utgång, till dess att de personernas flytt till unionen är avslutad.

Artikel 111

Beskattning

Artikel 12 i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas i Förenade kungariket på ledamöter av institutionerna, unionens tjänstemän och övriga anställda, oavsett nationalitet, inbegripet före detta ledamöter, före detta tjänstemän och före detta övriga anställda, om dessa ledamöter, tjänstemän eller övriga anställda tillträdde sin tjänst vid unionen före övergångsperiodens utgång, under förutsättning att de berörda personerna är skyldiga att betala skatt till unionen på de löner, arvoden och pensioner de får av unionen.

Artikel 112

Skatterättslig hemvist

1. Artikel 13 i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas på ledamöter av institutionerna, unionens tjänstemän och övriga anställda, oavsett nationalitet, som tillträdde sin tjänst vid unionen före övergångsperiodens utgång, samt vad avser äkta makar som inte utövar någon egen yrkesverksamhet och barn som sådana ledamöter, tjänstemän eller övriga anställda försörjer och har hand om.

2. Punkt 1 ska tillämpas endast på personer som enbart på grund av sin tjänsteutövning i unionen bosatt sig i en medlemsstat och som vid tiden för sitt tjänstetillträde vid unionen hade skatterättslig hemvist i Förenade kungariket, samt på personer som bosatt sig i Förenade kungariket enbart på grund av sin tjänsteutövning i unionen och som vid tiden för sitt tjänstetillträde vid unionen hade skatterättslig hemvist i en medlemsstat.

Artikel 113

Socialförsäkringsavgifter

Ledamöter av institutionerna, unionens tjänstemän och övriga anställda, oavsett nationalitet, inbegripet före detta ledamöter, tjänstemän och övriga anställda, som tillträdde sin tjänst vid unionen före övergångsperiodens utgång och är bosatta i Förenade kungariket, samt äkta makar som inte utövar någon egen yrkesverksamhet och barn som sådana ledamöter, tjänstemän eller övriga anställda försörjer och har hand om, oavsett nationalitet, ska vara undantagna från obligatorisk anslutning till och betalningar till Förenade kungarikets nationella sociala trygghetssystem, enligt samma villkor som var tillämpliga den sista dagen i övergångsperioden, förutsatt att de berörda personerna är anslutna till unionens sociala trygghetssystem.

Artikel 114

Överföring av pensionsrättigheter

Vad gäller unionens tjänstemän och övriga anställda, oavsett nationalitet, inbegripet före detta tjänstemän och före detta övriga anställda, som tillträdde sin tjänst vid unionen före övergångsperiodens utgång och som ansöker om att överföra pensionsrättigheter från eller till Förenade kungariket enligt artikel 11.1, 11.2 eller 11.3 och artikel 12 i bilaga VIII till tjänsteföreskrifterna för Europeiska unionens tjänstemän⁽¹³⁾ eller artiklarna 39, 109 och 135 i anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska unionen, ska Förenade kungarikets skyldigheter vara desamma som de som gällde före övergångsperiodens utgång.

Artikel 115

Arbetslöshetsförsäkring

Artiklarna 28a, 96 och 136 i anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska unionen ska tillämpas på övriga unionsanställda, oavsett nationalitet, inbegripet före detta övriga anställda, som bidragit till unionens system för arbetslöshetsförsäkring före övergångsperiodens utgång, om de är bosatta i Förenade kungariket och är registrerade hos de myndigheter i Förenade kungariket som ansvarar för arbetslöshet efter övergångsperiodens utgång.

Kapitel 6

ANDRA BESTÄMMELSER

Artikel 116

Upphävande av immunitet och samarbete

1. Artiklarna 17 och 18 i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas med avseende på immunitet, privilegier och lättnader som beviljas enligt denna avdelning.
2. När unionen fattar ett beslut enligt artikel 17 i protokollet om immunitet och privilegier om huruvida den ska upphäva immunitet på begäran av Förenade kungarikets myndigheter, ska den behandla begäran på samma sätt som en begäran från medlemsstaternas myndigheter i en jämförbar situation.
3. På begäran av Förenade kungarikets myndigheter ska unionen underrätta de myndigheterna om en persons status som är relevant för personens rätt till privilegier eller immunitet enligt denna avdelning.

Artikel 117

Europeiska centralbanken

1. Denna avdelning ska tillämpas med avseende på Europeiska centralbanken (nedan kallad ECB), ledamöterna av dess organ, dess personal och företrädarna för de nationella centralbankerna i Europeiska centralbankssystemet (nedan kallat ECBS) som deltar i ECB:s verksamhet.
2. Artikel 22 andra stycket i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas på ECB, ledamöterna av dess organ, dess personal och företrädarna för de nationella centralbankerna i ECBS som deltar i ECB:s verksamhet samt på ECB:s egendom, tillgångar och transaktioner i Förenade kungariket som innehas, förvaltas eller utförs enligt protokoll nr 4 om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken.
3. Punkt 2 ska tillämpas på
  - a) egendom och tillgångar tillhörande ECB som innehas i Förenade kungariket vid övergångsperiodens utgång, och

⁽¹³⁾ Tjänsteföreskrifter för Europeiska unionens tjänstemän, i enlighet med rådets förordning (EEG, Euratom, EKSG) nr 259/68 av den 29 februari 1968 om fastställande av tjänsteföreskrifter för tjänstemännen i Europeiska gemenskaperna och anställningsvillkor för övriga anställda i dessa gemenskaper samt om införande av särskilda tillfälliga åtgärder beträffande kommissionens tjänstemän (EGT L 56, 4.3.1968, s. 1).

- b) ECB:s transaktioner i Förenade kungariket eller med Förenade kungarikets motparter och kompletterande verksamhet i anslutning därtill som var pågående vid övergångsperiodens utgång eller som inleds efter övergångsperiodens utgång som en del av dess verksamheter till stöd för transaktioner som var pågående vid övergångsperiodens utgång, till och med deras slutliga förfallodag, avyttring eller slutförande.

Artikel 118

Europeiska investeringsbanken

1. Denna avdelning ska tillämpas på Europeiska investeringsbanken (nedan kallad *EIB*), ledamöterna av dess organ, dess personal och företrädare för medlemsstaterna som deltar i dess verksamhet, samt på filialer eller andra enheter som *EIB* upprättat före övergångsperiodens utgång i enlighet med artikel 28.1 i protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga, särskilt Europeiska investeringsfonden.
2. Artikel 21 andra stycket i protokollet om immunitet och privilegier ska tillämpas på *EIB*, ledamöterna av dess organ, dess personal och företrädare för medlemsstaterna som deltar i dess verksamhet, samt på filialer eller andra enheter som *EIB* upprättat före övergångsperiodens utgång i enlighet med artikel 28.1 i protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga, särskilt Europeiska investeringsfonden.
3. Punkt 2 ska tillämpas på
  - a) egendom och tillgångar tillhörande *EIB* eller filialer och andra enheter som *EIB* upprättat före övergångsperiodens utgång i enlighet med artikel 28.1 i protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga, särskilt Europeiska investeringsfonden, och som innehas i Förenade kungariket vid övergångsperiodens utgång, och
  - b) upplånings-, finansierings-, garanti-, investerings- och likviditetsverksamhet och insatser i form av teknisk assistans som utförs av *EIB* och filialer och andra enheter som *EIB* upprättat före övergångsperiodens utgång i enlighet med artikel 28.1 i protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga, särskilt Europeiska investeringsfonden, i Förenade kungariket eller med Förenade kungarikets motparter, och kompletterande verksamhet i anslutning därtill som var pågående vid övergångsperiodens utgång eller som inleds efter övergångsperiodens utgång som en del av deras aktiviteter till stöd för verksamhet som var pågående vid övergångsperiodens utgång, till och med deras slutliga förfallodag, avyttring eller slutförande.

Artikel 119

Värdavtal

Överenskommelsen om säte mellan Förenade kungariket och Europeiska bankmyndigheten av den 8 maj 2012, skriftväxlingen om tillämpningen i Förenade kungariket av protokollet om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier på Europeiska myndigheten för utvärdering av läkemedel av den 24 juni 1996, samt överenskommelsen om sätet för säkerhetsövervakningscentrumet för Galileo av den 17 juli 2013 ska tillämpas på Europeiska bankmyndigheten, Europeiska läkemedelsmyndigheten respektive säkerhetsövervakningscentrumet för Galileo till dess att deras flytt till en medlemsstat är avslutad. Dagen för unionens underrättelse om att flytten är avslutad ska utgöra dagen för dessa värdavtals upphörande.

AVDELNING XIII

ÖVRIGA FRÅGOR RÖRANDE UNIONENS INSTITUTIONERS, ORGANS OCH BYRÅERS FUNKTION

Artikel 120

Tystnadsplikt

Artikel 339 i EUF-fördraget och andra unionsrättsliga bestämmelser som ålägger vissa personer samt unionens institutioner, organ och byråer tystnadsplikt ska tillämpas i Förenade kungariket med avseende på all information som omfattas av tystnadsplikt och som inhämtats antingen före övergångsperiodens utgång eller efter övergångsperiodens

utgång i samband med unionens verksamheter enligt detta avtal. Förenade kungariket ska respektera dessa personers, institutioners, organs och byråers tystnadsplikt och säkerställa att den efterlevs på dess territorium.

Artikel 121

Diskretionsplikt

Artikel 19 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen och andra unionsrättsliga bestämmelser som ålägger vissa personer diskretionsplikt ska tillämpas i Förenade kungariket på information som inhämtats antingen före övergångsperiodens utgång eller efter övergångsperiodens utgång i samband med unionens verksamheter enligt detta avtal. Förenade kungariket ska respektera dessa personers diskretionsplikt och säkerställa att den efterlevs på dess territorium.

Artikel 122

Tillgång till handlingar

1. Vid tillämpningen av de unionsrättsliga bestämmelserna om tillgång till unionens institutioners, organs och byråers handlingar ska alla hänvisningar till medlemsstaterna och deras myndigheter förstås så att de inbegriper Förenade kungariket och dess myndigheter med avseende på handlingar som upprättats eller erhållits av unionens institutioner, organ och byråer

- a) före övergångsperiodens utgång, eller
- b) efter övergångsperiodens utgång i samband med unionens verksamheter enligt detta avtal.

2. Artiklarna 5 och 9.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001⁽¹²⁾ och artikel 5 i Europeiska centralbankens beslut ECB/2004/3⁽¹³⁾ ska tillämpas i Förenade kungariket med avseende på alla handlingar som omfattas av de bestämmelserna och som erhållits av Förenade kungariket

- a) före övergångsperiodens utgång, eller
- b) efter övergångsperiodens utgång i samband med unionens verksamheter enligt detta avtal.

Artikel 123

Europeiska centralbanken

1. Artiklarna 9.1, 17, 35.1, 35.2 och 35.4 i protokoll nr 4 om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken ska tillämpas på ECB, ledamöterna av dess organ, dess personal och företrädarna för de nationella centralbankerna i ECBS som deltar i ECB:s verksamhet samt på ECB:s egendom, tillgångar och transaktioner i Förenade kungariket som innehas, förvaltas eller genomförs enligt det protokollet. ECB ska vara undantaget från alla skyldigheter att registrera sig i Förenade kungariket eller inhämta varje form av licens, tillstånd eller annat godkännande eller medgivande från Förenade kungariket för att genomföra sina transaktioner.

2. Punkt 1 ska tillämpas på

- a) ECB:s egendom och tillgångar som innehas i Förenade kungariket vid övergångsperiodens utgång, och
- b) ECB:s transaktioner i Förenade kungariket eller med Förenade kungarikets motparter, och kompletterande verksamhet i anslutning därtill, som var pågående vid övergångsperiodens utgång eller som inleddes efter övergångsperiodens utgång som en del av dess verksamheter till stöd för transaktioner som var pågående vid övergångsperiodens utgång, till och med deras slutliga förfallodag, avyttring eller slutförande.

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (EGT L 145, 31.5.2001, s. 43).

⁽¹³⁾ Europeiska centralbankens beslut av den 4 mars 2004 om allmänhetens tillgång till Europeiska centralbankens handlingar (ECB/2004/3) (2004/258/EG) (EUT L 80, 18.3.2004, s. 42).

Artikel 124

Europeiska investeringsbanken

1. Artiklarna 13, 20.2, 23.1, 23.4 och 26 och artikel 27 första stycket i protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga ska tillämpas på EIB, ledamöterna av dess organ, dess personal och företrädare för medlemsstaterna som deltar i dess verksamhet, samt på alla filialer eller andra enheter som EIB upprättat före övergångsperiodens utgång i enlighet med artikel 28.1 i det protokollet, särskilt Europeiska investeringsfonden. EIB och Europeiska investeringsfonden ska vara befriade från alla skyldigheter att registrera sig i Förenade kungariket eller inhämta varje form av licens, tillstånd eller annat godkännande eller medgivande från Förenade kungariket för att genomföra sina transaktioner. Förenade kungarikets valuta ska förbli fritt överlåtbar och konvertibel, med förbehåll för artikel 23.2 i protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga beträffande möjligheten att konvertera Förenade kungarikets valuta till en icke-medlemsstats valuta med avseende på sådana transaktioner.

2. Punkt 1 ska tillämpas på

- a) egendom och tillgångar tillhörande EIB eller filialer och andra enheter som EIB upprättat före övergångsperiodens utgång i enlighet med artikel 28.1 i protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga, särskilt Europeiska investeringsfonden, som innehas i Förenade kungariket vid övergångsperiodens utgång, och
- b) sådan upplånings-, finansierings-, garanti-, investerings- och likviditetsverksamhet och verksamhet för tekniskt stöd som utförs av EIB eller filialer eller andra enheter som EIB upprättat före övergångsperiodens utgång i enlighet med artikel 28.1 i protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga, särskilt Europeiska investeringsfonden, i Förenade kungariket eller med Förenade kungarikets motparter, och all kompletterande verksamhet i anslutning därtill som var pågående vid övergångsperiodens utgång eller som inleds efter övergångsperiodens utgång som en del av deras verksamhet till stöd för transaktioner som var pågående vid övergångsperiodens utgång, till och med deras slutliga förfallodag, avyttring eller slutförande.

Artikel 125

Europaskolor

1. Förenade kungariket ska vara bundet av konventionen med stadga för Europaskolorna⁽¹³⁴⁾, samt av de regler om ackrediterade Europaskolor som styrelsen för Europaskolorna antagit, till och med slutet av det läsår som pågår vid övergångsperiodens utgång.

2. Förenade kungariket ska, med avseende på elever som före den 31 augusti 2021 erhöi en europeisk studentexamen och med avseende på elever som före den 31 augusti 2021 är inskrivna i utbildning på sekundär nivå vid en Europaskola och erhåller en europeisk studentexamen efter detta datum, säkerställa att dessa elever åtnjuter de rättigheter som anges i artikel 5.2 i konventionen med stadga för Europaskolorna.

FJÄRDE DELEN

ÖVERGÅNG

Artikel 126

Övergångsperiod

En övergångsperiod eller genomförandeperiod ska börja löpa den dag då detta avtal träder i kraft och upphöra den 31 december 2020.

⁽¹³⁴⁾ EGT L 212, 17.8.1994, s. 3.

Artikel 127

Övergångens omfattning

1. Om inte annat föreskrivs i detta avtal ska unionsrätten vara tillämplig på och i Förenade kungariket under övergångsperioden.

Följande bestämmelser i fördragen och i akter antagna av unionens institutioner, organ och byråer ska dock inte vara tillämpliga på och i Förenade kungariket under övergångsperioden:

- a) Bestämmelser i fördragen och akter som enligt protokoll nr 15 om vissa bestämmelser angående Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, protokoll nr 19 om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar eller protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, eller enligt fördragets bestämmelser om fördjupat samarbete inte var bindande för och i Förenade kungariket före dagen för ikraftträdandet av detta avtal, liksom akter om ändring av sådana akter.
- b) Artikel 11.4 i EU-fördraget, artikel 20.2 b, artikel 22 och artikel 24 första stycket i EUF-fördraget, artiklarna 39 och 40 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt akter antagna med stöd av de bestämmelserna.

2. Om unionen och Förenade kungariket sluter ett avtal om sina framtida förbindelser på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken som blir tillämpligt under övergångsperioden, ska avdelning V kapitel 2 i EU-fördraget och akter antagna med stöd av de bestämmelserna upphöra att gälla i förhållande till Förenade kungariket från och med det avtalets tillämpningsdatum.

3. Under övergångsperioden ska den unionsrätt som är tillämplig enligt punkt 1 ha samma rättsverkningar med avseende på och i Förenade kungariket som inom unionen och dess medlemsstater, och den ska tolkas och tillämpas enligt samma metoder och allmänna principer som de som är tillämpliga inom unionen.

4. Förenade kungariket ska inte delta i något fördjupat samarbete

- a) med avseende på vilket bemyndigande gavs efter dagen för ikraftträdandet av detta avtal, eller
- b) inom vilket inga akter hade antagits före dagen för ikraftträdandet av detta avtal.

5. Under övergångsperioden ska, med avseende på åtgärder som ändrar, utvecklar eller ersätter en befintlig åtgärd som vidtagits enligt tredje delen avdelning V i EUF-fördraget och som Förenade kungariket är bundet av före dagen för ikraftträdandet av detta avtal, artikel 5 i protokoll nr 19 om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar och artikel 4a i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa fortsätta att gälla i tillämpliga delar. Förenade kungariket ska dock inte ha rätt att meddela att det önskar delta i tillämpningen av andra nya åtgärder enligt tredje delen avdelning V i EUF-fördraget än dem som avses i artikel 4a i protokoll nr 21.

För att underlätta fortsatt samarbete mellan unionen och Förenade kungariket enligt de villkor för samarbete med tredjeländer som anges i de relevanta åtgärderna, får unionen inbjuda Förenade kungariket att samarbeta i fråga om nya åtgärder som antas enligt tredje delen avdelning V i EUF-fördraget.

6. Om inte annat föreskrivs i detta avtal ska under övergångsperioden alla hänvisningar till medlemsstaterna i den unionsrätt som är tillämplig enligt punkt 1, inbegripet såsom denna är genomförd och tillämpas av medlemsstaterna, förstås så att de inbegriper Förenade kungariket.

7. Med avvikelse från punkt 6 gäller följande:
- a) Vid tillämpningen av artiklarna 42.6 och 46 i EU-fördraget samt av protokoll nr 10 om det permanenta strukturerade samarbete som inrättas genom artikel 42 i EU-fördraget, ska alla hänvisningar till medlemsstaterna förstås så att de inte inbegriper Förenade kungariket. Detta ska inte hindra möjligheten för Förenade kungariket att i undantagsfall bjudas in att delta som tredjeland i enskilda projekt enligt villkoren i rådets beslut (Gusp) 2017/2315 ⁽¹³⁵⁾ eller i andra former av samarbete i den utsträckning som är tillåten och enligt de villkor som anges i framtida unionsakter som antas med stöd av artiklarna 42.6 och 46 i EU-fördraget.
  - b) Om det i unionsakter föreskrivs om deltagande av medlemsstater, medborgare i medlemsstater eller fysiska eller juridiska personer som är bosatta i eller är etablerade i en medlemsstat i informationsutbyten, förfaranden eller program som fortsätter att genomföras eller inleds efter övergångsperiodens utgång, och om ett sådant deltagande skulle ge tillgång till säkerhetsrelaterad känslig information som bara medlemsstater, medborgare i medlemsstater eller fysiska eller juridiska personer som uppehåller sig i eller är etablerade i en medlemsstat ska ha kännedom om, ska under sådana exceptionella omständigheter hänvisningar till medlemsstaterna i sådana unionsakter förstås så att de inte inbegriper Förenade kungariket. Unionen ska underrätta Förenade kungariket om tillämpningen av denna avvikelse.
  - c) Vid rekrytering av tjänstemän och övriga anställda vid unionens institutioner, organ och byråer ska alla hänvisningar till medlemsstaterna i artiklarna 27 och 28 a i tjänsteföreskrifterna och artikel 1 i bilaga X till dessa samt i artiklarna 12, 82 och 128 i anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska unionen, eller i relevanta bestämmelser i andra personalregler som är tillämpliga på dessa institutioner, organ och byråer, förstås så att de inte inbegriper Förenade kungariket.

Artikel 128

Institutionella villkor

1. Trots artikel 127 ska artikel 7 tillämpas under övergångsperioden.
2. Vid tillämpningen av fördragen ska under övergångsperioden Förenade kungarikets parlament inte anses som ett nationellt parlament i en medlemsstat, utom vad gäller artikel 1 i protokoll nr 1 om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen samt, vad avser offentliga förslag, artikel 2 i det protokollet.
3. Under övergångsperioden ska de fördragsbestämmelser som tillerkänner medlemsstaterna institutionella rättigheter som gör det möjligt för dem att lägga fram ett förslag, ett initiativ, en anmodan eller en begäran för institutionerna förstås så att de inte inbegriper Förenade kungariket ⁽¹³⁶⁾.
4. Beträffande deltagande i de institutionella arrangemang som anges i artiklarna 282 och 283 i EUF-fördraget och i protokoll nr 4 om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken, med undantag av artikel 21.2 i det protokollet, ska Bank of England under övergångsperioden inte betraktas som en nationell centralbank i en medlemsstat.
5. Med avvikelse från punkt 1 i denna artikel och från artikel 7 får Förenade kungarikets företrädare eller experter, eller experter utsedda av Förenade kungariket, under övergångsperioden efter inbjudan undantagsvis delta i möten eller delar av möten i de kommittéer som avses i artikel 3.2 i förordning (EU) nr 182/2011, möten eller delar av möten i kommissionens expertgrupper, möten eller delar av möten i andra liknande församlingar samt möten eller delar av möten i organ där företrädare eller experter från medlemsstaterna eller experter som utsetts av medlemsstaterna deltar, förutsatt att ett av följande villkor är uppfyllt:
  - a) Diskussionen rör individuella akter som under övergångsperioden ska riktas till Förenade kungariket eller till fysiska eller juridiska personer som uppehåller sig i eller är etablerade i Förenade kungariket.

⁽¹³⁵⁾ Rådets beslut (Gusp) 2017/2315 av den 11 december 2017 om upprättande av permanent strukturerat samarbete och om fastställande av förteckningen över deltagande medlemsstater (EUT L 331, 14.12.2017, s. 57).

⁽¹³⁶⁾ Detta bör särskilt avse artiklarna 7, 30, 42.4, 48.2–48.6 och 49 i EU-fördraget och artiklarna 25, 76 b, 82.3, 83.3, 86.1, 87.3, 135, 218.8, 223.1, 262, 311 och 341 i EUF-fördraget.

- b) Förenade kungarikets närvaro är nödvändig och i unionens intresse, särskilt för ett verksamt genomförande av unionsrätten under övergångsperioden.

Under sådana möten eller delar av möten ska Förenade kungarikets företrädare eller experter eller experter utsedda av Förenade kungariket inte ha rösträtt, och deras närvaro ska vara begränsad till de punkter på dagordningen som uppfyller villkoren i led a eller b.

6. Under övergångsperioden ska Förenade kungariket inte fungera som ledande myndighet för riskbedömningar, granskningar, godkännanden eller tillstånd på unionsnivå eller när medlemsstaterna agerar gemensamt enligt de akter och bestämmelser som förtecknas i bilaga VII.

7. Under övergångsperioden ska unionen, när utkast till unionsakter identifierar eller hänvisar direkt till specifika myndigheter, förfaranden eller handlingar i medlemsstaterna, samråda med Förenade kungariket om sådana utkast i syfte att säkerställa att sådana akter kan genomföras och tillämpas korrekt av och i Förenade kungariket.

Artikel 129

Särskilda villkor med avseende på unionens yttre åtgärder

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 127.2 ska Förenade kungariket under övergångsperioden vara bundet av sina skyldigheter enligt internationella avtal som ingåtts av unionen, av medlemsstaterna på unionens vägnar eller av unionen och dess medlemsstater gemensamt, enligt vad som avses i artikel 2 a iv. (*)

2. Under övergångsperioden får företrädare för Förenade kungariket inte delta i arbetet inom organ som inrättats enligt internationella avtal som ingåtts av unionen, av medlemsstaterna på unionens vägnar eller av unionen och medlemsstaterna gemensamt, såvida inte

- a) Förenade kungariket deltar för egen räkning, eller
- b) unionen undantagsvis inbjuder Förenade kungariket att delta som en del av unionens delegation i möten eller delar av möten i sådana organ, om unionen anser att Förenade kungarikets deltagande är nödvändigt och ligger i unionens intresse, särskilt för ett verkningfullt genomförande av de avtalen under övergångsperioden; sådant deltagande ska endast vara tillåtet om medlemsstaterna får delta enligt de tillämpliga avtalen.

3. I enlighet med principen om lojalt samarbete ska Förenade kungariket under övergångsperioden avhålla sig från alla åtgärder och initiativ som sannolikt kan skada unionens intressen, särskilt inom ramen för internationella organisationer, organ, konferenser eller forum i vilka Förenade kungariket är självständig part.

4. Trots punkt 3 får Förenade kungariket under övergångsperioden förhandla fram, underteckna och ratificera internationella avtal som det ingått för egen räkning på de områden där unionen har exklusiv befogenhet, förutsatt att de avtalen inte träder i kraft eller är tillämpliga under övergångsperioden, om inte unionen bemyndigar detta.

5. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 127.2 kan, närhelst det finns behov av samordning, samråd ske med Förenade kungariket från fall till fall.

6. Efter ett beslut av rådet som omfattas av avdelning V kapitel 2 i EU-fördraget får Förenade kungariket avge en formell förklaring till unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik som anger att det av vissa angivna skäl av vital betydelse som rör nationell politik inte kommer att tillämpa beslutet i de undantagsfallen. I en anda av ömsesidig solidaritet ska Förenade kungariket avhålla sig från varje åtgärd som sannolikt skulle strida mot eller hindra unionsåtgärder baserade på det beslutet, och medlemsstaterna ska respektera Förenade kungarikets ståndpunkt.

7. Under övergångsperioden ska Förenade kungariket inte tillhandahålla befälhavare för civila insatser, uppdragschefer, insatschefer eller styrkechefer för uppdrag eller insatser enligt artiklarna 42, 43 och 44 i EU-fördraget, och inte heller tillhandahålla operativa högkvarter för sådana uppdrag eller insatser eller fungera som ramnation för unionens stridsgrupper. Under övergångsperioden ska Förenade kungariket inte tillhandahålla chefer för operativa insatser enligt artikel 28 i EU-fördraget.

(*) Unionen kommer att underrätta de övriga parterna i sådana avtal om att Förenade kungariket under övergångsperioden ska behandlas som en medlemsstat vad avser tillämpningen av de avtalen.

Artikel 130

Särskilda villkor med avseende på fiskemöjligheter

1. Vad gäller fastställande av fiskemöjligheter i den mening som avses i artikel 43.3 i EUF-fördraget för perioder inom övergångsperioden ska samråd med Förenade kungariket ske om de fiskemöjligheter som rör Förenade kungariket, inbegripet när det gäller utarbetande av relevanta internationella samråd och förhandlingar.
2. Vid tillämpningen av punkt 1 ska unionen ge Förenade kungariket möjlighet att lämna synpunkter på det årliga meddelandet från Europeiska kommissionen om fiskemöjligheter, de vetenskapliga utlåtandena från relevanta vetenskapliga organ och Europeiska kommissionens förslag om fiskemöjligheter för alla perioder inom övergångsperioden.
3. Trots artikel 129.2 b får unionen, för att låta Förenade kungariket förbereda sitt framtida medlemskap i relevanta internationella forum, undantagsvis inbjuda Förenade kungariket att delta, som en del av unionens delegation, i sådana internationella samråd och förhandlingar som avses i punkt 1 i den här artikeln, i den omfattning medlemsstaterna får delta och det aktuella forumet tillåter det.
4. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 127.1 ska fördelningsnycklarna för relativ stabilitet för den fördelning av fiskemöjligheter som avses i punkt 1 i denna artikel bibehållas.

Artikel 131

Tillsyn och efterlevnad

Under övergångsperioden ska unionens institutioner, organ och byråer ha den behörighet som unionsrätten tilldelar dem i förhållande till Förenade kungariket och till fysiska och juridiska personer som uppehåller sig i eller är etablerade i Förenade kungariket. I synnerhet ska Europeiska unionens domstol ha den behörighet som föreskrivs i fördragen.

Första stycket ska också tillämpas under övergångsperioden i fråga om tolkningen och tillämpningen av detta avtal.

Artikel 132

Förlängning av övergångsperioden

1. Trots artikel 126 får gemensamma kommittén före den 1 juli 2020 anta ett enda beslut om förlängning av övergångsperioden med högst ett eller två år. (**)
2. Om gemensamma kommittén antar ett beslut enligt punkt 1 ska följande gälla:
  - a) Med avvikelse från artikel 127.6 ska Förenade kungariket anses vara ett tredjeland vid genomförandet av unionsprogram och unionsverksamhet för vilka åtaganden gjorts enligt den fleråriga budgetram som gäller från och med 2021.
  - b) Med avvikelse från artikel 127.1 och utan att det påverkar tillämpningen av femte delen i detta avtal ska tillämplig unionsrätt om unionens egna medel avseende de räkenskapsår som omfattas av förlängningen av övergångsperioden inte tillämpas på Förenade kungariket efter den 31 december 2020.
  - c) Med avvikelse från artikel 127.1 i detta avtal ska artiklarna 107, 108 och 109 i EUF-fördraget inte tillämpas på åtgärder av Förenade kungarikets myndigheter, inbegripet i fråga om landsbygdsutveckling, som stöder produktion av och handel med jordbruksprodukter i Förenade kungariket upp till en årlig stödnivå som inte får överstiga de totala utgifter som uppkommit i Förenade kungariket inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitikerna 2019, och förutsatt att en minimiandel av detta undantagna stöd överensstämmer med bestämmelserna i bilaga 2 till WTO-avtalet om jordbruk. Denna minimiandel ska fastställas på grundval av den senaste tillgängliga andel av de totala utgifterna enligt den gemensamma jordbrukspolitikerna i unionen som överensstämmer med bestämmelserna i bilaga 2 till WTO-avtalet om jordbruk. Om den period med vilken övergångsperioden förlängs inte är en multipel av tolv månader ska den maximala årliga nivån på undantaget stöd för det år under vilket den förlängda övergångsperioden omfattar mindre än tolv månader minskas proportionellt.

(**) Vid förlängning kommer unionen att anmäla detta till övriga parter i internationella avtal.

- d) För perioden från och med den 1 januari 2021 till och med övergångsperiodens utgång ska Förenade kungariket bidra till unionens budget enligt vad som fastställts i enlighet med punkt 3.
- e) Med förbehåll för punkt 3 d ska femte delen i detta avtal inte påverkas.
3. Ett beslut av gemensamma kommittén enligt punkt 1 ska
- a) fastställa ett lämpligt belopp för Förenade kungarikets bidrag till unionens budget för perioden från och med den 1 januari 2021 till och med övergångsperiodens utgång, med beaktande av Förenade kungarikets status under den perioden, samt betalningsvillkoren för beloppet,
- b) ange den maximala nivån på det undantagna stödet samt den minimiandel av detta som ska överensstämma med bestämmelserna i bilaga 2 till WTO-avtalet om jordbruk, enligt vad som avses i punkt 2 c,
- c) fastställa alla andra åtgärder som krävs för genomförandet av punkt 2,
- d) anpassa de datum eller perioder som avses i artiklarna 51, 62, 63, 84, 96, 125, 141, 156 och 157 och i bilagorna IV och V så att de återspeglar förlängningen av övergångsperioden.

FEMTE DELEN

FINANSIELLA BESTÄMMELSER

Kapitel 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 133

Valuta som ska användas mellan unionen och Förenade kungariket

Utan att det påverkar tillämplig unionsrätt om unionens egna medel ska alla belopp, skulder, beräkningar, konton och betalningar som avses i denna del upprättas och genomföras i euro.

Artikel 134

Tillgång för revisorer i samband med de finansiella bestämmelserna

Förenade kungariket ska informera unionen om de enheter det gett i uppdrag att granska genomförandet av de finansiella bestämmelser som denna del omfattar.

På begäran av Förenade kungariket ska unionen förse dessa enheter med alla upplysningar som rimligen kan begäras beträffande Förenade kungarikets rättigheter och skyldigheter enligt denna del och ge dem tillräckligt bistånd så att de kan utföra sitt uppdrag. När unionen lämnar upplysningar och bistånd enligt denna artikel ska den agera i enlighet med tillämplig unionsrätt, särskilt unionens dataskyddsregler.

Förenade kungarikets och unionens myndigheter får komma överens om lämpliga administrativa arrangemang för att underlätta tillämpningen av första och andra styckena.

Kapitel 2

FÖRENADE KUNGARIKETS BIDRAG TILL OCH DELTAGANDE I UNIONENS BUDGET

Artikel 135

Förenade kungarikets bidrag till och deltagande i genomförandet av unionens budgetar för åren 2019 och 2020

1. För åren 2019 och 2020 ska Förenade kungariket i enlighet med fjärde delen bidra till och delta i genomförandet av unionens budgetar.

2. Med avvikelser från fjärde delen ska ändringar av rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013⁽¹³⁷⁾ eller beslut 2014/335/EU, Euratom som antas på eller efter dagen för detta avtals ikraftträdande inte tillämpas på Förenade kungariket, i den utsträckning ändringarna påverkar Förenade kungarikets ekonomiska skyldigheter.

Artikel 136

Bestämmelser tillämpliga efter den 31 december 2020 med avseende på egna medel

1. Tillämplig unionsrätt om unionens egna medel för budgetåren till och med 2020 ska fortsätta att tillämpas på Förenade kungariket efter den 31 december 2020, inbegripet när de berörda egna medlen ska göras tillgängliga, korrigeras eller justeras efter den dagen.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 135.2 ska den unionsrätt som avses i punkt 1 i den här artikeln särskilt omfattas följande akter och bestämmelser, med eventuella ändringar, oavsett dag för antagande, ikraftträdande eller tillämpning av ändringarna:

- a) Beslut 2014/335/EU, Euratom.
- b) Förordning (EU, Euratom) nr 609/2014, särskilt artikel 12 i fråga om ränta på belopp som tillhandahållits för sent och artikel 11 vad avser hantering av undantagsklausuler.
- c) Förordning (EU, Euratom) nr 608/2014, särskilt artikel 1 i fråga om beräkning av soldot och artiklarna 2–8 vad avser genomförandeåtgärderna för systemet för egna medel.
- d) Rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1553/89⁽¹³⁸⁾.
- e) Rådets förordning (EG, Euratom) nr 1287/2003⁽¹³⁹⁾.
- f) Kommissionens genomförandebeslut (EU, Euratom) 2018/195⁽¹⁴⁰⁾.
- g) Kommissionens genomförandebeslut (EU, Euratom) 2018/194⁽¹⁴¹⁾.
- h) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046⁽¹⁴²⁾ (nedan kallad *budgetförordningen*).
- i) Artikel 287 i EUF-fördraget vad avser revisionsrättens uppdrag samt andra regler för den institutionen.
- j) Artikel 325 i EUF-fördraget om bedrägeribekämpning och därmed sammanhörande akter, särskilt Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁴³⁾ och rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95⁽¹⁴⁴⁾.
- k) De årliga budgetarna för budgetåren till och med 2020 eller, om den årliga budgeten inte har antagits, de regler som är tillämpliga i enlighet med artikel 315 i EUF-fördraget.

⁽¹³⁷⁾ Rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013 av den 2 december 2013 om den fleråriga budgetramen för 2014–2020 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 884).

⁽¹³⁸⁾ Rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1553/89 av den 29 maj 1989 om den slutliga enhetliga ordningen för uppbörd av egna medel som härrör från mervärdesskatt (EGT L 155, 7.6.1989, s. 9).

⁽¹³⁹⁾ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 1287/2003 av den 15 juli 2003 om harmonisering av bruttonationalinkomsten till marknadspris ("BNI-förordning") (EUT L 181, 19.7.2003, s. 1).

⁽¹⁴⁰⁾ Kommissionens genomförandebeslut (EU, Euratom) 2018/195 av den 8 februari 2018 om fastställande av formulär för rapportering av bedrägerier och oriktigheter som påverkar anspråken på traditionella egna medel samt av kontrollåtgärder avseende traditionella egna medel enligt rådets förordning (EU, Euratom) nr 608/2014 (EUT L 36, 9.2.2018, s. 33).

⁽¹⁴¹⁾ Kommissionens genomförandebeslut (EU, Euratom) 2018/194 av den 8 februari 2018 om fastställande av förlagor för rapporter över räkenskaper för anspråk på egna medel och ett formulär för rapporter om belopp som är omöjliga att uppbära och som motsvarar anspråken på egna medel enligt rådets förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 (EUT L 36, 9.2.2018, s. 20).

⁽¹⁴²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹⁴³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁴⁴⁾ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).

3. Med avvikelse från punkterna 1 och 2 ska följande regler tillämpas på Förenade kungariket efter den 31 december 2020:
- Alla belopp som med avseende på Förenade kungariket uppkommer till följd av justeringar av egna medel som förts in i budgeten och till följd av justeringar avseende överskott eller underskott, med avseende på finansieringen av unionens budgetar till och med 2020 i enlighet med den unionsrätt som avses i punkterna 1 och 2 ska betalas av eller till Förenade kungariket.
  - Om den dag då de egna medlen ska tillhandahållas infaller efter den 28 februari 2021 i enlighet med tillämplig unionsrätt om unionens egna medel ska betalningen ske det av datumet i artikel 148.1 som följer närmast efter den dag då de egna medlen ska tillhandahållas.
  - När det gäller Förenade kungarikets betalningar av traditionella egna medel efter den 28 februari 2021 ska de anspråksbelopp som fastställs i enlighet med artikel 2 i förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 efter avdrag för uppbördskostnader i enlighet med artiklarna 2.3 och 10.3 i beslut 2014/335/EU, Euratom minskas med Förenade kungarikets andel av detta belopp.
  - Med avvikelse från artikel 7 i detta avtal får Förenade kungarikets företrädare eller experter, eller experter utsedda av Förenade kungariket, efter inbjudan undantagsvis närvara utan rösträtt vid mötena i kommittéer som inrättats enligt den tillämpliga unionsrätt som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel, såsom mötena i rådgivande kommittén för egna medel som inrättats genom artikel 7 i förordning (EU, Euratom) nr 608/2014 eller BNI-kommittén som inrättats genom artikel 4 i förordning (EG, Euratom) nr 1287/2003, i den mån arbetet i de kommittéerna rör budgetåren till och med 2020.
  - Korrigeringar och justeringar av momsbaseade egna medel och BNI-baserade egna medel får endast göras om beslut i fråga om de relevanta åtgärderna enligt de bestämmelser som avses i punkterna 1 och 2 fattas senast den 31 december 2028.
  - De särskilda räkenskaper för traditionella egna medel som avses i artikel 6.3 andra stycket i förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 ska vara helt likviderade senast den 31 december 2025. Före den 20 februari 2026 ska en andel – motsvarande den andel av de belopp som gjorts tillgängliga för unionen av de belopp som Förenade kungariket rapporterat till Europeiska kommissionen enligt förfarandet i artikel 13 i förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 under perioden 1 januari 2014–31 december 2020 – av det saldo som fortfarande var bokfört i de räkenskaperna den 31 december 2025 och som inte är föremål för Europeiska kommissionens inspektionsresultat som meddelats före den dagen enligt lagstiftningen om egna medel göras tillgängliga för unionsbudgeten.

Artikel 137

Förenade kungarikets deltagande i genomförandet av unionsprogram och -verksamheter 2019 och 2020

- I enlighet med fjärde delen ska unionsprogram och -verksamheter för vilka åtaganden gjorts enligt den fleråriga budgetramen för åren 2014–2020 (nedan kallad *budgetramen 2014–2020*) eller tidigare budgetplaner med avseende på Förenade kungariket genomföras 2019 och 2020 på grundval av tillämplig unionsrätt.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013⁽⁴⁵⁾, i den lydelse som är tillämplig 2020, ska inte tillämpas i Förenade kungariket för ansökningsåret 2020. Artikel 13 i den förordningen ska dock tillämpas med avseende på Förenade kungarikets ordning för direktstöd för ansökningsåret 2020, under förutsättning att den ordningen är likvärdig med ordningen i förordning (EU) nr 1307/2013, i den lydelse som är tillämplig 2020.

- Med avvikelse från fjärde delen ska Förenade kungariket och projekt belägna i Förenade kungariket endast kunna komma i fråga för finansiella transaktioner som genomförs enligt finansieringsinstrument som förvaltas direkt eller indirekt enligt avdelning X i budgetförordningen eller finansiella transaktioner som garanteras av unionsbudgeten inom

⁽⁴⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013 av den 17 december 2013 om regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitikken och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 637/2008 och rådets förordning (EG) nr 73/2009 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 608).

ramen för Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/1017⁽¹⁴⁶⁾ och Europeiska fonden för hållbar utveckling (EFHU), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601⁽¹⁴⁷⁾, under förutsättning att de finansiella transaktionerna hade godkänts av enheter och organ, däribland EIB och Europeiska investeringsfonden (EIF), eller av personer som anförtrots genomförandet av delar av de åtgärderna före dagen för detta avtals ikraftträdande, även om de finansiella transaktionerna undertecknades efter den dagen. För finansiella transaktioner som godkänts efter dagen för detta avtals ikraftträdande ska enheter etablerade i Förenade kungariket behandlas som enheter belägna utanför unionen.

Artikel 138

Unionsrätt tillämplig efter den 31 december 2020 med avseende på Förenade kungarikets deltagande i genomförandet av unionsprogram och -verksamheter för vilka åtaganden gjorts enligt budgetramen 2014–2020 eller tidigare budgetplaner

1. Vad avser genomförandet av unionsprogram och -verksamheter för vilka åtaganden gjorts enligt budgetramen 2014–2020 eller tidigare budgetplaner ska tillämplig unionsrätt, inbegripet reglerna om finansiella korrigeringar och avslutande av räkenskaper, fortsätta att tillämpas på Förenade kungariket efter den 31 december 2020 till dess att unionsprogrammen och -verksamheterna avslutas.
2. Den tillämpliga unionsrätt som avses i punkt 1 ska särskilt omfatta följande bestämmelser, med eventuella ändringar, oavsett dag för antagande, ikraftträdande eller tillämpning av ändringarna:
  - a) Budgetförordningen.
  - b) Grundläggande akter, i den mening som avses i artikel 2.4 i budgetförordningen, om inrättande av unionsprogram eller -verksamheter som avses i budgetanmärkningarna rörande de avdelningar, kapitel, artiklar eller poster som medlen anslagits under.
  - c) Artikel 299 i EUF-fördraget om verkställbarhet vad gäller betalningsskyldigheter.
  - d) Artikel 287 i EUF-fördraget vad avser revisionsrättens uppdrag samt andra regler för den institutionen.
  - e) Artikel 325 i EUF-fördraget om bekämpning av bedrägeri och därmed sammanhörande akter, särskilt förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och förordning (EG, Euratom) nr 2988/95.
3. Med avvikelse från artikel 7 får Förenade kungarikets företrädare eller experter, eller experter utsedda av Förenade kungariket, efter inbjudan undantagsvis närvara utan rösträtt vid möten i de kommittéer som bistår Europeiska kommissionen i genomförandet och förvaltningen av de program som inrättats enligt den unionsrätt som avses i punkt 1 eller som inrättats av Europeiska kommissionen för genomförande av den unionsrätten, i den mån arbetet i dessa kommittéer rör budgetåren till och med 2020.
4. Med avvikelse från artikel 8 ska Förenade kungariket, i den mån det är strängt nödvändig för genomförandet av de program och verksamheter som avses i punkt 2 b, ha åtkomst till de nät, informationssystem och databaser som inrättats enligt de relevanta grundläggande akterna eller därtill hörande genomföranderegler som antagits med stöd av de grundläggande akterna.
5. På förslag från den kommitté för finansiella bestämmelser som avses i artikel 165.1 f får gemensamma kommittén i enlighet med reglerna i artikel 166 anta tekniska åtgärder för att underlätta avslutandet av program och verksamheter som avses i punkt 1 i den här artikeln eller för att undanta Förenade kungariket från skyldigheter att vidta åtgärder under eller efter avslutandet av de programmen och verksamheterna, vilka saknar relevans för en före detta medlemsstat, under förutsättning att sådana tekniska åtgärder är förenliga med principen om sund ekonomisk förvaltning och inte leder till en fördel för Förenade kungariket eller stödmottagare i Förenade kungariket jämfört med medlemsstater eller tredjeländer som deltar i samma program och verksamheter som finansieras genom unionsbudgeten.

⁽¹⁴⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/1017 av den 25 juni 2015 om Europeiska fonden för strategiska investeringar, Europeiska centrumet för investeringsrådgivning och portalen för investeringsprojekt på europeisk nivå samt om ändring av förordningarna (EU) nr 1291/2013 och (EU) nr 1316/2013 – Europeiska fonden för strategiska investeringar (EUT L 169, 1.7.2015, s. 1).

⁽¹⁴⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601 av den 26 september 2017 om inrättande av Europeiska fonden för hållbar utveckling (EFHU), EFHU-garantin och EFHU-garantifonden (EUT L 249, 27.9.2017, s. 1).

Artikel 139

Förenade kungarikets andel

Förenade kungarikets andel enligt artikel 136.3 a och c och artiklarna 140–147 ska vara en andel som beräknas som kvoten av de egna medel som Förenade kungariket gjort tillgängliga 2014–2020 och de egna medel som alla medlemsstater och Förenade kungariket gjort tillgängliga under den perioden, justerat med det belopp som medlemsstaterna underrättats om före den 1 februari 2022 i enlighet med artikel 10b.5 i förordning (EU, Euratom) nr 609/2014.

Artikel 140

Utestående åtaganden

1. Om inte annat föreskrivs i detta avtal ska Förenade kungariket vara betalningsskyldigt till unionen för Förenade kungarikets andel av de budgetåtaganden i unionsbudgeten och i budgetarna för unionens decentraliserade byråer som är utestående den 31 december 2020 och för Förenade kungarikets andel av åtaganden som görs 2021 avseende överföring av åtagandebemyndiganden från 2020 års budget.

Första stycket ska inte tillämpas på följande åtaganden som är utestående den 31 december 2020:

- a) Åtaganden för program och organ på vilka artikel 11 i förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 är tillämpliga med avseende på Förenade kungariket.
- b) Åtaganden som finansieras med inkomster avsatta för särskilda ändamål i unionsbudgeten.

Beträffande unionens decentraliserade byråer ska beloppen för deras åtaganden som avses i första stycket endast beaktas i proportion till hur stor andel bidragen från unionsbudgeten utgör i deras totala inkomster för perioden 2014–2020.

2. Unionen ska beräkna beloppet för de åtaganden som avses i punkt 1 den 31 december 2020. Den ska underrätta Förenade kungariket om det beloppet senast den 31 mars 2021, tillsammans med en förteckning innehållande referensnyckeln för varje åtagande, de tillhörande budgetposterna och beloppet för varje tillhörande budgetpost.

3. Unionen ska senast den 31 mars varje år med början 2022 lämna följande till Förenade kungariket avseende de åtaganden som avses i punkt 1:

- a) Information om beloppet för de åtaganden som var utestående den 31 december det föregående året och om de betalningar och tillbakadraganden som verkställts det föregående året, inbegripet en uppdatering av den förteckning som avses i punkt 2.
- b) En uppskattning av förväntade betalningar under det innevarande året på grundval av nivån på betalningsbemyndigandena i budgeten.
- c) En uppskattning av Förenade kungarikets förväntade bidrag till sådana betalningar som avses i led b.
- d) Annan information, såsom en betalningsprognos på medellång sikt.

4. Det årliga belopp som ska betalas ska beräknas som Förenade kungarikets andel av den uppskattning som avses i punkt 3 b, justerad med differensen mellan Förenade kungarikets betalningar under det föregående året och Förenade kungarikets andel av unionens betalningar under det föregående året för de utestående åtaganden som avses i punkt 1, minskat med beloppet för finansiella nettokorrigeringar avseende program och verksamheter som finansieras enligt budgetramen 2014–2020 eller tidigare budgetplaner och minskat med inkomsterna från eventuella överträdelseförfaranden rörande en medlemsstats underlåtenhet att tillhandahålla egna medel för budgetåren till och med 2020, förutsatt att dessa belopp förts in i budgeten för det föregående året och är slutgiltiga. Det årliga belopp som Förenade kungariket ska betala ska inte justeras under det aktuella året.

Under 2021 ska det årliga belopp som Förenade kungariket ska betala minskas med Förenade kungarikets andel i finansieringen av budgeten för 2020 av det belopp för betalningsbemyndiganden som överförs från 2020 till 2021 i enlighet med artiklarna 12 och 13 i budgetförordningen och med Förenade kungarikets andel av det totala belopp traditionella egna medel som görs tillgängligt för unionen i januari och februari 2021 och med avseende på vilket unionens anspråk fastställts i enlighet med artikel 2 i förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 i november och december 2020. Unionen ska också till Förenade kungariket återbetala Förenade kungarikets andel av det totala beloppet traditionella egna medel som medlemsstaterna gjort tillgängligt efter den 31 december 2020 för varor som övergått till fri omsättning och för vilka avslutandet av förfaranden för tillfällig lagring eller tullförfaranden enligt artikel 49.2 inleddes senast det datumet.

5. På begäran av Förenade kungariket, som kan göras tidigast efter den 31 december 2028, ska unionen göra en uppskattning av de belopp som återstår att betala för Förenade kungariket enligt denna artikel, på grundval av en regel som beaktar beloppet för utestående åtaganden vid årsslutet och en uppskattning av eventuella tillbakadraganden avseende dessa utestående åtaganden, eventuella finansiella korrigeringar och eventuella inkomster från överträdelseförfaranden efter årsslutet. Efter bekräftelse från Förenade kungariket till den kommitté för finansiella bestämmelser som avses i artikel 165.1 f och till gemensamma kommittén om att Förenade kungariket har godtagit förslaget, ska Förenade kungariket betala det uppskattade beloppet, justerat i enlighet med punkt 4 i den här artikeln, med avseende på Förenade kungarikets betalningar under det föregående året. Vid betalning av de belopp som avses i den här punkten upphävs Förenade kungarikets respektive unionens kvarvarande skyldigheter enligt den här artikeln.

Artikel 141

Böter fastställda senast den 31 december 2020

1. För böter som unionen fastställt senast den 31 december 2020 som blivit slutliga och inte utgör inkomster avsatta för särskilda ändamål, ska unionen till Förenade kungariket återbetala dess andel av det bötesbelopp som unionen uppburit, om inte beloppet redan bokförts som budgetinkomst i unionsbudgeten senast den 31 december 2020.
2. För böter som unionen fastställt efter den 31 december 2020 i ett sådant förfarande som avses i artikel 92.1 ska unionen till Förenade kungariket återbetala dess andel av det bötesbelopp som unionen uppburit när bötesbeloppet blivit slutligt.

Artikel 142

Unionens skulder vid utgången av 2020

1. Förenade kungariket ska vara betalningsskyldigt gentemot unionen för sin andel av finansieringen av de av unionens skulder som uppkommit till och med den 31 december 2020, med följande undantag:
  - a) Skulder med motsvarande tillgångar, inbegripet tillgångar i form av lån till följd av unionens finansiella stöd och tillhörande skulder i balansräkningen, tillgångar som motsvarar fastigheter, anläggningstillgångar och utrustning och avsättningar för Gemensamma forskningscentrumets avveckling av kärntekniska anläggningar, alla hyresrelaterade skyldigheter, immateriella tillgångar och inventarier, alla tillgångar och skulder som avser förvaltning av valutarisker, upplupna och förutbetalda inkomster samt alla avsättningar utom för böter, rättsliga förfaranden och skulder på grund av finansiella garantier.
  - b) Skulder och tillgångar som avser genomförandet av budgeten och förvaltningen av egna medel, inbegripet utestående belopp för förfinansiering, fordringar, kassa, skulder samt upplupna avgifter, inbegripet sådana som avser Europeiska garantifonden för jordbruket eller som redan räknats in de utestående åtagandena.
2. Förenade kungariket ska särskilt vara skyldigt att betala sin andel av unionens skulder för pensionsrättigheter och rättigheter till andra sysselsättningsrelaterade förmåner som uppkommit senast den 31 december 2020. Betalningar med avseende på denna skuld ska göras i enlighet med punkterna 5 och 6.
3. Unionen ska senast den 31 mars varje år med början 2022 underrätta Förenade kungariket om de betalningar som verkställts under det föregående året och som motsvarar de skulder som var utestående den 31 december 2020 och om beloppet för Förenade kungarikets bidrag till de betalningarna.
4. Senast den 31 mars varje år med början 2022 ska unionen till Förenade kungariket överlämna en särskild handling om pensioner som avser situationen den 31 december det föregående året vad gäller den skuld som avses i punkt 2, med följande innehåll:
  - a) De belopp som återstår att betala med avseende på de skulder som beskrivs i punkt 5.
  - b) De beräkningar som gjorts och de uppgifter och antaganden som använts för att fastställa det belopp som Förenade kungariket senast den 30 juni det innevarande året ska betala för personalpensionsbetalningar och unionsbudgetens bidrag till det gemensamma sjukförsäkringssystemet under det föregående året i enlighet med punkt 6 och en uppskattning av dessa belopp för det innevarande året.
  - c) Vad gäller populationen den 31 december 2020, uppgifter om antalet faktiska förmånstagare och uppskattat antal framtida förmånstagare i personalpensions- och sjukförsäkringssystemen vid utgången av det föregående året och deras ackumulerade rättigheter till förmåner efter anställning vid den tidpunkten.

- d) Förenade kungarikets utestående skulder, beräknade med hjälp av försäkringstekniska värderingar i enlighet med de tillämpliga internationella redovisningsstandarderna för den offentliga sektorn (IPSAS) och en redogörelse för hur denna skuld utvecklats i förhållande till det föregående året.

Handlingen får uppdateras den 30 september samma år för att ta hänsyn till de slutgiltiga uppgifterna för det föregående året.

5. Beträffande Förenade kungarikets skuld för pensionsrättigheter och rätt till andra sysselsättningsrelaterade förmåner som avses i punkt 2 vad gäller pensioner för ledamöter och innehavare av höga EU-ämbeten enligt rådets förordning nr 422/67/EEG, 5/67/Euratom ⁽⁴⁸⁾, Europaparlamentets beslut 2005/684/EG, Euratom ⁽⁴⁹⁾ och rådets förordning (EU) 2016/300 ⁽⁵⁰⁾, ska Förenade kungariket bidra till skulderna i enlighet med vad som är bokfört i unionens konsoliderade redovisning för budgetåret 2020 i tio delbetalningar med början den 31 oktober 2021.

6. Beträffande Förenade kungarikets skuld för pensionsrättigheter och rätt till andra sysselsättningsrelaterade förmåner som avses i punkt 2 i fråga om pensioner för unionstjänstemän enligt artiklarna 77–84 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen och i fråga om pensioner för tillfälligt anställda, kontraktsanställda och parlamentsassistenter i enlighet med artiklarna 33–40, artiklarna 101–114 respektive artikel 135 i anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska unionen, ska Förenade kungariket bidra årligen till de nettobetalningar från unionsbudgeten som görs till varje förmånstagare, och till det tillhörande bidraget från unionsbudgeten till det gemensamma sjukförsäkringssystemet för varje förmånstagare eller person som har rätt till förmåner via en förmånstagare. Betalningarna av det bidraget ska inledas den 30 juni 2022.

För de pensioner som avses i första stycket ska Förenade kungarikets betalning vara summan av de nettobetalningar från unionsbudgeten som under det föregående året gjorts för varje förmånstagare, multiplicerad med Förenade kungarikets andel och med en andel som är specifik för varje förmånstagare (nedan kallad *specifik andel*). Den specifika andelen ska vara följande:

- För en förmånstagare som erhåller pension den 1 januari 2021 ska den specifika andelen vara 100 %.
- För alla andra förmånstagare till en pension ska den specifika andelen beräknas som kvoten av de pensionsrättigheter som förvärvats i enlighet med tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen, särskilt bilaga VIII, senast den 31 december 2020, inklusive pensionsrättigheter som har överförts till det systemet senast den dagen, och de förvärvade pensionsrättigheterna på pensioneringsdagen, eller dödsdagen om denna infaller tidigare, eller den dag då personen lämnar systemet.
- Med avseende på budgetens bidrag till det gemensamma sjukförsäkringssystemet ska den specifika andelen beräknas som kvoten av det antal år under vilka förmånstagaren bidrog till pensionssystemet fram till och med den 31 december 2020 och det totala antal år vid pensioneringen under vilka förmånstagaren eller den person som omfattas av tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen och som utgör grunden för rättigheterna enligt det gemensamma sjukförsäkringssystemet, bidrog till pensionssystemet.

För förmånstagare till efterlevandepension eller barnpension i enlighet med tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen ska beräkningen göras på grundval av yrkeslivet för den person som omfattas av tjänsteföreskrifterna som är grunden för efterlevandepensionen eller barnpensionen.

Så länge som skulden i samband med denna punkt kvarstår får Förenade kungariket ett givet år (nedan kallat *år N*) före den 1 mars år N till unionen rikta en begäran om att få betala den utestående skulden den 31 december år N. Unionen ska fastställa beloppet för den utestående skulden för pensioner och förmåner efter anställning enligt det gemensamma sjukförsäkringssystemet med hjälp av samma metod som den som anges i punkt 4 d. Om Förenade kungariket samtycker ska det betala beloppet i fem delbetalningar, där den första delbetalningen görs år N+1. Förenade kungariket ska också täcka sin skuld för år N genom förfarandet i den här punkten. När betalningen har fullgjorts och förutsatt att de betalningar som avses i punkt 5 har fullgjorts ska kvarvarande skyldigheter enligt denna artikel upphävas. Den kommitté för finansiella bestämmelser som avses i artikel 165.1 f och gemensamma kommittén ska informeras om denna situation.

⁽⁴⁸⁾ Rådets förordning nr 422/67/EEG, 5/67/Euratom av den 25 juli 1967 om ersättning till kommissionens ordförande och ledamöter och till domstolens ordförande, domare, generaladvokater och justitiesekreterare (EGT P 187, 8.8.1967, s. 1).

⁽⁴⁹⁾ Europaparlamentets beslut 2005/684/EG, Euratom av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga (EUT L 262, 7.10.2005, s. 1).

⁽⁵⁰⁾ Rådets förordning (EU) 2016/300 av den 29 februari 2016 om ersättning till innehavare av höga EU-ämbeten (EUT L 58, 4.3.2016, s. 1).

Artikel 143

Finansiella ansvarsförbindelser i samband med lån för ekonomiskt stöd, Efsi, EFHU och det externa utlåningsmandatet

1. Förenade kungariket ska vara betalningsskyldigt gentemot unionen för sin andel av unionens finansiella ansvarsförbindelser till följd av finansiella transaktioner enligt följande:

- a) Transaktioner som beslutats av Europaparlamentet och rådet eller av Europeiska kommissionen före dagen för detta avtals ikraftträdande, när de finansiella transaktionerna rör lån för finansiellt stöd som beslutats i enlighet med rådets förordning (EU) nr 407/2010⁽¹⁵⁵⁾, rådets förordning (EG) nr 332/2002⁽¹⁵²⁾ eller i enlighet med Europaparlamentets och rådets beslut om makroekonomiskt stöd till länder på grundval av avsättning i enlighet med rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009⁽¹⁵³⁾ eller rådets förordning (EG, Euratom) nr 2728/94⁽¹⁵⁴⁾.
- b) Transaktioner som godkänts före dagen för detta avtals ikraftträdande av organ, enheter eller personer som direkt har i uppdrag att genomföra finansiella transaktioner för budgetgarantier som antingen ställts för EIB genom Efsi i enlighet med förordning (EU) 2015/1017 eller genom det externa utlåningsmandatet i enlighet med förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 eller förordning (EG, Euratom) nr 2728/94 och beslut nr 466/2014/EU⁽¹⁵⁵⁾ eller Europaparlamentets och rådets beslut nr 1080/2011/EU⁽¹⁵⁶⁾, eller som ställts för stödberättigade motparter (EFHU).

Den 31 juli 2019 ska unionen förse Förenade kungariket med en särskild rapport om dessa finansiella transaktioner, där det för varje typ av instrument lämnas information om följande:

- a) Finansiella förpliktelser till följd av dessa finansiella transaktioner som föreligger på dagen för detta avtals ikraftträdande.
- b) I tillämpliga fall avsättningar som gjorts på dagen för detta avtals ikraftträdande i respektive garantifonder eller förvaltningskonton för att täcka de finansiella förpliktelser som avses i led a och motsvarande avsättningar för vilka åtaganden gjorts men som ännu inte betalats ut.

I unionens konsoliderade redovisning för åren 2019 och 2020 ska betalningar som gjorts från de avsättningar som avses i andra stycket b från och med dagen för detta avtals ikraftträdande till och med den 31 december 2019 respektive 2020 redovisas för samma finansiella transaktioner som avses i denna punkt men som beslutats på eller efter dagen för detta avtals ikraftträdande.

Förenade kungarikets betalningsansvar i förhållande till unionen med avseende på de finansiella transaktioner som avses i denna punkt ska inte påverkas av eventuella omstruktureringar av dessa finansiella transaktioner. Mer specifikt ska Förenade kungarikets finansiella exponering inte öka, i nominella tal, jämfört med situationen omedelbart före omstruktureringen.

2. För de finansiella transaktioner som avses i punkt 1 ska unionen vara betalningsskyldig gentemot Förenade kungariket för sin andel av

- a) alla belopp som återkrävs av unionen från försumligen gäldenärer eller till följd av felaktiga utbetalningar, och
- b) alla nettoinkomster till följd av differensen mellan finansiella och operativa inkomster och finansiella och operativa utgifter, upptagna som inkomster, allmänna eller avsatta för särskilda ändamål, i unionsbudgeten.

För inkomster från kapitalförvaltningen av avsättningar i instrument som omfattar avsättningar, ska unionen beräkna en andel av inkomsten som kvoten av nettoinkomsten från kapitalförvaltningen för det föregående året och den totala avsättningen vid utgången av det föregående året. Det totala betalningsansvaret gentemot Förenade kungariket för inkomster från kapitalförvaltning i fråga om avsättningar ska vara det belopp som erhålls genom att multiplicera Förenade kungarikets nuvarande avsättning enligt punkt 5 med den andelen av inkomsterna.

⁽¹⁵⁵⁾ Rådets förordning (EU) nr 407/2010 av den 11 maj 2010 om inrättandet av en europeisk finansiell stabiliseringsmekanism (EUT L 118, 12.5.2010, s. 1).

⁽¹⁵²⁾ Rådets förordning (EG) nr 332/2002 av den 18 februari 2002 om upprättandet av ett system för medelfristigt ekonomiskt stöd till medlemsstaters betalningsbalans (EGT L 53, 23.2.2002, s. 1).

⁽¹⁵³⁾ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 av den 25 maj 2009 om upprättande av en garantifond för åtgärder avseende tredje land (EUT L 145, 10.6.2009, s. 10).

⁽¹⁵⁴⁾ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2728/94 av den 31 oktober 1994 om upprättande av en garantifond för åtgärder avseende tredje land (EUT L 293, 12.11.1994, s. 1).

⁽¹⁵⁵⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 466/2014/EU av den 16 april 2014 om beviljande av en EU-garanti till Europeiska investeringsbanken mot förluster vid lån till och lånegarantier för projekt utanför EU (EUT L 135, 8.5.2014, s. 1).

⁽¹⁵⁶⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1080/2011/EU av den 25 oktober 2011 om beviljande av en EU-garanti till Europeiska investeringsbanken mot förluster vid lån till och lånegarantier för projekt utanför unionen och om upphävande av beslut nr 633/2009/EG (EUT L 280, 27.10.2011, s. 1).

3. Senast den 31 mars 2021 ska unionen, för varje instrument som avses i punkt 1 som omfattar avsättningar från unionens budget, förse Förenade kungariket med information om följande:
- Den ursprungliga avsättningen, beräknad som Förenade kungarikets andel av summan av
    - avsättningar som gjorts i motsvarande garantifond per den 31 december 2020,
    - beloppet för sådana avsättningar för vilka åtaganden gjorts men som ännu inte betalats per den 31 december 2020, och
    - betalningar som gjorts från och med dagen för detta avtals ikraftträdande till och med den 31 december 2020 avseende finansiella transaktioner som beslutats på eller efter dagen för detta avtals ikraftträdande.
  - Standardavsättningsnivån, beräknad som kvoten av Förenade kungarikets ursprungliga avsättning för det instrumentet och beloppet för de finansiella transaktioner som avses i punkt 1 per den 31 december 2020, om vilka beslut fattats före dagen för detta avtals ikraftträdande.
4. Den 31 mars varje år, med början 2021 och till dess att de finansiella transaktioner som avses i punkt 1 amorterats, löper ut eller avslutas, ska unionen meddela Förenade kungariket information om dessa finansiella transaktioner. Informationen ska för varje typ av instrument omfatta följande:
- Utestående ansvarsförbindelser per den 31 december det föregående året.
  - Unionens betalningar under det föregående året med avseende på de finansiella transaktionerna och beloppen för sådana betalningar som ackumulerats efter den 31 december 2020.
  - Förenade kungarikets nuvarande avsättningar och dess nuvarande avsättningsnivå enligt punkt 5.
  - Återbetalningar till Förenade kungariket under det föregående året enligt punkt 6 a och beloppen för sådana återbetalningar som ackumulerats efter den 31 december 2020.
  - Återkrävda belopp och nettoinkomster som förts in i unionens budget enligt punkt 2 för det föregående året.
  - Vid behov andra lämpliga upplysningar som rör de finansiella transaktionerna under det föregående året.
5. Senast den 31 mars varje år ska unionen göra följande för varje instrument som avses i punkt 1 och för vilket avsättningar från unionsbudgeten föreskrivs i den grundläggande akten:
- Beräkna Förenade kungarikets nuvarande avsättning, definierad som beloppet av Förenade kungarikets ursprungliga avsättning minskad med
    - Förenade kungarikets andel av de ackumulerade betalningar som avses i punkt 4 b, vilka gjorts från unionens budget efter den 31 december 2020 med avseende på finansiella transaktioner som beslutats före dagen för detta avtals ikraftträdande,
    - Förenade kungarikets andel av tillbakadraganden som gjorts det föregående året av de utestående åtaganden som avses i punkt 3 a ii i denna artikel, meddelade enligt artikel 140.3, och
    - den ackumulerade nivån på återbetalningar som gjorts till Förenade kungariket per den 1 januari 2021 enligt vad som avses i punkt 4 d.
  - Underrätta Förenade kungariket om den nuvarande avsättningsnivån, definierad som kvoten av Förenade kungarikets nuvarande avsättning och beloppet för de finansiella transaktioner som avses i punkt 4 a.
6. Varje år från och med 2022 gäller följande:
- Om Förenade kungarikets nuvarande avsättningsnivå för ett instrument överstiger den normala avsättningsnivån för det instrumentet, ska unionen vara betalningsskyldig gentemot Förenade kungariket för det instrumentet till det belopp som erhålls genom att beloppet för de finansiella förpliktelser som avses i punkt 4 a multipliceras med differensen mellan den nuvarande avsättningsnivån och den normala avsättningsnivån. Unionens betalningsansvar ska inte överstiga Förenade kungarikets nuvarande avsättning beräknad enligt punkt 5.
  - Om Förenade kungarikets nuvarande avsättningsnivå ett visst år blir negativ för ett instrument, ska Förenade kungariket vara betalningsskyldigt gentemot unionen för det instrumentet med ett belopp som motsvarar den negativa nuvarande avsättningen. De efterföljande åren ska Förenade kungariket vara betalningsskyldigt gentemot unionen för det instrumentet för sin andel av gjorda betalningar som meddelats enligt punkt 4 b i denna artikel och för Förenade kungarikets andel av tillbakadraganden som under det föregående året gjorts av de utestående åtaganden som avses i punkt 3 a ii i denna artikel, och som meddelats enligt artikel 140.3.

7. Om Förenade kungarikets nuvarande avsättning är positiv när unionens finansiella transaktioner avseende ett sådant instrument som avses i punkt 1 har upphört, ska unionen vara betalningsskyldig gentemot Förenade kungariket för ett belopp motsvarande Förenade kungarikets nuvarande avsättning beräknad i enlighet med punkt 5.

8. Om betalningar görs från unionsbudgeten för de finansiella transaktioner som avses i punkt 1 med avseende på ett instrument i vars grundläggande akt det inte föreskrivs avsättning, ska Förenade kungariket efter den 31 december 2020 vara betalningsskyldig gentemot unionen för det instrumentet för sin andel av gjorda betalningar som meddelats enligt punkt 4 b.

9. Vid tillämpningen av denna artikel gäller att om finansiella förpliktelser, utbetalningar, återkrav eller andra belopp rör finansiella transaktioner som avses i punkt 1 men det inte direkt kan avgöras huruvida de härrör från en viss finansiell transaktion till följd av tillämpningen av mekanismer för riskdelning eller riskspridning, ska relevanta finansiella förpliktelser, utbetalningar, återkrav eller andra belopp som måste fastställas vid tillämpning av denna artikel beräknas proportionellt med utgångspunkt i kvoten av beloppet för de finansiella transaktioner som beslutats eller godkänts före dagen för detta avtals ikraftträdande den 31 december året innan beräkningen görs och summan av de finansiella transaktionerna det senare datumet.

10. När de finansiella transaktioner som avses i punkt 1 inte amorteras, ska de efter tio år anses vara amorterande i proportion till amorteringen av de kvarstående amorterande transaktionerna.

Artikel 144

Finansieringsinstrument inom ramen för direkt eller indirekt genomförande som finansieras genom programmen inom budgetramen 2014–2020 eller enligt tidigare budgetplaner

1. Från och med dagen för detta avtals ikraftträdande till dess att de finansiella transaktioner som avses i led a i detta stycke helt amorterats, ska unionen identifiera följande finansiella transaktioner:

- a) Transaktioner som före dagen för detta avtals ikraftträdande har beslutats av Europeiska kommissionen och vid behov godkänts av de finansinstitut som Europeiska kommissionen gett i uppdrag att genomföra ett finansieringsinstrument enligt ett program inom budgetramen 2014–2020 eller tidigare budgetplaner inom ramen för direkt eller indirekt genomförande.
- b) Transaktioner som på eller efter dagen för detta avtals ikraftträdande har beslutats och vid behov godkänts.

Den 31 juli 2019 ska unionen i den rapport som avses i artikel 143.1 andra stycket tillhandahålla följande information om de finansieringsinstrument, inom ramen för direkt eller indirekt genomförande, som finansieras genom programmen inom budgetramen 2014–2020 eller enligt tidigare budgetplaner:

- a) Finansiella förpliktelser till följd av transaktioner som beslutats före dagen för detta avtals ikraftträdande av Europeiska kommissionen eller en enhet som Europeiska kommissionen gett i uppdrag att genomföra finansieringsinstrumentet.
- b) Utbetalningar från Europeiska kommissionen för finansieringsinstrumenten och de belopp som anslagits för finansieringsinstrumenten men vid den tidpunkten ännu inte betalats ut.

Unionens betalningsansvar gentemot Förenade kungariket vad gäller de finansiella transaktioner som avses i denna punkt ska inte påverkas av en omstrukturering av de finansiella transaktionerna, förutsatt att omstruktureringen inte ökar motpartens nominella finansiella exponering såsom den förelåg omedelbart före omstruktureringen.

2. För varje finansieringsinstrument som avses i punkt 1 ska unionen, den 31 mars varje år med början 2021 och till dess att instrumenten amorterats, löper ut eller sägs upp, meddela Förenade kungariket tillgänglig information om de finansiella transaktioner som avses i punkt 1 och som beslutats eller godkänts före dagen för detta avtals ikraftträdande och om dem som beslutats eller godkänts på eller efter den dagen. För varje instrument ska informationen innehålla följande:

- a) Finansiella förpliktelser per den 31 december det föregående året till följd av de finansiella transaktioner som beslutats av Europeiska kommissionen, eller godkänts av en enhet som av Europeiska kommissionen har anförtrott genomförandet av finansieringsinstrumentet, före dagen för detta avtals ikraftträdande.
- b) De sammanlagda finansiella förpliktelserna per den 31 december det föregående året till följd av de finansiella transaktioner som beslutats av Europeiska kommissionen eller av en enhet som av Europeiska kommissionen har anförtrott genomförandet av instrumentet.

- c) Kvoten av de belopp som avses i leden a och b.
  - d) Betalningar från avsättningsfonden eller förvaltningskonton hos de enheter som anfötratts genomförandet, om betalningarna rör finansiella transaktioner som beslutats av Europeiska kommissionen, eller godkänts av den enhet som av Europeiska kommissionen anfötratts genomförandet av finansieringsinstrumentet, efter dagen för detta avtals ikraftträdande.
  - e) Den del av de belopp som återbetalats till unionen i enlighet med artikel 209.3 i budgetförordningen, förutom avkastning enligt led f i denna punkt, som avser finansiella transaktioner som beslutats eller godkänts före dagen för detta avtals ikraftträdande.
  - f) Avkastning på finansieringsinstrumentets resurser i avsättningsfonden eller på förvaltningskonton.
  - g) Den del av medlen i avsättningsfonden eller på förvaltningskonton som inte utbetalats och som återkrävts av Europeiska kommissionen.
  - h) Vid behov andra lämpliga upplysningar som rör de finansiella transaktionerna under det föregående året.
3. Unionen ska vara betalningsansvarig gentemot Förenade kungariket för Förenade kungarikets andel av alla belopp som avses i punkt 2 d–g.
4. Vid tillämpningen av denna artikel gäller att om finansiella förpliktelser, utbetalningar, återkrav eller andra belopp rör finansiella transaktioner som avses i punkt 1 men det inte direkt kan avgöras om de härrör från en viss transaktion till följd av tillämpningen av mekanismer för riskdelning eller riskspridning, ska relevanta finansiella förpliktelser, utbetalningar, återkrav eller andra belopp som ska beräknas för tillämpningen av denna artikel beräknas proportionellt med utgångspunkt i den kvot som avses i punkt 2 c.

Artikel 145

Europeiska kol- och stålgemenskapen

Unionen ska vara ansvarig gentemot Förenade kungariket för dess andel av de av Europeiska kol- och stålgemenskapens nettotillgångar som är under avveckling den 31 december 2020.

Unionen ska återbetala det aktuella beloppet till Förenade kungariket i fem lika stora delbetalningar den 30 juni varje år, med början den 30 juni 2021.

Artikel 146

Unionens investeringar i EIF

Unionen ska vara ansvarig gentemot Förenade kungariket för dess andel av unionens investeringar i EIF:s inbetalda kapital den 31 december 2020.

Unionen ska återbetala det aktuella beloppet till Förenade kungariket i fem lika stora delbetalningar den 30 juni varje år, med början den 30 juni 2021.

Artikel 147

Ansvarsförbindelser med avseende på rättsliga ärenden

1. Förenade kungariket ska vara ansvarigt för sin andel av de betalningar som krävs för att fullgöra sådana av unionens ansvarsförbindelser som förfaller till betalning i rättsliga ärenden rörande unionens ekonomiska intressen med avseende på budgeten, särskilt när det gäller förordning (EG, Euratom) nr 2988/95, eller rättsliga ärenden som följer av genomförandet av unionens program och strategier, förutsatt att de faktiska omständigheter som ligger till grund för ärendena uppkom senast den 31 december 2020.

Unionen ska vara ansvarig gentemot Förenade kungariket för dess andel av alla senare återkrävda medel med avseende på sådana betalningar som avses i första stycket.

- 2. Unionen ska senast den 31 mars varje år underrätta Förenade kungariket om de belopp som avses i punkt 1.

Artikel 148

Betalningar efter 2020

1. Referensdatumen för betalningar från Förenade kungariket till unionen eller från unionen till Förenade kungariket som görs efter den 31 december 2020 ska vara den 30 juni och den 31 oktober varje år för följande belopp:

- a) Belopp som avses i artiklarna 49.2, 50, 53, 62.2, 63.1 e, 63.2, 99.3 och 100.2.
- b) Belopp som avses i artikel 84.1.
- c) Belopp som avses i artikel 136.3 a, b, c, e och f, senast det referensdatum som följer närmast efter dagen för justering eller korrigering.
- d) Belopp till följd av korrigerande åtgärder som ska vidtas av Förenade kungariket avseende egna medel som ska erläggas för budgetåren till och med 2020 till följd av kontroller enligt förordning (EU, Euratom) nr 608/2014 eller förordning (EEG, Euratom) nr 1553/89 eller av någon annan anledning, senast det referensdatum som följer närmast efter dagen för den korrigerande åtgärden.
- e) Belopp som avses i artikel 140.4 i två delbetalningar på referensdatumen för betalningar, varvid den första delbetalningen ska uppgå till hälften av den andra.
- f) Belopp som avses i artikel 140.5, den 30 juni efter Förenade kungarikets bekräftelse av att man godtagit unionens förslag till den kommitté för finansiella bestämmelser som avses i artikel 165.1 f och gemensamma kommittén.
- g) Belopp som avses i artikel 141, senast det referensdatum som följer närmast efter justeringen av de egna medlen för medlemsstaterna till följd av det slutgiltiga införandet av böterna i unionens budget.
- h) Belopp som avses i artikel 142.1 senast det referensdatum som följer närmast efter dagen för den underrättelse som avses i punkt 3.
- i) Belopp som avses i artikel 142.5 och artikel 142.6 fjärde stycket, den 31 oktober varje år.
- j) Belopp som avses i artikel 142.6 första stycket, den 30 juni varje år.
- k) Belopp som avses i artiklarna 143 och 144, senast det referensdatum som följer närmast efter dagen för det meddelande som avses i artiklarna 143.4 och 144.2.
- l) Belopp som avses i artiklarna 145 och 146.
- m) Belopp som avses i artikel 147.2, senast det referensdatum som följer närmast efter dagen för den underrättelse som avses i den punkten.
- n) Belopp som avses i punkt 3 som eventuell upplupen ränta.

Betalningar ska göras i fyra lika stora månatliga delbetalningar för betalningar med referensdatum den 30 juni och i åtta lika stora månatliga delbetalningar för betalningar med referensdatum den 31 oktober. Alla betalningar ska verkställas senast den sista arbetsdagen varje månad, med början på referensdatumet eller, om referensdatumet inte är en arbetsdag, den sista arbetsdagen före referensdatumet.

2. Så länge som betalningar fortfarande ska göras av unionen till Förenade kungariket eller av Förenade kungariket till unionen, ska unionen till Förenade kungariket överlämna en handling den 16 april och den 16 september varje år med uppgifter om de aktuella belopp som ska betalas, uttryckta i euro och i brittiska pund, till den växelkurs som Europeiska centralbanken tillämpade den första arbetsdagen i månaden. Unionen eller Förenade kungariket ska betala nettobeloppen senast de datum som avses i punkt 1.

3. Vid försenade betalningar av Förenade kungariket till unionen eller av unionen till Förenade kungariket ska ränta betalas i enlighet med artikel 12 i förordning (EU, Euratom) nr 609/2014.

Kapitel 3

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

Artikel 149

Återbetalning av inbetalt kapital

Europeiska centralbanken ska på unionens vägnar till Bank of England återbetala det inbetalda kapital som Bank of England tillhandahållit. Dagen för återbetalningen och andra praktiska arrangemang ska fastställas i enlighet med protokoll nr 4 om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken.

Kapitel 4

EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN

Artikel 150

Förenade kungarikets fortsatta betalningsansvar och återbetalning av inbetalt kapital

1. Förenade kungariket ska enligt vad som anges i denna artikel vara fortsatt ansvarigt för de finansiella transaktioner som EIB godkänner före dagen för detta avtals ikraftträdande, enligt vad som närmare anges i punkt 2 (nedan kallade *EIB:s finansiella transaktioner*), även om den finansiella exponeringen som blir resultatet tas upp på eller efter dagen för detta avtals ikraftträdande, och ska vara fortsatt ansvarigt för EIB:s övriga risker enligt vad som anges i andra stycket.

Förenade kungarikets betalningsansvar ska utsträckas till att omfatta EIB:s finansiella transaktioner samt till risker förenade med ALM-tekniker och operativa risker som kan tillskrivas EIB:s finansiella transaktioner, i enlighet med punkt 6. För andra sådana risker som inte är knutna till särskilda finansiella transaktioner och inte kan tillskrivas beståndet av finansiella transaktioner som uppkommit efter dagen för detta avtals ikraftträdande, ska Förenade kungarikets betalningsansvar stå i proportion till kvoten av den kvarstående exponeringen på grund av EIB:s finansiella transaktioner och det totala beloppet för finansiella transaktioner vid den tidpunkt Förenade kungarikets betalningsansvar utlöses enligt punkt 6.

EIB:s genomförande av en eventuell tillväxtstrategi efter utträdet omfattas inte av denna artikel.

2. EIB:s finansiella transaktioner ska inbegripa lån, garantier, fondinvesteringar, aktieinvesteringar, obligationer och andra lånesubstituter samt alla andra finansieringstransaktioner med motparter eller avseende projekt i och utanför medlemsstaternas territorium, inbegripet transaktioner garanterade av tredjeparter inbegripet medlemsstaterna eller unionen.

Förenade kungarikets betalningsansvar för EIB:s finansiella transaktioner ska gälla när EIB:s finansiella exponering

- a) bygger på ett godkännande av EIB:s styrelse avgivet före dagen för detta avtals ikraftträdande eller bygger på ett beslut fattat på grundval av en delegering från styrelsen som skett före dagen för detta avtals ikraftträdande,
- b) följer av en omstrukturering av en av EIB:s finansiella transaktioner, i den mån omstruktureringen inte ökar den nominella finansiella exponeringen mot motparten såsom den förelåg omedelbart före omstruktureringen,
- c) följer av en ändring av en av EIB:s finansiella transaktioner, om ändringen godkänns av EIB:s styrelse på eller efter dagen för detta avtals ikraftträdande, i den mån ändringen inte ökar den finansiella exponeringen mot motparten såsom den förelåg omedelbart före ändringen, eller
- d) följer av EIB:s institutionella deltagande i EIF:s och Europeiska banken för återuppbyggnad och utvecklings kapital, såsom det förelåg omedelbart före dagen för detta avtals ikraftträdande.

Vid fastställandet av gränserna för Förenade kungarikets betalningsansvar enligt punkterna 3 och 5, ska EIB:s exponering till följd av EIB:s finansiella transaktioner som på grund av sin karaktär inte amorteras, särskilt investeringar likställda med ägarkapital, rullande mandat som beviljats EIF och delaktighet i EIF:s och Europeiska banken för återuppbyggnad och utvecklings kapital, anses amorteras enligt följande: under en period på tio år från detta avtals ikraftträdande ska beloppet av icke-amorterade exponering till följd av EIB:s finansiella transaktion anses förbli vid samma belopp som godkänts av EIB före detta avtals ikraftträdande, minskat med eventuella avyttringar som EIB gjort sedan den dagen. Efter denna period ska beloppet anses minska i proportion till amorteringarna av den kvarvarande amorterade exponeringen till följd av EIB:s finansiella transaktioner.

3. Vid tillämpningen av punkt 1 ska Förenade kungariket vara ansvarigt för sin andel av EIB:s icke infordrade tecknade kapital enligt situationen omedelbart före dagen för detta avtals ikraftträdande. Förenade kungariket ska verkställa betalningar till EIB upp till beloppet för dess betalningsansvar enligt denna punkt, när betalningsansvaret utlöses i enlighet med punkt 6.

Det totala betalningsansvaret enligt denna punkt får inte vid någon tidpunkt överstiga Förenade kungarikets andel av EIB:s icke infordrade tecknade kapital enligt situationen omedelbart före dagen för detta avtals ikraftträdande.

När beloppet för EIB:s återstående exponering till följd av EIB:s finansiella transaktioner enligt punkt 1 är lägre än det totala beloppet för EIB:s tecknade kapital enligt situationen omedelbart före dagen för detta avtals ikraftträdande, ska Förenade kungarikets betalningsansvar enligt den här punkten vid varje tidpunkt vara begränsat till det belopp som erhålls genom att kvoten av Förenade kungarikets tecknade kapital i EIB och EIB:s totala tecknade kapital enligt situationen omedelbart före dagen för detta avtals ikraftträdande (nedan kallad *Förenade kungarikets andel av det tecknade kapitalet*) tillämpas på differensen mellan beloppet för den kvarvarande exponeringen vid den tidpunkten och summan av EIB:s inbetalade tecknade kapital enligt situationen omedelbart före dagen för detta avtals ikraftträdande.

4. EIB ska på unionens vägnar till Förenade kungariket betala ett belopp som är lika med Förenade kungarikets andel av EIB:s inbetalade tecknade kapital enligt situationen omedelbart före dagen för detta avtals ikraftträdande. Betalningen ska verkställas i enlighet med protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga. Den ska verkställas i tolv årliga delbetalningar. De första elva delbetalningarna på vardera 300 000 000 EUR ska förfalla till betalning den 15 december varje år med början 2019. Återstoden på 195 903 950 EUR ska förfalla till betalning den 15 december 2030. De betalningar som görs enligt denna punkt ska inte befria Förenade kungariket från dess betalningsansvar enligt punkt 5.

5. Utöver betalningsansvaret enligt punkt 3 ska Förenade kungariket vid tillämpningen av punkt 1 vara ansvarigt för sitt inbetalda tecknade kapital i EIB enligt situationen omedelbart före dagen för detta avtals ikraftträdande. Förenade kungariket ska verkställa betalningar till EIB upp till ansvarsbeloppet, i enlighet med den här punkten, när dess betalningsansvar utlöses i enlighet med punkt 6.

Det totala betalningsansvaret enligt denna punkt får inte vid någon tidpunkt överstiga Förenade kungarikets inbetalda tecknade kapital i EIB enligt situationen omedelbart före dagen för detta avtals ikraftträdande.

När EIB:s återstående exponering till följd av EIB:s finansiella transaktioner enligt punkt 1 är lägre än EIB:s totala inbetalade tecknade kapital enligt situationen omedelbart före dagen för detta avtals ikraftträdande, ska storleken på Förenade kungarikets betalningsansvar enligt den här punkten vid varje tidpunkt vara begränsat till det belopp som erhålls genom att kvoten för Förenade kungarikets andel av det tecknade kapitalet tillämpas på beloppet av den kvarvarande exponeringen vid den tidpunkten.

6. Förenade kungarikets betalningsansvar enligt denna artikel ska utlösas, på *pari passu*-basis gentemot medlemsstaterna, om EIB begär att medlemsstaterna ska verkställa inbetalningar enligt sitt icke infordrade tecknade kapital eller när medlemsstaternas inbetalda tecknade kapital används.

När Förenade kungarikets betalningsansvar enligt punkt 3 utlöses, ska Förenade kungariket betala det belopp som det är skyldigt till EIB på samma villkor som medlemsstaterna (inbegripet tidpunkt och betalningsvillkor) enligt vad EIB:s styrelse beslutar vid den relevanta tidpunkten. EIB:s beslut om att ålägga medlemsstaterna att verkställa inbetalningar för deras icke infordrade tecknade kapital får särskilt avse karaktären hos underliggande risker och EIB:s finansiella ställning med avseende på dess betalningsskyldigheter, dess tillgångar och skulder, dess ställning på kapitalmarknaderna och avsättningar för beredskaps- och återhämtningsplanering beroende på vad som är tillämpligt vid den aktuella tidpunkten.

När Förenade kungarikets betalningsansvar enligt punkt 5 utlöses, ska Förenade kungariket betala det belopp det är skyldigt till EIB, i euro, inom 30 dagar från EIB:s första begäran och med förbehåll för fjärde stycket i den här punkten.

Sådant betalningsansvar för Förenade kungariket som utlöses enligt punkt 5 ska fullgöras från Förenade kungarikets andel av EIB:s inbetalda teknade kapital enligt situationen omedelbart före dagen för detta avtals ikraftträdande upp till det belopp som ännu inte betalats till Förenade kungariket i enlighet med punkt 4. Beloppet för de årliga delbetalningar som anges i punkt 4 ska minskas i enlighet med detta. Om Förenade kungarikets betalningsansvar inte kan fullgöras fullt ut med denna metod, ska Förenade kungariket betala det återstående skuldbeloppet till EIB.

EIB ska på unionens vägnar i varje fall fastställa hur de händelser som ligger till grund för att Förenade kungarikets betalningsansvar utlöses ska fördelas på det relevanta beståndet av finansiella transaktioner eller risker och det belopp som Förenade kungariket är skyldigt att betala till EIB enligt följande:

- a) I den omfattning de underliggande händelserna kan tillskrivas EIB:s finansiella transaktioner eller kan tillskrivas därmed sammanhängande risker förenade med ALM-tekniker eller operativa risker, ska Förenade kungariket till EIB betala antingen ett belopp som är lika med Förenade kungarikets andel av det teknade kapitalet av det totala belopp som medlemsstaterna är skyldiga att betala, eller ett belopp som är lika med Förenade kungarikets andel av det teknade kapitalet av den totala summan av medlemsstaternas inbetalda teknade kapital.
- b) I den mån underliggande händelser kan tillskrivas andra risker, och inte kan tillskrivas någon viss finansiell transaktion eller beståndet av finansiella transaktioner som byggts upp efter dagen för detta avtals ikraftträdande, ska Förenade kungariket till EIB betala det belopp som beräknas enligt led a multiplicerat med kvoten av den kvarvarande exponeringen på grund av EIB:s finansiella transaktioner och de finansiella transaktionernas totala belopp vid den tidpunkt då Förenade kungarikets betalningsansvar utlöses.

7. Förutom sådana betalningar som föreskrivs i punkt 4 ska EIB inte vara skyldig att tillhandahålla någon annan betalning, avkastning eller ersättning till följd av att Förenade kungarikets delägarskap i EIB upphör eller till följd av att Förenade kungariket har kvar ett betalningsansvar i enlighet med denna artikel.

8. Den 31 juli 2019 ska EIB underrätta Förenade kungariket om Förenade kungarikets exponering på grund av EIB:s finansiella transaktioner, och gränsen för Förenade kungarikets betalningsansvar i enlighet med punkterna 3 och 5, varvid EIB:s ekonomiska situation och Förenade kungarikets betalningsansvar den dag då detta avtal träder i kraft ska återspeglas.

Den 31 mars varje år med början 2020 och till dess att Förenade kungarikets betalningsansvar upphör i enlighet med denna artikel, ska EIB underrätta Förenade kungariket om Förenade kungarikets kvarvarande exponering till följd av EIB:s finansiella transaktioner, och gränsen för Förenade kungarikets betalningsansvar i enlighet med punkterna 3 och 5, varvid EIB:s ekonomiska situation och Förenade kungarikets betalningsansvar per den 31 december det föregående året ska återspeglas. I rapporten ska också redogöras för väsentliga förändringar som enligt EIB:s åsikt väsentligt påverkar Förenade kungarikets betalningsansvar. EIB ska också i god tid tillhandahålla information om sådana förändringar inträffar under året.

Om Förenade kungarikets betalningsansvar är på väg att utlösas enligt denna artikel ska EIB i god tid förse Förenade kungariket med information om detta som ska vara i linje med den information som ges till medlemsstaterna. Informationen ska innehålla upplysningar om den utlösande händelsens art och beräkningen av de belopp som ska betalas. Förenade kungariket ska behandla denna information strikt konfidentiellt, till dess att EIB häver konfidentialiteten eller till dess att Förenade kungarikets betalningsansvar utlöses, beroende på vad som inträffar först.

Artikel 151

Förenade kungarikets deltagande i EIB-gruppen efter dagen för utträdet

Från och med dagen för detta avtals ikraftträdande ska varken Förenade kungariket eller projekt belägna i Förenade kungariket vara berättigade till nya finansiella transaktioner från EIB-gruppen som är förbehållna medlemsstaterna, inbegripet dem med unionsmandat. Enheter etablerade i Förenade kungariket ska betraktas som enheter belägna utanför unionen.

Undertecknande av finansiella transaktioner avseende Förenade kungariket, enheter i Förenade kungariket eller projekt i Förenade kungariket som EIB-gruppen godkännt före dagen för detta avtals ikraftträdande får äga rum efter den dagen på samma grund som den på vilken de ursprungligen godkändes.

Kapitel 5

EUROPEISKA UTVECKLINGSFONDEN OCH FÖRENADE KUNGARIKETS BORGENSFÖRBINDELSE
ENLIGT EUF:S INTERNA AVTAL

Artikel 152

Deltagande i Europeiska utvecklingsfonden

1. Förenade kungariket ska förbli part i Europeiska utvecklingsfonden (EUF) till dess att den elfte EUF och alla tidigare oavslutade EUF:er avslutas, och ska i detta avseende ta på sig samma skyldigheter som medlemsstaterna enligt det interna avtal genom vilket den inrättades (nedan kallat *det elfte interna EUF-avtalet*)⁽¹⁵⁷⁾ och ska ta på sig skyldigheterna från tidigare EUF:er till dess att de avslutas, inbegripet alla sådana skyldigheter enligt rådets förordningar (EU) 2015/322⁽¹⁵⁸⁾ och (EU) 2015/323⁽¹⁵⁹⁾, på de villkor som anges i det här avtalet. Förenade kungariket ska vara bundet av rådets beslut om fastställande av medlemsstaternas årliga bidrag som antagits enligt artikel 21 i förordning (EU) 2015/323. Stödmottagare i Förenade kungariket ska förbli berättigade att delta i projekt inom ramen för den elfte EUF och tidigare EUF:er på samma villkor som före dagen för detta avtals ikraftträdande.
2. Med avvikelse från artikel 7 i detta avtal får Förenade kungariket delta som observatör utan rösträtt i den EUF-kommitté som inrättats i enlighet med artikel 8 i det elfte interna EUF-avtalet och i kommittén för investeringsanslag som inrättas genom artikel 9 i det elfte interna EUF-avtalet.
3. De utomeuropeiska länder och territorier som avses i artikel 3.1 e ska kunna få stöd från den elfte EUF till dess att den avslutas och från tidigare EUF:er till dess att de avslutas.
4. Förenade kungarikets andel av EUF:s investeringsanslag från successiva EUF-perioder ska återbetalas till Förenade kungariket i takt med att investeringen förfaller till betalning. Metoden för denna återbetalning ska vara densamma som metoden i artikel 144. Om inte annat överenskomms ska Förenade kungarikets kapitalandel inte anslås vidare efter utgången av åtagandeperioden för den elfte EUF eller föras över till efterföljande perioder.

Artikel 153

Återanvändning av frigjorda medel

Om det avseende belopp från projekt inom den tionde EUF eller belopp från tidigare EUF:er inte ingåtts åtaganden i enlighet med artikel 1.3 i det elfte interna EUF-avtalet eller om belopp frigjorts i enlighet med artikel 1.4 i det elfte interna EUF-avtalet dagen för detta avtals ikraftträdande, ska Förenade kungarikets andel av de beloppen inte återanvändas.

Första stycket ska tillämpas på Förenade kungarikets andel av de medel avseende vilka det inte ingåtts åtaganden eller vilka frigjorts enligt det elfte interna EUF-avtalet efter den 31 december 2020.

Artikel 154

Förenade kungarikets garanti enligt de successiva interna EUF-avtalen

Förenade kungariket ska förbli ansvarigt för sina borgensförbindelser enligt artikel 9 i det fjärde interna EUF-avtalet⁽¹⁶⁰⁾, artikel 8 i de femte⁽¹⁶¹⁾, sjätte⁽¹⁶²⁾, sjunde⁽¹⁶³⁾ och åttonde interna EUF-avtalen⁽¹⁶⁴⁾, artikel 6 i det nionde interna EUF-avtalet⁽¹⁶⁵⁾ och artikel 4 i de tionde⁽¹⁶⁶⁾ och elfte interna EUF-avtalen.

⁽¹⁵⁷⁾ Internt avtal mellan företrädarna för regeringarna i Europeiska unionens medlemsstater, församlade i rådet, om finansiering av Europeiska unionens bistånd inom den fleråriga budgetramen för perioden 2014–2020 i enlighet med AVS-EU-partnerskapsavtalet och om tilldelning av ekonomiskt stöd till de utomeuropeiska länder och territorier på vilka den fjärde delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämplig (EUT L 210, 6.8.2013, s. 1).

⁽¹⁵⁸⁾ Rådets förordning (EU) 2015/322 av den 2 mars 2015 om genomförande av elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUT L 58, 3.3.2015, s. 1).

⁽¹⁵⁹⁾ Rådets förordning (EU) 2015/323 av den 2 mars 2015 med budgetförordning för elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUT L 58, 3.3.2015, s. 17).

⁽¹⁶⁰⁾ EGT L 25, 30.1.1976, s. 168.

⁽¹⁶¹⁾ EGT L 347, 22.12.1980, s. 210.

⁽¹⁶²⁾ EGT L 86, 31.3.1986, s. 210.

⁽¹⁶³⁾ EGT L 229, 17.8.1991, s. 288.

⁽¹⁶⁴⁾ EGT L 156, 29.5.1998, s. 108.

⁽¹⁶⁵⁾ EGT L 317, 15.12.2000, s. 355.

⁽¹⁶⁶⁾ EUT L 247, 9.9.2006, s. 32.

Förenade kungariket ska ha kvar rätten till sin andel av alla belopp som återkrävs enligt villkoren för medlemsstaternas borgensförbindelser och till saldoet på sitt medlemsstatskonto. Förenade kungarikets andel enligt detta stycke ska stå i proportion till dess respektive deltagande i varje borgensavtal.

Kapitel 6

FÖRVALTNINGSFONDERNA OCH FACILITETEN FÖR FLYKTINGAR I TURKIJET

Artikel 155

Åtaganden till förvaltningsfonderna och faciliteten för flyktingar i Turkiet

1. Förenade kungariket ska fullgöra de åtaganden det gjort före dagen för detta avtals ikraftträdande till Europeiska unionens förvaltningsfond för nödgärder i Afrika inriktade på stabilitet och insatser mot de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration och fördrivna personer, inrättad genom kommissionens beslut av den 20 oktober 2015 ⁽¹⁶⁷⁾, till alla senare unionsförvaltningsfonder som inrättats före dagen för detta avtals ikraftträdande och till faciliteten för flyktingar i Turkiet, inrättad genom kommissionens beslut av den 24 november 2015 ⁽¹⁶⁸⁾, samt alla ändringar av dessa som antagits före dagen för detta avtals ikraftträdande.
2. Förenade kungariket får delta i de relevanta organ som hör till faciliteten för flyktingar i Turkiet, enligt regler för givare som fastställs i enlighet med artikel 234.4 i budgetförordningen.

Kapitel 7

RÅDETS BYRÅER OCH INSATSER INOM DEN GEMENSAMMA SÄKERHETS- OCH FÖRSVARSPOLITIKEN

Artikel 156

Förenade kungarikets skyldigheter från och med dagen för detta avtals ikraftträdande

Till och med den 31 december 2020 ska Förenade kungariket bidra till finansieringen av Europeiska försvarsbyrån, Europeiska unionens institut för säkerhetsstudier och Europeiska unionens satellitcentrum samt till kostnaderna för insatser inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik, på grundval av fördelningsnycklarna i artikel 14.9 a i rådets beslut (EU) 2016/1353 ⁽¹⁶⁹⁾, i artikel 10.3 i rådets beslut 2014/75/Gusp ⁽¹⁷⁰⁾, i artikel 10.3 i rådets beslut 2014/401/Gusp ⁽¹⁷¹⁾ respektive i artikel 41.2 andra stycket i fördraget om Europeiska unionen, samt i enlighet med artikel 5 i detta avtal.

⁽¹⁶⁷⁾ Kommissionens beslut av den 20 oktober 2015 om inrättande av Europeiska unionens förvaltningsfond för nödgärder i Afrika inriktade på stabilitet och insatser mot de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration och fördrivna personer (C(2015) 7293).

⁽¹⁶⁸⁾ Kommissionens beslut av den 24 november 2015 om samordning av unionens och medlemsstaternas åtgärder genom en samordningsmekanism – flyktingfaciliteten för Turkiet (EUT C 407, 8.12.2015, s. 8).

⁽¹⁶⁹⁾ Rådets beslut (EU) 2016/1353 av den 4 augusti 2016 om de finansiella reglerna för Europeiska försvarsbyrån och om upphävande av beslut 2007/643/Gusp (EUT L 219, 12.8.2016, s. 98).

⁽¹⁷⁰⁾ Rådets beslut 2014/75/Gusp av den 10 februari 2014 om inrättande av Europeiska unionens institut för säkerhetsstudier, (EUT L 41, 12.2.2014, s. 13).

⁽¹⁷¹⁾ Rådets beslut 2014/401/Gusp av den 26 juni 2014 om Europeiska unionens satellitcentrum och om upphävande av gemensam åtgärd 2001/555/Gusp om inrättande av Europeiska unionens satellitcentrum (EUT L 188, 27.6.2014, s. 73).

Artikel 157

Förenade kungarikets skyldigheter efter den 31 december 2020

1. På grundval av byråernas räkenskaper och i den utsträckning som avsättningar inte gjorts för de relevanta skulderna den 31 december 2020, ska Förenade kungariket betala sin andel av följande skulder enligt fördelningsnyckeln för var och en av byråerna på grundval av deras reviderade räkenskaper per den 31 december 2020:
  - a) Pensionskulder för pensioner för personalen vid Europeiska försvarsbyrån, Europeiska unionens institut för säkerhetsstudier och Europeiska unionens satellitcentrum.
  - b) Alla skulder till följd av likvideringen av Västeuropeiska unionen.
2. Betalningar med avseende på de skulder som avses i punkt 1 ska göras senast den 30 juni 2021.

SJÄTTE DELEN

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

AVDELNING I

ENHETLIG TOLKNING OCH TILLÄMPNING

Artikel 158

Hänskjutande till Europeiska unionens domstol avseende andra delen

1. Om det, i ett mål som inleddes i första instans i en domstol i Förenade kungariket inom åtta år efter övergångsperiodens slut, uppkommer fråga om tolkningen av andra delen av detta avtal, och den domstolen anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken i det målet, får den domstolen begära att Europeiska unionens domstol meddelar ett förhandsavgörande i den frågan.

Om saken i målet vid domstolen i Förenade kungariket är ett beslut om en ansökan enligt artikel 18.1 eller 18.4 eller enligt artikel 19, får begäran om förhandsavgörande dock endast göras om målet inleddes i första instans inom en period på åtta år från och med den dag då artikel 19 blivit tillämplig.

2. Europeiska unionens domstol ska vara behörig att meddela förhandsavgöranden avseende en sådan begäran som avses i punkt 1. Sådana förhandsavgöranden ska ha samma rättsverkningar i Förenade kungariket som förhandsavgöranden meddelade enligt artikel 267 i EUF-fördraget har i unionen och medlemsstaterna.

3. Om gemensamma kommittén antar ett beslut enligt artikel 132.1 ska den period på åtta år som avses i punkt 1 andra stycket automatiskt förlängas med det antal månader som motsvarar övergångsperiodens förlängning.

Artikel 159

Övervakning av genomförandet och tillämpningen av andra delen

1. I Förenade kungariket ska genomförandet och tillämpningen av andra delen övervakas av en oberoende myndighet (nedan kallad *myndigheten*), som ska ha befogenheter som är likvärdiga med Europeiska kommissionens fördragsfästa befogenheter att på eget initiativ utreda överträdelse av andra delen som Förenade kungarikets administrativa myndigheter påstås ha begått och att ta emot klagomål från unionsmedborgare och deras familjemedlemmar i syfte att utföra sådana utredningar. Myndigheten ska också ha rätt att efter sådana klagomål väcka talan vid behörig domstol i Förenade kungariket i ett lämpligt rättsligt förfarande för att utverka lämplig gottgörelse.

2. Europeiska kommissionen och myndigheten ska var och en årligen informera den specialiserade kommitté för medborgerliga rättigheter som avses i artikel 165.1 a om genomförandet och tillämpningen av andra delen i unionen respektive i Förenade kungariket. Informationen ska särskilt omfatta åtgärder som vidtagits för att genomföra eller efterleva andra delen, samt antalet inkomna klagomål och deras art.

3. Gemensamma kommittén ska tidigast åtta år efter övergångsperiodens utgång bedöma myndighetens funktion. Efter denna bedömning får den, i god tro, enligt artikel 164.4 f och artikel 166 besluta att Förenade kungariket får avskaffa myndigheten.

Artikel 160

Europeiska unionens domstols behörighet avseende vissa bestämmelser i femte delen

Utän att det påverkar tillämpningen av artikel 87 i detta avtal ska artiklarna 258, 260 och 267 i EUF-fördraget vara tillämpliga med avseende på tolkningen och tillämpningen av den tillämpliga unionsrätt som avses i artikel 136 och artikel 138.1 eller 138.2 i detta avtal. För detta ändamål ska alla hänvisningar i artiklarna 258, 260 och 267 i EUF-fördraget till en medlemsstat förstås så att de inbegriper Förenade kungariket.

Artikel 161

Förfaranden vid Europeiska unionens domstol

1. När en domstol i en medlemsstat hänskjuter en fråga om tolkningen av detta avtal till Europeiska unionens domstol för förhandsavgörande ska Förenade kungariket underrättas om det avgörande från den nationella domstolen som innehåller den frågan.

2. De unionsrättsliga bestämmelser som reglerar förfaranden vid Europeiska unionens domstol i enlighet med artikel 267 i EUF-fördraget ska i tillämpliga delar gälla begäranden om ett förhandsavgörande från Europeiska unionens domstol enligt artikel 158 i detta avtal.

De unionsrättsliga bestämmelser som reglerar förfarandet vid Europeiska unionens domstol ska tillämpas på förfaranden vid Europeiska unionens domstol och på begäranden om förhandsavgörande enligt artikel 160 i detta avtal.

3. I mål som anhängiggjorts vid Europeiska unionens domstol i enlighet med punkt 1, med artiklarna 158 och 160 i detta avtal samt med artikel 12 i protokollet om de suveräna basområdena gäller följande:

- a) Förenade kungariket får delta i förfarandet vid Europeiska unionens domstol på samma sätt som en medlemsstat.
- b) Advokater med behörighet att verka i Förenade kungarikets domstolar ska ha rätt att företräda eller biträda parter i sådana förfaranden vid Europeiska unionens domstol; i sådana fall ska dessa advokater i alla avseenden behandlas som advokater med behörighet att verka i medlemsstaternas domstolar som företrädare eller biträder en part i Europeiska unionens domstol.

Artikel 162

Europeiska kommissionens deltagande i pågående mål i Förenade kungariket

Om det krävs för en enhetlig tolkning och tillämpning av detta avtal får Europeiska kommissionen lämna skriftliga synpunkter till domstolar i Förenade kungariket i pågående mål där tolkningen av detta avtal berörs. Europeiska kommissionen får med tillstånd från den aktuella domstolen även framföra muntliga synpunkter. Europeiska kommissionen ska informera Förenade kungariket om sin avsikt att lämna synpunkter innan de formellt lämnas in.

Artikel 163

Regelbunden dialog och informationsutbyte

För att underlätta en enhetlig tolkning av detta avtal och med full hänsyn till domstolarnas oberoende ska Europeiska unionens domstol och Förenade kungarikets högsta domstolar föra en regelbunden dialog, motsvarande den dialog som Europeiska unionens domstol för med medlemsstaternas högsta domstolar.

AVDELNING II

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

Artikel 164

Gemensamma kommittén

1. Härmed inrättas en gemensam kommitté, bestående av företrädare för unionen och Förenade kungariket. Ordförandeskapet i gemensamma kommittén ska innehas gemensamt av unionen och Förenade kungariket.
2. Gemensamma kommittén ska sammanträda på begäran av unionen eller Förenade kungariket, och ska under alla omständigheter sammanträda minst en gång om året. Gemensamma kommittén ska fastställa sitt sammanträdesschema och sin dagordning genom ömsesidig överenskommelse. Gemensamma kommitténs arbete ska regleras av den arbetsordning som fastställs i bilaga VIII till detta avtal.
3. Gemensamma kommittén ska vara ansvarig för genomförandet och tillämpningen av detta avtal. Unionen och Förenade kungariket får var och en hänskjuta frågor om genomförandet, tillämpningen och tolkningen av detta avtal till gemensamma kommittén.
4. Gemensamma kommittén ska
  - a) övervaka och främja genomförandet och tillämpningen av detta avtal,
  - b) besluta om de specialiserade kommittéernas uppdrag och övervaka deras arbete,
  - c) söka efter lämpliga sätt och metoder för att förebygga problem som kan uppkomma på de områden som omfattas av detta avtal eller för att lösa tvister som kan uppkomma rörande tolkningen och tillämpningen av detta avtal,
  - d) behandla relevanta frågor som rör ett område som omfattas av detta avtal,
  - e) anta beslut och avge rekommendationer enligt artikel 166, och
  - f) anta ändringar av detta avtal i de fall som föreskrivs i detta avtal.
5. Gemensamma kommittén får
  - a) delegera ansvar till de specialiserade kommittéerna, utom sådant ansvar som avses i punkt 4 b, e och f,
  - b) inrätta andra specialiserade kommittéer än de som inrättas genom artikel 165 för att bistå gemensamma kommittén i dess arbete,
  - c) ändra de specialiserade kommittéernas uppdrag och upplösa sådana kommittéer,
  - d) utom med avseende på första, fjärde och sjätte delarna, till och med utgången av det fjärde året efter övergångsperiodens utgång anta beslut om ändringar av detta avtal, under förutsättning att dessa ändringar är nödvändiga för att korrigera fel, åtgärda utelämnanden eller andra brister, eller för att behandla situationer som var oförutsedda när detta avtal undertecknades, och under förutsättning att sådana beslut inte leder till någon ändring av väsentliga delar av detta avtal,
  - e) anta ändringar av den arbetsordning som fastställs i bilaga VIII, och
  - f) vidta andra åtgärder i fullgörandet av sitt uppdrag som unionen och Förenade kungariket bestämmer.
6. Gemensamma kommittén ska utfärda en årsrapport om hur detta avtal fungerar.

Artikel 165

Specialiserade kommittéer

1. Härmed inrättas följande specialiserade kommittéer:
  - a) Kommittén för medborgerliga rättigheter.
  - b) Kommittén för övriga separationsbestämmelser.
  - c) Kommittén för frågor rörande genomförandet av protokollet om Irland/Nordirland.

- d) Kommittén för frågor rörande genomförandet av protokollet om de suveräna basområdena i Cypern.
- e) Kommittén för frågor rörande genomförandet av protokollet om Gibraltar.
- f) Kommittén för finansiella bestämmelser.

Dessa specialiserade kommittéer ska bestå av företrädare för unionen och företrädare för Förenade kungariket.

2. De specialiserade kommittéernas arbete ska regleras av den arbetsordning som fastställs i bilaga VIII till detta avtal.

Om inte annat följer av detta avtal eller om inte ordförandena beslutar något annat ska de specialiserade kommittéerna sammanträda minst en gång om året. Ytterligare sammanträden får hållas på begäran av unionen, Förenade kungariket eller gemensamma kommittén. Vid sammanträdena ska ordförandeskapet innehas av unionen och Förenade kungariket gemensamt. De specialiserade kommittéerna ska fastställa sitt sammanträdesschema och sin dagordning genom ömsesidig överenskommelse. De specialiserade kommittéerna får utarbeta utkast till beslut och rekommendationer och överlämna dem till gemensamma kommittén för antagande.

3. Unionen och Förenade kungariket ska säkerställa att deras respektive företrädare i de specialiserade kommittéerna har lämplig sakkunskap med avseende på de frågor som diskuteras.

4. De specialiserade kommittéerna ska underrätta gemensamma kommittén om sina sammanträdesscheman och dagordningar i tillräckligt god tid före sammanträdena och rapportera till gemensamma kommittén om resultaten och slutsatserna från varje sammanträde. Att en specialiserad kommitté tillsätts eller redan finns ska inte hindra unionen eller Förenade kungariket från att ta upp en fråga direkt i gemensamma kommittén.

Artikel 166

Beslut och rekommendationer

1. Gemensamma kommittén ska vid tillämpningen av detta avtal vara behörig att anta beslut i alla frågor med avseende på vilka detta avtal stadgar att de har sådan behörighet och att lägga fram lämpliga rekommendationer för unionen och Förenade kungariket.
2. Beslut som antas av gemensamma kommittén ska vara bindande för unionen och Förenade kungariket, och unionen och Förenade kungariket ska genomföra de besluten. De ska ha samma rättsverkan som detta avtal.
3. Gemensamma kommittén ska anta sina beslut och utfärda sina rekommendationer genom ömsesidig överenskommelse.

AVDELNING III

TVISTLÖSNING

Artikel 167

Samarbete

Unionen och Förenade kungariket ska alltid sträva efter att komma överens om tolkningen och tillämpningen av detta avtal, och ska göra alla ansträngningar, genom samarbete och samråd, för att nå en ömsesidigt tillfredsställande lösning i alla frågor som kan påverka avtalets tillämpning.

Artikel 168

Exklusivitet

I alla tvister mellan unionen och Förenade kungariket som uppstår på grund av detta avtal, ska unionen och Förenade kungariket endast använda de förfaranden som föreskrivs i detta avtal.

Artikel 169

Samråd och kommunikation i gemensamma kommittén

1. Unionen och Förenade kungariket ska sträva efter att lösa alla tvister om tolkningen och tillämpningen av bestämmelserna i detta avtal genom att i uppriktig anda inleda samråd i syfte att nå en ömsesidigt överenskommen lösning. En part som vill inleda samråd ska lämna en skriftlig underrättelse till gemensamma kommittén.
2. All kommunikation och alla underrättelser mellan unionen och Förenade kungariket som föreskrivs i denna avdelning ska ske i gemensamma kommittén.

Artikel 170

Inledande av skiljeförfarandet

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 160 får unionen eller Förenade kungariket begära att en skiljenämnd tillsätts om ingen ömsesidigt överenskommen lösning har nåtts inom tre månader från det att en skriftlig underrättelse lämnats till gemensamma kommittén i enlighet med artikel 169.1. En sådan begäran ska göras skriftligen till den andra parten och till Permanenta skiljedomstolens internationella byrå. Begäran ska identifiera saken i den tvist som ska behandlas av skiljenämnden och innehålla en sammanfattning av de rättsliga argument som anförs till stöd för begäran.
2. Unionen och Förenade kungariket får komma överens om att tillsättning av en skiljenämnd får begäras före utgången av den tidsfrist som anges i punkt 1.

Artikel 171

Tillsättning av skiljenämnden

1. Gemensamma kommittén ska senast vid övergångsperiodens utgång upprätta en förteckning över 25 personer som är villiga och har möjlighet att tjänstgöra som ledamöter i en skiljenämnd. För detta ändamål ska unionen och Förenade kungariket föreslå tio personer vardera. Unionen och Förenade kungariket ska också gemensamt föreslå fem personer som ska fungera som ordförande för skiljenämnden. Gemensamma kommittén ska säkerställa att förteckningen överensstämmer med dessa krav vid varje tidpunkt.
2. Den förteckning som avses i punkt 1 ska endast omfatta personer vars oavhängighet inte kan ifrågasättas, som har de kvalifikationer som krävs för utnämning till de högsta domarämbetena i hemlandet eller är jurister med allmänt erkända kvalifikationer och som har specialkunskaper eller erfarenhet inom unionsrätt och folkrätt. Förteckningen får inte innefatta personer som är ledamöter av, tjänstemän eller andra anställda vid unionsinstitutionerna, vid en medlemsstats statliga förvaltning eller vid Förenade kungarikets statliga förvaltning.
3. En skiljenämnd ska bestå av fem ledamöter.
4. Inom 15 dagar från dagen för en begäran enligt artikel 170 ska skiljenämnden tillsättas i enlighet med punkterna 5 och 6.
5. Unionen och Förenade kungariket ska vardera nominera två ledamöter bland personerna på den förteckning som upprättats enligt punkt 1. Ordföranden ska väljas ut genom konsensus av nämndens ledamöter bland de personer som unionen och Förenade kungariket gemensamt föreslagit som ordförande.

Om nämndens ledamöter inte kan enas om valet av ordförande inom den tidsfrist som anges i punkt 4 får unionen eller Förenade kungariket begära att Permanenta skiljedomstolens generalsekreterare väljer ut en ordförande genom lottdragning bland de personer som unionen och Förenade kungariket gemensamt föreslagit som ordförande.
6. Permanenta skiljedomstolens generalsekreterare ska göra det val som avses i punkt 5 andra stycket inom fem dagar från den begäran som avses i punkt 5. Företrädare för unionen och Förenade kungariket ska ha rätt att närvara vid valet.
7. Dagen för tillsättningen av skiljenämnden ska vara den dag då urvalsförfarandet är avslutat.

8. Om den förteckning som avses i punkt 1 inte har upprättats när den tidsfrist som anges i punkt 4 löper ut ska unionen och Förenade kungariket inom fem dagar vardera nominera två personer för tjänstgöring som ledamöter av nämnden. Om personer har föreslagits enligt punkt 1 ska nomineringarna göras bland de personerna. Ordföranden ska sedan utses i enlighet med det förfarande som anges i punkt 5. Om unionen och Förenade kungariket inte inom ytterligare fem dagar gemensamt har föreslagit minst en person att tjänstgöra som ordförande ska Permanenta skiljedomstolens generalsekreterare inom fem dagar, efter samråd med unionen och Förenade kungariket, föreslå en ordförande som uppfyller kraven i punkt 2. Om varken unionen eller Förenade kungariket invänder mot det förslaget inom fem dagar, ska den person som föreslagits av Permanenta skiljedomstolens generalsekreterare utses.

9. Om ingen skiljenämnd kan tillsättas inom tre månader från dagen för begäran enligt artikel 170 ska Permanenta skiljedomstolens generalsekreterare, på begäran av unionen eller Förenade kungariket, inom 15 dagar från en sådan begäran, efter samråd med unionen och Förenade kungariket, utse personer som uppfyller kraven i punkt 2 i den här artikeln till att utgöra skiljenämnden.

Artikel 172

Förfaranderegler

Tvistlösningsförfaranden enligt denna avdelning ska regleras av de förfaranderegler som fastställs i del A i bilaga IX ("Förfaranderegler"), och gemensamma kommittén ska ständigt se över hur tvistlösningsförfarandena fungerar och får ändra förfarandereglerna.

Artikel 173

Tidsram för förfarandet inför skiljenämnden

1. Skiljenämnden ska meddela unionen, Förenade kungariket och gemensamma kommittén sitt avgörande inom tolv månader från dagen för tillsättningen av skiljenämnden. Om skiljenämnden anser att den inte kan hålla denna tidsfrist ska dess ordförande skriftligen underrätta unionen och Förenade kungariket och ange skälen till förseningen samt den dag då nämnden avser att slutföra sitt arbete.

2. Inom tio dagar efter tillsättningen av skiljenämnden får unionen eller Förenade kungariket ge in en motiverad begäran om att ärendet är brådskande. I så fall ska skiljenämnden meddela ett avgörande om ärendets brådskande karaktär inom 15 dagar från mottagandet av en sådan begäran. Om skiljenämnden finner att ärendet är brådskande ska den vidta alla åtgärder för att meddela unionen och Förenade kungariket sitt avgörande inom sex månader från den dag då den tillsattes.

Artikel 174

Twister där unionsrättsliga frågor uppkommer

1. Om en tvist som hänskjutits till skiljeförfarande i enlighet med denna avdelning ger upphov till en fråga om tolkningen av ett begrepp i unionsrätten, en fråga om tolkningen av en bestämmelse i unionsrätten som det hänvisas till i detta avtal eller en fråga om huruvida Förenade kungariket har fullgjort sina skyldigheter enligt artikel 89.2, får skiljenämnden inte fatta beslut om en sådan fråga. I sådana fall ska den begära att Europeiska unionens domstol meddelar ett avgörande i frågan. Europeiska unionens domstol ska vara behörig att meddela ett sådant avgörande, som ska vara bindande för skiljenämnden.

Skiljenämnden ska framställa den begäran som avses i första stycket efter att ha hört parterna.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 första stycket första meningen får unionen eller Förenade kungariket, om någon av dem anser att en begäran enligt punkt 1 ska framställas, inge synpunkter till skiljenämnden om detta. I sådana fall ska skiljenämnden framställa begäran i enlighet med punkt 1, utom i fall då den fråga som uppkommit inte rör tolkningen av ett begrepp i unionsrätten, tolkningen av en bestämmelse i unionsrätten som det hänvisas till i detta avtal eller frågan huruvida Förenade kungariket fullgjort sina skyldigheter enligt artikel 89.2. Skiljenämnden ska ange skälen för sin bedömning. Inom tio dagar efter bedömningen får endera parten begära att skiljenämnden omprövar sin bedömning, och en förhandling ska anordnas inom 15 dagar från begäran i syfte att höra parterna i frågan. Skiljenämnden ska ange skälen för sin bedömning.

3. I de fall som avses i punkterna 1 och 2 ska de tidsfrister som anges i artikel 173 upphöra att löpa till dess att Europeiska unionens domstol har meddelat sitt avgörande. Skiljenämnden ska inte vara skyldig att meddela sitt avgörande tidigare än 60 dagar från den dag då Europeiska unionens domstol meddelade sitt avgörande.

4. Artikel 161.2 första stycket och artikel 161.3 ska gälla i tillämpliga delar på de förfaranden som hänskjutits till Europeiska unionens domstol i enlighet med den här artikeln.

Artikel 175

Efterlevnad av skiljenämndens avgörande

Skiljenämndens avgörande ska vara bindande för unionen och Förenade kungariket. Unionen och Förenade kungariket ska vidta alla åtgärder som krävs för att lojalt efterleva skiljenämndens avgörande och de ska sträva efter att enas om tidsperioden för att efterleva avgörandet i enlighet med förfarandet i artikel 176.

Artikel 176

Rimlig tidsperiod för efterlevnad

1. Senast 30 dagar efter det att skiljenämndens avgörande meddelats unionen och Förenade kungariket ska svaranden, om nämnden har avgjort ärendet till kärandens fördel, meddela käranden om den tid den anser sig behöva för efterlevnad (nedan kallad *rimlig tidsperiod*).

2. Om det råder oenighet mellan unionen och Förenade kungariket om den rimliga tidsperioden för att efterleva skiljenämndens avgörande, ska käranden inom 40 dagar från underrättelsen från svaranden enligt punkt 1 skriftligen begära att den ursprungliga skiljenämnden fastställer den rimliga tidsperiodens längd. En sådan begäran ska samtidigt meddelas svaranden. Skiljenämnden ska meddela unionen och Förenade kungariket sitt beslut om tidsperioden för efterlevnad inom 40 dagar från den dag då begäran ingavs.

3. Om den ursprungliga skiljenämnden, eller några av dess ledamöter, inte åter kan sammanträda för att behandla en begäran enligt punkt 2, ska en ny skiljenämnd tillsättas enligt förfarandet i artikel 171. Tidsfristen för meddelande av beslutet ska vara 60 dagar från dagen för tillsättningen av den nya skiljenämnden.

4. Svaranden ska skriftligen informera käranden om sina framsteg med att efterleva skiljenämndens avgörande enligt artikel 173 senast en månad innan den rimliga tidsperioden löper ut.

5. Den rimliga tidsperioden får förlängas genom ömsesidig överenskommelse mellan unionen och Förenade kungariket.

Artikel 177

Översyn av åtgärder som vidtagits för att efterleva skiljenämndens avgörande

1. Svaranden ska innan den rimliga tidsperioden löper ut meddela käranden om alla åtgärder den vidtagit för att efterleva skiljenämndens avgörande.

2. Om käranden efter utgången av den rimliga tidsperioden anser att svaranden inte har efterlevt skiljenämndens avgörande enligt artikel 173, får käranden skriftligen begära att den ursprungliga skiljenämnden avgör frågan. Skiljenämnden ska meddela unionen och Förenade kungariket sitt avgörande inom 90 dagar från den dag då begäran ingavs.

3. Om den ursprungliga skiljenämnden, eller några av dess ledamöter, inte åter kan sammanträda för att behandla en begäran enligt punkt 2 ska en ny skiljenämnd tillsättas enligt förfarandet i artikel 171. Tidsfristen för att meddela avgörandet ska vara 60 dagar från dagen för tillsättningen av den nya skiljenämnden.

4. Om ett ärende som hänskjuts till skiljenämnden enligt punkt 2 ger upphov till en fråga om tolkningen av ett begrepp i unionsrätten eller en fråga om tolkningen av en bestämmelse i unionsrätten som det hänvisas till i detta avtal ska artikel 174 gälla i tillämpliga delar.

Artikel 178

Tillfälliga åtgärder i händelse av bristande efterlevnad

1. Om skiljenämnden i enlighet med artikel 177.2 konstaterar att svaranden underlåtit att efterleva ett avgörande från skiljenämnden enligt artikel 173, får den på begäran av käranden förelägga ett standardbelopp eller ett vite som ska betalas till käranden. Vid fastställandet av standardbeloppet eller vitet ska skiljenämnden beakta hur allvarlig och hur varaktig den bristande efterlevnaden och den underliggande överträdelsen av en skyldighet har varit.

2. Om svaranden en månad efter det avgörande från skiljenämnden som avses i punkt 1 har underlåtit att betala ett standardbelopp eller vite som den förelagts, eller om den sex månader efter ett sådant avgörande från skiljenämnden som avses i artikel 177.2 fortsatt brister i efterlevnaden av det avgörande från skiljenämnden som avses i artikel 173, ska käranden efter underrättelse till svaranden ha rätt att upphäva skyldigheter som följer av

- a) en bestämmelse i detta avtal, dock inte någon av bestämmelserna i andra delen, eller
- b) delar av något annat avtal mellan unionen och Förenade kungariket på de villkor som anges i det avtalet.

I underrättelsen ska anges vilka bestämmelser som käranden avser att upphäva tillämpningen av. Innan käranden beslutar att upphäva tillämpningen av delar av ett sådant avtal som avses i led b, ska den först överväga huruvida ett upphävande av tillämpningen av bestämmelsen i detta avtal i enlighet med led a skulle vara en lämplig åtgärd att vidta till följd av överträdelsen. Ett eventuellt upphävande ska stå i proportion till den berörda överträdelsen, med beaktande av överträdelsens allvar och de rättigheter som berörs och, om upphävandet grundar sig på att svaranden fortsatt brister i efterlevnaden av det avgörande från skiljenämnden som avses i artikel 173, huruvida ett vite har förelagts svaranden och har betalats eller fortfarande håller på att betalas av denne.

Käranden får genomföra upphävandet när som helst men tidigast tio dagar efter dagen för underrättelsen, såvida inte svaranden har begärt skiljeförfarande enligt punkt 3.

3. Om svaranden anser att omfattningen av det upphävande som anges i den underrättelse som avses i punkt 2 inte är proportionell får den skriftligen begära att den ursprungliga skiljenämnden avgör frågan. Käranden ska underrättas om en sådan begäran innan den tiodagarsperiod som avses i punkt 2 löper ut. Skiljenämnden ska meddela unionen och Förenade kungariket sitt avgörande inom 60 dagar från den dag då begäran ingavs. Skyldigheter ska inte upphävas förrän skiljenämnden meddelat sitt avgörande, och varje upphävande ska vara förenligt med skiljenämndens avgörande.

4. Om den ursprungliga skiljenämnden, eller några av dess ledamöter, inte åter kan sammanträda för att behandla en begäran enligt punkt 2 ska en ny skiljenämnd tillsättas enligt förfarandet i artikel 171. Tidsfristen för meddelande av avgörandet ska i sådana fall vara 90 dagar från dagen för tillsättningen av den nya skiljenämnden.

5. Upphävandet av skyldigheter ska vara tillfälligt och ska tillämpas endast till dess att den åtgärd som konstaterats vara oförenlig med bestämmelserna i detta avtal dragits tillbaka eller ändrats, så att efterlevnad med bestämmelserna i detta avtal uppnås, eller till dess att unionen och Förenade kungariket har enats om att lösa tvisten på något annat sätt.

Artikel 179

Översyn av åtgärder vidtagna efter tillfälliga åtgärder

1. Om käranden upphävt skyldigheter i enlighet med artikel 178 eller om skiljenämnden förelagt svaranden ett vite i enlighet med artikel 178.1, ska svaranden underrätta käranden om de åtgärder som svaranden vidtagit för att efterleva skiljenämndens avgörande och om att svaranden begär att kärandens upphävande av skyldigheter, eller vitet, ska upphöra.

2. Om unionen och Förenade kungariket inte kan enas om huruvida de åtgärder som angetts i underrättelsen innebär att svaranden följer bestämmelserna i detta avtal inom 45 dagar från dagen för underrättelsen får endera parten begära att den ursprungliga skiljenämnden avgör frågan. En sådan begäran ska samtidigt meddelas den andra parten. Skiljenämndens avgörande ska meddelas unionen, Förenade kungariket och gemensamma kommittén inom 75 dagar från den dag då begäran ingavs.

Om skiljenämnden finner att svaranden sedermera följer detta avtal, eller om käranden inte inom 45 dagar från dagen för den underrättelse som avses i punkt 1 har begärt att den ursprungliga skiljenämnden avgör frågan,

- a) ska upphävandet av skyldigheter upphöra inom 15 dagar från antingen skiljenämndens avgörande eller från utgången av perioden på 45 dagar,
- b) ska vitet upphöra antingen dagen efter skiljenämndens avgörande eller dagen efter utgången av perioden på 45 dagar.

3. Om den ursprungliga skiljenämnden, eller några av dess ledamöter, inte åter kan sammanträda för att behandla en begäran enligt punkt 2 ska en ny skiljenämnd tillsättas enligt förfarandet i artikel 171. Tidsfristen för meddelande av avgörandet ska i så fall vara 90 dagar från dagen för tillsättningen av den nya skiljenämnden.

4. Om ett ärende som hänskjuts till skiljenämnden enligt punkt 2 ger upphov till en fråga om tolkningen av ett begrepp i unionsrätten eller en fråga om tolkningen av en bestämmelse i unionsrätten som det hänvisas till i detta avtal ska artikel 174 gälla i tillämpliga delar.

Artikel 180

Skiljenämndens beslut och avgöranden

1. Skiljenämnden ska sträva efter att fatta beslut med konsensus. Om ett beslut trots det inte kan fattas med konsensus ska frågan avgöras med majoritetsomröstning. Under inga omständigheter får dock avvikande meningar från en skiljenämnds ledamöter offentliggöras.

2. Alla skiljenämndens avgöranden ska vara bindande för unionen och Förenade kungariket. Avgörandena ska ange utredda sakförhållanden, tillämpligheten av de relevanta bestämmelserna i detta avtal samt skälen till alla iakttagelser och slutsatser. Unionen och Förenade kungariket ska göra skiljenämndens beslut och avgöranden offentliga i deras helhet, med förbehåll för skydd av konfidentiella uppgifter.

Artikel 181

Skiljenämndens ledamöter

1. En skiljenämnds ledamöter ska vara oavhängiga, de ska tjänstgöra i egenskap av enskilda individer, de får inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering och de ska iaktta uppförandekoden i del B i bilaga IX. Gemensamma kommittén får ändra uppförandekoden.

2. En skiljenämnds ledamöter ska från och med det att nämnden tillsätts åtnjuta immunitet från rättsliga förfaranden i unionen och Förenade kungariket med avseende på handlingar de utfört när de fullgjort sitt uppdrag i den skiljenämnden.

AVDELNING IV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 182

Protokoll och bilagor

Protokollet om Irland/Nordirland, protokollet om de suveräna basområdena i Cypern, protokollet om Gibraltar och bilagorna I–IX ska utgöra en integrerad del av detta avtal.

Artikel 183

Giltiga versioner och depositarie

Detta avtal är upprättat i ett enda original på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska språken, vilka alla texter är lika giltiga.

Rådets generalsekreterare ska vara depositarie för detta avtal.

Artikel 184

Förhandlingar om de framtida förbindelserna

Unionen och Förenade kungariket ska göra sitt yttersta, i uppriktigt anda och med full respekt för varandras rättsordningar, för att vidta nödvändiga steg för att skyndsamt förhandla fram de avtal rörande deras framtida förbindelser som avses i den politiska förklaringen av den 17 oktober 2019 och för att genomföra de relevanta förfarandena för att ratificera eller ingå de avtalen, i syfte att säkerställa att avtalen i möjligaste mån blir tillämpliga från och med övergångsperiodens utgång.

Artikel 185

Ikraftträdande och tillämpning

Detta avtal träder i kraft vid en av följande tidpunkter, beroende på vilken som inträffar först:

- a) Dagen efter utgången av den tidsfrist som föreskrivs i artikel 50.3 i EU-fördraget, sedan den förlängts av Europeiska rådet i samförstånd med Förenade kungariket, under förutsättning att detta avtals depositarie före den dagen har tagit emot den skriftliga anmälan från unionen och Förenade kungariket om att de har avslutat de nödvändiga interna förfarandena.
- b) Den första dagen i den månad som följer efter att depositarien för detta avtal har tagit emot den sista av de skriftliga anmälningar som avses i led a.

Om depositarien för detta avtal inte har tagit emot de skriftliga anmälningar som avses i led a före utgången av den tidsfrist som föreskrivs i artikel 50.3 i EU-fördraget, sedan den förlängts av Europeiska rådet i samförstånd med Förenade kungariket, ska detta avtal inte träda i kraft.

När unionen gör den skriftliga anmälan som avses i första stycket får den, med avseende på varje medlemsstat som har anfört skäl som rör grundläggande principer i den medlemsstatens nationella rätt, förklara att verkställande rättsliga myndigheter i den medlemsstaten under övergångsperioden, utöver de skäl för att vägra verkställighet av en europeisk arresteringsorder som anges i rambeslut 2002/584/RIF, får vägra att överlämna sina medborgare till Förenade kungariket enligt en europeisk arresteringsorder. I så fall får Förenade kungariket, senast en månad efter mottagandet av unionens förklaring, förklara att dess verkställande rättsliga myndigheter får vägra att överlämna sina medborgare till den medlemsstaten.

Andra och tredje delarna, med undantag av artiklarna 19, 34.1, 44 och 96.1, samt sjätte delen avdelning I och artiklarna 169–181, ska vara tillämpliga från och med övergångsperiodens utgång.

Protokollet om Irland/Nordirland ska tillämpas från och med övergångsperiodens utgång, med undantag av följande bestämmelser i det protokollet, som ska tillämpas från och med detta avtals ikraftträdande:

- Artikel 1.
- Artikel 5.2 tredje, fjärde och sjätte styckena.
- Artikel 5.3 andra meningen.
- Artikel 10.2 sista meningen.
- Artikel 12.3.
- Artikel 13.8.
- Artikel 14.
- Artikel 15.1–15.4 och 15.6.
- Artikel 19.
- Första stycket i bilaga 6.

Protokollet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands suveräna basområden i Cypern, med undantag för artikel 11, ska vara tillämpligt från och med övergångsperiodens utgång.

Protokollet om Gibraltar, med undantag för artikel 1, ska upphöra att gälla vid övergångsperiodens utgång.

Съставено в Брюксел и Лондон на двадесет и четвърти януари две хиляди и двадесета година.

Hecho en Bruselas y Londres, el veinticuatro de enero de dos mil veinte.

V Bruselu a v Londýně dne dvacátého čtvrtého ledna dva tisíce dvacet.

Udfærdiget i Bruxelles og London, den fireogtyvende januar to tusind og tyve.

Geschehen zu Brüssel und London am vierundzwanzigsten Januar zweitausendzwanzig.

Kahe tuhande kahekümnenda aasta jaanuarikuu kahekümne neljandal päeval Brüsselis ja Londonis.

Έγινε στις Βρυξέλλες και στο Λονδίνο, στις είκοσι τέσσερις Ιανουαρίου δύο χιλιάδες είκοσι.

Done at Brussels and London on the twenty-fourth day of January in the year two thousand and twenty.

Fait à Bruxelles et à Londres, le vingt-quatre janvier deux mille vingt.

Ama dhéanamh sa Bhruiséil agus i Londain, an ceathrú lá is fiche d'Eanáir an bhliain dhá mhíle fiche.

Sastavljeno u Bruxellesu i Londonu dvadeset četvrtog siječnja godine dvije tisuće dvadesete.

Fatto a Bruxelles e Londra, addì ventiquattro gennajo duemilaventi.

Briselē un Londonā, divi tūkstoši divdesmitā gada divdesmit ceturtajā janvārī.

Príimta du tūkstančiai dvidešimtą metų sausio dvidešimt ketvirtą dieną Briuselyje ir Londone.

Kelt Brüsselben és Londonban, a kétezer-huszadik év január havának huszonegyedik napján.

Magħmul fi Brussell u Londra, fl-erbgha u ghoxrin jum ta' Jannar fis-sena elfejn u ghoxrin.

Gedaan te Brussel en Londen, vierentwintig januari tweeduizend twintig.

Sporządzono w Brukseli i Londynie dnia dwudziestego czwartego stycznia roku dwa tysiące dwudziestego.

Feito em Bruxelas e em Londres, em vinte e quatro de janeiro de dois mil e vinte.

Íntocmit la Bruxelles și la Londra la douăzeci și patru ianuarie două mii douăzeci.

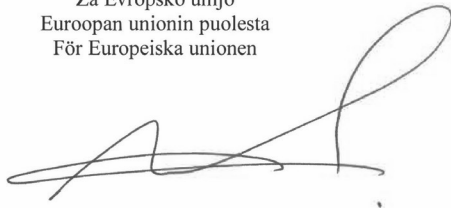
V Bruseli a Londýne dvadsiateho štvrtého januára dvetisícdvadsať.

V Bruslju in Londonu, štiriindvajsetega januarja dva tisoč dvajset.

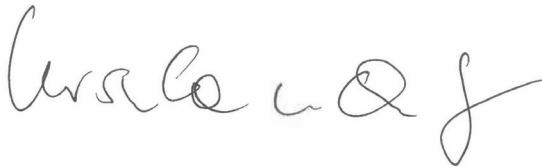
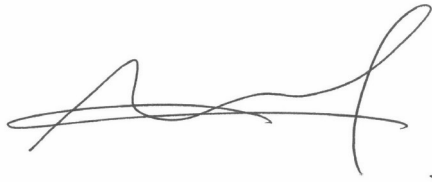
Tehty Brysselissä ja Lontoossa kahdentenäkympentenänenäljäntenä päivänä tammikuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentä.

Som skedde i Bryssel och i London den tjugofjärde januari år tjugohundratjugo.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europejsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

За Европейската общност за атомна енергия
Por la Comunidad Europea de la Energía Atómica
Za Evropské společenství pro atomovou energii
For Det Europæiske Atomenergifællesskab
Für die Europäische Atomgemeinschaft
Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
For the European Atomic Energy Community
Pour la Communauté européenne de l'énergie atomique
Thar ceann an Chomhphobail Eorpaigh do Fhuinneamh Adamhach
Za Europejsku zajednicu za atomsku energiju
Per la Comunità europea dell'energia atomica
Eiropas Atomenerģijas Kopienas vārdā –
Europos atominės energijos bendrijos vardu
Az Európai Atomenergia-közösség részéről
F'isem il-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika
Voor de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie
W imieniu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej
Pela Comunidade Europeia da Energia Atómica
Pentru Comunitatea Europeană a Energiei Atomice
Za Európske spoločenstvo pre atómovú energiu
Za Evropsko skupnost za atomsko energijo
Euroopan atomienergiajärjestön puolesta
För Europeiska atomenergigemenskapen

За Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия
Por el Reino Unido de Gran Bretaña e Irlanda del Norte
Za Spojené království Velké Británie a Severního Írska
For Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland
Für das Vereinigte Königreich Großbritannien und Nordirland
Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi nimel
Για το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας
For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
Pour le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord
Thar ceann Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann
Za Ujedinjenu Kraljevinu Velike Britanije i Sjeverne Írske
Per il Regno Unito di Gran Bretagna e Irlanda del Nord
Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes vārdā –
Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės vardu
Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága részéről
Ghar-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq
Voor het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland
W imieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej
Pelo Reino Unido da Grã-Bretanha e da Irlanda do Norte
Pentru Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord
Za Spojené královstvo Velkej Británie a Severného Írska
Za Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Írska
Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan puolesta
För Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland

PROTOKOLL

PROTOKOLL OM IRLAND/NORDIRLAND

Unionen och Förenade kungariket

SOM BEAKTAR de historiska banden och den varaktiga karaktären i de bilaterala förbindelserna mellan Irland och Förenade kungariket,

SOM ERINRAR om att Förenade kungarikets utträde ur unionen utgör en betydande och unik utmaning för ön Irland, och som bekräftar att fredsprocessens landvinningar, fördelar och åtaganden kommer att förbli av yttersta vikt för fred, stabilitet och försoning där,

SOM ERKÄNNER att det är nödvändigt att hantera de unika omständigheterna på ön Irland genom en unik lösning för att säkerställa Förenade kungarikets utträde ur unionen under ordnade former,

SOM BEKRÄFTAR att långfredagsavtalet eller Belfastavtalet av den 10 april 1998 mellan Förenade kungarikets regering, Irlands regering och de andra deltagarna i flerpartsförhandlingarna (nedan kallat 1998 års avtal), fogad till det brittisk-irländska avtalet av samma datum (nedan kallat *det brittisk-irländska avtalet*) med efterföljande avtal och arrangemang för genomförandet, bör skyddas till alla delar,

SOM ERKÄNNER att samarbetet mellan Nordirland och Irland är en central del av 1998 års avtal och av avgörande betydelse för att uppnå försoning och normalisering av relationerna på ön Irland, och som erinrar om den nordirländska regeringens, den nordirländska församlingens och nord-syd-ministerrådets roller, funktioner och skyddsåtgärder (inbegripet gruppöverskridande bestämmelser) enligt 1998 års avtal,

SOM NOTERAR att unionsrätten har tillhandahållit ett regelverk som stöder bestämmelserna om rättigheter, skyddsåtgärder och lika möjligheter i 1998 års avtal,

SOM ERKÄNNER att irländska medborgare i Nordirland i kraft av sitt unionsmedborgarskap kommer att fortsätta att åtnjuta, utöva och ha tillgång till rättigheter, möjligheter och förmåner, och att detta protokoll bör respektera och inte påverka tillämpningen av de rättigheter och möjligheter och den identitet som följer av unionsmedborgarskapet för dem i Nordirland som väljer att åberopa sin rätt till irländskt medborgarskap enligt definitionen i bilaga 2 till det brittisk-irländska avtalet, "Förklaring om bestämmelserna i artikel 1 vi vad gäller medborgarskap",

SOM BETONAR att det för att säkerställa demokratisk legitimitet bör införas ett förfarande för att säkerställa att det i Nordirland finns ett demokratiskt samtycke till tillämpningen av unionsrätten enligt detta protokoll,

SOM ERINRAR om Förenade kungarikets åtagande att skydda nord-syd-samarbetet och dess garanti om att undvika en hård gräns, inbegripet fysisk infrastruktur eller därmed sammanhängande kontroller,

SOM NOTERAR att ingenting i detta protokoll hindrar Förenade kungariket från att säkerställa fritt marknadstillträde för varor som befordras från Nordirland till resten av Förenade kungarikets inre marknad,

SOM BETONAR unionens och Förenade kungarikets gemensamma mål att undvika kontroller i hamnar och på flygplatser i Nordirland, i den mån det är möjligt i enlighet med tillämplig lagstiftning och med beaktande av deras respektive regelverk samt genomförandet av dessa,

SOM ERINRAR om unionens och Förenade kungarikets åtaganden som återspeglas i den gemensamma rapporten från Europeiska unionens och Förenade kungarikets regeringars förhandlare om framstegen under fas 1 av förhandlingarna enligt artikel 50 i EU-fördraget om Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen under ordnade former av den 8 december 2017,

SOM ERINRAR om att unionen och Förenade kungariket har genomfört en kartläggning som visar att nord-syd-samarbetet till stor del är beroende av att unionen har en gemensam rättslig och politisk ram,

SOM NOTERAR att Förenade kungarikets utträde ur unionen därför innebär stora utmaningar när det gäller att upprätthålla och utveckla nord-syd-samarbetet,

SOM ERINRAR om Förenade kungarikets fortsatta åtagande att skydda och stödja ett fortsatt samarbete mellan nord och syd och mellan öst och väst över hela spektrumet av politiska, ekonomiska, säkerhetsrelaterade, samhälleliga och jordbruksrelaterade sammanhang och samarbetsramar, inbegripet nord-syd-genomförandeorganens fortsatta verksamhet,

SOM ERKÄNNER behovet av att detta protokoll genomförs för att upprätthålla de nödvändiga förutsättningarna för fortsatt nord-syd-samarbete, inbegripet för eventuella nya arrangemang i enlighet med 1998 års avtal,

SOM ERINRAR om unionens och Förenade kungarikets åtaganden för de nord-sydliga finansieringsprogrammen Peace och Interreg inom ramen för den nuvarande fleråriga budgetramen och för bibehållandet av de nuvarande finansieringsnivåerna för det framtida programmet,

SOM BEKRÄFTAR Förenade kungarikets åtagande om att underlätta effektiv och snabb transitering genom sitt territorium av varor som befordras från Irland till en annan medlemsstat eller till ett tredjeland, och omvänt,

SOM ÄR BESLUTNA att tillämpningen av detta protokoll bör inverka så lite som möjligt på vardagen i samhällena i både Irland och Nordirland,

SOM BETONAR sin fasta beslutsamhet att inte ha några tullkontroller eller kontroller av regelefterlevnaden och tillhörande fysisk infrastruktur vid gränsen mellan Irland och Nordirland,

SOM ERINRAR om att Nordirland är en del av Förenade kungarikets tullområde och kommer att gynnas av deltagande i Förenade kungarikets oberoende handelspolitik,

SOM BEAKTAR vikten av att bibehålla Nordirlands integrerade ställning på Förenade kungarikets inre marknad,

SOM HAR I ÅTANKE att Irlands rättigheter och skyldigheter enligt reglerna för unionens inre marknad och tullunion fullt ut måste respekteras,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till utträdesavtalet.

Artikel 1

Mål

1. Detta protokoll påverkar inte tillämpningen av bestämmelserna i 1998 års avtal om Nordirlands konstitutionella status och principen om samtycke, enligt vilken alla förändringar av den statusen endast kan göras med samtycke av en majoritet av dess folk.
2. Detta protokoll respekterar Förenade kungarikets väsentliga statliga funktioner och territoriella integritet.
3. I detta protokoll fastställs nödvändiga arrangemang för att hantera de unika omständigheterna på ön Irland, för att upprätthålla de nödvändiga förutsättningarna för fortsatt nordsyd-samarbete, för att undvika en hård gräns och för att skydda 1998 års avtal i alla dess dimensioner.

Artikel 2

Enskildas rättigheter

1. Förenade kungariket ska säkerställa att utträdet ur unionen inte leder till någon försämring av de rättigheter, skyddsåtgärder eller lika möjligheter som fastställs i den del i 1998 års avtal som har rubriken Rättigheter, skyddsåtgärder och lika möjligheter, inbegripet vad gäller skydd mot diskriminering enligt de unionsrättsliga bestämmelser som förtecknas i bilaga 1 till detta protokoll, och ska genomföra denna punkt genom särskilda mekanismer.

2. Förenade kungariket ska fortsätta att främja det arbete som utförs av de institutioner och organ som inrättats enligt 1998 års avtal, däribland Northern Ireland Human Rights Commission, Equality Commission for Northern Ireland och Joint Committee of representatives of the Human Rights Commissions of Northern Ireland and Ireland, för att upprätthålla krav i fråga om mänskliga rättigheter och jämlikhet.

Artikel 3

Den gemensamma resezonen

1. Förenade kungariket och Irland får fortsätta att komma överens om inbördes arrangemang rörande fri rörlighet för personer mellan sina territorier (nedan kallad *den gemensamma resezonen*), samtidigt som fysiska personers rättigheter enligt unionsrätten fullt ut ska respekteras.

2. Förenade kungariket ska säkerställa att den gemensamma resezonen och därmed sammanhängande rättigheter och privilegier kan fortsätta att tillämpas utan inverkan på Irlands skyldigheter enligt unionsrätten, särskilt när det gäller fri rörlighet till, från och inom Irland för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar, oavsett nationalitet.

Artikel 4

Förenade kungarikets tullområde

Nordirland är en del av Förenade kungarikets tullområde.

Följaktligen ska inget i detta protokoll hindra Förenade kungariket från att inkludera Nordirland i det territoriella tillämpningsområdet för eventuella avtal som Förenade kungariket kan komma att ingå med tredjeländer, förutsatt att de avtalen inte påverkar tillämpningen av detta protokoll.

I synnerhet ska inget i detta protokoll hindra Förenade kungariket från att ingå avtal med ett tredjeland som ger varor som tillverkats i Nordirland förmånstillträde till det landets marknad på samma villkor som varor som tillverkats i andra delar av Förenade kungariket.

Inget i detta protokoll ska hindra Förenade kungariket från att inkludera Nordirland i det territoriella tillämpningsområdet för sin tullbindningslista, som är fogad till Allmänna tull- och handelsavtalet 1994.

Artikel 5

Tull, rörlighet för varor

1. Utan hinder av punkt 3 ska inga tullar betalas för en vara som förs in i Nordirland från en annan del av Förenade kungariket via direkt transport, såvida inte det föreligger en risk för att varan sedermera befordras till unionen, antingen i sig eller som en del av en annan vara efter bearbetning.

Utän hinder av punkt 3 ska tullarna för en vara som via direkt transport befordras till Nordirland från en plats utanför unionen eller från en annan del av Förenade kungariket vara de tullar som är tillämpliga i Förenade kungariket, såvida inte det föreligger en risk för att varan sedermera befordras till unionen, antingen i sig eller som en del av en annan vara efter bearbetning.

Inga tullar ska betalas av personer bosatta i Förenade kungariket för personlig egendom enligt definitionen i artikel 2.1 c i rådets förordning (EG) nr 1186/2009⁽¹⁾ som förs in i Nordirland från en annan del av Förenade kungariket, eftersom dessa ska beviljas tullbefrielse.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 första och andra styckena ska det anses föreligga en risk för att en vara som förs in i Nordirland från en plats utanför unionen sedermera befordras till unionen såvida inte det fastställs att varan

- a) inte kommer att bli föremål för kommersiell bearbetning i Nordirland, och
- b) uppfyller de kriterier som fastställs av gemensamma kommittén i enlighet med fjärde stycket i denna punkt.

Vid tillämpningen av denna punkt avses med *bearbetning* ändring av varor, omvandling av varor på något sätt eller utsättning av varor för andra åtgärder än sådana som syftar till att bibehålla dem i gott skick eller anbringa märken, etiketter, försegling eller annan dokumentation för att säkerställa överensstämmelse med specifika krav.

Före övergångsperiodens utgång ska gemensamma kommittén genom beslut fastställa de villkor enligt vilka bearbetning ska anses inte omfattas av första stycket a, med hänsyn särskilt till arten, omfattningen och resultatet av bearbetningen.

Före övergångsperiodens utgång ska gemensamma kommittén genom beslut fastställa kriterierna för när det inte ska anses föreligga en risk för att en vara som förs in i Nordirland från en plats utanför unionen sedermera befordras till unionen. Gemensamma kommittén ska bland annat ta hänsyn till

- a) varans slutliga destination och användning,
- b) varans art och värde,
- c) befordrans art, och
- d) incitament för icke-deklarerad vidarebefordran till unionen, i synnerhet incitament som är ett resultat av de tullar som ska betalas enligt punkt 1.

Gemensamma kommittén får när som helst ändra de beslut som den antagit enligt denna punkt.

När gemensamma kommittén fattar beslut enligt denna punkt ska den beakta de särskilda förhållandena i Nordirland.

3. Lagstiftning enligt definitionen i artikel 5.2 i förordning (EU) nr 952/2013 ska tillämpas på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland (Förenade kungarikets territorialvatten inte inbegripet). Gemensamma kommittén ska dock fastställa de villkor, inklusive i kvantitativa termer, enligt vilka vissa fiskeri- och vattenbruksprodukter, vilka anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013⁽²⁾, som förs in till unionens tullområde enligt definitionen i artikel 4 i förordning (EU) nr 952/2013 med fartyg som för Förenade kungarikets flagg och har sin registreringshamn i Nordirland är befriade från tullar.

4. De unionsrättsliga bestämmelser som förtecknas i bilaga 2 till detta protokoll ska också tillämpas, på de villkor som anges i den bilagan, på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland.

5. Artiklarna 30 och 110 i EUF-fördraget ska tillämpas på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland. Kvantitativa export- och importrestriktioner mellan unionen och Nordirland ska vara förbjudna.

6. Tullar som tas ut av Förenade kungariket i enlighet med punkt 3 överförs inte till unionen.

Med förbehåll för artikel 10 får Förenade kungariket särskilt

- a) återbetala tullar som tagits ut enligt de unionsrättsliga bestämmelser som görs tillämpliga genom punkt 3 med avseende på varor som förts in i Nordirland,

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 1186/2009 av den 16 november 2009 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse (EUT L 324, 10.12.2009, s. 23).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma marknadsordningen för fiskeri- och vattenbruksprodukter, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1184/2006 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 104/2000 (EUT L 354, 28.12.2013, s. 1).

- b) föreskriva under vilka omständigheter en uppkommen tullskuld ska efterskänkas med avseende på varor som förts in i Nordirland,
- c) föreskriva under vilka omständigheter tullar ska återbetalas med avseende på varor som bevisligen inte har förts in i unionen, och
- d) ersätta företag för att uppväga effekterna av tillämpningen av punkt 3.

När Europeiska kommissionen fattar beslut enligt artikel 10 ska den på lämpligt sätt ta hänsyn till förhållandena i Nordirland.

7. Inga tullar ska betalas på försändelser av ringa värde, på försändelser som skickas från en enskild person till en annan eller på varor som återfinns i resenärers personliga bagage, på de villkor som anges i den lagstiftning som avses i punkt 3.

Artikel 6

Skydd av Förenade kungarikets inre marknad

1. Ingenting i detta protokoll ska hindra Förenade kungariket från att säkerställa fritt marknadstillträde för varor som befordras från Nordirland till andra delar av Förenade kungarikets inre marknad. Unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll och som förbjuder eller begränsar varuexporten ska endast tillämpas på handel mellan Nordirland och andra delar av Förenade kungariket i den utsträckning som är strikt nödvändig enligt unionens internationella förpliktelser. Förenade kungariket ska säkerställa ett fullständigt skydd enligt de internationella krav och åtaganden som är relevanta för förbud mot och begränsningar av varuexport från unionen till tredjeländer enligt unionsrätten.

2. Med beaktande av Nordirlands integrerade ställning på Förenade kungarikets inre marknad, ska unionen och Förenade kungariket göra sitt yttersta för att, i enlighet med tillämplig lagstiftning och med beaktande av deras respektive regelverk samt genomförandet av dessa, underlätta handeln mellan Nordirland och andra delar av Förenade kungariket. Gemensamma kommittén ska löpande se över tillämpningen av denna punkt och anta lämpliga rekommendationer för att i den mån det är möjligt undvika kontroller i hamnar och på flygplatser i Nordirland.

3. Ingenting i detta protokoll ska hindra att en produkt med ursprung i Nordirland uppges ha sitt ursprung i Förenade kungariket när produkten släpps ut på marknaden i Storbritannien.

4. Ingenting i detta protokoll ska påverka Förenade kungarikets nationella rätt om utsläppande på marknaden i andra delar av Förenade kungariket av varor från Nordirland som överensstämmer med eller drar nytta av tekniska föreskrifter, bedömningar, registreringar, intyg, godkännanden eller tillstånd som regleras i sådana unionsrättsliga bestämmelser som avses i bilaga 2 till detta protokoll.

Artikel 7

Tekniska föreskrifter, bedömningar, registreringar, intyg, godkännanden och tillstånd

1. Utan att det påverkar tillämpningen av de unionsrättsliga bestämmelser som avses i bilaga 2 till detta protokoll ska lagenligheten av utsläppande av varor på marknaden i Nordirland regleras av Förenade kungarikets nationella rätt samt, när det gäller varor som importeras från unionen, av artiklarna 34 och 36 i EUF-fördraget.

2. Om det i unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll föreskrivs att en medlemsstat ska anges, inbegripet i förkortad form, i märkningar, etiketter eller på något annat sätt, ska Förenade kungariket med avseende på Nordirland anges som "UK(NI)" eller "United Kingdom (Northern Ireland)". Om det i unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll föreskrivs att angivelsen ska ta formen av en numerisk kod, ska Förenade kungariket med avseende på Nordirland anges med en särskiljbar numerisk kod.

3. Genom undantag från artikel 13.1 i detta protokoll och från artikel 7 i utträdesavtalet ska, vid erkännandet i en medlemsstat av tekniska föreskrifter, bedömningar, registreringar, intyg, godkännanden och tillstånd som utfärdats eller utförts av myndigheterna i en annan medlemsstat eller av ett organ som är etablerat i en annan medlemsstat, hänvisningar till medlemsstaterna i sådana unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll inte tolkas så att

de inbegriper Förenade kungariket med avseende på Nordirland när det gäller tekniska föreskrifter, bedömningar, registreringar, intyg, godkännanden och tillstånd som utfärdats eller utförts av Förenade kungarikets myndigheter eller av organ som är etablerade i Förenade kungariket.

Första stycket ska inte tillämpas på registreringar, certifieringar, godkännanden och tillstånd avseende platser, anläggningar eller lokaler i Nordirland som utfärdats eller utförts av Förenade kungarikets behöriga myndigheter, om registreringen, certifieringen, godkännandet eller tillståndet kan kräva en besiktning av platserna, anläggningarna eller lokalerna.

Första stycket ska inte tillämpas på veterinärintyg eller officiella etiketter för växtförökningsmaterial som krävs enligt sådana unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll.

Första stycket ska inte påverka giltigheten i Nordirland av bedömningar, registreringar, intyg, godkännanden och tillstånd som utfärdats eller utförts, på grundval av unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll, av de behöriga myndigheterna i Förenade kungariket eller av organ som är etablerade i Förenade kungariket. Alla överensstämmelsemärkningar, överensstämmelselogotyper eller liknande som krävs enligt de unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll och som anbringas av ekonomiska aktörer på grundval av bedömningar, registreringar, intyg, godkännanden eller tillstånd utfärdade av behöriga myndigheter i Förenade kungariket eller av organ som är etablerade i Förenade kungariket ska åtföljas av angivelsen "UK(NI)".

Förenade kungariket får med avseende på Nordirland inte inleda invändnings-, skydds- eller skiljeförfaranden enligt unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll, i den mån som dessa förfaranden avser tekniska föreskrifter, standarder, bedömningar, registreringar, intyg, godkännanden och tillstånd som utfärdats eller utförts av behöriga myndigheter i av medlemsstaterna eller av organ som är etablerade i medlemsstaterna.

Första stycket hindrar inte att en kvalificerad person i Nordirland testar och frisläpper ett parti av ett läkemedel som importerats till eller tillverkats i Nordirland.

Artikel 8

Mervärdesskatt och punktskatter

De unionsrättsliga bestämmelser om varor som förtecknas i bilaga 3 till detta protokoll ska tillämpas på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland.

Med avseende på Nordirland ska myndigheterna i Förenade kungariket ansvara för tillämpningen och genomförandet av de bestämmelser som förtecknas i bilaga 3 till detta protokoll, inbegripet uppbörderna av mervärdesskatt och punktskatt. Enligt villkoren i de bestämmelserna ska intäkter från transaktioner som är beskattningsbara i Nordirland inte överföras till unionen.

Genom undantag från första stycket får Förenade kungariket, på leveranser av varor som är beskattningsbara i Nordirland, tillämpa undantag från mervärdesskatt och nedsatta skattesatser som är tillämpliga i Irland i enlighet med de bestämmelser som förtecknas i bilaga 3 till detta protokoll.

Gemensamma kommittén ska regelbundet diskutera genomförandet av denna artikel, inbegripet vad gäller de nedsättningar och undantag som föreskrivs i de bestämmelser som avses i första stycket, och i lämpliga fall anta nödvändiga åtgärder för en korrekt tillämpning av den.

Gemensamma kommittén får se över tillämpningen av denna artikel, med hänsyn till Nordirlands integrerade ställning på Förenade kungarikets inre marknad, och anta nödvändiga och lämpliga åtgärder.

Artikel 9

Gemensam elmarknad

De unionsrättsliga bestämmelser om grossistmarknaden för el som förtecknas i bilaga 4 till detta protokoll ska tillämpas, på de villkor som anges i den bilagan, på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland.

Artikel 10

Statligt stöd

1. De unionsrättsliga bestämmelser som förtecknas i bilaga 5 till detta protokoll ska tillämpas på Förenade kungariket, även när det gäller åtgärder för att stödja produktion av och handel med jordbruksprodukter i Nordirland, med avseende på åtgärder som påverkar den handeln mellan Nordirland och unionen som är föremål för detta protokoll.
2. Trots punkt 1 ska de unionsrättsliga bestämmelser som avses i den punkten inte tillämpas med avseende på åtgärder som vidtagits av Förenade kungarikets myndigheter för att stödja produktion av och handel med jordbruksprodukter i Nordirland upp till en fastställd maximal total årlig stödnivå, och förutsatt att en fastställd minimiandel av det undantagna stödet överensstämmer med bestämmelserna i bilaga 2 till WTO-avtalet om jordbruk. Den maximala undantagna totala årliga stödnivån och minimiandelen ska fastställas i enlighet med förfarandena i bilaga 6.
3. Om Europeiska kommissionen granskar information om en åtgärd vidtagen av myndigheterna i Förenade kungariket som kan utgöra olagligt stöd som omfattas av punkt 1, ska den säkerställa att Förenade kungariket hålls fullt och regelbundet informerat om utvecklingen och resultaten av granskningen av åtgärden.

Artikel 11

Andra områden för nordsyd-samarbete

1. I enlighet med de arrangemang som fastställs i artiklarna 5–10, och under fullständigt iakttagande av unionsrätten, ska detta protokoll genomföras och tillämpas så att de nödvändiga förutsättningarna för fortsatt nordsyd-samarbete bibehålls, inbegripet inom områdena miljö, hälsa, jordbruk, transport, utbildning och turism, liksom inom områdena energi, telekommunikation, radio- och tv-sändningar, inlandsfiske, rättvisa och säkerhet, högre utbildning och idrott.

Under fullständigt iakttagande av unionsrätten får Förenade kungariket och Irland fortsätta att fastställa nya arrangemang som bygger på bestämmelserna i 1998 års avtal inom andra områden för nordsyd-samarbete på ön Irland.

2. Gemensamma kommittén ska förtljöpande se över i vilken omfattning genomförandet och tillämpningen av detta protokoll bibehåller de nödvändiga förutsättningarna för nordsyd-samarbete. Gemensamma kommittén får lägga fram lämpliga rekommendationer för unionen och Förenade kungariket om detta, inbegripet efter en rekommendation från specialiserade kommittén.

Artikel 12

Genomförande, tillämpning, tillsyn och efterlevnad

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4 ska Förenade kungarikets myndigheter ansvara för att genomföra och tillämpa de unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4 i denna artikel ska företrädare för unionen ha rätt att närvara då Förenade kungarikets myndigheter utför verksamhet med anknytning till genomförandet och tillämpningen av unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll, liksom verksamhet med anknytning till genomförandet och tillämpningen av artikel 5, och Förenade kungariket ska på begäran tillhandahålla all relevant information om sådan verksamhet. Förenade kungariket ska underlätta unionens företrädares närvaro och förse dem med begärd information. När unionens företrädare ber Förenade kungarikets myndigheter att utföra kontrollåtgärder i enskilda fall av vederbörligen angivna skäl ska Förenade kungarikets myndigheter utföra dessa kontrollåtgärder.

Unionen och Förenade kungariket ska månadsvis utbyta information om tillämpningen av artikel 5.1 och 5.2.

3. De praktiska arbetsformerna för utövandet av de rättigheter som tillkommer unionens företrädare enligt punkt 2 ska fastställas av gemensamma kommittén efter förslag från specialiserade kommittén.

4. Beträffande punkt 2 andra stycket i denna artikel, artikel 5 och artiklarna 7–10 ska unionens institutioner, organ och byråer i förhållande till Förenade kungariket och fysiska och juridiska personer som är bosatta eller etablerade inom Förenade kungarikets territorium ha de befogenheter som unionsrätten ger dem. I synnerhet ska Europeiska unionens domstol ha den behörighet som föreskrivs i fördragen i detta avseende. Artikel 267 andra och tredje styckena i EUF-fördraget ska tillämpas på och i Förenade kungariket i detta avseende.

5. Akter som unionens institutioner, organ och byråer antar i enlighet med punkt 4 ska med avseende på och i Förenade kungariket ha samma rättsverkningar som i unionen och dess medlemsstater.

6. När advokater med behörighet att verka i Förenade kungarikets domstolar företräder eller biträder en part i samband med administrativa förfaranden som uppstår på grund av utövandet av de befogenheter för unionens institutioner, organ och byråer som avses i punkt 4, ska de i alla avseenden behandlas som advokater med behörighet att verka i medlemsstaternas domstolar som företräder eller biträder en part i samband med sådana administrativa förfaranden.

7. I mål som anhängiggjorts vid Europeiska unionens domstol i enlighet med punkt 4

- a) får Förenade kungariket delta i förfarandet vid Europeiska unionens domstol på samma sätt som en medlemsstat,
- b) får advokater som är behöriga att verka i Förenade kungarikets domstolar företräda eller biträda en part vid Europeiska unionens domstol i förfarandet och ska i alla avseenden behandlas som advokater med behörighet att verka i medlemsstaternas domstolar som företräder eller biträder en part vid Europeiska unionens domstol.

Artikel 13

Gemensamma bestämmelser

1. Vid tillämpningen av detta protokoll ska alla hänvisningar till Förenade kungariket i de tillämpliga bestämmelserna i utträdesavtalet förstås som hänvisningar till Förenade kungariket eller till Förenade kungariket med avseende på Nordirland, allt efter omständigheterna.

Trots övriga bestämmelser i detta protokoll ska alla hänvisningar till det område som definieras i artikel 4 i förordning (EU) nr 952/2013 i de tillämpliga bestämmelserna i utträdesavtalet och i detta protokoll samt i de unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland genom detta protokoll, förstås så att de innefattar den del av Förenade kungarikets territorium på vilket förordning (EU) nr 952/2013 är tillämplig enligt artikel 5.3 i detta protokoll.

Tredje delen avdelningarna I och III samt sjätte delen i utträdesavtalet ska tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i detta protokoll.

2. Trots artikel 4.4 och 4.5 i utträdesavtalet ska bestämmelser i detta protokoll där det hänvisas till unionsrätt eller till unionsrättsliga begrepp eller bestämmelser vid genomförande och tillämpning därav tolkas i överensstämmelse med relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol.

3. Trots artikel 6.1 i utträdesavtalet och om inte annat föreskrivs ska alla hänvisningar i detta protokoll till en unionsakt förstås som en hänvisning till den unionsakten i dess ändrade eller ersatta lydelse.

4. Om unionen antar en ny akt som omfattas av detta protokolls tillämpningsområde, men som varken ändrar eller ersätter en unionsakt som förtecknas i bilagorna till detta protokoll, ska unionen underrätta Förenade kungariket om antagandet av den akten i gemensamma kommittén. På begäran av unionen eller Förenade kungariket ska gemensamma kommittén anordna ett åsiktsutbyte om hur den nyligen antagna akten påverkar detta protokolls korrekta funktion inom sex veckor efter begäran.

Så snart som det är praktiskt möjligt efter det att unionen underrättat Förenade kungariket i gemensamma kommittén, ska gemensamma kommittén antingen

- a) anta ett beslut om att lägga till den nyligen antagna akten i relevant bilaga till detta protokoll, eller

- b) om det inte är möjligt att enas om att lägga till den nyligen antagna akten i relevant bilaga till detta protokoll, pröva alla ytterligare möjligheter att upprätthålla detta protokolls korrekta funktion och fatta de beslut som krävs för detta ändamål.

Om gemensamma kommittén inte har fattat något beslut enligt andra stycket inom rimlig tid, ska unionen ha rätt att efter att ha underrättat Förenade kungariket vidta lämpliga korrigerande åtgärder. Sådana åtgärder ska få verkan tidigast sex månader efter det att unionen underrättade Förenade kungariket i enlighet med första stycket, men i inget fall får sådana åtgärder få verkan före den dag då den nyligen antagna akten genomförs i unionen.

5. Vad gäller åtkomst till nät, informationssystem och databaser som inrättats på grundval av unionsrätt ska, med avvikelse från punkt 1 i denna artikel och från artikel 7 i utträdesavtalet, alla hänvisningar till medlemsstaterna och medlemsstaternas behöriga myndigheter i unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll inte anses omfatta Förenade kungariket, eller Förenade kungariket med avseende på Nordirland, allt efter omständigheterna, om inte unionen anser att det är strikt nödvändigt att Förenade kungariket, eller Förenade kungariket med avseende på Nordirland, allt efter omständigheterna, har fullständig eller delvis åtkomst för att Förenade kungariket ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta protokoll, inbegripet i fall då sådan åtkomst är nödvändig på grund av att åtkomst till den relevanta informationen inte kan ges av den arbetsgrupp som avses i artikel 15 i detta protokoll eller på något annat praktiskt sätt.

6. Förenade kungarikets myndigheter får inte fungera som ledande myndighet i sådana förfaranden för riskbedömningar, granskningar, godkännanden och tillstånd som föreskrivs i unionsrätt som gjorts tillämplig genom detta protokoll.

7. Artiklarna 346 och 347 i EUF-fördraget ska tillämpas på detta protokoll i fråga om åtgärder som vidtas av en medlemsstat eller av Förenade kungariket med avseende på Nordirland.

8. Varje efterföljande avtal mellan unionen och Förenade kungariket ska ange vilka delar av detta protokoll som det ersätter. När ett efterföljande avtal mellan unionen och Förenade kungariket blir tillämpligt efter det att utträdesavtalet trätt i kraft ska detta protokoll, i sin helhet eller delvis, från och med den dag då det efterföljande avtalet börjar tillämpas och i enlighet med de bestämmelser i det avtalet som anger avtalets verkningar på detta protokoll, inte tillämpas eller upphöra att tillämpas, allt efter omständigheterna.

Artikel 14

Specialiserad kommitté

Kommittén för frågor rörande genomförandet av protokollet om Irland/Nordirland, inrättad genom artikel 165 i utträdesavtalet (nedan kallad *specialiserade kommittén*), ska

- främja genomförandet och tillämpningen av detta protokoll,
- granska förslag som rör genomförandet och tillämpningen av detta protokoll från det nord-syd-ministerråd och de nord-syd-genomförandeorgan som inrättats enligt 1998 års avtal,
- behandla alla frågor av betydelse för artikel 2 i detta protokoll som den görs uppmärksam på av Northern Ireland Human Rights Commission, Equality Commission for Northern Ireland and Joint Committee of Representatives of the Human Rights Commissions of Northern Ireland and Ireland,
- diskutera alla frågor som tas upp av unionen eller Förenade kungariket som är av betydelse för detta protokoll och som föranleder svårigheter, och
- lägga fram rekommendationer för gemensamma kommittén om detta protokolls funktion.

Artikel 15

Gemensam rådgivande arbetsgrupp

1. Härmed inrättas en gemensam rådgivande arbetsgrupp om detta protokolls genomförande (nedan kallad *arbetsgruppen*). Den ska fungera som ett forum för informationsutbyte och samråd mellan parterna.

2. Arbetsgruppen ska vara sammansatt av företrädare för unionen och Förenade kungariket och ska utföra sina uppgifter under överinseende av specialiserade kommittén, som den ska rapportera till. Arbetsgruppen ska inte ha befogenhet att fatta bindande beslut utöver den befogenhet att anta sin arbetsordning som avses i punkt 6.
3. I arbetsgruppen ska
  - a) unionen och Förenade kungariket i god tid utbyta information om planerade, pågående och slutliga relevanta genomförandeåtgärder avseende de unionsakter som förtecknas i bilagorna till detta protokoll,
  - b) unionen informera Förenade kungariket om planerade unionsakter som omfattas av detta protokolls tillämpningsområde, inbegripet unionsakter som ändrar eller ersätter de unionsakter som förtecknas i bilagorna till detta protokoll,
  - c) unionen lämna all information till Förenade kungariket som unionen anser relevant för att Förenade kungariket fullt ut ska kunna uppfylla sina skyldigheter enligt protokollet, och
  - d) Förenade kungariket lämna all information till unionen som medlemsstaterna är skyldiga att lämna till varandra eller till unionens institutioner, organ eller byråer enligt de unionsakter som förtecknas i bilagorna till detta protokoll.
4. Ordförandeskapet i arbetsgruppen ska innehas gemensamt av unionen och Förenade kungariket.
5. Arbetsgruppen ska sammanträda minst en gång i månaden, om inte unionen och Förenade kungariket beslutar annat genom ömsesidig överenskommelse. Om nödvändigt kan unionen och Förenade kungariket utbyta den information som avses i punkt 3 c och d mellan sammanträdena.
6. Arbetsgruppen ska anta sin arbetsordning genom ömsesidig överenskommelse.
7. Unionen ska säkerställa att alla synpunkter som framförs av Förenade kungariket i arbetsgruppen och all information som lämnas av Förenade kungariket i arbetsgruppen, inbegripet tekniska och vetenskapliga uppgifter, utan onödigt dröjsmål vidarebefordras till relevanta unionsinstitutioner, -organ och -byråer.

Artikel 16

Skyddsåtgärder

1. Om tillämpningen av detta protokoll leder till allvarliga och sannolikt långvariga ekonomiska, samhälleliga eller miljömässiga svårigheter, eller till omläggning av handeln, får unionen eller Förenade kungariket ensidigt vidta lämpliga skyddsåtgärder. Sådana skyddsåtgärder ska ha en omfattning och varaktighet som inte går utöver vad som är strikt nödvändigt för att råda bot på situationen. Åtgärder som i minsta möjliga mån stör detta protokolls funktion ska prioriteras.
2. Om en skyddsåtgärd som vidtas av unionen eller Förenade kungariket, allt efter omständigheterna, i enlighet med punkt 1 leder till en obalans mellan rättigheterna och skyldigheterna enligt detta protokoll, får unionen eller Förenade kungariket, allt efter omständigheterna, vidta sådana proportionella motåtgärder som är strikt nödvändiga för att råda bot på obalansen. Åtgärder som i minsta möjliga mån stör detta protokolls funktion ska prioriteras.
3. Skyddsåtgärder och motåtgärder som vidtas i enlighet med punkterna 1 och 2 ska regleras av förfarandena i bilaga 7 till detta protokoll.

Artikel 17

Skydd av ekonomiska intressen

Unionen och Förenade kungariket ska bekämpa bedrägeri och all annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen eller Förenade kungarikets ekonomiska intressen.

Artikel 18

Demokratiskt samtycke i Nordirland

1. Inom två månader före utgången av såväl den inledande perioden som eventuella efterföljande perioder, ska Förenade kungariket ge möjlighet till demokratiskt samtycke i Nordirland till en fortsatt tillämpning av artiklarna 5–10.
2. Vid tillämpningen av punkt 1 ska Förenade kungariket söka demokratiskt samtycke i Nordirland på ett sätt som är förenligt med 1998 års avtal. Ett beslut som uttrycker demokratiskt samtycke ska nås i strikt överensstämmelse med den ensidiga förklaring angående tillämpningen av bestämmelsen "Demokratiskt samtycke i Nordirland" i protokollet om Irland/Nordirland som Förenade kungariket avgav den 17 oktober 2019, inbegripet med avseende på Nordirlands regerings och församlings roller.
3. Förenade kungariket ska före utgången av den relevanta period som avses i punkt 5 underrätta unionen om resultatet av det förfarande som avses i punkt 1.
4. När det förfarande som avses i punkt 1 har genomförts och ett beslut har fattats i enlighet med punkt 2, och Förenade kungariket underrättar unionen om att resultatet av det förfarande som avses i punkt 1 inte är ett beslut om att de artiklar i detta protokoll som avses i den punkten bör fortsätta att vara tillämpliga i Nordirland, bör dessa artiklar och andra bestämmelser i detta protokoll, i den utsträckning de bestämmelserna är beroende av de artiklarna för att kunna tillämpas, upphöra att vara tillämpliga två år efter utgången av den relevanta period som avses i punkt 5. I sådana fall ska gemensamma kommittén rikta rekommendationer till unionen och till Förenade kungariket om nödvändiga åtgärder, med beaktande av de skyldigheter som åligger parterna i 1998 års avtal. Innan den gör det får gemensamma kommittén begära yttranden från institutioner som skapades genom 1998 års avtal.
5. Vid tillämpningen av denna artikel är den inledande perioden den period som löper ut fyra år efter utgången av övergångsperioden. När det beslut som fattas under en given period grundade sig på en majoritet av de ledamöter i den nordirländska församlingen som var närvarande och deltog i omröstningen, är den efterföljande perioden den fyraårsperiod som följer på den perioden, så länge som artiklarna 5–10 fortsätter att vara tillämpliga. Om det fanns gruppöverskridande stöd för det beslut som fattats under en given period, är den efterföljande perioden den åttaårsperiod som följer på den perioden, så länge som artiklarna 5–10 fortsätter att vara tillämpliga.
6. Vid tillämpningen av punkt 5 avses med *gruppöverskridande stöd*
  - a) en majoritet av de ledamöter i den lagstiftande församlingen som är närvarande och deltar i omröstningen, inbegripet en majoritet av de ledamöter som betecknats som unionister respektive nationalister och som är närvarande och deltar i omröstningen, eller
  - b) en viktad majoritet (60 %) av de ledamöter i den lagstiftande församlingen som är närvarande och deltar i omröstningen, inbegripet minst 40 % av de ledamöter som betecknats som unionister och minst 40 % av de ledamöter som betecknats som nationalister, vilka är närvarande och deltar i omröstningen.

Artikel 19

Bilagor

Bilagorna 1–7 ska utgöra en integrerad del av detta protokoll.

BILAGA 1

UNIONSRÄTTSLIGA BESTÄMMELSER SOM AVSESI I ARTIKEL 2.1

- Rådets direktiv 2004/113/EG av den 13 december 2004 om genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män när det gäller tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster ⁽¹⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet ⁽²⁾
- Rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung ⁽³⁾
- Rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet ⁽⁴⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/41/EU av den 7 juli 2010 om tillämpning av principen om likabehandling av kvinnor och män som är egenföretagare och om upphävande av rådets direktiv 86/613/EEG ⁽⁵⁾
- Rådets direktiv 79/7/EEG av den 19 december 1978 om successivt genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet ⁽⁶⁾

—

⁽¹⁾ EUT L 373, 21.12.2004, s. 37.
⁽²⁾ EUT L 204, 26.7.2006, s. 23.
⁽³⁾ EGT L 180, 19.7.2000, s. 22.
⁽⁴⁾ EGT L 303, 2.12.2000, s. 16.
⁽⁵⁾ EUT L 180, 15.7.2010, s. 1.
⁽⁶⁾ EGT L 6, 10.1.1979, s. 24.

BILAGA 2

UNIONSRÄTTSLIGA BESTÄMMELSER SOM AVSE I ARTIKEL 5.4

1. **Allmänna tullaspekter** ⁽¹⁾

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen ⁽²⁾
- Rådets förordning (EG) nr 515/97 av den 13 mars 1997 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter och om samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen ⁽³⁾
- Rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder ⁽⁴⁾

2. **Skydd av unionens ekonomiska intressen**

Vid tillämpningen av de akter som förtecknas i detta avsnitt ska en korrekt uppbörd av tullar av Förenade kungariket med avseende på Nordirland anses utgöra en del av skyddet av unionens ekonomiska intressen.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 ⁽⁵⁾
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen ⁽⁶⁾

3. **Handelsstatistik**

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 638/2004 av den 31 mars 2004 om gemenskapsstatistik över varuhandeln mellan medlemsstaterna och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 3330/91 ⁽⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 471/2009 av den 6 maj 2009 om gemenskapsstatistik över utrikeshandeln med icke-medlemsstater och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1172/95 ⁽⁸⁾

4. **Allmänna handelsaspekter**

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 av den 25 oktober 2012 om tillämpning av det allmänna preferenssystemet och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 732/2008 ⁽⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/479 av den 11 mars 2015 om gemensamma exportregler ⁽¹⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/936 av den 9 juni 2015 om gemensamma bestämmelser för import av textilprodukter från vissa tredjeländer som inte omfattas av bilaterala avtal, protokoll eller andra överenskommelser eller av andra särskilda unionsbestämmelser för import ⁽¹¹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/821 av den 17 maj 2017 om fastställande av skyldigheter avseende tillbörlig aktsamhet i leveranskedjan för unionsimportörer av tenn, tantal och volfram, malmer av dessa metaller, samt guld med ursprung i konflikttrabbade områden och högriskområden ⁽¹²⁾

⁽¹⁾ Rubrikerna och underrubrikerna i denna bilaga är endast vägledande.

⁽²⁾ EUT L 269, 10.10.2013, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 82, 22.3.1997, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 84, 31.3.2010, s. 1.

⁽⁵⁾ EUT L 248, 18.9.2013, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁽⁷⁾ EUT L 102, 7.4.2004, s. 1.

⁽⁸⁾ EUT L 152, 16.6.2009, s. 23.

⁽⁹⁾ EUT L 303, 31.10.2012, s. 1.

⁽¹⁰⁾ EUT L 83, 27.3.2015, s. 34.

⁽¹¹⁾ EUT L 160, 25.6.2015, s. 1.

⁽¹²⁾ EUT L 130, 19.5.2017, s. 1.

- Rådets förordning (EG) nr 1215/2009 av den 30 november 2009 om införande av särskilda handelsåtgärder för länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess (Västra Balkan) ⁽¹³⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1566 av den 13 september 2017 om införande av tillfälliga autonoma handelsåtgärder till förmån för Ukraina som komplement till de handelsmedgivanden som är tillgängliga inom ramen för associeringsavtalet ⁽¹⁴⁾
- Skyldigheter enligt internationella avtal som ingåtts av unionen, av medlemsstaterna på unionens vägnar eller av unionen och dess medlemsstater gemensamt, i den mån de rör varuhandel mellan unionen och tredjeländer

5. Handelspolitiska skyddsåtgärder

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1036 av den 8 juni 2016 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen ⁽¹⁵⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1037 av den 8 juni 2016 om skydd mot subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen ⁽¹⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/478 av den 11 mars 2015 om gemensamma importregler ⁽¹⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/755 av den 29 april 2015 om gemensamma regler för import från vissa tredjeländer ⁽¹⁸⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/476 av den 11 mars 2015 om de åtgärder som unionen får vidta till följd av rapporter som antagits av Världshandelsorganisationens tvistlösningsorgan när det gäller antidumpningsåtgärder eller antisubventionsåtgärder ⁽¹⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/477 av den 11 mars 2015 om åtgärder som unionen får vidta vid samtidig tillämpning av antidumpnings- eller antisubventionsåtgärder och skyddsåtgärder ⁽²⁰⁾

6. Förordningar om bilaterala skyddsåtgärder

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 654/2014 av den 15 maj 2014 om utövande av unionens rättigheter vid tillämpning och genomdrivande av internationella handelsregler och om ändring av rådets förordning (EG) nr 3286/94 om fastställande av gemenskapsförfaranden på den gemensamma handelspolitikens område i syfte att säkerställa gemenskapens rättigheter enligt internationella handelsregler, särskilt regler som fastställts av Världshandelsorganisationen (WTO) ⁽²¹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/1145 av den 8 juli 2015 om skyddsåtgärder som föreskrivs i avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet ⁽²²⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/475 av den 11 mars 2015 om de skyddsåtgärder som avses i avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Republiken Island ⁽²³⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/938 av den 9 juni 2015 om de skyddsåtgärder som fastställs i avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Konungariket Norge ⁽²⁴⁾

⁽¹³⁾ EUT L 328, 15.12.2009, s. 1.

⁽¹⁴⁾ EUT L 254, 30.9.2017, s. 1.

⁽¹⁵⁾ EUT L 176, 30.6.2016, s. 21.

⁽¹⁶⁾ EUT L 176, 30.6.2016, s. 55.

⁽¹⁷⁾ EUT L 83, 27.3.2015, s. 16.

⁽¹⁸⁾ EUT L 123, 19.5.2015, s. 33.

⁽¹⁹⁾ EUT L 83, 27.3.2015, s. 6.

⁽²⁰⁾ EUT L 83, 27.3.2015, s. 11.

⁽²¹⁾ EUT L 189, 27.6.2014, s. 50.

⁽²²⁾ EUT L 191, 17.7.2015, s. 1.

⁽²³⁾ EUT L 83, 27.3.2015, s. 1.

⁽²⁴⁾ EUT L 160, 25.6.2015, s. 57.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 332/2014 av den 11 mars 2014 om vissa förfaranden för tillämpning av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Serbien, å andra sidan ⁽²⁵⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/752 av den 29 april 2015 om vissa förfaranden för tillämpning av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Montenegro, å andra sidan ⁽²⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 19/2013 av den 15 januari 2013 om tillämpning av den bilaterala skyddsklausulen och stabiliseringsmekanismen för bananer i handelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Colombia och Peru, å andra sidan ⁽²⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 20/2013 av den 15 januari 2013 om tillämpning av den bilaterala skyddsklausulen och stabiliseringsmekanismen för bananer i avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan ⁽²⁸⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/400 av den 9 mars 2016 om genomförande av den skyddsklausul och den mekanism för att motverka kringgående som föreskrivs i associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan ⁽²⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/401 av den 9 mars 2016 om genomförande av den mekanism för att motverka kringgående som föreskrivs i associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan ⁽³⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/941 av den 9 juni 2015 om vissa förfaranden för tillämpning av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, å andra sidan ⁽³¹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/940 av den 9 juni 2015 om vissa förfaranden för tillämpning av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Bosnien och Hercegovina, å andra sidan, och av interimsavtalet mellan Europeiska gemenskapen, å ena sidan, och Bosnien och Hercegovina, å andra sidan, om handel och handelsrelaterade frågor ⁽³²⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/939 av den 9 juni 2015 om vissa förfaranden för tillämpning av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Albanien, å andra sidan ⁽³³⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 511/2011 av den 11 maj 2011 om införlivande av en bilateral skyddsklausul i frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan ⁽³⁴⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/355 av den 15 februari 2017 om vissa förfaranden för tillämpning av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Kosovo ⁽³⁵⁾, å andra sidan ⁽³⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1076 av den 8 juni 2016 om tillämpning av de ordningar som ska tillämpas på produkter med ursprung i vissa stater som ingår i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS) enligt avtal om att sluta ekonomiska partnerskapsavtal eller som leder till att sådana partnerskapsavtal sluts ⁽³⁷⁾

⁽²⁵⁾ EUT L 103, 5.4.2014, s. 10.

⁽²⁶⁾ EUT L 123, 19.5.2015, s. 16.

⁽²⁷⁾ EUT L 17, 19.1.2013, s. 1.

⁽²⁸⁾ EUT L 17, 19.1.2013, s. 13.

⁽²⁹⁾ EUT L 77, 23.3.2016, s. 53.

⁽³⁰⁾ EUT L 77, 23.3.2016, s. 62.

⁽³¹⁾ EUT L 160, 25.6.2015, s. 76.

⁽³²⁾ EUT L 160, 25.6.2015, s. 69.

⁽³³⁾ EUT L 160, 25.6.2015, s. 62.

⁽³⁴⁾ EUT L 145, 31.5.2011, s. 19.

⁽³⁵⁾ Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244 (1999) och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

⁽³⁶⁾ EUT L 57, 3.3.2017, s. 59.

⁽³⁷⁾ EUT L 185, 8.7.2016, s. 1.

7. **Övrigt**

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 816/2006 av den 17 maj 2006 om tvångslicensiering av patent för tillverkning av läkemedelsprodukter för export till länder med folkhälsoproblem ⁽³⁸⁾

8. **Varor – allmänna bestämmelser**

- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster ⁽³⁹⁾, med undantag av bestämmelserna om föreskrifter för informationssamhällets tjänster
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 1673/2006/EG ⁽⁴⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 ⁽⁴¹⁾
- Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG ⁽⁴²⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 764/2008 av den 9 juli 2008 om förfaranden för tillämpning av vissa nationella tekniska regler på produkter som lagligen saluförts i en annan medlemsstat och om upphävande av beslut nr 3052/95/EG ⁽⁴³⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet ⁽⁴⁴⁾
- Rådets förordning (EG) nr 2679/98 av den 7 december 1998 om den inre marknadens sätt att fungera i samband med den fria rörligheten för varor mellan medlemsstaterna ⁽⁴⁵⁾
- Rådets direktiv 85/374/EEG av den 25 juli 1985 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister ⁽⁴⁶⁾

9. **Motorfordon, inklusive jordbruks- och skogsbrukstraktorer**

- Rådets direktiv 70/157/EEG av den 6 februari 1970 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om tillåten ljudnivå och avgassystemet för motorfordon ⁽⁴⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 540/2014 av den 16 april 2014 om motorfordons ljudnivå och om utbytesljuddämpningssystem och om ändring av direktiv 2007/46/EG och om upphävande av direktiv 70/157/EEG ⁽⁴⁸⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/64/EG av den 26 oktober 2005 om typgodkännande av motorfordon med avseende på återanvändning, materialåtervinning och återvinning samt om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG ⁽⁴⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/40/EG av den 17 maj 2006 om utsläpp från luftkonditioneringsystem i motorfordon och om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG ⁽⁵⁰⁾

⁽³⁸⁾ EUT L 157, 9.6.2006, s. 1.

⁽³⁹⁾ EUT L 241, 17.9.2015, s. 1.

⁽⁴⁰⁾ EUT L 316, 14.11.2012, s. 12.

⁽⁴¹⁾ EUT L 218, 13.8.2008, s. 30.

⁽⁴²⁾ EUT L 218, 13.8.2008, s. 82.

⁽⁴³⁾ EUT L 218, 13.8.2008, s. 21.

⁽⁴⁴⁾ EGT L 11, 15.1.2002, s. 4.

⁽⁴⁵⁾ EGT L 337, 12.12.1998, s. 8.

⁽⁴⁶⁾ EGT L 210, 7.8.1985, s. 29.

⁽⁴⁷⁾ EGT L 42, 23.2.1970, s. 16.

⁽⁴⁸⁾ EUT L 158, 27.5.2014, s. 131.

⁽⁴⁹⁾ EUT L 310, 25.11.2005, s. 10.

⁽⁵⁰⁾ EUT L 161, 14.6.2006, s. 12.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 av den 20 juni 2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttofordon (Euro 5 och Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon ⁽⁶¹⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/46/EG av den 5 september 2007 om fastställande av en ram för godkännande av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon (Ramdirektiv) ⁽⁶²⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknads kontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG ⁽⁶³⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 78/2009 av den 14 januari 2009 om typgodkännande av motorfordon med avseende på skydd av fotgängare och andra oskyddade trafikanter, om ändring av direktiv 2007/46/EG och om upphävande av direktiven 2003/102/EG och 2005/66/EG ⁽⁶⁴⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 661/2009 av den 13 juli 2009 om krav för typgodkännande av allmän säkerhet hos motorfordon och deras släpvagnar samt av de system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för dem ⁽⁶⁵⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 79/2009 av den 14 januari 2009 om typgodkännande av vätgasdrivna motorfordon och om ändring av direktiv 2007/46/EG ⁽⁶⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 595/2009 av den 18 juni 2009 om typgodkännande av motorfordon och motorer vad gäller utsläpp från tunga fordon (Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon samt om ändring av förordning (EG) nr 715/2007 och direktiv 2007/46/EG och om upphävande av direktiven 80/1269/EEG, 2005/55/EG och 2005/78/EG ⁽⁶⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknads tillsyn för två- och trehjuliga fordon och fyrhjuliga ⁽⁶⁸⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/758 av den 29 april 2015 om typgodkännandekrav för montering av eCall-system som bygger på 112-tjänsten i fordon och om ändring av direktiv 2007/46/EG ⁽⁶⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 443/2009 av den 23 april 2009 om utsläppsnormer för nya personbilar som del av gemenskapens samordnade strategi för att minska koldioxidutsläppen från lätta fordon ⁽⁷⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 510/2011 av den 11 maj 2011 om fastställande av utsläppsnormer för nya lätta nyttofordon som ett led i unionens samordnade strategi för att minska koldioxidutsläppen från lätta fordon ⁽⁷¹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 av den 5 februari 2013 om godkännande och marknads tillsyn av jordbruks- och skogsbruksfordon ⁽⁷²⁾

10. Lyftanordningar och mekaniska hanteringsanordningar

- Rådets direktiv 73/361/EEG av den 19 november 1973 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om certifiering och märkning av ställinor, kätting och krokvar ⁽⁷³⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar ⁽⁷⁴⁾

⁽⁶¹⁾ EUT L 171, 29.6.2007, s. 1.

⁽⁶²⁾ EUT L 263, 9.10.2007, s. 1.

⁽⁶³⁾ EUT L 151, 14.6.2018, s. 1.

⁽⁶⁴⁾ EUT L 35, 4.2.2009, s. 1.

⁽⁶⁵⁾ EUT L 200, 31.7.2009, s. 1.

⁽⁶⁶⁾ EUT L 35, 4.2.2009, s. 32.

⁽⁶⁷⁾ EUT L 188, 18.7.2009, s. 1.

⁽⁶⁸⁾ EUT L 60, 2.3.2013, s. 52.

⁽⁶⁹⁾ EUT L 123, 19.5.2015, s. 77.

⁽⁷⁰⁾ EUT L 140, 5.6.2009, s. 1.

⁽⁷¹⁾ EUT L 145, 31.5.2011, s. 1.

⁽⁷²⁾ EUT L 60, 2.3.2013, s. 1.

⁽⁷³⁾ EGT L 335, 5.12.1973, s. 51.

⁽⁷⁴⁾ EUT L 96, 29.3.2014, s. 251.

11. Gasapparater

- Rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle ⁽⁶⁵⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/426 av den 9 mars 2016 om anordningar för förbränning av gasformiga bränslen och om upphävande av direktiv 2009/142/EG ⁽⁶⁶⁾

12. Tryckkärl

- Rådets direktiv 75/324/EEG av den 20 maj 1975 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande aerosolbehållare ⁽⁶⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/35/EU av den 16 juni 2010 om transportbara tryckbärande anordningar och om upphävande av rådets direktiv 76/767/EEG, 84/525/EEG, 84/526/EEG, 84/527/EEG och 1999/36/EG ⁽⁶⁸⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/68/EU av den 15 maj 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av tryckbärande anordningar ⁽⁶⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/29/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av enkla tryckkärl ⁽⁷⁰⁾

13. Mätinstrument

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/34/EG av den 23 april 2009 om gemensamma föreskrifter för både mätton och metrologiska kontrollmetoder ⁽⁷¹⁾
- Rådets direktiv 75/107/EEG av den 19 december 1974 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om flaskor som tjänar som mätbehållare ⁽⁷²⁾
- Rådets direktiv 76/211/EEG av den 20 januari 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om färdigförpackning av vissa varor efter vikt eller volym ⁽⁷³⁾
- Rådets direktiv 80/181/EEG av den 20 december 1979 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning för måttenheter och om upphävande av direktiv 71/354/EEG ⁽⁷⁴⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/45/EG av den 5 september 2007 om fastställande av bestämmelser för färdigförpackade varors nominella mängder, om upphävande av rådets direktiv 75/106/EEG och 80/232/EEG samt om ändring av rådets direktiv 76/211/EEG ⁽⁷⁵⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/17/EU av den 9 mars 2011 om upphävande av rådets direktiv 71/317/EEG, 71/347/EEG, 71/349/EEG, 74/148/EEG, 75/33/EEG, 76/765/EEG, 76/766/EEG och 86/217/EEG om metrologi ⁽⁷⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/31/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av icke-automatiska vågar ⁽⁷⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/32/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av mätinstrument ⁽⁷⁸⁾

14. Byggprodukter, maskiner, linbanor, personlig skyddsutrustning

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG ⁽⁷⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425 av den 9 mars 2016 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG ⁽⁸⁰⁾

⁽⁶⁵⁾ EGT L 167, 22.6.1992, s. 17.

⁽⁶⁶⁾ EUT L 81, 31.3.2016, s. 99.

⁽⁶⁷⁾ EGT L 147, 9.6.1975, s. 40.

⁽⁶⁸⁾ EUT L 165, 30.6.2010, s. 1.

⁽⁶⁹⁾ EUT L 189, 27.6.2014, s. 164.

⁽⁷⁰⁾ EUT L 96, 29.3.2014, s. 45.

⁽⁷¹⁾ EUT L 106, 28.4.2009, s. 7.

⁽⁷²⁾ EGT L 42, 15.2.1975, s. 14.

⁽⁷³⁾ EGT L 46, 21.2.1976, s. 1.

⁽⁷⁴⁾ EGT L 39, 15.2.1980, s. 40.

⁽⁷⁵⁾ EUT L 247, 21.9.2007, s. 17.

⁽⁷⁶⁾ EUT L 71, 18.3.2011, s. 1.

⁽⁷⁷⁾ EUT L 96, 29.3.2014, s. 107.

⁽⁷⁸⁾ EUT L 96, 29.3.2014, s. 149.

⁽⁷⁹⁾ EUT L 88, 4.4.2011, s. 5.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/424 av den 9 mars 2016 om linbaneanläggningar och om upphävande av direktiv 2000/9/EG ⁽⁸¹⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/42/EG av den 17 maj 2006 om maskiner och om ändring av direktiv 95/16/EG ⁽⁸²⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1628 av den 14 september 2016 om krav för utsläppsgränser vad gäller gas- och partikelförmiga föroreningar samt typgodkännande av förbränningsmotorer för mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg, om ändring av förordningarna (EU) nr 1024/2012 och (EU) nr 167/2013 samt om ändring och upphävande av direktiv 97/68/EG ⁽⁸³⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/14/EG av den 8 maj 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om buller i miljön från utrustning som är avsedd att användas utomhus ⁽⁸⁴⁾

15. Elektrisk utrustning och radioutrustning

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/30/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet ⁽⁸⁵⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/34/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar ⁽⁸⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/35/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av elektrisk utrustning ⁽⁸⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/53/EU av den 16 april 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning och om upphävande av direktiv 1999/5/EG ⁽⁸⁸⁾

16. Textilier och skodon

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1007/2011 av den 27 september 2011 om benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter och om upphävande av rådets direktiv 73/44/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/73/EG och 2008/121/EG ⁽⁸⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 94/11/EG av den 23 mars 1994 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet ⁽⁹⁰⁾

17. Kosmetika, leksaker

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 av den 30 november 2009 om kosmetiska produkter ⁽⁹¹⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/48/EG av den 18 juni 2009 om leksakers säkerhet ⁽⁹²⁾

18. Fritidsbåtar

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU av den 20 november 2013 om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG ⁽⁹³⁾

⁽⁸¹⁾ EUT L 81, 31.3.2016, s. 51.

⁽⁸²⁾ EUT L 81, 31.3.2016, s. 1.

⁽⁸³⁾ EUT L 157, 9.6.2006, s. 24.

⁽⁸⁴⁾ EUT L 252, 16.9.2016, s. 53.

⁽⁸⁵⁾ EGT L 162, 3.7.2000, s. 1.

⁽⁸⁶⁾ EUT L 96, 29.3.2014, s. 79.

⁽⁸⁷⁾ EUT L 96, 29.3.2014, s. 309.

⁽⁸⁸⁾ EUT L 96, 29.3.2014, s. 357.

⁽⁸⁹⁾ EUT L 153, 22.5.2014, s. 62.

⁽⁹⁰⁾ EUT L 272, 18.10.2011, s. 1.

⁽⁹¹⁾ EGT L 100, 19.4.1994, s. 37.

⁽⁹²⁾ EUT L 342, 22.12.2009, s. 59.

⁽⁹³⁾ EUT L 170, 30.6.2009, s. 1.

⁽⁹⁴⁾ EUT L 354, 28.12.2013, s. 90.

19. Explosiva varor och pyrotekniska artiklar

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/28/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk ⁽⁹⁴⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/29/EU av den 12 juni 2013 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av pyrotekniska artiklar ⁽⁹⁵⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 98/2013 av den 15 januari 2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer ⁽⁹⁶⁾

20. Läkemedel

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 726/2004 av den 31 mars 2004 om inrättande av gemenskapsförfaranden för godkännande av och tillsyn över humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel samt om inrättande av en europeisk läkemedelsmyndighet ⁽⁹⁷⁾

Hänvisningarna till gemenskapen i artikel 2 andra stycket och artikel 48 andra stycket i den förordningen ska inte tolkas som att de inbegriper Förenade kungariket med avseende på Nordirland.

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel ⁽⁹⁸⁾

Hänvisningarna till gemenskapen i artiklarna 8.2 och 16b.1 i det direktivet samt hänvisningen till unionen i artikel 104.3 andra stycket i det direktivet ska inte tolkas som att de inbegriper Förenade kungariket med avseende på Nordirland, med undantag för Förenade kungarikets godkännanden med avseende på Nordirland.

Ett läkemedel som är godkänt i Förenade kungariket med avseende på Nordirland ska inte anses utgöra ett referensläkemedel i unionen.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1901/2006 av den 12 december 2006 om läkemedel för pediatrik användning och om ändring av förordning (EEG) nr 1768/92, direktiv 2001/20/EG, direktiv 2001/83/EG och förordning (EG) nr 726/2004 ⁽⁹⁹⁾, med undantag för artikel 36

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 141/2000 av den 16 december 1999 om säriläkemedel ⁽¹⁰⁰⁾

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1394/2007 av den 13 november 2007 om läkemedel för avancerad terapi och om ändring av direktiv 2001/83/EG och förordning (EG) nr 726/2004 ⁽¹⁰¹⁾

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel ⁽¹⁰²⁾

Hänvisningarna till gemenskapen i artikel 12.2 och artikel 74 andra stycket i det direktivet ska inte förstås så att de inbegriper Förenade kungariket med avseende på Nordirland, med undantag för Förenade kungarikets godkännanden med avseende på Nordirland.

Ett veterinärmedicinskt läkemedel som är godkänt i Förenade kungariket med avseende på Nordirland ska inte anses utgöra ett referensläkemedel i unionen.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 470/2009 av den 6 maj 2009 om gemenskapsförfaranden för att fastställa gränsvärden för farmakologiskt verksamma ämnen i animaliska livsmedel samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 2377/90 och ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 726/2004 ⁽¹⁰³⁾

⁽⁹⁴⁾ EUT L 96, 29.3.2014, s. 1.

⁽⁹⁵⁾ EUT L 178, 28.6.2013, s. 27.

⁽⁹⁶⁾ EUT L 39, 9.2.2013, s. 1.

⁽⁹⁷⁾ EUT L 136, 30.4.2004, s. 1.

⁽⁹⁸⁾ EGT L 311, 28.11.2001, s. 67.

⁽⁹⁹⁾ EUT L 378, 27.12.2006, s. 1.

⁽¹⁰⁰⁾ EGT L 18, 22.1.2000, s. 1.

⁽¹⁰¹⁾ EUT L 324, 10.12.2007, s. 121.

⁽¹⁰²⁾ EGT L 311, 28.11.2001, s. 1.

⁽¹⁰³⁾ EUT L 152, 16.6.2009, s. 11.

- Artikel 13 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/20/EG av den 4 april 2001 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar rörande tillämpning av god klinisk sed vid kliniska prövningar av humanläkemedel ⁽¹⁰⁴⁾
- Kapitel IX i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 536/2014 av den 16 april 2014 om kliniska prövningar av humanläkemedel och om upphävande av direktiv 2001/20/EG ⁽¹⁰⁵⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/35/EG av den 23 april 2009 om färgämnen som får tillsättas läkemedel ⁽¹⁰⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/793 av den 11 maj 2016 om förhindrande av att handeln med vissa viktiga mediciner avleds till Europeiska unionen ⁽¹⁰⁷⁾

21. Medicintekniska produkter

- Rådets direktiv 93/42/EEG av den 14 juni 1993 om medicintekniska produkter ⁽¹⁰⁸⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 98/79/EG av den 27 oktober 1998 om medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik ⁽¹⁰⁹⁾
- Rådets direktiv 90/385/EEG av den 20 juni 1990 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om aktiva medicintekniska produkter för implantation ⁽¹¹⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter, om ändring av direktiv 2001/83/EG, förordning (EG) nr 178/2002 och förordning (EG) nr 1223/2009 och om upphävande av rådets direktiv 90/385/EEG och 93/42/EEG ⁽¹¹¹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/746 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik och om upphävande av direktiv 98/79/EG och kommissionens beslut 2010/227/EU ⁽¹¹²⁾

22. Ämnen av mänskligt ursprung

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/98/EG av den 27 januari 2003 om fastställande av kvalitets- och säkerhetsnormer för insamling, kontroll, framställning, förvaring och distribution av humanblod och blodkomponenter och om ändring av direktiv 2001/83/EG ⁽¹¹³⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/23/EG av den 31 mars 2004 om fastställande av kvalitets- och säkerhetsnormer för donation, tillvaratagande, kontroll, bearbetning, konservering, förvaring och distribution av mänskliga vävnader och celler ⁽¹¹⁴⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/53/EU av den 7 juli 2010 om kvalitets- och säkerhetsnormer för mänskliga organ avsedda för transplantation ⁽¹¹⁵⁾

23. Kemiska och relaterade produkter

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2003/2003 av den 13 oktober 2003 om gödselmedel ⁽¹¹⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/10/EG av den 11 februari 2004 om harmonisering av lagar och andra författningar om tillämpningen av principerna för god laboratorised och kontrollen av tillämpningen vid prov med kemiska ämnen ⁽¹¹⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/9/EG av den 11 februari 2004 om tillsyn och kontroll avseende god laboratorised (GLP) ⁽¹¹⁸⁾

⁽¹⁰⁴⁾ EGT L 121, 1.5.2001, s. 34.

⁽¹⁰⁵⁾ EUT L 158, 27.5.2014, s. 1.

⁽¹⁰⁶⁾ EUT L 109, 30.4.2009, s. 10.

⁽¹⁰⁷⁾ EUT L 135, 24.5.2016, s. 39.

⁽¹⁰⁸⁾ EGT L 169, 12.7.1993, s. 1.

⁽¹⁰⁹⁾ EGT L 331, 7.12.1998, s. 1.

⁽¹¹⁰⁾ EGT L 189, 20.7.1990, s. 17.

⁽¹¹¹⁾ EUT L 117, 5.5.2017, s. 1.

⁽¹¹²⁾ EUT L 117, 5.5.2017, s. 176.

⁽¹¹³⁾ EUT L 33, 8.2.2003, s. 30.

⁽¹¹⁴⁾ EUT L 102, 7.4.2004, s. 48.

⁽¹¹⁵⁾ EUT L 207, 6.8.2010, s. 14.

⁽¹¹⁶⁾ EUT L 304, 21.11.2003, s. 1.

⁽¹¹⁷⁾ EUT L 50, 20.2.2004, s. 44.

⁽¹¹⁸⁾ EUT L 50, 20.2.2004, s. 28.

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni 2011 om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning ⁽¹¹⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 av den 31 mars 2004 om tvätt- och rengöringsmedel ⁽¹²⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 av den 29 april 2004 om långlivade organiska föreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG ⁽¹²¹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 649/2012 av den 4 juli 2012 om export och import av farliga kemikalier ⁽¹²²⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 av den 17 maj 2017 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008 ⁽¹²³⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/66/EG av den 6 september 2006 om batterier och ackumulatörer och förbrukade batterier och ackumulatörer och om upphävande av direktiv 91/157/EEG ⁽¹²⁴⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG ⁽¹²⁵⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 ⁽¹²⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 273/2004 av den 11 februari 2004 om narkotikapre-kursorer ⁽¹²⁷⁾

24. Pesticider, biocider

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG ⁽¹²⁸⁾
  - Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 av den 23 februari 2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG ⁽¹²⁹⁾
- Hänvisningen till medlemsstater i artikel 43 i den förordningen ska inte tolkas som att den inbegriper Förenade kungariket med avseende på Nordirland.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter ⁽¹³⁰⁾
- Hänvisningarna till medlemsstat i artiklarna 3.3, 15.1, 28.4 och 75.1 g i den förordningen ska inte tolkas som att de inbegriper Förenade kungariket med avseende på Nordirland.

25. Avfall

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 av den 14 juni 2006 om transport av avfall ⁽¹³¹⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall ⁽¹³²⁾

⁽¹¹⁹⁾ EUT L 174, 1.7.2011, s. 88.

⁽¹²⁰⁾ EUT L 104, 8.4.2004, s. 1.

⁽¹²¹⁾ EUT L 158, 30.4.2004, s. 7.

⁽¹²²⁾ EUT L 201, 27.7.2012, s. 60.

⁽¹²³⁾ EUT L 137, 24.5.2017, s. 1.

⁽¹²⁴⁾ EUT L 266, 26.9.2006, s. 1.

⁽¹²⁵⁾ EUT L 396, 30.12.2006, s. 1.

⁽¹²⁶⁾ EUT L 353, 31.12.2008, s. 1.

⁽¹²⁷⁾ EUT L 47, 18.2.2004, s. 1.

⁽¹²⁸⁾ EUT L 309, 24.11.2009, s. 1.

⁽¹²⁹⁾ EUT L 70, 16.3.2005, s. 1.

⁽¹³⁰⁾ EUT L 167, 27.6.2012, s. 1.

⁽¹³¹⁾ EUT L 190, 12.7.2006, s. 1.

⁽¹³²⁾ EGT L 365, 31.12.1994, s. 10.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 av den 20 november 2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG⁽¹³³⁾
- Rådets direktiv 2006/117/Euratom av den 20 november 2006 om övervakning och kontroll av transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle⁽¹³⁴⁾

26. Miljö, energieffektivitet

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter⁽¹³⁵⁾
- Rådets förordning (EG) nr 708/2007 av den 11 juni 2007 om användning av främmande och lokalt frånvarande arter i vattenbruk⁽¹³⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke⁽¹³⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG⁽¹³⁸⁾
- Rådets direktiv (EU) 2015/652 av den 20 april 2015 om fastställande av beräkningsmetoder och rapporteringskrav i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensin och dieselbränslen⁽¹³⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG av den 21 april 2004 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering och om ändring av direktiv 1999/13/EG⁽¹⁴⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 av den 20 oktober 2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden⁽¹⁴¹⁾
- Rådets förordning (EG) nr 2173/2005 av den 20 december 2005 om upprättande av ett system med flegtlicenser för import av timmer till Europeiska gemenskapen⁽¹⁴²⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006⁽¹⁴³⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet⁽¹⁴⁴⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 av den 17 maj 2017 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008⁽¹⁴⁵⁾
- Rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem⁽¹⁴⁶⁾
- Rådets förordning (EEG) nr 3254/91 av den 4 november 1991 om förbud mot användning av rävsax inom gemenskapen, samt mot införsel av skinn och varor som tillverkats av delar från vissa vilda djurarter med ursprung i länder där man använder rävsax, eller där djur fångas på ett sätt som inte motsvarar internationella normer för humana fångstmetoder⁽¹⁴⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 av den 16 september 2009 om handel med sälprodukter⁽¹⁴⁸⁾

⁽¹³³⁾ EUT L 330, 10.12.2013, s. 1.

⁽¹³⁴⁾ EUT L 337, 5.12.2006, s. 21.

⁽¹³⁵⁾ EUT L 317, 4.11.2014, s. 35.

⁽¹³⁶⁾ EUT L 168, 28.6.2007, s. 1.

⁽¹³⁷⁾ EUT L 27, 30.1.2010, s. 1.

⁽¹³⁸⁾ EGT L 350, 28.12.1998, s. 58.

⁽¹³⁹⁾ EUT L 107, 25.4.2015, s. 26.

⁽¹⁴⁰⁾ EUT L 143, 30.4.2004, s. 87.

⁽¹⁴¹⁾ EUT L 295, 12.11.2010, s. 23.

⁽¹⁴²⁾ EUT L 347, 30.12.2005, s. 1.

⁽¹⁴³⁾ EUT L 150, 20.5.2014, s. 195.

⁽¹⁴⁴⁾ EUT L 286, 31.10.2009, s. 1.

⁽¹⁴⁵⁾ EUT L 137, 24.5.2017, s. 1.

⁽¹⁴⁶⁾ EGT L 61, 3.3.1997, s. 1.

⁽¹⁴⁷⁾ EGT L 308, 9.11.1991, s. 1.

⁽¹⁴⁸⁾ EUT L 286, 31.10.2009, s. 36.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1523/2007 av den 11 december 2007 om att förbjuda utsläppande på marknaden samt import till eller export från gemenskapen av päls av katt och hund och varor som innehåller sådan päls ⁽¹⁴⁹⁾
- Rådets direktiv 83/129/EEG av den 28 mars 1983 om införsel i medlemsstaterna av skinn från vissa sälungar och produkter av sådana skinn ⁽¹⁵⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 av den 15 januari 2008 om ett gemenskapsprogram för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning ⁽¹⁵¹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar ⁽¹⁵²⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter ⁽¹⁵³⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU ⁽¹⁵⁴⁾

27. Marin utrustning

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/90/EU av den 23 juli 2014 om marin utrustning och om upphävande av rådets direktiv 96/98/EG ⁽¹⁵⁵⁾

28. Järnvägstransport

- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/797 av den 11 maj 2016 om driftskompatibiliteten hos järnvägssystemet inom Europeiska unionen ⁽¹⁵⁶⁾, i den mån det rör villkoren och de tekniska specifikationerna för utsläppandet på marknaden, ibruktagandet och fri rörlighet för järnvägsprodukter

29. Livsmedel – allmänt

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedels säkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedels säkerhet ⁽¹⁵⁷⁾

Hänvisningen till medlemsstat i artikel 29.1 andra stycket i den förordningen ska inte tolkas som att den inbegriper Förenade kungariket med avseende på Nordirland.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1924/2006 och (EG) nr 1925/2006 samt om upphävande av kommissionens direktiv 87/250/EEG, rådets direktiv 90/496/EEG, kommissionens direktiv 1999/10/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG, kommissionens direktiv 2002/67/EG och 2008/5/EG samt kommissionens förordning (EG) nr 608/2004 ⁽¹⁵⁸⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1924/2006 av den 20 december 2006 om näringspåståenden och hälsopåståenden om livsmedel ⁽¹⁵⁹⁾

30. Livsmedel – hygien

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung ⁽¹⁶⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien ⁽¹⁶¹⁾

⁽¹⁴⁹⁾ EUT L 343, 27.12.2007, s. 1.

⁽¹⁵⁰⁾ EGT L 91, 9.4.1983, s. 30.

⁽¹⁵¹⁾ EUT L 39, 13.2.2008, s. 1.

⁽¹⁵²⁾ EUT L 342, 22.12.2009, s. 46.

⁽¹⁵³⁾ EUT L 285, 31.10.2009, s. 10.

⁽¹⁵⁴⁾ EUT L 198, 28.7.2017, s. 1.

⁽¹⁵⁵⁾ EUT L 257, 28.8.2014, s. 146.

⁽¹⁵⁶⁾ EUT L 138, 26.5.2016, s. 44.

⁽¹⁵⁷⁾ EGT L 31, 1.2.2002, s. 1.

⁽¹⁵⁸⁾ EUT L 304, 22.11.2011, s. 18.

⁽¹⁵⁹⁾ EUT L 404, 30.12.2006, s. 9.

⁽¹⁶⁰⁾ EUT L 139, 30.4.2004, s. 55.

⁽¹⁶¹⁾ EUT L 139, 30.4.2004, s. 1.

- Rådets direktiv 89/108/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om djupfrysta livsmedel ⁽¹⁶²⁾

31. Livsmedel – ingredienser, spår, rests substanser, handelsnormer

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1331/2008 av den 16 december 2008 om fastställande av ett enhetligt förfarande för godkännande av livsmedelstillsatser, livsmedelsenzymmer och livsmedelsaromer ⁽¹⁶³⁾
Hänvisningen till medlemsstat i artikel 3.1 i den förordningen ska inte tolkas som att den inbegriper Förenade kungariket med avseende på Nordirland.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1332/2008 av den 16 december 2008 om livsmedelsenzymmer och om ändring av rådets direktiv 83/417/EEG, rådets förordning (EG) nr 1493/1999, direktiv 2000/13/EG, rådets direktiv 2001/112/EG samt förordning (EG) nr 258/97 ⁽¹⁶⁴⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1333/2008 av den 16 december 2008 om livsmedelstillsatser ⁽¹⁶⁵⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1334/2008 av den 16 december 2008 om aromer och vissa livsmedelsingredienser med aromgivande egenskaper för användning i och på livsmedel och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, förordningarna (EG) nr 2232/96 och (EG) nr 110/2008 samt direktiv 2000/13/EG ⁽¹⁶⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/46/EG av den 10 juni 2002 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kosttillskott ⁽¹⁶⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1925/2006 av den 20 december 2006 om tillsättning av vitaminer och mineralämnen samt vissa andra ämnen i livsmedel ⁽¹⁶⁸⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2065/2003 av den 10 november 2003 om rökaromer som används eller är avsedda att användas i eller på livsmedel ⁽¹⁶⁹⁾
Hänvisningen till medlemsstat i artikel 7.2 i den förordningen ska inte förstås så att den inbegriper Förenade kungariket med avseende på Nordirland.
- Rådets förordning (EEG) nr 315/93 av den 8 februari 1993 om fastställande av gemenskapsförfaranden för främmande ämnen i livsmedel ⁽¹⁷⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2283 av den 25 november 2015 om nya livsmedel och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 och upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 258/97 och kommissionens förordning (EG) nr 1852/2001 ⁽¹⁷¹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 609/2013 av den 12 juni 2013 om livsmedel avsedda för spädbarn och småbarn, livsmedel för speciella medicinska ändamål och komplett kostersättning för viktkontroll och om upphävande av rådets direktiv 92/52/EEG, kommissionens direktiv 96/8/EG, 1999/21/EG, 2006/125/EG och 2006/141/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/39/EG och kommissionens förordningar (EG) nr 41/2009 och (EG) nr 953/2009 ⁽¹⁷²⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/4/EG av den 22 februari 1999 om kaffe- och cikoriaextrakt ⁽¹⁷³⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/36/EG av den 23 juni 2000 om kakao- och chokladvaror avsedda som livsmedel ⁽¹⁷⁴⁾
- Rådets direktiv 2001/110/EG av den 20 december 2001 om honung ⁽¹⁷⁵⁾

⁽¹⁶²⁾ EGT L 40, 11.2.1989, s. 34.

⁽¹⁶³⁾ EUT L 354, 31.12.2008, s. 1.

⁽¹⁶⁴⁾ EUT L 354, 31.12.2008, s. 7.

⁽¹⁶⁵⁾ EUT L 354, 31.12.2008, s. 16.

⁽¹⁶⁶⁾ EUT L 354, 31.12.2008, s. 34.

⁽¹⁶⁷⁾ EGT L 183, 12.7.2002, s. 51.

⁽¹⁶⁸⁾ EUT L 404, 30.12.2006, s. 26.

⁽¹⁶⁹⁾ EUT L 309, 26.11.2003, s. 1.

⁽¹⁷⁰⁾ EGT L 37, 13.2.1993, s. 1.

⁽¹⁷¹⁾ EUT L 327, 11.12.2015, s. 1.

⁽¹⁷²⁾ EUT L 181, 29.6.2013, s. 35.

⁽¹⁷³⁾ EGT L 66, 13.3.1999, s. 26.

⁽¹⁷⁴⁾ EGT L 197, 3.8.2000, s. 19.

⁽¹⁷⁵⁾ EGT L 10, 12.1.2002, s. 47.

- Rådets direktiv 2001/111/EG av den 20 december 2001 om vissa former av socker avsedda som livsmedel ⁽¹⁷⁶⁾
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 av den 7 juni 2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker ⁽¹⁷⁷⁾
- Kommissionens förordning (EG) nr 1295/2008 av den 18 december 2008 om import av humle från tredjeländ ⁽¹⁷⁸⁾
- Kommissionens förordning (EG) nr 1375/2007 av den 23 november 2007 om import av restprodukter från tillverkningen av majsstärkelse från Förenta staterna ⁽¹⁷⁹⁾
- Rådets direktiv 2001/112/EG av den 20 december 2001 om fruktjuice och vissa liknande produkter avsedda som livsmedel ⁽¹⁸⁰⁾
- Rådets direktiv 2001/113/EG av den 20 december 2001 om sylt, gelé och marmelad samt sötad kastanjepuré avsedda som livsmedel ⁽¹⁸¹⁾
- Rådets direktiv 2001/114/EG av den 20 december 2001 om vissa former av hållbarhetsbehandlad, helt eller delvis dehydratiserad mjölk avsedd som livsmedel ⁽¹⁸²⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2203 av den 25 november 2015 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kaseiner och kaseinater avsedda som livsmedel och om upphävande av rådets direktiv 83/417/EEG ⁽¹⁸³⁾
- Avdelning V kapitel IV i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008 ⁽¹⁸⁴⁾
- Del II avdelning II kapitel I avsnitt 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 ⁽¹⁸⁵⁾

32. Material som kommer i kontakt med livsmedel

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1935/2004 av den 27 oktober 2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel och om upphävande av direktiven 80/590/EEG och 89/109/EEG ⁽¹⁸⁶⁾
- Hänvisningen till medlemsstat i artikel 9.1 i den förordningen ska inte tolkas som att den inbegriper Förenade kungariket med avseende på Nordirland.
- Rådets direktiv 84/500/EEG av den 15 oktober 1984 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om keramiska produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel ⁽¹⁸⁷⁾

33. Livsmedel – övriga

- Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/2/EG av den 22 februari 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar om livsmedel och livsmedelsingredienser som behandlats med joniserande strålning ⁽¹⁸⁸⁾

⁽¹⁷⁶⁾ EGT L 10, 12.1.2002, s. 53.

⁽¹⁷⁷⁾ EUT L 157, 15.6.2011, s. 1.

⁽¹⁷⁸⁾ EUT L 340, 19.12.2008, s. 45.

⁽¹⁷⁹⁾ EUT L 307, 24.11.2007, s. 5.

⁽¹⁸⁰⁾ EGT L 10, 12.1.2002, s. 58.

⁽¹⁸¹⁾ EGT L 10, 12.1.2002, s. 67.

⁽¹⁸²⁾ EGT L 15, 17.1.2002, s. 19.

⁽¹⁸³⁾ EUT L 314, 1.12.2015, s. 1.

⁽¹⁸⁴⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 549.

⁽¹⁸⁵⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 671.

⁽¹⁸⁶⁾ EUT L 338, 13.11.2004, s. 4.

⁽¹⁸⁷⁾ EGT L 277, 20.10.1984, s. 12.

⁽¹⁸⁸⁾ EGT L 66, 13.3.1999, s. 16.

- Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/3/EG av den 22 februari 1999 om upprättande av en gemenskapsförteckning över livsmedel och livsmedelsingredienser som behandlas med joniserande strålning ⁽¹⁸⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/32/EG av den 23 april 2009 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om extraktionsmedel vid framställning av livsmedel och livsmedelsingredienser ⁽¹⁹⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/54/EG av den 18 juni 2009 om utvinning och saluförande av naturliga mineralvatten ⁽¹⁹¹⁾
- Rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91 ⁽¹⁹²⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 av den 30 maj 2018 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 834/2007 ⁽¹⁹³⁾
- Rådets förordning (Euratom) 2016/52 av den 15 januari 2016 om gränsvärden för radioaktiva ämnen i livsmedel och foder efter en kärnenergiolycka eller annan radiologisk nödsituation och om upphävande av rådets förordning (Euratom) nr 3954/87 och kommissionens förordningar (Euratom) nr 944/89 och (Euratom) nr 770/90 ⁽¹⁹⁴⁾
- Rådets förordning (EG) nr 733/2008 av den 15 juli 2008 om villkoren för import av jordbruksprodukter med ursprung i tredjeländ efter olyckan vid kärnkraftverket i Tjernobyl ⁽¹⁹⁵⁾

34. Foder – produkter och hygien

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2009 av den 13 juli 2009 om utsläppande på marknaden och användning av foder, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 och om upphävande av rådets direktiv 79/373/EEG, kommissionens direktiv 80/511/EEG, rådets direktiv 82/471/EEG, 83/228/EEG, 93/74/EEG, 93/113/EG och 96/25/EG samt kommissionens beslut 2004/217/EG ⁽¹⁹⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/32/EG av den 7 maj 2002 om främmande ämnen och produkter i djurfoder ⁽¹⁹⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 av den 22 september 2003 om fodertillsatser ⁽¹⁹⁸⁾

Hänvisningarna till nationella referenslaboratorier i punkt 6 i bilaga II till den förordningen ska inte tolkas som tillämpliga på Förenade kungariket med avseende på Nordirland. Detta ska inte hindra ett nationellt referenslaboratorium i en medlemsstat från att fungera som ett nationellt referenslaboratorium med avseende på Nordirland. Information och material som utbyts i det syftet mellan de behöriga myndigheterna i Nordirland och ett nationellt referenslaboratorium i en medlemsstat enligt denna bestämmelse får inte föras vidare av det nationella referenslaboratoriet utan förhandsgodkännande från dessa behöriga myndigheter.

- Rådets direktiv 90/167/EEG av den 26 mars 1990 om fastställande av villkor för framställning, utsläppande på marknaden och användning av foderläkemedel inom gemenskapen ⁽¹⁹⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 12 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien ⁽²⁰⁰⁾

⁽¹⁸⁹⁾ EGT L 66, 13.3.1999, s. 24.

⁽¹⁹⁰⁾ EUT L 141, 6.6.2009, s. 3.

⁽¹⁹¹⁾ EUT L 164, 26.6.2009, s. 45.

⁽¹⁹²⁾ EUT L 189, 20.7.2007, s. 1.

⁽¹⁹³⁾ EUT L 150, 14.6.2018, s. 1.

⁽¹⁹⁴⁾ EUT L 13, 20.1.2016, s. 2.

⁽¹⁹⁵⁾ EUT L 201, 30.7.2008, s. 1.

⁽¹⁹⁶⁾ EUT L 229, 1.9.2009, s. 1.

⁽¹⁹⁷⁾ EGT L 140, 30.5.2002, s. 10.

⁽¹⁹⁸⁾ EUT L 268, 18.10.2003, s. 29.

⁽¹⁹⁹⁾ EGT L 92, 7.4.1990, s. 42.

⁽²⁰⁰⁾ EUT L 35, 8.2.2005, s. 1.

35. Genetiskt modifierade organismer

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder ⁽²⁰¹⁾, med undantag för artikel 32 andra stycket

Detta ska inte hindra ett nationellt referenslaboratorium i en medlemsstat från att fungera som ett nationellt referenslaboratorium med avseende på Nordirland. Information och material som utbyts i det syftet mellan de behöriga myndigheterna i Nordirland och ett nationellt referenslaboratorium enligt denna bestämmelse får inte föras vidare av det nationella referenslaboratoriet utan förhandsgodkännande från dessa behöriga myndigheter.

Hänvisningarna till medlemsstat i artiklarna 10.1 och 22.1 i den förordningen ska inte tolkas som att de inbegriper Förenade kungariket med avseende på Nordirland.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1830/2003 av den 22 september 2003 om spårbarhet och märkning av genetiskt modifierade organismer och spårbarhet av livsmedel och foderprodukter som är framställda av genetiskt modifierade organismer och om ändring av direktiv 2001/18/EG ⁽²⁰²⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1946/2003 av den 15 juli 2003 om gränsöverskridande förflyttning av genetiskt modifierade organismer ⁽²⁰³⁾
- Del C i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av den 12 mars 2001 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön och om upphävande av rådets direktiv 90/220/EEG ⁽²⁰⁴⁾

36. Levande djur, avelsmaterial och produkter av animaliskt ursprung

Hänvisningar till nationella referenslaboratorier i de rättsakter som förtecknas i detta avsnitt ska inte tolkas som att de inbegriper referenslaboratoriet i Förenade kungariket. Detta ska inte hindra ett nationellt referenslaboratorium i en medlemsstat från att fungera som ett nationellt referenslaboratorium med avseende på Nordirland. Information och material som utbyts för det ändamålet mellan Nordirlands behöriga myndigheter och ett nationellt referenslaboratorium i en medlemsstat får inte lämnas ut av det nationella referenslaboratoriet utan förhandsgodkännande från dessa behöriga myndigheter.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag") ⁽²⁰⁵⁾
- Rådets direktiv 64/432/EEG av den 26 juni 1964 om djurhälsoproblem som påverkar handeln med nötkreatur och svin inom gemenskapen ⁽²⁰⁶⁾
- Rådets direktiv 91/68/EEG av den 28 januari 1991 om djurhälsovillkor för handeln med får och getter inom gemenskapen ⁽²⁰⁷⁾
- Rådets direktiv 2009/156/EG av den 30 november 2009 om djurhälsovillkor vid förflyttning och import av hästdjur från tredjeland ⁽²⁰⁸⁾
- Rådets direktiv 2009/158/EG av den 30 november 2009 om djurhälsovillkor för handel inom gemenskapen med och för import från tredjeland av fjäderfä och kläckägg ⁽²⁰⁹⁾
- Rådets direktiv 92/65/EEG av den 13 juli 1992 om fastställande av djurhälsokrav i handeln inom och importen till gemenskapen av djur, sperma, ägg (ova) och embryon som inte faller under de krav som fastställs i de specifika gemenskapsregler som avses i bilaga A.I till direktiv 90/425/EEG ⁽²¹⁰⁾
- Rådets direktiv 88/407/EEG av den 14 juni 1988 om djurhälsokrav som är tillämpliga vid handel inom gemenskapen med och import av sperma från tamdjur av nötkreatur ⁽²¹¹⁾
- Rådets direktiv 89/556/EEG av den 25 september 1989 om djurhälsovillkor för handel inom gemenskapen med och import från tredje land av embryon från tamdjur av nötkreatur ⁽²¹²⁾

⁽²⁰¹⁾ EUT L 268, 18.10.2003, s. 1.

⁽²⁰²⁾ EUT L 268, 18.10.2003, s. 24.

⁽²⁰³⁾ EUT L 287, 5.11.2003, s. 1.

⁽²⁰⁴⁾ EGT L 106, 17.4.2001, s. 1.

⁽²⁰⁵⁾ EUT L 84, 31.3.2016, s. 1.

⁽²⁰⁶⁾ EGT 121, 29.7.1964, s. 1977.

⁽²⁰⁷⁾ EGT L 46, 19.2.1991, s. 19.

⁽²⁰⁸⁾ EUT L 192, 23.7.2010, s. 1.

⁽²⁰⁹⁾ EUT L 343, 22.12.2009, s. 74.

⁽²¹⁰⁾ EGT L 268, 14.9.1992, s. 54.

⁽²¹¹⁾ EGT L 194, 22.7.1988, s. 10.

⁽²¹²⁾ EGT L 302, 19.10.1989, s. 1.

- Rådets direktiv 90/429/EEG av den 26 juni 1990 om djurhälsokrav som är tillämpliga vid handel inom gemenskapen med och import av sperma från tamdjur av svin ⁽²¹³⁾
- Rådets direktiv 92/118/EEG av den 17 december 1992 om djurhälso- och hygienkrav för handel inom gemenskapen med produkter, som inte omfattas av sådana krav i de särskilda gemenskapsbestämmelser som avses i bilaga A.I till direktiv 89/662/EEG och, i fråga om patogener, i direktiv 90/425/EEG, samt för import till gemenskapen av sådana produkter ⁽²¹⁴⁾
- Rådets direktiv 2006/88/EG av den 24 oktober 2006 om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk och om förebyggande och bekämpning av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur ⁽²¹⁵⁾
- Rådets direktiv 2004/68/EG av den 26 april 2004 om fastställande av djurhålsoregler för import till och transitering genom gemenskapen av vissa levande hov- och klövdjur, om ändring av direktiven 90/426/EEG och 92/65/EEG, samt om upphävande av direktiv 72/462/EEG ⁽²¹⁶⁾
- Rådets direktiv 2002/99/EG av den 16 december 2002 om fastställande av djurhålsoregler för produktion, bearbetning, distribution och införsel av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel ⁽²¹⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 576/2013 av den 12 juni 2013 om förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte och om upphävande av förordning (EG) nr 998/2003 ⁽²¹⁸⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter) ⁽²¹⁹⁾

37. Bekämpning av djursjukdomar och zoonoser

Hänvisningar till nationella referenslaboratorier i de rättsakter som förtecknas i detta avsnitt ska inte tolkas som att de inbegriper referenslaboratoriet i Förenade kungariket. Detta ska inte hindra ett nationellt referenslaboratorium i en medlemsstat från att fungera som ett nationellt referenslaboratorium med avseende på Nordirland. Information och material som för detta ändamål utbyts mellan Nordirlands behöriga myndigheter och ett nationellt referenslaboratorium i en medlemsstat får inte lämnas ut av det nationella referenslaboratoriet utan förhandsgodkännande från dessa behöriga myndigheter.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati ⁽²²⁰⁾
- Rådets direktiv 77/391/EEG av den 17 maj 1977 om införande av gemenskapsåtgärder för utrotning av brucellos, tuberkulos och bovin leukos ⁽²²¹⁾
- Rådets direktiv 78/52/EEG av den 13 december 1977 om fastställande av gemenskapens kriterier som skall tillämpas vid upprättandet av nationella program för att påskynda utrotning av brucellos, tuberkulos och enzootisk bovin leukos ⁽²²²⁾
- Rådets direktiv 2003/85/EG av den 29 september 2003 om gemenskapsåtgärder för bekämpning av mul- och klövsjuka, om upphävande av direktiv 85/511/EEG och besluten 89/531/EEG och 91/665/EEG samt om ändring av direktiv 92/46/EEG ⁽²²³⁾
- Rådets direktiv 2005/94/EG av den 20 december 2005 om gemenskapsåtgärder för bekämpning av aviär influensa och om upphävande av direktiv 92/40/EEG ⁽²²⁴⁾
- Rådets direktiv 2001/89/EG av den 23 oktober 2001 om gemenskapsåtgärder för bekämpning av klassisk svinpest ⁽²²⁵⁾

⁽²¹³⁾ EGT L 224, 18.8.1990, s. 62.

⁽²¹⁴⁾ EGT L 62, 15.3.1993, s. 49.

⁽²¹⁵⁾ EUT L 328, 24.11.2006, s. 14.

⁽²¹⁶⁾ EUT L 139, 30.4.2004, s. 321.

⁽²¹⁷⁾ EGT L 18, 23.1.2003, s. 11.

⁽²¹⁸⁾ EUT L 178, 28.6.2013, s. 1.

⁽²¹⁹⁾ EUT L 300, 14.11.2009, s. 1.

⁽²²⁰⁾ EGT L 147, 31.5.2001, s. 1.

⁽²²¹⁾ EGT L 145, 13.6.1977, s. 44.

⁽²²²⁾ EGT L 15, 19.1.1978, s. 34.

⁽²²³⁾ EUT L 306, 22.11.2003, s. 1.

⁽²²⁴⁾ EUT L 10, 14.1.2006, s. 16.

⁽²²⁵⁾ EGT L 316, 1.12.2001, s. 5.

- Rådets direktiv 92/35/EEG av den 29 april 1992 om kontrollregler och åtgärder för bekämpning av afrikansk hästpest ⁽²²⁶⁾
- Rådets direktiv 2002/60/EG av den 27 juni 2002 om särskilda bestämmelser för bekämpning av afrikansk svinpest och om ändring av direktiv 92/119/EEG beträffande Teschensjuka och afrikansk svinpest ⁽²²⁷⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen ⁽²²⁸⁾
- Rådets direktiv 92/66/EEG av den 14 juli 1992 om införande av gemenskapsåtgärder för bekämpning av Newcastlejukan ⁽²²⁹⁾
- Rådets direktiv 92/119/EEG av den 17 december 1992 om införande av allmänna gemenskapsåtgärder för bekämpning av vissa djursjukdomar och särskilda åtgärder mot vesikulär svinsjuka ⁽²³⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG av den 17 november 2003 om övervakning av zoonoser och zoonotiska smittämnen, om ändring av rådets beslut 90/424/EEG och om upphävande av rådets direktiv 92/117/EEG ⁽²³¹⁾
- Rådets direktiv 2000/75/EG av den 20 november 2000 om fastställande av särskilda bestämmelser om åtgärder för bekämpning och utrotning av bluetongue ⁽²³²⁾

38. Identifiering av djur

- Rådets förordning (EG) nr 21/2004 av den 17 december 2003 om upprättande av ett system för identifiering och registrering av får och getter och om ändring av förordning (EG) nr 1782/2003 samt direktiven 92/102/EEG och 64/432/EEG ⁽²³³⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1760/2000 av den 17 juli 2000 om upprättande av ett system för identifiering och registrering av nötkreatur samt märkning av nötkött och nötköttsprodukter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 820/97 ⁽²³⁴⁾
- Rådets direktiv 2008/71/EG av den 15 juli 2008 om identifikation och registrering av svin ⁽²³⁵⁾

39. Djuravel

- Artiklarna 37 och 64.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 av den 8 juni 2016 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel) ⁽²³⁶⁾

40. Djurskydd

- Rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97 ⁽²³⁷⁾
- Rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september 2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning ⁽²³⁸⁾

41. Växtskydd

- Rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen ⁽²³⁹⁾

⁽²²⁶⁾ EGT L 157, 10.6.1992, s. 19.

⁽²²⁷⁾ EGT L 192, 20.7.2002, s. 27.

⁽²²⁸⁾ EUT L 325, 12.12.2003, s. 1.

⁽²²⁹⁾ EGT L 260, 5.9.1992, s. 1.

⁽²³⁰⁾ EGT L 62, 15.3.1993, s. 69.

⁽²³¹⁾ EUT L 325, 12.12.2003, s. 31.

⁽²³²⁾ EGT L 327, 22.12.2000, s. 74.

⁽²³³⁾ EUT L 5, 9.1.2004, s. 8.

⁽²³⁴⁾ EGT L 204, 11.8.2000, s. 1.

⁽²³⁵⁾ EUT L 213, 8.8.2008, s. 31.

⁽²³⁶⁾ EUT L 171, 29.6.2016, s. 66.

⁽²³⁷⁾ EUT L 3, 5.1.2005, s. 1.

⁽²³⁸⁾ EUT L 303, 18.11.2009, s. 1.

⁽²³⁹⁾ EGT L 169, 10.7.2000, s. 1.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 av den 26 oktober 2016 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG ⁽²⁴⁰⁾

42. Växtförkningsmaterial

- Rådets direktiv 66/402/EEG av den 14 juni 1966 om saluföring av utsäde av stråsäd ⁽²⁴¹⁾
- Rådets direktiv 68/193/EEG av den 9 april 1968 om saluföring av vegetativt förkningsmaterial av vinstockar ⁽²⁴²⁾
- Rådets direktiv 1999/105/EG av den 22 december 1999 om saluföring av skogsodlingsmaterial ⁽²⁴³⁾
- Rådets direktiv 2002/53/EG av den 13 juni 2002 om den gemensamma sortlistan för arter av lantbruksväxter ⁽²⁴⁴⁾
- Rådets direktiv 2002/54/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av betutsäde ⁽²⁴⁵⁾
- Rådets direktiv 2002/55/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsäde av köksväxter ⁽²⁴⁶⁾
- Rådets direktiv 2002/56/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsädespotatis ⁽²⁴⁷⁾
- Rådets direktiv 2002/57/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsäde av olje- och spånadsväxter ⁽²⁴⁸⁾
- Rådets direktiv 2008/90/EG av den 29 september 2008 om saluföring av fruktplantsförkningsmaterial och fruktplantor avsedda för fruktproduktion ⁽²⁴⁹⁾

43. Offentlig kontroll, veterinärkontroll

Hänvisningar till nationella referenslaboratorier i de rättsakter som förtecknas i detta avsnitt ska inte tolkas som att de inbegriper referenslaboratoriet i Förenade kungariket. Detta ska inte hindra ett nationellt referenslaboratorium i en medlemsstat från att fungera som ett nationellt referenslaboratorium med avseende på Nordirland. Information och material som utbyts i detta syfte mellan de behöriga myndigheterna i Nordirland och ett nationellt referenslaboratorium enligt dessa bestämmelser får inte föras vidare av det nationella referenslaboratoriet utan förhandsgodkännande från dessa behöriga myndigheter.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) ⁽²⁵⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd ⁽²⁵¹⁾

⁽²⁴⁰⁾ EUT L 317, 23.11.2016, s. 4.

⁽²⁴¹⁾ EGT 125, 11.7.1966, s. 2309.

⁽²⁴²⁾ EGT L 93, 17.4.1968, s. 15.

⁽²⁴³⁾ EGT L 11, 15.1.2000, s. 17.

⁽²⁴⁴⁾ EGT L 193, 20.7.2002, s. 1.

⁽²⁴⁵⁾ EGT L 193, 20.7.2002, s. 12.

⁽²⁴⁶⁾ EGT L 193, 20.7.2002, s. 33.

⁽²⁴⁷⁾ EGT L 193, 20.7.2002, s. 60.

⁽²⁴⁸⁾ EGT L 193, 20.7.2002, s. 74.

⁽²⁴⁹⁾ EUT L 267, 8.10.2008, s. 8.

⁽²⁵⁰⁾ EUT L 95, 7.4.2017, s. 1.

⁽²⁵¹⁾ EUT L 165, 30.4.2004, s. 1.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel ⁽²⁵²⁾
- Rådets direktiv 91/496/EEG av den 15 juli 1991 om fastställande av regler för hur veterinärkontroller skall organiseras för djur som importeras till gemenskapen från tredje land och om ändring av direktiven 89/662/EEG, 90/425/EEG och 90/675/EEG ⁽²⁵³⁾
- Rådets direktiv 97/78/EG av den 18 december 1997 om principerna för organisering av veterinärkontroller av produkter från tredje land som förs in i gemenskapen ⁽²⁵⁴⁾
- Rådets direktiv 90/425/EEG av den 26 juni 1990 om veterinära och avelstekniska kontroller i handeln med vissa levande djur och varor inom gemenskapen med sikte på att förverkliga den inre marknaden ⁽²⁵⁵⁾
- Rådets direktiv 89/662/EEG av den 11 december 1989 om veterinära kontroller vid handeln inom gemenskapen i syfte att fullborda den inre marknaden ⁽²⁵⁶⁾

44. Övriga sanitära och fytosanitära åtgärder

- Rådets direktiv 96/22/EG av den 29 april 1996 om förbud mot användning av vissa ämnen med hormonell och tyreostatisk verkan samt av β -agonister vid animalieproduktion och om upphävande av direktiv 81/602/EEG, 88/146/EEG och 88/299/EEG ⁽²⁵⁷⁾
- Rådets direktiv 96/23/EG av den 29 april 1996 om införande av kontrollåtgärder för vissa ämnen och restsubstanser av dessa i levande djur och i produkter framställda därav och om upphävande av direktiv 85/358/EEG och 86/469/EEG samt beslut 89/187/EEG och 91/664/EEG ⁽²⁵⁸⁾

45. Immateriella rättigheter

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89 ⁽²⁵⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel ⁽²⁶⁰⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91 ⁽²⁶¹⁾
- Del II avdelning II kapitel I avsnitt 2 och 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 ⁽²⁶²⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013 av den 12 juni 2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och upphävande av rådets förordning (EG) nr 1383/2003 ⁽²⁶³⁾

46. Fiske och vattenbruk

- Kommissionens förordning (EEG) nr 3703/85 av den 23 december 1985 om närmare bestämmelser för tillämpningen av gemensamma marknadsnormer för viss färsk eller kyld fisk ⁽²⁶⁴⁾
- Rådets förordning (EEG) nr 2136/89 av den 21 juni 1989 om gemensamma handelsnormer för konserverade sardiner och handelsbeteckningar för konserverade sardiner och konserverade produkter av sardintyp ⁽²⁶⁵⁾

⁽²⁵²⁾ EUT L 139, 30.4.2004, s. 206.

⁽²⁵³⁾ EGT L 268, 24.9.1991, s. 56.

⁽²⁵⁴⁾ EGT L 24, 30.1.1998, s. 9.

⁽²⁵⁵⁾ EGT L 224, 18.8.1990, s. 29.

⁽²⁵⁶⁾ EGT L 395, 30.12.1989, s. 13.

⁽²⁵⁷⁾ EGT L 125, 23.5.1996, s. 3.

⁽²⁵⁸⁾ EGT L 125, 23.5.1996, s. 10.

⁽²⁵⁹⁾ EUT L 39, 13.2.2008, s. 16.

⁽²⁶⁰⁾ EUT L 343, 14.12.2012, s. 1.

⁽²⁶¹⁾ EUT L 84, 20.3.2014, s. 14.

⁽²⁶²⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 671.

⁽²⁶³⁾ EUT L 181, 29.6.2013, s. 15.

⁽²⁶⁴⁾ EGT L 351, 28.12.1985, s. 63.

⁽²⁶⁵⁾ EGT L 212, 22.7.1989, s. 79.

- Rådets förordning (EEG) nr 1536/92 av den 9 juni 1992 om gemensamma marknadsnormer för konserverad tonfisk och bonit ⁽²⁶⁶⁾
- Rådets förordning (EG) nr 2406/96 av den 26 november 1996 om fastställande av gemensamma marknadsnormer för saluföring av vissa fiskeriprodukter ⁽²⁶⁷⁾
- Rådets förordning (EG) nr 850/98 av den 30 mars 1998 för bevarande av fiskeresurserna genom tekniska åtgärder för skydd av unga exemplar av marina organismer ⁽²⁶⁸⁾, i den mån den rör bestämmelser om minsta storlek för marina organismer
- Rådets förordning (EG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs, om ändring av förordningarna (EG) nr 847/96, (EG) nr 2371/2002, (EG) nr 811/2004, (EG) nr 768/2005, (EG) nr 2115/2005, (EG) nr 2166/2005, (EG) nr 388/2006, (EG) nr 509/2007, (EG) nr 676/2007, (EG) nr 1098/2007, (EG) nr 1300/2008, (EG) nr 1342/2008 och upphävande av förordningarna (EEG) nr 2847/93, (EG) nr 1627/94 och (EG) nr 1966/2006 ⁽²⁶⁹⁾, i den mån den rör bestämmelser om handelsnormer
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma marknadsordningen för fiskeri- och vattenbruksprodukter, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1184/2006 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 104/2000 ⁽²⁷⁰⁾, i den mån den rör bestämmelser om handelsnormer och konsumentinformation
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG ⁽²⁷¹⁾, i den mån den rör bestämmelser om handelsnormer för fiskeri- och vattenbruksprodukter
- Rådets förordning (EG) nr 1005/2008 av den 29 september 2008 om upprättande av ett gemenskapssystem för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2847/93, (EG) nr 1936/2001 och (EG) nr 601/2004 samt om upphävande av förordningarna (EG) nr 1093/94 och (EG) nr 1447/1999 ⁽²⁷²⁾
- Rådets förordning (EG) nr 1035/2001 av den 22 maj 2001 om upprättande av en dokumentationsplan för fångster av *Dissostichus* spp. ⁽²⁷³⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 640/2010 av den 7 juli 2010 om inrättande av ett dokumentationsprogram för fångst av blåfenad tonfisk (*Thunnus thynnus*) och om ändring av rådets förordning (EG) nr 1984/2003 ⁽²⁷⁴⁾
- Rådets förordning (EG) nr 1100/2007 av den 18 september 2007 om åtgärder för återhämtning av beståndet av europeisk ål ⁽²⁷⁵⁾

47. Övrigt

- Del III i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 ⁽²⁷⁶⁾, med undantag för kapitel VI
- Rådets förordning (EG) nr 2964/95 av den 20 december 1995 om införande av registrering inom gemenskapen av import och leveranser av råolja ⁽²⁷⁷⁾
- Rådets förordning (EG) nr 2182/2004 av den 6 december 2004 om medaljer och symboliska mynt som liknar euromynt ⁽²⁷⁸⁾

⁽²⁶⁶⁾ EGT L 163, 17.6.1992, s. 1.

⁽²⁶⁷⁾ EGT L 334, 23.12.1996, s. 1.

⁽²⁶⁸⁾ EGT L 125, 27.4.1998, s. 1.

⁽²⁶⁹⁾ EUT L 343, 22.12.2009, s. 1.

⁽²⁷⁰⁾ EUT L 354, 28.12.2013, s. 1.

⁽²⁷¹⁾ EUT L 354, 28.12.2013, s. 22.

⁽²⁷²⁾ EUT L 286, 29.10.2008, s. 1.

⁽²⁷³⁾ EGT L 145, 31.5.2001, s. 1.

⁽²⁷⁴⁾ EUT L 194, 24.7.2010, s. 1.

⁽²⁷⁵⁾ EUT L 248, 22.9.2007, s. 17.

⁽²⁷⁶⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 671.

⁽²⁷⁷⁾ EGT L 310, 22.12.1995, s. 5.

⁽²⁷⁸⁾ EUT L 373, 21.12.2004, s. 1.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1889/2005 av den 26 oktober 2005 om kontroller av kontanta medel som förs in i eller ut ur gemenskapen ⁽²⁷⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG ⁽²⁸⁰⁾
- Rådets förordning (EG) nr 116/2009 av den 18 december 2008 om export av kulturföremål ⁽²⁸¹⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/60/EU av den 15 maj 2014 om återlämnande av kulturföremål som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 ⁽²⁸²⁾
- Rådets direktiv 69/493/EEG av den 15 december 1969 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kristallglas ⁽²⁸³⁾
- Rådets förordning (EG) nr 428/2009 av den 5 maj 2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden ⁽²⁸⁴⁾
- Rådets direktiv 91/477/EEG av den 18 juni 1991 om kontroll av förvärv och innehav av vapen ⁽²⁸⁵⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2012 av den 14 mars 2012 om genomförande av artikel 10 i FN:s protokoll om olaglig tillverkning av och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammunition, bifogat till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (FN:s protokoll om skjutvapen), och om införande av exporttillstånd, import- och transiteringsåtgärder för skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition ⁽²⁸⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen ⁽²⁸⁷⁾
- Rådets förordning (EG) nr 1236/2005 av den 27 juni 2005 om handel med vissa varor som kan användas till dödsstraff, tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning ⁽²⁸⁸⁾
- Rådets förordning (EG) nr 2368/2002 av den 20 december 2002 om genomförande av Kimberleyprocessens certifieringssystem för den internationella handeln med rådiamanter ⁽²⁸⁹⁾
- Gällande restriktiva åtgärder på grundval av artikel 215 i EUF-fördraget, i den mån de avser varuhandel mellan unionen och tredjeländer

---

⁽²⁷⁹⁾ EUT L 309, 25.11.2005, s. 9.
⁽²⁸⁰⁾ EUT L 127, 29.4.2014, s. 1.
⁽²⁸¹⁾ EUT L 39, 10.2.2009, s. 1.
⁽²⁸²⁾ EUT L 159, 28.5.2014, s. 1.
⁽²⁸³⁾ EGT L 326, 29.12.1969, s. 36.
⁽²⁸⁴⁾ EUT L 134, 29.5.2009, s. 1.
⁽²⁸⁵⁾ EGT L 256, 13.9.1991, s. 51.
⁽²⁸⁶⁾ EUT L 94, 30.3.2012, s. 1.
⁽²⁸⁷⁾ EUT L 146, 10.6.2009, s. 1.
⁽²⁸⁸⁾ EUT L 200, 30.7.2005, s. 1.
⁽²⁸⁹⁾ EGT L 358, 31.12.2002, s. 28.

BILAGA 3

UNIONSRÄTTSLIGA BESTÄMMELSER SOM AVSES I ARTIKEL 8

1. **Mervärdesskatt** ⁽¹⁾

- Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt ⁽²⁾
- Rådets direktiv 2008/9/EG av den 12 februari 2008 om fastställande av närmare regler för återbetalning enligt direktiv 2006/112/EG av mervärdesskatt till beskattningsbara personer som inte är etablerade i den återbetalande medlemsstaten men i en annan medlemsstat ⁽³⁾
- Rådets förordning (EU) nr 904/2010 av den 7 oktober 2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri ⁽⁴⁾
- Rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder ⁽⁵⁾
- Rådets trettonde direktiv 86/560/EEG av den 17 november 1986 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om omsättningsskatter – Regler om återbetalning av mervärdesskatt till skattskyldiga personer som inte är etablerade i gemenskapens territorium ⁽⁶⁾
- Rådets direktiv 2007/74/EG av den 20 december 2007 om undantag från mervärdesskatt och punktskatt på varor som införs av resande från tredjeländer ⁽⁷⁾
- Rådets direktiv 2009/132/EG av den 19 oktober 2009 om tillämpningsområdet för artikel 143 b och c i direktiv 2006/112/EG vad gäller befrielse från mervärdesskatt vid slutlig import av vissa varor ⁽⁸⁾
- Rådets direktiv 2006/79/EG av den 5 oktober 2006 om befrielse från införselskatter på varor i småförsändelser av icke-kommersiell karaktär från tredjeländer ⁽⁹⁾
- Skyldigheter enligt avtalet mellan Europeiska unionen och Konungariket Norge om administrativt samarbete, bedrägeribekämpning och indrivning av fordringar på området mervärdesskatt ⁽¹⁰⁾
- Skyldigheter enligt avtalet om samarbete mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, i bekämpandet av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som skadar deras ekonomiska intressen ⁽¹¹⁾

2. **Punktskatt**

- Rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG ⁽¹²⁾
- Rådets förordning (EU) nr 389/2012 av den 2 maj 2012 om administrativt samarbete i fråga om punktskatter och om upphävande av förordning (EG) nr 2073/2004 ⁽¹³⁾
- Rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder ⁽¹⁴⁾
- Rådets direktiv 92/83/EEG av den 19 oktober 1992 om harmonisering av strukturerna för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker ⁽¹⁵⁾
- Rådets direktiv 92/84/EEG av den 19 oktober 1992 om tillnärmning av punktskattesatser på alkohol och alkoholdrycker ⁽¹⁶⁾

(1) Rubrikerna och underrubrikerna i denna bilaga är endast vägledande.

(2) EUT L 347, 11.12.2006, s. 1.

(3) EUT L 44, 20.2.2008, s. 23.

(4) EUT L 268, 12.10.2010, s. 1.

(5) EUT L 84, 31.3.2010, s. 1.

(6) EUT L 326, 21.11.1986, s. 40.

(7) EUT L 346, 29.12.2007, s. 6.

(8) EUT L 292, 10.11.2009, s. 5.

(9) EUT L 286, 17.10.2006, s. 15.

(10) EUT L 195, 1.8.2018, s. 1.

(11) EUT L 46, 17.2.2009, s. 8.

(12) EUT L 9, 14.1.2009, s. 12.

(13) EUT L 121, 8.5.2012, s. 1.

(14) EUT L 84, 31.3.2010, s. 1.

(15) EUT L 316, 31.10.1992, s. 21.

(16) EUT L 316, 31.10.1992, s. 29.

- Rådets direktiv 2011/64/EU av den 21 juni 2011 om strukturen och skattesatserna för punktskatten på tobaksvaror ⁽¹⁷⁾
- Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet ⁽¹⁸⁾
- Rådets direktiv 95/60/EG av den 27 november 1995 om märkning för beskattningsändamål av dieselbrännolja och fotogen ⁽¹⁹⁾
- Europaparlamentets och rådets beslut nr 1152/2003/EG av den 16 juni 2003 om datorisering av uppgifter om förflyttningar och kontroller av punktskattepliktiga varor ⁽²⁰⁾
- Rådets direktiv 2007/74/EG av den 20 december 2007 om undantag från mervärdesskatt och punktskatt på varor som införs av resande från tredjeländer ⁽²¹⁾
- Rådets direktiv 2006/79/EG av den 5 oktober 2006 om befrielse från införselskatter på varor i småförsändelser av icke-kommersiell karaktär från tredjeländer ⁽²²⁾

—

⁽¹⁷⁾ EUT L 176, 5.7.2011, s. 24.

⁽¹⁸⁾ EUT L 283, 31.10.2003, s. 51.

⁽¹⁹⁾ EUT L 291, 6.12.1995, s. 46.

⁽²⁰⁾ EUT L 162, 1.7.2003, s. 5.

⁽²¹⁾ EUT L 346, 29.12.2007, s. 6.

⁽²²⁾ EUT L 286, 17.10.2006, s. 15.

BILAGA 4

UNIONSRÄTTSLIGA BESTÄMMELSER SOM AVSES I ARTIKEL 9

Följande rättsakter ska tillämpas på och i Förenade kungariket, med avseende på Nordirland, i den mån de gäller produktion, överföring, distribution och leverans av el, handel med el i grossistledet eller gränsöverskridande elhandel.

Bestämmelser om detaljhandelsmarknaderna och konsumentskydd ska inte tillämpas. Hänvisningar till en bestämmelse i en annan unionsakt som ingår i förteckningen i denna bilaga ska inte innebära att den bestämmelsen blir gällande om den inte på annat sätt tillämpas på och i Förenade kungariket, med avseende på Nordirland, såvida det inte är en bestämmelse som reglerar elmarknaden i grossistledet som tillämpas i Irland och som är nödvändig för den gemensamma driften av den inre grossistmarknaden för el i Irland och Nordirland.

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG ⁽¹⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003 ⁽²⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 713/2009 av den 13 juli 2009 om inrättande av en byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter ⁽³⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/89/EG av den 18 januari 2006 om åtgärder för att trygga elförsörjning och infrastrukturinvesteringar ⁽⁴⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 av den 25 oktober 2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi ⁽⁵⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) ⁽⁶⁾
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG ⁽⁷⁾

⁽¹⁾ EUT L 211, 14.8.2009, s. 55.

⁽²⁾ EUT L 211, 14.8.2009, s. 15.

⁽³⁾ EUT L 211, 14.8.2009, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 33, 4.2.2006, s. 22.

⁽⁵⁾ EUT L 326, 8.12.2011, s. 1.

⁽⁶⁾ EUT L 334, 17.12.2010, s. 17.

⁽⁷⁾ EUT L 275, 25.10.2003, s. 32.

BILAGA 5

UNIONSRÄTTSLIGA BESTÄMMELSER SOM AVSESI ARTIKEL 10.1

1. **Regler om statligt stöd i EUF-fördraget ⁽¹⁾**

- Artiklarna 107, 108 och 109 i EUF-fördraget
- Artikel 106 i EUF-fördraget i den mån den avser statligt stöd
- Artikel 93 i EUF-fördraget

2. **Rättsakter som hänvisar till begreppet stöd**

- Kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd ⁽²⁾
- Meddelande från kommissionen om tillämpningen av Europeiska unionens regler om statligt stöd på ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse ⁽³⁾
- Kommissionens tillkännagivande om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier ⁽⁴⁾

3. **Gruppundantagsförordningarna**

3.1 *Bemyndigandeförordning*

- Rådets förordning (EU) 2015/1588 av den 13 juli 2015 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd ⁽⁵⁾

3.2 *Den allmänna gruppundantagsförordningen*

- Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget ⁽⁶⁾

3.3 *Sektorielementa gruppundantagsförordningar*

- Kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 av den 25 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ⁽⁷⁾
- Kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ⁽⁸⁾
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 ⁽⁹⁾
- Meddelande från kommissionen om tolkningsriktlinjer för förordning (EG) nr 1370/2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg ⁽¹⁰⁾

⁽¹⁾ Numren och undernumren i denna bilaga är endast vägledande.

⁽²⁾ EUT C 262, 19.7.2016, s. 1.

⁽³⁾ EUT C 8, 11.1.2012, s. 4.

⁽⁴⁾ EUT C 155, 20.6.2008, s. 10.

⁽⁵⁾ EUT L 248, 24.9.2015, s. 1.

⁽⁶⁾ EUT L 187, 26.6.2014, s. 1.

⁽⁷⁾ EUT L 193, 1.7.2014, s. 1.

⁽⁸⁾ EUT L 369, 24.12.2014, s. 37.

⁽⁹⁾ EUT L 315, 3.12.2007, s. 1.

⁽¹⁰⁾ EUT C 92, 29.3.2014, s. 1.

- Kommissionens beslut av den 20 december 2011 om tillämpningen av artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse ⁽¹¹⁾

3.4 Förordningar om stöd av mindre betydelse

- Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse ⁽¹²⁾
- Kommissionens förordning (EU) nr 360/2012 av den 25 april 2012 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse som beviljas företag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse ⁽¹³⁾
- Kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn ⁽¹⁴⁾
- Kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn ⁽¹⁵⁾

4. Förfaranderegler

- Rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ⁽¹⁶⁾
- Kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget ⁽¹⁷⁾
- Tillkännagivande från kommissionen – Effektivare verkställande av kommissionsbeslut som ålägger medlemsstater att återkräva olagligt och oförenligt statligt stöd ⁽¹⁸⁾
- Kommissionens tillkännagivande om vilka regler som är tillämpliga för att avgöra om ett statligt stöd är olagligt ⁽¹⁹⁾
- Kommissionens tillkännagivande om nationella domstolars tillämpning av reglerna om statligt stöd ⁽²⁰⁾
- Meddelande från kommissionen om en översyn av metoden för att fastställa referens- och diskonteringsräntor ⁽²¹⁾
- Meddelande från kommissionen – Regler om bästa praxis vid kontroll av statligt stöd ⁽²²⁾
- Meddelande från kommissionen C(2003) 4582 av den 1 december 2003 om tystnadsplikt vid beslut om statligt stöd ⁽²³⁾

5. Bestämmelser om överensstämmelse

5.1 Viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse

- Meddelande från kommissionen – Kriterier vid bedömningen av förenligheten med den inre marknaden hos statligt stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse ⁽²⁴⁾

⁽¹¹⁾ EUT L 7, 11.1.2012, s. 3.

⁽¹²⁾ EUT L 352, 24.12.2013, s. 1.

⁽¹³⁾ EUT L 114, 26.4.2012, s. 8.

⁽¹⁴⁾ EUT L 352, 24.12.2013, s. 9.

⁽¹⁵⁾ EUT L 190, 28.6.2014, s. 45.

⁽¹⁶⁾ EUT L 248, 24.9.2015, s. 9.

⁽¹⁷⁾ EUT L 140, 30.4.2004, s. 1.

⁽¹⁸⁾ EUT C 272, 15.11.2007, s. 4.

⁽¹⁹⁾ EUT C 119, 22.5.2002, s. 22.

⁽²⁰⁾ EUT C 85, 9.4.2009, s. 1.

⁽²¹⁾ EUT C 14, 19.1.2008, s. 6.

⁽²²⁾ Ännu ej offentliggjort i EUT.

⁽²³⁾ EUT C 297, 9.12.2003, s. 6.

⁽²⁴⁾ EUT C 188, 20.6.2014, s. 4.

- 5.2 *Jordbruksstöd*
— Europeiska unionens riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden 2014–2020 ⁽²⁵⁾
- 5.3 *Fiskeri- och vattenbruksstöd*
— Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för granskning av statligt stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn ⁽²⁶⁾
- 5.4 *Regionalstöd*
— Riktlinjer för statligt regionalstöd för 2014–2020 ⁽²⁷⁾
- 5.5 *Stöd till forskning, utveckling och innovation*
— Meddelande från kommissionen – Rambestämmelser för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation ⁽²⁸⁾
- 5.6 *Stöd för finansiering av riskkapital*
— Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar ⁽²⁹⁾
- 5.7 *Stöd för räddning och omstrukturering*
— Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter ⁽³⁰⁾
- 5.8 *Stöd till utbildning*
— Meddelande från kommissionen – Kriterier vid bedömningen av förenligheten av statligt stöd för utbildning som omfattas av kravet på individuell anmälan ⁽³¹⁾
- 5.9 *Sysselsättningsstöd*
— Meddelande från kommissionen – Kriterier vid bedömningen av förenligheten av statligt stöd för anställning av arbetstagare med sämre förutsättningar och med funktionshinder som omfattas av kravet på individuell anmälan ⁽³²⁾
- 5.10 *Tillfälliga regler till följd av den ekonomiska och finansiella krisen*
— Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen ⁽³³⁾
— Meddelande från kommissionen om behandlingen av värdeminskade tillgångar inom gemenskapens banksektor ⁽³⁴⁾
— Kommissionens meddelande om återställandet av lönsamheten och bedömningen av omstrukturering-åtgärder inom finanssektorn under den rådande krisen enligt reglerna om statligt stöd ⁽³⁵⁾
- 5.11 *Exportkreditförsäkring*
— Meddelande från kommissionen till medlemsstaterna om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på kortfristig exportkreditförsäkring ⁽³⁶⁾

⁽²⁵⁾ EUT C 204, 1.7.2014, s. 1.

⁽²⁶⁾ EUT C 217, 2.7.2015, s. 1.

⁽²⁷⁾ EUT C 209, 23.7.2013, s. 1.

⁽²⁸⁾ EUT C 198, 27.6.2014, s. 1.

⁽²⁹⁾ EUT C 19, 22.1.2014, s. 4.

⁽³⁰⁾ EUT L 249, 31.7.2014, s. 1.

⁽³¹⁾ EUT C 188, 11.8.2009, s. 1.

⁽³²⁾ EUT C 188, 11.8.2009, s. 6.

⁽³³⁾ EUT C 216, 30.7.2013, s. 1.

⁽³⁴⁾ EUT C 72, 26.3.2009, s. 1.

⁽³⁵⁾ EUT C 195, 19.8.2009, s. 9.

⁽³⁶⁾ EUT C 392, 19.12.2012, s. 1.

5.12 *Energi och miljö*

5.12.1 *Miljö och energi*

- Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020 ⁽³⁷⁾
- Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för vissa statliga stödåtgärder inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser efter 2012 ⁽³⁸⁾

5.12.2 *El (icke återvinningsbara kostnader)*

- Kommissionens meddelande om en metod för analys av statligt stöd i samband med icke-återvinningsbara kostnader ⁽³⁹⁾

5.12.3 *Kol*

- Rådets beslut av den 10 december 2010 om statligt stöd för att underlätta nedläggning av icke-konkurrenskraftiga kolgruvor ⁽⁴⁰⁾

5.13 *Basindustri och tillverkning (stål)*

- Meddelande från kommissionen om vissa förändringar i handläggningen av konkurrensärenden till följd av att EKSG-fördraget löper ut ⁽⁴¹⁾

5.14 *Posttjänster*

- Meddelande från kommissionen om tillämpningen av konkurrensreglerna inom postsektorn och om utvärderingen av vissa statliga åtgärder i samband med posttjänster ⁽⁴²⁾

5.15 *Audiovisuella tjänster, radio- och tv-sändningar och bredband*

5.15.1 *Audiovisuell produktion*

- Meddelande från kommissionen om statligt stöd till filmer och andra audiovisuella verk ⁽⁴³⁾

5.15.2 *Radio- och tv-sändningar*

- Meddelande från kommissionen om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på radio och tv i allmänhetens tjänst ⁽⁴⁴⁾

5.15.3 *Bredbandsnät*

- Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för tillämpning av reglerna för statligt stöd på snabb utbyggnad av bredbandsnät ⁽⁴⁵⁾

5.16 *Transportinfrastruktur*

- Meddelande från kommissionen – Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till järnvägsföretag ⁽⁴⁶⁾
- Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till sjötransport ⁽⁴⁷⁾

⁽³⁷⁾ EUT C 200, 28.6.2014, s. 1.

⁽³⁸⁾ EUT C 158, 5.6.2012, s. 4.

⁽³⁹⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/stranded_costs_en.pdf

⁽⁴⁰⁾ EUT L 336, 21.12.2010, s. 24.

⁽⁴¹⁾ EGT C 152, 26.6.2002, s. 5.

⁽⁴²⁾ EGT C 39, 6.2.1998, s. 2.

⁽⁴³⁾ EUT C 332, 15.11.2013, s. 1.

⁽⁴⁴⁾ EUT C 257, 27.10.2009, s. 1.

⁽⁴⁵⁾ EUT C 25, 26.1.2013, s. 1.

⁽⁴⁶⁾ EUT C 184, 22.7.2008, s. 13.

⁽⁴⁷⁾ EUT C 13, 17.1.2004, s. 3.

- Kommissionens meddelande med riktlinjer för statligt stöd som kompletterar gemenskapsfinansieringen av höghastighetsvattenvägar i startfasen ⁽⁴⁸⁾
- Meddelande från kommissionen om vägledning om statligt stöd till fartygsförvaltare ⁽⁴⁹⁾
- Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för statligt stöd till flygplatser och flygbolag ⁽⁵⁰⁾

5.17 *Tjänster av allmänt ekonomiskt intresse*

- Meddelande från kommissionen – Europeiska unionens rambestämmelser för statligt stöd i form av ersättning för offentliga tjänster ⁽⁵¹⁾

6. **Insyn i de finansiella förbindelserna mellan medlemsstater och offentliga företag**

- Kommissionens direktiv 2006/111/EG av den 16 november 2006 om insyn i de finansiella förbindelserna mellan medlemsstater och offentliga företag samt i vissa företags ekonomiska verksamhet ⁽⁵²⁾

—

⁽⁴⁸⁾ EUT C 317, 12.12.2008, s. 10.

⁽⁴⁹⁾ EUT C 132, 11.6.2009, s. 6.

⁽⁵⁰⁾ EUT C 99, 4.4.2014, s. 3.

⁽⁵¹⁾ EUT C 8, 11.1.2012, s. 15.

⁽⁵²⁾ EUT L 318, 17.11.2006, s. 17.

BILAGA 6

FÖRFARANDE SOM AVSES I ARTIKEL 10.2

Gemensamma kommittén ska fastställa den inledande maximala undantagna totala årliga stödnivån och den inledande minimiandel som avses i artikel 10.2, med beaktande av de senaste uppgifter som finns tillgängliga. Den inledande maximala undantagna totala årliga stödnivån ska fastställas med hänsyn till utformningen av Förenade kungarikets framtida ordning för jordbruksstöd samt det årliga genomsnittet av de totala utgifter som uppkommit i Nordirland inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken enligt den nuvarande fleråriga budgetramen 2014–2020. Den inledande minimiandelen ska fastställas med hänsyn till utformningen av Förenade kungarikets ordning för jordbruksstöd samt till den andel av de totala utgifterna inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken i unionen som överensstämde med bestämmelserna i bilaga 2 till WTO-avtalet om jordbruk enligt vad som anmälts för den berörda perioden.

Gemensamma kommittén ska anpassa den stödnivå och den andel som avses i första stycket med hänsyn till utformningen av Förenade kungarikets ordning för jordbruksstöd till eventuella variationer i det totala stödbelopp som är tillgängligt inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken i unionen i varje framtida fleråriga budgetram.

Om gemensamma kommittén inte lyckas fastställa den inledande stödnivån och andelen i enlighet med första stycket eller underlåter att anpassa stödnivån och andelen i enlighet med andra stycket före övergångsperiodens utgång eller, allt efter omständigheterna, inom ett år från ikraftträdandet av en framtida flerårig budgetram, ska tillämpningen av artikel 10.2 upphävas fram till dess att gemensamma kommittén har fastställt eller anpassat stödnivån och andelen.

—

BILAGA 7

FÖRFARANDE SOM AVSES I ARTIKEL 16.3

1. Om unionen eller Förenade kungariket överväger att vidta skyddsåtgärder enligt artikel 16.1 i detta protokoll ska unionen eller, allt efter omständigheterna, Förenade kungariket, utan dröjsmål underrätta den andra parten genom gemensamma kommittén samt tillhandahålla all relevant information.
2. Unionen och Förenade kungariket ska omedelbart inleda samråd i gemensamma kommittén i syfte att finna en ömsesidigt godtagbar lösning.
3. Unionen eller, allt efter omständigheterna, Förenade kungariket, får inte vidta skyddsåtgärder förrän en månad har förflutit från dagen för underrättelsen enligt punkt 1, om inte samrådsförfarandet enligt punkt 2 har slutförts före utgången av föreskrivna fristen. När exceptionella omständigheter som kräver omedelbara åtgärder omöjliggör förhandsgranskning kan unionen eller, allt efter omständigheterna, Förenade kungariket, omedelbart tillämpa de skyddsåtgärder som är absolut nödvändiga för att åtgärda situationen.
4. Unionen eller, allt efter omständigheterna, Förenade kungariket, ska utan dröjsmål underrätta gemensamma kommittén om de åtgärder som vidtagits och tillhandahålla all relevant information.
5. De skyddsåtgärder som vidtas ska bli föremål för samråd i gemensamma kommittén var tredje månad från den dag de antas i syfte att avskaffa dem innan de löper ut, eller att begränsa deras tillämpningsområde. Unionen eller, allt efter omständigheterna, Förenade kungariket, får när som helst begära att gemensamma kommittén granskar sådana åtgärder.
6. Punkterna 1–5 ska i tillämpliga delar gälla för sådana motåtgärder som avses i artikel 16.2 i detta protokoll.

**PROTOKOLL OM FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLANDS
SUVERÄNA BASOMRÅDEN I CYPERN**

Unionen och Förenade kungariket

SOM ERINRAR OM att det i den gemensamma förklaringen om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands suveräna basområden i Cypern, fogad till slutakten till fördraget om Förenade kungarikets anslutning till Europeiska gemenskaperna, föreskrevs att tillämpliga arrangemang för förbindelserna mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och de suveräna basområdena kommer att fastställas inom ramen för eventuella avtal mellan gemenskapen och Republiken Cypern,

SOM BEKRÄFTAR att tillämpliga arrangemang för förbindelserna mellan unionen och de suveräna basområdena efter Förenade kungarikets utträde ur unionen bör fortsätta att vara fastställda inom ramen för Republiken Cyperns medlemskap i unionen,

SOM BEAKTAR de bestämmelser för Förenade kungarikets suveräna basområden Akrotiri och Dhekelia (nedan kallade *de suveräna basområdena*) som fastställs i fördraget om upprättandet av Republiken Cypern och den därmed förbundna notväxlingen av den 16 augusti 1960 (nedan kallat *upprättandefördraget*),

SOM BEKRÄFTAR att Förenade kungarikets utträde ur unionen inte bör påverka Republiken Cyperns rättigheter och skyldigheter enligt unionsrätten eller rättigheterna och skyldigheterna för parterna i upprättandefördraget,

SOM ERINRAR OM att unionsrätten sedan dagen för Republiken Cyperns anslutning till unionen tillämpas i de suveräna basområdena endast i den mån det är nödvändigt för genomförandet av arrangemangen i protokoll nr 3 om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands suveräna basområden i Cypern, fogat till akten om villkoren för Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakiens anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen (nedan kallat *protokoll nr 3*),

SOM NOTERAR notväxlingen mellan Förenade kungarikets regering och Republiken Cyperns regering av den 16 augusti 1960 om förvaltningen av de suveräna basområdena och den därtill fogade förklaringen av Förenade kungarikets regering att ett av huvudsyftena är skydd av de personers intressen som bor eller arbetar i de suveräna basområdena, och som i detta sammanhang anser att dessa personer i möjligaste mån bör behandlas på samma sätt som personer som bor eller arbetar i Republiken Cypern,

SOM NOTERAR Förenade kungarikets åtagande att fortsätta att tillämpa arrangemangen enligt upprättandefördraget, som innebär att Republiken Cyperns myndigheter förvaltar ett stort antal allmännyttiga tjänster i de suveräna basområdena, bland annat på jordbruks-, tull- och skatteområdet,

SOM BEAKTAR att de suveräna basområdena bör förbli en del av unionens tullområde efter Förenade kungarikets utträde ur unionen,

SOM NOTERAR upprättandefördragets bestämmelser om tullarrangemang mellan de suveräna basområdena och Republiken Cypern, i synnerhet de som ingår i del I i bilaga F till det fördraget,

SOM NOTERAR Förenade kungarikets åtagande att inte skapa tullkontor eller andra gränshinder mellan de suveräna basområdena och Republiken Cypern och att inte inrätta kommersiella eller civila hamnar eller flygplatser,

SOM ÖNSKAR fastställa lämpliga arrangemang för att efter Förenade kungarikets utträde ur unionen uppnå arrangemangens mål enligt protokoll nr 3,

SOM BEAKTAR att de arrangemang som anges i detta protokoll bör säkerställa korrekt genomförande och efterlevnad av relevanta unionsrättsliga bestämmelser när det gäller de suveräna basområdena efter Förenade kungarikets utträde ur unionen,

SOM BEAKTAR att lämpliga arrangemang bör fastställas när det gäller befrielse och undantag från skatter och avgifter som Förenade kungarikets försvarsmakt och åtföljande personal kan behålla efter Förenade kungarikets utträde ur unionen,

SOM ERKÄNNER att det är nödvändigt att föreskriva särskilda arrangemang för kontrollen av varor och personer som passerar de suveräna basområdenas yttre gränser, samt om på vilka villkor de relevanta unionsrättsliga bestämmelserna är tillämpliga på linjen mellan de områden där Republiken Cyperns regering inte utövar den faktiska kontrollen och det suveräna basområdet Dhekelia, vilket för närvarande föreskrivs på grundval av protokoll nr 10 om Cypern, fogat till akten om villkoren för Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakiens anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen (nedan kallat *protokoll nr 10*),

SOM ERKÄNNER att samarbetet mellan Republiken Cypern och Förenade kungariket är absolut nödvändigt för att säkerställa ett verkningsfullt genomförande av arrangemangen i detta protokoll,

SOM BEAKTAR att unionsrätten, på grundval av arrangemangen i detta protokoll, kommer att tillämpas när det gäller de suveräna basområdena på vissa av unionens politikområden efter Förenade kungarikets utträde ur unionen,

SOM ERKÄNNER de unika arrangemangen för personer som bor och arbetar i de suveräna basområdena enligt upprättandefördraget och 1960 års deklaration, och målet att relevant unionsrätt ska tillämpas enhetligt i både Republiken Cypern och de suveräna basområdena för att stödja dessa arrangemang,

SOM NOTERAR i detta sammanhang att Förenade kungariket genom detta protokoll anförtror Republiken Cypern, i dess egenskap av unionsmedlemsstat, ansvar för att genomföra och säkerställa efterlevnaden av unionsrättsliga bestämmelser i de suveräna basområdena enligt vad som föreskrivs i detta protokoll,

SOM ERINRAR OM att Republiken Cypern har ansvar för genomförandet och efterlevnaden av unionsrätt när det gäller varor avsedda för eller med ursprung i de suveräna basområdena som förs in eller ut genom en hamn eller en flygplats i Republiken Cypern,

SOM BETONAR att arrangemangen i detta protokoll inte påverkar tillämpningen av artiklarna 1 och 2 i upprättandefördraget eller Republiken Cyperns och Förenade kungarikets ståndpunkter i fråga om dessa,

SOM BEAKTAR att arrangemangen i detta protokoll bör ha som enda syfte att reglera de suveräna basområdenas särskilda situation och bör inte tillämpas på andra territorier eller utgöra prejudikat,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallat *utträdesavtalet*).

Artikel 1

Allmänna bestämmelser

1. Vid tillämpningen av detta protokoll ska alla hänvisningar till Förenade kungariket i de tillämpliga bestämmelserna i utträdesavtalet förstås som hänvisningar till Förenade kungariket med avseende på de suveräna basområdena. Tredje delen avdelningarna I, II och III samt sjätte delen ska tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i detta protokoll.
2. Med avvikelse från artikel 4.4 och 4.5 i utträdesavtalet ska bestämmelser i detta protokoll där det hänvisas till unionsrätt eller till unionsrättsliga begrepp eller bestämmelser vid genomförande och tillämpning därav tolkas i överensstämmelse med relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol.
3. Trots artikel 71 i utträdesavtalet, och utöver de unionsrättsliga bestämmelser om skydd av personuppgifter som är tillämpliga på och i de suveräna basområdena enligt detta protokoll, ska förordning (EU) 2016/679 och direktiv (EU) 2016/680 tillämpas på personuppgifter som behandlas i de suveräna basområdena på grundval av detta protokoll.

4. Med avvikelse från artikel 6.1 i utträdesavtalet ska alla hänvisningar i detta protokoll till en unionsakt förstås som en hänvisning till akten i dess ändrade eller ersatta lydelse. Denna punkt ska inte tillämpas med avseende på artikel 4.3 och 4.10 i rådets förordning (EG) nr 866/2004⁽¹⁾, på vilken artikel 10.2 ska tillämpas.

5. Om unionen, med avvikelse från artiklarna 7 och 8 i utträdesavtalet, anser att det är absolut nödvändigt för Förenade kungariket eller för Förenade kungariket med avseende på de suveräna basområdena, allt efter omständigheterna, att ha fullständig eller delvis åtkomst för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta protokoll, inklusive när en sådan åtkomst är nödvändig på grund av att åtkomst till relevant information inte kan ske på något annat sätt, ska hänvisningar till medlemsstater och medlemsstaters behöriga myndigheter i unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll förstås så att de inbegriper Förenade kungariket eller Förenade kungariket med avseende på de suveräna basområdena, allt efter omständigheterna, när det gäller åtkomst till ett nät, informationssystem eller databas som inrättats på grundval av unionsrätten.

Artikel 2

Unionens tullområde

1. De suveräna basområdena ska, med beaktande av upprättandefördraget, ingå i unionens tullområde. De unionsrättsliga bestämmelserna om tullar och den gemensamma handelspolitiken, inklusive unionsrättsliga bestämmelser om tullkontroller av vissa varor eller för vissa ändamål, ska därför tillämpas på och i de suveräna basområdena.

2. Varor som framställts av producenter i de suveräna basområdena och som släppts ut på marknaden i unionens tullområde ska anses vara i fri omsättning.

3. Alla varor som är avsedda för användning i de suveräna basområdena ska föras in till ön Cypern via Republiken Cyperns civila flygplatser och hamnar, och alla tullformaliteter, tullkontroller och uppbörd av tull för varorna ska genomföras av Republiken Cyperns myndigheter.

4. Alla varor som är avsedda för export ska föras ut från ön Cypern via Republiken Cyperns civila flygplatser och hamnar, och alla tullformaliteter för export och tullkontroller för varorna ska genomföras av Republiken Cyperns myndigheter.

5. Tullkontroller av de dokument och den utrustning som avses i avsnitt 11 punkt 3 i bilaga C till upprättandefördraget ska genomföras i enlighet med bestämmelserna i det avsnittet.

6. Med avvikelse från punkterna 3 och 4, och med det enda syftet att stödja driften av de suveräna basområdena som militärbaser, med beaktande av upprättandefördraget, ska följande bestämmelser tillämpas:

a) Följande varor får föras in till eller lämna ön Cypern via en hamn eller flygplats i de suveräna basområdena, förutsatt att alla tullformaliteter, tullkontroller och uppbörd av tull för varorna genomförs av de suveräna basområdenas myndigheter:

i) Varor som importeras eller exporteras för officiellt eller militärt bruk.

ii) Varor som importeras eller exporteras i personligt bagage enbart för personligt bruk, av Förenade kungarikets personal eller för deras räkning, eller av andra personer som reser i offentliga eller försvarsrelaterade ärenden.

b) Paket som sänds eller tas emot av Förenade kungarikets personal eller deras anhöriga och som fraktas av British Forces Post Office (den brittiska militärposten) får föras in till eller lämna ön Cypern via en hamn eller flygplats i de suveräna basområdena på följande villkor:

i) Inkommande paket som är adresserade till Förenade kungarikets personal eller deras anhöriga ska fraktas i en försluten behållare och skickas vidare efter att de anlänt till ett tullkontor i Republiken Cypern, så att tullformaliteter, tullkontroller och uppbörd av tull för varorna kan genomföras av Republiken Cyperns myndigheter.

ii) Utgående paket som skickas av Förenade kungarikets personal eller deras anhöriga ska genomgå tullkontroll av de suveräna basområdenas myndigheter.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 866/2004 av den 29 april 2004 om en ordning enligt artikel 2 i protokoll nr 10 till anslutningsakten (EUT L 161, 30.4.2004, s. 128).

I denna punkt avses med *Förenade kungarikets personal eller deras anhöriga* de personer som fastställs i del I punkt 1 i bilaga B till upprättandefördraget.

Förenade kungariket ska dela relevant information med Republiken Cypern i syfte att åstadkomma ett nära samarbete för att förebygga undandragande av skatter och avgifter, inklusive smuggling.

7. Artiklarna 34, 35 och 36 i EUF-fördraget och andra unionsrättsliga bestämmelser om varor, särskilt åtgärder som antagits i enlighet med artikel 114 i EUF-fördraget, ska tillämpas på och i de suveräna basområdena.

8. Varor som anländer från områden i Republiken Cypern där Republiken Cyperns regering inte utövar den faktiska kontrollen ska passera linjen mellan dessa områden och det östra suveräna basområdet i enlighet med förordning (EG) nr 866/2004.

Utän att det påverkar tillämpningen av artikel 6 i detta protokoll ska Förenade kungariket ansvara för genomförandet och efterlevnaden av förordning (EG) nr 866/2004 när det gäller de suveräna basområdena i enlighet med bestämmelserna i den förordningen. Förenade kungariket ska uppmana Republiken Cyperns myndigheter att genomföra nödvändiga veterinära och fytosanitära kontroller samt kontroller av livsmedelssäkerhet som krävs enligt den förordningen.

9. Förenade kungariket ska ansvara för genomförandet och efterlevnaden av de unionsrättsliga bestämmelser som avses i punkt 1 när det gäller varor som anländer till eller lämnar de suveräna basområdena enligt punkt 6.

Förenade kungariket ska också ansvara för utfärdandet av licenser, tillstånd och intyg som kan krävas för varor som omfattas av avsnitt 5 punkt 1 i bilaga F till upprättandefördraget.

10. Republiken Cypern ska ansvara för genomförandet och efterlevnaden av de unionsrättsliga bestämmelser som avses i punkt 7 i de suveräna basområdena.

Artikel 3

Beskattning

1. De unionsrättsliga bestämmelser om omsättningsskatter, punktskatter och andra indirekta skatter eller avgifter som antagits i enlighet med artikel 113 i EUF-fördraget ska tillämpas på och i de suveräna basområdena.

2. Transaktioner med ursprung i eller avsedda för de suveräna basområdena ska behandlas som transaktioner med ursprung i eller avsedda för Republiken Cypern när det gäller mervärdesskatt, punktskatter och andra indirekta skatter eller avgifter.

3. Republiken Cypern ska ansvara för att genomföra och säkerställa efterlevnaden av de unionsrättsliga bestämmelser som anges i denna artikel i de suveräna basområdena, inklusive för uppbörden av skatter och avgifter som ska betalas av civila fysiska eller juridiska personer som är bosatta eller etablerade i de suveräna basområdena.

Artikel 4

Tullbefrielse

1. Varor och tjänster som tas emot, förvärfvas eller importeras för användning av Förenade kungarikets försvarsmakt eller av den civilpersonal som åtföljer den eller för försörjning av försvarsmaktens mässar och marketenterier ska vara befriade från tullar, mervärdesskatt och punktskatter, under förutsättning att de berörda personerna har rätt till sådan befrielse enligt upprättandefördraget. Förenade kungariket ska i detta syfte efter godkännande av Republiken Cypern utfärda intyg om befrielse från tullar och skatter för de varor som omfattas av artikel 2.3.

2. Eventuella tullar och skatter som uppbärs av Förenade kungarikets myndigheter i de suveräna basområdena till följd av försäljning av sådana varor som avses i punkt 1 ska överföras till Republiken Cyperns myndigheter.

Artikel 5

Social trygghet

För att även i fortsättningen skydda rättigheterna för de personer som är bosatta eller anställda på de suveräna basområdenas territorium ska Förenade kungariket och Republiken Cypern vid behov fastställa ytterligare arrangemang för att säkerställa att artikel 4 i protokoll nr 3 genomförs korrekt efter övergångsperiodens utgång.

Artikel 6

Jordbruk, fiske samt veterinära och fytosanitära bestämmelser

De unionsrättsliga bestämmelserna om jordbruk och fiske i tredje delen avdelning III i EUF-fördraget och akter som antagits enligt de bestämmelserna samt veterinära och fytosanitära bestämmelser som antagits särskilt enligt artikel 168.4 b i EUF-fördraget, ska tillämpas på och i de suveräna basområdena.

Republiken Cypern ska ansvara för genomförandet och efterlevnaden av de unionsrättsliga bestämmelser som avses i första stycket i de suveräna basområdena.

Artikel 7

Kontroller av personer som passerar de suveräna basområdenas yttre gränser

1. Vid tillämpningen av denna artikel avses med *de suveräna basområdenas yttre gränser* de suveräna basområdenas sjögränser, flygplatser och hamnar, men inte deras landgränser och sjögränser med Republiken Cypern. Med förbehåll för punkt 6 avses, vid tillämpningen av punkterna 2 och 7, med *gränsövergångsställen* varje gränsövergångsställe som Förenade kungarikets myndigheter har godkänt för passage av de suveräna basområdenas yttre gränser.

2. Förenade kungariket ska utföra kontroller av personer som passerar de suveräna basområdenas yttre gränser. Dessa kontroller ska omfatta kontroll av resehandlingar. Alla personer ska underkastas åtminstone en sådan kontroll i syfte att fastställa deras identitet. Förenade kungariket ska endast tillåta att de suveräna basområdenas yttre gränser passeras vid gränsövergångsställen.

3. Tredjelandsmedborgare och medborgare i Förenade kungariket ska endast tillåtas passera de suveräna basområdenas yttre gränser om de uppfyller de följande villkoren:

- a) De har en giltig resehandling.
- b) De har en giltig visering för Republiken Cypern, om en sådan krävs.
- c) De ägnar sig åt verksamhet som har samband med försvaret eller är familjemedlemmar till en person som ägnar sig åt sådan verksamhet.
- d) De utgör inte ett hot mot den nationella säkerheten.

Villkoret i led c ska inte gälla för medborgare i Förenade kungariket som passerar den gräns som avses i punkt 6.

Förenade kungariket får endast göra undantag från villkoren i första stycket med hänvisning till humanitära skäl eller det nationella intresset eller för att uppfylla sina internationella förpliktelser.

Medlemmar i en väpnad styrka eller i en civil avdelning samt deras anhöriga enligt definitionen i bilaga C till upprättande-fördraget ska inte anses behöva visering för Republiken Cypern.

4. En asylsökande som först har rest in till ön Cypern från ett land utanför unionen via ett av de suveräna basområdena ska återtas till eller åter släppas in på de suveräna basområdena på begäran av den medlemsstat på vars territorium den asylsökande uppehåller sig.

Republiken Cypern ska fortsätta att samarbeta med Förenade kungariket i syfte att utarbeta praktiska sätt och metoder för att respektera och tillfredsställa asylsökandes och olagliga migranternas rättigheter och behov i de suveräna basområdena, med hänsyn till humanitära överväganden och i enlighet med relevant lagstiftning om förvaltningen av de suveräna basområdena.

5. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 6 ska inga kontroller av personer göras vid land- och sjögränserna mellan de suveräna basområdena och Republiken Cypern.

6. Gränsen mellan det östra suveräna basområdet och de områden i Republiken Cypern där Republiken Cyperns regering inte utövar den faktiska kontrollen ska behandlas som en del av de suveräna basområdenas yttre gränser vid tillämpningen av denna artikel under den tid som tillämpningen av regelverket är uppskjuten i enlighet med artikel 1 i protokoll nr 10. Den gränsen får endast passeras vid gränsövergångsställena i Strovolia och Pergamos. Republiken Cypern får vidta ytterligare åtgärder för att bekämpa olaglig migration när det gäller personer som passerat den gränsen, om åtgärderna godkänns på förhand av Förenade kungarikets myndigheter och vidtas i samarbete med dessa myndigheter.

7. Förenade kungarikets myndigheter ska använda mobila enheter för övervakning av de yttre gränserna mellan gränsövergångsställena och vid gränsövergångsställena utanför normala öppettider vid de suveräna basområdenas yttre gränser och vid gränsen mellan det suveräna basområdet Dhekelia och de områden i Republiken Cypern där Republiken Cyperns regering inte utövar den faktiska kontrollen. Denna övervakning ska utföras på ett sådant sätt att den avskräcker personer från att kringgå kontrollerna vid gränsövergångsställena. Förenade kungarikets myndigheter ska placera ut tillräckligt med personal med lämpliga kvalifikationer för att utföra kontrollerna och övervakningen.

8. Förenade kungarikets myndigheter ska fortlöpande upprätthålla ett nära samarbete med Republiken Cyperns myndigheter i syfte att verkningfullt genomföra de kontroller och den övervakning som avses i punkterna 6 och 7.

Artikel 8

Samarbete

Republiken Cypern och Förenade kungariket ska samarbeta för att säkerställa ett verkningfullt genomförande av detta protokoll, särskilt i syfte att bekämpa bedrägerier och annan olaglig verksamhet som påverkar unionens eller Förenade kungarikets ekonomiska intressen. Republiken Cypern och Förenade kungariket får fastställa ytterligare arrangemang rörande genomförandet av bestämmelserna i detta protokoll. Republiken Cypern ska informera Europeiska kommissionen om sådana arrangemang innan de träder i kraft.

Artikel 9

Specialiserad kommitté

1. Den specialiserade kommittén för frågor rörande genomförandet av protokollet om de suveräna basområdena i Cypern som inrättas genom artikel 165 i utträdesavtalet (nedan kallad *specialiserade kommittén*) ska

- a) främja genomförandet och tillämpningen av detta protokoll,
- b) diskutera alla frågor av betydelse för detta protokoll som leder till en svårighet och som tas upp av unionen eller Förenade kungariket, och
- c) lägga fram rekommendationer för gemensamma kommittén vad gäller hur detta protokoll fungerar, särskilt förslag till ändringar av hänvisningarna till unionsrätten i detta protokoll.

2. Europeiska kommissionen ska informera specialiserade kommittén om eventuella rapporter som lämnas in enligt artikel 11 i förordning (EG) nr 866/2004 och den ska samråda med Förenade kungariket om eventuella förslag från kommissionen om att anta en akt om ändring eller ersättning av den förordningen om de suveräna basområdena påverkas.

Artikel 10

Gemensamma kommittén

1. Gemensamma kommittén ska ändra hänvisningar till unionsrätten i detta protokoll på rekommendation från specialiserade kommittén.

2. Om gemensamma kommittén anser det nödvändigt för att detta protokoll fortsatt ska fungera väl får den, på rekommendation från specialiserade kommittén, fatta de beslut som är nödvändiga för att med avseende på detta protokoll ersätta de bestämmelser som avses i artikel 1.4.

3. Gemensamma kommittén får på rekommendation från specialiserade kommittén ändra artikel 7.6 vad gäller de gränsövergångsställen som anges i den bestämmelsen.

Artikel 11

Genomförande av artikel 6 i protokoll nr 3 under övergångsperioden

Trots artikel 127.1 i utträdesavtalet får åtgärder som antas under övergångsperioden enligt artikel 6 i protokoll nr 3 inte tillämpas på eller i de suveräna basområdena.

Artikel 12

Tillsyn och efterlevnad

1. När det gäller de suveräna basområdena och i förhållande till fysiska och juridiska personer som är bosatta eller etablerade inom dessa områdens territorium ska unionens institutioner, organ och byråer ha de befogenheter som tilldelats dem enligt unionsrätten i förhållande till detta protokoll och de unionsrättsliga bestämmelser som görs tillämpliga genom protokollet. I synnerhet ska Europeiska unionens domstol ha den behörighet som föreskrivs i fördragen i detta avseende.
2. Akter från de institutioner, organ och byråer som antas enligt punkt 1 ska ha samma rättsverkningar med avseende på och i de suveräna basområdena som de har i unionen och dess medlemsstater.

Artikel 13

Ansvar för genomförande

1. Om inte annat föreskrivs i detta protokoll ska Förenade kungariket ansvara för genomförandet och efterlevnaden av protokollet i de suveräna basområdena. Trots punkt 3 ska Förenade kungarikets behöriga myndigheter anta den inhemska lagstiftning som krävs för att ge verkan åt detta protokoll i de suveräna basområdena.
2. Förenade kungariket ska behålla sin ensamrätt att genomföra och säkerställa efterlevnaden av detta protokoll vad gäller dess egna myndigheter eller på fast egendom som ägs eller utnyttjas av Förenade kungarikets försvarsministerium, samt tvingande verkställighetsbefogenheter som kräver befogenhet att beträda ett bostadshus eller befogenhet att utföra ett gripande. Förenade kungariket ska behålla andra tvingande verkställighetsbefogenheter om inte annat föreskrivs i den lagstiftning som avses i punkt 1.
3. Republiken Cypern har ansvar för genomförandet och efterlevnaden av detta protokoll i de suveräna basområdena i enlighet med artiklarna 2.10, 3 och 6.

PROTOKOLL OM GIBRALTAR

Unionen och Förenade kungariket

SOM ERINRAR om att Förenade kungariket ansvarar för Gibraltars yttre förbindelser och att unionsrätten genom artikel 355.3 i EUF-fördraget är tillämplig på Gibraltar i den utsträckning som föreskrivs i 1972 års anslutningsakt,

SOM ERINRAR om att detta protokoll ska genomföras i enlighet med Konungariket Spaniens och Förenade kungarikets respektive konstitutionella ordning,

SOM ERINRAR OM att enligt artikel 50 i EU-fördraget, jämförd med artikel 106a i Euratomfördraget, och med förbehåll för de villkor som föreskrivs i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallat *utträdesavtalet*), upphör unionsrätten och Euratomrätten i sin helhet att vara tillämplig på Förenade kungariket, och därför på Gibraltar, från och med den dag då utträdesavtalet träder i kraft,

SOM BEAKTAR att det är nödvändigt att säkerställa att utträdet ur unionen sker under ordnade former när det gäller Gibraltar,

SOM BETONAR att Förenade kungarikets utträde ur unionen under ordnade former när det gäller Gibraltar innebär att möjliga negativa effekter på de nära sociala och ekonomiska förbindelserna mellan Gibraltar och det omgivande området, särskilt de kommuners territorium vilka utgör Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltar i Konungariket Spanien, hanteras på lämpligt sätt,

SOM NOTERAR Förenade kungarikets åtagande när det gäller Gibraltar att hantera utbetalningen av förmåner på ett tillfredsställande sätt senast den 31 december 2020,

SOM SYFTAR TILL att fortsätta främja en balanserad ekonomisk och social utveckling i området, särskilt när det gäller arbetsvillkor, att fortsätta att säkerställa högsta nivå i fråga om miljöskydd i enlighet med unionsrätten, samt att fortsätta att förbättra säkerheten för invånarna i området, särskilt genom samarbete i polis- och tullfrågor,

SOM ERKÄNNER att den ekonomiska utvecklingen i området påverkas positivt av den fria rörligheten för personer enligt unionsrätten, som kommer att fortsätta att tillämpas under övergångsperioden,

SOM SÄRSKILT BEKRÄFTAR ambitionen att skydda folkhälsan, och framhåller behovet av att bekämpa de allvarliga hälsomässiga, sociala och ekonomiska konsekvenserna av rökning,

SOM BETONAR behovet av att bekämpa bedrägerier och smuggling och att skydda alla berörda parter ekonomiska intressen,

SOM BETONAR att detta protokoll inte påverkar Konungariket Spaniens och Förenade kungarikets respektive rättsliga ställning i fråga om suveränitet och jurisdiktion,

SOM NOTERAR det samförståndsavtal som ingåtts mellan Konungariket Spanien och Förenade kungariket den 29 november 2018 om medborgarnas rättigheter, tobak och andra varor, samarbete i miljöfrågor samt samarbete i polis- och tullfrågor, och den överenskommelse som uppnåddes den 29 november 2018 om att ingå ett fördrag om beskattning och skydd av ekonomiska intressen,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till utträdesavtalet.

*Artikel 1***Medborgarnas rättigheter**

1. Konungariket Spanien (nedan kallat *Spanien*) och Förenade kungariket ska ha ett nära samarbete när det gäller Gibraltar för att förbereda och understödja det verkningfulla genomförandet av andra delen av utträdesavtalet om medborgarnas rättigheter, som är tillämpligt fullt ut på bland annat gränsarbetare som är bosatta i Gibraltar eller i Spanien, särskilt inom de kommuners territorium vilka utgör Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltar, och där det, i artiklarna 24 och 25, föreskrivs om särskilda rättigheter för gränsarbetare.

2. De behöriga myndigheterna ska i detta syfte varje kvartal utbyta aktuella uppgifter om de personer som omfattas av andra delen av utträdesavtalet och som är bosatta i Gibraltar eller inom de kommuners territorium vilka utgör Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltar, särskilt gränsarbetare.

3. Spanien och Förenade kungariket ska inrätta en samordningskommitté som ett forum för regelbundna diskussioner mellan behöriga myndigheter för att följa upp frågor som gäller sysselsättning och arbetsvillkor. Samordningskommittén ska regelbundet rapportera till kommittén för frågor rörande genomförandet av protokollet om Gibraltar, som inrättats genom artikel 165 i utträdesavtalet (nedan kallad *specialiserade kommittén*).

Artikel 2

Luftfartsrätt

Unionsrätt om luftfart som inte var tillämplig på Gibaltars flygplats före den dag då utträdesavtalet träder i kraft ska vara tillämplig på Gibaltars flygplats först från och med det datum som fastställs av gemensamma kommittén. Gemensamma kommittén ska anta beslutet om detta efter det att Förenade kungariket och Spanien har anmält att de nått en tillfredsställande överenskommelse om användningen av Gibaltars flygplats.

Artikel 3

Finanspolitiska frågor och skydd av ekonomiska intressen

1. Spanien och Förenade kungariket ska när det gäller Gibraltar införa sådana former av samarbete som behövs för att uppnå full öppenhet i skattefrågor och när det gäller skydd av ekonomiska intressen för alla berörda parter, särskilt genom att inrätta ett förstärkt system för administrativt samarbete för att bekämpa bedrägerier, smuggling och penningtvätt och för att lösa konflikter som rör skatterättslig hemvist.

2. G20:s och OECD:s internationella standarder för god finanspolitisk styrning, öppenhet, informationsutbyte och skadlig skattepraxis och särskilt de kriterier för ekonomisk substans som inrättats av OECD:s arbetsgrupp för frågor som rör skadlig skattepraxis (Forum on Harmful Tax Practices) ska följas i Gibraltar, med tanke på Gibaltars deltagande i OECD:s inkluderande ramverk mot skattebaserodering och vinstförflyttning (BEPS).

3. Förenade kungariket ska säkerställa att dess ratificering av ramkonventionen om tobaks kontroll, som antogs i Genève den 21 maj 2003, och protokollet för att eliminera olaglig handel med tobaksvaror, som antogs i Seoul den 12 november 2012, utvidgas till att omfatta Gibraltar senast den 30 juni 2020.

Utän att det påverkar tillämpningen av första stycket ska Förenade kungariket säkerställa att det senast den 30 juni 2020 finns ett system i Gibraltar för spårbarhet och säkerhetsåtgärder för tobaksvaror som motsvarar kraven och normerna i unionsrätten. Systemet ska säkerställa ömsesidig åtkomst till information om spårbarhet för cigaretter i Spanien och Gibraltar.

4. För att förebygga och hindra smuggling av varor som omfattas av punktskatter eller särskilda skatter ska Förenade kungariket säkerställa att ett skattesystem som syftar till att förebygga bedräglig verksamhet som involverar alkohol och bensin är i kraft i Gibraltar.

Artikel 4

Miljöskydd och fiske

Spanien och Förenade kungariket ska inrätta en samordningskommitté som ett forum för regelbundna diskussioner mellan behöriga myndigheter, särskilt om frågor som rör avfallshantering, luftkvalitet, vetenskaplig forskning och fiske. Unionen ska bjudas in att delta i samordningskommitténs möten. Samordningskommittén ska regelbundet rapportera till specialiserade kommittén.

Artikel 5

Samarbete i polis- och tullfrågor

Spanien och Förenade kungariket ska inrätta en samordningskommitté som ett forum för övervakning och samordning mellan behöriga myndigheter när det gäller frågor som rör samarbete i polis- och tullfrågor. Unionen ska bjudas in att delta i samordningskommitténs möten. Samordningskommittén ska regelbundet rapportera till specialiserade kommittén.

Artikel 6

Specialiserade kommitténs uppgifter

Specialiserade kommittén ska

- a) främja genomförandet och tillämpningen av detta protokoll,
- b) diskutera alla frågor av betydelse för detta protokoll som leder till en svårighet och som tas upp av unionen eller Förenade kungariket,
- c) granska rapporterna från de samordningskommittéer som avses i detta protokoll, och
- d) lägga fram rekommendationer för gemensamma kommittén om hur detta protokoll fungerar.

BILAGOR

BILAGA I

SAMORDNING AV SOCIALA TRYGGHETSSYSTEM

DEL I

ADMINISTRATIVA KOMMISSIONENS BESLUT OCH REKOMMENDATIONER

Tillämplig lagstiftning (A-serien):

- Beslut nr A1 av den 12 juni 2009 om inrättande av ett samråds- och förlikningsförfarande när det gäller handlingars giltighet, fastställande av tillämplig lagstiftning och utgivande av förmåner enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004. ⁽¹⁾
- Beslut nr A2 av den 12 juni 2009 om tolkningen av artikel 12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 när det gäller tillämplig lagstiftning för utsända arbetstagare och egenföretagare som tillfälligt arbetar utanför den behöriga staten. ⁽²⁾
- Beslut nr A3 av den 17 december 2009 om sammanläggning av oavbrutna utsändningsperioder som fullgjorts i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 1408/71 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004. ⁽³⁾

Elektroniskt datautbyte (E-serien):

- Beslut nr E2 av den 3 mars 2010 om ett förfarande för ändring av uppgifter om de organ som definieras i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 och som anges i den elektroniska katalog som ingår som en del av EESSI. ⁽⁴⁾
- Beslut nr E4 av den 13 mars 2014 om övergångsperioden enligt artikel 95 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009. ⁽⁵⁾
- Beslut nr E5 av den 16 mars 2017 om praktiska bestämmelser för övergångsperioden när det gäller det informationsutbyte med elektroniska hjälpmedel som avses i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009. ⁽⁶⁾

Familjeförmåner (F-serien):

- Beslut nr F1 av den 12 juni 2009 om tolkningen av artikel 68 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 när det gäller prioritetsregler vid samtidig rätt till familjeförmåner. ⁽⁷⁾
- Beslut nr F2 av den 23 juni 2015 om utbyte av uppgifter mellan institutioner i syfte att bevilja familjeförmåner. ⁽⁸⁾

Övergripande frågor (H-serien):

- Beslut nr H1 av den 12 juni 2009 om ramar för övergången från rådets förordningar (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72 till Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 samt om tillämpningen av beslut och rekommendationer av administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen. ⁽⁹⁾
- Beslut nr H3 av den 15 oktober 2009 om den dag som ska gälla för fastställandet av de växelkurser som avses i artikel 90 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009. ⁽¹⁰⁾
- Beslut nr H4 av den 22 december 2009 om arbetssätt och sammansättning i tekniska revisionskommittén inom Administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen. ⁽¹¹⁾
- Beslut nr H5 av den 18 mars 2010 om samarbete för att förhindra bedrägerier och felaktigheter i samband med rådets förordning (EG) nr 883/2004 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 987/2009 om samordning av de sociala trygghetssystemen. ⁽¹²⁾

⁽¹⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 5.

⁽³⁾ EUT C 149, 8.6.2010, s. 3.

⁽⁴⁾ EUT C 187, 10.7.2010, s. 5.

⁽⁵⁾ EUT C 152, 20.5.2014, s. 21.

⁽⁶⁾ EUT C 233, 19.7.2017, s. 3.

⁽⁷⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 11.

⁽⁸⁾ EUT C 52, 11.2.2016, s. 11.

⁽⁹⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 13.

⁽¹⁰⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 56.

⁽¹¹⁾ EUT C 107, 27.4.2010, s. 3.

⁽¹²⁾ EUT C 149, 8.6.2010, s. 5.

- Beslut nr H6 av den 16 december 2010 om tillämpningen av vissa principer för sammanläggning av perioder enligt artikel 6 i förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. ⁽¹³⁾
- Beslut nr H7 av den 25 juni 2015 om översyn av beslut nr H3 om den dag som ska gälla för fastställandet av de växelkurser som avses i artikel 90 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009. ⁽¹⁴⁾
- Beslut nr H8 av den 17 december 2015 (uppdaterat med smärre tekniska förtydliganden den 9 mars 2016) om arbetsätt och sammansättning i tekniska kommissionen för informationsbehandling inom administrativa kommissionen för samordning av de sociala trygghetssystemen. ⁽¹⁵⁾
- Rekommendation nr H1 av den 19 juni 2013 om domen i Gottardo-målet, enligt vilken förmåner som föreskrivs för det egna landets medborgare i en bilateral konvention om social trygghet som slutits mellan en medlemsstat och ett tredjeland också ska beviljas arbetstagare som är medborgare i övriga medlemsstater. ⁽¹⁶⁾

Pensioner (P-serien):

- Beslut nr P1 av den 12 juni 2009 om tolkningen av artiklarna 50.4, 58 och 87.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 när det gäller beviljande av invaliditetsförmåner, förmåner vid ålderdom och förmåner till efterlevande. ⁽¹⁷⁾

Indrivning (R-serien):

- Beslut nr R1 av den 20 juni 2013 om tolkningen av artikel 85 i förordning (EG) nr 987/2009. ⁽¹⁸⁾

Sjukdom (S-serien):

- Beslut nr S1 av den 12 juni 2009 om det europeiska sjukförsäkringskortet. ⁽¹⁹⁾
- Beslut nr S2 av den 12 juni 2009 om tekniska specifikationer för det europeiska sjukförsäkringskortet. ⁽²⁰⁾
- Beslut nr S3 av den 12 juni 2009 om fastställande av de förmåner som omfattas av artiklarna 19.1 och 27.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 och artikel 25.A.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009. ⁽²¹⁾
- Beslut nr S5 av den 2 oktober 2009 om tolkningen av begreppet vårdförmåner enligt definitionen i artikel 1 va i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 vid sjukdom eller moderskap i enlighet med artiklarna 17, 19, 20, 22, 24.1, 25, 26, 27.1, 27.3, 27.4, 27.5, 28, 34, 36.1 och 36.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 samt om beräkningen av de belopp som ska återbetalas enligt artiklarna 62, 63 och 64 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009. ⁽²²⁾
- Beslut nr S6 av den 22 december 2009 om registrering i bosättningsmedlemsstaten enligt artikel 24 i förordning (EG) nr 987/2009 och om sammanställning av de förteckningar som avses i artikel 64.4 i förordning (EG) nr 987/2009. ⁽²³⁾
- Beslut nr S8 av den 15 juni 2011 om beviljande av proteser, betydande hjälpmedel och andra omfattande vårdförmåner enligt artikel 33 i förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. ⁽²⁴⁾
- Beslut nr S9 av den 20 juni 2013 om återbetalningsförfaranden vid tillämpningen av artiklarna 35 och 41 i förordning (EG) nr 883/2004. ⁽²⁵⁾
- Beslut nr S10 av den 19 december 2013 om övergången från förordningarna (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72 till förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 och om tillämpningen av återbetalningsförfarandena. ⁽²⁶⁾

⁽¹³⁾ EUT C 45, 12.2.2011, s. 5.⁽¹⁴⁾ EUT C 52, 11.2.2016, s. 13.⁽¹⁵⁾ EUT C 263, 20.7.2016, s. 3.⁽¹⁶⁾ EUT C 279, 27.9.2013, s. 13.⁽¹⁷⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 21.⁽¹⁸⁾ EUT C 279, 27.9.2013, s. 11.⁽¹⁹⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 23.⁽²⁰⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 26.⁽²¹⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 40.⁽²²⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 54.⁽²³⁾ EUT C 107, 27.4.2010, s. 6.⁽²⁴⁾ EUT C 262, 6.9.2011, s. 6.⁽²⁵⁾ EUT C 279, 27.9.2013, s. 8.⁽²⁶⁾ EUT C 152, 20.5.2014, s. 16.

- Rekommendation nr S1 av den 15 mars 2012 om de finansiella aspekterna av gränsöverskridande organdonationer från levande personer. ⁽²⁷⁾
- Rekommendation nr S2 av den 22 oktober 2013 om rätten till vårdförmåner för försäkrade och deras familjemedlemmar vid vistelse i ett tredje land enligt en bilateral konvention mellan den behöriga medlemsstaten och tredjelandet. ⁽²⁸⁾

Arbetslöshet (U-serien):

- Beslut nr U1 av den 12 juni 2009 om artikel 54.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 när det gäller höjda arbetslöshetsförmåner för familjemedlemmar. ⁽²⁹⁾
- Beslut nr U2 av den 12 juni 2009 om tillämpningsområdet för artikel 65.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 när det gäller rätt till förmåner vid arbetslöshet för helt arbetslösa personer, utom gränsarbetare, som under sin senaste anställningsperiod eller period med verksamhet som egenföretagare var bosatta inom en annan medlemsstats territorium än den behöriga medlemsstatens. ⁽³⁰⁾
- Beslut nr U3 av den 12 juni 2009 om innebörden av begreppet ”delvis arbetslös” när det gäller de arbetslösa personer som avses i artikel 65.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004. ⁽³¹⁾
- Beslut nr U4 av den 13 december 2011 om förfaranden för återbetalning enligt artikel 65.6 och 65.7 i förordning (EG) nr 883/2004 och artikel 70 i förordning (EG) nr 987/2009. ⁽³²⁾
- Rekommendation nr U1 av den 12 juni 2009 om tillämplig lagstiftning för arbetslösa personer som förvärsarbetar på deltid i en annan medlemsstat än bosättningsstaten. ⁽³³⁾
- Rekommendation nr U2 av den 12 juni 2009 om tillämpningen av artikel 64.1 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 när det gäller arbetslösa personer som följer med sin make, maka eller partner som förvärsarbetar i en annan medlemsstat än den behöriga staten. ⁽³⁴⁾

DEL II

RÄTTSAKTER SOM DET HÄNVISAS TILL

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghets-systemen ⁽³⁵⁾, i dess ändrade lydelse enligt följande:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 988/2009 av den 16 september 2009 ⁽³⁶⁾.
- Kommissionens förordning (EU) nr 1244/2010 av den 9 december 2010 ⁽³⁷⁾.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 465/2012 av den 22 maj 2012 ⁽³⁸⁾.
- Kommissionens förordning (EU) nr 1224/2012 av den 18 december 2012 ⁽³⁹⁾.
- Rådets förordning (EU) nr 517/2013 av den 13 maj 2013 ⁽⁴⁰⁾.
- Kommissionens förordning (EU) nr 1372/2013 av den 19 december 2013 ⁽⁴¹⁾, ändrad genom kommissionens förordning (EU) nr 1368/2014 av den 17 december 2014 ⁽⁴²⁾.
- Kommissionens förordning (EU) 2017/492 av den 21 mars 2017 ⁽⁴³⁾.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ⁽⁴⁴⁾, i dess ändrade lydelse enligt följande:

- Kommissionens förordning (EU) nr 1244/2010 av den 9 december 2010 ⁽⁴⁵⁾.

⁽²⁷⁾ EUT C 240, 10.8.2012, s. 3.

⁽²⁸⁾ EUT C 46, 18.2.2014, s. 8.

⁽²⁹⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 42.

⁽³⁰⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 43.

⁽³¹⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 45.

⁽³²⁾ EUT C 57, 25.2.2012, s. 4.

⁽³³⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 49.

⁽³⁴⁾ EUT C 106, 24.4.2010, s. 51.

⁽³⁵⁾ EUT L 166, 30.4.2004, s. 1.

⁽³⁶⁾ EUT L 284, 30.10.2009, s. 43.

⁽³⁷⁾ EUT L 338, 22.12.2010, s. 35.

⁽³⁸⁾ EUT L 149, 8.6.2012, s. 4.

⁽³⁹⁾ EUT L 349, 19.12.2012, s. 45.

⁽⁴⁰⁾ EUT L 158, 10.6.2013, s. 1.

⁽⁴¹⁾ EUT L 346, 20.12.2013, s. 27.

⁽⁴²⁾ EUT L 366, 20.12.2014, s. 15.

⁽⁴³⁾ EUT L 76, 22.3.2017, s. 13.

⁽⁴⁴⁾ EUT L 284, 30.10.2009, s. 1.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 465/2012 av den 22 maj 2012 ⁽⁴⁶⁾.
- Kommissionens förordning (EU) nr 1224/2012 av den 18 december 2012 ⁽⁴⁷⁾.
- Kommissionens förordning (EU) nr 1372/2013 av den 19 december 2013 ⁽⁴⁸⁾.
- Kommissionens förordning (EU) nr 1368/2014 av den 17 december 2014 ⁽⁴⁹⁾.
- Kommissionens förordning (EU) 2017/492 av den 21 mars 2017 ⁽⁵⁰⁾.

DEL III

ANPASSNINGAR AV FÖRORDNING (EG) nr 883/2004 OCH FÖRORDNING (EG) nr 987/2009

Bestämmelserna i förordning (EG) nr 883/2004 ska inom ramen för detta avtal anpassas på följande sätt:

a) I bilaga II ska följande läggas till:

”FÖRENADE KUNGARIKET–TYSKLAND

- a) Artikel 7.5 och 7.6 i konventionen om social trygghet av den 20 april 1960 (lagstiftning som tillämpas på civila försvarsanställda).
- b) Artikel 5.5 och 5.6 i konventionen om arbetslöshetsersättning av den 20 april 1960 (lagstiftning som tillämpas på civila försvarsanställda).

FÖRENADE KUNGARIKET–IRLAND

Artikel 19.2 i avtalet av den 14 december 2004 om social trygghet (som avser överföring och beräkning av vissa tillägg för funktionsnedsättningar).”

b) I bilaga III ska följande läggas till:

”FÖRENADE KUNGARIKET”.

c) I bilaga VI ska följande läggas till:

”FÖRENADE KUNGARIKET

Sysselsättningsstöd och bistånd (ESA)

- a) För ersättning som beviljats före den 1 april 2016 är ESA en kontantförmån vid sjukdom för de inledande 91 dagarna (utvärderingsfas). Från och med den 92:a dagen (huvudfasen) övergår ESA till att bli invaliditetsersättning.
- b) För ersättning som beviljats den 1 april 2016 eller senare är ESA en kontantförmån vid sjukdom för de inledande 365 dagarna (utvärderingsfas). Från och med den 366:e dagen övergår ESA (bistandsgrupp) till att bli invaliditetsersättning.

Storbritannien: Del 1 av Welfare Reform Act 2007.

Nordirland: Del 1 av Welfare Reform Act (Northern Ireland) 2007.”

d) I bilaga VIII del 1 ska följande läggas till:

”FÖRENADE KUNGARIKET

Alla ansökningar om ålderspension, statlig pension enligt del 1 i 2014 års pensionslag, änkepension och efterlevandeförmåner, med undantag för sådana där under ett beskattningsår som börjar den 6 april 1975 eller senare

- i) den berörda parten hade fullgjort försäkrings-, anställnings- eller bosättningsperioder enligt Förenade kungarikets och en annan medlemsstats lagstiftning, och ett (eller flera) av beskattningsåren inte betraktas som ett kvalificerande år enligt Förenade kungarikets lagstiftning,
- ii) de försäkringsperioder som fullgjorts enligt den lagstiftning som gäller i Förenade kungariket för perioder före den 5 juli 1948 skulle beaktas vid tillämpningen av artikel 52.1 b i förordningen genom tillämpning av försäkrings-, anställnings- eller bosättningsperioder enligt en annan medlemsstats lagstiftning.

⁽⁴⁶⁾ EUT L 338, 22.12.2010, s. 35.

⁽⁴⁷⁾ EUT L 149, 8.6.2012, s. 4.

⁽⁴⁸⁾ EUT L 349, 19.12.2012, s. 45.

⁽⁴⁹⁾ EUT L 346, 20.12.2013, s. 27.

⁽⁵⁰⁾ EUT L 366, 20.12.2014, s. 15.

⁽⁵⁰⁾ EUT L 76, 22.3.2017, s. 13.

Alla ansökningar om ytterligare pension enligt avsnitt 44 i lagen om socialförsäkringsavgifter och socialförsäkringsförmåner (Social Security Contributions and Benefits Act) 1992 och avsnitt 44 i lagen om socialförsäkringsavgifter och socialförsäkringsförmåner för Nordirland (Social Security Contributions and Benefits Act (Northern Ireland) 1992.”

e) I bilaga VIII del 2 ska följande läggas till:

”FÖRENADE KUNGARIKET

Progressiva pensionsförmåner (graduated retirement benefits), som betalas ut enligt avsnitten 36 och 37 i lagen om allmän försäkring (National Insurance Act) 1965 och avsnitten 35 och 36 i lagen om allmän försäkring för Nordirland (National Insurance Act (Northern Ireland) 1966.”

f) I bilaga X ska följande läggas till:

”FÖRENADE KUNGARIKET

- a) Statligt pensionstillägg (2002 års lag om statligt pensionstillägg och 2002 års lag om statligt pensionstillägg – Nordirland).
- b) Inkomstbaserade bidrag till arbetssökande (1995 års lag om arbetssökande och 1995 års förordning om arbetssökande – Nordirland).
- d) Färdbidrag för funktionshindrade (1992 års lag om socialförsäkringsavgifter och socialförsäkringsförmåner och 1992 års lag om socialförsäkringsavgifter och socialförsäkringsförmåner – Nordirland).
- e) Inkomstbaserat sysselsättningsstöd och bistånd (2007 års lag om välfärdsreform och 2007 års lag om välfärdsreform – Nordirland).”

g) I bilaga XI ska följande läggas till:

”FÖRENADE KUNGARIKET

1. När en person enligt Förenade kungarikets lagstiftning kan ha rätt till ålderspension om

- a) tidigare makes avgifter beaktas som om de vore personens egna avgifter, eller
- b) de gällande avgiftsvillkoren uppfylls av personens make eller tidigare make, ska, om maken eller den tidigare maken är eller har arbetat som anställd eller bedrivit verksamhet som egenföretagare och har omfattats av lagstiftningen i två eller flera medlemsstater, bestämmelserna i avdelning III kapitel 5 i förordningen tillämpas vid fastställandet av rätten till förmån enligt Förenade kungarikets lagstiftning. I sådant fall ska hänvisningarna till ”försäkringsperioder” i nämnda kapitel 5 betraktas som hänvisningar till försäkringsperioder som har fullgjorts av
  - i) en make eller tidigare make, om ansökan lämnas in av
    - en gift kvinna, eller
    - en person vars äktenskap upplösts av annan orsak än makens död, eller
  - ii) en tidigare make, om ansökan lämnas in av
    - en änking som omedelbart före uppnådd pensionsålder inte har rätt till bidrag för efterlevande make med barn, eller
    - en änka som omedelbart före uppnådd pensionsålder inte har rätt till bidrag för änkor med barn, bidrag för efterlevande make med barn eller änkepension, eller som endast har rätt till åldersrelaterad änkepension beräknad enligt artikel 52.1 b i denna förordning (med *åldersrelaterad änkepension* avses en sänkt änkepension enligt artikel 39.4 i lagen om socialförsäkringsavgifter och socialförsäkringsförmåner (Social Security Contributions and Benefits Act 1992).

2. Vid tillämpning av artikel 6 i denna förordning på bestämmelserna om rätt till biståndsförmån (*attendance allowance*), vårdbidrag (*carer's allowance*) och invaliditetsförmåner (*disability living allowance*) ska anställningsperioder, bosättningsperioder eller perioder av verksamhet som egenföretagare som har fullgjorts inom en annan medlemsstats territorium än Förenade kungarikets i nödvändig utsträckning beaktas för att uppfylla kraven på vistelse i Förenade kungariket före den dag då rätten till den berörda förmånen först uppkommer.

3. Vid tillämpning av artikel 7 i denna förordning ska, i samband med kontantförmåner vid arbetsoförmåga, ålderdom eller till efterlevande, pension med anledning av olycksfall i arbetet eller arbetsjukdom och ersättning vid dödsfall, alla enligt Förenade kungarikets lagstiftning förmånsberättigade som vistas inom en annan medlemsstats territorium under denna vistelse anses vara bosatta inom den andra medlemsstats territorium.
4. Vid tillämpningen av artikel 46 i denna förordning ska Förenade kungariket, om den berörda personen drabbades av arbetsoförmåga med invaliditet som följd medan personen omfattades av en annan medlemsstats lagstiftning, vid tillämpningen av avsnitt 30A (5) i lagen om socialförsäkringsavgifter och socialförsäkringsförmåner (Social Security Contributions and Benefits Act 1992), beakta alla perioder under vilka personen för denna arbetsoförmåga har fått
  - i) kontantförmåner vid sjukdom eller lön i stället för sådana förmåner, eller
  - ii) förmåner enligt avdelning III kapitlen 4 och 5 i denna förordning som beviljats för den invaliditet som följde på arbetsoförmågan, enligt lagstiftningen i den andra medlemsstaten, som om de var korta perioder med utbetalning av förmåner vid arbetsoförmåga enligt avsnitten 30A (1)–(4) i lagen om socialförsäkringsavgifter och socialförsäkringsförmåner (Social Security Contributions and Benefits Act 1992).

Vid tillämpningen av denna bestämmelse ska endast perioder under vilka personen skulle ha ansetts som arbetsoförmögen enligt Förenade kungarikets lagstiftning beaktas.

5. 1. Vid beräkningen av en inkomstfaktor för fastställandet av rätt till förmåner enligt Förenade kungarikets lagstiftning ska, för varje påbörjad vecka med arbete som anställd enligt en annan medlemsstats lagstiftning under det aktuella beskattningsåret enligt Förenade kungarikets lagstiftning, den berörda personen anses ha betalat avgifter som anställd eller ha inkomster för vilka avgifter har betalats, på grundval av inkomster som motsvarar två tredjedelar av den övre inkomstgränsen för detta år.
2. Vid tillämpning av artikel 52.1 b ii i denna förordning gäller följande:
  - a) Om en person som arbetar som anställd, under något beskattningsår som börjar den 6 april 1975 eller senare, har fullgjort försäkrings-, anställnings- eller bosättningsperioder uteslutande i en annan medlemsstat än Förenade kungariket och tillämpningen av punkt 5.1 ovan medför att detta år räknas som kvalifikationsår enligt Förenade kungarikets lagstiftning vid tillämpning av artikel 52.1 b i i denna förordning, ska personen anses ha varit försäkrad i 52 veckor under detta år i den andra medlemsstaten.
  - b) Om något beskattningsår som börjar den 6 april 1975 eller senare inte räknas som kvalifikationsår enligt Förenade kungarikets lagstiftning vid tillämpning av artikel 52.1 b i i denna förordning, ska inga försäkrings-, anställnings- eller bosättningsperioder som fullgjorts under ett sådant år beaktas.
3. När en inkomstfaktor ska omvandlas till försäkringsperioder ska inkomstfaktorn för det aktuella beskattningsåret enligt Förenade kungarikets lagstiftning divideras med detta års lägsta inkomstgräns. Resultatet ska anges som ett heltal utan decimaler. Det tal som har beräknats på detta sätt ska anses motsvara antalet försäkringsveckor som har fullgjorts enligt Förenade kungarikets lagstiftning under detta år, under förutsättning att det inte överstiger antalet veckor som personen omfattades av den lagstiftningen under det året.”

Bestämmelserna i förordning (EG) nr 987/2009 ska inom ramen för detta avtal anpassas på följande sätt:

- a) I bilaga 1 ska följande läggas till:

”FÖRENADE KUNGARIKET–BELGIEN

- a) Skriftväxlingen av den 4 maj och den 14 juni 1976 om artikel 105.2 i förordning (EEG) nr 574/72 (avstående från återbetalning av kostnaderna för administrativa kontroller och läkarundersökningar).
- b) Skriftväxlingen av den 18 januari och den 14 mars 1977 om artikel 36.3 i förordning (EEG) nr 1408/71 (överenskommelse om återbetalning eller avstående från återbetalning av kostnaderna för vårdförmåner som tillhandahålls i enlighet med villkoren i avdelning III kapitel I i förordning (EEG) nr 1408/71), ändrad genom skriftväxlingen av den 4 maj och den 23 juli 1982 (avtal om återbetalning av kostnader som uppstått i enlighet med artikel 22.1 a i förordning (EEG) nr 1408/71).

FÖRENADE KUNGARIKET–DANMARK

Skriftväxlingen av den 30 mars och den 19 april 1977, ändrad genom skriftväxlingen av den 8 november 1989 och av den 10 januari 1990, om en överenskommelse om avstående från återbetalning av kostnaderna för vårdförmåner samt administrativa kontroller och läkarundersökningar.

FÖRENADE KUNGARIKET–ESTLAND

Överenskommelse som träffades den 29 mars 2006 mellan de behöriga myndigheterna i Republiken Estland och i Förenade kungariket i enlighet med artiklarna 36.3 och 63.3 i förordning (EEG) nr 1408/71 om andra metoder för återbetalning av kostnaderna för vårdförmåner som tillhandahålls i enlighet med denna förordning av båda länderna, med verkan från och med den 1 maj 2004.

FÖRENADE KUNGARIKET–IRLAND

Skriftväxlingen av den 9 juli 1975 om artiklarna 36.3 och 63.3 i förordning (EEG) nr 1408/71 (arrangemang för återbetalning eller avstående från återbetalning av kostnaderna för vårdförmåner som tillhandahållits enligt avdelning III kapitel 1 eller kapitel 4 i förordning (EEG) nr 1408/71) och artikel 105.2 i förordning (EEG) nr 574/72 (avstående från återbetalning av kostnaderna för administrativa kontroller och läkarundersökningar).

FÖRENADE KUNGARIKET–SPANIEN

Avtalet av den 18 juni 1999 om återbetalning av kostnaderna för vårdförmåner som beviljats i enlighet med bestämmelserna i förordningarna (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72.

FÖRENADE KUNGARIKET–FRANKRIKE

- a) Skriftväxlingen av den 25 mars och den 28 april 1997 om artikel 105.2 i förordning (EEG) nr 574/72 (avstående från återbetalning av kostnader för administrativa kontroller och läkarundersökningar).
- b) Avtalet av den 8 december 1998 om specifika metoder för fastställande av de belopp som ska återbetalas när det gäller vårdförmåner enligt förordningarna (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72.

FÖRENADE KUNGARIKET–ITALIEN

Överenskommelse som undertecknades den 15 december 2005 mellan de behöriga myndigheterna i Republiken Italien och i Förenade kungariket i enlighet med artiklarna 36.3 och 63.3 i förordning (EEG) nr 1408/71 om andra metoder för återbetalning av kostnaderna för vårdförmåner som tillhandahålls i enlighet med denna förordning av båda länderna, med verkan från och med den 1 januari 2005.

FÖRENADE KUNGARIKET–LUXEMBURG

Skriftväxlingen av den 18 december 1975 och den 20 januari 1976 om artikel 105.2 i förordning (EEG) nr 574/72 (avstående från återbetalning av de kostnader för administrativa kontroller och läkarundersökningar som avses i artikel 105 i förordning (EEG) nr 574/72).

FÖRENADE KUNGARIKET–UNGERN

Överenskommelse som träffades den 1 november 2005 mellan de behöriga myndigheterna i Republiken Ungern och i Förenade kungariket i enlighet med artiklarna 35.3 och 41.2 i förordning (EG) nr 883/2004 om andra metoder för återbetalning av kostnaderna för vårdförmåner som tillhandahålls i enlighet med den förordningen av båda länderna, med verkan från och med den 1 maj 2004.

FÖRENADE KUNGARIKET–MALTA

Överenskommelse som träffades den 17 januari 2007 mellan de behöriga myndigheterna i Malta och i Förenade kungariket i enlighet med artiklarna 35.3 och 41.2 i förordning (EG) nr 883/2004 om andra metoder för återbetalning av kostnaderna för vårdförmåner som tillhandahålls i enlighet med denna förordning av båda länderna, med verkan från och med den 1 maj 2004.

FÖRENADE KUNGARIKET-NEDERLÄNDERNA

Andra meningen i artikel 3 i den administrativa överenskommelsen av den 12 juni 1956 om tillämpning av konventionen av den 11 augusti 1954.

FÖRENADE KUNGARIKET-PORTUGAL

Överenskommelse av den 8 juni 2004 om fastställande av andra metoder för återbetalning av kostnaderna för vårdförmåner som tillhandahålls av båda länderna, med verkan från och med den 1 januari 2003.

FÖRENADE KUNGARIKET-FINLAND

Skriftväxlingen av den 1 och den 20 juni 1995 om artiklarna 36.3 och 63.3 i förordning (EEG) nr 1408/71 (återbetalning eller avstående från återbetalning av kostnader för vårdförmåner) och artikel 105.2 i förordning (EEG) 574/72 (återbetalning av kostnader för administrativa kontroller och läkarundersökningar).

FÖRENADE KUNGARIKET-SVERIGE

Överenskommelse av den 15 april 1997 om artiklarna 36.3 och 63.3 i förordning (EEG) nr 1408/71 (återbetalning eller avstående från återbetalning av kostnaderna för vårdförmåner) och artikel 105.2 i förordning (EEG) nr 574/72 (avstående från återbetalning av kostnaderna för administrativa kontroller och läkarundersökningar)."

- b) I bilaga 3 ska följande läggas till:

"FÖRENADE KUNGARIKET".

—

BILAGA II

UNIONSRÄTTSLIGA BESTÄMMELSER SOM AVSES I ARTIKEL 41.4

1. Rådets direktiv 64/432/EEG av den 26 juni 1964 om djurhälsoproblem som påverkar handeln med nötkreatur och svin inom gemenskapen ⁽¹⁾.
2. Rådets direktiv 91/68/EEG av den 28 januari 1991 om djurhälsovillkor för handeln med får och getter inom gemenskapen ⁽²⁾.
3. Kapitel II i rådets direktiv 2009/156/EG av den 30 november 2009 om djurhälsovillkor vid förflyttning och import av hästdjur från tredjeland ⁽³⁾.
4. Kapitel II i rådets direktiv 2009/158/EG av den 30 november 2009 om djurhälsovillkor för handel inom gemenskapen med och för import från tredjeland av fjäderfä och kläckägg ⁽⁴⁾.
5. Kapitel II i rådets direktiv 92/65/EEG av den 13 juli 1992 om fastställande av djurhälsokrav i handeln inom och importen till gemenskapen av djur, sperma, ägg (ova) och embryon som inte faller under de krav som fastställs i de specifika gemenskapsregler som avses i bilaga A.I till direktiv 90/425/EEG ⁽⁵⁾.
6. Kapitel II i rådets direktiv 89/556/EEG av den 25 september 1989 om djurhälsovillkor för handel inom gemenskapen med och import från tredjeland av embryon från tamdjur av nötkreatur ⁽⁶⁾.
7. Kapitel II i rådets direktiv 88/407/EEG av den 14 juni 1988 om djurhälsokrav som är tillämpliga vid handel inom gemenskapen med och import av sperma från tamdjur av nötkreatur ⁽⁷⁾.
8. Kapitel II i rådets direktiv 90/429/EEG av den 26 juni 1990 om djurhälsokrav som är tillämpliga vid handel inom gemenskapen med och import av sperma från tamdjur av svin ⁽⁸⁾.
9. Kapitel III i rådets direktiv 2006/88/EG av den 24 oktober 2006 om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk och om förebyggande och bekämpning av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur ⁽⁹⁾.
10. Kapitel II i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 576/2013 av den 12 juni 2013 om förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte och om upphävande av förordning (EG) nr 998/2003 ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ EGT L 121, 29.7.1964, s. 1977.

⁽²⁾ EGT L 46, 19.2.1991, s. 19.

⁽³⁾ EUT L 192, 23.7.2010, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 343, 22.12.2009, s. 74.

⁽⁵⁾ EGT L 268, 14.9.1992, s. 54.

⁽⁶⁾ EGT L 302, 19.10.1989, s. 1.

⁽⁷⁾ EGT L 194, 22.7.1988, s. 10.

⁽⁸⁾ EGT L 224, 18.8.1990, s. 62.

⁽⁹⁾ EUT L 328, 24.11.2006, s. 14.

⁽¹⁰⁾ EUT L 178, 28.6.2013, s. 1.

BILAGA III

TIDSFRISTER FÖR DE SITUATIONER ELLER TULLFÖRFARANDE SOM AVSES I ARTIKEL 49.1

De tidsfrister som anges i denna bilaga är relevanta slutdatum för tillämpningen av förordning (EU) nr 952/2013.

Situation/förfarande	Tidsfrist
1. Tillfällig lagring	90 dagar , artikel 149 i förordning (EU) nr 952/2013.
2. Övergång till fri omsättning	1 månad + 10 dagar efter det att deklarationen har godtagits vad beträffar den kompletterande deklarationen, artikel 146.3 i delegerad förordning (EU) 2015/2446 ⁽¹⁾ ; "rimlig tid" vad beträffar kontroll, artikel 194 i förordning (EU) nr 952/2013. Högst: 60 dagar
3. Särskilda förfaranden	
Tiden för avslutande av förfarandet är obligatorisk för aktiv förädling, passiv förädling, slutanvändning och tillfällig införsel (D.E. 4/17 i bilaga A till delegerad förordning (EU) 2015/2446). Avslutande av förfarandet genom att varorna hänförs till ett påföljande tullförfarande, har förts ut ur unionens tullområde eller har förstörts, artikel 215.1 i förordning (EU) nr 952/2013.	
a) Unionstransitering	Högst: 12 månader efter frisläppande
b) Tullagerförfarandet	Högst: 12 månader efter övergångsperiodens utgång
c) Frizoner	Vid övergångsperiodens utgång
d) Tillfällig införsel	Högst: 12 månader efter frisläppande
e) Slut användning	Högst: 12 månader efter frisläppande
f) Aktiv förädling	Högst: 12 månader efter frisläppande
g) Passiv förädling	Högst: 12 månader efter frisläppande
4. Export	150 dagar efter frisläppande
5. Återexport	150 dagar efter frisläppande

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2446 av den 28 juli 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex (EUT L 343, 29.12.2015, s. 1).

BILAGA IV

FÖRTECKNING ÖVER NÄT, INFORMATIONSSYSTEM OCH DATABASER SOM AVSES I ARTIKLARNA 50, 53, 99 OCH 100

1. Bakåtkompatibilitet för Förenade kungariket och unionen ska fastställas i syfte att säkerställa att medlemsstaterna och Förenade kungariket trots eventuella ändringar av nät, informationssystem och databaser eller av format för informationsutbyte kan fortsätta att godta varandras uppgifter i det nuvarande formatet, om inte unionen och Förenade kungariket kommer överens om något annat.

2. Förenade kungarikets åtkomst till ett givet nät, informationssystem eller databas ska vara tidsbegränsad. Tidsperiod anges för varje nät, informationssystem eller databas. Om informationsutbyte mellan tullmyndigheter skulle vara nödvändigt för genomförandet av förfaranden i enlighet med artikel 49 när elektronisk databehandling inte längre är möjlig i enlighet med denna bilaga ska alternativa medel för informationsutbyte och informationslagring användas.

Del I: Tull

It-system på tullområdet	Typ av åtkomst	Tidsgräns
ICS (importkontrollsystemet)	Ingivande av deklaration före ankomst begränsad till — mottagande och sändande av uppgifter för summarisk införseldeklaration (ENS) för deklarationer som ges in före övergångsperiodens utgång (i fråga om efterföljande hamnar eller avledning), — mottagande och sändande av riskdata för deklarationer som ges in före övergångsperiodens utgång.	31 juli 2021
NCTS (det nya datoriserade transiteringssystemet)	Alla funktioner som avser pågående transiteringar, dvs. förflyttningar frigjorda för transitering före övergångsperiodens utgång. [Inget frigörande av nya transiteringar efter övergångsperiodens utgång.]	31 januari 2021
ECS (exportkontrollsystemet)	Bekräftelse av utförsel vid pågående exporttransaktioner , dvs. varor som frigjorts för export före övergångsperiodens utgång — för transaktioner vid utförseltullkontoren i Förenade kungariket som i ECS bekräftar att varorna förts ut, — för transaktioner vid utförseltullkontoren i medlemsstaterna, dvs. exporttullkontoren i Förenade kungariket som tar emot bekräftelse av utförsel från medlemsstaternas utförseltullkontor.	31 januari 2021
INF (informationsblad)	— Endast läsåtkomst till INF-portalen för enskilda näringsidkare för Förenade kungarikets näringsidkare, — Läs- och skrivåtkomst för aktiva INF i INF-systemen för tullkontor.	31 december 2021

It-system på tullområdet	Typ av åtkomst	Tidsgräns
SURV-RECAPP (Tariff Surveillance System – Receiving Application)	Överföring från Förenade kungarikets tullmyndigheter av dataelement för förfarandet för övergång till fri omsättning eller exportförfarandet: — Surveillance Declaration Records (SDR) som ännu inte överförts till förfarandet för övergång till fri omsättning eller exportförfarandet, som varorna hänförs till före övergångsperiodens utgång, — SDR-element för övergång till fri omsättning som avslutar ett pågående förfarande eller en pågående situation.	28 februari 2021
EBT13 (Europeiska informationssystemet för bindande klassificeringsbesked)	Indata för beräkning av tullskuld: Åtkomst till information som rör beslut om bindande klassificeringsbesked eller efterföljande händelser som kan påverka den ursprungliga ansökan eller det ursprungliga beslutet [full läsätkomst].	8 januari 2021
TARIC3 (gemenskapens integrerade tull-taxa)	Indata för beräkning av tullskuld: Överföringar av dagliga uppdateringar till Förenade kungariket efter övergångsperiodens utgång, med undantag för konfidentiella uppgifter (statistiska uppgifter).	31 december 2021
QUOTA2 (system för förvaltning av tullkvoter, tak och andra begränsningar)	Indata för beräkning av tullskuld: Förvaltning av kvoter, upphävande av ansökningar om kvoter och återföring av outnyttjade tilldelade kvantiteter.	6 januari 2021
SMS TRA, EXP (Specimen Management System)	Endast läsätkomst till databasen med prov på stämpar, sigill och intyg.	31 januari 2021
SMS QUOTA (Specimen Management System)	Endast läsätkomst till databasen med prov på de äkthetsintyg som krävs för att komma i fråga för kvoterna.	6 januari 2021
OWNRES (Rapportering av fall av bedrägeri och oriktigheter som rör traditionella egna medel på över 10 000 EUR, artikel 5.1 i förordning (EU, Euratom) nr 608/2014)	Begränsad åtkomst, bara ärenden som rör Förenade kungariket (ingen åtkomst till globala analyser).	20 februari 2026
WOMIS (Informationssystem för avskrivningar av fall som rör traditionella egna medel enligt artikel 13.3 i förordning (EU, Euratom) nr 609/2014)	Fullständig åtkomst, som redan nu som standard bara omfattar nationella avskrivningsrapporter (endast läsätkomst från och med den 1 juli 2025 i samband med likvidering av det separata kontot senast den 31 december 2025).	30 juni 2025

Stödsystem	Typ av åtkomst	Tidsgräns
EOS/EORI (Systemet för ekonomiska aktörer – registrering och identifiering av ekonomiska aktörer)	Endast läsåtkomst för de relaterade systemen.	31 december 2021
CDS (systemet för tullbeslut)	Endast läsåtkomst för näringsidkare i Förenade kungariket och tullkontor i Förenade kungariket.	31 januari 2021
CS/RD2 (Central Services/Reference Data)	Endast läsåtkomst för RD2. Skrivåtkomst för tullkontor endast i Förenade kungariket.	31 december 2021
CS/MIS (Central Services/Management Information System)	Endast skrivåtkomst för uppladdning av otillgänglighet och företagsstatistik.	31 juli 2021
GTP (Generic Trader Portal)	Åtkomst till de generiska funktionerna i portalen för näringsidkare i Förenade kungariket, till dess att den sista särskilda portalen för näringsidkare stängs av för näringsidkare i Förenade kungariket.	31 december 2021

Nät och infrastruktur	Typ av åtkomst	Tidsgräns
CCN (Gemensamma kommunikationsnätet)	Åtkomst som för de relaterade systemen.	31 december 2021 (eller längre om så krävs för punktskatt eller annan skatt)
UUM&DS (systemet för enhetlig användaradministration och digital signatur)	Åtkomst som för de relaterade systemen.	31 december 2021 (eller längre om så krävs för punktskatt eller annan skatt)
CCN2 (Gemensamma kommunikationsnätet 2)	Åtkomst som för de relaterade systemen.	31 december 2021 (eller längre om så krävs för punktskatt eller annan skatt)

Del II: Punktskatt

It-system på punktskatteområdet	Typ av åtkomst	Tidsgräns
EMCS Core (Systemet för förflyttning och kontroll av punktskattepliktiga varor)	Punktskatteuppskov: Överföringar till och från Förenade kungariket av mottagningsrapporter/exportrapporter (IE818)	31 maj 2021
EMCS Admin Coop (Systemet för förflyttning och kontroll av punktskattepliktiga varor, administrativt samarbete)	– Överföringar till och från Förenade kungariket av meddelanden om pågående förflyttningar (händelserapporter, kontrollrapporter, administrativt samarbete (frågor om pågående EMCS-förflyttningar).	31 maj 2021
	– Medlemsstaterna och Förenade kungariket ska hålla EMCS Admin Coop i drift för att möjliggöra frågor om och revisioner av förflyttningar till och med övergångsperiodens utgång.	31 december 2024

Stödsystem	Typ av åtkomst	Tidsgräns
SEED (Systemet för utbyte av uppgifter om punktskatter)	Endast läsåtkomst, med Förenade kungarikets näringsidkare markerade som ogiltiga.	31 maj 2021
CS/MISE (Central Services/Management Information System for EMCS)	Filterat så att bara förflyttningar som rör Förenade kungariket visas.	31 maj 2021

Nät och infrastruktur	Typ av åtkomst	Tidsgräns
CCN (Gemensamma kommunikationsnätet)	Åtkomst som för de relaterade systemen.	31 maj 2021 (eller längre om så krävs för punktskatt eller annan skatt)

Del III: Mervärdesskatt

It-system på mervärdesskatteområdet	Typ av åtkomst	Tidsgräns
VAT-VIES (Systemet för utbyte av mervärdesskatteinformation)	Registreringsinformation om beskattningsbara personer: Ömsesidig åtkomst till it-systemen för Förenade kungariket och medlemsstaterna (*) för att, till och med den 31 december 2024, utbyta historisk registreringsinformation från den andra parten (†) (registreringsuppgifter som förts in i systemet före övergångsperiodens utgång) samt registreringsinformation från den andra parten som uppdaterats efter övergångsperioden (t.ex. att en beskattningsbar person inte längre är registrerad).	31 december 2024
	Transaktioner – omsättningsinformation: Åtkomst till it-systemen för Förenade kungariket och medlemsstaterna med ömsesidig åtkomst för att utbyta information i sammanställningar lämnade till den andra parten för transaktioner som ägde rum (*) före övergångsperiodens utgång där beskattningsbara personer i den mottagande parten är involverade. Förenade kungariket och medlemsstaterna ska inte ha någon åtkomst till varandras omsättningsinformation beträffande transaktioner som äger rum efter den 31 december 2020.	31 december 2024
Återbetalning av mervärdesskatt	Åtkomst till it-systemet för att — vidarebefordra till medlemsstaterna ansökningar om återbetalning av mervärdesskatt från beskattningsbara personer etablerade i Förenade kungariket i enlighet med direktiv 2008/9/EG och för att från medlemsstaterna ta emot ansökningar om återbetalning av mervärdesskatt från beskattningsbara personer etablerade i en medlemsstat, — handlägga (†) ansökningar om återbetalning av mervärdesskatt som tagits emot av Förenade kungariket från beskattningsbara personer etablerade i en medlemsstat och ansökningar om återbetalning av mervärdesskatt som tagits emot av medlemsstaterna från beskattningsbara personer etablerade i Förenade kungariket.	30 april 2021 31 januari 2022

It-system på mervärdesskatteområdet	Typ av åtkomst	Tidsgräns
<p>MOSS (Mini-One-Stop-Shop)</p>	<p>Registreringsinformation: Åtkomst till it-systemen för Förenade kungariket och medlemsstaterna med ömsesidig åtkomst till</p> <ul style="list-style-type: none"> – utbyte av registreringsinformation och historisk registreringsinformation, – spridning av information om nya MOSS-registreringar, för registreringar vars effektiva registreringsdatum är senast den 31 december 2020. <p>Mervärdesskattedeclarationer: Åtkomst till it-systemen för Förenade kungariket och medlemsstaterna med ömsesidig åtkomst för att</p> <ul style="list-style-type: none"> – utbyta MOSS-deklarationsinformation för deklARATIONER som gets in senast den 31 januari 2021, – utbyta ändringar som rör MOSS-deklARATIONER som gets in senast den 20 januari 2021, – utbyta mervärdesskattedeclarationer för transaktioner där den andra parten är involverad, – Förenade kungariket och medlemsstaterna ska inte ha någon åtkomst till varandras information om mervärdesskattedeclarationer för transaktioner som äger rum efter den 31 december 2020. <p>Betalningsinformation: Åtkomst till it-systemen för Förenade kungariket och medlemsstaterna med ömsesidig åtkomst för att</p> <ul style="list-style-type: none"> – utbyta betalningsinformation rörande betalningar från MOSS-registrerade företag senast den 31 januari 2021, – med avseende på beskattningsbara transaktioner i den andra parten utbyta information om återbetalningar eller betalningar för ändringar som rör MOSS-deklARATIONER som gets in senast den 31 december 2021. 	<p>31 december 2024</p> <p>20 februari 2021</p> <p>20 februari 2021</p> <p>20 januari 2022</p> <p>31 december 2024</p> <p>20 februari 2021</p> <p>20 januari 2022</p>

(¹) I denna bilaga avses med ömsesidig åtkomst att Förenade kungariket måste säkerställa att medlemsstaterna har samma åtkomst till sådana uppgifter i Förenade kungariket som Förenade kungariket och medlemsstaterna har till sådana uppgifter i medlemsstaterna.

(²) I denna bilaga avses med den andra parten, när det gäller Förenade kungariket, en medlemsstat och, när det gäller en medlemsstat, Förenade kungariket.

(³) Förenade kungarikets uppgifter om registreringsnummer för mervärdesskatt för dess beskattningsbara personer ska uppdateras till och med den 31 december 2024.

(⁴) Inklusive transaktioner som omfattas av artikel 51.1.

(⁵) I denna strecksats avses med handläggning vidtagande av alla åtgärder avseende en ansökan så att den kan avslutas, inbegripet underrättelse om belopp som inte godtas, tillsammans med uppgifter om hur överklagande kan ske, och återbetalning av godtagna belopp samt utbyte av relevanta meddelanden i systemet för återbetalning av mervärdesskatt.

Stödsystem	Typ av åtkomst	Tidsgräns
CCN/eFCA Mervärdesskatt – administrativt samarbete (Gemensamma kommunikationsnätet/ Centrala eForm-applikationen)	Överföringar mellan Förenade kungariket och medlemsstaterna av ansökningar och uppföljning av ansökningarna med avseende på administrativt samarbete avseende mervärdesskatt.	31 december 2024
TIC VAT: återbetalningsinställningar	Åtkomst för Förenade kungariket för att uppdatera Förenade kungarikets inställningar för återbetalning av mervärdesskatt.	31 mars 2021

Del IV: Bistånd med skatte- och tullindrivning

Stödsystem	Typ av åtkomst	Tidsgräns
CCN/eFCA Bistånd med indrivning	Överföringar mellan Förenade kungariket och medlemsstaterna av ansökningar och uppföljning av ansökningarna med avseende på bistånd med indrivning.	31 december 2025

BILAGA V

EURATOM

I denna bilaga fastställs de typer av gemenskapsutrustning och annan egendom kopplad till kärnämneskontroller som i enlighet med Euratomfördraget finns i Förenade kungariket och som kommer att tillfalla Förenade kungariket vid utgången av övergångsperioden.

Vid utgången av övergångsperioden ska Europeiska kommissionen till Förenade kungariket överlämna den slutgiltiga förteckningen över Euratomutrustning och annan egendom som överförs.

I enlighet med artiklarna 84.1 och 148 ska Förenade kungariket ersätta unionen för värdet på sådan utrustning och annan egendom, som ska beräknas utifrån det värde som utrustningen och egendomen tillskrevs i den konsoliderade redovisningen för 2020. Europeiska kommissionen ska meddela Förenade kungariket detta värde när det har godkänts regelrätt och slutgiltigt.

Euratomutrustningen finns i

- **Sellafield** ⁽¹⁾, **Förenade kungarikets anläggning för upparbetning av kärnbränsle,**
- **Dounreay** ⁽²⁾, **Förenade kungarikets tidigare centrum för forskning och utveckling av snabba reaktorer,**
- **Sizewell** ⁽³⁾, **en anläggning med två kärnkraftverk, Sizewell A (ej i drift) och Sizewell B, en tryckvattenreaktor fortfarande i drift,**
- **Capenhurst** ⁽⁴⁾, **en anläggning för anrikning av uran,**
- **Springfields** ⁽⁵⁾, **en kärnbränslefabrik,**
- andra reaktorer, forsknings-, sjukvårds- och andra anläggningar, där utrustning för kärnämneskontroller används.

Euratomutrustningen omfattar flera element som består av fasta installationer och tillhörande anordningar som är nödvändiga för att de fasta installationerna ska kunna användas och utgör en integrerad del av hela det installerade systemet:

1. Förseglingar:

- Metallförseglingar för engångsbruk.
- Fiberoptiska förseglingar för en- eller flergångsbruk.
- Förseglingsläsare.

2. Övervakningsutrustning:

- Digitala och analoga kärnämneskontrollsystem bestående av en eller flera komponenter.

3. Mätutrustning (oförstörande provning):

- Olika typer av gammadetektorer med förstärkare och elektronisk räkning för gammamätningar.
- Olika typer av neutrondetektorer med förstärkare och elektronisk räkning för neutronmätningar.
- Mätutrustning för innehållet i färska och använda bränsleaggregat, uran- och plutoniumbehållare, inklusive skannrar för bränslestavar och bränsleaggregat, vågar och lastceller.

4. Laboratorietrustning (utgör en del av laboratoriet vid anläggningen i Sellafield):

- Masspektrometer (TIMS).
- Gamma- och röntgenbaserade mätinstrument (t.ex. K-kantdensitometri och röntgenfluorescens).
- Handskboxar med analysutrustning inklusive densitometer och analysvågar.

⁽¹⁾ Sellafield Ltd, SELLAFIELD CA20 1PG, FÖRENADE KUNGARIKET.

⁽²⁾ Dounreay Site Restoration Ltd, KW14 7TZ THURSO CAITHNESS, FÖRENADE KUNGARIKET.

⁽³⁾ EDF Energy Nuclear Generation Limited – Sizewell B Power Station, SUFFOLK, IP16 4UR LEISTON.

⁽⁴⁾ Urenco UK Limited, Capenhurst Works, CHESTER CH1 6ER, FÖRENADE KUNGARIKET.

⁽⁵⁾ Westinghouse Springfields Fuels Ltd, SALWICK PRESTON PR4 0XJ, FÖRENADE KUNGARIKET.

För en så ändamålsenlig överlämning av utrustningen som möjligt ska Förenade kungariket och gemenskapen vidta de rättsliga åtgärder som behövs för att befria gemenskapen från dess skyldigheter och betalningsansvar i kraft av avtalet av den 25 mars 1994 med British Nuclear Fuels PLC (numera Sellafield Ltd).

5. Dator och tillhörande utrustning (i kontor och mätsystem):

- Persondatorer och tillhörande utrustning inklusive infrastruktur för fjärröverföring av uppgifter (batterisatser och nätaggregat, hårdvara för styrning av flera datorer, nätverksutrustning, inbegripet fiberoptik, Ethernetkablar och -omvandlare, växlar, serieportar, router för virtuellt privat nätverk, tids- och domänkontrollant, skåp).
- Tillhörande servrar, bildskärmar och skrivare.

—

BILAGA VI

FÖRTECKNING ÖVER SÅDANA FÖRFARANDE FÖR ADMINISTRATIVT SAMARBETE SOM AVSES I ARTIKEL 98

1. Administrativt samarbete mellan medlemsstaterna om leverantörsdeklarationer om varors ursprung, upprättade för förmånshandel mellan unionen och vissa länder (artiklarna 61–66 i genomförandeförordning (EU) 2015/2447).
2. Kontroll av ursprungsintyg utfärdade av myndigheter i tredjeland eller organ bemyndigade av dem (produkter med icke-förmånsberättigande ursprung som omfattas av särskilda importordningar) (artikel 59 i genomförandeförordning (EU) 2015/2447) och kontroll av ursprungsintyg utfärdade av myndigheter i tredjeland eller exportörer (förmånsordningar) (artiklarna 108–111 och 125 i genomförandeförordning (EU) 2015/2447, artikel 32 i bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1076, artikel 55 i bilaga VI till rådets beslut 2013/755/EU och motsvarande bestämmelser i avtal om förmånsbehandling).
3. Ömsesidigt bistånd i samband med indrivning av tullskulder (artiklarna 101.1 och 102.1 i förordning (EU) nr 952/2013 och artikel 165 i genomförandeförordning (EU) 2015/2447).
4. Ömsesidigt bistånd i samband med överföring av belopp motsvarande tullskulder från den medlemsstat som godtagit en garanti till den medlemsstat där tullskulden uppkommer (artikel 92.1 c i förordning (EU) nr 952/2013, artikel 153 i genomförandeförordning (EU) 2015/2447).
5. Kontroll av bevis på unionsstatus (och administrativt bistånd) (artikel 153 i förordning (EU) nr 952/2013, artikel 212 i genomförandeförordning (EU) 2015/2447).
6. Kommunikation mellan myndigheter i fråga om återinförda varor (artikel 203 i förordning (EU) nr 952/2013, artikel 256 i genomförandeförordning (EU) 2015/2447).
7. Administrativt samarbete i fråga om uppbörd av andra avgifter för varor som hänförs till förfarandet för tillfällig införsel enligt ATA-konventionen eller Istanbulkonventionen (artikel 226.3 c i förordning (EU) nr 952/2013, artikel 170 i genomförandeförordning (EU) 2015/2447).
8. Ömsesidigt bistånd för erhållande av kompletterande uppgifter för att fatta beslut om en ansökan om eftergift eller återbetalning (artiklarna 22 och 116.1 i förordning (EU) nr 952/2013, artikel 175 i genomförandeförordning (EU) 2015/2447).
9. Kontroll och administrativt bistånd för kontroller efter frigörande avseende uppgifter som rör en unionstransitering (artikel 48 i förordning (EU) nr 952/2013, artikel 292 i genomförandeförordning (EU) 2015/2447).
10. Administrativt samarbete i fråga om uppbörd av andra avgifter enligt transiteringsförfaranden (artikel 226.3 a, b och c i förordning (EU) nr 952/2013, artiklarna 167 och 169 i genomförandeförordning (EU) 2015/2447).
11. Underrättelse om uppbörd av tullar och andra avgifter enligt förfarandet för unionstransitering eller transitering i enlighet med TIR-konventionen (artikel 226.3 a och b i förordning (EU) nr 952/2013, artikel 168 i genomförandeförordning (EU) 2015/2447).
12. Direkt samarbete och informationsutbyte mellan medlemsstaterna rörande exportkontroller av produkter med dubbla användningsområden (artikel 19.2 i rådets förordning (EG) nr 428/2009).

BILAGA VII

FÖRTECKNING ÖVER AKTER/BESTÄMMELSER SOM AVSES I ARTIKEL 128.6

1. Rådets förordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 om gemenskapens växtförädlarrätt (utan att det påverkar tillämpningen av artikel 96.1 i detta avtal). ⁽¹⁾
2. Avdelningarna III och IX i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel ⁽²⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1901/2006 av den 12 december 2006 om läkemedel för pediatrik användning ⁽³⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1394/2007 av den 13 november 2007 om läkemedel för avancerad terapi ⁽⁴⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 141/2000 av den 16 december 1999 om sär läkemedel ⁽⁵⁾, avdelningarna III och VII i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel ⁽⁶⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 470/2009 av den 6 maj 2009 om gemenskapsförfaranden för att fastställa gränsvärden för farmakologiskt verksamma ämnen i animaliska livsmedel ⁽⁷⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 726/2004 av den 31 mars 2004 om inrättande av gemenskapsförfaranden för godkännande av och tillsyn över humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel samt om inrättande av en europeisk läkemedelsmyndighet ⁽⁸⁾, kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 520/2012 av den 19 juni 2012 om den säkerhetsövervakning av läkemedel som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 726/2004 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG ⁽⁹⁾ samt kommissionens förordning (EG) nr 1234/2008 av den 24 november 2008 om granskning av ändringar av villkoren för godkännande för försäljning av humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel ⁽¹⁰⁾.
3. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet. ⁽¹¹⁾
4. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar. ⁽¹²⁾
5. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden ⁽¹³⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 av den 23 februari 2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung. ⁽¹⁴⁾
6. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter. ⁽¹⁵⁾
7. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 536/2014 av den 16 april 2014 om kliniska prövningar av humanläkemedel. ⁽¹⁶⁾

⁽¹⁾ EGT L 227, 1.9.1994, s. 1.⁽²⁾ EGT L 311, 28.11.2001, s. 67.⁽³⁾ EUT L 378, 27.12.2006, s. 1.⁽⁴⁾ EUT L 324, 10.12.2007, s. 121.⁽⁵⁾ EGT L 18, 22.1.2000, s. 1.⁽⁶⁾ EGT L 311, 28.11.2001, s. 1.⁽⁷⁾ EUT L 152, 16.6.2009, s. 11.⁽⁸⁾ EUT L 136, 30.4.2004, s. 1.⁽⁹⁾ EUT L 159, 20.6.2012, s. 5.⁽¹⁰⁾ EUT L 334, 12.12.2008, s. 7.⁽¹¹⁾ EUT L 396, 30.12.2006, s. 1.⁽¹²⁾ EUT L 353, 31.12.2008, s. 1.⁽¹³⁾ EUT L 309, 24.11.2009, s. 1.⁽¹⁴⁾ EUT L 70, 16.3.2005, s. 1.⁽¹⁵⁾ EUT L 167, 27.6.2012, s. 1.⁽¹⁶⁾ EUT L 158, 27.5.2014, s. 1.

8. Artikel 16 i kommissionens förordning (EG) nr 1235/2008 av den 8 december 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 834/2007 vad gäller ordningen för import av ekologiska produkter från tredjeländer. ⁽¹⁷⁾
9. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 391/2009 av den 23 april 2009 om gemensamma regler och standarder för organisationer som utför inspektioner och utövar tillsyn av fartyg. ⁽¹⁸⁾
10. Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av den 12 mars 2001 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön ⁽¹⁹⁾, artikel 6.3 c i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder. ⁽²⁰⁾
11. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1924/2006 av den 20 december 2006 om näringspåståenden och hälsopåståenden om livsmedel. ⁽²¹⁾
12. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter. ⁽²²⁾
13. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2009 av den 13 juli 2009 om utsläppande på marknaden och användning av foder. ⁽²³⁾

—

⁽¹⁷⁾ EUT L 334, 12.12.2008, s. 25.

⁽¹⁸⁾ EUT L 131, 28.5.2009, s. 11.

⁽¹⁹⁾ EGT L 106, 17.4.2001, s. 1.

⁽²⁰⁾ EUT L 268, 18.10.2003, s. 1.

⁽²¹⁾ EUT L 404, 30.12.2006, s. 9.

⁽²²⁾ EUT L 317, 4.11.2014, s. 35.

⁽²³⁾ EUT L 229, 1.9.2009, s. 1.

BILAGA VIII

ARBETSORDNING FÖR GEMENSAMMA KOMMITTÉN OCH DE SPECIALISERADE KOMMITTÉERNA

Regel 1

Ordförande

1. Ordförandeskapet i gemensamma kommittén ska utövas gemensamt av en ledamot av Europeiska kommissionen och en företrädare för Förenade kungarikets regering på ministernivå, eller av högt uppsatta tjänstemän som har utsetts till deras suppleanter. Europeiska unionen och Förenade kungariket ska skriftligen underrätta varandra om vilka som utsetts till ordförande och suppleanter.
2. Beslut av ordförandena i enlighet med denna arbetsordning ska fattas genom ömsesidig överenskommelse.
3. En ordförande som är förhindrad att närvara vid ett sammanträde får ersättas under det sammanträdet av en ställföreträdare. Ordföranden, eller ställföreträdaren, ska skriftligen informera den andra ordföranden och gemensamma kommitténs sekretariat om beslutet att utse en ställföreträdare så tidigt som möjligt.
4. Ordförandens ställföreträdare ska utöva den ordförandens rättigheter i den utsträckning som uppdraget medger. Alla hänvisningar i denna arbetsordning till ordförandena ska förstås så att de inbegriper en ställföreträdare.

Regel 2

Sekretariat

Gemensamma kommitténs sekretariat (nedan kallat *sekretariatet*) ska bestå av en tjänsteman i Europeiska kommissionen och en tjänsteman i Förenade kungarikets regering. Sekretariatet ska, under ledning av ordförandena, utföra de uppgifter som det tilldelas genom denna arbetsordning.

Regel 3

Deltagande i sammanträden

1. Före varje sammanträde ska unionen och Förenade kungariket via sekretariatet underrätta varandra om delegationernas planerade sammansättning.
2. När det är lämpligt och på beslut av ordförandena får experter eller andra personer som inte ingår i delegationerna bjudas in att närvara vid sammanträden i gemensamma kommittén för att informera om särskilda ämnen.

Regel 4

Sammanträden

1. Gemensamma kommittén ska hålla sina sammanträden växelvis i Bryssel och London, såvida inte ordförandena bestämmer något annat.
2. Genom avvikelse från punkt 1 får ordförandena besluta att ett sammanträde i gemensamma kommittén ska hållas som videokonferens eller telefonkonferens.
3. Varje sammanträde i gemensamma kommittén ska sammankallas av sekretariatet och hållas på en dag och plats som ordförandena bestämmer. När antingen unionen eller Förenade kungariket har begärt ett sammanträde ska gemensamma kommittén sträva efter att hålla ett sammanträde inom 30 dagar efter en sådan begäran. I brådskande fall ska den sträva efter att hålla ett sammanträde tidigare.

Regel 5

Handlingar

Skriftliga handlingar som utgör underlag för gemensamma kommitténs överläggningar ska numreras och distribueras till unionen och Förenade kungariket av sekretariatet såsom handlingar från gemensamma kommittén.

Regel 6

Korrespondens

1. Unionen och Förenade kungariket ska skicka sin korrespondens adresserad till gemensamma kommitténs sekretariat. Sådan korrespondens får skickas i valfri skriftlig form, även som e-post.
2. Sekretariatet ska säkerställa att korrespondens adresserad till gemensamma kommittén vidarebefordras till ordförandena och, när det är lämpligt, distribueras i enlighet med regel 5.
3. All korrespondens från eller adresserad direkt till ordförandena ska vidarebefordras till sekretariatet och ska, när det är lämpligt, distribueras i enlighet med regel 5.

Regel 7

Dagordning för sammanträdena

1. Inför varje sammanträde ska ett utkast till preliminär dagordning upprättas av sekretariatet. Det ska, tillsammans med relevanta handlingar, översändas till ordförandena senast 15 dagar före sammanträdesdagen.
2. Den preliminära dagordningen ska omfatta de punkter som unionen eller Förenade kungariket begärt att få uppförda på dagordningen. Varje sådan begäran ska sändas tillsammans med eventuella relevanta handlingar till sekretariatet senast 21 dagar innan sammanträdet börjar.
3. Senast 10 dagar före sammanträdesdagen ska ordförandena besluta om den preliminära dagordningen för ett sammanträde. De får besluta att göra den preliminära dagordningen eller någon del av den offentlig innan sammanträdet börjar.
4. Dagordningen ska antas av gemensamma kommittén i början av varje sammanträde. På begäran av unionen eller Förenade kungariket får en annan punkt än de som finns på den preliminära dagordningen föras upp på dagordningen efter beslut av gemensamma kommittén.
5. I undantagsfall får ordförandena besluta att frångå de tidsfrister som anges i punkterna 1 och 2.

Regel 8

Protokoll

1. Sekretariatet ska upprätta ett utkast till protokoll från varje sammanträde senast 21 dagar efter sammanträdet slut, såvida inte ordförandena bestämmer något annat.
2. Protokollet ska som regel sammanfatta varje punkt på dagordningen och i tillämpliga fall ange
  - a) de handlingar som lämnats till gemensamma kommittén,
  - b) eventuella uttalanden som någon av ordförandena begärt att få upptagna i protokollet, och
  - c) antagna beslut, utfärdade rekommendationer, överenskomna gemensamma uttalanden samt de operativa slutsatser som antagits med avseende på specifika punkter.

3. Protokollet ska innehålla en förteckning över namn, titlar och funktion för alla personer som deltagit i sammanträdet.
4. Protokollet ska godkännas skriftligt av ordförandena senast 28 dagar efter sammanträdesdagen eller senast valfri annan dag som ordförandena bestämmer. När det är godkänt ska två giltiga exemplar av protokollet undertecknas av sekretariatets ledamöter. Unionen och Förenade kungariket ska vardera erhålla ett av de giltiga exemplaren. Ordförandena får besluta att undertecknande och utbyte av elektroniska exemplar uppfyller detta krav.
5. Sekretariatet ska också göra en sammanfattning av protokollet. Efter att ha godkänt sammanfattningen får ordförandena besluta att offentliggöra den.

Regel 9

Beslut och rekommendationer

1. Under tiden mellan sammanträdena får gemensamma kommittén anta beslut eller utfärda rekommendationer genom skriftligt förfarande, om ordförandena beslutar att använda det förfarandet. Det skriftliga förfarandet ska bestå i en notväxling mellan ordförandena.
2. När gemensamma kommittén antar beslut eller utfärdar rekommendationer ska orden "beslut" respektive "rekommendation" anges i titeln på akterna. Sekretariatet ska registrera varje beslut eller rekommendation med ett löpnummer och med en hänvisning till dagen för antagande.
3. Beslut antagna av gemensamma kommittén ska ange det datum då de får verkan.
4. Beslut och rekommendationer som antas av gemensamma kommittén ska undertecknas av ordförandena och sändas av sekretariatet till parterna omedelbart efter undertecknandet.

Regel 10

Offentliggörande och konfidentiell behandling

1. Såvida inte ordförandena bestämmer något annat ska gemensamma kommitténs sammanträden vara konfidentiella.
2. När unionen eller Förenade kungariket lämnar information som anses konfidentiell eller skyddad från utlämnande enligt dess lagar och andra författningar till gemensamma kommittén eller till en specialiserad kommitté, ska den andra parten behandla informationen som konfidentiell.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 får unionen eller Förenade kungariket enskilt besluta om offentliggörande av de beslut och rekommendationer som antagits av gemensamma kommittén i sina officiella kungörelseorgan.

Regel 11

Språk

1. Gemensamma kommitténs officiella språk ska vara unionens och Förenade kungarikets officiella språk.
2. Gemensamma kommitténs arbetsspråk ska vara engelska. Om inget annat beslutas av ordförandena ska gemensamma kommitténs grunda sina överläggningar på handlingar upprättade på engelska.

Regel 12

Kostnader

1. Unionen och Förenade kungariket ska var och en stå för sina egna kostnader till följd av att de deltar i gemensamma kommitténs sammanträden.
2. Kostnader i samband med anordnande av sammanträden och mångfaldigande av handlingar ska bäras av unionen vid sammanträden i Bryssel och av Förenade kungariket vid sammanträden i London.
3. Kostnader i samband med tolkning vid sammanträden till och från gemensamma kommitténs arbetsspråk ska bäras av den part som begär tolkningen.

Regel 13

Specialiserade kommittéer

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 2 och 3 i denna regel ska reglerna 1–12 gälla i tillämpliga delar för de specialiserade kommittéerna såvida inte gemensamma kommittén bestämmer något annat.
2. Ordförandeskapet i de specialiserade kommittéerna ska utövas gemensamt av företrädare utsedda av Europeiska kommissionen och Förenade kungarikets regering. Europeiska unionen och Förenade kungariket ska underrätta varandra om vem som utsetts till företrädare.
3. All information och alla rapporter som ska lämnas av en specialiserad kommitté enligt artikel 165.4 i avtalet ska lämnas till gemensamma kommittén utan onödigt dröjsmål.

Regel 14

Årsrapport

För varje kalenderår ska den årsrapport om hur avtalet fungerar som föreskrivs i artikel 164.6 i avtalet upprättas av sekretariatet senast den 1 maj påföljande år. Den ska antas och undertecknas av ordförandena.

BILAGA IX

FÖRFARANDEREGLER

DEL A

FÖRFARANDEREGLER VID TVISTLÖSNING

I. Definitioner

1. I dessa förfaranderegler gäller följande definitioner:

- a) *part*: unionen eller Förenade kungariket.
- b) *kärande*: en part som begär att en skiljenämnd ska tillsättas i enlighet med artikel 170 i avtalet.
- c) *svarande*: en part som påstås ha överträtt en bestämmelse i detta avtal.
- d) *ombud för en part*: en tjänsteman vid eller en person utsedd av en part som företräder den parten i en tvist enligt detta avtal.
- e) *rådgivare*: en person utsedd av en part för att ge parten råd eller bistå parten vid förfaranden inför en skiljenämnd.
- f) *biträde*: en person som, inom ramen för sitt uppdrag, utför utredningsarbete åt eller bistår en ledamot i en skiljenämnd under den ledamotens ledning och kontroll.

II. Underrättelser

2. Följande regler ska gälla för underrättelser mellan parterna och skiljenämnden:

- a) Skiljenämnden ska skicka alla begäranden, meddelanden, skriftliga inlagor och andra handlingar till båda parterna samtidigt.
- b) Om en part skickar en begäran, ett meddelande, en skriftlig inlaga eller någon annan handling till skiljenämnden ska den samtidigt skicka en kopia därav till den andra parten.
- c) Om en part skickar en begäran, ett meddelande, en skriftlig inlaga eller någon annan handling till den andra parten ska den samtidigt skicka en kopia därav till skiljenämnden.

3. Alla underrättelser som avses i punkt 2 ska skickas med e-post eller om så är lämpligt med någon annan form av telekommunikation som registrerar avsändningen. Om inte annat visas ska underrättelsen anses ha kommit fram samma dag som den avsändes. Underrättelser ska ställas till Europeiska kommissionens rättstjänst respektive rättschefen vid Förenade kungarikets utrikes- och samväldesministerium (*Legal Adviser of the Foreign and Commonwealth Office of the United Kingdom*).

4. Permanenta skiljedomstolens internationella byrå ska på skriftlig begäran av parterna eller skiljenämnden fungera som kommunikationskanal mellan parterna och skiljenämnden.

5. Smärre skrivfel i en framställning, ett meddelande, en skriftlig inlaga eller någon annan handling som rör skiljeförfarandet får rättas genom att en ny handling med ändringarna tydligt markerade inges.

6. Om den sista dagen för ingivande av en handling infaller under ett veckoslut eller på en officiell helgdag vid Europeiska kommissionen eller, allt efter omständigheterna, Förenade kungarikets utrikes- och samväldesministerium, får handlingen ges in nästa arbetsdag. Senast den 30 september varje år ska unionen och Förenade kungariket underrätta varandra och, i de fall som avses i punkt 4, Permanenta skiljedomstolens internationella byrå, om de officiella helgdagar som gäller vid Europeiska kommissionen respektive Förenade kungarikets utrikes- och samväldesministerium.

III. Utseende och ersättande av ledamöter i en skiljenämnd

7. Om en eller flera ledamöter i en skiljenämnd enligt artikel 171.5 i avtalet ska väljas genom lottdragning ska Permanenta skiljedomstolens internationella byrå utan dröjsmål informera parterna om datum, tidpunkt och plats för valet. Parterna får välja att närvara vid valet. Att en eller båda parterna uteblir ska dock inte hindra valet från att äga rum.
8. Permanenta skiljedomstolens internationella byrå ska skriftligen underrätta alla personer som valts ut för att tjänstgöra som ledamot i en skiljenämnd om att han eller hon har blivit utsedd. De utvalda personerna ska inom fem dagar från underrättelsen bekräfta sin tillgänglighet för Permanenta skiljedomstolens internationella byrå och båda parterna.
9. Om en part anser att en ledamot i en skiljenämnd inte efterlever uppförandekoden i del B och därför behöver ersättas, ska den parten underrätta den andra parten inom 15 dagar från den tidpunkt då den erhöll tillräcklig bevisning för ledamotens påstådda bristande efterlevnad.
10. Parterna ska samråda med varandra inom 15 dagar från den underrättelse som avses i punkt 9. De ska underrätta ledamoten i skiljenämnden om den påstådda bristande efterlevnaden och får begära att ledamoten vidtar åtgärder för att avhjälpa situationen. De får också gemensamt besluta att avsätta ledamoten och välja en ny ledamot i enlighet med artikel 171 i avtalet.

Om parterna inte kan enas om huruvida en ledamot i skiljenämnden, utom ordföranden, ska ersättas, får endera parten begära att frågan hänskjuts till den nämndens ordförande, vars beslut ska vara slutligt.

Om skiljenämndens ordförande finner att ledamoten i skiljenämnden inte efterlever uppförandekoden ska en ny ledamot i skiljenämnden väljas ut i enlighet med artikel 171 i avtalet.

11. Om parterna inte kan enas om huruvida ordföranden ska ersättas får endera parten begära att frågan hänskjuts till en av de kvarvarande personer som gemensamt har föreslagits av unionen och Förenade kungariket att tjänstgöra som ordförande i enlighet med artikel 171.1 tredje meningen i avtalet (nedan kallad *den utvalda personen*). Den utvalda personen ska utses genom lottdragning av Permanenta skiljedomstolens generalsekreterare.

Om den utvalda personen finner att ordföranden inte efterlever uppförandekoden ska en ny ordförande väljas i enlighet med artikel 171 i avtalet bland de personer som unionen och Förenade kungariket gemensamt föreslagit som ordförande, med undantag för den utvalda personen.

IV. Ekonomiska frågor

12. Parterna ska dela lika på de utgifter som härrör från tillsättningen av och verksamheten i en skiljenämnd, inklusive arvoden och ersättning som betalas till skiljenämndens ledamöter.
13. Parterna ska inom sju dagar från tillsättningen komma överens med skiljenämnden om
  - a) arvoden och ersättningar till ledamöterna i skiljenämnden, som ska vara rimliga och överensstamma med WTO:s normer,
  - b) arvoden till biträden; för varje ledamot i skiljenämnden ska det totala arvodet till biträden vara rimligt och under alla omständigheter inte överstiga en tredjedel av den ledamotens arvode.

För en sådan överenskommelse får valfritt kommunikationssätt användas.

V. Tidsplan och skriftliga inlagor

14. Skiljenämnden ska efter samråd med parterna upprätta en preliminär tidsplan för förfarandet inom sju dagar från den dag då den tillsattes.

15. Käranden ska ge in sin skriftliga inlägga till skiljenämnden senast 20 dagar efter dagen för upprättandet av den preliminära tidsplanen. Svaranden ska ge in sin skriftliga inlägga till skiljenämnden senast 20 dagar efter den dag då den tog emot ett exemplar av kärandens skriftliga inlägga.
- VI. Skiljenämndens verksamhet
16. Skiljenämndens ordförande ska leda alla skiljenämndens möten. Skiljenämnden får till ordföranden delegera befogenheten att fatta administrativa och förfarandemässiga beslut.
17. Om inte annat föreskrivs i detta avtal eller i dessa förfaranderegler får skiljenämnden bedriva sina förfaranden och överläggningar med valfritt kommunikationssätt.
18. Endast ledamöter i skiljenämnden får delta i skiljenämndens överläggningar, men skiljenämnden får tillåta att ledamöternas biträden närvarar vid överläggningarna.
19. Skiljenämndens ledamöter ska ha ensam behörighet att formulera alla avgöranden eller beslut och får inte delegera denna uppgift till någon annan person.
20. Permanenta skiljedomstolens internationella byrå ska förse skiljenämnden med sekretariatstjänster och annat logistiskt stöd.
21. Om en procedurfråga uppkommer som inte regleras i detta avtal eller dessa förfaranderegler får skiljenämnden efter samråd med parterna besluta vilket förfarande som ska följas, förutsatt att det är förenligt med detta avtal och dessa förfaranderegler.
22. Om skiljenämnden anser att någon tidsfrist i de förfaranden som avses i dessa förfaranderegler behöver ändras eller det föreligger behov av andra processuella eller administrativa anpassningar, ska den efter samråd med parterna skriftligen underrätta parterna om skälen för ändringen eller anpassningen och vilken tidsfrist eller anpassning som behövs.
- VII. Förhandling
23. På grundval av den preliminära tidsplan som upprättats enligt punkt 14 ska ordföranden, efter samråd med parterna och de andra ledamöterna i skiljenämnden, meddela parterna om datum, tidpunkt och plats för förhandlingen. Dessa uppgifter ska offentliggöras, utom om förhandlingen inte är offentlig.
Skiljenämnden får efter överenskommelse med parterna besluta att inte hålla någon förhandling.
24. Om inte parterna kommer överens om något annat ska förhandlingen äga rum i Haag i Permanenta skiljedomstolens lokaler.
25. Skiljenämnden får sammankalla ytterligare förhandlingar om parterna kommer överens om det.
26. Alla ledamöter i skiljenämnden ska vara närvarande under hela förhandlingen.
27. Om inte parterna kommer överens om något annat får följande personer närvara vid förhandlingen, oavsett om förhandlingen är offentlig eller inte:
  - a) Ombud för en part.
  - b) Rådgivare.
  - c) Biträden.
  - d) Skiljenämndens tolkar, översättare och protokollförare.
  - e) Sakkunniga, enligt vad skiljenämnden bestämmer.

28. Senast fem dagar före dagen för förhandlingen ska varje part till skiljenämnden och till den andra parten överlämna en förteckning med namn på de personer som kommer att göra muntliga framställningar eller föredragningar vid förhandlingen på den partens vägnar och namn på andra ombud och rådgivare som kommer att närvara vid förhandlingen.
  29. Skiljenämnden ska genomföra förhandlingen enligt följande, och säkerställa att käranden och svaranden ges lika tid för både framställningar och repliker:
    - a) Framställning:
      - i) kärandens framställning,
      - ii) svarandens framställning.
    - b) Replik:
      - i) kärandens replik,
      - ii) svarandens motreplik.
  30. Skiljenämnden får rikta direkta frågor till båda parter när som helst under förhandlingen.
  31. Skiljenämnden ska ombesörja att en utskrift av förhandlingen utarbetas och överlämnas till parterna så snart som möjligt efter förhandlingen. Parterna får lämna synpunkter på utskriften och skiljenämnden får beakta synpunkterna.
  32. Varje part får ge in en kompletterande skriftlig inlägga till skiljenämnden om alla frågor som kom upp under förhandlingen inom tio dagar efter dagen för förhandlingen.
- VIII. Skriftliga frågor
33. Skiljenämnden får när som helst under förfarandet ställa skriftliga frågor till en part eller båda parter.
  34. Varje part ska ges tillfälle att lämna skriftliga synpunkter på den andra partens svar på skiljenämndens frågor inom fem dagar efter den dag då den tog emot en kopia på svaren.
- IX. Konfidentialitet
35. Alla uppgifter som en part ger in till skiljenämnden och som den anger vara konfidentiella, ska behandlas som konfidentiella av den andra parten och av nämnden. När en part till skiljenämnden ger in en skriftlig inlägga som innehåller konfidentiella uppgifter ska den också inom 15 dagar ge in en inlägga utan de konfidentiella uppgifterna, vilken ska offentliggöras.
  36. Ingenting i dessa förfaranderegler ska hindra en part från att lämna ut sina egna skriftliga inlagor, sina svar på skiljenämndens frågor eller utskrifter av muntliga framställningar, förutsatt att den när den hänvisar till uppgifter som ingetts av den andra parten inte lämnar ut sådana uppgifter som den andra parten angett vara konfidentiella.
  37. Förhandlingar inför skiljenämnden ska vara offentliga, utom om en parts inlagor och framställningar innehåller konfidentiella uppgifter eller om parterna av någon annan anledning kommer överens om att förhandlingen inte ska vara offentlig. I sådana fall ska parterna behandla förhandlingarna vid skiljenämnden konfidentiellt.
- X. Ensidiga kontakter
38. Skiljenämnden får inte möta eller på annat sätt muntligen kommunicera med en part utan att den andra parten är närvarande.
- XI. Brådskande ärenden
39. I sådana brådskande fall som avses i artikel 173.2 i avtalet ska skiljenämnden efter samråd med parterna på lämpligt sätt anpassa de tidsfrister som avses i dessa förfaranderegler. Skiljenämnden ska informera parterna om sådana anpassningar.

XII. Översättning och tolkning

40. Språket för förfaranden inför skiljenämnden ska vara engelska. Skiljenämndens beslut ska utfärdas på engelska.
41. Varje part ska bära sina egna kostnader för översättning av alla handlingar som ges in till skiljenämnden som inte ursprungligen är avfattade på engelska, samt för alla kostnader för tolkning under förhandlingen för dess företrädare eller rådgivare.

DEL B

UPPFÖRANDEKOD FÖR LEDAMÖTER I SKILJENÄMNDER

Definitioner

1. I denna uppförandekod ska definitionen av *biträde* i förfarandereglererna gälla. Vidare avses med *kandidat* en person vars namn står på den förteckning som avses i artikel 171.1 i avtalet och som kan komma i fråga för att väljas till ledamot i en skiljenämnd enligt den artikeln.

Skyldigheter inom ramen för förfarandet

2. Alla kandidater och ledamöter i en skiljenämnd ska undvika oegentligheter och sådant som kan ge intryck av oegentligheter, vara oberoende och opartiska, undvika direkta och indirekta intressekonflikter och ska i sitt uppträdande iakta stränga normer så att integriteten och opartiskheten i tvistlösningsförfarandet bibehålls. Före detta kandidater och ledamöter i skiljenämnder ska iakta skyldigheterna i punkterna 8, 9 och 10.

Skyldighet att lämna uppgifter

3. Kandidater ska, före bekräftelsen av att de har valts ut till ledamöter av en skiljenämnd enligt detta avtal, för parterna skriftligen uppges sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter som de känner till och som sannolikt kan påverka deras oberoende eller opartiskhet eller som rimligen skulle kunna ge upphov till ett intryck av oegentligheter eller partiskhet i förfarandet inför skiljenämnden.
4. Kandidater och ledamöter i en skiljenämnd ska lämna uppgifter om omständigheter som rör faktiska eller möjliga överträdelse av denna uppförandekod endast till gemensamma kommittén för unionens och Förenade kungarikets kännedom.
5. Ledamöter i en skiljenämnd ska när som helst under förfarandet inför skiljenämnden för parterna skriftligen lämna uppgifter om alla intressen, förbindelser eller omständigheter av det slag som avses i punkt 3 som de har eller får kännedom om.

Omsorgsplikt för ledamöter i en skiljenämnd

6. När ledamöterna i en skiljenämnd har valts ut ska de utföra sitt uppdrag noggrant och utan dröjsmål under hela förfarandet inför skiljenämnden, och med iakttagande av ärlighet och omsorg. De ska särskilt
  - a) endast ta ställning till de frågor som uppkommer inom ramen för förfarandet inför skiljenämnden och som är nödvändiga för ett avgörande och får inte delegera sina uppgifter till någon annan,
  - b) vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att deras biträden är medvetna om och följer punkterna 2, 3, 4, 5, 9 och 10.

Ledamöternas oberoende och opartiskhet

7. En skiljenämnds ledamöter

- a) ska vara oberoende och opartiska och undvika ett agerande som kan ge intryck av oegentligheter eller partiskhet, och får inte låta sig påverkas av egna intressen, påtryckningar från utomstående, politiska överväganden, den allmänna opinionen, lojalitet till unionen eller Förenade kungariket eller rädsla för kritik,
- b) får varken direkt eller indirekt ta på sig förpliktelser eller acceptera förmåner som på något sätt skulle hindra, eller ge intryck av att hindra, ledamöterna från att korrekt utöva sina uppdrag korrekt,
- c) får inte utnyttja sin ställning som ledamöter i en skiljenämnd för att främja personliga eller privata intressen och ska undvika åtgärder som kan ge ett intryck av att andra skulle ha särskilda möjligheter att påverka dem,
- d) får inte låta förbindelser eller skyldigheter kopplade till ekonomi, affärsverksamhet, yrkesliv, familj eller sociala relationer eller ansvar påverka deras uppträdande eller omdöme,
- e) ska undvika att ingå förbindelser eller förvärva ekonomiska intressen som kan påverka deras opartiskhet eller som rimligen skulle kunna ge intryck av oegentligheter eller partiskhet,
- f) får inte diskutera någon aspekt av sakfrågan eller handläggningen av förfarandet inför skiljenämnden med en eller båda parterna om inte de andra ledamöterna i skiljenämnden är närvarande.

Före detta ledamöters skyldigheter

8. Alla före detta ledamöter i en skiljenämnd ska undvika åtgärder som kan ge intryck av att de var partiska i utförandet av sina uppgifter eller drog fördel av något av skiljenämndens beslut eller avgöranden.

Konfidentialitet

9. Ingen ledamot eller före detta ledamot i en skiljenämnd får vid någon tidpunkt

- a) lämna ut eller använda icke-offentliga uppgifter som rör ett förfarande inför skiljenämnden, eller som han eller hon fått kännedom om under ett förfarande, för några andra ändamål än de som rör det förfarandet, och får under inga omständigheter lämna ut eller använda sådana uppgifter för att uppnå fördelar för sig själv eller andra eller för att negativt påverka andras intressen,
- b) röja en skiljenämnds överläggningar eller en ledamots åsikter.

10. Ingen ledamot i en skiljenämnd får röja ett avgörande av skiljenämnden, eller delar av det, innan det har offentliggjorts i enlighet med detta avtal.

Rättelse till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/58/EG om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG

(Europeiska unionens officiella tidning L 158 av den 30 april 2004)

Direktiv 2004/58/EG skall vara som följer:

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2004/38/EG

av den 29 april 2004

om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 12, 18, 40, 44 och 52 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽³⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

- (1) Unionsmedborgarskapet ger varje unionsmedborgare en primär, individuell rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorium, med förbehåll för de begränsningar och villkor som fastställs i fördraget och genom de åtgärder som antas för att genomföra detta.
- (2) Fri rörlighet för personer är en av de grundläggande friheterna på den inre marknaden, som omfattar ett område utan inre gränser, där denna frihet säkerställs i enlighet med bestämmelserna i fördraget.

- (3) Unionsmedborgarskap bör vara grundläggande status för medborgarna i medlemsstaterna när de utövar sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig. Det är därför nödvändigt att kodifiera och se över existerande gemenskapsinstrument som var för sig behandlar såväl arbetstagare, egenanställda som studenter och andra inaktiva personer för att förenkla och stärka rätten att fritt röra sig och uppehålla sig för alla unionsmedborgare.

- (4) För att avhjälpa sektorsuppdelningen och den planlösa hanteringen av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig och för att göra det lättare att utöva denna rätt krävs en gemensam rättsakt för att delvis ändra rådets förordning (EEG) nr 1612/68 av den 15 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen ⁽⁵⁾ och för att upphäva följande rättsakter: Rådets direktiv 68/360/EEG av den 15 oktober 1968 om avskaffande av restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medlemsstaternas arbetstagare och deras familjer, ⁽⁶⁾ rådets direktiv 73/148/EEG av den 21 maj 1973 om avskaffande av restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medborgare i medlemsstaterna i fråga om etablering och tillhandahållande av tjänster, ⁽⁷⁾ rådets direktiv 90/364/EEG av den 28 juni 1990 om rätt till bosättning, ⁽⁸⁾ rådets direktiv 90/365/EEG av den 28 juni 1990 om rätt till bosättning för anställda och egna företagare som inte längre är yrkesverksamma ⁽⁹⁾ och rådets direktiv 93/96/EEG av den 29 oktober 1993 om rätt till bosättning för studerande ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ EGT C 270 E, 25.9.2001, s. 150.

⁽²⁾ EGT C 149, 21.6.2002, s. 46.

⁽³⁾ EGT C 192, 12.8.2002, s. 17.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets yttrande av den 11 februari 2003 (EUT C 43 E, 19.2.2004, s. 42), rådets gemensamma ståndpunkt av den (EUT C 54 E, 2.3.2004, s. 12) och Europaparlamentets ståndpunkt av den 10 mars 2004 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽⁵⁾ EGT L 257, 19.10.1968, s. 2. Förordningen senast ändrad genom förordning (EEG) nr 2434/92 (EGT L 245, 26.8.1992, s. 1).

⁽⁶⁾ EGT L 257, 19.10.1968, s. 13. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.

⁽⁷⁾ EGT L 172, 28.6.1973, s. 14.

⁽⁸⁾ EGT L 180, 13.7.1990, s. 26.

⁽⁹⁾ EGT L 180, 13.7.1990, s. 28.

⁽¹⁰⁾ EGT L 317, 18.12.1993, s. 59.

- (5) För att varje unionsmedborgare skall kunna utöva sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier på villkor som säkerställer de objektiva villkoren frihet och värdighet bör även familjemedlemmar beviljas denna rätt, oavsett medborgarskap. För tillämpningen av detta direktiv bör definitionen av "familjemedlem" utvidgas, så att den även omfattar registrerade partner om den mottagande medlemsstaten behandlar registrerade partnerskap som likvärdiga med äktenskap.
- (6) För att bevara familjens enhet i vidare mening och med förbehåll för förbudet mot diskriminering på grundval av nationalitet, bör situationen för de personer som inte omfattas av definitionen av familjemedlem enligt detta direktiv och som därför inte har någon automatisk rätt till inresa och uppehåll i den mottagande medlemsstaten behandlas av den mottagande medlemsstaten på grundval av dess nationella lagstiftning, så att den kan besluta huruvida inresa och uppehåll ändå kan beviljas sådana personer, varvid hänsyn skall tas till deras anknytning till unionsmedborgaren och andra omständigheter, t.ex. deras ekonomiska eller fysiska beroendeförhållande till unionsmedborgaren.
- (7) De formaliteter som är förenade med unionsmedborgares fria rörlighet inom medlemsstaternas territorier bör fastställas tydligt, utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som gäller för nationella gränskontroller.
- (8) För att underlätta den fria rörligheten för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, bör de som redan har fått ett uppehållsdokument undantas från kravet på att erhålla inresevisering i den mening som avses i rådets förordning (EG) nr 539/2001 av den 15 mars 2001 om fastställande av förteckningen över tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredje länder vars medborgare är undantagna från detta krav⁽¹⁾ eller, i förekommande fall, tillämplig nationell lagstiftning.
- (9) Unionsmedborgare bör ha rätt att uppehålla sig i den mottagande medlemsstaten i upp till tre månader utan andra villkor eller formaliteter än att de innehar ett giltigt identitetskort eller pass, med förbehåll för en mer gynnsam behandling som tillämpas på arbetssökande i enlighet med vad som erkänns av domstolens rättspraxis.
- (10) Personer som utövar sin rätt till fri rörlighet bör emellertid inte bli en orimlig belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under den första
- tiden av vistelsen. Därför bör unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars uppehållsrätt under längre tid än tre månader vara underkastad villkor.
- (11) Unionsmedborgarnas grundläggande och personliga rätt att uppehålla sig i en annan medlemsstat följer direkt av fördraget och är inte beroende av att ett uppehållstillstånd utfärdas.
- (12) För uppehållsperioder som överstiger tre månader bör medlemsstaterna kunna kräva att unionsmedborgaren registrerar sig hos behöriga myndigheter på bosättningsorten, vilket skall styrkas med ett bevis om registrering som utfärdas i detta syfte.
- (13) Kravet på uppehållskort bör begränsas till unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat för uppehållsperioder som är längre än tre månader.
- (14) De bevishandlingar som de behöriga myndigheterna begär för att utfärda ett bevis om registrering eller ett uppehållskort bör specificeras uttömmande för att undvika olikheter i administrativ praxis eller skilda tolkningar som blir till ett alltför stort hinder när unionsmedborgarna och deras familjemedlemmar skall utöva sin uppehållsrätt.
- (15) Familjemedlemmarna bör omfattas av ett rättsligt skydd för det fall att unionsmedborgaren avlider, skiljer sig, gifter sig eller när ett registrerat partnerskap upplöses. Med respekt för familjelivet och den mänskliga värdigheten samt för att under vissa förhållanden undvika missbruk, bör åtgärder vidtas för att säkerställa att familjemedlemmar som redan uppehåller sig inom den mottagande medlemsstatens territorium får behålla uppehållsrätten uteslutande på personlig grund.
- (16) Så länge de personer som omfattas av rätten till bosättning inte utgör en orimlig börda för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem bör de inte utvisas. Därför får en utvisningsåtgärd inte vara en automatisk följd av anlitaendet av det sociala biståndssystemet. Den mottagande medlemsstaten bör bedöma om det är fråga om tillfälliga svårigheter och beakta bosättingens längd, personens personliga omständigheter och storleken på det bidrag som har beviljats, när de bedömer huruvida personen ifråga blivit en orimlig börda för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem och bör utvisas. Under inga omständigheter får arbetstagare, egenföretagare eller arbetssökande enligt domstolens definition bli föremål för utvisning, utom av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet.

⁽¹⁾ EGT L 81, 21.3.2001, s. 1, Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 453/2003 (EUT L 69, 13.3.2003, s. 10).

- (17) Permanent uppehållsrätt för unionsmedborgare som har valt att bosätta sig varaktigt i en annan medlemsstat skulle stärka känslan av ett gemensamt unionsmedborgarskap och är en nyckelfaktor för att främja social sammanhållning, som är ett av gemenskapens grundläggande mål. En permanent uppehållsrätt bör därför föreskrivas för alla unionsmedborgare och deras familjemedlemmar som har varit stadigvarande bosatta i den mottagande medlemsstaten i enlighet med villkoren i detta direktiv under fem års tid utan att bli utvisade.
- (18) För att utgöra ett verkligt instrument för integration i den mottagande medlemsstat där unionsmedborgaren är bosatt, bör den permanenta uppehållsrätten när den en gång erhållits inte omfattas av villkor.
- (19) Vissa särskilda förmåner för unionsmedborgare som är arbetstagare eller egenföretagare och deras familjemedlemmar, vilka kan möjliggöra för dem att erhålla en permanent uppehållsrätt innan de har varit bosatta i fem år i den mottagande medlemsstaten, bör behållas, eftersom de utgör förvärvade rättigheter enligt kommissionens förordning (EEG) nr 1251/70 av den 29 juni 1970 om arbetstagares rätt att stanna kvar inom en medlemsstats territorium efter att ha varit anställda där⁽¹⁾ och rådets direktiv 75/34/EEG av den 17 december 1974 om rätten för medborgare i en medlemsstat att stanna kvar inom en medlemsstats territorium efter att där ha drivit egen rörelse⁽²⁾.
- (20) Förbudet mot diskriminering på grundval av nationalitet innebär att alla unionsmedborgare och deras familjemedlemmar som med stöd av detta direktiv uppehåller sig i en medlemsstat av den medlemsstaten bör behandlas på samma sätt som dennas medborgare inom områden som omfattas av fördraget, med förbehåll för sådana särskilda bestämmelser som uttryckligen anges i fördraget eller i sekundärlagstiftningen.
- (21) Det bör emellertid lämnas åt den mottagande medlemsstaten att bestämma om den skall bevilja socialt bistånd under de tre första månaderna av uppehållet, eller för en längre tid när det gäller arbetsökande, för andra unionsmedborgare än de som är arbetstagare eller egenföretagare eller som bibehåller denna status eller deras familjemedlemmar, eller bistånd till uppehälle för studier, inklusive yrkesutbildning, innan rätten till permanent uppehåll erhållits till dessa personer.
- (22) Enligt fördraget kan rätten att fritt röra sig och uppehålla sig begränsas av hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa. För att säkerställa en snävare definition av de omständigheter och rättssäkerhetsgarantier som avgör om unionsmedborgare eller familjemedlemmar kan nekas inresa eller utvisas, bör detta direktiv ersätta rådets direktiv 64/221/EEG av den 25 februari 1964 om samordningen av särskilda åtgärder som gäller utländska medborgares rörlighet och bosättning och som är berättigade med hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa⁽³⁾.
- (23) Utvisning av unionsmedborgare och deras familjemedlemmar av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet är en långtgående åtgärd, som allvarligt kan skada personer som, efter att ha utnyttjat de rättigheter och friheter som de erhåller genom fördraget, verkligen har integrerats i den mottagande medlemsstaten. Räckvidden för sådana åtgärder bör därför begränsas i enlighet med proportionalitetsprincipen, för att ta hänsyn till i vilken grad de berörda personerna har integrerats, hur länge de har vistats i den mottagande medlemsstaten, till deras ålder och hälsotillstånd, deras familjesituation och ekonomiska situation och deras anknytning till ursprungslandet.
- (24) Ju högre graden av unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars integrering i den mottagande medlemsstaten är, desto högre bör följaktligen graden av skydd mot utvisning vara. Endast i undantagsfall, av tvingande hänsyn till den allmänna säkerheten, bör utvisning användas mot personer som har varit bosatta under flera år i den mottagande medlemsstaten, i synnerhet om de är födda där och har bott där hela sitt liv. Likaså bör det endast i undantagsfall vara tillåtet att utvisa underåriga, eftersom förbindelsen med familjen bör skyddas, i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter av den 20 november 1989.
- (25) Rättssäkerhetsgarantierna bör också specificeras i detalj för att trygga en hög skyddsnivå för unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars rättigheter vid vägrad inresa eller uppehåll i en annan medlemsstat, samt för att upprätthålla principen om att myndighetsåtgärder vederbörligen måste motiveras.
- (26) Under alla omständigheter bör unionsmedborgare och deras familjemedlemmar som vägras rätt till inresa eller uppehåll i en annan medlemsstat ha möjlighet till domstolsprövning av beslutet.

⁽¹⁾ EGT L 142, 30.6.1970, s. 24.

⁽²⁾ EGT L 14, 20.1.1975, s. 10.

⁽³⁾ EGT 56, 4.4.1964, s. 850. Direktivet senast ändrat genom direktiv 75/35/EEG (EGT L 14, 20.1.1975, s. 14).

- (27) I överensstämmelse med domstolens rättspraxis, för att förbjuda att medlemsstaterna fattar beslut om förbud på livstid att återvända till deras territorium för personer som omfattas av detta direktiv, bör det bekräftas att unionsmedborgare och deras familjemedlemmar som har förbjudits att återvända till en medlemsstats territorium har rätt att lämna in en ny ansökan efter en rimlig tid och under alla omständigheter tre år efter det att det slutgiltiga återreseförbudet verkställts.
- (28) För att skydda mot missbruk av rättigheter eller bedrägeri, särskilt skenäktenskap eller andra former av förhållanden som ingåtts endast i syfte att åtnjuta rätt att fritt röra sig och uppehålla sig, bör medlemsstaterna ha rätt att anta nödvändiga åtgärder.
- (29) Detta direktiv bör inte påverka mer gynnsamma nationella bestämmelser.
- (30) I syfte att undersöka hur utövatandet av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig skall kunna underlättas ytterligare, bör kommissionen utarbeta en rapport för att utvärdera möjligheten att lägga fram nödvändiga förslag i detta syfte, särskilt avseende förlängning av uppehållsperioden utan villkor.
- (31) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheterna och friheterna och med de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. I enlighet med stadgans förbud mot diskriminering bör medlemsstaterna genomföra bestämmelserna i detta direktiv utan diskriminering mellan förmånstagarna till detta direktiv, på sådana grunder såsom kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

I detta direktiv fastställs

- villkor för unionsmedborgares och deras familjemedlemmars utövande av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorium,
- rätten att permanent uppehålla sig inom medlemsstaternas territorium för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar,
- begränsningar i rättigheterna i a och b av hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- unionsmedborgare: varje person som är medborgare i en medlemsstat.
- familjemedlem:
  - make eller maka,
  - den partner med vilken unionsmedborgaren har ingått ett registrerat partnerskap på grundval av lagstiftningen i en medlemsstat, om den mottagande medlemsstatens lagstiftning behandlar registrerade partnerskap som likvärdiga med äktenskap och i enlighet med villkoren i relevant lagstiftning i den mottagande medlemsstaten,
  - släktingar i rakt nedstigande led som är under 21 år eller är beroende för sin försörjning, även till maken eller maken eller till sådan partner som avses i b,
  - de underhållsberättigade släktingar i rakt uppstigande led, även till maken eller maken eller till sådan partner som avses i b.
- mottagande medlemsstat: den medlemsstat dit unionsmedborgaren reser för att utöva sin rätt att fritt röra sig eller uppehålla sig.

Artikel 3

Förmånstagare

- Detta direktiv skall tillämpas på alla unionsmedborgare som reser till eller uppehåller sig i en annan medlemsstat än den de själva är medborgare i samt på de familjemedlemmar enligt definitionen i artikel 2.2 som följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren.
- Utän att det påverkar de berördas personliga rätt att fritt röra sig eller uppehålla sig, och i överensstämmelse med nationell lagstiftning, skall den mottagande medlemsstaten underlätta inresa och uppehåll för följande personer:

- Alla andra familjemedlemmar, oavsett medborgarskap, som inte omfattas av definitionen i artikel 2.2, om de i det land från vilket de har kommit är beroende av eller bor hos den unionsmedborgare som har primär uppehållsrätt eller om det av allvarliga hälsoskäl absolut krävs att unionsmedborgaren personligen tar hand om familjemedlemmen.
- Den partner med vilken unionsmedborgaren har ett varaktigt vederbörligen bestyrkt förhållande.

Den mottagande medlemsstaten skall företa en noggrann undersökning av de personliga förhållandena och motivera ett eventuellt beslut att neka dessa personer inresa till eller att uppehålla sig i den medlemsstaten.

KAPITEL II

RÄTT TILL UT- OCH INRESA

Artikel 4

Rätt till utresa

1. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna för kontroll av resehandlingar vid de nationella gränserna skall alla unionsmedborgare med giltigt identitetskort eller pass och deras familjemedlemmar, som inte är medborgare i en medlemsstat, och som har giltigt pass, ha rätt att lämna en medlemsstats territorium för att resa till en annan medlemsstat.

2. Personer som avses i punkt 1 får inte åläggas skyldighet att inneha utresevisering eller någon motsvarande formalitet.

3. Medlemsstaterna skall i enlighet med sina lagar för sina egna medborgares räkning utfärda och förnya ett identitetskort eller pass som anger deras medborgarskap.

4. Passet skall vara giltigt åtminstone i alla medlemsstater och i länder som innehavaren måste fara igenom när denne reser mellan medlemsstaterna. Om det i en medlemsstats lag saknas bestämmelser om utfärdande av identitetskort, skall passet gälla i minst fem år från utfärdandet eller förnyelsen.

Artikel 5

Rätt till inresa

1. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna för kontroll av resehandlingar vid de nationella gränserna skall medlemsstaterna tillåta unionsmedborgare att resa in på deras territorium med ett giltigt identitetskort eller pass och tillåta familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat att resa in på deras territorium med ett giltigt pass.

Unionsmedborgare får inte åläggas skyldighet att inneha inresevisering eller någon motsvarande formalitet.

2. Familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat skall endast åläggas skyldighet att ha visering i enlighet med förordning (EG) nr 539/2001 eller i förekommande fall med nationell lag. Enligt detta direktiv skall innehav av giltigt uppehållskort enligt artikel 10 medföra undantag för dessa familjemedlemmar från kravet på visering.

Medlemsstaterna skall ge dessa personer all den hjälp de behöver för att få nödvändiga viseringar. Viseringarna skall utfärdas gratis så snart som möjligt på grundval av ett påskyndat förfarande.

3. Den mottagande medlemsstaten får inte införa inrese- eller utresestämpel i passen för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat om de uppvisar det uppehållskort som föreskrivs i artikel 10.

4. Om en unionsmedborgare eller en familjemedlem till denne, som inte är medborgare i en medlemsstat, inte har de resehandlingar som krävs eller, i förekommande fall, nödvändiga viseringar, skall den berörda medlemsstaten, innan utvisning får komma i fråga, ge dessa personer all rimlig möjlighet att få eller få tillgång till de nödvändiga handlingarna inom rimlig tid eller få bekräftat eller på annat sätt bevisat att de omfattas av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig.

5. Medlemsstaten får begära att den berörda personen rapporterar sin närvaro inom dess territorium inom rimlig och icke-diskriminerande tid. Om den berörda personen underlåter att uppfylla detta krav får denne åläggas proportionerliga och icke-diskriminerande sanktioner.

KAPITEL III

UPPEHÅLLSRÄTT

Artikel 6

Upphållsrätt i högst tre månader

1. Unionsmedborgare skall ha rätt att uppehålla sig på en annan medlemsstats territorium i högst tre månader utan några andra villkor eller formaliteter än kravet på att inneha ett giltigt identitetskort eller pass.

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall också tillämpas på familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, som följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren och som innehar ett giltigt pass.

Artikel 7

Upphållsrätt för längre tid än tre månader

1. Varje unionsmedborgare skall ha rätt att uppehålla sig inom en annan medlemsstats territorium under längre tid än tre månader om den berörda personen

a) är anställd eller egenföretagare i den mottagande medlemsstaten, eller

b) för egen och sina familjemedlemmars räkning har tillräckliga tillgångar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under vistelsen, samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten, eller

c) — är inskriven vid en privat eller statlig institution, som är erkänd eller finansierad av den mottagande medlemsstaten på grundval av dess lagstiftning eller administrativa praxis, med huvudsyftet att bedriva studier eller genomgå en yrkesutbildning

— samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten samt avger en försäkran till den behöriga nationella myndigheten, i form av en förklaring eller på något annat valfritt likvärdigt sätt, om att han har tillräckliga tillgångar för att kunna försörja sig själv och familjen, så att de inte blir en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under deras vistelseperiod, eller

d) är familjemedlem som följer med eller ansluter sig till en unionsmedborgare som uppfyller kraven i a, b eller c.

2. Uppehållsrätten enligt punkt 1 skall även omfatta familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat när de följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren i den mottagande medlemsstaten, förutsatt att unionsmedborgaren uppfyller villkoren i punkt 1 a, 1 b eller 1 c.

3. Vid tillämpningen av punkt 1 a skall en unionsmedborgare som inte längre är arbetstagare eller egenföretagare behålla sin ställning som arbetstagare eller egenföretagare i följande fall:

a) Om personen har drabbats av tillfällig arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall.

b) Om personen har drabbats av vederbörligen konstaterad ofrivillig arbetslöshet efter mer än ett års anställning och har anmält sig som arbetssökande vid en behörig arbetsförmedling.

c) Om personen har drabbats av vederbörligen registrerad ofrivillig arbetslöshet efter att ha fullgjort en anställning som varit tidsbegränsad till mindre än ett år eller efter att ha blivit ofrivilligt arbetslös under de första tolv månaderna samt har anmält sig som arbetssökande till en behörig arbetsförmedling. I detta fall skall ställningen som arbetstagare kvarstå under minst sex månader.

d) Om personen inleder en yrkesutbildning. Om han eller hon inte är ofrivilligt arbetslös skall ställningen som arbetstagare kvarstå endast om yrkesutbildningen har ett samband med den tidigare sysselsättningen.

4. Med avvikelse från punkt 1 d och punkt 2 ovan skall endast maken eller maken, den registrerade partner som avses i artikel 2.2 b och underhållsberättigade barn ha uppehållsrätt

som familjemedlemmar till en unionsmedborgare som uppfyller villkoren i 1 c. Artikel 3.2 skall tillämpas på hans eller hennes släktingar i rakt uppstigande led samt på makes/makas eller registrerade partners/underhållsberättigade släktingar i rakt uppstigande led.

Artikel 8

Administrativa formaliteter för unionsmedborgare

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5.5 får den mottagande medlemsstaten ålägga unionsmedborgare att registrera sig hos behöriga myndigheter vid uppehåll som överstiger tre månader.

2. Fristen för registrering får aldrig understiga tre månader räknat från ankomstdagen. Ett bevis om registrering skall utfärdas omedelbart, med uppgift om den registrerade personens namn och adress samt registreringsdatum. Om den berörda personen underlåter att uppfylla registreringskravet får denne åläggas proportionerliga och icke-diskriminerande sanktioner.

3. Det enda krav medlemsstaterna får ställa för att utfärda bevis om registrering är att

— de unionsmedborgare som avses i artikel 7.1 a skall kunna visa upp ett giltigt identitetskort eller pass, en bekräftelse från arbetsgivaren om anställning eller ett anställningsintyg eller bevis på att de är egenföretagare.

— de unionsmedborgare som avses i artikel 7.1 b skall kunna visa upp ett giltigt identitetskort eller pass och bevis på att de uppfyller villkoren i den punkten.

— de unionsmedborgare som avses i artikel 7.1 c skall kunna visa upp ett giltigt identitetskort eller pass, ett bevis på registrering vid en erkänd institution och på att de omfattas av en heltäckande sjukförsäkring samt den förklaring eller dess motsvarighet som avses i artikel 7.1 c. Medlemsstaterna får inte kräva att ett särskilt belopp anges i förklaringen.

4. Medlemsstaterna får inte fastställa något fast belopp som de anser vara "tillräckliga tillgångar", utan de måste ta hänsyn till den berörda personens personliga omständigheter. Detta belopp får i varje fall inte överstiga den beloppsgården under vilket medborgare i den mottagande medlemsstaten är berättigade till socialt bistånd, eller, om detta kriterium inte kan tillämpas, minimipensionen i den mottagande medlemsstaten.

5. För att utfärda ett bevis om registrering till en unionsmedborgares familjemedlemmar som själva är unionsmedborgare får medlemsstaterna begära att följande handlingar visas upp:

- a) Ett giltigt identitetskort eller pass.
- b) En handling som bestyrker familjanknytning eller ett registrerat partnerskap.
- c) Vid behov, beviset om registrering för den unionsmedborgare som de följer med eller ansluter sig till.
- d) I de fall som avses i artikel 2.2 c och d, handlingar som styrker att villkoren i den bestämmelsen är uppfyllda.
- e) I de fall som avses i artikel 3.2 a, en handling som utfärdats av den behöriga myndigheten i ursprungslandet eller i det land från vilket personerna anländer och som styrker att de är ekonomiskt beroende av unionsmedborgaren eller är medlemmar av unionsmedborgarens hushåll, eller bevis på att allvarliga hälsoskäl föreligger som absolut kräver att unionsmedborgaren ger familjemedlemmen personlig omvårdnad.
- f) I de fall som avses i artikel 3.2 b, bevis på att ett varaktigt förhållande med unionsmedborgaren föreligger.

Artikel 9

Administrativa formaliteter för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat

1. Medlemsstaterna skall utfärda ett uppehållskort till unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, om det planerade uppehållet överstiger tre månader.
2. Fristen för att ansöka om uppehållskort får inte understiga tre månader räknat från ankomstdagen.
3. Om den berörde personen underlåter att ansöka om uppehållskort får denne åläggas proportionerliga och icke-diskriminerande sanktioner.

Artikel 10

Utfärdande av uppehållskort

1. Upphållsrätten för unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat skall intygas genom att en handling som kallas "uppehållskort för en unionsmedborgares familjemedlem" utfärdas senast sex månader efter det att ansökan lämnades in. Ett intyg om inlämnad ansökan om uppehållskort skall utfärdas omedelbart.

2. För utfärdande av ett uppehållskort skall medlemsstaterna begära att följande handlingar visas upp.

- a) Ett giltigt pass.
- b) En handling som styrker familjanknytning eller ett registrerat partnerskap.
- c) Beviset om registrering eller i avsaknad av ett registrerings-system, ett annat bevis på att den unionsmedborgare som de följer med eller ansluter sig till har hemvist i den mottagande medlemsstaten.
- d) I de fall som avses i artikel 2.2 c och d, handlingar som styrker att villkoren i de bestämmelserna är uppfyllda.
- e) I de fall som avses i artikel 3.2 a, en handling som utfärdats av den behöriga myndigheten i ursprungslandet eller i det land från vilket personerna anländer som styrker att de är ekonomiskt beroende av unionsmedborgaren eller ingår i unionsmedborgarens hushåll, eller bevis på att allvarliga hälsoskäl föreligger som absolut kräver att unionsmedborgaren ger familjemedlemmen personlig omvårdnad.
- f) I de fall som avses under artikel 3.2 b, bevis på att det föreligger en varaktigt förhållande med unionsmedborgaren.

Artikel 11

Upphållskortets giltighet

1. Det uppehållskort som avses i artikel 10.1 skall gälla i fem år från dagen för utfärdandet eller under den beräknade tiden för unionsmedborgarens vistelse om denna inte överstiger fem år.
2. Upphållskortets giltighet skall inte påverkas av tillfällig frånvaro som inte överstiger sex månader per år eller av längre frånvaro på grund av obligatorisk militärtjänst eller av en frånvaro på högst tolv på varandra följande månader av viktiga skäl, t.ex. graviditet och förlossning, allvarlig sjukdom, studier eller yrkesutbildning eller utstationering på grund av arbete i en annan medlemsstat eller i tredje land.

Artikel 12

Bibehållen uppehållsrätt för familjemedlemmar om unionsmedborgaren avlider eller lämnar landet

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket skall unionsmedborgarens död eller avresa från den mottagande medlemsstaten inte påverka uppehållsrätten för unionsmedborgarens familjemedlemmar som är medborgare i en medlemsstat.

Innan personerna i fråga kan få permanent uppehållsrätt skall de uppfylla villkoren i artikel 7.1 a, 7.1 b, 7.1 c eller 7.1 d.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket skall unionsmedborgarens död inte leda till förlust av uppehållsrätten för unionsmedborgarens familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat och som har varit bosatta i den mottagande medlemsstaten som familjemedlemmar i minst ett år före unionsmedborgarens frånfälle.

Innan personerna i fråga förvärvar permanent uppehållsrätt skall det fortfarande vara ett krav för uppehållsrätt att de kan visa att de är anställda eller egenföretagare eller att de har tillräckliga tillgångar för sig själva och sina familjemedlemmar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under sin uppehållsperiod samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten, eller är medlemmar i en familj som redan är bildad i den mottagande medlemsstaten av en person som uppfyller dessa villkor. "Tillräckliga tillgångar" skall vara sådana som anges i artikel 8.4.

Den uppehållsrätt som sådana familjemedlemmar har är uteslutande på personlig grund.

3. Unionsmedborgarens avresa från den mottagande medlemsstaten eller unionsmedborgarens död skall inte medföra förlust av uppehållsrätt för unionsmedborgarens barn eller för den förälder som har den faktiska vården om barnen, oavsett nationalitet, om barnen är bosatta i den mottagande medlemsstaten och inskrivna vid en utbildningsanstalt för att bedriva studier där, förrän deras studier avslutats.

Artikel 13

Bibehållen uppehållsrätt för familjemedlemmar vid äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskap eller upplösning av registrerat partnerskap

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket skall unionsmedborgarens äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskap eller upplösning av registrerat partnerskap som avses i artikel 2.b inte påverka uppehållsrätten för unionsmedborgarens familjemedlemmar som är medborgare i en medlemsstat.

Innan personerna i fråga kan få permanent uppehållsrätt skall de uppfylla kraven i artikel 7.1 a, 7.1 b, 7.1 c eller 7.1 d.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket skall äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskap eller upplösning av registrerat partnerskap som avses i artikel 2.b inte leda

till förlust av uppehållsrätten för unionsmedborgarens familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat

a) om äktenskapet eller det registrerade partnerskap som avses i artikel 2 b, när förfarandet för äktenskapsskillnad eller ogiltigförklaring av äktenskapet eller upplösning av det registrerade partnerskapet inleddes, har varat i minst tre år, varav minst ett år i den mottagande medlemsstaten, eller

b) om vården av unionsmedborgarens barn genom överenskommelse mellan makarna eller partnererna som avses i artikel 2.b eller genom ett domstolsbeslut har överlåtits på den make, maka eller partner som inte är medborgare i en medlemsstat, eller

c) om detta är befogat med hänsyn till särskilt svåra omständigheter t.ex. att ha varit utsatt för våld i hemmet medan äktenskapet eller det registrerade partnerskapet bestod, eller

d) om den make, maka eller partner som avses i artikel 2.b, som inte är medborgare i en medlemsstat, genom överenskommelse mellan makarna eller partnererna eller genom ett domstolsbeslut har rätt till umgänge med ett underårigt barn, förutsatt att domstolen har fastställt att denna umgängesrätt måste ske i den mottagande medlemsstaten och under så lång tid som krävs.

Innan personerna i fråga förvärvar permanent uppehållsrätt skall det fortfarande vara ett krav för uppehållsrätten att de kan visa att de är anställda eller egenföretagare eller har tillräckliga tillgångar för sig själva och sina familjemedlemmar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under sin uppehållsperiod, samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten, eller att de är medlemmar i en familj som redan är bildad i den mottagande medlemsstaten av en person som uppfyller dessa krav. "Tillräckliga tillgångar" skall vara sådana som anges i artikel 8.4.

Den uppehållsrätt som sådana familjemedlemmar har är uteslutande på personlig grund.

Artikel 14

Bibehållen uppehållsrätt

1. Unionsmedborgare och deras familjemedlemmar skall ha uppehållsrätt enligt artikel 6 så länge de inte blir en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem.

2. Unionsmedborgare och deras familjemedlemmar skall ha uppehållsrätt enligt artiklarna 7, 12 och 13 så länge de uppfyller villkoren i dessa artiklar.

I särskilda fall då det finns rimliga tvivel på huruvida en unionsmedborgare eller dennes familjemedlemmar uppfyller kraven i artiklarna 7, 12 och 13 får medlemsstaterna kontrollera att dessa krav är uppfyllda. Denna kontroll skall inte genomföras systematiskt.

3. En utvisningsåtgärd skall inte vara den automatiska följden av att unionsmedborgare eller deras familjemedlemmar har anlitat det sociala biståndssystemet i den mottagande medlemsstaten.

4. Genom undantag från punkterna 1 och 2 och utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i kapitel VI får en utvisningsåtgärd under inga förhållanden vidtas mot unionsmedborgare eller deras familjemedlemmar

- a) om unionsmedborgarna är anställda eller egenföretagare, eller
- b) om unionsmedborgarna har kommit till den mottagande medlemsstatens territorium för att söka arbete. I detta fall kan unionsmedborgarna och deras familjemedlemmar inte utvisas så länge unionsmedborgarna kan styrka att de fortfarande söker arbete och att de verkligen har möjlighet att få anställning.

Artikel 15

Rättssäkerhetsgarantier

1. Förfarandena i artiklarna 30 och 31 skall på motsvarande sätt tillämpas på alla beslut som på andra grunder än allmän ordning, säkerhet eller hälsa begränsar unionsmedborgares och deras familjemedlemmars fria rörlighet.

2. Att det pass eller identitetskort som användes för att resa in i den mottagande medlemsstaten och som legat till grund för utfärdande av bevis om registrering eller uppehållskort, har upphört att gälla, får inte ligga till grund för utvisning från den mottagande medlemsstaten.

3. Den mottagande medlemsstaten får inte kombinera ett beslut om utvisning enligt punkt 1 med ett återreseförbud.

KAPITEL IV

PERMANENT UPPEHÅLLSRÄTT

Avsnitt I

Berättigande

Artikel 16

Allmän regel för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar

1. Unionsmedborgare som har uppehållit sig lagligt under en fortlöpande period av fem år i den mottagande medlems-

staten skall ha permanent uppehållsrätt där. Denna rätt skall inte vara underkastad villkoren i kapitel III.

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall också tillämpas på familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, men som lagligt har uppehållit sig tillsammans med unionsmedborgaren i den mottagande medlemsstaten under en period av fem på varandra följande år.

3. Stadigvarande uppehåll skall inte påverkas av tillfällig frånvaro som inte överstiger sammanlagt sex månader per år eller av längre frånvaro på grund av obligatorisk militärtjänst eller av en frånvaro på högst tolv på varandra följande månader av viktiga skäl, t.ex. graviditet och förlossning, allvarlig sjukdom, studier eller yrkesutbildning, eller utstationering på grund av arbete i en annan medlemsstat eller i tredje land.

4. När uppehållsrätt väl har förvärvats skall den endast kunna gå förlorad genom bortovaro från den mottagande medlemsstaten i mer än två på varandra följande år.

Artikel 17

Undantag för personer som inte längre arbetar i den mottagande medlemsstaten och deras familjemedlemmar

1. Genom undantag från artikel 16 skall följande personer ges permanent uppehållsrätt i den mottagande medlemsstaten, även om de inte har varit bosatta där under en fortlöpande period av fem år:

- a) Anställda eller egenföretagare som, när de upphör att arbeta, har uppnått den ålder som enligt den mottagande medlemsstatens lag krävs för rätt till ålderspension eller anställda som upphör att vara anställda i samband med förtidspensionering, om de har arbetat och uppehållit sig i den medlemsstaten åtminstone under de tolv föregående månaderna och fortlöpande har uppehållit sig i landet i minst tre år.

Om lagen i den mottagande medlemsstaten inte tillerkänner vissa kategorier av egenföretagare rätt till ålderspension, skall åldersvillkoret anses uppfyllt när personen i fråga har uppnått en ålder av 60 år.

- b) Anställda eller egenföretagare som fortlöpande har uppehållit sig i den mottagande medlemsstaten i mer än två år och slutar arbeta där som följd av permanent arbetsförhållning.

Om denna oförmåga beror på en arbetsolycka eller yrkes-sjukdom som berättigar personen i fråga till en förmån som helt eller delvis utbetalas av en institution i den mottagande medlemsstaten, skall inga krav ställas på uppehållets längd.

- c) Anställda eller egenföretagare som efter tre års fortlöpande anställning och uppehåll i den mottagande medlemsstaten arbetar som anställda eller egenföretagare i en annan medlemsstat men behåller sin bostad i den mottagande medlemsstaten och återvänder dit i regel varje dag eller åtminstone en gång i veckan.

För förvärv av de rättigheter som avses i a och b skall anställningsperioder i den medlemsstat där den berörda personen arbetar betraktas som om de tillbringats i den mottagande medlemsstaten.

Perioder av ofrivillig arbetslöshet som vederbörligen registrerats av en behörig arbetsförmedling eller perioder av ofrivilliga avbrott i arbetet och frånvaro från eller upphörande av verksamheten som beror på sjukdom eller olycksfall, skall anses som yrkesverksamma perioder.

2. Villkoren avseende uppehållets och anställningens längd i punkt 1a och villkoret avseende uppehållets längd i punkt 1b skall inte tillämpas om den anställdes eller egenföretagarens make eller partner enligt artikel 2.2 b är medborgare i den mottagande medlemsstaten eller har förlorat sitt medborgarskap i den medlemsstaten som en följd av äktenskapet med den anställda eller egenföretagaren i fråga.

3. Oavsett medborgarskap skall familjemedlemmar till en anställd eller egenföretagare som uppehåller sig tillsammans med denne i den mottagande medlemsstaten ha permanent uppehållsrätt i den medlemsstaten om den anställda eller egenföretagaren själv har förvärvat permanent uppehållsrätt i den medlemsstaten med stöd av punkt 1.

4. Om emellertid den anställda eller egenföretagaren avlider medan han fortfarande är yrkesverksam, men innan han förvärvat permanent uppehållsrätt i den mottagande medlemsstaten med stöd av punkt 1, skall dennes familjemedlemmar som uppehåller sig tillsammans med denne i den mottagande medlemsstaten dock ha permanent uppehållsrätt där, om

- a) den anställda eller egenföretagaren vid sin död fortlöpande uppehållit sig i den medlemsstaten i två år,
- b) dödsfallet beror på en arbetsolycka eller en yrkessjukdom, eller

- c) den efterlevande maken har förlorat sitt medborgarskap i den medlemsstaten som en följd av äktenskapet med den anställda eller egenföretagaren i fråga.

Artikel 18

Förvärv av permanent uppehållsrätt för vissa familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 17 skall unionsmedborgares familjemedlemmar som avses i artikel 12.2 och artikel 13.2 som uppfyller villkoren däri förvärva permanent uppehållsrätt efter lagligt uppehåll under fem på varandra följande år i den mottagande medlemsstaten.

Avsnitt II

Administrativa formaliteter

Artikel 19

Intyg om permanent uppehållsrätt för unionsmedborgare

1. Medlemsstaterna skall, efter att ha kontrollerat uppehållets varaktighet, efter ansökan utfärda ett intyg om permanent uppehållsrätt för unionsmedborgare som uppfyller villkoren för permanent uppehållsrätt.
2. Intyget om permanent uppehållsrätt skall utfärdas snarast möjligt.

Artikel 20

Permanent uppehållskort för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat

1. Medlemsstaterna skall för familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat men som uppfyller villkoren för permanent uppehållsrätt utfärda ett permanent uppehållskort senast sex månader efter det att ansökan lämnades in. Det permanenta uppehållskortet skall förnyas automatiskt vart tionde år.
2. Ansökan om permanent permanent uppehållskort skall lämnas in innan det uppehållskortet löper ut. Om den berörde personen underlåter att ansöka om permanent uppehållskort får denne åläggas proportionerliga och icke-diskriminerande sanktioner.
3. Avbrott i uppehållet som inte överstiger två på varandra följande år skall inte påverka uppehållskortets giltighet.

Artikel 21

Stadigvarande uppehåll

Vid tillämpningen av detta direktiv får stadigvarande uppehåll styrkas med varje bevismedel som godtas i den mottagande medlemsstaten. Varje verkställt utvisningsbeslut mot den berörda personen som verkställts i vederbörlig ordning skall medföra att det stadigvarande uppehållet anses avbrutet.

KAPITEL V

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER OM UPPEHÅLLSRÄTT OCH PERMANENT UPPEHÅLLSRÄTT

Artikel 22

Territoriell räckvidd

Upphållsrätt och permanent uppehållsrätt skall gälla inom den mottagande medlemsstatens hela territorium. Medlemsstaterna får begränsa den territoriella giltigheten för uppehållsrätt och permanent uppehållsrätt endast om sådana begränsningar även gäller medlemsstatens egna medborgare.

Artikel 23

Närstående rättigheter

Unionsmedborgares familjemedlemmar som har uppehållsrätt eller permanent uppehållsrätt i en medlemsstat skall, oavsett medborgarskap, ha rätt att ta anställning eller inleda verksamhet som egenföretagare.

Artikel 24

Likabehandling

1. Om inte annat följer av sådana specifika bestämmelser som uttryckligen anges i fördraget och sekundärlagstiftningen skall alla unionsmedborgare som enligt detta direktiv uppehåller sig i den mottagande medlemsstaten åtnjuta samma behandling som den medlemsstatens egna medborgare inom de områden som omfattas av fördraget. Även familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat, men som har uppehållsrätt eller permanent uppehållsrätt, skall åtnjuta denna rättighet.

2. Genom undantag från punkt 1 skall den mottagande medlemsstaten inte vara skyldig att bevilja socialt bistånd under uppehållets första tre månader, eller i förekommande fall den

längre period som anges i artikel 14.4 b, och heller inte innan permanent uppehållsrätt beviljats vara skyldig att bevilja bistånd till uppehälle för studier inklusive yrkesutbildning i form av studiebidrag eller studielån till andra personer än anställda eller egenföretagare, personer som behåller sådan ställning eller deras familjemedlemmar.

Artikel 25

Allmänna bestämmelser om uppehållsdokument

1. Innehav av sådant bevis om registrering som avses i artikel 8, av ett intyg om permanent uppehållsrätt, av ett intyg om att ansökan om uppehållskort för familjemedlemmar har lämnats in, av ett uppehållskort eller av ett permanent uppehållskort, får under inga förhållanden göras till ett villkor för att utöva en rättighet eller för att administrativa formaliteter skall utföras, då innehav av rättigheter kan styrkas genom andra bevismedel.

2. De handlingar som anges i punkt 1 skall utfärdas gratis eller mot betalning av ett belopp som inte överstiger de avgifter som landets egna medborgare betalar för liknande handlingar.

Artikel 26

Kontroller

Medlemsstaterna får kontrollera att eventuella krav i nationell lagstiftning på att utländska medborgare alltid skall medföra bevis om registrering eller uppehållskort följs, förutsatt att de ställer samma krav på sina egna medborgare i fråga om dessas identitetskort. Medlemsstaterna får tillämpa samma sanktioner för överträdelse av detta krav som de tillämpar på sina egna medborgare för underlåtelse att medföra identitetskort.

KAPITEL VI

BEGRÄNSNINGAR I RÄTTEN TILL INRESA OCH UPPEHÅLL AV HÄNSYN TILL ALLMÄN ORDNING, SÄKERHET ELLER HÄLSA

Artikel 27

Allmänna principer

1. Med förbehåll för bestämmelserna i detta kapitel får medlemsstaterna begränsa den fria rörligheten för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar, oavsett medborgarskap, av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa. Sådana hänsyn får inte åberopas för att tjäna ekonomiska syften.

2. Åtgärder som vidtas med hänsyn till allmän ordning eller säkerhet skall överensstämma med proportionalitetsprincipen och uteslutande vara grundade på vederbörandes personliga beteende. Tidigare straffdomar skall inte i sig utgöra skäl för sådana åtgärder.

Den berörda personens personliga beteende måste utgöra ett verkligt, faktiskt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse. Motiveringar som inte beaktar omständigheterna i det enskilda fallet eller som tar allmänpreventiva hänsyn skall inte accepteras.

3. För att bedöma huruvida den berörda personen är en fara för allmän ordning eller allmän säkerhet får den mottagande medlemsstaten vid utfärdandet av beviset om registrering, eller, om registreringssystem saknas, senast tre månader efter den berörda personens inresa på dess territorium eller från den tidpunkt då personen rapporterar sin närvaro inom dess territorium i enlighet med artikel 5.5 eller när uppehållskortet utfärdas, om den bedömer det som absolut nödvändigt, anmoda ursprungsmedlemsstaten och eventuellt andra medlemsstater att lämna upplysningar om huruvida den berörda personen tidigare har förekommit i polisens register. Sådana förfrågningar får inte göras rutinmässigt. Den tillfrågade medlemsstaten skall svara inom två månader.

4. Den medlemsstat som har utfärdat passet eller identitetskortet skall utan formaliteter åter ta emot dess innehavare på sitt territorium om denne av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa har utvisats från en annan medlemsstat, även om handlingen inte längre är giltig eller innehavarens medborgarskap är ifrågasatt.

Artikel 28

Skydd mot utvisning

1. Innan den fattar ett beslut om utvisning av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet skall den mottagande medlemsstaten beakta sådana faktorer som längden av personens uppehåll inom dess territorium, personens ålder, hälsotillstånd, familjesituation, ekonomiska situation, sociala och kulturella integrering i den mottagande medlemsstaten och banden till ursprungslandet.

2. Den mottagande medlemsstaten får inte fatta beslut om utvisning av unionsmedborgare eller deras familjemedlemmar, oavsett medborgarskap, som har permanent uppehållsrätt på dess territorium, utom i de fall det föreligger ett allvarligt hot mot allmän ordning eller säkerhet.

3. Beslut om utvisning av unionsmedborgare får inte fattas, utom om beslutet grundar sig på tvingande hänsyn till allmän säkerhet såsom de definieras av medlemsstaterna, om de

- a) har uppehållit sig i den mottagande medlemsstaten under de tio föregående åren, eller
- b) är underåriga, utom i de fall utvisningen är nödvändig för barnets bästa enligt Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter av den 20 november 1989.

Artikel 29

Folkhälsa

1. De enda sjukdomar som kan motivera åtgärder som begränsar den fria rörligheten skall vara sjukdomar som kan vara epidemiska enligt Världshälsoorganisationens gällande bestämmelser samt andra smittsamma infektions- eller parasit-sjukdomar om de i den mottagande medlemsstaten omfattas av skyddsbestämmelser som gäller för de egna medborgarna.

2. Sjukdomar som uppstår senare än tre månader efter inresan får inte ligga till grund för utvisning.

3. Om det finns starkt grundade skäl får en medlemsstat, inom tre månader efter inresan, kräva att personer som uppfyller villkoren för uppehållsrätt genomgår en kostnadsfri hälsoundersökning för att fastställa att de inte lider av någon av de sjukdomar som avses i punkt 1. Sådana hälsoundersökningar får inte göras rutinmässigt.

Artikel 30

Delgivning av beslut

1. Varje beslut som fattas i enlighet med artikel 27.1 skall skriftligen delges de berörda på sådant sätt att de kan förstå beslutets innehåll och följder.

2. De berörda skall ges exakt och fullständig information om de hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa som ligger till grund för ett beslut som gäller dem, såvida detta inte strider mot statens säkerhetsintressen.

3. Delgivningen skall innehålla uppgifter om till vilken domstol eller administrativ myndighet den berörda personen kan lämna in ett överklagande, tidsfristen för överklagande och, i förekommande fall, hur lång tid som står till dennes förfogande för att lämna medlemsstatens territorium. Utom i väl bestyrkta brådskande fall, skall tidsfristen för att lämna territoriet vara minst en månad från datum för delgivningen.

Artikel 31

Rättssäkerhetsgarantier

1. De berörda personerna skall ha tillgång till domstolsprövning och, i förekommande fall, till prövning av administrativ myndighet, i den mottagande medlemsstaten för att överklaga eller begära omprövning av beslut mot dem av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa.

2. Om överklagandet eller begäran om omprövning av beslutet om utvisning åtföljs av en ansökan om ett interimistiskt beslut om att verkställigheten av utvisningen skall skjutas upp, får den faktiska utvisningen från territoriet inte ske förrän det interimistiska beslutet har fattats, utom i de fall

- beslutet om utvisning grundas på ett tidigare rättsligt avgörande, eller
- de berörda personerna tidigare har beviljats rättslig prövning, eller
- beslutet om utvisning grundas på tvingande hänsyn till allmän säkerhet enligt artikel 28.3.

3. Domstolsprövningen skall göra det möjligt att granska beslutets laglighet samt de fakta och omständigheter som ligger till grund för den föreslagna åtgärden. Den skall även garantera att beslutet inte är oproportionerligt, särskilt med hänsyn till kraven i artikel 28.

4. Medlemsstaterna får vägra den berörda personen tillträde till sitt territorium fram till domstolsprövningen, men de får inte hindra denne från att personligen försvara sig vid rättegången, utom om dennes närvaro kan orsaka allvarligt hot mot allmän ordning eller säkerhet eller när överklagandet eller omprövningen gäller återreseförbud.

Artikel 32

Varaktigheten av ett återreseförbud

1. Personer som beläggs med återreseförbud av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet får lämna in en ansökan om upphävande av återreseförbudet efter en med hänsyn till omständigheterna skäligen frist, och i vart fall efter tre år från och med verkställigheten av beslutet om det slutgiltiga återreseförbudet, som lagligen fattats enligt gemenskapsrätten, genom att åberopa bevisning som kan styrka att de faktiska omständigheter som låg till grund för beslutet om återreseförbud har ändrats.

Den berörda medlemsstaten skall fatta ett beslut om denna ansökan inom sex månader efter det att den lämnades in.

2. De personer som avses i punkt 1 skall inte ha rätt till inresa på den berörda medlemsstatens territorium under prövningen av deras ansökan.

Artikel 33

Utvisning som påföljd eller särskild rättsverkan

1. Den mottagande medlemsstaten får besluta om utvisning som sanktion eller som särskild rättsverkan till ett frihetsberövande endast om kraven i artiklarna 27, 28 och 29 är uppfyllda.

2. Om ett utvisningsbeslut i enlighet med punkt 1 verkställs mer än två år efter det att beslutet fattades, skall medlemsstaten kontrollera om den berörda personen fortfarande utgör ett verkligt hot mot den allmänna ordningen eller säkerheten, och bedöma om omständigheterna har ändrats sedan utvisningsbeslutet utfärdades.

KAPITEL VII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 34

Tillhandahållande av information

Medlemsstaterna skall sprida information om unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars rättigheter och skyldigheter inom det område som omfattas av detta direktiv, i synnerhet genom informationskampanjer via nationella och lokala medier och andra kommunikationsmedel.

Artikel 35

Missbruk av rättigheter

Medlemsstaterna får vidta nödvändiga åtgärder för att neka, avbryta eller dra tillbaka en rättighet enligt detta direktiv i händelse av missbruk av rättigheter eller bedrägeri, till exempel skenäktenskap. En sådan åtgärd skall vara proportionerlig och i enlighet med de rättssäkerhetsgarantier som föreskrivs i artiklarna 30 och 31.

Artikel 36

Sanktioner

Medlemsstaterna skall fastställa bestämmelser om sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som antas i enlighet med detta direktiv och vidta de åtgärder som krävs för att de skall tillämpas. Sanktionerna skall vara effektiva och proportionerliga. Medlemsstaterna skall anmäla dessa bestämmelser till kommissionen senast den 30 april 2006, och eventuella senare ändringar så snart som möjligt.

Artikel 37

Mer förmånliga nationella bestämmelser

Bestämmelserna i detta direktiv skall inte påverka lagar eller andra författningar i medlemsstaterna som är mer förmånliga för de personer som omfattas av detta direktiv.

Artikel 38

Upphävande

1. Artiklarna 10 och 11 i förordning (EEG) nr 1612/68 skall upphöra att gälla med verkan från och med den 30 april 2006.
2. Direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG skall upphöra att gälla med verkan från och med 30 april 2006.
3. Hänvisningar till de upphävda bestämmelserna och direktiven skall anses som hänvisningar till detta direktiv.

Artikel 39

Rapportering

Kommissionen skall senast den 30 april 2008 till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om tillämpningen av detta direktiv tillsammans med eventuella förslag särskilt om behovet av att förlänga den tidsperiod då unionsmedborgare och deras familjemedlemmar får vistas inom den mottagande medlemsstatens territorium utan villkor. Medlemsstaterna skall lämna kommissionen de uppgifter som behövs för att utarbeta denna rapport.

Artikel 40

Införlivande

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 30 april 2008. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv tillsammans med en tabell som visar hur bestämmelserna i detta direktiv motsvarar de nationella bestämmelser som antagits.

Artikel 41

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 42

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 29 april 2004.

På Europaparlamentets vägnar

P. Cox
Ordförande

På rådets vägnar

M. McDOWELL
Ordförande

Sammanfattning av departementspromemorian Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter (Ds 2020:5)

Förenade kungariket lämnade EU vid midnatt mellan den 31 januari och den 1 februari 2020. Det utträdesavtal som då trädde i kraft syftar till att säkerställa ett utträde under ordnade former. Under den övergångsperiod som inleddes vid utträdet fortsätter EU:s regelverk att vara tillämpligt på Förenade kungariket. Efter övergångsperiodens utgång ska bl.a. utträdesavtalets bestämmelser till skydd för de särskilt berörda medborgarna börja tillämpas.

I promemorian lämnas förslag på kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet i fråga om medborgarnas rättigheter i de delar som gäller rätten för vissa brittiska medborgare och deras familjer att även efter utträdet resa in, vistas och arbeta i Sverige.

Det föreslås bl.a. att de brittiska medborgare och familjemedlemmar till brittiska medborgare som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i utträdesavtalet ska ansöka hos Migrationsverket om en ny uppehållsstatus, som medför de rättigheter som följer av avtalet. Det föreslås även att Migrationsverket ska utfärda dokument till de gränsarbetare som omfattas av rättigheter enligt utträdesavtalet. Vidare föreslås kompletteringar av bl.a. bestämmelserna om avvisning och utvisning i utlänningslagen.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 december 2020.

Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen (2005:716)

dels att 1 kap. 1 §, 3 a kap. 9 §, 7 kap. 9 §, 8 kap. 16 §, 8 a kap. 5 §, 9 kap. 8 a och 8 b §§, 12 kap. 13 a, 15 och 17 §§ och rubriken närmast före 8 a kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 3 b kap., fyra nya paragrafer, 1 kap. 4 c och 17 §§, 2 kap. 3 b § och 8 kap. 1 a §, och närmast före 1 kap. 4 c § och 8 kap. 1 a § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

I denna lag finns föreskrifter om

- lagens innehåll, vissa definitioner och allmänna bestämmelser (1 kap.),
- villkor för att en utlännings ska få resa in i samt vistas och arbeta i Sverige (2 kap.),
- visering (3 kap.),
- uppehållsrätt (3 a kap.),
- kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU (3 b kap.),*
- flyktingar och andra skyddsbehövande (4 kap.),
- uppehållstillstånd (5 kap.),
- ställning som varaktigt bosatt i Sverige (5 a kap.),
- uppehållstillstånd för forskning, studier inom högre utbildning, viss praktik, visst volontärarbete och au pair-arbete (5 b kap.),
- arbetstillstånd (6 kap.),
- EU-blåkort (6 a kap.),
- tillstånd för företagsintern förflyttning, ICT (6 b kap.),
- tillstånd för säsongarbete (6 c kap.),
- återkallelse av tillstånd (7 kap.),
- avvisning och utvisning (8 kap.),
- utvisning på grund av brott (8 a kap.),
- kontroll- och tvångsåtgärder (9 kap.),
- förvar och uppsikt avseende utlännings (10 kap.),
- hur en utlännings som hålls i förvar ska behandlas (11 kap.),
- verkställighet av beslut om avvisning och utvisning (12 kap.),
- handläggningen av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna m.m. (13 kap.),
- överklagande av förvaltningsmyndighets beslut (14 kap.),
- nöjdförklaring (15 kap.),

¹ Senaste lydelse 2019:1208.

- migrationsdomstolar och Migrationsöverdomstolen (16 kap.),
- skyldighet att lämna uppgifter (17 kap.),
- offentligt biträde (18 kap.),
- kostnadsansvar (19 kap.),
- bestämmelser om straff m.m. (20 kap.),
- tillfälligt skydd (21 kap.),
- tribunalvittnen (22 kap.), och
- särskilda bemyndiganden (23 kap.).

Utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU

4 c §

Med utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU avses i denna lag avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 31.1.2020, s.7).

17 §

Bestämmelser om att vissa utlänningar har rätt att resa in i samt vistas och arbeta i Sverige finns i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

2 kap.

3 b §

Bestämmelser om att vissa medborgare i Förenade kungariket och deras familje-medlemmar har uppehållsrätt finns i avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU. Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet finns i 3 b kap.

3 a kap.

9 §²

Den permanenta uppehållsrätten gäller utan villkor och kan endast upphöra om utlänningen har vistats utanför Sverige i mer än två på varandra följande år.

Permanent uppehållsrätt för EES-medborgare och deras familjemedlemmar gäller utan villkor och kan endast upphöra om utlänningen har vistats utanför Sverige i mer än två på varandra följande år.

3 b kap. Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU

Prop. 2019/20:178
Bilaga 4

1 § I detta kapitel finns bestämmelser som kompletterar avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU (utträdesavtalet).

2 § Ytterligare bestämmelser som kompletterar utträdesavtalet finns i 8 kap. 1 a och 16 §§, 8 a kap. 5 §, 9 kap. 8 a och 8 b §§, 12 kap. 13 a, 15 och 17 §§ och 14 kap. 5 c §.

Uppehållsstatus

3 § En utlänning som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i avdelning II i andra delen av utträdesavtalet ska ansöka om uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet.

Beslut om uppehållsstatus meddelas av Migrationsverket.

4 § Uppehållsstatus får vägras i sådana fall som avses i 8 § eller om det finns grund för avvisning eller utvisning enligt 8 kap. 11–14 §§.

5 § Uppehållsstatus upphör att gälla för en utlänning som avvisas eller utvisas från Sverige.

6 § Regeringen får meddela föreskrifter om den tidsfrist som ska gälla för en ansökan om uppehållsstatus.

Uppehållsrätt

7 § Uppehållsrätt enligt utträdesavtalet föreligger inte för en utlänning som medvetet har lämnat oriktiga uppgifter eller medvetet har förtigtigt omständigheter, som varit av betydelse för att få uppehållsstatus.

Om utlänningen har vistats här i landet i mer än fyra år efter beslutet om uppehållsstatus gäller första stycket endast om det finns synnerliga skäl.

8 § Uppehållsrätt enligt utträdesavtalet föreligger inte för en utlänning som är familjemedlem till en medborgare i Förenade kungariket om ett äktenskap har ingåtts, ett samboförhållande har inletts eller en utlänning har adopterats uteslutande i syfte att ge utlänningen uppehållsrätt.

Utfärdande av bevis för gränsarbetare

9 § Migrationsverket ska utfärda ett bevis enligt artikel 26 i utträdesavtalet till en medborgare i Förenade kungariket som har ansökt om ett sådant bevis och som har rättigheter i egenskap av gränsarbetare enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet.

8 kap.

Förutsättningar för avvísning och utvisning av vissa brittiska medborgare och deras familjemedlemmar

1 a §

Det som sägs om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i detta kapitel gäller även för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

16 §³

Avslås eller avvisas en ansökan om uppehållstillstånd eller återkallas ett sådant tillstånd och befinner sig utlänningen i Sverige, ska det samtidigt meddelas beslut om avvísning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar mot det.

Avslås eller avvisas en ansökan om uppehållstillstånd eller återkallas ett sådant tillstånd och befinner sig utlänningen i Sverige, ska det samtidigt meddelas beslut om avvísning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar mot det.
Detsamma gäller om en ansökan om uppehållsstatus avslås.

Första stycket gäller inte om ansökan avvisas enligt 5 kap. 1 c § andra stycket.

8 a kap.

Förutsättningar för utvisning av EES-medborgare och deras familjemedlemmar⁴

Förutsättningar för utvisning av EES-medborgare och vissa andra utlänningar

5 §⁵

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas ur Sverige om de förutsättningar som anges i 1 § är uppfyllda och det sker av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

Det som föreskrivs i 2–4 §§ i fråga om utvisning enligt 1 § gäller även vid utvisning av en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare enligt denna paragraf. Även det som föreskrivs i 8 kap. 12–14 §§ i fråga om utvisning enligt 8 kap. 11 § gäller vid utvisning enligt denna paragraf.

³ Senaste lydelse 2014:198.

⁴ Senaste lydelse 2014:198.

⁵ Senaste lydelse 2014:198.

En medborgare i ett annat nordiskt land får utvisas enligt denna paragraf endast när det finns synnerliga skäl, om han eller hon hade varit bosatt i Sverige sedan minst två år när åtalet väcktes.

Prop. 2019/20:178
Bilaga 4

Det som sägs om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i första och andra styckena gäller även för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter i enlighet med avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

9 kap.

8 a §⁶

En utlänning som ansöker om uppehållstillstånd är skyldig att låta Migrationsverket, en utlandsmyndighet eller Regeringskansliet fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck. Samma skyldighet gäller om bevis om uppehållstillstånd (uppehållstillståndskort) ska utfärdas enligt rådets förordning (EG) nr 1030/2002 av den 13 juni 2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredje land av annan anledning än att en utlänning ansöker om uppehållstillstånd.

Skyldigheten att låta en myndighet ta fingeravtryck gäller inte om utlänningen är under sex år eller om det är fysiskt omöjligt för utlänningen att lämna fingeravtryck. Den gäller inte heller om utlänningen omfattas av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer.

Ett fotografi och två fingeravtryck ska sparas i ett lagringsmedium i uppehållstillståndskortet. Fingeravtryck som inte sparats i ett sådant medium och de biometriska data som tas fram ur fingeravtrycken och ur fotografiet ska omedelbart förstöras när uppehållstillståndskortet har lämnats ut eller ärendet om uppehållstillstånd har avgjorts utan att utlänningen har beviljats uppehållstillstånd.

En utlänning som ansöker om uppehållsstatus eller om ett bevis för gränsarbetare enligt utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU är skyldig att låta Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck. Bestämmelserna i andra och tredje styckena gäller på motsvarande sätt i dessa fall.

⁶ Senaste lydelse 2018:319.

Vid en kontroll enligt 1 eller 9 § är den som innehar ett uppehållstillståndskort skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i uppehållstillståndskortet.

Vid en kontroll enligt 1 eller 9 § är den som innehar ett uppehållstillståndskort, *ett bevis om uppehållsstatus eller ett bevis för gränsarbetare* skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i uppehållstillståndskortet *eller beviset*.

När en kontroll enligt första stycket har genomförts, ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Detsamma gäller de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

12 kap.

13 a §⁸

Om en EES-medborgare eller hans eller hennes familjemedlem efter inresan i Sverige har överklagat Polismyndighetens beslut om avvissning eller Migrationsverkets beslut om avvissning eller utvisning och i samband med överklagandet yrkat inhibition av beslutet, får beslutet inte verkställas innan frågan om inhibition har prövats.

Detsamma gäller även för de utläningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

15 §⁹

Ett beslut om avvissning eller utvisning som inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa ska verkställas snarast möjligt.

Om ett beslut om avvissning eller utvisning innehåller en tidsfrist för frivillig avresa ska utläningen lämna landet i enlighet med beslutet senast när tidsfristen löper ut. Om utläningen inte lämnat landet i enlighet med beslutet när tidsfristen löpt ut eller om beslutet om tidsfrist för frivillig avresa dessförinnan upphävts enligt 14 a §, ska beslutet om avvissning eller utvisning verkställas snarast möjligt därefter.

⁷ Senaste lydelse 2011:709.

⁸ Senaste lydelse 2014:655.

⁹ Senaste lydelse 2017:22.

Verkställighet av beslut om avvísning eller utvisning av en EES-medborgare eller hans eller hennes familjemedlem som har rest in i Sverige får ske tidigast fyra veckor från den dag EES-medborgaren eller familjemedlemmen fick del av beslutet, om det inte finns synnerliga skäl för att verkställa beslutet.

Det som anges i tredje stycket gäller även för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

17 §¹⁰

Om en annan myndighet än Migrationsverket ska verkställa ett beslut om avvísning eller utvisning och denna myndighet finner att den inte kan verkställa beslutet eller att den behöver ytterligare besked, ska myndigheten underrätta Migrationsverket. Detsamma gäller om utlänningen hos myndigheten åberopar att det finns sådana hinder som avses i 1, 2 eller 3 § mot verkställigheten eller det på annat sätt kommer fram att det kan finnas sådana hinder.

Migrationsverket ska i sådana fall ge anvisningar om verkställigheten eller vidta andra åtgärder.

Om en allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott av en EES-medborgare eller en sådan medborgares familjemedlem ska verkställas mer än två år efter det att avgörandet meddelades, ska Polismyndigheten innan beslutet verkställs utreda om de omständigheter som låg till grund för beslutet har ändrats. Om det vid utredningen kommer fram att omständigheterna har ändrats på ett sådant sätt att utvisningsbeslutet inte längre bör gälla, ska ärendet lämnas över till Migrationsverket som med ett eget yttrande ska lämna över ärendet för prövning enligt 16 d § till den migrationsdomstol till vilken verkets beslut i fråga om upphävande av utvisningsbeslutet hade kunnat överklagas. Utvisningsbeslutet får i sådant fall inte verkställas innan migrationsdomstolen har avgjort ärendet.

Det som anges i tredje stycket gäller även för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

¹⁰ Senaste lydelse 2014:655.

14 kap.

5 c §

Migrationsverkets beslut enligt utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU får överklagas till en migrationsdomstol.

Denna lag träder i kraft den 1 december 2020.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse
20 §¹

Det som föreskrivs i denna lag om krav på permanent uppehållstillstånd gäller inte för den som är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge.

I fråga om medborgare i övriga länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och sådana familjemedlemmar som avses i 3 a kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) ska vid tillämpningen av denna lag uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd.

I fråga om medborgare i övriga länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och sådana familjemedlemmar som avses i 3 a kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) ska vid tillämpningen av denna lag uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd. *Detsamma gäller för de utlännings som har beviljats uppehållsstatus i Sverige enligt avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 31.1.2020, s.7).*

Denna lag träder i kraft den 1 december 2020.

¹ Senaste lydelse 2014:481.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttrande över promemorian Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter lämnats av Arbetsdomstolen, Arbetsförmedlingen, Arbetsgivarverket, Arbetsmiljöverket, Barnombudsmannen, Centrala studiestödsnämnden, Chalmers tekniska högskola AB, Datainspektionen, Diskrimineringsombudsmannen, Domstolsverket, Försäkringskassan, Förvaltningsrätten i Malmö (migrationsdomstolen), Förvaltningsrätten i Stockholm (migrationsdomstolen), Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Kammarrätten i Stockholm (Migrationsöverdomstolen), Karolinska Institutet, Kommerskollegium, Kungl. Tekniska högskolan, Lunds universitet, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten, Polismyndigheten, Regelrådet, Riksdagens ombudsmän, Skatteverket, Skolverket, Socialstyrelsen, Statens tjänstepensionsverk, Svenska institutet, Sveriges advokatsamfund, Sveriges ambassad London, Sveriges Kommuner och Regioner, Säkerhetspolisen Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) och Universitets- och högskolerådet.

Företagarna, Landsorganisationen i Sverige (LO) och Sveriges akademikers Centralorganisation (SACO) har avstått från att yttra sig.

Följande instanser har erbjudits att lämna yttrande men har inte kommit in med något: Almega, Business Sweden, Stockholms Handelskammare, Svenskt Näringsliv, Tillväxtverket och Uppsala universitet.

Ett yttrande har dessutom kommit in från Facebookgruppen Brits in Sweden.

Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen (2005:716)

dels att 1 kap. 1 §, 3 a kap. 9 §, 8 kap. 16 §, 8 a kap. 5 §, 9 kap. 8 a och 8 b §§, 12 kap. 13 a, 15 och 17 §§ och rubriken närmast före 8 a kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 3 b kap., fem nya paragrafer, 1 kap. 4 c och 17 §§, 2 kap. 3 b §, 8 kap. 1 a § och 14 kap. 5 c §, och närmast före 1 kap. 4 c §, 8 kap. 1 a § och 14 kap. 5 c § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

I denna lag finns föreskrifter om

- lagens innehåll, vissa definitioner och allmänna bestämmelser (1 kap.),
- villkor för att en utlänning ska få resa in i samt vistas och arbeta i Sverige (2 kap.),

- visering (3 kap.),
- uppehållsrätt (3 a kap.),

*– kompletterande bestämmelser
till utträdesavtalet mellan
Förenade kungariket och EU
(3 b kap.),*

- flyktingar och andra skyddsbehövande (4 kap.),
- uppehållstillstånd (5 kap.),
- ställning som varaktigt bosatt i Sverige (5 a kap.),
- uppehållstillstånd för forskning, studier inom högre utbildning, viss praktik, visst volontärarbete och au pair-arbete (5 b kap.),
- arbetstillstånd (6 kap.),
- EU-blåkort (6 a kap.),
- tillstånd för företagsintern förflyttning, ICT (6 b kap.),
- tillstånd för säsongsarbete (6 c kap.),
- återkallelse av tillstånd (7 kap.),
- avvisning och utvisning (8 kap.),
- utvisning på grund av brott (8 a kap.),
- kontroll- och tvångsåtgärder (9 kap.),
- förvar och uppsikt avseende utlänningsar (10 kap.),
- hur en utlänning som hålls i förvar ska behandlas (11 kap.),
- verkställighet av beslut om avvisning och utvisning (12 kap.),
- handläggningen av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna m.m. (13 kap.),
- överklagande av förvaltningsmyndighets beslut (14 kap.),

¹ Senaste lydelse 2019:1208.

- nöjdförklaring (15 kap.),
- migrationsdomstolar och Migrationsöverdomstolen (16 kap.),
- skyldighet att lämna uppgifter (17 kap.),
- offentligt biträde (18 kap.),
- kostnadsansvar (19 kap.),
- bestämmelser om straff m.m. (20 kap.),
- tillfälligt skydd (21 kap.),
- tribunalvittnen (22 kap.), och
- särskilda bemyndiganden (23 kap.).

Utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU

4 c §

Med utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU avses i denna lag avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 31.1.2020, s.7).

17 §

Bestämmelser om att vissa utlänningar har rätt att resa in i samt vistas och arbeta i Sverige finns i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

2 kap.

3 b §

Bestämmelser om att vissa medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar har uppehållsrätt finns i avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU. Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet finns i 3 b kap.

3 a kap.

9 §²

Den permanenta uppehållsrätten gäller utan villkor och kan endast upphöra om utlänningen har vistats utanför Sverige i mer än två på varandra följande år. Permanent uppehållsrätt för EES-medborgare och deras familjemedlemmar gäller utan villkor och kan endast upphöra om utlänningen har vistats utanför

3 b kap. Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU

1 § I detta kapitel finns bestämmelser som kompletterar avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU (utträdesavtalet).

2 § Ytterligare bestämmelser som kompletterar utträdesavtalet finns i 8 kap. 1 a och 16 §§, 8 a kap. 5 §, 9 kap. 8 a och 8 b §§, 12 kap. 13 a, 15 och 17 §§ och 14 kap. 5 c §.

Uppehållsstatus

3 § En utlänning som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i avdelning II i andra delen av utträdesavtalet ska ansöka om uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet.

Beslut om uppehållsstatus meddelas av Migrationsverket.

4 § Uppehållsstatus får vägras i sådana fall som avses i 8 § eller om det finns grund för avvisning eller utvisning enligt 8 kap. 11–14 §§.

5 § Uppehållsstatus upphör att gälla för en utlänning som avvisas eller utvisas från Sverige.

6 § Regeringen får meddela föreskrifter om den tidsfrist som ska gälla för en ansökan om uppehållsstatus.

Undantag från uppehålls rätt

7 § En utlänning som medvetet har lämnat oriktiga uppgifter eller medvetet har förtigit omständigheter som har varit av betydelse för att få uppehållsstatus, har inte uppehålls rätt enligt utträdesavtalet.

Om utlänningen har vistats här i landet i mer än fyra år efter beslutet om uppehållsstatus, gäller första stycket endast om det finns synnerliga skäl.

8 § En utlänning som är familjemedlem till en medborgare i Förenade kungariket har inte uppehålls rätt enligt utträdesavtalet om ett äktenskap har ingåtts, ett samboförhållande har inletts eller en utlänning har adoperats uteslutande i syfte att ge utlänningen uppehålls rätt.

Utfärdande av bevis för gränsarbetare

9 § Migrationsverket ska utfärda ett bevis enligt artikel 26 i utträdesavtalet till en medborgare i Förenade kungariket som har ansökt om ett sådant bevis och som har rättigheter i egenskap av gränsarbetare enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet.

8 kap.

Förutsättningar för avvísning och utvisning av vissa brittiska medborgare och deras familjemedlemmar

1 a §

Det som sägs om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i detta kapitel gäller även för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

16 §³

Avslås eller avvisas en ansökan om uppehållstillstånd eller återkallas ett sådant tillstånd och befinner sig utlänningen i Sverige, ska det samtidigt meddelas beslut om avvísning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar mot det.

Avslås eller avvisas en ansökan om uppehållstillstånd eller återkallas ett sådant tillstånd och befinner sig utlänningen i Sverige, ska det samtidigt meddelas beslut om avvísning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar mot det.
Detsamma gäller om en ansökan om uppehållsstatus avslås och utlänningen befinner sig i Sverige.

Första stycket gäller inte om ansökan avvisas enligt 5 kap. 1 c § andra stycket.

8 a kap.

Förutsättningar för utvisning av EES-medborgare och deras familjemedlemmar

Förutsättningar för utvisning av EES-medborgare och vissa andra utlänningar⁴

5 §⁵

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas ur Sverige om de förutsättningar som anges i 1 § är uppfyllda och det sker av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

Det som föreskrivs i 2–4 §§ i fråga om utvisning enligt 1 § gäller även vid utvisning av en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare enligt denna paragraf. Även det som föreskrivs i 8 kap. 12–14 §§ i fråga om utvisning enligt 8 kap. 11 § gäller vid utvisning enligt denna paragraf.

³ Senaste lydelse 2014:198.

⁴ Senaste lydelse 2014:198.

⁵ Senaste lydelse 2014:198.

En medborgare i ett annat nordiskt land får utvisas enligt denna paragraf endast när det finns synnerliga skäl, om han eller hon hade varit bosatt i Sverige sedan minst två år när åtalet väcktes.

Prop. 2019/20:178
Bilaga 6

Det som sägs om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i första och andra styckena gäller även för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter i enlighet med avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

9 kap.

8 a §⁶

En utlänning som ansöker om uppehållstillstånd är skyldig att låta Migrationsverket, en utlandsmyndighet eller Regeringskansliet fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck. Samma skyldighet gäller om bevis om uppehållstillstånd (uppehållstillståndskort) ska utfärdas enligt rådets förordning (EG) nr 1030/2002 av den 13 juni 2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredje land av annan anledning än att en utlänning ansöker om uppehållstillstånd.

Skyldigheten att låta en myndighet ta fingeravtryck gäller inte om utlänningen är under sex år eller om det är fysiskt omöjligt för utlänningen att lämna fingeravtryck. Den gäller inte heller om utlänningen omfattas av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer.

Ett fotografi och två fingeravtryck ska sparas i ett lagringsmedium i uppehållstillståndskortet. Fingeravtryck som inte sparats i ett sådant medium och de biometriska data som tas fram ur fingeravtrycken och ur fotografiet ska omedelbart förstöras när uppehållstillståndskortet har lämnats ut eller ärendet om uppehållstillstånd har avgjorts utan att utlänningen har beviljats uppehållstillstånd.

En utlänning är skyldig att låta Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck i ett ärende som rör uppehållsstatus eller bevis för gränsarbetare enligt utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU. Bestämmelserna i andra och tredje styckena gäller på motsvarande sätt i dessa fall.

⁶ Senaste lydelse 2018:319.

Vid en kontroll enligt 1 eller 9 § är den som innehar ett uppehållstillståndskort skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i uppehållstillståndskortet.

Vid en kontroll enligt 1 eller 9 § är den som innehar ett uppehållstillståndskort, *ett bevis om uppehållsstatus eller ett bevis för gränsarbetare* skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i uppehållstillståndskortet *eller beviset*.

När en kontroll enligt första stycket har genomförts, ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Detsamma gäller de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

12 kap.

13 a §⁸

Om en EES-medborgare eller hans eller hennes familjemedlem efter inresan i Sverige har överklagat Polismyndighetens beslut om avvísning eller Migrationsverkets beslut om avvísning eller utvisning och i samband med överklagandet yrkat inhibition av beslutet, får beslutet inte verkställas innan frågan om inhibition har prövats.

Detsamma gäller för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

15 §⁹

Ett beslut om avvísning eller utvisning som inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa ska verkställas snarast möjligt.

Om ett beslut om avvísning eller utvisning innehåller en tidsfrist för frivillig avresa ska utlänningen lämna landet i enlighet med beslutet senast när tidsfristen löper ut. Om utlänningen inte lämnat landet i enlighet med beslutet när tidsfristen löpt ut eller om beslutet om tidsfrist för frivillig avresa dessförinnan upphävts enligt 14 a §, ska beslutet om avvísning eller utvisning verkställas snarast möjligt därefter.

⁷ Senaste lydelse 2011:709.

⁸ Senaste lydelse 2014:655.

⁹ Senaste lydelse 2017:22.

Verkställighet av beslut om avvísning eller utvisning av en EES-medborgare eller hans eller hennes familjemedlem som har rest in i Sverige får ske tidigast fyra veckor från den dag EES-medborgaren eller familjemedlemmen fick del av beslutet, om det inte finns synnerliga skäl för att verkställa beslutet.

Det som anges i tredje stycket gäller även för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

17 §¹⁰

Om en annan myndighet än Migrationsverket ska verkställa ett beslut om avvísning eller utvisning och denna myndighet finner att den inte kan verkställa beslutet eller att den behöver ytterligare besked, ska myndigheten underrätta Migrationsverket. Detsamma gäller om utlänningen hos myndigheten åberopar att det finns sådana hinder som avses i 1, 2 eller 3 § mot verkställigheten eller det på annat sätt kommer fram att det kan finnas sådana hinder.

Migrationsverket ska i sådana fall ge anvisningar om verkställigheten eller vidta andra åtgärder.

Om en allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott av en EES-medborgare eller en sådan medborgares familjemedlem ska verkställas mer än två år efter det att avgörandet meddelades, ska Polismyndigheten innan beslutet verkställs utreda om de omständigheter som låg till grund för beslutet har ändrats. Om det vid utredningen kommer fram att omständigheterna har ändrats på ett sådant sätt att utvisningsbeslutet inte längre bör gälla, ska ärendet lämnas över till Migrationsverket som med ett eget yttrande ska lämna över ärendet för prövning enligt 16 d § till den migrationsdomstol till vilken verkets beslut i fråga om upphävande av utvisningsbeslutet hade kunnat överklagas. Utvisningsbeslutet får i sådant fall inte verkställas innan migrationsdomstolen har avgjort ärendet.

Det som anges i tredje stycket gäller även för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

¹⁰ Senaste lydelse 2014:655.

14 kap.

***Beslut enligt utträdesavtalet
mellan Förenade kungariket och
EU***

5 c §

*Migrationsverkets beslut enligt
utträdesavtalet mellan Förenade
kungariket och EU får överklagas
till en migrationsdomstol.*

Denna lag träder i kraft den 1 december 2020.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap

Prop. 2019/20:178
Bilaga 6

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse
20 §¹

Det som föreskrivs i denna lag om krav på permanent uppehållstillstånd gäller inte för den som är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge.

I fråga om medborgare i övriga länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och sådana familjemedlemmar som avses i 3 a kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) ska vid tillämpningen av denna lag uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd.

I fråga om medborgare i övriga länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och sådana familjemedlemmar som avses i 3 a kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) ska vid tillämpningen av denna lag uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd. *Detsamma gäller för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige enligt avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 31.1.2020, s.7).*

Denna lag träder i kraft den 1 december 2020.

¹ Senaste lydelse 2014:481.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2020-05-14

Närvarande: F.d. justitierådet Eskil Nord samt justitieråden
Inga-Lill Askersjö och Sten Andersson

Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter

Enligt en lagrådsremiss den 7 maj 2020 har regeringen (Justitiedepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),
2. lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rätts-sakkunniga Anna Westling.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Justitiedepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 juni 2020

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Lövin, Johansson, Baylan, Hallengren, Hultqvist, Andersson, Bolund, Damberg, Shekarabi, Ygeman, Eriksson, Linde, Ekström, Eneroth, Dahlgren, Nilsson, Ernkrans, Lindhagen, Lind, Hallberg, Nordmark, Micko

Föredragande: statsrådet [Klicka här för att ange föredragande statsråd](#)

Regeringen beslutar proposition Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter